

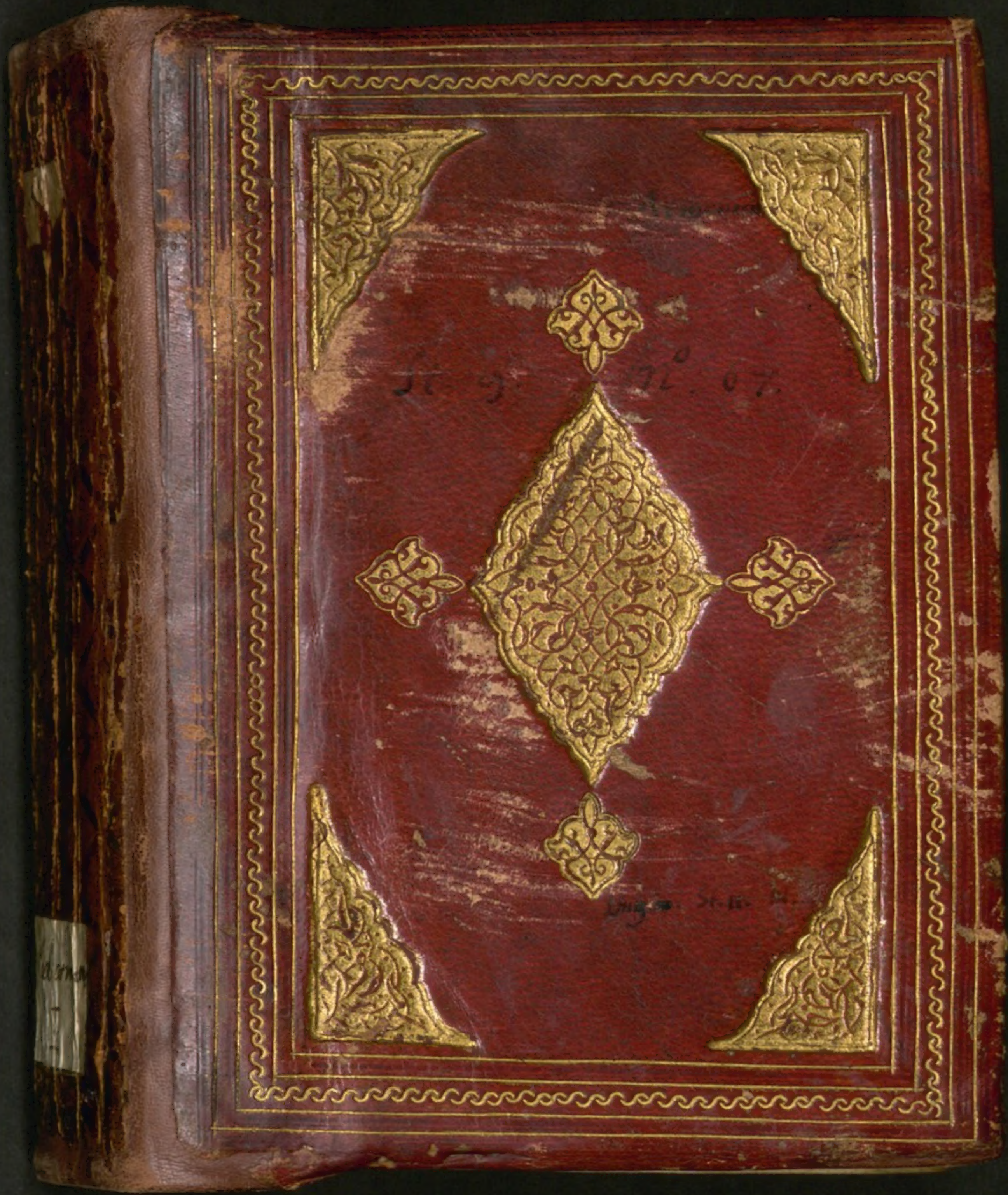
U. in uirginibus
et in uirginibus
et in uirginibus

in uirginibus
et in uirginibus
et in uirginibus
et in uirginibus
et in uirginibus

Cod. Armen.

I

17

ԿԱՆԵՐԻ ԿԵՐՈՂԻՋԱՆԱԽԻ ՄԵՐԵԼԻԵՂԲԱԽԻ ՈՂՆՈՅՆ ԿՐԹԱՅԻՆ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԱՅՈՅ ԲԱՉՈՒՄ

Կալիստոս ու թեաւք և ճշգրտութիւն, փոյթ իմե լա
 ուեալ յաւտ իշորիցն, եթող մեզ զաւտ ետարանն մաւտ
 թեան. զհամարաբարբաւտս այլ ոչ աւտարանչացն, որո
 ալիս երեսն աւտընթեր միմեանց: որպէսզի իհարկե զի
 պէշ շարից կարգի երիցնեա, ապականել ուղաւ: Տիա
 յաւտ ընթերցել ածիւ: Ըստ զիտղ անդամ եղալ ոչն ևս
 զբնաւ զմարմն ոչն զշար ունից իս գիտել զանցն իւրան,
 ըստ իւրաքանչիւր աւտարանի, և իտեղիս յորա շոք
 իմք ած մն: Եւ սեղ ճշմարտութեամբ իյալ իստ
 սիրտ թեան յաւտ լազոյն աւազ եղոյ աւտն աւտալ պատ
 լաւ այլ ում գտմարտ թեան, կանոնա տանն ըր
 ում զուշմ եղիքն ներքաւ կարգեալ: Տորոց աւտ
 լիւն ունի զթիւլոյ, յորա հանգոյն միմեանց աւազ ին
 շորեքեան: Մաւ թեոս, մարկոս, զոհան, յոհաննե:
 Եւ յորոցն յորա երկն: Մաւ թեոս, մարկոս, զոհան:
 Եւ յորոցն յորա երկն: Մաւ թեոս, զոհան, յոհաննե:
 Եւ յորոցն յորա երկն: Մաւ թեոս, մարկոս, յոհաննե:
 Եւ յորոցն յորա երկն: Մաւ թեոս, զոհան:
 Եւ յորոցն յորա երկն: Մաւ թեոս, մարկոս:
 Եւ յորոցն յորա երկն: Մաւ թեոս, յոհաննե:
 Եւ յորոցն յորա երկն: Մաւ թեոս, մարկոս:
 Եւ յորոցն յորա երկն: Մաւ թեոս, յոհաննե:
 Եւ յորոցն յորա երկն: Մաւ թեոս, յոհաննե:

Ըսան երորդն՝ յորա երաբանսն ինքն ինքնսն՝ զան ինք
 երեք ատանձինն գրեայ : Ըրդ այսն ինքնսն կարգեաւ և
 կան զմայր պատճառ : Եւ յայտնաւորին պատմութիւնսն ինքն
 և այսպէս : Ի վերա երաբանսն ինքն ինքնսն ատանձինսն
 թիվ ինքն ատանձինսն զատ երաբանսն ինքն մասին, սկսեալ յա
 տանձինսն՝ ապա յերկրորդին և յերրորդին : Եւ ատանձինսն ա
 տանձինսն զմայր բնական, մինչև յկատարած գրող, զատ ե
 րաբանսն ինքն թիվ : որ զորդանն թիվորում տանն երորդն յ
 կանոնայն կայցե թիվն : Ը յայտնին : Ը թատալ ինքն
 յայտն, որպէս թիվատանձինսն : և թիվ երկրորդն յերկր որ
 գործն : և այնպէս մինչև յտանն ինքն :
 Ը թիվ եւ թիվ բացեալ զմի ինքնսն ատանձինսն յորդն վե
 րայ և կանոնայն կալ յորում ճատապիս կանոնայն գիտ ել
 եւ թիվ թիվն, զոր հանգոյնն միմեանսն ասային : և զանոնսն ինքն
 յերաբանսն ինքն տեղին գտանել յորա ըստ նոսին անան : Չորձա
 տալորն և տեղին, ատեալ զատալանայն զթիվն ինքնսն յին
 ընդա ի ճակատ կանոնին, ըստ կարմրաշրտովն ներքնա գրող մն
 ինքնան ինքն : և հասցեա զիւրաւ ի վերա, և յատալանայն գրողն ի
 ճակատ կանոնին, թիվաներորդ, և թիվ ինքն ասայ եւսլ :
 և յորդն ինքնսն ինքն և կայցե ի վերա թիվսն, և այլոյ ատանձինսն
 որք ի կանոնին ինքն, զոր թիվ և տեղին ատանձինսն կայցայն,
 եւ ըստ կայեալն զնայ ինքնսն յանոնսն ինքն : յերաբանսն ինքն ատան
 թանի ի տեղին զհանգոյնն ասայ եւսլ նոյա, և գտցեա :

որ լ լի - 6

Կանոնադատ ազնիւ յորա

[illegible]

Հորեռ ինձ լսեցեալսման ընդհոս ին

[illegible]

Ευχαριστώ πολύ για την απάντησή σου

[illegible]

गणेश लाल लाल

[illegible]

Կանոն Էրոսրդ-

[illegible]

յորոս երեքն :

၁		၂	၃
၄		၅	၆
၇		၈	၉
၁၀		၁၁	၁၂
၁၃		၁၄	၁၅
၁၆		၁၇	၁၈
၁၉		၂၀	၂၁
၂၂		၂၃	၂၄
၂၅		၂၆	၂၇
၂၈		၂၉	၃၀
၃၁		၃၂	၃၃
၃၄		၃၅	၃၆
၃၇		၃၈	၃၉
၄၀		၄၁	၄၂
၄၃		၄၄	၄၅
၄၆		၄၇	၄၈
၄၉		၅၀	၅၁
၅၂		၅၃	၅၄
၅၅		၅၆	၅၇
၅၈		၅၉	၆၀
၆၁		၆၂	၆၃
၆၄		၆၅	၆၆
၆၇		၆၈	၆၉
၇၀		၇၁	၇၂
၇၃		၇၄	၇၅
၇၆		၇၇	၇၈
၇၉		၈၀	၈၁
၈၂		၈၃	၈၄
၈၅		၈၆	၈၇
၈၈		၈၉	၉၀
၉၁		၉၂	၉၃
၉၄		၉၅	၉၆
၉၇		၉၈	၉၉
၁၀၀		၁၀၁	၁၀၂

Կանոն Ե յորանքովան

Կանոն	Կանոն
ՃԼԲ ՃԼԴ ՃԼԸ ՃԵԴ	Հա ՃԻ ՃԿԸ ՃԵ
ՃԾԸ ՃԿԵ ՃՀԸ ՃՀԲ	ՃԻԿ Մ ՃՀԵ ՃՀԸ ՃՀԲ
ՃՀԴ ՃՀԵ ՃԴԵ ՃԾԴ	ՃԴԸ ՃԴԸ ՃԿԲ ՃԼԵ
ՃԻԿ ՃԻԸ ՃԼԿ ՃԼԿ	ՃՀԿ ՃԼԸ ՃԿԸ ՃԿԸ ՃԻԵ
ՃԼԲ ՃԼԴ ՃԼԸ ՃԼԵ	ՃԻԲ ՃԼԸ ՃԼԸ ՃԼԸ
ՃԼԸ ՃԼԿ ՃԼԿ ՃԵԸ	ՃԼԿ ՃԼԿ ՃԿԵ ՃԲ
ՃԾԸ ՃԾԵ ՃԿԿ ՃԿԲ	ՃԵ ՃԾԴ ՃԼԸ ՃԻԲ
ՃԿԵ ՃԿԵ ՃԿԵ ՃԿ ՃԿԲ	ՃԾԵ ՃԾԵ ՃԾԸ ՃԼԿ

Կանոն Զ յորանքովան

Կանոն	Կանոն
Թ ՃԵ Ե ԻԲ ԽԴ	Կ Ե Թ ՃԿ ՃԽԿ
ՃԿԵ ՃԼԸ ՃԼԵ ՃԼԸ	ԿԴ ՂԵ ԽԵ Կ ԿԵ
ՃԾԲ ՃԾԴ ՃԾԵ ՃԾԸ ՃԿ	ԿԸ ԿԿ ԿԲ ԿԴ ԿԸ
ՃԿԲ ՃԿԴ ՃԿԵ ՃԿԸ ՃԿԴ	ԿԸ ԿԸ Հ ՃԴ ՀԸ
ՃՀ ՃՀԸ ՃԲ ՃԴ ՃԵ	Ճ ՃԴ ՃԾԸ ՃԵ ՃԿԴ
ՃԿ ՃԿԴ ՃԿ ՃԼԸ ՃԼԸ ՃԼԸ	ՃԾԲ ՃԾԴ ՃԾԵ ՃԿԴ ՃԿԵ ՃԿԸ
ՃԼ ՃԼԲ ՃԼԸ ՃԵ ՃԼԸ	ՃԿԿ ՃԿԴ ՃԿԸ ՃԿԵ ՃԼ
ՃԿԿ ՃԼԸ ՃԿԿ ՃԼԸ ՃԵ	ՃԼԸ ՃԼԸ ՃԼԸ ՃԼԸ ՃԼԸ

Լամարն Ե. յորսեղևուն	
Մարտի 1912	
Ե	ՁԳ
ԺԶ	ԺԶ
ԺԶ	ԼԲ
ԺԶ	ԼԴ
ՁԵ	ՁԲ
ՁՁԵ	ՄԺԵ
ՄԴ	ՁԿ

Լամարն Ը յորսեղևուն	
Չորսեղևուն	Մարտի
ԻԳ ԻԵ	ԺԲ ԺԴ
ԻԵ ԻԴ	ԺԶ ԻԶ
ԻԸ ՁԳ	ԺԵ ԻԸ
ՁԺ ՉԿ	ԺԶ ԿԿ
Ձ ՁԳ	ՏԵ ՉԵ
ՁԻԿ ՁԿԵ	ՁԼԶ ՄԻԶ
ՉԼԵ	ՄԻ

Լ Կանոն Թ յորանդորն	յորանդորն
շուկաս	յոջաննն
Լ Լ ՏԿԲ	ՏԺԹ ՏԻԲ ՏԺԴ
ՏԿԲ ՏԿԴ ՏԿԴ	ՏԻԴ ՏԻԹ ՏԻԵ
ՏԿԴ ՏԴ ՅԵ	ՏԼ ՏԴՄ ՏԴ
ՅԺԲ ՅԺԴ ՅԵ	ՏԴ ՏԶԼ ՏԶԴ
ՅԺԲ ՅԴ ՅԵ	ՏԶԴ ՏԶԲ ՏԶԲ
ՅԺԲ ՅԻ ՅԻ	ՏԶԲ ՏԺԴ ՏԺԵ
ՅԻՄ ՅԻՄ	ՅԻՄ ՅԻԴ
ՅԻՄ	ՅԻԵ

Կանոն Թ յորանդորն
 իորանդորն յորանդորն
 ՏԻԹԵՍ ՏԻԹԵՍ ՏԻԹԵՍ

Բ Դ Զ ԺԴ	ՏԿԵ ՏԿՄ ՏԿԵ	ԺԹ ԼՄ
ԻԴ ԻԵ ԻԹ ԼԴ ԼԵ	ՏԶՄ ՏԶԴ ՏԶԴ ՏԶԵ	ԼԴԴ ԼԴԴ ԼԴԴ
ԼԵ ԼԴ ԼԴԴ ԼԵ	ՏԶԴ ՏԶԴ ՏԺ	ԿԲ Կ ԿԴ
ԺԴԺԴ ԿԴ ԶՄ	ՏԺԲ ՏԺԲ ՏԻԲ ՏԻԵ	ԶՄ ԶԵ Զ
ԶԺԴ ԶԴ ԶԵ	ՏԼ ՏԼԴ ՏԼԵ ՏԼԴ	ԶԲ ԶԴ
ՏԴԺԴ ՏԺԴ ՏԺԵ	ՏԻԵ ՏԿԵ ՏԿԴ ՏԶԴ	ՏՄ ՏԴ
ՏԺԵ ՏԻԴ ՏԻԵ	ՅԴԼԴ ՅԻԴ ՅԻԵ	ՏԻԴ ՏԼԲ
ՏԻԵ ՏԻՄ ՏԻԵ	ՅԻԵ ՅԻՄ ՅԻԵ	ՏԶԴ ՏԺԴ

Կանոն ժողովարանի համար		
Ժողովարան	Զորավար	Լուսավար
ա դ	ճա ճադ ճադ ճա	ճծ ճդ ճա
ե ծ	ճդ ճծ ճա ճդ	ճդ ճդ ճա ճա
ի ի	ճդ ճդ ճդ ճդ	ճա ճա ճա ճա
ի լ ծ	ճա ճա ճա ճա	ճա ճա ճա ճա
ծա դ դ	ճա ճա ճա	ճա ճա ճա
հ հ դ	ճա ճա ճա	ճա ճա ճա
ճ ճ	ճա ճա ճա	ճա ճա ճա
ճ ճ ճ	ճա ճա ճա	ճա ճա ճա

Կանոն ժողովարանի համար		
Ժողովարան	Զորավար	Լուսավար
դ ծ	ճա ճա ճա ճա	ճա ճա ճա ճա
ճ ի	ճա ճա ճա ճա	ճա ճա ճա ճա
ի ի	ճա ճա ճա ճա	ճա ճա ճա ճա
ի լ ծ	ճա ճա ճա ճա	ճա ճա ճա ճա
ծա դ դ	ճա ճա ճա	ճա ճա ճա
հ հ դ	ճա ճա ճա	ճա ճա ճա
ճ ճ	ճա ճա ճա	ճա ճա ճա
ճ ճ ճ	ճա ճա ճա	ճա ճա ճա

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Բայց մանկածուկս առ իմ արանին Դիմաւորք իմից մեկընդ յմէն

աւն ճորտցն

աւն կոտորածի ճանգանցն

Զարալ լինեաց քարոզոր թիւն յոյժանմոր

Վասն երկնից արքայոր թեանն

աւն վարդապետութե իրկչին

աւն երանոր թեանն

աւն բորորին

աւն հարիւրապետին

աւն զոգանչ իսպետորութի

աւն բռնութեամբն ցարոյ

աւն որդեկոհ զաւանդել թալ զկնի

աւն սաստելոյ իկերա լոցն

աւն դիմաւորապն

աւն անդամա լործին

աւն մատթի

աւն դատելի ժողովրդապետին

աւն տեսաւն կնոջն

աւն երկոց կորուսն

աւն խիւն և համո զիստ հարին

աւն առաքելոցն իշխանութե

Զհարաւորաւորս և անաշտոյ ի Կիւսի

աւանդաւորսն

Բ		ամեն ատաբեղոյն իյով հանուե	::	Բ
Բա		ամենորոյ ճեռնն քառասյեանի	::	Բա Ե ԺԵ
Բբ		ամեն կոյր և խոյղ զիւսհարին	::	Բբ ԿԹ
Բգ		ամեն որ խնդրեին նշանա	::	Բգ Բա
Բդ		ամեն ատակացն	::	Բդ Թ ԲԲ
Բե		ամեն յովաննու և հերովդի	::	Բե ԺԵ
Բզ		ամեն հինգ հացիցն	::	Բզ Եգ ԲԵ Ը
Բե		ամեն երթալոյն իսկերածովուն	::	Բե ԺԵ Թ
ԲԵ		ամեն անցեղոյն զպատրուերանա փայ	::	ԲԵ ԺԵ
ԲԹ		ամեն քանան ացոյն	::	ԲԹ ԺԹ Ե
Ը		ամեն բժշկելոյ զժողովորդն	::	Ը
Ըա		ամեն իանժն հացիցն	::	Ըա Բա
Ըբ		ամեն խմորո՞ փարիսեցոյն	::	Ըբ Բբ Բգ
Ըգ		ամեն որ իկեսարիա հարցմա	::	Ըգ Բգ ԲԹ
Ըդ		ամեն գեղեցկակերպութենան	::	Ըդ ԲԵ Ը
Ըե		ամեն լուսնա հարին	::	Ըե Բզ Ըա
ԸԵ		ամեն խնդրելոյ զերկրամեա	::	ԸԵ
ԸԲ		ամեն շարցանելոյն Թէոփիսի	::	ԸԲ
ԸԳ		ամենատակի հարիւր ոչխարին	::	ԸԳ ԲԵ ԸԵ
ԸԴ		ամեն Թողոյ զբիր տաղանդն	::	ԸԴ ԵԳ
ԸԵ		ամեն շարցանելոյն արձակման կն	::	ԸԵ ԲԵ

այլակերպ

խա		ամեն հարցանելոյ մեծատանն զյս ::	խա	խբ	կգ
խբ		ամեն վարձկութե հաւայն ::	խբ		
խգ		ամեն որդւոցն զերեթեայ ::	խգ	լ	
խդ		ամեն երկոց կոտորացն ::	խդ	լա	կգ
խե		ամեն եղուն եյտականակին ::	խե	լբ	կգ ժ
խզ		ամեն կոտորացն և կաղացն ::	խզ	կգ	կդ
խե		ամեն հորանալոյ թղենոյն ::	խե	կդ	
խը		ամեն հարցանելոյ զտրն քահա նայապետիցն և ծերոցն ::	խը		
խթ		ամեն երկոց որդւոցն առակայ ::	խթ	կդ	կ
ծ		ամեն այբոյն առակին ::	ծ	կե	
ծա		ամեն կոչեցելոցն ի հարսանիսն ::	ծա		
ծբ		ամեն դահեկանին որովորձեց ին ::	ծբ		կա
ծգ		ամեն սադուկեցւոցն ::	ծգ	կե	կբ
ծդ		ամեն առիինա կանայն ::	ծդ	կզ	
ծե		ամեն տնհարցանելոյ վարիսեցի ::	ծե	կ	կգ
ծզ		ամեն վայ տալոյ դպրացն և վար ::	ծզ		
ծե		ամեն կատարածի ::	ծե	խբ	կե
ծը		ամեն առուրն և ծամուրն ::	ծը	խգ	
ծթ		ամեն տանն կոտանայն ::	ծթ		
դ		ամեն զտաղանդան տալոյ ::	դ		կե

400 | | ամեն գալուստ եւան ամեն :: 400

401 | | ամենաւ ծանեղոյ զարն եղող :: 401 եղող 401

402 | | ամեն պատրաստեղ զպատրաստ :: 402 եղող 402

403 | | ամեն առիւնաւ որի եղող հորոյն :: 403

404 | | ամեն մատուցող ծանեղ ամեն :: 404 եղող

405 | | ամեն որպաշտ ծանեղ պետրոսի :: 405 եղող

406 | | ամեն յորոպի զղղ ծանեղ :: 406

407 | | ամեն խնդրեղոյ զարուստ կան :: 407 եղող 407

Տարաւ երես :: 408

Հինգ տեղող չորս աւետարան եղքն համա
ձայն երես մեծանայ :: Ի հինգ տեղող չորսաւ
տարան եղքն համա ձայն երես մեծանայ ::

Ի հինգ տեղող չորսաւ տարան եղքն համա ձայն երես ::

Ի մաթթուս Եւ տեղի երեքն համա ձայն երես ::

Լւարկոս Եւ տեղի երեքն համա ձայն երես ::

Լուկաս Եւ տեղի երեքն համա ձայն երես ::

Յոհաննէս Եւ տեղի երեքն համա ձայն երես ::

Ի մաթթուս Եւ տեղի երկուքն համա ձայն երես ::

Լւարկոս Եւ տեղի երկուքն համա ձայն երես ::

Լուկաս Եւ տեղի երկուքն համա ձայն երես ::

Լւարկոս Եւ տեղ Բ շահ : Լուկաս Եւ տեղ Բ շահ ::

Յոհաննէս չորսի : Աստուծոս թէ տեղ միայն :

Յիւդիաս թէ տեղ միայն : Հուդաս թէ տեղ միայն :

Յոհաննէս, իսկովի տեղի միայն :

Եւստատիոս թէ Լատինացիք Էւստատիոս :

Էւստատիոս որչափ մատուցի գրեալէ՝ զի ինքն
մատուցաւ աշա կերտասն գրեալ զաւստատիոսացաւ,

Էւստատիոս մեղ իսկզբանն զըստ մարմնոյ ծնունդ փոկ

չին իզատակէ դատի : Վասնորոյ Էւստատիոս համարն

ժողովէ միջեւ ինքն, ապա ինքն : Բերեւստ կարգի

Էւստատիոս թիւնն յովանստ, Էւստատիոս իրիւայ ըզ

փորձու թիւնն, Էւստատիոս Էւստատիոս մեծամեծութի

փորկ չեն եղեալ, Էւստատիոս աշա կերտացն,

Էւստատիոս իսկզբանն մատուցաւ թիւնն, Էւստատիոս

Օ ի մատուցաւ պեղատուի, Էւստատիոս մարմնով,

Էւստատիոս ինքն երբեք իսկզբանն, Էւստատիոս բաժա

նեցին զհամարեւսն իսկ : Էւստատիոս իսկզբանն

յարտ թիւնն, Էւստատիոս աշա կերտացն աշա կեր

տեղ զամենայն հեծանստ Էւստատիոս զնոսալ :

*Ե*ւստատիոս ինքն իսկզբանն իսկզբանն իսկզբանն

միջեւ իսկզբանն աշա կերտացն իսկզբանն իսկզբանն :

Էւստատիոս իսկզբանն իսկզբանն իսկզբանն իսկզբանն

իսկզբանն իսկզբանն իսկզբանն իսկզբանն իսկզբանն :

ՄԵԼԻՍԵ
ԴԶԵՄԵԼԻՍ

U. in hoc mundo
Cum sancto
S. S.
H. H. H. H. H.
H. H. H. H. H.
H. H. H. H. H.
H. H. H. H. H.
H. H. H. H. H.

Լ ԲԻՐ ԴՆԱՐ

ծընատ զիսահակ:

Բ սահակ ծնատ
զյակովք:

Յ ակոբ ծնատ
զյոտոյն և զեղբ արս
հորս:

Յ ոտայ ծընատ
զփարեն և ըզ զարայ
ի թամարայ:

Բ արես ծընատ
զեղբովն:

Բ զրովն ծնատ
զարան

Լ րան ծընատ
զամենա դաբ:

Լ Դնադաբ ծը

նատ զնա ասովն:

Լ ասովն ծնատ

զասովնովն:

Ս ասովնովն ծնատ
զբոյն ի հոգաբա:

Բ ոտս ծնատ զով
բեթ ի հոտ թայ:

Լ զբեթ ծնատ ըզ
յեսե:

Յ եսե ծնատ զը
դարեթ արբայ:

Լ արեթ ծնատ ըզ
ասովնովն ի կնոլ
են ոտիայ:

Ս ողովնովն ծնատ
զոտբովն:

Բ ոտբովն ծնատ
զարեայ:

Լ բիայ ծնատ
զասովն:

Լ ասովն ծնատ

զյովաստիան:

Յովաստիան ծնա-
ղյովան:

Յովան ծնա-
ղոզիայ:

Սղեա ծնա-ղ
յովա թան:

Յովա թան ծնա
ղաբան:

Սաղ ծնա-
ղեղեկիայ:

Սղեկիա ծնա-
ղանաան:

Սանաան ծնա-
ղան ուն:

Սան ուն ծնա-
ղյովսիայ:

Յովսիայ ծնա-
ղյեքոնիա և զեղբար:

նորաստգերութիւն

բաբելայոց:

Յեւ գերութիւն
բաբելայոց ծնա-

յեքոնիա զսաղաթիւ:
Սաղաթիւ ծնա-

ղաբաբել:
Սաբաբել ծնա-

ղաբան:

Սղաբան ծնա-
ղաղոն:

Սղաղոն ծնա-
ղաբաբել:

Սաբաբել ծնա-
ղաղոն:

Սղաղոն ծնա-
ղեղեկիայ:

L զիտդ ծնաւ

զեղե ազար :

L զեազար ծնաւ

զմատ թան :

L առ թան ծնաւ

զյակոբ :

L ակոբ ծնաւ ըզ

յովսէփ զայրն մա

րեմա : որում խաւ

սեալ էր զմարիամ

կոյս : յորմէ ծնաւ

յս որանըւան եղան

քս :

L

որ ամենայն

ազգին յաբրա հա

մէ : մինչեւ իդատիւ

ազգի ըրեք տասանք :

L իդատ թէ մինչեւ

ի գերութեան բարե

Տ
Բ

լացոյց ազգի ը

րեք տասանք :

L ի գերութեան եւ

բարե լացոյց մինչեւ

իքս : ազգի ըր

եք տասանք :

L ԻՅԻՔԻԺԵ

հուճիկն էր այսպէս :

L ասեալ զմայր

նորա մարիամ յով

սեփոտ : մինչ ըն

եկեալ առ միմեանս :

գլխաւ յղացեալ ի

հոգւոյն սրբոյ :

L յովսէփայր ն

նորա քանզի ար

դար էր : և ոչ կամեր

առակել զնա : իսոր

հեցաւ լռելայն ար

Տ
Գ
Դ

Ճակել զնա :

Լմինչդեռնազայս
ածեր զմտաւ : աջա
հրեշտակուն իստեա
լեան երեւցաւ նմա
և ասէ :

Յովսէփ որդի
դաւիթ : մի երկնչի
առնողապքեղ զմա
րիամ կենքո : քան
զի որ ինմայն ծնեալ

ի հոգոյն սրբու
Ծնցի որդի : և կո
չեսցես զանունն նո
րա յն : զինմ փր
կեսցի զժողովոր
դ իւր իմեղաց ի
րեանց :

Ելայսամենայն

եղև : զի լցցի որա
սացաւն իտէ ի ճեռն
եսայեայ մարգարէի :
Ահա կոյն յղացի
և ծնցի որդի : և կոչ
եսցեն զանունն նորա
նմ մանրութեղ որ թաք
մանի ընդ մեղամ :

Ելարթոցեալ յով
սէփ իջնոյ անտէ
արար որպէս հրամ
այեաց նմա հրեշտ
ակնուն : անյիւքն
զկեն իւր : և ոչ զի
տեր զնա մինչև ծը
նաւ զորդին ի որ զա
նդրանիկ : և անը
անեաց զանունն
նորա յն :

ԵԻԾՆԱԶՆԵԼԱ

յի Իբեդդե եմ հրեաս
 տանի յառուրս հե
 րովդի արքայի : ա
 հա մոգք յարևելից
 եկին յեմ : և աս են
 ողբե ործնատարքայն
 հրեից : զի տես ար
 վաստղն նորա յա
 րևելս : և եկաք երկ
 իր պագանել նմա :
 և իբրե լռաւ ար
 քայ հերովդեա խոռ
 եցաւ : և ամեն այն
 եմ ընդ նմա : և ժողո
 վեալ զամենայն քա
 հանայապետս և զղը
 պիրս ժողովրդեանս
 հարցանէր ինոցանե

5
 16

1
 27

Թե ործնանիցի քան :
 և նորա ասենցնա
 Իբեդդե եմ հրեաս տ
 անի : Օ Իայապետ
 պրեալե ի ձեռն մար
 ցարեին : և ողբեդ
 դե եմ երկիր յորդայ
 ողբն զրատսեր ես յիշ
 խանս յորդայ : Իբեմ
 ելցե ինձ իշխանս որ
 հովը եսցե զժողով
 ողբեմս զի ել :

2 Յայն ժամ հերով
 ես պաղտ կողեաց
 զմոգան, և ստուգեաց
 ինոցանե զժամա
 նակ աստեղն երևե
 լոյ : արձակեալց
 զնոսա Իբեդդե եմ և

5
 2

ասե : Կ'նացեք աս
ութեցեք վասն ման
կանն : Եյորժամ քր
տանիցեք : ազդ ար
աս լիք ինձ զիւ եւ
եկեալ երկիրագաւ էց
նըմայ :

Եւորքա եբրե լը
ան ի թագաւ որ եւ.
գընացին : Եւ ահ ա
սասողն զորտես ին
յարեւելս . առաջն
որդեանց նոցա մին
չե եկեալ եկաց իսկե
րայ որերմանուին :

Եբրե տեսին զաստ
ղն . իմացցին յոյժ
որախառ թի մեծ :
Եբրե մտին ի

տունն . տեսին զմա
նուն հանդերձ մար
իամաւ մարքն իբրով :
Եւ անգեալ երկիր պա
գանէին նմա : Եւ բա
ցեալ զգանձա իոր
եանց . մատուցին նմա
պատարագա : ոսկի,
եկնորուկ . եւ ճորտ :

Եհրաման առեալ
իտեալեան, չքաւ ն
ալ անդրէն առ հեր
ովդեա : ընդայլ ճա
նապարհ գնաց ին
յաշխարհ ի
րեանց :

Եբրե գնացին նո
քայ ամսի : ահա հը
րեշտական իտեալեւ :

երևելի յովսէփոս և
ասեր : արի արդձա
սուկդ և զմայր իւր
և փախիր յեգիպտոս :
և անդ լինելիս ցոր
ժամասացեց քեզ :
քանզի ի նմոյսիս հե
տովդես կորուսան

եղ զմանուկդ :
Եւնա յարուցեալ
ան զմանուկն և զմայր
իւր պիղերի, և գնաց
յեգիպտոս : և անդ
եր միտղև յաւելան
հերովդի :

Օ Ի Լէյսի ասացեա
լն իսկ ի ձեռն մար
գարեին որասէ : յեգ
իպտոսէ կոչեցից զոր
ռիմա :

Բայն ժամ երևե
տես հերովդես թե
կարեցաւ իմոք ող
անտի քարկաց ան
յոյժ : Եւ արքեայ
կոստրեայ զամեն
այն մանկոսն որե
ին իբեղղեան կամե
նայն սահմանս Նո
րա : յերկեմէնից կի
տոնարհ : Ըստ ժա
մանակին զոր ստու
գեայ իմոք ողն :

Յայն ժամ կատա
րեցաւ ասացեալն ի
տէ ի ձեռն երեմիա
մարգարեի որասէ :

Զայն քու ժեպի
հրաման : ողբումն

և լալութիւնս, և աշխար
ութիւնս յոյժ: հոգիք ել
լայր զորդիւս իոր և ոչ
կամէր մեծութար ել

զիւն եին:
Երեւելաւ ան ելն
հերովդի, ահա հո
եղտակ ան խոնարհան
երեւել յովսէփաս յեղ
խոյտոս և ասէր, ար
ի աս զմանսուդ և զ
մայր իոր, և գնա յեր
կիրն իլի: զի մեռան
որք խրնդէին զան
ձն մանկանդ:

Երնա յարուց եալ
ան զմանսուկն և զ
մայր նորա, և եկն
յերկիրն իլի:

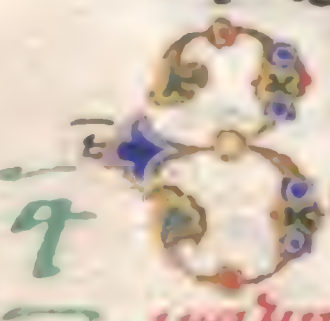
Երբեք լրատ ելծե
արք եղատոս Թագա
որեայ հրեաստանի
փոխանակ հերովդի
հայրն իորոյ՝ երկեա

երթալ անոր:
Երաւման ասեալ ի
տեալեան, գնաց ի
կողմանս գալիլեայո
ւոյ: **Ե**րեկեալ բնա
կեցաւ ի քաղաք ին
որ կոչէր նազարեթ:
Օր լցցի բան մարդ

արե իցն: Եւ նազա
րայն կոչեաց ի:

Երբ արեւ
համնեա մկրտիչ քա
ղաքէլ յանապատին

Տ	Շ	Տ
է	շ	ԲԻԵ
		Ժ

հրե աստուանի և ասել
ապաշխարեցեք զի
Տէր ձեռնէ արքայ
ու թիւն երկն եց :

Ը Եւ ասէ լիամբ ո
րոյ ասացաւն ի ձեռն
եայեան մարգարէի որ ասէ :-

Չ ասն բարբառ ոյ
յան ասացաւ ի : պատ
րաստ արարեք զձա
նապարհսն , և ու
ղեղ արարեք զշաւի
ղըս նորայ :

Թ Եւ ինքն յովհաննէ
ունէր հանդերձ ի ստ
ւոյ ողորտ : և գաւ
տի մաշկեղէն ընդ
մէջիւր : և կերակոր
նորա եր մարախ և

հ
ե
թ
հ
ե
դ
հ
ե
դ

մեղր վայր են ի :

Յ ասն ժամեղան է
ին ասնա ամենայն եմ
ացեք , և ամենայն
հրե աստան , և ամե
նայն կողմն յորդան
անու : Մկրտ էին ի
նմանե կորդ անան
գետ և խոստովան
լիւնին զմեղա իւր
եանց :

Ժ Եւ եսեալ զբազու
մս ի սաղոմէց ոցն
և ի փարիսեց ոցն եկ
եալս ի մկրտութիւն
նորա , ասէ զնոսա :
Տ Եւ ուրեք ի թեց :
Եւ եցոյց ձեղ փախ
լեղ ի բարկութեան

հ
ե
դ

որ գալուցն է :

Լրարեք այս ու
հետև պատուի արժ
անի ապաշխարութեան : և մի համ
արեցեք ասել յան
ձինս , եթէ ունեմք
մեք հայր զաբրահամ :
Ասեմ ձեզ : զի
կարողեամք , եբար
անցս յայսցան է
յարուցանել որդիս
աբրա համու :
Օրհաւասիկ՝ տա
պար առ արմին ծա
ռոյ դնի : ամենայն
ծառ որոյ առնիցէ
զպատու բարի՝ հա
տանի և չոր արկանի :

ճա
ճբ

Լամկրտեմ զձեզ զ
ջրով՝ յապաշխարութեան : բայց որ զկնի
իմգայ՝ հղատրա գոյնէ
քանզիս : և ես չեմբա
տկան բառնալ զկա
շիկս նորա : նա մկր
տեսցէ զձեզ Ի հոգին
սուրբ և Ի հոր :

ճբ
ճգ

Լորդ հեծանոցն է
ձեռին իշու մէ , և սրբ
եսցէ զկալ իւր : ժող
ովեսցէ զցորեանն է
շտեմարանս իւր : և զ
յարդն այր եսցէ ան
շէջ հրով :
ԱՅՆ ԺԱՐԳԱ
յս իգալիլէէ առ յով
հաննես , մկրտել ինձա
նէ :

ճ
ճա
ճբ
ճգ

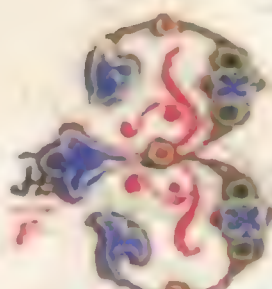
L յոսկհաննեսն ար
գեղո՛ւ զնա և ասե :
ինչ պիտոյ է եքէն մկր
տել՝ և դո՛ւ ատիս գաս :

Լ ատասխանէ ետ
յն և ասե ցնա : Թոյլ
տոր պշմ, զի այս
պես վաելե մեզ լը
սոր զամենայն արդ
արու թիւն : և ասա
Թոյլ ետ նմա :

Լ իբրե մկրտեցաւ
յն . ել վաղ վաղակի
ի լոյս անաի : և աջա
բացան նմա երկինք :
Եւ ետեա զհոգիւնայ
զի իջանէր իբրե զա
ղաւնի և գայր ի վե
րայ նորայ :

Տ   Տր   Ղ   Մ
ժդ   Ե   ժդ   ժե

L ասա ճայնյերկ
նից որասեր : դա ե
որո՛ւ իմ սիրելի ընդ
որ հաճեցա :

Լ ասա
վախեցաւ յն յան ա
պաւ ի հոգւոյն փոր
ձեւիլ ի սատանա ե :

Լ ասա հեալ զբառա
սուն տիւ և զբառա
սուն վիշեր ապա քա
ղցեաւ :

L ամատուցեալ փոր
ձեղն ասե ցնա : ե
թե որո՛ւ եսայ, ասա
զի քաւ ինքա պատգեկ
հայ լինից ին :

L աս պատասխա աս
նի ետ և ասե :

Տ
ժե
ժդ

Ի բեալե թեոյ հա
յի միայն կեցցե
մարդ, այլ ամենայն
բանի որեղանէ ե
բերանոյ այ :

Յ այն ժամ առեալ
ածէ զնա սատանա
ի քաղաքն սուրբ, և
կացոցանէ զնա ի
վերա աշտարակ ի
տաճարին և ասեցնաւ :
Եւ թե որդի եսայ, արկ
զքեզ աստ ի ի վայր :

Չ ի պրեալե թե հրեշ
տակայ ի որոց պատ
ըրեալե վամբո :
և ի վերա ձեռաց բար
ձցեն զքեզ, զիմե եր
բեք հարց ես զբարի

զոտն քոյ :

Լ սեցնա դարձ
եալ յս, գրեալե թե
ոչ փորձեցես զար
ած քոյ :

Դ արձեալ առն
տաճէ զնա սատա
նայ ի լեւոն մի բար
ձր յոյժ, և ցոցանէ
նմա զամենայն թա
գաւորոս թիւնս աշ
խարհի և զփառս նո
ցա : և ասէ ցնա :

Չ այս ամենայն քեզ
տայ եւ թե անգեալ
երկիր պագանս ից
ես ինձ :

Յ այն ժամ առն
ցնա յս : երթ յետս

իմ սատանայ : ԿԸ
 րեալէ . ան ալ քու՛մ
 երկիր պապցես . և զ
 նա՛ միայն պաշտեսցես
 Լ Կա եթող զնա
 սատանայ , և ահա հր
 եշտակք մատենն և
 պաշտեին ըզ
 նայ :

Ի Ի Բ Ի Ե Ի Ա

առ յն եթե յովհանն

էս մատնեցաւ . մեկն
 եցաւ գնաց ի գալիլա :
 Ե թողեալ զնա զա
 րեթ . եկն բնակեցաւ
 ի Կափարնա ում . ի ծո
 ղեղերին : Ի ահ հ
 մանա զաբողոնի և
 նեփ Թաղիմայ :

Տ Տ Տ
 ծե ռ եղ
 ծե Ը ծե Ը Ը

Ելցցի՛ բանն
 որասացաւ ի ձեռն
 իսայ իսա մարգարէի :
 Ե ոկեր զաբողոնի և
 երկիր նեփ Թաղիմա :
 Ժամապարհ ծովո
 յայն կոյս յորդանա
 նո . գալիլեա հեթ
 անոսայ : Ժողովոր
 Դ որ նստեր ի խաւա
 րի ետես լոյս մեծ :
 Ե արոյց նստեին յաշ
 իսարհին և իստրերս
 մահո՛ւ լոյս ծագեաց
 նոցայ :

Ե Յ ալմ հետե՛ւ սկս
 աւ քարոզել յն և աս
 ել : ապաշխարեցե՛ք
 զի մեր ձեալէ արք այ

Տ Դ
 Ի Բ

ու-Թիւն երկնից:

Ա ինչ դեռ զգնայր
յն ընդ եզր ծովուն
գալիլեայոց՝ ետն
երկուս եղբարս: զսի
մն զկողեցեանս պե
տրոս, և զանդրեաս
եղբայր նորա, արկ
եան ուր-կանս ի ծով
քանդի ձկնորսքէին:

Բ Ետն զնոսա: Ե
կայք զկնի իմ, և արա
րից զձեզ որսորդս
մարդ կան:

Ե Եւստի Թող եան
վաղվաղակի զգոր
ծիան, գնային զը

հետ նորա:

Բ Եւստի զնոսա
ան

Տ Տր Ղ

Իա Ժ Ը

Իբ Ժա

տի յառաջ, ետնայլ

երկուս եղբարս: Ըզ
յակովբոս զեբերեա
և զյովհաննէս եղբ
այր նորա ի նաւ ին:

զեբերեաւ հանդերձ
հարբն իւրեանց մինչ
դեռ կապմէ ին զուր
կանս իւրեանց, և կո

չեանց զնոսա:

Ե ոցա Թողեան վաղ
վաղակի զնաւն և զ
հայրն իւրեանց. զը
նային զհետնորա:

Ե Եւստի զնոսա
եւսայն կողմանս գալ
իլեայոց: ուսուցա
նէր ի ծովովորդանո
ցա, և քարոզէր զասե

Տ Տր Ղ Յ

Իգ Իե Ժե Իզ

Ըր Իե

տարանն արքայ ու
 թեան : և բժշկերպա
 մենայն հիւանդ ու
 թիւնս և զամենայն
 բխտս ի ժողովրդեան :
Եւ ի լոռնոս ընդ
 ամենայն երկիրն ա
 սորոց : Եւ ճատու
 ցին ամենա զամեն
 այն հիւանդս որ նե
 ղեալին ի պէտպե
 ցաւս և ի տանջանս :
 և զդիւսահարս , և զ
 լուսնոս , և զանդա
 մա լոյծս , և բժշկ
 եաց զնոս :
Եւ ի թային զհեռոս
 րա ժողովորդք բազումք
 ի գալիլէն , և ի դեկա

պաղես , և յեմե , և ի
 հրե աստանէ : Եւ այն
 կոչս յորդանանո , և
Բբժշկեաց ըզ
 նոս :
Եւ ի ԲԵՍՍԵԱ

Գ ժողովորդեան ի ի
 լեառն : և ի բրեւա
 տաւ անտ , ճատեա
 ւանա աշակերտքն
 նորայ :
Եւ ի ԲԵՍՍԵԱ զբերան
 իոր՝ ոստոցան էր
 զնոս և ասէր :
Եւ ի ԲԵՍՍԵԱ րանի աղբատ
 այ հոգսով զինոցն
 և արքայոս թեւն
 երկնից :
Եւ ի ԲԵՍՍԵԱ րանի ազատորայ

Տ	Տ	Ղ
Խ	Խ	Խ
Խ	Խ	Խ
Խ	Խ	Խ

զինոքան մարիթ աս

ն եսցին ։

Երանի հեղոյ զի
նոքան ժառանգ ես

ցեն զերկեր ։

Երանի որքաղ ց
եալ և ծարատ է ից

են արդարութեան ։

զինոքան յագեցցին ։

Երանի ողորմած
այ ։ զինոքա ողոր

մութեան գայցեն ։

Երանի այնոցիկոր
սորբեն են արտիք ։

զինոքա զաժառեցին ։

Երանի խաղաղա
րարաց ։ զինոք այ

որդերայ կոչեցցին ։

Երանի որհաղա

ծեալ իցեն վասն ար

դարութեան ։ զի

նոցան արքայ ու

թին երկնից ։

Երանի է ձեզ յոր

ժամ նախատիցեն

զձեզ և հալած ես

ցեն ։ և ասիցեն զա

մենայն բան շար զ

ձեռն սուտ վասնեմ ։

ցնծացեք և ողորմա

լերոք ։ զի վարձք

ձեր բազում են յեր

կնա ։ զի այս պես

հալածեցին զմար

գարեան որ յատալ

բան զձեզ եին ։

Ամբիք առ
երկրի ։ ապա ելձե

Տ 2
ԻԿ
ԻԸ
ԻԹ ԻԿ

Տ Դ 2
Լ
ԼԱ Ճ ԻԹ

5	5	2	
15	20	225	
		25	50

առ ի մարդ Կան :
 որպէս զի տեսցեն :
 զգործսն ձեր բար
 իս և փառսւոր ես
 ցեն զհայրն ձեր որ

5	2
15	
15	277

II րոք լուծցե մի
 ինչ ի պատու իրա
 նայս յայս ցան է
 ի փոքունց՝ և ուստ
 ցե այնպէս զմար
 դիկ՝ փոքր կոչես
 ցի յարքայ ու թե
 երկնս ից :

I սկորարացե
 և ուս ուցե՝ նա
 մեծ կոչեսցի յարք
 այ ու թե երկնս ից :

I այց ասեմ ձեզ :
 զի եթե ոչ առաւ ե
 լուցու արդար ու
 թիւն ձեր առեղ ի
 քան զդարացն և զ
 փար իսկեցեցն՝ ոչ
 մտան իցեք յարքայ

Տ

Է

ու թիւն երկնս ից :
I րարոք զի ա
 այաւ առաջնոցն
 թե մի սպանան էր :
 զի որ սպանան իցե
 պարտական լիցի
 դատ աստան :

I լին ասեմ ձեզ :
 եթե ամենայն որ
 բարկանաւ եղբար
 իւրում տարա պար
 տուց՝ պարտաւոր
 լիցի ի դատաստանի :

I րար ասիցե ցեղ
 բայր իւր յիմար պար
 տաւոր լիցի ասեմի :
I րար ասիցե ցեղ
 բայր իւր մորում պար
 տաւոր լիցի ի գէշ են
 հրոյն :

Լ Թե մատուցանի
ցես զպատարագն քո
ի վերա սեղանոյ՝ և
անդ յիշեցես եթե
եղբայրքո ունից ե
ինչ խեղճ զքեռ՝ Թող
զպատարագն քո առ
ալի սեղանոյն, երթ
հասի հաշտեաց ընդ
եղբայրքոս, և ա
պա եկեալ մատու
լիս զպատարագնքո՝

Լ Եր երաւա խոհ
ընդ ռստիս քոս վա
ղապոյն մինչդեռ ե
ցես ընդ հմայ ի ճա
հապարհի : Գուցե
մատն էցե զքեզ առ
սոխն դատաւորի :

Տ
Ե
Ղ
ՃԿԲ

և դատաւորն դահ
ճի : և արկանիցես
ի բանդ : ամեն ա
սեմ քեզ : ոչ եղանի
ցես անտի մինչ և
հատուցանիցես զ
յետին հաք ար ա
կիտն :

Լ Եր արդէ զի ա
սացաւ մի շնար :
Բայց ես ասեմ ձեզ :
Թե ամենայն որ հայի
իկին մարդ, առի
ցանկանալոյ հմա
անդէն շնացաւ ընդ
հմա իսրաւի իսրոս :

Լ Թե անկնքո ալ
գայ Թադոլ եղուցա
հեզքեզ, իշեայ զնա

Տ
Ե

Երևկեայ եքէն : զի
լաւ եքեղ եթէ մի
յանդամոց քոց կո
րիցէ , և մի՛ ամեն
այն մարմինդ անդ

անիցի եղեհէն :

Եթէ ալ ձեռն

քո քայլածագողից ու

ցանկեղ քեղ : հաս

կնա Երևկեայ եքէն :

զի լաւ եքեղ եթէ մի

յանդամոց քոց կոր

իցէ , և մի՛ ամենայն

մարմինդ քո անկե

նիցի եղեհէն :

Ապաքէն ասա

ցաւ , եթէ որ արձա

կեցէ զկեն իր տա

ցէ՛ նմա զարձակման :

այցեն աս եմ

ձեղ : եթէ ամեն

այն որ արձակէ զ

կեն իր տանց բա

նի պոռնկոտ (Ժեան՝

նա տայ նմա շնալ :

և որ զարձակեալն

ատեն շնայ :

արձեալ լըւա

րո՞ք զիստացաւ ա

ռաջնոցն , մի երդն

ոց ուստա՞ւ քայց

հատուցեն տն զերդ

մուսաքո :

Յեն ասեմ ձեղ :

ամենաւն մի երդն

ող : մի՛ յերկ ինա :

զի աթոռ եւայ : և

մի յերկ իր : զի պատ

լուանդանէ ոտից
նորա : և մի յեմ. զի
քաղաքէ մեծի ար
քայ ին : և մի եղևո
խ քո երդնոց ցուս
զի ոչ կարեն մազմի
ապիտակ առնել
կամ թողնա :

Ալեղիցի ձերբան
այուն՝ այն : և ոչն ոչ
զի առելին քան զայն
ի շարենէ :

Ըրարոյք զի ա
սացաւ անին ընդ
անկան : և աստ ամեն
ընդ աստ ամեն :

Ալեմ ասեմ ձեզ :
մի կալ Հակոբ անկ
նա շարի :

Ալեմ ասեմ
ցէ ապիտակ յալ ձե
նաւոյն : դարձոյ
նաւայ և զմեմն :

Ըրար ասորա պաշ
ակ վարկցէ պէկ
մղուն մի : երթ ընդ
նաւա և երկուս :

Ըրար կամիցի դա
տել և ասունոյ զշապ
իկաքո : թող ինայ
և զբաժ կուն քո :

Ըրար ինչոյն է
քէն՝ տուր : և որ
կամի փոխ ասունոյն
քէն : մի դարձ ու

Ըրար զի զերեսա :
ըրարոյք ասա
քէն զի ասացաւ :

Տ
Լ
Լ

Շ
Ծ

սիրեացես զընկ
երբոյ . և աստեացես
զլծնամիս քոյ :

Ե Եւնասեմ ձեզ :
սիրեցեք զլծնա
միս ձեր : արհն
եցեք զանիծ իշո
ւեր : բարեարա
րեք աստեղեաց ձե
րոց : և ասղաւթն
ի վերա այնոց իկ
որ լկեն զձեզ և
հալածեն : զի եղ
ի լեք որդեք հաւր
ձերոյ որ յերկինսն :
Օ Ի զարեւոյ անն
իւր ծագէ ի վերա
շարաց և բարեաց :
և աս ծէ անձրեւ ի

Տ
Խ

Ղ
Ծք

վերա արդարոց և

մեղաւորաց :

Օ Ի ելծէ սիրեցեք
զայն ոսիկ որ սիւ
ենն զձեզ : զինչ
վարձք եցեն : ոչ
ապաքեն և մաքս
աւորք զնոյնն
գործեն :

Ի Ի ելծէ տայց եք
միայն ողջոյն բա
րեկամաց ձերոց
զինչ ասելիաւնն
եք : ոչ ապաքեն
մաքսաւորք և մե
ղաւորք զնոյն գոր
ծեն :

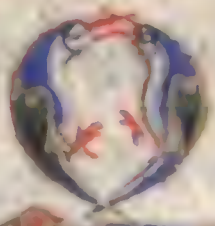
Լ Եւնասեմ ձեզ :
զարեւոյ անն իւր
ծագէ ի վերա

Տ
Խ

որպէս և հայրն
ձեր երկնաւոր կա

տարեալէ :

Գ՝ ԽՅԶԱԲ

որպէս որդւոսն (մեան)

ձերում, մի՛ առնել
առաջի մարդկան
որպէս թէ եցոյց
ինչ նոցա : Գու
ցէ և վարձա ոչ
ընդունեցեք ի հա
րեն ձերմէ որ յեր
կնան և :

ՄԼ յոր ժամ

առնեց եւ որդւոս

ութիւն : մի՛ հար

կաներ փող առա

ջեքոյ : որպէս կեղ

ծատորքն առնեն :

Տ

ԽԲ

ի ժողովուրդս և ի

հրա պարակա՝ որ

պէս զի փառաւ ո

րեսցին ի մարդկա :

Մենասեմ ձեզ

այն իսկէն վարձք

նոցայ :

ՄԼ յոր ժամ

որդւոսն թիւն առ

նեցեա : մի՛ գիտ

ասցէ ձախ քոյ

զինչ գործեալքո :

Որպէս զի եղեցի

որդւոսն թիւնն

քոյ՝ ի ծածուկ :

Եւ հայրն քոյ որ

տեսանէ ի ծածուկ :

Հատուցէ՛ քեզ

յայտն ապէս :

Եյոր ժամ յաղ
 աւածա կայց էք՝
 մե՛ լինիցիք որպէս
 կեղծ ատորքն : զի
 սիրեն, իծողով ուր
 դա կշանկիւնա հը
 րա պարակաց կալ
 յաղաւծա՝ որպէս
 զի երևեացին մար
 դկան :

Մեն ասեմ ձեզ՝
 այն իսկէն վարձք
 ւոյցայ :

Միտ յոր ժամ
 կայցես յաղաւծա՝
 մոտ իսկնեակքո՛
 փակեա զբորաքո՛
 ւկայ յաղաւծա
 առ հայրն քոյ իծա

ծուկ : և հայրն քոյ
 որ տեսանէ ի ծած
 ուկ : հատուս ցե՛
 քեզ յայտն ապէս :

Եյոր ժամ կայց
 էք յաղաւծա . մե՛
 շատախառաք լինիք
 երբեւ զհեծանոսան :
 զի համարին եծեի
 բազում խառս եց
 իրեանց լսելի լի
 ւիցին : արդ՝ մե՛
 ւմանիցէք ւոյցա :

Չի գիտե՛ հայրն
 ձեր զինչ պիտոյ ե
 ձեզ՝ մինչ զե՛ ձեր
 խնդրեալ ինչիցեի
 ւմանե :

Եւարդ՝ այս պէս

Տ

Խոյ

Շ

Ձեդ

Կայցեք զուրբ յա
 ղաւ թա :
 Կայր մեր որ յեր
 կինս : ամբար եղի
 ցի անուրբո : եկ
 եսցե՛ արքայ ու
 թիւնքոյ : եղեցին
 կամք քոյ որպէս
 յերկինս և յերկրի :
 զհաց մեր հանապ
 ազորո՛ւ ամբար մեզ
 այսապի : և թող
 մեզ զպարտիս մեր ,
 որպէս և մեք թո
 ղումք մերոց պար
 տապանաց : և մի
 տանիր զմեզ ի փոր
 ձու թիւն : այլ փր
 կեա՛ զմեզ ի շարե :

զի քոյ և արքայ ու
 թիւն , և զպարտ թի :
 և փառք յաւ իտ
 եանս : ամեն :

Թե թե թող ու
 ցուք մարդկան ըզ
 յանցանս նոցայ :
 Թողցե՛ և ձեզ հայ
 րն ձեր երկնաւ որ :
 Կա թե ոչ թո
 ղուցուք մարդկան
 զյանցանս նոցա՛
 և ոչ հայրն ձեր թող
 ցե՛ ձեզ զյանցա
 նա ձեր :

Եւ որ ժամ պահի
 ցե՛ք մի լինեք իբրե
 զկեղծաւ որանս որ
 տմեալք՝ որապա

մ	մ	շ
նոր	մեղ	
նե		նե

կանեն զերեսս ի-
րեանց. որպէս զի
երևեալսն մարտ-
կան թէ պահիցեն:

Մենաս եմ ձեզ:
այն իսկէն վարձք
նոցայ:

Մարտիրոս
պահիցես անձր
գլուխքո: և լրան
զերեսս քո: զի մի-
երևեալսն մարտ-
կան երևալաւ
ող: այլ հարնքո-
մ իծածուկ: և
հայրնքոյ որտեսա-
նէ իծածուկ հա-
տուս ցեղքեղ յայտ
նա պէս:

Ի գանձէք ձեզ
գանձս յերկրի: որ
ցեղ և ոտիչ ապա
կանեն. և գողք ա-
կան հատանեն և
գողանան:

Մ գանձեց էք
ձեզ գանձս յերկրս:

որոչ ցեղ. և ոչ ոտ-
իչ ապականեն: և
ոչ գողք ալ կան հա-
տան են և գողանան:

Ի որ գանձք
ձերեն. անդ ևս իրաք
ձեր եղիցին:

ԲԱՅԱՆ
ԲԱՅԱՆ ԱՅՈՒՆ:

Եթէ ակնքո առ ա-
տէ. ամենայն մար

Մ . 2
Ինչ
Իսկ . 27

միայն լուսաւորել
իցէ : ապա թէ ալ
նքոյ չարե՝ ամե
նայն մարմինդ խաւ
արին եղիցէ :

Սկարդ եթե
լոյսդ որեքեղ է
խաւարե՝ խաւարն
որ չափեւս :

ԽԸ **||** չոք կարե երկ
ոց տերանց ծառա
ել : կամ զմին աս
իցէ, և զմեւն տիր
ցէ : կամ զմին մե
ծարեցէ և զմեւն
արհամարհեցէ :
որ կարեք այժմ ծառա
ել և մամունա ի :

ԽԹ **||** ամենայնորի կ

ասեմ ձեզ : մեհո
գայք վասն հոգոյ
ձերոց, զինչ որտ ի
ցեք կամ զինչ ըմբ
իցեք : և մե՛ վասն
մարմնոց ձերոց ե
թե զինչ ապան ի
ցեք : **Ո**չապ ա
քեն ուրի՛ առաւել
քան զկերակոր՝
և մարմին քան զ
հանդերձ :

Մայեցարո՞ւք ընդ
Թրոչուսա երկնից :
զիտչ վարեն, և ոչ
հընծեն, և ոչ ժողով
են իշտեմարանս,
և հայրն ձեր երկն
առոր կերակրե զնոս :

Տ
ԽԸ
ԽԹ

2

28

|| Հապաքեն դուք
առաւելիք քան ը
զնոսայ :

| Եկարդ ունէն
առհազաւ երրուս
յաւելոյ կարեցեի
հասակ երբ կան
գուն մի :

Եւ ի վան հանդեր
ձի զի հոգայք :

Տայեցարուք ե
շուշանն վայրենի
որպէս ածէ : ոչ
լանաւ առն շիր թէ :

|| Եւն ձեզ : զի
առաւելիք յա
մենայն փառանի
տում զգեցաւ իբր
եզմի ինոցանէ :

| Եկե՛ծէ զխառն
ի վայրի, որայն առ
րէ եզադիւ ի հը
նոց արկանի, ած
այնպէս զգեց որ
ցանէ, որ չափեա
առաւել զձեզ թէ
ուս հաւատք :

Մի այստ հետ ե
հոգայցեք եւս ի
ցեք զինչ կերեցուք,
կամ զինչ արեցուք,
կամ զինչ զգեցուք :
զի վայր ամենայն
հեթանոս ուր եմար
են : քանզի գիտե
հայրն ձեր երկրաւ
որ թէ պիտուէ ձեզ
այդ ամենայն :

Երեսցեք նախ
 զարք այս թիւն
 այ և զարդար ու
 թիւն նորա՝ և այր
 ամենայն յառե Լ
 ցի՛ ձեզ :

Մի այսու հե
 տե հոգայցեք վաճառ
 վաղը ին : զի վա
 ղեւն վաճառ իւր հո
 գացի : շատ է
 ատուրն չար
 իւր :

ԻՎԱՆԻ
ԼԷ. ԾԻՈՒՐԻ. ԴԷ.
 տիցեք : զի օրով
 դատ աստուան ատ
 դատ իք՝ դատել
 ոյցեք : և օրով չա

Ը Ը
 Ծ Ծ

փով չափեք՝ չափ
 եացի՛ ձեզ :

Օ ի տեսան ես
 զլիւղ յական եղ
 բարբո՛ր և իբոմ
 ական զգերանդ
 ոչ տեսան ես :

Ա ամ զիւրոյ ա
 սես զեղբայր քո
 Թող հանից զլիւղ
 յականէ քումնէ.
 և ահա ատիկ եքոմ
 ական գերան կա :

Ա եղծարոր ջան
 նախ զգերան ըդ
 յականէ քումնէ.
 և ապա հայեացես
 հանել զլիւղ յակ
 անէ եղբարբոյ :

Ը Ը
 Ծ Ծ

Մի տայք զարբ
ութիւն շանց : և
մի արկանէք զմար
գար իտ ձեր ատա
ղի ետղից : զի մի
ատառն կոխեցեն
զնոսա : և դարձեալ
երգիծ ուցան իցեն
զձեզ :

Խնորեցեք և տա
ցի ձեզ : հայցե
ցեք : և գտնէք : բա
խեցեք և բացցի ձեզ :

Օ խամենայն որ
խնորե՝ ատնա՝ : և
որ հայցե՝ գտանէ :
և որ բախէ՝ բացցի
նրմայ :

Իցե ի ձեռն մարդ

Տ
ՏԲ
ՏԴ

ցոր խնորեցե՝ որ
դիւոր հայ : մի թե
քար տայցե՝ անա
և կամ խնոր իցե
ձուկն : մի թե ա՝ ձ
այցե՝ անա :

Լոր էլ թե դուք
որ շարքդէ՝ դիւոր
պարգեա բար իտ
տալ որդուց ձերոց
որ շափեա տառեղ
հայրն ձեր որ յերկ
իստե՝ տայցե՝ բա թ
իտ այնոցիկ որ խնոր
րենն զնա :

Օ ամենայն զոր
միանգամ կամի ք
թե արապցեն ձեզ
մարդիկ : այնպեա

Տ
ՏԴ
ՏԶ

և գործարար է
նոցա : զիայն իսկ
են արեւք և մար
գործար է :

Մտէք ընդ նեղ
դուռն : քան ի
ընդ արձակե դու
ռն, և համարձակ
ճանապարհն որ
տանի ի կորուստ
և բազումք են որ ը
տանեն ընդնա :

Բանի անձուկե
դուռնն և նեղ ճա
նապարհն որ տանի
ի կեանս : և ասկ
աւք են որ գտան
են զնա :

Չգոյշ լերուք

Տ
ժե
ժը
Շ
Հ

ի ստա մարգարեից
որ գան առ ձե զ
հանդերձութ ոչ
խարայ : և ինկրո
են գոյլք յափը
տակողք : ի պտղո
նոցա ծան ի լեք
զնոսա :

Ի թե քաղիցեն
ի փշոց խաղող և
կամ ի տառասկե
թորզ :

Յապես ամե
նայն ծառ բարի
պլատող բարի առ
նե : և ծառ չար
պատող չար առն :

Հկարե ծառ բա
րի պատող չար առ

Տ
ժե
ժը
Շ
Կա
Կ

նել : և ոչ ծառհար
պատու բարեատնէ :

|| Մենայն ծառ
որոշատնէ պատու
բարի : հատանի
և ի հոր արեանի :

|| պա ի պատու
նոցա ծանիլ եք
զնոսա :

ժԲ || Համենայն որ
ասեցիս տր տր, մտ
ցե յարք այտ թին
երկնից : այլ որ
արասցէ զկամա
հատր իմոյ որ յեր
կինս է :

4 || ազոմք ասի
ցենցիս յատ որ
յայն միկ, տր տր, ոչ

յանուրջո մար
գարե սոցաք : և
յանուրջոյ դեւ
հանաք : և յան
ուրջոյ զաւրու
թիւնս բազումս
արարաք :

|| յայն ժամ ասա
ցեց զնոսա, եթե
ոչ երբեք գիտեի
զձեզ : իբաց կա,
ցեք յինն ամենե
քին ոյք գործե եք
զանաորենու թի :

4 || Մենայն որ լսե
զբանսիմ զայսոս
իկ և ատնէ զսոսա,
նման եացէ ատն ի
մատունոյ որ լինեաց

Տ 2
ԾԲ 47
4 ՃՀա

Տ 2
Կա 47

զառուն իւր ի վերայ
 վիմի : իջին անձրեւք :
 խաղացին գեաւք : ըն
 չեցին հողմք : բա
 խեցին զառունն և ոչ
 կործանեցաւ : քան
 զի ի վերայ վիմի հաս
 տաւ և ալեր :
Եւամենայն որչափ
 զբանս իմ զայսոս իկ
 և ոչ առնէ զսոսայ
 նըման և այլ առն յի
 մարի, որ շինեաց զ
 առուն իւր ի վերայա
 ալոյ : իջին անձ ը
 ւք : յարեան գեաւք :
 ընչեցին հողմք : հա
 րին զառունն և անկ
 աւ : և եր կործան

ումն նորա մեծ յոյժ :

ԿԲ **Ե**ւ եղև իբրև կատ
 արեայ յս զամենայն
 զբանս զայսոս իկ,
 զարմանային ժողով
 ուրդքն ընդ վարդա
 պետոս թի նորայ :
 զի իբրև իշխան ու
 թեամք ուսուցաներ,
 և ոչ որպէս դպիրքն :

ԿԳ **Ե**ւ իբրև էջիկե
 նէ անտի, գնացին
 զկնի նորա ժողով
 ուրդք բազումք :
Եւ հա մատ ուց
 եալ բարոտմի, երկ
 իր պապաներ նմա
 և ասեր : ար : Եւ թե
 կամիս կարող ես

Տ	Տ
ԿԲ	ԺԴ
ԿԳ	ԺԵ

զիս արբել :

Զ րպեանց զձեռն
 Խոր. հասոյց ինայն
 և ասե : Կամիմ. արբ

բեանց :
Ե ի վաղ վաղակ ի
 արբեցար ինմանե

բորոտու (Ժիւնն :

Ե ի ասեցնայն զ

գոյշ լեր : մի ումեք

ասիցես : այլերթ

ցոյց զանձնքո քա

հանային . և մատու

զպատարապն զոր

հրամայեաց մով

սես ի վկաու (Ժիւն

նոցայ :

Ե ի մտեալ ի կամի
 ատնայ ում. մատ

եաւ հարիւր ապետմի

աղաչէր զնա և ասէր :

Է՛՛՛ : մանուկ իմ

անգեալ կայ իտան

անդամալոյծ շարա

շար տանջ եալ :

Ա սեցնայն, ես

եկից եթշկեց եց

զնա :

Ո ւատասխան ի ետ

հարիւր ապետն և

ասէ : տի՛ր : չեմքաւ

սկան եթե ընդ

յարկաւ իմովմացես :

այլ ասա բանիւ և

բրժշկեսցի մանուկն

իմ : քանզի և ես

այր մի եմ ընդ իշխա

նու (Ժեամբ : ունիմ.

Կարգեալ

Տ
 47
 Շ
 46
 Յ
 45

ընդ ինե զինչո՞րս:

ասեմ ամա երթ և

երթայ: և այլ ում

թե եկ և գայ: և

ծառայի իմո՞ւմ թե

արա՞ զայս և անէ:

Բրե լուսա զայս
յս, զարմացաւ:

և ասէ ցայնոսիկոր

զհետն երթայ ին,

ամեն ասեմ ձեզ:

և ոչ յիշ պապիսի

հաւատա զտիերէք:

ԿԵ **Բ**այց ասեմ ձեզ:

զի բազումք յարե

ելից և յարե մտից

եկեացեն և բազմես

ցին ընդ աբրա հա

մո և ընդ աաղակա

Տ

ԿԵ

Ղ

ՃԿԲ

և ընդ յակովբա յար

քայո՞ւ թեան երկն

ից: և ուրիշն ար

քայո՞ւ թեան ելցեն

ի խաւ արն արտ ա

քին: անդ եղիցի

լալ և կրճելատամ

անց:

ԿԶ **Լ**սէ յս ցհարիւ
րապետն, երթ: և

որպէս հաւատա ա

ցերո՞ւ եղիցի քեզ:

Ե ողջացաւ մա

հաւն նորայ յառոր

յայն միկ:

ԿԷ **Լ**եկեալ յս խոտն

պետրոսի, ետես զի

զոքանց սիմովնի

անպեալ դնէր տա

Տ

ԿԶ

ԿԷ

Տ

ԿԶ

ԿԷ

Ղ

ԿԶ

պացեալ: Կալ առ
զձեռանէ նորա և
եթող զնա լերմն:
Յ ոտն եկաց և պաշ
տէր զնոսա:

Բ քրե երեկո եղև
Տառուցին առնա
դիւահարս բազոր
մա: Եհան զայսմ
բանի: և զամեն
այն հիւանդանբը
ժըլկեաց:

Օ իլցցի բանն
որասացաւ ի ձեռն
իսա իսա մարգար
էի: Նա զհիւանդ
ոս թիւնսմեր վերա
ցոյց: և զցաւ ըս
մերե բարձ:

Ի Երեմի
ՏԻ Դ. ԽԼԽԼԽԼ

բազորմա զիրե
հրամայեաց երթ
ալ յայն կոյս:

Ե Եւ տառուցեալ դը
պիրմի ասէ ցնա:
Լարդ ապեալ եկ
ից և ես զկնիքոյոր
վայր և երթիցես:

Ա սէ ցնա յս:
աղու եսոց որլք
գոն: և թողն ոց
երկնից բոյնք: ալ
որդոյ մարդո՝ ոչ
գոյ որ դիցէ զգլու
ես իւր:

Ե Եւ միոմն յաշակեր
տաց նորա ասէ ցնա:

Տ 2
40 46

տի, տոր ինչ հրա

ման զի երթ այց

նախ թաղեցեց զ

հայր իմ:

Անցնա յն, եկ

զկնի իմ: և թոյլ տո

րո մեռելոցն թաղել

զմեռեալս իրեանց:

Երբեք եմոտ ի

նապն: քնաց ին

զկնի նորա աշա

կերտք նորա: և ա

հա շարժութն մեծ

եղև ի ծովուն, մին

չև նաւին ծածկել

յալեացն: և ինքն

նընկեր:

Եւստոյ եալ

աշակերտքն՝ յար

ոցին զնա և ասեն:

Արհիւս զմեզ

զի կորնչ իմք:

Եւստ ցնոսայ՝

ընդեր վատասիր

քէք սակաւա հա

տալ:

Յայնժամ յարու

ցեալ սաստեալ ց

հողմոցն և ծովուն:

և եղև խաղաղ ու

թին մեծ:

Եւստդիկն զար

մացան և ասե ին:

որպիսի ոք իցեալ

զի հողմք և ծով

հնազանդին ամա:

Երբեք անցայն

կոյս յերկիրն գեր

հ

հ

չ

հ

հ

չ

գետայրոց • պատա
հեցին նմա դիւ ա
հարբ երկու ելեալ
ի գերեզման այն •
չարաչարք յոյժ •
որպէս զիչեր հնար
անցանել ումեք
ընդայն ճանապ
արհ • Եւահա ա
ղաղակեցին և ա
նն • զի կայ մեր և
քո յս որդիայ • եկ
իր տարա ժամամ

Ըելլակել •
Եւեր հետազոյն
ինոցանէ երամակ
մի խողից արատու
կան • Եւդեքն ա
ղաղեին զնա և ասե

ին • եթե հանեն զ
մեզ աստի • հրա մ
ան տուր մեզ երթ
ալ յերամակ խո
ղիցն •

Եւասե ցնտա •
Երթայք •
Եւոքա ելեալ զը
նացին յերամակ
խողիցն •

Եւդեքայ ամե
նայն երամակն ի
դարե անտի իծողն
և մեռան ի ջուրան •
Եւ խողար ամբն
փախեան • և երթ
եալ ի քաղաքն •
պատմեցին զամե
նայն զիրա դիւաջար
այն •

Ի ահա ամենայն
բաղաքն ել ընդ-
ատալ յի: Իբրև
տեսին զնա՝ աղա-
կեցին զի գնացայ
Իսահմանացնոցա:

Եւ
4

Ի մտեալ ինա-
մաց յայն կոյս և
եկն եբաղաք իոր:

Ի ահա մատ ու-
ցին առ նա անդամ
ա լոյծ մի որ դնէր
Ի մահիւն:

Ի տեսեալ յի զ-
հաւատաւ նոցա՝
ասէ՛ց անդամա
լոյծն: Թողեալ լի
ցին քեզ մեղքքո:

Ի ահա ոմանք ի

5 5 2 1
4 6 6 10

դպրացն առ են
ընդմիտս: Հայհոյ
է դայ:

Ի ծանուցեալ յի
զխորհուրդաւ նոցա,
ասէ՛ց նոսա: Ընդ-
էր խորհեք դոք ի
սիրտս ձեր չարեա:
զինչ դիւր ին է:

Ասէ՛ց անդամա
լոյծն Թողեալ լի
ցին քեզ մեղքքո:
եթէ ասելարի և

չըլեաց:

Ազի գիտաւ լեք
եթէ իշխանութի
որնի որդի մարդ
յերկրի Թողուլ լոյ
մեղա:

Յայն ժամ ասե
ցանդամալոյժ ու,
արի՛ առ զմազիժս
բռնէր թիտունքո։
Եւ յարուցեալ քր
նայն ի տուն իոր։
Բբռն տեսին ժող
ովորդքն՝ զարմա
ցան։ Եւ փառաւոր
ատենին զամ զար
իչ այնպիսի իշխա
նութեան մար
դ կան։
Ի ԸՆՑԵԼԸ
ԸՆԴՈՒՄԻՆ
Ետեն այրմի զի
նըստեղ ի մաքառ
որոտ թեան՝ մաթի
ոսանուն։ Եւ ասե

ցնա եկ զկնիին։
Եւ նա յարուցեալ
զնայն զկնի նորա։
ԶԲ Եւ եղև իբրև բաղ
մեալ էր նա ի տանն,
և ահա բազում մաք
աւորք և մեղաւորք
եկեալ՝ Եւ բազմեին
ընդ յի և ընդ աշ ա
կերտա նորա։
Բբռն տեսին իա
րժեսցեքն՝ ասէն
ցալա կերտանորա։
Ընդ էր ընդ մաքա
ւորա և ընդ մեղա
որա ուտե վարդա
պետն ձեր։
ԶԳ Եւ ասին իբրև լը
տա, ասէ ցնոսա։

Տ   Տր   Ղ
Հա   Խա   Լ
            ԼՁ ՃՀ

Տ   Տր   Ղ
ՀԲ   ԽԳ   ԼԲ
ՀԳ   ԽԴ   ՃՀ

11 չէ պիտոյ բժիշկ
կարողաց : այլ հե-
անդաց : երթայք
որսարուք զինչէ :
Օ ողորմութեան
կամիս կոչըզգոհ :
զիոչ եկի կոչել զար-
դարս : այլ զմեղատորս :
Ը այնժամ մատ-
եանս ատնա աշակեր-
տքն յովհաննոս կա-
սեն : Ընդերձ յեք
և փարիսեցիքն պաշ-
տօք յաճախ : Եւ քառ
ակերտքդ ոչ պաշեն :
12 Եւ ցնտա յս :
մի թէ մարտինչ ի
ցէ մարտանց առ-
աքաատի սուրբ առ-

սուր մինչ փեսայն
ընդ նոսա իցէ : այլ
եկեցեն առ ուրբ :
յորժամ բարձցի ի
սոցանէ փեսայն :
ապա պաշեցեն :

13 Ընդ արկան ե-
կապերս ան թափ
իւկտա հնաց եւալ
ձոր ձոր : զի առնու-
ելանէ զլոռ թեմ
սորա ի հանդերձ
են : Եւ եւ չար պա-
տառ ումն լինի :
14 Եւ չարկան են
գինի սոր ի տիկա
հինա : ապա թեոչ
տիկքն պատատին :
գինին հեղու , և

տիկքն կոր ընչին:
այլ արկանեն գի
նի նոր խտիկ ըս
նորա . և երկո
ք ինն պահ եւց
ին :

ՄԻՈՒՆՈՒՄ ԻԼԻՆԴԻՆԻ

խառնէր ընդ նոսա .
ահա իշխան մի
մատուց եալ երկ
իր պապաներնմա
ւաւեր : դուստր
իմ արդեա վա իս
ճանեցաւ , այլ
եկեալ դիցեն ըզ
ճեռնքոյ իվերա նո
րա ևկեցցե :

Յ արեաւ յս ևզը

Տ	Ի	Ղ
հո	իւր	ճ

նայ զկնի նորայ
աշա կերտ աւքն
հանդերձ :
Ի ասհա կին մի
տեւատես երկոյ
տաւան ամեայ ,
մատուց եալ յետո
մեր ճեցաւ ի դրաւ
շակ հանդ երձ ի
նորա : քան զի
աւեր իմաի իւրում,
Թեմիայն մերձ են
ամ իհանդ երձա
նորա փրկիմ :

Ի սկս իբրե դար
ճաւ ետես զնա
աւե : քաջա լեր
եայ դուստր : հաւ
անք քո կեցուցինսզ
քեզ :

Ա փրկեցաւ կինն
ի ժամեն յայնմանէ

Բ քրեւեն յս խոտն
եղիան ին . ետե՛ս
զփող արան և ամբ
ոն յոյժ : ասէ ցնո
սա իբայ Գնացեք :
զիող եթէ մեռեալե
աղլիկո՛ւ . այլնն լե՛:
և ծաղրատն եկն զնա :

Բ Իբքրե եղամ ք
ոխն իբայ . եմոտ
կալաւ զձեռան ե
նորա և յար ետա
աղլիկն :

Ե Եղ համբարս
այս ընդամենն այն
երկիրն ընդայն :

44
2

ԲԱՐԵՂԻ
ԱՆՑԱՆԵՐԵՆԳ

այն յս . զհնո եղեն
նորա կոյրք երկու :
աղաղակեին և ասե
ին ողորմեաց մեղ
որդի դաւ թի :

Բ Իբքրե եկն խոտն
մատնան առ նա
կոյրքն :

Բ Ետե ցնոսայս .
հատաւայք եթէ
կարողեմ առն ել
ձեղ զայդ :

Ա անցնա այն օր :
Յ այն ժամ մերձե
ցաւ յաչս նոցայ և
ասէ : ըստհաւ ա
տոյն ձերոց եղիցի ձե
զ :

5
44

Լ Իբացան աղքտ
ցա : Աստուծոցն
ցա յա ևասե : զգոյշ
կացեք : Տիոգ գիտ
ասցե :

Լ Ինոքա ելեա Լ
համբարեցին զնա
ընդ ամենայն եր
կիրն ընդայն :

Լ Ելեանել ընդ
ա արտաքս : աջա
մատուցին ամնա
այր մի համբ դի
ա հար :

Լ Ելեանել դիտին
խառսեցաւ համբն :
Չ արմաջան
ժողովորդքն ևա
սեն : թեոյ երբ եք

երե եցաւ այս պի
սինն յիլի :

Լ սկիարեսեցեքն
ասենն թե իշխա ա
նան դիւաց հանե
դայ զդեա :

ԻՆՔՆՐ
ՅԱՐԴԱՆԱՅՆ

քաղաքս և ընդ գե
աղս : ուսուց ա
նէր ի ժողովորդա
նոցա . և քարուղեր
զաւետարն արքա
ու թեան : և բժշկեր
զամենայն ախտս
և զամենայն հի
անդ ու թիւնս ի
ժողովրդեանն :

Լ Իտեա եալ զժող

Տ	Տ	Ղ
հղ	ծբ	հր
հե	հր	

ովորդոյն գրաւցաւ
իւրաւ : զի եին աշ
խատեալք և ցրը
եալք. եբրե զոչ
իւրա որոց ոչիցե
հովիւ :

Զ Եւ այն ժամ ասէ
ցալակերտան իւր :
Ունձք բազ ուն
են. և մշակք ասկաւ :
արտ աղաղեցէք զ
տի հնձոց. զի հան
ցե մշակս ի հորն
ս. իւր :

Զ Եւ ի կողեցեալ առ
ինքն զերկո տաս ա
նեսին աշակերտան
իւր. եւս ընդա ել
խանութ թիւնայսոց

Տ
հ
հ

Ղ
ծ

պըղծոց հան ել
զնոսա : և բռնկէ
զամենայն ցալս
և զամենայն հե
անդու թիւն :

Եւ ի առաք ել ոցն
երկո տասանեցե
ին անըտ անք այս
ոք եկ :

Առալին անման
անըտ անեալ պէտ
ոսա : և անորե աս
եղբայր նորա : ցա
կովքոս զեբեղեա
և յով հանն եւ եղ
բայր նորա : փիւ
իւզպոս, և թովճաս :
բաղժողովմէ՝ ոս,
և մատթիւս մաք

Տ
Ձ
Տ
Լ

սատոր : յաղովբոս
աղիեա ' և զաբբե
ոս, որանըան եց
ան (Ժադդէ ոս :
սեմոն Կանան ա
ցի, Եյոդա սկար
իով տացի ' որ և
Տաան եայ եակղնմ :

Ձ Եւսան երկոտա
սանեսին առաքեայ
յն : պատը եր
եայ Եոյա Լաակ :
Ը Ճանապարհ
հեթանոսաց մե
երթայցեք : և ի
քաղաք սամարա
ցոյց մեմտան Ե
ցեք :

Ա Երթայք առ

Տ
Ձա

առել : առ ոչ խաբան
Կորուսեալստանն
իլի :

Բ Իբրե երթայց
եք ' քաղաքեք և
ասացեք (Ժե մեր ձ
եակ արքայո (Ժե
երկն եց :

Ձ Կիւանդա բժշ
կեցեք : զբորոտս
սրբեցեք : զդեա
հանեք : ձրե առեք :
և ձրե տուք :
Ս Ի ստանայք ոս
կի, և մե արծաթ :
և մե պղինձ իգա
տիս ձեր : մե պարկ
ի ճանապարհ : և
մե երկուս չանդերձա :

Տ   Տ   Շ
ՁԲ   ԾԳ   ՁԿ ՁԺ

մի կատշիկս : մի
ցուպ : զիարժ ա
սի՛ն հաւկն կերակ
ոյց ետում :

Յ որ քաղաք մը
տանկցեք կամ ի
գեառլ՝ հարց ան
կցեք թե ո՛րն է
արժանի : և անոր
ապան իջեք մինչև
եղանկցեք անտի :

Ե և երբև մտանի
ցեք ետունն՝ ողջ
ոյն տալիք ամա և
առաւելիք : ողջոյն
տանա այս միկ :

Թե եցե՛ տունն
արժանի . եկեացե՛
ողջոյնն ձեր իմե

Տ
ձԿ
ձԴ

Ղ
ձԿ ձԺ
ձԺա

՝ում հարա : ապաե
Թեոյ եցե արժանի
ողջոյնն ձեր առ
ձեզ դարձցի :

Ե և որոյ ընկալցի
զձեզ՝ և ոյ՛ լուիցե
բանեց ձերոյ . եբ
րե եղանկցեք ի քա
ղաքէն յայն մանե՛
Թառ Թափեա լեք
զփոշին յոտից ձե
րոց :

Լ մենաանձեզ
դերապոյն լիցի երկ
րին առդովմայ
ոյ և գովմորացոյ
յառուրն դատաա
տանի . քան քաղա
ք ին այն միկ :

Տ   ՏԴ   Ղ
ձԿ   ծԿ   ձԸ ծԺԿ

22

ԴԱԵ Լ
ԱՐԻՆԱԼՏԱՐԷՔ

եմ զձեզ երբեզոր
խաւոս իմեղ Կայլոց:
եղերուք այսու հե
տե խորա գեղեք եր
բե զաւ ձա՝ և միա
միտք երբե զաղ
աւն իս:

26 **Օ** գոյ լինելեք

ի մարդ Կանե: զի
մատն եսցեն զձեզ
յատեանս, և ի ժո
ղովորդա իրեանց
տան լեցեն զձեզ:
Եւտալի դատ
աւորաց և թագաւո
րաց տան ից են ըզ
ձեզ վասն իմ իվը

Տ	Դ	Ղ	Յ
ՁԷ	ՏԸ	ՏԹ	ՏԻԱ
ՁԷ	ՏԸ	ՏԹ	ՏԻԱ

Կայ ու թիւն նոցա
և հեթանոսաց:

26 **Ս** յոր ժամ մատ
նեց են զձեզ, միջո
Կայցեք թեորպեւ.
Կամ զինչ խաւա ի
ցեք: զի տապ ի
ձեզ ի ժամնոն յայն
միկ զինչ խաւա ի
ցեք: **Օ** ինչեթե

դուք եցեք որ խաւ
սեց եքն, այլ հո
գին հաւր ձերո որ
խաւսեցի ձեզ:

Ս տան եսցե՛ եղ
բայր զեղբայր ի
մահ: և հայր զոր
դի: և յառնեց են
որդեք ի վերահարց

Տ	Դ	Ղ
ՁԷ	ՏԸ	ՏԹ

և սպանն անկոյ են
զնոսա : և եղի ջիւ
ասոց ևս լի յամե
նեցունց զամնան
ըսան իմոյ :

Եւոր համբերես
ցեխապատ : ևս
կեցցե :

Եւոր ծամհալա
ծեց են զձեզ եւ աղ
աքիս յայսմեկ : փա
խի ջիւ յայլ : և ե
թէ յայնմանէ հա
լածեց են զձեզ
փախի ջիւ իմիւս :

Ամեն ասեմ ձեզ
որ սպառ եւ ջիւ զ
քաղաքս իմիւս
եկեացե որդիմարդ :

Տ

ՁԸ

Եւոր աշակերտ
ատաւել քան զվա
րդա պետիւր : և
որ ծառայ քան ըզ
ւոր իւր : շատ իցե
աշակերտին եթէ
եղիցի երբեւ զվար
դապետ իւր , և ծա
ռային երբեւ զւոր իւր :

Եւոր թէ զտանուտ տերն
բէեղ զեւորդ կողե
ցեն : որ չափեա առ
աւել զընտան իս
նորա : և եւայս ու
հետե երկն չիցի
իմոցանէ :

Եւոր իւրեւ ծա
ծուկ որ ոչ յայտն
եսցի . և քաղաքն ի

Տ

ՏԻ

Ս

Ղ

ՏԸ

ՏԸԸ

ՂԸ

Խ

ՏԸԸ

ՂԸ

Խ

79 **Q**որապէս ձեզի
 խառնարի՝ ասաց
 էք իւրոյս։ Եզրը լը
 սէք յանկանի։ Բա
 րողեց էք իսկեւ այ
 տանեաց։
Եւթ երկն չեց էք
 յայնցանի որ ապա
 նանէն զմարմինս և
 զուգի ոչ կարեն ապա
 նանել։
Եւ երկերոս ք
 զուգ առաւել յայն
 մանե, որ կարող է
 զուգի և զմարմինս կո
 ռոսանել ի գէշէնի։
Եւ չապաքէն եր
 կու ծնւողովք դան

5 2
 27 2

գի միող զաճառին։
 Եւ ի ինոյանե յեր
 կիր ոչ անկցի առ
 անց հար ձեղոյ։
Եւ ձեր ևս եւ
 այն իսկ հեր գլխո
 թը եալէ։
Եւ արդ մի երկն
 չեց էք՝ զի լաւէք քան
 զբազում ծնւողովս։
Եւ մենայն որ խոս
 տովանեաց ի յառա
 ւել մարդկան խոս
 տովան եցեց և եւ
 զնմանե առաջ ի
 հար իմոս յեր
 կնանե։
 27 **Ե**ւ որ ուրաջցի զիս
 առաջ ի մարդ կան։

5 5 2
 27 22 27 27

տնայացի և եղբայր
առաջի հատուկ
որ յերկնսն:

21 **Ի** համարեք ե
թե եկի արկան ել
խաղաղութիւն յեր
կիր: ոչ եկի արկա
նել խաղաղութիւն,
այլ սուր: քանզի
եկի քակել զայրի
հատրե: և զշուտար
իմարե: և զհարս
նի և կետրե՝ երմե,
և թշնամեք առն:
ընդանեք երր:

22 **Ե** և ասիւն զհայր
կամ զմայր առաւ
ել քանզի: ոչ ե
րն ձարժանի:

5
26
22

23 **Ե** և ասիւն զուս
տր կամ զբոսաւ ր
առաւ ել քան զեւ
ղի ին ձարժանի:

24 **Ե** և ասիւն զ
եւս իւր և զաւրկն
իւն. չե՛րն ձարժանի:

25 **Ե** և ասիւն զան
նիւր՝ կորուսե՛ղնա:
26 **Ե** և ասիւն զան
նիւր զամսիւն. զրա
ցե՛ղնայ:

27 **Ե** և ասիւն զան
զին ընդունի: և որ
զին ընդունի՝ ընդ
ունի զառաքելն իւն:

28 **Ե** և ասիւն զմար
դարե յամսն մար
դարեի՝ զվարձըս

5
26
22
28

Տարչարեկում չէ :

ԲՈՐԸՆԴՈՒՆԻ ՎԱՐՈ

դար յանու նարոյ

Արդ Դավթար ձաւոյ

դաւոյ առցէ:

12. *in* *the* *year* *of* *the* *lord* *1212*

Տիրուհի Իսիդոր Կան

զԼԱ յայսպանէ բա

Ժակ և Լորր ցուրտ

միայն յամուռն աշա

Կերտի, ամէն առ

Εὐὲς ἀνὰ τὴν ἡμέραν

այն քվարձա

1000 =

トビイロシ

1961-1962

Եւ զամենայն պատար

ԸՒՆԴ ԵՐԿՈՍԱՄԱՆ

աշակերտացիորոյ

գրեալ անտէ քար

ողել և որառցանել

Իգաղաթս Կոնստ.

ԱԿՅՈՒՀԱՆՆԵ ԷՍ

Իբրև լուսնի

Բանա ին զգործա

Long thin m. of f. n.

Ի Տեղաշաղկերս

այն երոյ ևս:

ցնա : զորեւ որ

գալուցնեա՝ Է[ԶԷ

այլումս անն կալ ցուք:

ամուսնախանութեան

յն ևս չհրտաւ:

գնացել պատմե

ԳԼՔ յուշահանդես ու

Գոր Լույս. և Երևան:

Երբ Իսկապետի:

Կաղճ քանի քոր

5 7 2

22

40

4

արք արք ին : խորք
 լսեն : մեռեալք յառ
 նեն : աղքատք ա
 ետար ան ին : և երբ
 չի որոշ գայթ աղ
 ղեցի յիս :

Ի բրե իսք այ
 զընացին : սկսաւ յս
 ասել զժողով ուրոյ
 արն զյովհաննէ :

Օ ինչ եղեք տես
 անել յան ապատին :
 եղ եմն շարժութի
 հողմոյ :

Որ զինչ եղեք
 տեսանել : մարդ
 ի հանդ երջափա
 րի միտ : Թեան զար
 քան զար քան զար :

Կառ անիկ որ
 զիափութեան զգե
 ցեալ են : Իտո՛ւնա
 Թագաւորացեն :

Որ զինչ եղեք
 տեսանել : մարդ
 արե : այոյ : աս
 եմ ձեզ : և առա
 ել ևս քան զմա ը
 դարե :

Ինչ եղեք տես
 անել յան ապատին :
 եղ եմն շարժութի
 հողմոյ :

Տ	Դ	Ղ
Ք	Մ	Կ

Մեն ասեմ ձեզ:
չէ յարուցեալ է
ծընուդս Կանանց
մեծ քան զյովհան
անես և Կերթա իջ:
Բայց փոքրիկն
յաւբայոս թեան
երկնից՝ մեծեքան
ըզնայ:

Բայց յառուրցն
յովաննոս մկրտչի
մինչ և զայժմ ար
քայոս թեան երկ
նից բռնադատի:
և բռնիք յափը շ
տակեն զնա:

Բանդիտմենայն
արեւիք և մարգա
րիք՝ մինչ և զյով

Տ
ՃԴ
ՃԵ
ՃԶ
Շ
Հա
ՃԴԳ

հաննես մարդ ա
րեւացան:
Բեթե կամեք ըն
դունել՝ նաե եղիա
որ քալոցնե:
Բրունիցի ակ
անջալալոյ լուիցե:

Բեմ նմանեցո
ցից զազգազայս:

Բեմանե մանկ
տոյ որ նստիցին
ի հրա պատուհըս:
Կարդայցեն զընկ
երս իւրեանց և ա
տից են: փողս հա
րաք ձեզ և ոչ կա
քաւեցեք: ողբ ա
ցաք ձեզ և ոչ կո
ծեցարուք:

Տ
ՃԵ
Շ
ՀԳ

Լ Կն յաւաննէս, ոչ
որ տէր և ոչ ըմբէր և
ասէն զէ զոյ ինմա:
Լ Կն որդի Տարդոյ
որտէ և ըմբէ, և աս
Եսա հապր կերող
և արբեցող: Բարե
կամ մաքսատորաց
և մեղատորաց: և
արդարացաւ իմ
աստու (Թիւն յոր
դոց խորոց:

ՃԸ **Լ** Եյն ժամ սկսատ
հախաւել զգաղ
աքան յորա եղեն
բազում զատր ու
Թիւք հարա զիւն
ապաշխար եյ ին:

Լ Եյ Բեղ Բորա Կի:

ՃԸ

ՃԸ

Լ Եյ Բեղ Բորա Կի
դայ: Զի ինքն իտի
ուն և ի սիրուն եղ
եալ են զատր ու
Թիւքն ու ի ձեղեղ
են, զաղոյ և ասր
դեալք խորդող և
Տոխրող ապաշխա
րեալ են:

Լ Եյ Եսա եմ ձեղ:
դիւրապոյն լից ի
երկրին տիրութի և
սիրտն յատրնդա
տաստանիքան ձեղ:
Լ Եյ ու կախա ուսա
ում, մի մենչե յեր
կինա բարձրացիա
այլ մենչ և ի դժոխս
իլ ցես:

510 **Օ** Ի Ելմէ Ի սողուն
Եղեալ էին զաւրու
Թիւնքն որ եղեն Ի
Բեզ Կայսրէն կաին
Եւ մինչ և ցայսաւոր
այց ասեմ ձեզ
Ելմէ երկրին սող
ուվմա եցոց Դիւրա
դոյն լիցի յաւուրն

Դաւաւաստան
Եւ ան Բեզ
511 **Ս**
Ս
սասխան Ի Եւ յս
Եւ ասէ
Դհանամգբէն
հայր ար երկնիւ
երկրի Դի ծած
Կեցեր զայս յիմ

ատունոց Եւ Բիւրան
ոց Եւ յայտն եց եր
տըղայ ոց

Ս յոյ հայր Դի
այս պէս հաճոյ եղե
ատալիքոյ

512 **Ս** մնայն Եւ չար
աւ Ինչ Ի հարե Իմ

513 **Ս** Եւ չար ճանաչե
զորդի Ելմէ ոչ հայր
Եւ ոչ զհայր ոչ ճա
նաչե Ելմէ ոչ որդի
Եւ ում որդին Կամի
ցի յայտն ել

514 **Ս** Կայսր ատիւ ամե
նայն աշխատեալ
Եւ բեռնատ ուր Եւ
հանգուցից զձեզ
Եւ չար զլուծիմ Ի

5 2 2
512 513 514

5 2 2
515 516 517
518 519 520

ձեզ և ուսարուք յի

սեն՝ զի հեղեմ և խա

սարհ արտիւ։ և

գրալիք հանգիստ

անձանց ձերոց։

զի լուծեմ քաղցրե

և բեռնեմ փոքր ո

գի։

ՄԱՅՆԱՆ

ԱՊՐԱՆՑ ԶԱՐԴԱՅ.

արտորայսն նոցա

ի շաբաթու։ և աշա

կերտքն նորա քաղ

ցեան։ և սկս ան

հանկ կորդել և ու

տել։ փարեապեքն

իբրե տեսին ասեն

ցնա։ ահա՛ ասիկ

աշա կերտքն քո գոր

ծեն զորոջեարման

գործելի շաբաթու։

և նա ասեց ցնա։

ոչ եցե ընթերցեալ

ձեր զորարար ըն

դատել՝ յոր ժամ

քաղցեան և որ

ընդ նմայն եին։

Քիարդ եմոտի

տու նմայ, և եկեր զ

հաց զատաղատոր

ու թեանն, զորոջ

եր ատրեն նմա ու

տել՝ և ոչ որոց ընդ

նմայն եին։ բայց

միայն քահանայից։

Սամթե չեցե՞

ընթերցեալ ձեր

յարեանն։ զի ի

ձ

ձ

Դ

Դ

Ն

Դ

ձ

ձ

Լաւեալ ոչ ի լրեալ
ցեւ և զպարարցն
առ կայծեալ ոչ
շիւորացե : մինչե
հանցե՝ էյաղ թու
թիւն զդատ աստ
անն՝ Եյանուրն Ետ
ոա հեթան ուր յու
ա ապցին :

ՄԱՅՆԱԳԱՐ
ՄԱՅՆԱԳԱՐ

Եւ զիւրահար մի
կոյր և համր՝ և բժշ
կեաց զնա : որպէս
զի համրն և կոյրն
խառախցի՝ և անուա
նիցե :

արմաղան ամ
ենայն ժողովորդքն

և ասեին : մի թե
անկցեք մն որդե
աւ որա թե մնալ
այցիաբա և
ցիւն երբեք լրան
ապեն : ոչ երբեք
հեղա զդեա և թե
ոչ բեկ զեր ուղա
եղանաւն զիւրա :

ՏԻՐ

Բոկ զիւրա յն
զիւրա որդա նո
ցա ասե ցնոսայ :

Մենայն թագ
աւ որոն թիւն բաժ
անեալ յանձն՝ առ
երի : և ասեն արն
քաղաք կամաւուն
բաժանեալ յանձն
ոչ կայցցե :

ՏԻՐ
ՏԻՐ

Տ	Տ	Շ
ՏԻՐ	Շ	ՏԷ
ՏԻՐ		ՏԻՐ

Լ Եւ թէ ամենամեծ
 զամենամեծ հանե
 յան ճշմարտութեամբ
 անցաւ արդ զի
 արդ անցցե թա
 քաւ որոն թիւորաւ
Լ Եւ թէ եւ թէ եղ
 ղեռնաւ հանեմ
 զգեաւ որոն իջն
 ձեր ի հանեցեալ
Լ Եւ ամենայն որ իկ
 նոքա եղիցին ձեր
 դատարար
Լ Եւ ամեն եւ թէ հո
 գեոյն ան հանեմ եւ
 զգեաւ որոն իջն
 անալե իսկեալ ձեր
 արքայութիւն
Լ Եւ ամեն զի արդ ան

թեոք անանկ իսկ
 հրդարի եւ զգործ
 իսկ անոն յանա
 ակել եւ թեոյն ան
 անալեցե զհրդարն
 և անալ զանոնն
 ան յան իջնակեցե
Լ Եւ թէ ընդ իսկ
 հանաւ ան իսկ
 և որոն ժողովե ընդ
 իսկ ցրեւ
Լ Եւ ամենայն որ իկ
 անեմ ձեզ անե
 անալ իսկ և հոյ
 հոյութիւն թեոք թող
 ցին որոն ժողով
 ան և ան զհոյ
 ոյն հոյ հոյութի
 թե թողցե

Եւ թէ
 Եւ թէ
 Եւ թէ

Լորդ ասեցեքա
ն զորդոց մարդո
Թողցի նմայ :
Բայց որ զհոգոցն
սրբոյ ասեցե՛ մի
Թողցինմա : մի
յայսմ աշխարհի .
և մի ի հանդ երձ
ելու մն : .

ՃԻՂ **Լ** ամարարէք զ
ծառն բարի՛ և զպը
տոնդ նորա բարի .
Կամ արարէք ըզ
ծառն չար՛ և զպը
տոնդ նորա չար :
Քանզի ի պտղ ոյ
անտի ծառն ճա
նաչի :

Ճ նորդ ի թեց :

Տ
ՃԻՂ

զիարդ Կարեց էք
բարին խառն ել
որ չարքէ էք : քան
զի իյառ ելը ածոյ
սրտին խառնի բերն :

ՃԻՂ **Լ** արդ բարի ի
բարի՛ գանձ ուց
սրտի իւրոյ հանե
զբարին : և մարդ
չար՝ ի չար գանձ
ուց սրտի իւրո հա
նե զչարին :

ՃԻՂ **Լ** այց ասեմ ձեզ :
Թե ընդ ամենայն
դատարկ բանից
զոր խառնից ին
մարդիկ՝ տայց են
համար յառ ուրն
դատաւաստան ի :

Տ
ՃԻՂ
ՃԻՂ
ՃԻՂ

զի ի բան ից քոց ար
դար ասցիս. և ի
բան ից քոց պար
տաւորեացիս:

ՍՅՆԱՍ

ՍՅՆԱՍ

Ետուն ոմանք իդրպ
րացն և ի իսարիս և
ցոցն և ասեն, վա
րդապետ՝ կամ իմք
նըշան ինչ տես ա
նել ի քեն:

ՔԻՇ

Եւ պատասխա
սին և ասեցնում
ազգ չար և շնացող
նըշան ինորք և
նշան մի տաց ի
նըմա՝ բայց նշան
յովնանու ճարգա
րէի:

Տ

ՔԻՇ

ՔԻՇ

Շ

ՔԻՇ

ՔԻՇ

Օ ի որպէս էր յով
նան իսոր կետին
զերիս տես և զե
րիս գիշերս՝ նոյն
պէս եղիցի որդի
ճարդոյ իսիրտերի
քի զերիս տես և
զերիս գիշերս:

Լւք նինքն և
ցեք յարեցեն ի
դատաւան ի ընդ
ազգիս ընդայսմիկ
և դատապարտես
ցենդաւ. զի զղա
ցան ի քարոյ ու
թեան յովնանու:
Իւարդաւաւ իկ
մեծ քան զյովնան
եւ աստ:

Եւ ընկնի հարա-
յ յարեցե ի դա-
տաստանի ընդալ
գիս ընդայսմիկ և
դատապարտեացե
զայս: զի եկն ի
ժապաղ երկրի լսել
զիմաստու Թեոն
սողովմովն ի:

Ի ահա մեծ քան
զսողովմունէ աստ:

212

Եւ յորժամ այն
պեղծ եղանիցե ի
մարդո՝ չըլի ընդ
ան ջրոցն անող իս,
իմեղրե հանգեալ
և ոչ գտանէ: յայն
ժամ ասե, դարձայց
իստու նիմուստ ի ելին:

Տ 2
212 21

Եւ եկեալ գտան և
պարապորդ մաքր
եալ և յարդարեալ:
յայն ժամ երթայ և աս-
նու ընդիւր, երթն
այլ այսա չարապոյ
նրա քան զինքն: և
մըտեալ բնակեանս:

Եւ ինի մարդոյն այն
միկ յետինն չար
քան զառաջինն:

Եւ յն պես եղիցե և
ազգիս այսմիկ չարի:

21

Եւ ինչ դեռնա ընդ
ժողովորդան խառ-
մեր: ահա մայր նո-
րա և եղբարք նորա,
կային արտաքոյ և
իմեղրեին խառ աղըն-
նմա:

Տ 2
21 21 21

Դասե՛ ոմն ցնաւ ւ
 հա՛ մայրքո՛ւ եղբա
 րք քո, կան՛ արաւ ա
 քոյ եղբնորուն խա
 սեղ ընդ քեզ ։
 Եւ ապա տառախա
 Նի ետ աջն մեկ որ
 ապացն ցնաւ և ասե
 ով էիմ մայր ։ կամ ով
 եմիմ եղբարք ։
 Եւ ձգեալ զձեռն
 իոր յաշա կերտան
 ասե ։ ահա՛ մայր
 իմ եղբարք իմ ։
 Ղեոք առնիցե զԸ
 կամա հաւր իմոյ որ
 յերկինս եւ զան
 իմ եղբարք եւ քոյր
 քո եւ մայր ։

Եւ ասե՛ն ։ Կրտստ ա
 առ ծովեղ երն ։
 Եւ ծովեղ ան
 առնա ծովով որդ
 բազումք, մինչ և
 մրտանել չմայի
 չաւ և չառել ։ և
 ամենայն ծովով
 որն կայր առ ծով
 եղ երբն ։
 Եւ ետառ և եր ընդ
 Նոսա բազումս առ
 ահաւք և ասե ։
 Եւ հա՛ ել սերմա
 Նա հան՛ սերմանել ։
 և ի սերմանելն ի
 րորմ, եր ուրանկաւ

Տ
 ԺԼ

Տ
 ԼԷ

Շ
 ԿԷ

ամ ծանապարհա-
 և եկն թողուն երկ
 ւից և եկեր զնա :
Եւայլն անկաւ
 յապատափի ուր ոչ
 գոյր հող բազում, և
 վաղ վաղակե՛ բո-
 սաւ : առ ի չգոյե՛
 հիւծոյ երկրեն, և
 ճագել արևո՛ւ տա
 պայաւ : և զի ոչ գո
 ինարմատք չոր
 աջաւ :
Եւայլն անկաւ և
 մեկ ժող : ել ին
 փութքն և հեղձո-
 ցին զնա :
Եւայլն անկաւ
 յերկիր բարի և աւայր

պրատող : եր ուրջա
 ռիւրաւ ուր : և եր որ
 վաթան աւ ուր : և եր
 որ երեանաւ ուր :
Որոշիցի ահան
 ջըս լսելո լը եցե :
Եւ մատուց եալ
 աշա կերտքն ասեն
 ցնա՝ ընդ եր առա
 կաւք խաւսիս ընդ
 նոսայ :
Եւ ապա առ իս ա
 նի՛ և առ և ասեցնոսա :
 քանզի ձեզ տը-
 եալե պիտեղ զխոր
 հորդա արքայ ու
 թեան երկնից : և
 նոցա չե տը-եալ :
Չիոյր գութե՛

և   շ
 չի   ձա

տացի՝ անա կատել
ցի : և ցրոնն գո-
ցե՝ և զոր ունիցին
բարձցի ինձանս :

ՃԳ **Ա** անս այդ որիկ
առակաւք խառնիմ
ընդ Նոսա : զի տե-
սանեն՝ և ոչ տեսա-
նեն : և լսեն՝ և ոչ
լսեն : և ոչ առնուն

ի միտ :

Ե և աստարի՝ առ-
նոսա մարգարետ
Թեոնն իսայ եայ որ
ասէ : լսելով լը-ի
լեք՝ և մի՛ իմասլեք :
և տեսանելով տես-
լեք՝ և մի՛ տեսլեք :
զի Դանձրաց ա-

սիրտ թող ով որ եա-
նա պատրիկ : և ակ-
անջաւք իւր եանց
Ժանոնն լը-ան :
և զանչա իւրեանց
կափու-ցին : զի մի՛
երբեք տեսցեն աշ-
աւք՝ և ականջաւք
լը-իցեն՝ և սրտիք
իմասցին : և դարձ-
ցին և բռնկեցիցանս :

ՃԳ **Բ** այց ձեր երանի՛
ե աշայդ զի տեսա-
նեն , և ականջայդ
ձերոց զի լսեն :

Ա մեն ասեմ ձեզ :
զի բազում մարգա-
րեք . և արդարք
ցանկացան տեսա-

ՃԳ

Ե

Զ

ՃԳ

ՃԳ

ՃԳ

նել զոր տեսանելի
և ոչ տեսին : և լսել
զոր լսելի, և ոչ լսան :

Ը արդ լարող
դուք զառակ սեր
մանա ցանին :

Յ ամեն այնե որ
լսե զբանն արքա
որ թեան և ոչ առն
որ իմիտ զա չար
և յափշտակե զսեր
մանեանն ի սիրտն
նոցա : այնե որ առ
ճանապարհ առն
սերման եցա :

Ը րոր յապատ ա
մին սերման եցա
այնե, որ եբրե լսե
զբանն և վաղ վաղ

ակի խնդոր թեամբ
ընդ որնե զնայ :

Բ այց քան զի ոչ
նի արմատս յերբ
եան, այլ առ ժամ
անակ մեկ ի լին
ել նեղոր թեան և
հալածանայ վա
սըն բանին, վաղ
վաղակի գայթ
ապղի :

Ը սկոր իմեջ փը
շոյն սերման ե
ցա այնե, որ եբ
րե լսե զբանն, և
հոգի աշխարհ իս
և պատրանիք մեծ
որ թեան հեղձոր
ցանեն զբանն և

Տ	Տ	Ղ
ՃԵ	ԼԵ	ՀԵ

լինի անպատուղ :
 Եւ որ յերկ երն
 բարի սերման ե
 ցաւ : այնե որ ե
 րե լսե զբանն եւ
 միտ առնուր եւ տա
 պըտուղ : եոր հա
 րիւր : եւ եոր վաթ
 ասուն : եւ որ երե
 ասուն :
ՅԱՄԻ
 ալ աղիկ առ նոսա
 եւ ասե :
 Եւ մանկցաւ արք
 այ ու թիւն երկն
 եց ասն, որ սերմ
 անկցե սերմն բա
 րի յաղարակի եր
 ում : եւ իբրեւ լինել

5
 22

մարդկան : եկն
 Թշնամի նորա՝ ցա
 նեաց ի վերա որոմն
 եւ մեջ ցորենույն ե
 զընաց :
 Եւ բոսաւ խո
 ան եւ արար պտուղ
 ապա երե եցաւ
 որոմըն :
 Եւ աստուցեալ
 ճատալ տան ու
 տեառնն ասեն զը
 նա : տը, ոչ սերմ
 բարի սերման ե
 ցել յաղարակի եւ
 քում : արդ ուստ
 ե՞ որնկցի զորոմն :
 Եւ նա ասեց նոսա
 այր Թշնամի արար զա
 յն :

Աննցնա ծառ
այքն : Կամին զի
երթիցոք քաղես
ցոք զայն երայ :
Եւստան ցնոսա,
մի : Կուցե միւշ
քաղիցեք զորոմնս
և զցորեանն ըսդ
նրմին երայ ելի
ցեք : Թոյլ տոք
երկոցորոնց ածելի
միասին միւշե Ե
հորնա : Եւ ժամ
անակի հնձոց
ասացից ցհնձող
արն : քաղեց եք
նախ զորոմնոք, և
կապեցեք զայդ եր
ձորնա առ իյայրել :

և զցորեանն ժողովե
ցեք իշտեմար ան
ու իմ :

Մատակ արկ
առ նոսա և ասե :

Սմանե արքայ
որ թիւն երկնի ց
հատոյ մանան խո :
զոր առ եալ մարտ
սերման եւոյ յազա
ռակի երրում : որ
փոքրե քան զամե
նայն սերման խո
և յոր ժամ ածիցե
մեծե քան զամե
նայն քան լարա :
և լինի ծայր : մին
չև գալ Թոշն ոյ
երկնից և հանգչել

Տ   Տ   Գ   Շ
ճէ   իդ   ճԿե

յոստա նորա :

Մատակիաւ
սեցաւ ընդնոսաւ և
ասե :

Մանե արքայ
որ թիւն երկնից իմ
որոյ : զոր առ եալ
կընող Թաքոյց Ե
գրեմ երիս ալեր,
մինչև ամեն այն
իւրմորեցաւ :

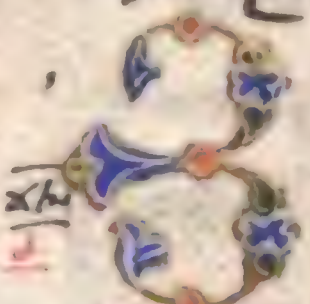
ՃԸ
ԸԸ

Օայս ամեն այն
իւրմորեցաւ յա առա
կաւք ընդ ժողով
որորմն : և առանց
առակի ոչինչ իստ
սեր ընդ նոսայ :

Ելցցի առա
ցեալն իմարգարե

Տ
ՃԸ
ՃԸ
Տ
ՃԸ
Իմ

էն : բացից առա
կաւք զբերան իմ.
և բղխեցից զծած
կեալան իսկզբանե
աշխարհի :

ԹՈՂԵԱՆ

Թողեալ ի զժողով
որորմն : Եկն իստն :

Մատեան առնա
աշակերտքն և առ
եմ, մեկնեայ մեզ
զատակ որոմանցն
ազարակի :

Եւ ապա առաւ ա
նի ետ և ասեցնոսա :

Իրաբնմանէ սեր
բարի, Ե ուրիմարդո
և ազարակն՝ աշխ
արհաւ : սերմն

Տ
ՃԸ

բարի նորայ են, որ
որդեքն արքայ ու
Թեան են : Իսկ որ
ոման՝ որդեք չարին
են : և Թշնամին որ
վարեաց զայն՝ սա
տանայ է : և հորն
ճքն՝ կատար ան
աշխարհիս է : և
հրն ճառղքն՝ հրեշ
տակք են : Որպես
ժողովի որոման և ի
հորնայր ի՝ այնպե
տեղից ի կատար ան
ծի աշխարհիս :

Առաքեացե որ
դի մարդոյ զհրեշ
տակս իոր՝ և ժողով
եացեն յարքայ ու Թե

նե նորա զամենայն
գայ Թ ադղո Թե
նա, և զայն ոսիկ
որք գործեն զան
արեն ու Թեն : և
արկ ցեն զնոսա ի
հոյց հոյց : անա
տեղից լալ և կրճել
ատամանց :

Յայն ժամ արդ
արքն ծաղեսցեն
իրե զարեգակն
յարքայ ու Թեան
երկնից :

Որոնից ի ական
լու լեղոյ՝ լուիցե :

Երևեսալ նման
և արքայ ու Թեն
երկնից, գանձ ի

ճաժելո յազարա
կի : զոր՝ գրտեալ
ճարտոյ՝ Թաքոյց :
և ի ինորո թէնէ ան
տի երթ ա վաճա
ռէ՝ զամենայն ինչ
զորունի և գնէ զա
գարակն զայն :

Եւ արձեալ նմա
նէ արքայո թի
երկնից անն վաճա
ռա կան ի որ ինոր
րիցէ մարգարիտա
գեղեցիկա : և անգա
գրտեալ մի պատու
ական մարգարիտ
երթեալ վաճառե
աց զամենայն զոր
ինչ ունէր, և գնեայ

զայն մարգարիտ :

Եւ արձեալ նմանէ
արքայո թի ն
երկնից, որո կանի
արկելոյ ի ծով : և յա
մենայն ազգաց ծո
ղովելոյ : զոր իբ
րեւ լց առ հանեալ
ի ցամաք : և նրա
տեալ ժողովեցին
զբարի բարին յամ
անս : և զխոտ անն

իբանջընկեցին :

Եւ յնպէս եղից ի ի
կատարած ի աշխ
արհիս : Եւ ցեն հր
եշտակք՝ և մեկնես
ցեն զբարիս ի միջ
արդարաց : և արկ

ցեն զնոսա Ի հնոց
հրոյն : անտեղիցի
լալ և կրճեղատ ամ
անց :

Ան ցնոսա յս
իմացարոյք զայս
ամենայն :

Անեցնա այժմոր :

Ինա ասէ ցնոսա :

Ամնայսոր իկ
ամենայն դուպ իր
աշակերտեալ ար
քայու թեան երկ
նից : անանե առն
տանու տեառն որ
հանե իգանձե իոր
մե զնոր և ըզ
հին :

Ի ԿՆԻԻԹ

Տ	Տր	Ղ	Յ
Հրա	Ծ	ԾԲ	ԾԲ

Ին Կատ արեայ յս
զամենայն զատակա
զայսու իկ : փոխե
ցաւ անտի :

Ին եկեալ իբաւ առ
իոր ուսուցանէր զնոսա
Ի ժողովորեանննոց :

մինչ և զարմանալ
նոցա և ասել : ամա
ուստի եցե այս իմ
աստու թիւն և զառ
րու թիւն : Ոչ ասե
հիւ աննն որդի :
ոչ մայր սորա կոչ ի
մար իամ : և եղբարք
սորա յակովքոս
և յովսէս : և սիմոն
և յորդա : և քորք
սորա ոչ ամենեքին

առ մեղեն : արդ
 ուստիե ամա այս
 ամենայն : և գայթ
 աղէ են ինայ :

^{ձեզ} **Ե**յն ասեցնումա :
 չեք մարգարե ան
 արդ ' եթեղ յիտ
 ում գաւ առի և յի
 ռութ տան :

Եւոջարար անդ
 վարտ թիւն բա
 զումս վանն ան
 հաւատոտ թեանն
 նոցա :

^{ձեզ} **Ե**ւոջարար անդ
 վարտ թիւն բա
 զումս վանն ան
 հաւատոտ թեանն
 նոցա :

Տ	Տ	Ղ	Յ
ձեզ	ձա	իւս	լե
ձեզ	ձե	Ղ	

Եւոջարար անդ
 վարտ թիւն բա
 զումս վանն ան
 հաւատոտ թեանն
 նոցա :

^{ձեզ} **Ե**ւոջարար անդ
 վարտ թիւն բա
 զումս վանն ան
 հաւատոտ թեանն
 նոցա :

Օ իսկիցն յոյս
 հաննեն չե արեն
 քեզ ունեղ վնա : և
 կամեր վնա սպան
 անեղ : բայց երկն
 չեր եթողովորեն

Տ	Տ	Յ
ձեզ	ձա	ձե

Ե

անտի քանզի եբ,
 րև զմարգարե՝ ուն
 եին զնայ ։

ՏԽԵ **Ե** իբրև եղեն ծը
 նուսդք հերովդի
 կաքաւեայ դուստ
 րն հերովդիսդա
 իմել բաղմա կա
 նին ։ և հաճոյ թը
 նցաւ հերովդի ։

Լ ւստի և երդմամբ
 խոստացաւ՝ տալ
 նմայ զինչ և խնդ
 րեցէ ։

Ե նա յառաջա
 գոյն խրատեալ ի
 մարե իրմե ։
 Ե՛րբ ինչ աւե
 ցար ի վերա սկս

եղ զգլուխն յովան
 նու մկրտչի ։

Ե արտմեցաւ թա
 փաւորն ։ բայց վասն
 երդմանցն և բարձ
 ա կըցացն, հոռ
 մայեաց տալ նմա ։

Ե ւստայեաց գլ
 խառեայ զյովան
 նէս իբանտի ։ և
 բերաւ գլուխնորա
 սկսեղք և տըրաւ
 աղլ կանն ։ և տա
 րաւ առ մայր իր ։

Ե մատուցեալ ա
 շակերտքն նորա
 բարձին զմարմինն
 և թաղեցին ։ և ե
 կեալ պատմեցին յի ։

ՃԻՄԱՆ ԵՍ ԳՆԱՅ ԿԱՆ
 ԿԻ ՆԱՌՈՒ ԵԱՆԱ
 ԿԱՌ ՄԵՂԻ ԿՈՒ
 ԿԱՆ Զ ԻՆՆԱ ։

ԲԵՐԵ ԸՐԱՆ ԺՈՂ
 ՈՎՈՐՈՒԲԸՆ՝ ԳՆԱ
 ԿԻՆ ՎՃԵՍՆՈՐ Մ
 ՎԵՍԻ ԻՔԱՂ ՄԲ
 ՄԵ ԿԱՌ Ի ։

ԵՒԲԵՐԵ ԵՂ ԵՍԵՆ
 ԺՈՂՈՎՈՐՈՒ ԲԱՎՈՐՄԸ
 ԿՐԹԱԿԱՌ ԻՆՈՍԱ
 ԼԲԺՂԿԵԱՅ ՎՃԻ
 ԿԱՌԻՄ ՆՈՅԱ ։

ԻՊ

ԲԵՐԵ ԸՆՈՒԵՐԵԿԱ
 ԵՂԼ ԵՍՈՒ ԵԱՆ
 ԿՈՒ ՆԱ ՄԱՂԱ ԿԵՐ
 ՄԲՆ ԼԱՍԱ ԵՆ ։

Տ	Տ	Ղ	Յ
ՃԻՄԱՆ	ԿԳ	ՂԲ	ԻՄԵ
ՃԻՄԵ			

ԵՂԼԱ ԿԱՆԱԿ
 ԿԱՌԵ ԵՍ ԿԱՌՐԱ
 ԿԱՌՈՒ ԺԱՄԵՆԻՂ
 ԿԱՌ ԶԱԿԵՆԱՆ ՎՃՈՂ
 ՈՎՈՐՈՒԲԸՆ ՎԻ
 ԵՐԹԻԿԵՆ ՂՈՒՂ
 Ի ՂԵՆԱՆ ԼԿԱ ԵՍ
 ԿԵՆ ԻՊԵՆԱՅ ԿԵ
 ՈՒ ԿՈՒՐ ։

ԵՒԵՍ ԵՂԻՆՆ
 ԿԻՍՈՅԵ ԴՈՅԱ
 ԵՐԹԱՂ ԵՍ ԴՈՒՔ
 ԿՈՒՔ ԴՈՅԱՅ ՈՒ
 ԿՈՒՐ ։

ԵՒՈՒՐԱՆ ՄԱԵՆ
 ԿՆԱ ԵՍ ԴՂԻՆՆ ՈՒ
 ԿԻՄՔ ՄԱՌ, ԲԱՅԳ
 ԿԻՆՈՒ ԿԵՄԱՄԿ
 ԼԵՐԿՈՒՄ ԶԿՈՒՄ ։

Եւ ասէ ցնոսա բե
րէք այսր զայն :
Եւ հրամայ եաց
բազմեցորցան եղ
զմարդիկն ի վերա
Դաւութի : Եւ ասեալ
զհինկ նկան ակն
եւ զերկուս ձկունս .
հայ եցաւ յերկ ինս :
աւրհնեաց : եբեկ
եւ եւս ցաշա կերտան :
եւ ասա կերտքն ժող
ովորոցն :
Եւ երան ամեն եք
եան և յապեցան : Եւ
բար ձին զնշխարս
կոտորոցն , երկ ո
տասան սակաւի
լի : Եւ որք կերտան

եին արք իբրե հինգ
հազար : Թող զկա
նայս եւ զման
4 տի :
Ի ՍԽԻՆԵԱՅ

Վաղ Վաղակի զաշա
կերտան մտանել ի
նստ : Եւ յատ ալ ել
յայն կոյս մինչ ինքն
զժողովորոցս ըն
ար ձակեացե :

Եւ իբրե արձ ա
կեաց զժողովորոց
սըն : Ել ի լեւոս նն
ատ ան ձինս կալ

յաղ աւ թս :
Եւ իբրե ընդ եր
եկս եղև անստ եր
միայն :

Տ	մր	Ղ	Յ
Ճիւլ	Կե	Լե Խոյ	
Ճիւլ	Կղ		Ճա
ՃԾ	Կե		

Լ Ինչպէս յիշուեալ
էր իցամաքէ բա
զում ապարիսապ
ծրսեալ յալ եայցն:
քան զի ընդ դեմ էր
հողմնս:

Լ Ի չորրորդում
պահու գիշերոյն,
էկն առ նոսա յագ
նալով ի վերածովուն:

Բ Բոլ անսին զնա
աշակերտքն զի գ
նայր ի վերածովուն
խրոսկեցան: և
ասեն թէ առաջաք
ենդ իցէ: և առ ահ
ին աղաղակեցին:
Ե Վաղ վաղ ահ ի
խառնեցաւ ընդ նո

սա յս և ասէ:

Ք աղաղերեց ար
ոք: Ենեմ մեկնից:

Մ աստ առնանի ետ
նշմա պետրոս և
ասէ: ար, եթեր
ես: հրամայ եայ
ինձ գալ առքեղ ի
վերա լրոցս:

Լ Ինչ ասէ, եկ:

Ի ի ջեալ ի նառ են
պետրոս, գնաց ի
վերա լրոցն և եկն
առ յս:

Լ Ի տեսեալ զհողմն
սաստիկ երկեալ:

Բ Բոլ սկսաւ ընկ
լղմել աղաղակ
եայց և ասէ: ար.

փրկեալ զիս :

Լ ի վաղ վաղապէս
ձրգեաց յս զձեռն
երբ : Կալաւ զնա և
ասե : Թերա հա-
ատ : Ընդ եր երկ մը
տեցեր :

Լ ի Իբրեւելին Ի
նալն չանդ արտ-
եաց հողմն :

Լ ար ինա ինե են,
ճատեան երկիր պա-
գին նմա և աս են :
արդարեւ որդեաց
ես դու :

Լ ի անցեալ իցամաք
եկին ի գենեթարեթ :

Լ իբրեւ ծանեան զ
նա արք տեղոյն այն

որեկ : արարեց ին
ընդ ամենայն քա-
տն : և ամեն ար-
նա զամենայն հի-
անդա : և արարեին
զնա զի գոնեաց Ի
բղանցս հանդեր
ձի նորա միայն մերձ
եացին : և որ միան
գամ մերձ եց անն
փրկեց ան :

Լ ի Իբրեւելին Ի
նալն չանդ արտ-
եաց հողմն :

Լ ար ինա ինե են,
ճատեան երկիր պա-
գին նմա և աս են :
արդարեւ որդեաց
ես դու :

Տ   մր   Ղ
ՃԵԲ
ՃԵԴ   ԿԶ   ԸԼ

Տ   մր
ՃԵԴ   հա

անան զձեռս յոր

ժամ հաց ուտեն ։

Եւ ապա առաւ ան
նի եւ առաւ զնոս ։

Ե

սկիւրբ ընդ էր

անցանէք զպատ

ըր իրանաւն ան

վան ձերոյ առան

դու թեանն ։

Սիւս ապա

պատընայ զհայր

բոյ եղբայր ։ Ե ուր

բաժնաւ զհայր

կամ զմայր ։ Մաշո

վախճան եսցի ։

Ե ուրբ ասէք որ

ասէ զհայր իւր

կամ զմայր իւր թե

պատարանդէ զոր

յին են առաւ իցիս ։

Ե ոչ պատընիցէ զ

հայր իւր եղբայր իւր ։

Ե խոտէք զբաննայ

վան ձերոյ առան

դու թեանն ։

Եւ ծառ որք բա

րիւնք մարգարիտ ա

ցաւ ի վերա ձեր

խայի եւ ասէ ։

Ե ողորմութիւն ապա

շրթանք պատե

զիս ։ Ե արտիւք ի

րեանց հեռացեալ

մեկուսի են յին են ։

զոր պաշտեն զիս ։

ուսուցան են վար

դապետութիւնս

զմարդ կան պատ

Ըր իր եալա :
Եւոյն եղեալ առ
 Ինքն զժողովորդ
 սրն ասէ ցնոսա :

Ըրաբոյժ և Բիմիտ
 առէք : ոչ որ ինչ մը
 տանէ ընդ բերան :
 պղծէ զմարդ :
 այլ որ ինչ ելանէ Ի
 բերանոյ : այն պղ
 ծէ զմարդ :

Յայն ժամ մատ
 ուցեալ ալա կեր
 տացն նորա : աս
 են ցնա : Դիտեա
 զԻ փարիս եղ եքն
 Իբրեւ լուսն ըզ
 բանն : գայթապ
 ղեց ին :

Տ
 ճե

Եւոյն եղեալ առ
 նի եւոնոցայ և ասէ :

Մենայն տունկ
 զորոյ տնկեաց հայ
 ր իմ երկնատոր իւր

լեց ի :

Սոյլ տուք զնոսա :
 Կոյրք են : Կորիւն
 առաջնորդք : Կոյր :
 Կորի յոր ժամ առ
 աջնորդէ : սխալէ :
 և եր կոյք ին ի իտ ր
 խորատ անգամ ին :

Սատախանի եւ
 նմա պետրոս և
 ասէ : մեկնեա մեզ
 զատ ահա զայս :
Սէ յս : տա կ
 առ ին և դուք անմիտք

Տ	մր	Ղ
ճեղ		ճե.
ճե	հբ	

էք և ոչ իմանալ այք: Ե
 թէ ամենայն որ մտ
 անէ իբերան յորո
 վայն երթայ և ար
 տաքս եղանէ: Իսկ
 որ եղանէ իբերանս
 ի արտէ անտի գայ
 և այն պղծեղմարդ:
Օ Է իսրայէլ եղան
 են խորհորդաբար:
 Հնու թերեւ: սպա
 նու թերեւ: պոռն
 կու թերեւ: գողու
 թերեւ: սուտ վկ
 այ ու թերեւ: հայ
 հոյ ու թերեւ:
 այն ամենայն Ե
 ոք պղծեղմարդ:
Լ Եւ ան լըւ այ

ԻԹ

ձեռնաբ ուտել: ոչ
 պղծեղմարդ:
Ի Եւ անայ
 յն: գն այ իկողման
 տիրութի և տիրութի:
Լ Եւ ան կին ի
 քանանացի ի սահ
 մանացն ընդա ել
 եալ: աղաղակ եր
 և աւեր: ողոր մ
 եայն ինչ անոր որդի
 դաւ թի: դուստր
 իմ չարաչար այ
 սահարի:
Լ Եւ ան ոչ ետնմա
 պատ ասխան ի:
Լ Եւ անտուց եալ
 աղա կերտքն նորա
 աղաղ եին զնայ և

Լ ատեան ատեա
ծողովորոյք բազ
ութի՝ որունեն ընդ
երեւանս կաղս
կոյրս համերս մի
ակողմանիս ևայլ
բազումս : և ընկե
ցին զնոսա ատոտս
նորա, և բռնեց
զնոսայ :

Ս են և զարմա
նալ ամենայն ժող
ովորոցն որտեսա
նեն : զի համեր
քնն խառնեն :
կաղք գնացին : մի
ա կողմանիք բռն
կեն : կոյրք տե
սանեն և փառա

որ ատենին զաճիլի :
Լ և կոչեցեալ ատ
ենքն յի զաշա կեր
տան ասե : զիման
ես ի ժողովորոյք :
զիարդ երեք ատո
րք են զիկան ատիս
և ոչ ունին զինչ ու
տիցեն : և արձա
կել զգոսա նաւթիս
զկամիմ : գոցե
նք թիցեն զճա և
ապարհայն :

Ս անցնա աշա
կերտքն : իսկարդ
մեզ յանապատ ի
աստ՝ ուստի եցե
այն չափ հաց՝ մինչ
յաւելցուցանել

զայրչափ ժողով

որդ :

Իսակ ցնոսայս

քանի նկան ալ

ունիք :

Ինոքայ աս են :

Աթն : և սակ առ

ձրկունս :

Ի հրամայ եայ

ժողովորդ եանն բաղ

մէլ ի վերա գետնո :

Ի ատեալ զԱթն

նկանակն և զձկու

նան : զոհայ առ :

Երեկ և ես յաշ ա

կերտան : և նոքա

ժողովորդեանն :

Ի Երան ամեն է

քին և յագեցան :

Ի բարձին զնը

խարս կոտորոցն

և թն զամբիող լի :

Ի ուրք կերանն է

ին իբրեւորք չորք

հազարք : Թող ըզ

կանայս և զմանկս :

Ի բրե արձակեաց

զժողովորդան :

Ել ի նառ և եկն ի

սաղմանս մակդա

ղեայ :

ՃԿԱ Ի մատուցեալ փա

րես եցիքն և սառ

ու կեցիք : փոր ձ է

լով խնորեին ի նը

մանէ նշան յերկ

նից ջուցանել նոցա :

ՃԿԲ Ի ապատասխա

Ճ

ՃԿԱ

ՃԿԲ

ՃԴ

ՀԵ

Յ

ԻԴ

ԾԴ

Դի՛ւտ և ասեցնո՛ւ
 սայ : անգէ չար և
 շնացող Կշան ին
 որե : և Կշան մե
 տացի Կանա՛ բայց
 Կշանն յողնանու
 մարդարեի :

Ե թող զնոսայ և
 գընայ :

²⁴⁴
Գ Կայ ին և աշ
 Կերաքն յայնկոյս,
 և մոռացան առ
 Կող Կայ :

²⁴⁷
Է Կեցնոսայն :
 տեսեք և զգո՛յ՛ Է
 ռութ ի խմոր ոյն
 սարդու կեցոց և
 փար իսեցոց :

²⁴⁶
Ը Եթ ա խորհե ին

ընդ միմեանս և
 ասեին թե Կայ
 ոչ բար ճար :
Գ Իսայն յս և ասե.
 Կի խորհեք ի
 միտս ձեր թերս
 Կառաւք թե Կայ
 ոչ ունեմք :

Ը Կաւտ ին ընմ
 անայք : և ոչ յի
 շեք զհինգ Կա
 Կակն ի հինկ Կա
 զարան : Կքան ի
 Կակառ ի բար ճեք :
Ե Ի ոչ զեթն Կը
 Կանակն ի չորս
 Կազարան : Կքան ի
 զամբ իողս բարձ
 Կք :

Տ	Դ	Շ	Ը
244	Կ		Կ
247	Կ	Կ	Կ
246	Կ	Կ	Կ

Արդ զիարդ ոչ
 իմանայք եթե ոչ
 վասն հացի ասա
 ցի ձեզ զգոյշ լին
 ել ի խմորոյ սաղ-
 ուկեցե ոցն և փա
 ռեսեցե ոց :

Յայն ժամ իմիտ
 առին : եթե ոչ ա
 սաց զգոշանալ
 ի խմորոյ : այլ յա
 ղանդոյ սաղոսկե
 ցե ոցն և փարի
 սեցե ոցն :

Ի ԵԱԲԱԼՅՈՒ

Ի ԿԱՂՈՒՄ ՓԻՒՐ

Եկեայ կեսարեայն,
 հարցանեք ցաշա
 կերտան և ասեր :

Տ ԶԿԶ
 ՏՐ ԶԲ
 Շ ԶԳ
 Տ ԶԴԴ

Չոք ասեն զի
 ան մարդ եկն թե
 եցե որդի մարդո :
Եւոքայ ասեն :
 ոմն զյովհաննէս
 մկրտիչ : և այլք
 զեղիայ : և կեպ
 զերեմիայ : կամ
 զմե՛ ոք իմարդ ա
 թեիցն :

Ան ցնոսայ :
 իսկ դուք զո՞ ասեք
 զինքն թեիցեմ :

Պատասխան ի ետ
 նրմա սիմոն պետ
 ռոս և ասե : դուեւ
 բն, որդի այ կեն
 դանուոյ :

Պատասխան ի ետ

Տ ԶԿԵ

յս և ասեցնա :

Լրանի էֆեզ սիմ
ոն որդի յովնանու :
զի մարմին և ար
իւն ոչ յայտն եաց
քեզ : այլ հայր իմ
որ յերկնսս :

Լրան քեզ ասեմ :
զիդո՛ւ ես վեմ : և ի
վերա այդր վիմի
շինեցից զեկեղ ե
ցի իմ : և դուռնքդ
ժոյց զնա մի յաղթ
ա հարեացեն :

Լրանց զքեզ փա
կանա արքայութե
երկնից :

Օր միանգ ամ
կապեացես յերկրի :

եղիցի կապեալ յեր
կնա : և զոր արձա
կեացես յերկրի՝ եղ
իցի արձակ եալ
յերկնս :

Յայն ժամ ասս
տեաց աշակերտա
ցն զի մի ումեք ա
սիցեն թեմաքմն :

Յայն ժամ հետ է
սկսաւ յս ցորցանել
աշակերտացն, թե
պարտե նմա երթ
ալ յեմ : և բազում
չարչարանս կրել
եքահանայապետ
իցն և իրապաց և ի
ծերոց ժողովրդեան :
և սպանանել : և յի

Տ	Տ	Շ
ՏԿԸ	ՉԿ	ՉԵ
	ՉԵ	ՉԶ

որիստոստր յառնել:

412

Եւառեալ զնա յ
մեկուսի պետրոսի
սկսաւ կագել ընդ
նրմա եասել: քաւ
լիցիքեզոր: մի ե

ղիցիքեզայդ:

Եւսա դարձեալ
իպետրոս առե:
երթ յետոյ իմաստ
անայ: գայթա գ
ղու Թիւն իմեա:
զիող խորհիս դու
զայն: այլ զմար
դ կանա:

413

Յայն ժամասէյն
ցաշակերտան իւր:
եթեոք կամի գալ
զկնի իմ, ուրասցի

մ   մր
ճկո   ճկ
ճկ   ճկ

զան ճնիւր: առցե
զխաչն. և եկեսցե՛զ
կրնի իմ:

Օրոր կամից ի
զան ճնիւր կեցոցա
նել: կորոսցե՛ զնա:
և որ կորոսցե՛ զան
ճն իւր վասն իմ, գո
ցե՛ զնայ:

Օինչ աւգոս եցի
մարդ եթեզաշ իս
արհ ամեն այն շա
հեսցե և զան ճնիւր
տուծեսցե: կամ
զինչ տացե մարդ
փրկանա ընդ ան
ճ ին իւրոց:

ճկա

Օի գալ ոցե օրդի
մարդո փառաբհար

մ
ճկա

իւրոյ հանդերձ
հրեշտակաւք իւր
ուլք . ելայն ժամ
հատուցե իւրա
քանչ իւր ըստ գոր

ծաւեր :

248
F

ԱՅՆԱ

սեմ ձեզ : զի եղեն
ոմանք իսոյան ե
որ անա կան . որքոն
ձաշակեցեն զմաշ .
մինչև տեսցեն զոր
դի մարդի եկեալ
արքայու թեաւք

իւրով :

17

Ելեա վեց առ

որ առնույն ըզ
պետրոս . և զյակ
ովբոս . և զյովհան

նես զերբայր նորա,
և հանէ զնոսայ ի
լեառնա՞նի բարձր
առանձինն :

Երայլակերպ ե
ցաւ առաջինոցա :

և լուսաւորեց ան
երեսք նորայ իբրե
զարեգակն : և

հանդերձք նորա
եղեն ապիտակ իբ
րե ըզլոյս :

Երահա երե ե
ցան նոցա մովսե
և եղիայ որ խառե
ին ընդ նմա :

Դառաախանիեա
պետրոս և ասե
ցյն : ար : բարիք

Տ
248

Տ
248

2
25

ե մեզ աստ լինել:
 եթե կամիս՝ արաս
 ցո՛ւք երես տաղա-
 արս: մի քեզ: և
 մի մովսեսի: և մի
 եղիայի:

Եւ մինչ դեռ նայ
 ետեսեր՝ ահա ամբ
 լուսաւոր հովանի
 եղև ի վերս նոցա:

Ձայն եղև յամպ
 ուն և ասէ: դայե
 որդի իմ սիրելի
 ընդ որ հաճեցայ:
 դմա՛ լուսարուք:

Բբև լուսն աշւ
 կերտքն. անկան
 ի վերս երեսայի
 րեանց և երկեանցոյժ:

Եւ մատուցեալ յս
 բո՛ւնեհար զնոցա
 նէ և ասէ: յոտն
 կայեք և մի երկն լիք:

Եւ մարմինս զաշւ
 ի րեանց և ոչ զոք
 տեսին, բայց մի
 այն զյս:

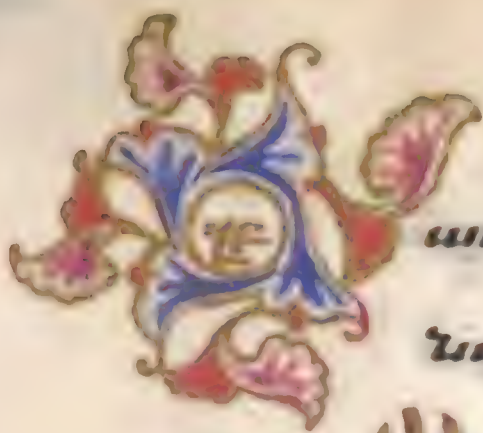
Եւ մինչ դեռ ի լա
 նին ի լեռնեանս ի
 պատը ի րեանց նո
 ցա յս և ասէ: մի
 ումեք ասիցեք զտե
 սիլդ մինչև որդի
 մարդոց ի մեռելոց
 յարեցէ:

ՃԿԳ

արցին ցնաաշւ
 կերտքն և ասէն,
 զի արդ դպիրքն

ՃԿԳ 2

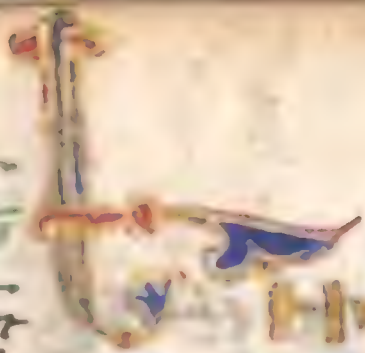
ասեն եթե եղիայի
նախ պարտե գալ:

Աստասխանի ետ
յս և ասե ցնոսա:
եղիա գայ, և հաստե
տեսցե զամենայն:

Ալ ասեմ ձեզ:
զի եղիայ եկեալիս
է: և ոչ ծանեան զ
նայ' այլ արարին
ընդ նա զորինչ և
կամեցան: Նոյնպէս
և որդի մարդո շար
շար եղոյեինոցան:

Այնժամ իմիտ ա
ռին աշակերտքն' ե
թե վասն յովհանն
ո՛ր մկրտչի ասաց
ցնոսայ:

Ե
ՃԴ

ԲԻՐԻԵ

եկն ի ժողով որդն:
մատեաւ այր մի, ի
ծո՛ւնը ի ջաներ և ա
սեր: Եթ, ողորմեաց
որդոյ իմոմ: զի
լուսն ոտի, և շարա
շար հիւանդանայ:
բազում անգամ
անկանի ի հոր' և եր
բեք ի ջոր: մատ
ոցն զնա աշակեր
տացն քոյ: և ոչ կա
րացին բժշկել:

Աստասխանի ետ
յս և ասե: ով ազ
ան հաւատ և թիւր
միւնչ և յերբեց եմ
ընդ ձեզ: միւնչ և

Տ	Տ	Շ
ՃԴ	Շ	ՇԹ

ցերբ անսայցեմ ձեզ:

անձ պնասառ իս:

Եւ սաստեայ ինա
յս և ել ինման ե

դերն: և բռնկեցաւ

մանուկն ի ժամեն

յայն մանե:

3 Եւ այն ժամ մա

տեան աշակերտք

ն առան ձ ինն և

ասենց յս: Տեք

ընդ էր ոչ կարա

ցաք հանել պնա:

Եւ նա ասէ՛ցնո

սա՛ վասն թեր

ահաւ աստու թե

ձերոյ:

Սեն ասեմ ձեզ:

Եւ թե ունեցե՛ք հաւ:

5
246

2
75

ասա քան պնա՛ տ

մանան խոյ: աս

աս չեք լերինսայս

միկ փոխեայ: աս

տի անդր: և փո

խեցի: և ոչ ինչ

ան հնարին լիցի

ձեզ: քայց այ՛ս

ապք: ոչ ելան ե

Եւ թե ոչ աղաւթեք

ապահովք:

247

Եւ ասէ՛ցնո

չըր՛ ինն նոքայ ի գա

լիլեա, ասէ՛ցնոս ա

յս: մասն եղոց ե որ

դե մարդոյ ի ձեռն

մարդ կան: և ասա

անց են պնա: և յեր

իւր ատուր յար ից է:

5
247

5
75

2
5

Եւ տրամեցան
յոյժ :

19 246

Բոն եկիննորա
Ե կափառնա ում,
Տառեան որք զերկ
դըրամ եանն պա
հանջէին, առպետ
րոս և ասէն : վար
դապետն ձեր ոչ
տա զերկդրամեան :

Ե ասէ : այոյ :

Ե Եբրե եմո՛ւ տ
իտուն : յառ աջ
եանց քանդնայ յա
ւասէ : Օ Ի արդ

Թըր Ի քեզ սիմոն :

Թապառ որք ազ
գայ : յորմէ՛ առ
նուն զհարկս, կամ

զհամս : յորդոց
Երեանց Թեյառ
տարաց : և Եբրե
ասանց Թեյառ տա
րաց : ասէ ցնայն :
ապա որ բեմն ազան
են որդ Եբն :

Ե այց զԻմի՛ գայ
Թապառ եյոռսցոր
զնուայ : երթիծով
և ընկեայ կարծ :
և զառաջին ճուկն
որելան իցէ : և առ
Եբանց զբերան ըս
րա՛ և զտան ից ես
սաստեր : և զայն
առ եալ տացես նոցա,
ընդ Իմ և ընդ քոյ :

20

247

Յայնմ առոր Տա

Տ
246

Ղ
247

Տ
248

Տ
249

Ղ
250

տեան աշակերտ
քնն առ յն և ասեն։
Ով եղի Խմեն լեծ
յարգայտ թեան

երկն եղ։

Եւ Կողեայ առ
Խնքն յն մանուկս
Կայոյս զնա Խմել
նոցայ և ասէ։

Ամեն ասեմ ձեզ։
Եթե ոչ դարձ լեք
և եղի լեք Իբրեւ զ
մանկտիս. ոչ ճը
տան եղեք յարգա
տ թի երկն եղ։

Առդ՝ որ Խոն
արհեցուցան ե
զան ձն Իոր Իբրեւ
զմանուկս զայս՝

նա էմեծ յարգ այ

տ թեանն այ։

Եւ որոք ընկալցի
մանուկս այսպիսի
յանուհիս. զիս ըն

դունի։

Եւ որոք գայ թափ
ղեցուցե՛ք զմի Ի
փոքր Կանցս յայս
ցանե յիս հառ ա
տայելոց. լաւեր
նրմա եթե կա Խ
եան երկան իշո
ընդ պարանոց նո
րայ և ընկըղմեալ
Ի Խորս ծովո։

Այ աշխարհի
գայ թափողո թեց։
հարկե գալ գայ թ

ապրու թեանն :
 բայց վայ մարդոյն
 այն միկ յոր ձեռն
 գայցե գայթ ա գ
 զոր թեան :

Ճ թե ձեռնքո կամ
 ոտն գայթապող է
 ցոր ցան է զքեզ
 հան զնա և ընկեա
 րէն : լաւ եղբեղ
 միա ձեռանի կամ
 կաղ մտանել է
 կեանս : քան երկ
 ուն ձեռնութեղ և
 երկուստայ և ան
 կանել ի հորն յառ
 իս ենա կան :
 Եթե ան քոյ
 գայթապող եցորցա

նէ զքեզ . իսկ էայ
 զնա և ընկեա րէն :
 լաւ եղբեղ միա
 կանի մտանել է
 կեանս : քան երկ
 ուն աչսութեղ և
 անկանել ի պէհն

Հրոյն :
ԳՈՏԶ. ԼԵՐ
 ուր : մե արհամ

արհեղէք զմեծի
 ո կանցս յայս ցա
 նէ : ասեմ ձեզ
 զի հրեշտակք յո
 ցա ուր յերկ ենս :
 հանապաղ տեսա
 նեն զերեսս հար
 ո իմոր յերկինս :
 զի եկն որդի մար

դոյ կեցոցանել

ԼԷ զկորուսեալն:

Օ Խարդ թղտիձեղ:

ՃԷ Ելմէ լինիցի մարդո

հարիւր ոչխար' և

մոլորիցի մի ինո

ցանէ' ոչ թողոյ

ու զիննըսուեն և

զինն ոչխարն ի լե

րինն, և երթայցե

խընդիւրիցէ զմոլո

րեալն:

Ե Ելմէ լինից ի

պրտանել զնա, ամ

են ասեմ ձեզ' զի

ուրախ լինի ի վերա

հորա աստատել

քան ի վերա իննը

սուեն և իննուհին

որ չիցեն մոլոր եալ:

Ե յապեն' ոչեն կա

մք աստալի հար

իմոյ որ յերկնս ե,

ելմէ կորիցե մի ի

փոքր կանցս յայս

ցանէ:

Ե Ելմէ մեղիցեքեղ

եղբայրքոյ, և ու

յանդ իման եայ

զնա յոր ծամ դո

ւնա միայն իցեք:

Ելմէ լըիցե քեզ

շահեցար զեղբ

այրնքոյ:

Ե Կա թեոյ լըի

ցեքեղ' ան ընդ

քեզ միսնա կամ

երկուս: զի իբեր

Տ Դ
ՀՃԲ ՃՃԲ ՃՃԲ

Տ Ղ
ՃՃԲ ՃՃԲ

անո՛ր երկուց և եր
կոց զԿայից հաս
տատեացի ամե
նայն բան ։

Եւ Եթէ Լնոցա
ոչ լըւեցէ , ասաս
լիր յեկեղեցւո՛ղ ։

Լպա Եթէ Լեկե
ղեցւոյն ոչ լըւեցէ ,
եղեցի քեզ իբրեւ
զհեթ անո՛սն և զ
մաք սատոր ։

Եթէ Լնասեմ ձեզ ։
զոր Կապիցէք յեր
կրի , եղեցի Կա
պեալ յերկինս ։
և զոր ար ձապիցէք
յերկրի , եղեցի ար
ձապեալ յերկինս ։

5
526

7
536

Եթէ ար ձեալ ասեմ
ձեզ ։ Եթէ երկու
ի ձեռն միաբանես
ցեն յերկրի , վասն
ամենայն երաց զոր
ինչ և խնդրեաց են .
եղեցի նոցա ի հա
րե իմմե որ յերկ
ինսն է ։

Չիտրիցեն եր
կու Կամ երեք ժող
ովեալ յանուանիմ ,
անտեմես իմեղ
նոցայ ։

Յայն ժամ մատ
եաւ արմատ պեւո
րոս և ասէ , ար
քանիցս անկ ամ
Եթէ մեղեցէ ինձ

5
524
526

7
536

եղբայր իմ և թողից
 նրմա : միսչեցեմ
 անկամ :

Անէ ցնա յս : ոչ
 ասեմքեղ միսչե
 յիաւթն անգամ :

այլ միսչե յիաւթ
 ան անս եկին իաւթն :

Անս այս որ իկ
 նրման եղատ արք
 այ ու թին երկնից
 անն թագաւորի
 որ կամեցաւ հա
 մար առնել իմէլ

Ժառանգ իւրոց :
Իբրեւ սկսաւ
 առնալ : ճատ ու
 ցաւ առնաւ պար
 տապան մի բիր

5
 52c

բան բարոյ :

Բրե ոչ տնէր հա
 տուցանել : հո ա
 մայեաց վաճառել
 զնա տրն նորա :
 և զկինն նորա, և զոր
 դիւն նորա : և զամե
 նայն որ զինչ և ուն
 էցի և հատուցանել :

Իանկեալ ծառ
 այն : երկիր պագա
 ներ նմայ և ասեր :
 երկայնա միտ լեր
 առ իս, և զամենայն
 հատուց ից քեզ :

Թացեալ տր ծա
 ռաին այն որ իկ
 արհակեաց զնա : և
 զփոխն եթող նմա :

Լեալ ծառայնայն
եզինդմի ի ծառայ
ակըցայ իւրոց որ
պարտեր նմա հար
իւր դահեկան : Կա
լեալ զնա խեղդէր
և ասեր : հաստ ից
ինձ զոր պարտիս :

Լորդ անդ եալ
ծառայա կիցն առ
ոտս նորա, աղաչ
էր զնա և ասեր :
երկայն ամիս լեր
ատիս և հատուցեց
քեզ :

Եւանջ կամեր :
այլ չուզաւ արկ զ
նա ի բանդ : մինչև
հատուցէ պարտս :

Բրե տեսին ծա
ռայակիցք նորա
որ ինչ եղեն : տրտ
մեցան յոյժ : և եկ
եալ պատմեցին տն
իւրեանց զամենայն
որ ինչ եղեն :

Յայն ժամ կոչ
եաց զնա տր իւր և
ասե : ծառան չար :
զամենայն պարտ
սըն Թողիքեղ վան
զի աղաչեցեր զիս :
ի սկարդ : ոչ եր
պարտ և քեզ ողոր
մել ծառայա կցին
քում, որպէս և ես
քեզ ողորմեցա :

Իբարկաց եալ

տրն Կորա . մատ
նեայ Կնա դաճա
ց մինչ և հատ ու
ցե վամ ենայն զ
պարտաւն :

Եղն պեա և հայր
իմ որ յերկինս և
րապե ձեղ . ելա
ոչ լծողոցոք իւր
պքանչ իւր եղբար
իւրոս իսրայիլ ձե
ոց զյանց ան ըս
նոցա :

ԵԵՂԵԻԻ
րե կատ արեայ յ
զբանս զայս ոսիկ
փոխեցաւ ի պալիւ
ե . և եկն իսպն մա
նս հրե աստան ի

յայն Կոյս յորդանա
նու :

Երգնային զհեա
նորա խողովորոք
բազուք . և բռն
կեայ Կնոսա անա :

Երմատ ուց եալ
առնա փարիս և
ցեքն փոր ձեին զ
նա և ասեին : Ե
լծե արժանս ցե ու
մեք արձակել զկին
իւր ըստ ամենայն
պալոն աստ :

Երատան խան ի իս
նոցա և ասե : Զի
ցե ընծերց եալ ձեր,
լծե արհամար յաւ
եայն իսկ զբանե

Տ
ՏՁԹ
Տ
ՏԴ

արու և էգ ար ար

զնոսա և ասե :

|| ասնայս որ իկ
Թողցե այր, զհայր
և զմայր, և երթիցե
զհետ կնոջ իւրոյ : և
եղիցին երկոք ին
ի մարմին մի :

|| Կառուի եմն
ոչ են երկու : այլ մի
մարմին :

|| Բո՛ւ զոր ամ
զոր գեաց : մարդ
մի մեկն եացե :

|| ասն ցնա : իսկ
մովսես ընդեմ պա
տրու իրեաց մեզ :
տալ Թուղթ մեկ
նեղոյ : և արձակել :

|| ակցնոսա : մով
սես : զասն խառա
սըրտ ու Թեան ձե
րոյ հրամայ եաց
ձեզ ար ձակել զկա
նայս ձեր : այլ
իսկ զբանե ոչ եղև
այն պես :

|| Բայց ասեմ ձեզ :
զիսմենայն որ ար
ձակեացե զկին իր
և ոչ զասն բանի
պտուն կու Թեան,
և ասն եցե այլ լ
նայ : և որ զարձա
կեալն ասնե, շնա :

|| ասն ցնա աշա
կերպոյն իւր : եթե
այդ պես ինչ զնա

Տ	Տ	Ղ
ՏՂ	ՏԵ	ՏՂԵ
ՏՂԱ		

իցե ընդայր Երնդ
կին: լաւե չամտա
նանալ:

Եւա առեցնոսա:
ոչ ամենեքին բա-
ական են այդմ բա-
նի: այլ որոց ար-
եանէ:

Չին ներքին եք
որ յորովայնէ մա-
ր իրեանց ծնան
այնպէս:

Եւն ներքին եք
որ իմարդկանէ ե-
ղեն ներքին եք:

Եւն ներքին եք
որ վան ձինս իր-
եանց արարին ներ-
քինս վան արքա

որ թեանն երկնից:

Լրկարողնէ աա
նեղ տարցի:

Յայն ժամ մա ա-
որցան էին առ նա
մանկտի: զի ձեռն
դիցե ի վերա նոցա
և աղաւթս արասցէ:

Եւա կերտ քն
սաստեին նոցայ:

Լսէ յս: Թոյլ
տուք մանկտ ոյր
և մի արգելուք զրո-
սա գալ առ իս: զի
այդ պիտ եանցի ե-
արքայու թիւն
երկնից:

Եւեղեալ ձեռն ի
վերանոցա՛գնաց

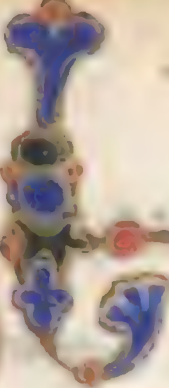
ՏԶԲ

ՏԶ

2

ՏԶԶ

անախի :-
ԲԱՏԱՆ

ԱՄՈՒՅԵԱՆՆԱՐՆ

առ Նա առե :-

Արդ ապեւո բարի
 զինչ բարի գործե
 ցեց զի ընդ ունի
 ցին՝ զկեանսն յառ

իտ են ահանա :-

Եւա առե՝ ցնա :-

զի՞ հարցանես զիս
 զբարոց :- միեբար՝

Եթե կամին ի
 կեանսն յառիտ ե
 նա կանա մտանել՝
 պահեայ զպատ

իրանսն :-

Առե՛ ցնա՛ զորս :-

Առե՛ ցնա՛ յս :- զմի

Տ Տր Շ
 Տղ Ծե Զիս ԾԵ

ապանան երն , և մի
 շընար՝ և մի գող ա
 նար , և մի սուտ վը
 կայեր : պատրեա
 զհայրքո և զմայր :
 և սիրեաց են զըն
 կերքոյ եբուն զան
 ծընքոյ :-

Առե՛ ցնա պատ
 անին : զայդ ամե
 նայն պահեցի ի
 մանկոտ թենեիմ
 մե : արդ՝ երեւեք
 պակաս իցեմ :

Առե՛ ցնա յս : ե
 թե կամին կատա
 րեալ լինել , երթ
 զաճատեայ զինչ
 քո , և տուր աղքատ

Տ Տր Շ
 Տղ ԾԵ Զիս ԾԵ

տայ : և ունիցին

գանձս յերկինս :

և եկ զկնի իմ :

Բրե լուսն պա

տանին զբանն :

զընաց տրտում զի

ունիս ստացրա՞ծս

բազումս :

Լսէ յո ցաշ ա

կերտան : ամեն ա

սեմ ձեզ : զի դժու

արան մայե մեծա

տուն յարքայ ու

թիւն երկնից :

Կարձեալ ասեմ

ձեզ : դիւրին է

մաշխոյ մտան ել

ընդ ծակ ասղան :

բան մեծ աստա ն

յարքայ ու թիւն այ

միտ ան ել :

Բրե լուսն աշա

կերտան : զարմա

ցան յոյժ և աս են :

Իսկով կարիցեապրե

այ եյաւ ինոսա

յո և ասե տաւ ի

մարդ կանե այդ

ան կարե : այլառ

ի յայ : ամ են այն

ինչ զաւրաւորե :

Այն ժամ պատ

ասխանն էտ պեւ

րոս և ասե ցնա :

աւ ասիկ Թող աք

մեք զամենայն և ե

կաք զկնիքոյ : արդ

զինչ լինիցի մեզ :

մ
ձե

մ
ձե

ն
մ

²⁷² **Ա**տ յնոսա յս :
 ամեն ամեն ձեզ :
 զի դո՞ք որ եկ եք
 զկնի իմ, իմեացան
 Կամ գալատ եանն,
 յոր ծամ ասցի որ
 դի մարդո յա թող
 փառաց եր ոց :

²⁷³ **Ա**տ լիք և դոք
 յերկո տառան ա
 թող : դատել զեր
 կո տառանազգի ին :

²⁷⁴ **Ե**ւան եմայն որոք
 եթող զտուն, Կամ
 զեղբարս . Կամ զ
 քորս . Կամ զհայր
 Կամ զմայր . Կամ
 զկին . Կամ զոր
 դիս . Կամ զապա

ճ	ճ	2
ճղղ		
ճղե		
ճղԸ	ճԺ	ճիա

րակս զամն ան
 ան իմոյ . հարի
 րապատ իկառցի
 և զկեանան յառի
 տեն ականս ժա
 րանք եցի :

²⁷⁵ **Բ**ալ ու՞մք եղի
 ցին առ աղինք
 յետինք : Եյետ
 ինք առաջինք :

²⁷⁶ **Բ**անգի նմանե
 արքայ ու թիւն
 երկնից առ ըն
 տան ու տեառն :
 որել ընդ առ առ
 առտա ի վարձո
 ունել մշակս յայ
 ցի եր : Եւ արկ
 վարձս մշակացն

ճ	ճ	2
ճղԹ	ճԺա	ճԿԸ
ճ		

առորն դաճեկան,
և առաք եաց զնո
սա յայդի երբ:

Ի իշխան զեր ր
որդ ժամո: ետես
այլս զի կային դա
տարիք ի հոր ա
պարակս:

Ա սէ և ցնոսա:
երթայք և դոռք
յայդի եմ: և որինչ
արժան իցե տաց
ձեզ:

Կ ըսցին և ըստ:

Ի ի տար ձեան էլ
եալ զվեց ժաման
և զինն ժաման
արան ըսցն պես:

Ի զմեռաս ան

երորդ ժամո էլ
եալ: եգիտ այլս

զի նստեին դատ
արկ ի հրապա ր
ակս, ասէ ցնոսա:

ընդեր կայք աստ
զարդուս ցերե կ
դատարիք:

Ա սէն ցնա: զի
ոչ ոք կալար զմեզ
ի վար ձոռ:

Ա սէ ցնոսայ:
երթայք և դոռք
յայդին, և որինչ
արժան իցե առ
նորց ուք:

Ե ի բքու երեկոյ
եղև, ասէ տեր
այդոյն ցգաւառ:

պետնիոր՝ Կոչեա
զմշական ևաւոր
նոցա վարձա, սկ
սեալ յետն ոյն
Տիւղեցատալինն:

Բրե եկին որ
զմետաւ ան եր
որդ ժամոռն՝ առ
ին մէն մի դահ ե
կան:

Կեալ ևառ ա
լինքն, համարե
ին թէ առեղի առ
նոցորն: առին
մէն մի դահ եկան
ևնոքայ:

Բրեառին տր
տընջէին զտան
ուտեռնէն ևառե

ին: Թեոքա յե
տինքդ, մե ժամ
գործեցին, ևհա
սարակորդա մեղ
արարեր զիտայ
որ զժամորո թի
առորն բարձաք
ևզտառ թ:

Կապատասխ
անի ետ միտմի
նոցանէ ևառե:
ընկեր չգու եմ
զքեղ: ոչ դահե
կանի միտլ անկ
արկ եր ընդիւ:
առ զքոյդ ևերթ:

Թէ կամ իմ
յետնոցա տալ որ
պէս եքեղ թէ

չեցէ ինչ իշխանութ
Թիւն յիմսս ատնել
զինչ և կամիմ: Կամ
Թէ ակնդ քոյ շարե՝
զի ես ատ անոս եմ:

Այսպէս եղև ին
յետ ինք ատ աղինք՝
և ատ աղինք յետինք:
զի բազումք են կող
եցեալք: և աս Կ
առք են ընտր
եալք:

ԲԻՐԵԻԵԱՅ
նէր յս յեմ. ատ
զերկո տաւանս
ն ատ ան ձ ինն:
և ի ձան ապար հին
ասէ ցնոսա:

Ահա ասիկ ելան

եմք յեմ: և որդի մար
դոյ մատնեաց ի քա
հանայա պետից՝
և դպրաց: և դատ
ապարտ եցեն ըզ
րա իմահ: և մատ
նեաց են զնա հեթ
անոսաց. այդ աս
նէլ. և հար կանել:
և ինան հանել: և
յերիւ ատոր յար
եցէ:

Զ այն ժամ մա
տեաւ ատնա մայր
որդոցն զեքեղեա
որդոցն իւրովք
հանդ երձ: երկիր
պապաներ: և ինդ
րեր ինչ իմամանե:

Մ   Մր   Ղ
Մա   Քժբ   Միբ

Մ   Մր
Մբ   Քժդ

Ինչա ասեցնա՝
զինչ կամես :

Անցնա՝ զի նա
այնն աղբայ երկու
որդ եքսիմ, մե ընդ
աջմե քոմմե՝ և մի
ընդ ահեկե՝ յարբ
այ ու թե քոմ :

Աստ ասխանս ի
յն և ասե : ոչ գի
տեք զինչ խնդրեք :

Արեք ըմբել զ
բաժանակն զորես
ըմպելոցն եմ : կամ
զմկր տու թիւնն ու
զոր ես մկրտելոցն
եմ մկրտել :

Աննցնայ՝
կարող եմք :

Անցնա յն :
զբաժանեմ ըմպի
ցեք : և զմկրտ ու
թիւնն զորես մկրտ
եցեմ, մկրտ եցեք :
բայց նստուցանել
ընդ աջմե և ընդ
ահեկե իմմե, ոչ է
իմ տալ : այլ որոց
տըր եմել է հա-
րե իմմե :

Եւ լըրեալ տաս
անցն՝ բարկացան
ի վերայ երկուցն
եղբարց :

Յու կողեաց զն
սա առ ինքն և ասե-
ցիտեք : զի իշխան
բաղգայ տիր են

Տ	Տ	Ղ	Յ
Տ	Տ	Ղ	Յ

նոցա : և անծամեծ

քնն իշխենն նոցա :

|| Հայն պես իցե
և ի ձերոմ միջի :

|| յոր կամիցի
ի ձենը մեծ լինել :

եղիցի ձեր պաշտ
առնեայ : և որ կա

միցի ի ձենը առա
ջին լինել : եղիցի

ձեր ծառայ :

|| ոպես որդին մա
րդոց : ոչ եկնպաշ

տառն առնուլ :
այլ պաշտել : և

տալ զանձն իոր
փրկանա փոխա

նակ բազմաց :

մ
մ
մ
մ

Ի ԲԵՆԵԴԻԿՏԻՆ

խոյնոցա յերեքովե : ԴԷ

նացին զհետ նորա
ժողովուրդք բազում

Եւ իսկա կոյրք եր
կու նստեին առ

ճանապարհառն :

Երե լրան թե յս
անցանե : աղաղա

կեցին և ասեին : ող
որմեայ մեզ յս որ

դի դառ թի :

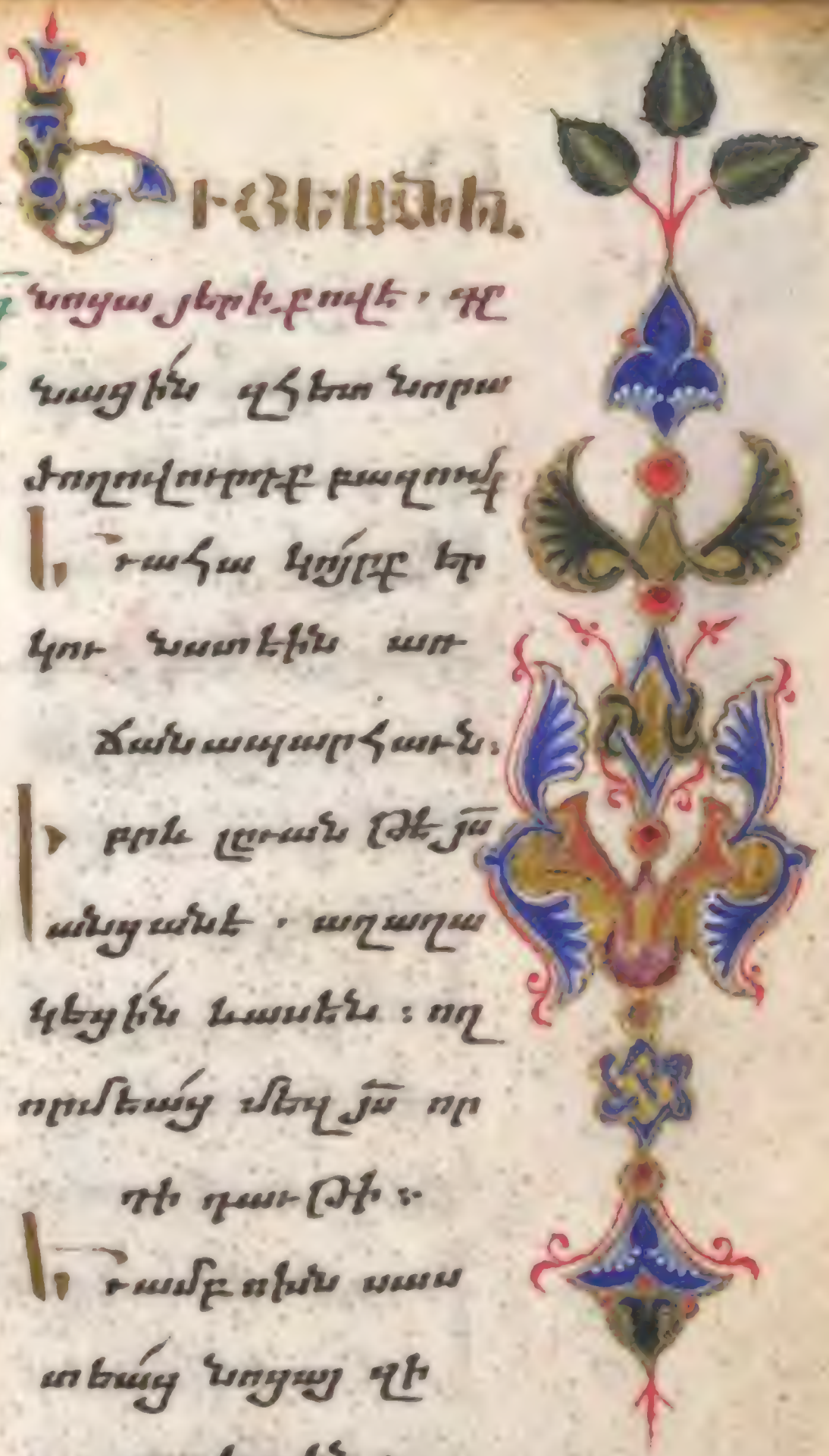
Եւ ամբոխն սաս
տեայ նոցայ զի

լրտեցեն :

Եւ նորա ևս առ
առել աղաղակ ե

ին և ասեին : ամբ, ող
որմեայ մեզ որդիդառ
թի :

մ
մ
մ
մ
մ
մ
մ
մ

Օ տեղի՛ ատյա՛:

կոչեաց զնոսա և
ասե. զինչ կամեք
զիարար իցձեզ:

Ա սենցնա: ար.
զիբացցինաչք մեր:

Ի Գթացեալ յս
մերձեցաւ յաչս
նոցայ:

Ե վաղ վաղ ալի
տեսին. և գնա ց
ինս զհետ նորա:

Իս **Է** բրե մատեղեն
յեմ. եկինիբեդ
փաքե մերձիլեառ
ն ձեթ ենեաց:

Յ այն ժամ յս ար
ձակեաց երկ ուս
յաշա կերտաց ի-

րոց և ասեցնոսա:

Ի Եթաչք ի գեաղդ
որ ատ ալի ձեդե:

և անդ են գտան էք
էշ կապեալ և յարս
նակ ընդ նաին՝ լու
ծեք ածեք ատ իս:

Ի Եթեոք ասի
ցե՛ ինչ ցձեզ. աս
ասլեք եթե տն ի-

րեանց պիտոյ են.
և վաղ վաղ ալի ի
ատ աքե զնոսա:

Է այց այս ամե
նայն եղև. զի
լըցցի բան մարգ
արե ին ուրասե:

Ա ասցեք դատեր
սիունի. աչա թա

Տ
Տ

Տ
Տ

Տ
Տ

Տ
Տ

Տ
Տ

Կատոր . Գաբել :
 հեղ : և հեծեալ
 յէջ և յատ անակ
 ելոյ :

Եւացին աշա
 կերտքն . և արա
 թին որպէս հրա
 ճայ եայ իւրոյս յս :
 ածին զէջն և զյոզ
 անակն . և արկին
 զնոք առք ձորձա :
 և նըստաւ ի վերա
 իւրոյս :

Երբազում ժող
 ուղորդէ տարա
 ծանեին զհանդ
 երձա իւրեանց ի
 ճանապարհին :
 և այլք հատանէ

Ժ   ԺԴ   Ղ
 ԺԸ   ՃԺԸ   ԺԼԵ

ին ոստա ի ծառոյ
 և տար ածանեին
 ի վերա ճանապարհ
 արհին :

Երբ ժողովորդքն
 որատալի և զկնի
 երթային . աղա
 դակ էին և ասեին :

Արհն ու թին
 որդոյ դատ թի :
 արհնեալ որդա
 յանուն տն : արհ
 նու թին ի բար
 ձունա :

Երբ մտան էլն
 նորա յեմ . ողորդե
 ցաւ քաղաքն ա
 մենայն : և ասե
 զի ելեալ այս :

Ժ   ԺԴ   Ղ   Յ
 ԺԺ   ՃԺԺ   ԺԼԺ   Ճ

ՏԺ

Ի ժողով ուրիշն
ասեն . սակ մար
գարեն յս որի նազ
ար եթե գալիլեացոց :

ՏԺ

Ի եմտու յս իտա
ճարն . և եհան ար
տաքս զամեն ես
եան որ վաճառե
ին և գնեին ի տա
ճարին : և զսեղ
անս հատա վաճ
առացն , կործան
եաց : և զաթոռս
աղաւնե վաճառ
ացն :

Ի

Ի ասեցնոսա :
՝ զքրեալե , տուիմ
՝ տուն աղաթեց
՝ կոչեացի . և դոք

Տ
ՏԺ
ՏԺ

Տ
ՏԺ

Ղ յ
ՏԺ

Տ
ՏԺ
ՏԺ

Ղ
ՏԺ

արարեք զդա այս
առաջակաց :

ՏԺ

Ի մատեանատնա
կայրք և կարգ իտա
ճարին . և բռնեաց
զնոսայ :

ՏԺ

Ի բռն տեսին քա
հան այապետքն
և դպիրքն զսքան
լելիսն զորարար .
և զմանկտին որ
աղաղակեին իտա
ճարին և ասեին
արհեստ թուն
որդոյ դաւթի
բարկացան և աս
սենցնա , լծա ես
զինչ ասենդ դոքա :
Անցնոսա յս ,

այոյ : չիցէ ընծ
երց եալ ձեր , թե
իբերանոյ տղայոց
և ստընդ դիեցայ
կատարեցեր զատր
հընտ- թիւն :
Թ Թողեալ զնո
սա , ել արտաքո
քաղաքին իբեթ
անիս ևանդ
ապար :
Ի ԱՅԳ ԼԻ
ցըն իբեթ դար ձ
ատ անդրեկն իբա
ղաքն , քաղցեալ :
Ե Ետեալ թը
զեն իմի իվեր ա
ճանապարհին
եկն ինայ : և ոչ

Տ
ՏԹ
ՏԻ
ՏԻ

ինչ եպիտ ինճաբայ
միայն տեր և :
Ի Ետե ցնա : մի
այսու հետե իբեկն
պըտուղ եղից ի
յաւ իստ եան :
Ի Ետ յամայն չո
րացաւ թզեն ին :
Ի Բոլե տեսին աշ
ակերտքն , զար
մացան : և աս են
թե զիարդ զաղ
զաղակի ցամաքե
ցաւ թզեն ին :
Թ Ետ առասխան ի
եռոյն ևասեցնում :
Ի Մեն ասեմ ձեզ :
Եթե ունիցեք հա
ստա և ոչ երկ մտիցեք

Տ
ՏԹ
ՏԻ
ՏԻ

Եղիշի:

12

$\sqrt{\quad}$ $\frac{1}{2}$ 2 $\frac{1}{2}$
 $\sqrt{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$
 $\sqrt{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

५५५ :-

Ընդհանուր կանոն
 Եւրոպայի երկրներ
 ինչ ընդհանուր
 և անհատ ինչ : (Ըն

աս եմք եթէ յերկ
նից՝ ասէ յմեզ՝
իսկ ընդէր ոչ հա-
տապեք նմա։ Ե
թէ ասեմք իմարդ
կանէ՝ երկն չիմք
ի ծող ուլորդ ենէն։
Կի ամեն էք ինչ զոյ
հաննէս իբր Եւր
ճարգարէ ունէին։
Ատաւախանի ե
տուն Լաւենցյս։
ոչ գիտ եմք։
Ասէ յնոսա Լնա։
Լող են ասեմ ձեզ
որով իշխան ու
թեամք ասն են
զայս։
Ըայց զիարդ

Եթ թրի ձեզ։ ասն
ճող Լին երկու որ
դիք։ Լճաւ ուց
ենլ աս աս ալ ինն
ասէ։ որդ Լակ
երթ ալսաւր գոր
ծեա յայգ ոչ։
Ա ապաւախա ա
նի՛ես Լասէ։ եր
թամար։ Լ ոչ
չոգաւ։
Ա աս եաւ աս մի
ան, Լասէ Նոյն պէս։
Ա ապաւախա
նի՛ես Լասէ, ոչ
կամեմ։ Բայց յե
տո զըղջացաւ Լ
չոգաւ յայգին։
Ա ուր ո՞ր յերկ ո

Ը
Ը

ցորնց արար զկամ:

ըս հար ըն:

Անէն յետ ինն: ^{ՏԵ}

Անէն ցնոսա յն:

ամեն ամեն ձեզ:

զի մաքսատ որք

և պոռն իկք՝ յառ

աջ եսցեն քան ըզ

ձեզ յարք այ ու թի

երկնից:

Օրեկն յովանն

ես ճանապարհատ

արդար ու թեան՝

և ոչ հատ ատայեք

նրմա: և մաքսատ

որք և պոռն իկք՝

հատ ատային նմա:

և որք տեսեք՝ և

ոչ զըղ լացար որք

յետոյ հատ

տալ նմա:

ՅԱՍ

Տակ լուս

որք

Յրմիկ տան

որ տեր որ տնկեա

ց պղծ: և ցան

կռն պատեայ զ

նա: և փորեայ ի

նրմա հն ծան: և

շինեայ աշտարակ:

և ետ զնա ցմշակա

և գնաց ի տալ

աշտարակ:

Բրե մեր ձ ե

ցաւ ծաման ալ

պտղոյ՝ անաբան

զծատայս իր առ

մշական ատն ոչ

Տ
ՏԵ

ՏԵ
ՏԵ

Տ
ՏԵ

զգայտուղա նորա:

և կաշեալ ճակաց
զգծաւ այսն նորա
զոմն տանջեցին:
զոմն ապանին: զո
մն քար կոծեցին:

Եւ արձեալ առա
քեաց այլ ծառայս
բազումս քան զա
ռաջինն: և արա
ռին նոցա նոյնպէ:

Յետ առաք
եաց առ նոսա զոր
դի իոր եասէ: թե
րեաւ ամաշեացեն
յորդոս աստի իմմէ:

Եւ ակճակքն իբ
րեւտեա ին զորդին
ասեն ընդ միտս:

ան է ծառ անկն:

եկայք ապանցոք
զառ: և կաշեոք
զծառ անուր թիւն

սորա:

Եւ արեալ հանին
զնա արտաքոքան
զայ գին, և ապանին:

Եւ որ յորժամ է
կեացէ տը այգոյն
զինչ արաացէ մը
շակացնայն ոյիկ:

Եւ անցնա: զ
շարան շարաւ կո
րուցէ, և զայգին
տացէ այլոյմա
կաց, որք տաց են
նրմա պտուղս է
ժամաւ իոր եանց:

Ան ցնոսա յն :
 շեցե՞ երբեք լնԹ
 երցեալ ձեր իգիրա :
 , զվեմն զոր անարգ
 , եցին շինատղֆ՝ նա
 , եղև գլուխան կ
 , եան : իտե՛ եղև
 , այս , և ե սքանչե
 , լի՛ յաչա մեր :

Ամանայսոր իկ
 ասեմ ձեզ : զի
 բարձցի՛ ի ձեռն
 արքայո՛ւ Թիւն
 աջ , և տայի՛ ազգի
 որ առնիցե՛ զպը
 տուղա նորա :

Երանգ ցի ի
 վերա վիմիս այս
 որ իկ՝ փշրեացի :

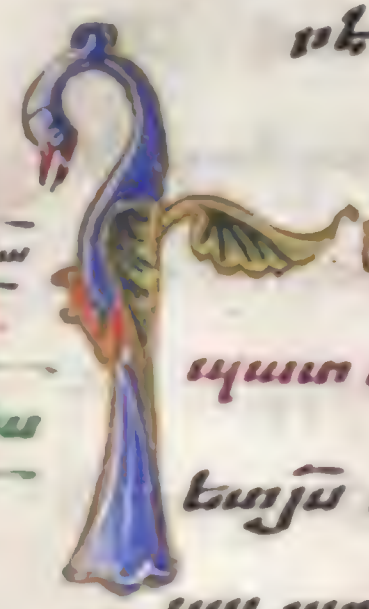

և յոյր վերա անկցի .

հոսեացե՛ զնա :

Բբե լրան քա
 հան այս պետքն
 և զպիրքն և փար ի
 սեցեք զատակա
 նորա , գիտացին
 Թե վանն նոցա
 ասաց : և խնորե
 ին զնա ունել :
 բայց երկեան ի
 ժողովորացն , քան
 զի եբբե զմարդա
 յե՛ ունե ին
 զնա :

Արշակ
 պատ ասխան ի
 ետյն և ասեցնո
 սա առակաւք :

Տ	Տր	Շ	Յ
Տի	Տիւ Տիւ	Տիւ	Տի
Տիւ		Տիւ	Տի
		Տիւ	Տի
		Տիւ	Տի

Եւ ճան իշար ար
 քայո՛ւ թիւն երկ
 Նից, անն թագաւ
 որ ի որարար հար
 ամն իա որդո իրաւն
 Եւ ատարք եաց զ
 ծառ այս իւր կողմ
 ըզհրատ իրեալմն ի
 հարաւան իմն : Եւ
 ոչ կամեցան քալ :
 Եւ արձեալ ատ
 արքեաց այլ ծա
 ռայս Եւան : Եւ
 այնք հրատ իւր ե
 լոցն : Եւ հատ աս
 իկ զճաշ իմպատ
 րաստ եցի : զը
 արկէ իմ Եւ պար
 արակէ զենեալեն :

Եւ ամեն այն ինչ
 պատր աստե : Եւ
 կայք ի հարս աս
 Նիսըս :
 Եւ ընդ այսոյ աս
 ցեալք քնաց ին :
 ամն յարար անկոր
 Եւ ամն ի վաճառիւր :
 Եւ արքեաց կալ ան
 զծառ այս Նորա
 Թշնամանեց ին
 Եւ ասան ին :
 Եւ զի թագաւորն
 երևե լաւաւ բար
 կացաւ : Եւ ատ աս
 քեաց ըզ զատ ըսի
 Եւ ասատ ակեալ ց
 ըզսպանողսն զայ
 Նուսիկ : Եւ քաղաք

հոցա այր եաց :
3 այն ժամ աս է
 ցծառայսիս :
 հարա անեքս պատ
 րաստ են ' և հրա-
 երեալքն չեն ար
 ժանի : արդ' եր
 Թայք յանցածա
 Նապարհաց , և
 զորս միանգամ
 պատանեցեք' կող
 եցեք ի հարսանիս :
Ե և երեալ ծառայ
 քն ի ձան ապարջս .
 ժողովեցին զամե
 նեան զոր և զսին'
 զհարս և զբարեա :
 և զյան հարսան
 եքն բաղձա հանաք :

Ե և մտեալ Թադ
 առորն հայել զբաղ
 մա կան առքն :
Ե տես անապայ
 մե որոջ եր զգեց
 եալ զհանդ երձ
 հարսանեացն : և
 ասեց զնա : ընկեր
 զիարդ մտեր այս ,
 զի ոչ ոմեքի զհան
 դերձ հարսանեաց :
Ե զնա պապ ան
 ձ եցա :

3 այն ժամ աս է
 Թադառորն ցապա
 սառ որան : կապե
 ցեք զդորս զոտս
 և զձեռս , և հանեք
 զդա ի խառարն ար

Ժ Ժ Զ
 ԺԲ ԺԷ ԺԸ

տաք ին : անտ եղի
ցի լալ և ևրճել ա
տամանց :

Օրբազ ումք են
կող եղեալք : և սա

Կարգենըն
տրեալք :

ԱՅՆԺԱՐ
գընաց եալ փարի

սեց եքն, առին խոր

հորդ գնամանե թե

որպես կորուսցեն

գնա, և դից են նմա

որոգայթ բան իւք :

Իւառ աքեն առ

նա զաշա կերտան

իւրեանց հերովդի

ան ոսաւքն հան

դերձ և ասեն :

Տարդ ապետ Գ

տեմք զի ճշմար իտ

ես : և զճան ապար

հն այ ճշմարտ ու

թեամք ուսուցանես :

և ոչ եք եղ փոյթ զու

մեքե : և ոչ հայ իս

յերեսա ճարդ կան :

արդ ասան ճեղ : զի

արդ թու եք եղ :

պարտե հարկստալ

կայսեր թե ոչ :

Իտանց յն զխոր

ամանկու թիւ ն

նոցա և ասեն : զի

փորձեք զիս կեղծ

աւորք : ցուց եք

ինձ զդաշնեկան ճարկի :

Իւնդա մատու

ցիննմա դաշեկանմի:

Ան ցնոսա յն:

այր ե պատ կերս

այս կամ գիր:

Անցնա՛ կայսեր:

Յայն ժամ ասե

ցնոսա: երթ այք

տոք: զկայս երն:

կայսեր: և զայ, այ:

Ըրե լրան զար

մացան: Թողին զ

նա և գնացին:

Յայնմ առոր

մատեան առ նա

առ ուկեցեքն որ

ասեին Թե չիք յա

րոր Թեւ: հարցին

ցնա և ասեն:

Արդասպետ:

մոլսեա ասաց, եթե

ոք մտցի ան որդի,

արասցե զկին նո

րա եղբայր եր, և

յարուսցե զառակ

եղբաւր երրում:

Ին առ մեղեղաբ

իւս Թե: առաջին

արար կին և մեաւ:

և զի ոչ ունէր զառակ

եթող զկինն եղբար

երրում: նոյնպէս

երկր որդն և երրոր

դն: և մինչ և ցիւր

Թն երրորդն: յետ

ամ են եցուն մեաւ

և կինն: արդ ի յա

րոր Թեւ, այր յիւս

Թանցն եղիցի նա

Կին, զիամենեք ին

կալան զնա Կին:

Ուտասխանի ետ
նոցա յս ևասե:

Տողորեալք: ոչգի

տեք զգիրա. ևոչըլ

զարու թիւն այ:

Չիյարու թիւն:

ոչ կանայս առն են,

ևոչ արանց լին ին:

այլ են իբրեւ զհրեշ

տակա յերկինս:

Բայց վանս յա

րու թեան մեռելոց

չիցե ընթերց եալ

զասացեալն ձեզ

յայ: Են եմ ամ ար

րա համոռ. և ամ

ի սահակա, և ամ

յակուլբա. ևչե ամ:

ամ մեռելոց. այլ

կենդան եաց:

Բրե լրան ժողով

որդքն. զարմ ա

նայ ին ընդ վարդա

պետու թիւն նորա:

Սկ փար իսեցիքն

իբրեւ լրան եթե

պապան ձեցոյց զԸ

սաղութեցիան. ժո

ղովեցան իմիասին:

Դարց ոմն ինո

ցանե զնա փորձել

ով ևասե. վարդ ա

պետ ո՞ր պատու ի

րան մեծեյարեան:

Եյս ասեցնա:

Իրեպեկազարամ

Տ   Տր   Ղ
Տր   Ք

քո յամենայն ար-
 տե քորմակ . և յամ-
 ենայն անձնե քորմ-
 ակ . և յամեն այն
 մտայ քոյ : այսե-
 մեծն և ատաղի և
 պատրուիրան :

Երկրորդն նը-
 ման ամեն : ասի ես
 ցեն զընկերքո իբ-
 րե զանձնքո : յայս
 երկուս պատրուիրանս
 ամենայն արե ենք
 և մարգարեք կատ-
 եալ կան :

ՏԵ

ՏԵ

Երե ժողովելիա-
 ռիս եյրոցն իջալց
 ցնուսա յս և ասե :
Զիարդ թըր ի

Տ
ՏԵ

Բ
ՏԵ

Ղ
ՏԵ

ձեզ վասն քի : յի-
 որդիե :

Ամենցնա դաւթի :

Ասե ցնուսա յս :

Իսկ զիարդ դաւթի

հոգւոյն կոչե զնա

• ար և ասե : ասայ

• ար ցար իմ . և իմ

• ընդալմե իմ մե, մի

• չե երեց զթշնամիս

• քո պատրուիր ան

• ոտից քոյ : Իսկարդ

եթե դաւ իմ զնա ար

կոչե : զիարդ որդի

նորա իցե :

ՏԵ

Երե ոք կար եր

տալ նմա պատաս

խանի բան մի : և

ոչ իշխերոք յարի

Տ
ՏԵ

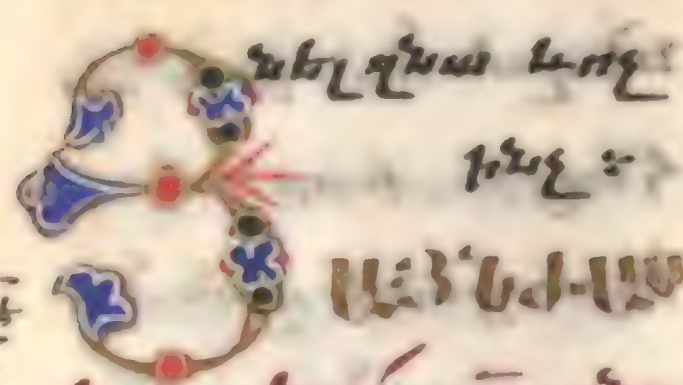
Բ
ՏԵ

Ղ
ՏԵ

յայնմանէ հարցա

նել զնա և ող
ինչ :

ԱՅՆԺԱՅ

խառն եղաւ յն ընդ

աշակերտան իոր

և ընդ ժողով ուրդ

առն և ասէ :

3 Եւ թողն մոլա

եաի նստան զլոպ

իւրքն և փարիսեցիք :

զամենայն ինչ զոր

ասից են ձեզ : և

րարեք և պահեցիք :

Բայց ըստ գործ

ոց նոցա միա ո

նեք : զի ասեն և

ոչ ատենն :

17 Եւ ասեն բեռինա

ծանոնա և դժբար

ակիրա և որն են ի վե

րա ուսոյ մարդկան

և մատ ամբ իրեանց

ոչ կամին շարժել

զնոսա :

18 Եւ զամենայն ըզ

գործս իրեանց :

ատն են ի ցնցըս

մարդ կան :

այն են զգրապա

նակս իրեանց : և

երկայն են զգլան

ցըս հանդ երձ ից

իրեանց :

19 Երեն զնախ աս

գահս յընթրիս :

և զնախ ամուսնի

ժողով ուրդս : և

Տ
մի
մի

Տ Գ Ղ
մի Գ Գ մի

զողէ յիմա ի հրաւիր
 թաղաւ : և կոչել ի
 մարտ կանու թաւ բի
 թաւ բի :

ԼԷ Բայց դուք մեզոք
 կոչեք վարդապետ :
 զի մի է ձեր ուսուց
 իչ : և ամենեք ին
 դուք եղբարք եք :
 Ի հայր մի կոչեք
 ձեզ յերկրի : զի
 ձեր հայր մի է : որ
 յերկինսն է :

ԼԸ Իմի կոչից եք
 ուսուցիչք : զի
 ուսուցիչ ձեր քնե :

ԼԹ Իմե՞ն ի ձեռն
 եղից ի ձեր սպա
 սաւոր :

Տ
 Լ

ԼԱ Իբար ձրաւ ցոցա
 նէ զան ձն : ևսն ար
 հեցի : և որ ևսնար
 հեցուցանէ զան ձն
 բար ձրաւցի :

ԼԲ Եւ ձեզ դարաց
 և փար իսկոյնց կել
ՏԳ Ժաւորաց : զի փա
 կեք վարդապետ թի
 երկն ից առաջ ի
 մարտ կան : դուք
 ոչ մտանեք : և որոց
 մտանեն շտայք
 Թող մտանել :

ԼԴ Եւ ձեզ դարաց
 և փար իսկոյնց կել
 Ժաւորաց : զի յաժ
 եք ընդ ծով և ընդ
 ցամաք : առնել եկ

Տ
 Լ
 ԼԵ
 ԼԶ
 Շ
 ՏԿԹ
 ՏԽ
 ՏԿԲ

ա մտա մի : և յոր

ժամ լինիցի : առ

նէք զնա որդի զե

հենի կրկին և ըս

քան զձեզ :

II այ ձեզ առ աջ

նորդք կոյրք : զե

ասէք որ երդնու ի

տաճարն չէ ինչ :

բայց որ երդն ու

յոսկին որի տաճա

ռինէ արժանէ :

III որոք և կոյրք :

զինչ մեծէ : ոսկին

եթէ տաճարն որ

սրբէ զոսկին :

IV որ երդնու ի

սեղանն չէ ինչ :

բայց որ երդնու ի

պատարաւն որ ի

վերա նորա է : ար

ժանէ :

3 իմարք և կոյրք :

զինչ մեծէ : պատ

արաւն : եթէ սե

ղանն որ սրբէ ըզ

պատարաւն :

I սկարդ որ երդ

աւ ի սեղանն , երդ

նու ի նա , և յամ ե

նայն որ ի վեր

այ նորա է :

V որ երդնու ի

տաճարն : երդնու

ի նա , և ի բնակիչ

ըն նորայ :

VI որ երդնու ի

կինս : երդնու յա

Թորանայ. և յայն որ
նստին ի վերանորա:

II Եւ ձեզ որպիսի
այ և փարիսեցի-
ոց կեղծաւորաց:
զի տաաան որդ
էք զանան ու իս
և զսամիժ և ըզ
չաման: և թողէք
զծանր ծանր աւ-
րինացն: զդա
տապաւանն, և
զողորմութիւն.
և զհատ ատու:
զայս արժանեք
առնել: և զայն
չթող ու՛ր:

II Եւ զնորդք
կայրք: որ զմեղութեան

Տ
Եւ
Եւ

Շ
Եւ

կրա քամէք: և զն
ղաւա կանէք:

II Եւ ձեզ որպիսի
այ և փարիսե-
ցիոց կեղծաւոր-
աց: զի սրբէք
զարտաքին բաժ-
ակին և զսկաւա-
տակին: և ի ներ-
քս լին յափ ըզ
տակութեամբ
և ան խառնութիւն:
Եւ փարիսեցի կայր-
սրբեան նախ ըզ
նեքքին բաժակ
ին և սկաւաւա-
կին: զի լինեցի և
արտաքինն նոցա
սուրբ:

Տ
Եւ

Շ
Եւ

II ւայ ձեղ դրա
րաց և փարիս ե
ցոց կեղծաւ որ
աց : զի նմանեք
գերեղ մանաց բը
ռելոց , որար տ
աքո երե ին գեղ
եց իկք : և ի ներ
քոյ լի են ոսկ եր
աք մեռելոց , և ա
մենայն պղծութ
եամբ :

W յնպէս և որք
արտաքոյ երեւեք
մարդ կան արդ
արք : և ինքեքո
լի էք աղտեղութ
եամբ և անա
րեւութեամբ :

Տ Զ
մէ

II ւայ ձեղ դպրաց
և փարիսեց զոց
կեղծաւ որաց :
զի լինեք զլիւր իմա
մարգարեից , և
զարդ արեք զգեր
եղմանս արդարոց :
և ասեք թե եւր
յաւ որս հարց ն
մերոց : ոչ հաղոր
դեաք արեան մար
գար եիցն : ապա
որեւմն զկայ էք
անձանց , եթե որ
դեք էք այնոցիկ որ
կուտ որ եին զմարգ
արեան : և դուք
լցեք զլափ հարց
լն ձերոց :

II ւայ ձեղ դպրաց
և փարիսեց զոց
կեղծաւ որաց :
զի լինեք զլիւր իմա
մարգարեից , և
զարդ արեք զգեր
եղմանս արդարոց :
և ասեք թե եւր
յաւ որս հարց ն
մերոց : ոչ հաղոր
դեաք արեան մար
գար եիցն : ապա
որեւմն զկայ էք
անձանց , եթե որ
դեք էք այնոցիկ որ
կուտ որ եին զմարգ
արեան : և դուք
լցեք զլափ հարց
լն ձերոց :

Տ Զ
մէ

կեղծաւ

ՏԹ **Ա** շք : ծնունդ
ք : Խմեց : զիարդ
փախն ուցուք Ի
դատաստան Ե զե
հեն Ին :

ՏԹ **Ա** անսպիտակ
ահաւ ասիկ եսա
ռաք են աս ձեզ
Տարգարէս , Ե Ի
Տաստ ունա , Ե դը
պիտ : Ինոցանե
սըպանան Իցեք :
Ե Ի Խանհան Իցեք :
Ա Ե Ի Խոցան Ե
տան լ Իցեք Ի թող
ով ուրդա ձեր : Ե
հալած Իցեք Ի քա
ղաք Ե Ի քաղաք
Ա Ի պէս զիւն Ե

ցե Ի վերա ձեր աս
ենայն արիւն ար
դար հեղեալ յերկ
րի : յարենե արե
լի արդ արո , մին
չե ցար Ինն զա
քարեայ որդե ց
բարեքա . զոր
սպանեք ընդ մեզ
տաճար Ին Ե սե
ղանտ ոյն :

Ա մենասեն ձեզ :
Եկեացե աս ամե
նայն Ի վերա աս

ՏԹ **Ա** Ի Խոցան Ե
որդա ուրդ Ե
Տարգարէս , Ե
քաղաճ արնե

Տ
ՏԹ
ՏԹ

Տ
ՏԹ
ՏԹ

զատաբեալան առ
հա : քան իցս ան
գամ կամեցա թո
ղովել զմանկոտ
նրս քո : զորաւ ը
ինակ թողով է
հաւ զձագա իոր
ընդ թեովք : և ոչ
կամեցարու ք :
ա հա թողեալ լի
ցի ձեզ տոնող ձեր
աւ երակ :
Բայցաւեմ ձեզ :
ոչ և ա տեսան
իցեք զիս յայս ըմ
հետե : մինչ և
աա իցեք առ ըհն
եալ եկեալն յա
հաւն : ան : ամեն :

ԲԵՐԱՅԻՐ
տաքս յս ի տաճար
էն գնայր : և մա
տեան աշակերտ
քնն ցորցան էլ
հմա զշինը ածա
տաճար ին :

Եւապատասխա
նի ետ և ասեցնում :
տեսան էք զայդ
ամենայն : ամեն
ասեմ ձեզ : ոչ
մասցե այդ քար
ի քարի վերա որ
ոչ քակտ եացի :
Եւսինչ դեռ հա
տեր ի լեր ինն ձի
թէն եաց : մատնան
առնաւ աշա կերպրն

ԺԵւսինչ դեռ հա
տեր ի լեր ինն ձի
թէն եաց : մատնան
առնաւ աշա կերպրն

Տ	Բ	Ղ
ՏԻԲ	ՃԵ	ՏԵՆ ԴԵՆ
ՏԻԳ	ՃԸ	ՏԵՆԸ

առ առ զ ինն ևս ս
են : ասան մեղ երբ
լին Իցիայր : և Կամ
զինն նշան Ից Ե
քոյոյ գալատ եանն
և զախճան Ի աշ
խարհիս :

Պատառասան Ի
երոյն ևսսե ցնո
սա : զգոյշ լերուք :
գորցե ոք զձեզ Խա
բիցե : զի բազոր
մք գայցեն յանուն
իմ և ասիցեն թե
ես եմ քան : և զ
բազորմա մոլորե
ցուցան Իցեն :

Սեղոյ եք պատե
րազմունս և զհամ

բառս պատերազ
մաց : զգոյշ լերուք :
մի խորովես լիք :
զի պարտե լին Ե
այնմ ամենայնի
այլ չե եկատարած :

Յարիցե ազգ
յազգի վերայ, և
Թագաւորութի
Ի Թագաւորութե

Լեղիցին սովք :
և սրած ու թինք :
և սասանութիւնք
իտեղիս տեղիս :
սակայն և այն ևս
ամենայն, սկիզբ
նե երկանց :

Յայն ժամ մատ
նեցեն զձեզ ինն

մ	մ	ն	յ
մար	ճլ	ծ	ճիւս
			ճիւզ

դու թիւն : և ապա
հասն իցեն զձեզ :

և եղիլ իք աստեղեակ
յամենայն ազգաց
վասն անըրան իմո :

Տխ **Ե** յայն ժամ զայ
Թագղեսցեն բազ
ուժք՝ և զմեծանա մատ
նեսցեն՝ և աստեսցեն :

Ե բազում աստ
մարգարեք յարի
ցեն : և զբազումս
մոլորեցոտ ցեն :

Ե վասն բազմա
նալոյ անատ ընտ
թեանն , զամաքեա
ցն՝ սեր բազմաց :

Ե այց որ համբե
րեացն ի սպառ :

Տ

Տխ

նա կեցցե :

Տխ **Ե** բարոզեա ցն՝

առեստարանս արքայ
ու թեան ընդամե
նայն տիեզերս ի վը
կայ ու թիւն ամե
նայն հեթանոսաց :

Ե ապա եկեսցե
կատ արամ :

Տխ **Ե** ող յոր ժամ
տեսանիցեք զպլըղ
ծու թիւն առերամ
ոյն՝ որասացեալ
նե ի ձեռն դան ի
ելի մարգարեի՝
զի կայցե իտեղ ող
արք ու թեանն , որ
ըն թեոնտն իմիտ
առցե :

Տ

Տխ

Տխ

Տ

Տխ

Տխ

ՏԻՐ Եւ այն ժամ որ ի հր
եւաստանի իցեն։
փախ իցեն ի լերինս։
Եւ որ ի տանին կայ
ցէ։ մի ի ջցէ աս
նոր ինչ իտան է
իւրմէ։

Ի որ յանդի իցէ։
մի դարձցի յետս
առնուլ զճորձ իւր։

ՏԻՐ Եւ այց վայ ից է
յրդեաց Եւ ասըն
տըւաց յաւորան
յայնոս իկ։

ՏԵ Եւ աղաւթս կայ
էք։ զի մի լիցի փա
խուսան ձեր ձմե
րանի Եւ մի ի շաբաթ։

ՏԵ Ի եղիցի յայն ժամ

Տ	Տ	Ղ
ՏԻՐ	ՏԻՐ	ՏԵ
ՏԻՐ	ՏԻՐ	ՏԵ
ՏԵ	ՏԻՐ	ՏԵ
ՏԵ	ՏԻՐ	ՏԵ

նեղութիւնս մեծ։
որպիսի ոչ եղև իսկ
զբանէ արարած
ոց աշխարհի մին
չէ ցայժմ։ Եւ մի
այլ լիցի։ ոչ

ՏԵ Եւ լիցի ոչ կարծէ
ին առ ուրբն այն ո
քիկ։ ոչ ապրեր ա
մենայն մարմին։

Ի այց վամն ըստ
րեւոցն, կարծ ես
ցին առ ուրբն այն
ոք իկ։

ՏԵ Եւ այն ժամ թեոք
ասացէ ձեզ աջա
ասիկ աստ է քան,
կամանդ։ մի չա
տա այց էք։

Տ	Տ
ՏԻՐ	ՏԻՐ
ՏԵ	ՏԻՐ

ՏԺԴ **Օ** իյարիցեն սոստ
քոնատոսք և սոստ
մարգարեք : և սոս
ցեն ուղանա և արը
եստս մեծա մեծս :
մինչ մոլորեցոց
անել թե հըն ար
ինչ եցե և պընտր
եալն : ահա յա
ռաջագոյն առ ա
ցե ձեզ :

ՏԺԵ **Ա** պա թե ասի
ցեն ցձեզ ահա ա
նիկ յանապատին
մի ելան եցեք : և
թե ահա յըլտեմ
արանսե մի հառա
տայցեք :

Տ
ՏԺԴ
ՏԺԵ
ՏԺԶ
ՏԺԸ
ՏԺԹ
ՏԺՐ

ՏԺԶ **Օ** Իսրայելա
յլակն որեղանեյա
րեելից և երեթ մին
չեյարե մոտա այն
պես եղիցի գալ ոս
տըն որդոց մարդոց :

ՏԺԷ **Օ** Իսր գեղն եցե ,
անոր ժողով եսցին
արծրե եք :

ՏԺԸ **Ա** աղ վաղակի յետ
նեղութեան առ ուր
ցըն այնոցիկ , արե
գակն խառարեայի :
և լուսին ոչ տայե
զլայսիւր : և աստ
եղք անկ ցին յերկ
նից : և վարու թիք
երկնից շարժեցին :

ՏԺԹ Եւ ասաց երե ես

Տ
ՏԺԴ
ՏԺԵ
ՏԺԶ
ՏԺԸ
ՏԺԹ
ՏԺՐ

ցի նշանս որդեոյ ճար

դոյ յերկինս :

Ի յայն ժամ կոծ
եացին ամ եկացն ազ
գէ երկրի :

ՏԺԲ **Ի** տեսցեն զորդի
ճարդոյ եկեալ ի վե
րայ ամպոց երկնից
զառ ընդ թեամբ և
փառ առք բազմաւք :

Ի աստ աք եացի ըզ
հրեշտակս իւր փող
ով մեծաւ , և ժողո
վեսցեն զընտրեալս
նորա ի շրջից հող
մոց : ի ծագանցերի
նից մինչև ի ծագս
նոցա :

Թ զենոյ անտի

Տ
ՏԺԲ

ԱԲ
ՔԺԱ

Ղ
ՏԺԸ

տաարտք զառ ահն :

զի յոր ժամ նոր ա
ռաքէն կակղասցին,
և տերևն ցըցուիցի,
գիտեք թե մերձ է
ամառն :

Ի յնպես և դուք
յոր ժամ տեսան ի
ցէք զայս ամենայն,
գիտաւ լիք թե մեր
ձե ի դուրս :

Ա մեն ասեմք ձեզ :
Եթե ոչ անցցե ազգս
այս , մինչև այս ամ
ենայն եղիցի :

Ի ըկինք և երկ ի
անց ցեն : և բանք
իմ մե անց ցեն :

Ի այց զամնառն

Տ
ՏԺԴ

ՏԺ
ՔԺԲ

որն այն որիկ և
ժամու, ոչ ոք գիտե,
ոչ հրեշտակեք երկ
նից, և ոչ ուրիշ:
բայց միայն հայր:

Առապես առ
տիքն նոյի, այն
պես եղիցի գալու
սան որդւոյ մարդո:

Օրորպես են
յաւորան որ յառաջ
քան զԼրհեղեղն,
ուտե ին և ըմպե ին:
Կանայս առն եին,
և արանց լինե ին:
մինչ և յաւրն յորում
եմուտ նոյ իտա պ
անն, և ոչ գիտացին
մինչ և եկն լրհեղեղն

Տ
ճա
Ն
ճ

և երարձ զամ են և
սին: այն պես եղի
ցի և գալ ուսան որդ
ոյ մարդո ոյ:

3 այն ժամ թե ի
ցեն երկու յապա
րակի, մին առնու
ցու և միւսն թող
ուցու:

Եւթե երկու աղ
այց են իմ երկանս,
մին առնուցու, և
միւսն թող ուցու:

Առնուն կայեք:
զի ոչ գիտեք յորում
ժամու տրն ձեր գա:

Օայն գիտասկեք:
Թե գիտեք տան ու
տերն յորում պաշու

Տ
ճա
Ն
ճ
ճ
ճ
ճ

գող գայ՝ ակեր և
ոչ տայր՝ ական չա
տան ել գտանն իրո:

|| ամենայն ուր ի կ
և դուք եղևուք պատ
րաստք: զի յորում
ժամու ոչ ակն ունի
ցեք՝ գաղտնի մարդո:

|| ակովիցե հատա
տարիմ ծառայ և ի
մաստուն: զոր կա
ցնցաւ իւր ի վերա
ծառայ ից իւրոց,
տալ նոցա կերակու
ր ի ժամու:

|| րանի՛ է ծառան
այնմեկ զորեկ եալ
տրն գտանիցե ար
արեալ այնպէս:

Տ
ՏԿԵ
ՏԿԸ

|| մէն ասեմ ձեզ:
զի ի վերա ամենայն
ընչից իւրոց կայրա
ցե զնա:

|| ակա եթե ասի
ցե ծառայն չար ի
սրտ ի իւրում, տր
իմ յամէ՛ զգալ և
սկսա անիցի հար
կանել զծառայ ա
կեցա իւր: ուտիցե
և ըմպիցե ընդ արբ
եցաւ զն: գայց է
տր ծառային այն
որեկ յաւուր յորում
ոչ գիտիցե: և ի ժա
մու յորում ակն ոչ
ունիցի: և կտրես
ցե զնա ընդ մեջ: և

Տ
ՏԿԵ
ՏԿԸ

զբաժինն նորա ընդ

կեղծատորադեցե:

անդ եղեցի լալ և

կրճել ատամանց:

Յայն ժամ նմա

նեցի արքայ ու-

թիւն երկնից տաան

կուսանայ: որոյ

ատեալ զլապտերս

իւրեանց, ելին ընդ

ատաղփեսայի և

հարսին: հինկնի

նոցանէ յիմարքե

ին, և հինկն իմաս

տունք:

Իմարքն առին

զլապտերսն. և

ձեծ ընդ իւրեանս

ոչ բարձին:

Ակ իմաստ ունիւ

առին ձեծ, ամա

նովք ընդ լապտ

երս իւրեանց:

Իյամեղ փեսայ

ին, ներհեցին ամե

նէք եան և եքունմտի

Իմեղ գեշերի եղ

և բար բար, ահա

փեսա գն, արի ք

ընդ առ աղ նորա:

Յայն ժամյարեա

ն ամեն պն կուս

անքն, և կազմեցին

զլապտերս իւրեանց:

Անն յիմարքն

յիմաստ ունան, տոք

մեղ յիողոյդ ձերմե:

զի ահա շիջան ին

լապտ երբ ըս մեր:

Ս ատ առիւմն է ե
տուն իմաստ ուն
քնն և ասեն. գու
ցէ ոչ իցէ մեզ և ձեզ
բարական: ալ լեր
Թայք ի վաճառ ա
կանան և գրնեւ
Ղեք ձեզ:

Բ քնն նոքա գնա
ցին գնել. եկն փե
այն: և պատրաս
տ քն մտին ըսող նը
մա ի հարսան իմն:
և փակեցաւ դուռնն:

Գ ետոյ գան և ալ
կուտանքն և աս են,
տր տր բայց մեզ:

Վ ապատասխատ

նէ ետ և ասէ: ամ
են ասեմ ձեզ. եթե
ոչ գիտեմ զձեզ:

Ե ընթերցեալ կայ
էք. զի ոչ գիտ էք
զատրն, և ոչ զձամ:

Զ ընթերցեալ կայ
էք. զի ոչ գիտ էք
զատրն, և ոչ զձամ:
Եւ ետ
նոցա զինչս իր:

Է ընթերցեալ կայ
էք. զի ոչ գիտ էք
զատրն, և ոչ զձամ:
Եւ ետ
նոցա զինչս իր:

Ը ընթերցեալ կայ
էք. զի ոչ գիտ էք
զատրն, և ոչ զձամ:

Տ	Տր	Ղ
ՏԿԹ	ՏԿԹ	ՏԿԹ
ՏԿ	ՏԿ	ՏԿ

գործեաց նոքաւք,
 և շահեցաւ այլ ևս
 հինկ ։

Դ յնպես և որ
 զերկոտն, շահեցաւ
 այլ ևս երկուս ։

Եւորզմին առ,
 գրնաց փորեաց զեր
 կեր, և թաք յցզար
 ծաք տն իւրոյ ։

Յ եւ թաղութ թա
 ճանակի, գայ տը
 ծառայ իցն այն ոց
 իկ, և առնէ համար
 և իմէլ նոցայ ։

Զ լմատուց եւալ
 որ զհինկ քան քարն
 առ, ճատոց այլ
 ևս հինկ քան քար

և ասէ ։ տը հինկ
 քան քար ետուրցիս ։
 արդ առ ասիկ հինկ
 այլ ևս քան քար ի վե
 րայ շահեցայ ։

Ասէ ցնա տը երդ ։
 ազնիւ ծառա ։ բա
 րի և հատ առ ար իմ ։
 որով հետե ի սակ
 առ ուն հատաւ ա
 ռիմ եւ ։ ի վեր այ
 բազմաց կացուց
 ից զքեզ ։ ճոշոյտ
 րախտ թի տն քոյ ։

Ըաւուրցեալ և որո
 զերկոտն քան քար
 սըն առ եալել և ա
 սէ ։ տը երկուս
 քան քարս ետուրցիս,

ահաւասիկ երկնա
ևս այլ քան քարս
զորիվերա շահեցա:

Աւել ցնաւորեալ
ազնիւ ծառա: բա
րի և հաւատարիմ:
որովհետեւ ի սակ
աւ ուր հաւատաւ
իմեա. ի վերայ բազ
մաց կայ ուրիշ զգեղ:
Եւ աս յորաւս ու
Թեոն տն քոյ:

Աստուցեալ և որո
զմն քան քարս ա
ռեալեր և ասե: տր
դիտեի զիայր մի
իսկաւ ես: հն ձ են
զորոց սերմանեցեր.
և խորովեն ուստիոց

ախ եցեր: երկնա:
զընացի և Թաք ու
ցի զքան քարս քո
յերկրի: արդ ան
դիկ քոյդ ցգեղ:

Աստաւանիւն
տն և ասե ցնա
ծառայ շար և վատ:
գիտեի Թեհն ձեմ
ուստի ոչ սերմանե
ցի. և խորովեն ու
տի ոչ ախ եցի:

պարտ երգեղ. արկ
անէլ զարծաթդ
իմ ի սեղանաւ որս
և եկեալեա, տոկ ոս
եալք պաշանլ էի
զիմն:

Արդ ասեք ի

դրամանէ վճանքարդ՝
և տուք այնմ որոն
իցի զտաանքանքա՞ր՝

ՃԶ **Օ** իամենայն ի
որոնիցի՝ տայիև
յաւելցի։ և որ ոչն
տնիցի, և զորոնի
ցին բարձցի ինման։

ՃԶԲ **Լ** իզժառայդ ան
պիտան հանէք ի
խառարն արտաքին։
անդ եղիցի լալելի
ձեղ ատամ անց։

ՃԶԴ **Լ** յորժամ եկես
ցե որդի մարդոց
փառաւք իրողք՝
և ամենայն հրեշտ
ակք ընդ նմա, յայն
ժամ նստցի յաթ

ոռ փառացիւրոց։
և ժողով եպիստա
ղիստրաամեն այն
ազգք։ և մեկնեացե
զնոսա իմիմ եանց,
որպէս հովիւ զիմեկ
նէ՝ զառիս յայծեաց։
և կայոսցե զառ
իան ընդ աջմէ իւր
մէ, և զայ ծիան ընդ
ձախմէ։

Յ այն ժամ ասաս
ցե Թագաւորն ցայ
նոսիկ որ ընդ աջ
մէն իցեն։ Եկայք
առհն եալք հաւր
իմոյ։ Ժառանդ ե
ցեք զպատրաստ
եալ ձեզ արքայու

Ճ	ՃԶ	ՃԶԲ	ՃԶԴ
Ճ	ՃԶ	ՃԶԲ	ՃԶԴ
Ճ	ՃԶ	ՃԶԲ	ՃԶԴ
Ճ	ՃԶ	ՃԶԲ	ՃԶԴ

Թիւնն իսկ զբանե
աշխարհի : զի քաղ
ցեայ, և ետունք ինչ
ուտել : ծարաւ եցի
և արք ուցէք ինչ :
աւտարեի, և ժողովե
ցէք զիս : մերկ, և զ
գեցուցէք զիս : հիւ
անդեի, և տես էք
զիս : ի բանդի էի՝ և
եկեք առ իս :

3 այն ժամ պատ
ասխանի՝ տացեն նր
մա արդարքն և ա
սացեն : տր՝ երբ
տեսաք զքեզ քաղց
եալ և կերակրեցաք,
կամ ծարաւի, և ար
բուցաք : երբ տես

աք զքեզ աւտար՝ և
ժողովեցաք, կամ
մերկ, և զգեցուցաք :
երբ տեսաք զքեզ
հիւանդ՝ կամ ի բան
դի՝ և եկաք առ քեզ :
4 աստասխանի տա
ցե Թադատորն և
ասացե ցնոսայ :
ամեն ասեմ ձեզ :
որով հետև ար ար
էք միտմ յեղբարցս
այսոց իկ փոքր կանց
ինչ արարեք :

3 այն ժամ ասա
ցե և ցայնոսիկ որ
ընդ ահ եկեն իցեն :
եր Թաք յիսեն անի
ծեալք ի հորնյաւ

իտենալան, որպա
տրաստ եալե սատ
անայի և հրեշտ ա
կացնորա: զի քաղ
ցեայ, և ոչ ետողք ինձ
ստեղ: ծարաւ եցի՝
և ոչ արբուցեք զիս:
աւտար եի, և ոչ ժող
ովեցեք զիս: Տերկ
եի, և ոչ զգեցուցեք
զիս: հեռանդեի և ի
բանսի, և ոչ տե
սեք զիս:

Յայն ժամ պատ
ասխանի տայեւ և
նոքայ և աստացեւ:
տր: երբ տեսաք զ
քեզ քաղցեալ, կամ
ծարաւ ի, կամ ատ

ար, կամ Տերկ՝ կամ
հեռանդ՝ կամ ի բան
տի՝ և ոչ պաշտ եցաք
ըզքեզ:

Յայն ժամ պատ
ասխանի տայեւ նո
ցայ և աստացե:
ամեն ասեմ ձեզ:
որով հետեւ ոչ ար
արեք միտմ ի փոքր
կանցս յայսցանե:
և ոչ ինձ արարեք:

Երթեցեն նոքա
իտան լանան յառ ի
տենալան: և ար
դարքն ի կեանսն
յառ իտ ենա կան:

Եւելե իբրեւ կա
տարեաց յս զամէ

նայն զբանսս զայս
 ասիկ ասեցաւ
 կերտան իոր :

ՏԿԴ

Իտեք զիյեա եր
 կուց առ ուրց զաս
 իկ լինի : և որդիմար
 ղոյ մատնի ի խաչ
 ելան ել :

ՄԱՅԻՆ

ժողովեցան քահան
 ապապետքն և որպիս
 քն և ծերք ժողով
 քրդեանն , ի սրան
 քահանայապետին
 որոտմանուն եր
 կայ ի ափայ : և ար
 արին խորհուրդ ,
 զի նեմկոտ թեմաք
 կալցեն զյա և ար

պանց են : քայց ա
 տին թեմի իտան
 ի աստ : զիմի խը
 քով ու թեմ լինիցի
 ժողովքդեանն :

ՏԿԵ

ԿԲ

քրե եկն յա ի բե
 թանկայ , ի ստե
 սիմովն ի բորոտի ,
 մատեաւ առ նա
 կինմի : որուն եր
 շիշ իողոյ ծանրա
 գլնի : և թանկայ
 ի գլուխ նորա իբաղ
 մականին :

Ի քրե տեսին ա
 շա կերտքն , բար
 կացան և ասեն :
 ընդերե կորուսաղ
 այդ իողոյդ : զի

Տ	Կ	Ղ	Ս
ՏԿԴ	ՏԿԵ	ԿԶ	Ի ԻԵՂԷ
ՏԿԵ	ՏԿԶ		

Տ	Կ	Ղ	Ս
ՏԿԷ	ՏԿԸ	ԿԷ	Ը

Տարեկը վաճառ
ել զդայ մեծագնի
և տակ աղքատաց :

Կիտանց յս և ասե
ցնուա : զի աշխ
ատ առնեք զկենդ :
գործ մե բարե գոր
ծեաց դա յիս : յա
մենայն ժամ զա զ
քատա ընդ ձեզ ու
նեք : Բայց զիս ոչ
հանապաղ ընդ
ձեզ ունեք :

Երկանել դո
րա զիողդ իմա ր
մեն իմ : առ ի թա
ղելոյ զիանշան ա
կեաց :

Կայցամեն առ

ՏԳ ԵԴ ԶԵ

եմ ձեզ : զիորք քա
րողեացի առեա ար
անա այս ընդամե
նայն աշխարհ .
Խառնեցին և զո ր
արար դայ ի յիշ ա
տակ դորայ :

Երկանել զիանշ
մե յերկո տառա ան
իցն : անընամե եաշն
յուրա : ակար ի ուղ
տացի առ քառա ա
նայ ապետան և ա
մե : զիմն կամեք
տալ ինձ , և ես մատ
նեցից զնա ձեզ :

Երկանել զիանշ
մե յերկո տառա ան
արծաթի : և յայնմ

Տ Ե ԶԵ ԵԴ ԶԵ

Կ

հետե խնդրեր պա
րապ, զի մատն ես
ցե՛ղնա
նոցա :

ԻՅԱՍԻԱ

նու մն առ ուր բազ
արշակերացն, մա
տեան աշակերտ
քնն առ յս և առ սեն :

որ կամես զի պատ
րաստ եացուք քեզ
որտեղ ըզ զատիկն :

Ինչա ասեցնում :
երթայք եքաղաքն
առ այս անունն, և
ասացեք ցնա : վար
դապեմոսսե : իս
մանակիս մեր ձեռ
ն : առքեղ ատնեմ

ըզ զատիկ աշակեր
տաքս հանդերձ :

Ինչա արարին աշա
կերտքն որպես հը
րամայեացնոցայս :

Ըզ զատիկն :

Իբրեւ երեկոյե
ղև, կայր բաղմեղ
ընդ երկո տաս ան

աշակերտսն :

Ինչա ասեց զերուտե
նն ուրաց ասե : ամ
են ասեմ ձեզ : զի
միտմն է ձերմ. մատ
նեղ ոյք զիս :

Ինչա արարմեց ան
յոյժ : սկսանաւ
ցնա իւրաքանչիւր

Տ	Տ	Ղ	Ս
ՏԶԲ	ՏԶԳ	ՏԶԴ	ՏԶԵ
ՏԶ	ՏԶԲ	ՏԶԳ	ՏԶԴ

զոր եթաղու թիւն

մեղաց :

Բայցասեմ ձեզ
ոչ և արբից յայսմ
հետե եբերոյ որ թո
մինչ և ցաւուն ցախ
յոր ժամ արբից զդա
ւնդ ձեզ նոր յարք
այոր թեան հաւ ր
իմոյ :

ՏԶԷ

Բարհնեցին էլ
ին ելեառն ձեթե
նեաց :

ՏԶԷ

ՄԱՆԺԱՐ

Ամ ցնաւ ցնաւ ամ

նեքին դուքն Գայ
Թաւղել սցեք յին
են յայսմ գիշերի :

ՏԶԷ

Ի գրեալէ,

Թե հարեց զհոգ

իւն և ցրը եսցին
ողխարք հաւտին :

Բայցաւ յառնել ոյն
իմոյ յառաջ եցից
քան զձեզ ի գալիլէ :

ՏԶԷ

Բաւաւախանի ետ
պետրոս և ասեցը
նայ : Թե պետ և ամ
ենեքեան Գայ Թաւ
ղեացեն իքեն, սա
կայն ետոյ Գայ Թ
աւղ եցայց :

Լե ցնալս :
ամեն ամեմ քեզ :
զի յայսմ գիշերի
մինչ զն հաւ ու
խաւ սեալ իցե եր
իցս ուր ապրիս զիս :

Տ	Գ	Ղ	Ս
ՏԶԷ	ՏԶԷ	ՏԶԷ	
ՏԶԷ	ՏԶԷ	ՏԶԷ	
ՏԶԷ	ՏԶԷ	ՏԶԷ	

Տ	Գ	Ղ	Ս
ՏԶԷ	ՏԶԷ	ՏԶԷ	ՏԶԷ

այս եքուսն : և աս և
յալեարուս : այդ պես
ոչ կարացեք մի յամ
արթուս կալ ընդես :

Լ Եթուս կաց եք :
և աղաւթս արար եք :
զի մի անկան իցեք է
փորձ ու թիւն :

Եթ **Ե** Եթիս յաւթարե :
բայց մարմինս տը
կարե :

Եթ **Ե** արձեալ երկր
որդ անգամ չոգար :
եկանց յաղարթս
և ասե :

Ե Եթիս : Եթե հը
նարե , անցան էլ
յինեւ բաժաւ կիս
այսմիկ : ապա թեոչ

Եթ
Եթ
Եթ
Եթ

արքեկ զսա : եղի
ցին կամք քոյ :

Լ Եկեալ միտան
գամ , եգիտ զնոսա
իքուսն : զի եկեալ
իւրեանց ծանրացել :

Լ Թող զնոսա , և
զընաց եկաց յաղ
աւթս երր որդան
գամ : և դարձեալ
զնոյն բանասաց :

Ե Եթիս քայա
աշա կերտան և աս
սե զնոսա :

Ե Եթե եցեք այսոր
հետե և հանկերոգ :
զի ահա հաս եալե
յամ : և որդի մար
դոյ մասունի ի ձեռ

Եթ
Եթ
Եթ
Եթ

Տեղ առորայ :

Լ րեք երթիցն

քաառի : զիս հ
առ ասիկ եհան որ
մատն եղոցնէ զիս :

Լ րաճիւն զիս : Կա
զայն խառսեր : ա

հա յորդա մի յերկո
տաաան իցն եկն :

և ընդ նմա ամբ ոխ
բազում, սրովք, և
բըրաւք, եքահա
նայա ալեւտիցն և ի

ծերոց խղովորեանն :

Ե րոր մատն եղոց
նէր զնա : Եւ իոցա
նըշան և ասէ :

ընդ որում եւ չամ
բորեցից, նայէ :

զնայ ունից եք :

Լ րազազազա ալ ի

մատուցեալաւ յս ա
սէ, ողջ երվարդ ա
պետ : և համբ որ

եայ ընդ նմայ :

Լ րսառ ցնայ :

ընկեր, վաան որոյ
եկերդ :

Յ այն ժամ մատու
ցեալ արկին ձեռս ի
յս, և կալան զնայ :

Ե րաճա միտն ի
նոցանէ որեին ընդ

յի, ձգեայ զձեռն,

եհան զսորիտ, և ե

հար զծառա քաջա

նայա ալեւտին, և ի

բայն եհան զունկնսնոր
ա :

Տ Ե Լ Լ
Տ Ե Լ Լ
Տ Ե Լ Լ

Տ Ե Լ Լ
Տ Ե Լ Լ
Տ Ե Լ Լ

⁵⁷
3 այն ժամ ասեցնա
 յն : դարձոյ զսուր
 քոյ իտեղի իւր : զի
 ամեն եք ին ուր սուր
 ատնուցուն, արով
 անկան իցին :

կորն
 եցին

A եհամար իցիս
 թեոյ կարեմ աղա
 շել զհայրեմ, և հա
 սուցան իցէ ինձ
 այ ժամ այսր՝ արեղի
 քան զերկո տասան
 դուսդահրեշտակաց :
 այլ զիարդ ընդուն
 ցիրք՝ թեայս պես
 պարտ է լինել :

⁵⁷
3 այն ժամ ասաց
 յն ցամբ ոխն : իբ
 րե իվերս ատաղա

57	57	57	57
57	57	57	57
57	57	57	57

կի եղբ սուսերաւք
 և բրաւք՝ ունել զիս :
 հան ասպակ առձեղ
 եի : իտաճար ին
 նըստեի և ուսուցա
 նեի, և ոչ կալարոյք
 զիս : այլ այս ամե
 նայն եղև, զի լոց
 ցին գերբ մարգարէց :

⁵⁷
3 այն ժամ աղա
 կերտքն ամեն եք ին :

Թողին զնայ և
 փախեան :

⁵⁷
3 ԻՄԵՐԱՆ
 ԿԻՆԵԱՆ ՕՅՈՒ
 ասին առ կայիս
 փայ քահանայա
 պետ, ուր դպիրքն
 ծեղք ժողովեալ էին :

57	57
57	57
57	57

Եպեւորոս զհեն
 Զորա երթայր բայ
 ապոյն, մինչև ի ար
 րաչ քահանայ ա
 պետին : և ամենալ
 ի ներքս, նստէր ընդ
 ապաստ որան տե
 ամեն զկատարածն :

Եպեւորոս զհեն
 ապոյն և ամենայն
 ատենան, ինդրէին
 սուտ վկայութիւն
 զյի զի ապանցեն զնա :
 և ոչ գտանէին ի
 բազմաց սուտ վկա
 իցն մատուցելոյ :

Եւոյ մատ ու
 ցեալ երկու սուտ
 վկայք ասե ին :

Թե սա ասեր կարաւ
 զեմ քակել զտաճա
 ընայ, և զերիսաւ ուր
 ըս շինել :

Եւոյ մատ ու
 ցեալ զհեն ապետն ասե
 ցյա : Զտա ինչ պա
 տասխանի զինչ դո
 քայ ամբ աստանդ
 եւ զքեւ :

Եւոյ մատ ու
 ցեալ զհեն ապետն
 և ասե ցնա : երդմն
 եցուցանեմ զքեզ
 յամ կենդանի,
 զի ասացեն մեզ ե
 Թե դու ես քան որ
 դի աստուծոյ :

Տ	Տր	Ղ	Յ
ՅԵ	ՃԶ	ՏԶ	ՃԿԲ
ՅԸ	ՃԶԲ	ՏԶ	ՃԿԴ
ՅԹ	ՃԶ		ՃԿԶ

յԺ **Լ**սեցնայս, դու
ասացեր ։

Բայց ասեմ ձեզ ։
յայսրմ հետե տեսա
նիցեք զուրի մարդո
նը ասեալ ընդաջմե
զարու թեանն, և
եկեալ ընդ ամսզ ւ
երկն եց ։

յԺԱ **Բ**այն ժամ քաջա
նայապետն պատա
ռեաց զհանդ երձս
իւր և ասե ։ հայ
հոյ եաց ։

յԺԲ **Օ**՛ եւս պիտուեն
մեզ վկայք ։ աջա
արդ լըւայք զհայ
հոյ ու թեանն նորա ։
զինչ հաճոյե ձեզ ։

Տ	Բ	Ղ	Յ
յԺ	ձգա	ՏԶԵ	ԿԲ
յԺԱ	ձգբ		
յԺԲ	ձգդ	ՏԶԵ	

Եդա պատասխա
նի ետուն և ասեա
մահ ապարտ է ։

յԺԳ **Բ**այն ժամ թքին
ընդ երեսս նորայ ։
և կոփեցին զնա ։ և
ոմանք ապտակե
ցին և ասեն ։ մար
գար եաց մեզ քո
ոյէ որ եհարն զքեզ ։

յԺԴ **Բ**այն պետրոս, նա
տեղ արտաքոյ ի
գաւ թին ։

Մատեաւ ասեա
աղ ախինձի և ասե,
և դու ընդ յի գալի
լե աքոյ եիր ։

Եւ ասորայս աս
ալի ամենեցուն և

Տ	Բ	Ղ	Յ
յԺԳ	ձգդ	ՏԶԵ	ՁԵ
յԺԴ	ձգե	ՏԶա	ձԶԵ
		ՏԶԵ	

ասե : Թեոնչի տ
եմզինչ խառ ախոյ :
Եւեբուե եղ նաար
աւարս քան զդոտն :
Ետեազնա ալլ կին
մի : Եւասե ցայնո
սիկ որանդն կաին,
և ապ ընդ յի նապ
ովրացւոյ եր :
Եւարձեալ ուր
ացաւ երդ մամբ
Թեոնչ գիտեմ զայրն :
Եւեո սակաւ
մոյ մատուցեալ
որք կայինն աւոյ
ասեն ցպետրոս :
արդարեւ և դո՛ւ ի
նոցանեա : քա ն
զի և խառսքքոյ յայ

տ առնեն զքեզ :
Յայն ժամ սկսաւ
նզուկել և երդնուլ
Թեոնչ գիտեմ զայրն :
Եւեակոյն հաւ
խառ սեցաւ :
Եւիշեանց պետ
րոս զքանն յի զոր
ասաց : Թեմինչ ը
հաւոտ խառ սեալեցե,
երկնս ուրապցիազիս :
Եւեալ արտաքս
եւանց դառնա
պես :
ԲՐԻՒՆՅԻ
ԵՂԵՒ. ԽԱՍԻՆՈՐ
որ արարին ասե
նայն քահանայ
ապետին և ծերք

մ   մ   շ   յ
յմե   շշշ   մշմ   շհմ

մ   փ   շ   յ
յմշ   ճշե   մշմ   ճշե
յմե   ճշե   ճշե

Ժողովուրդեանն զան
յի. ապանանել զնա:

Ա ապեցին զնա և
առին գնացին:

Եւ ետուն ի ձեռս
պոնտացոպել առ
սի դատար որի:

ԿԵ Եւ այն ժամ տե
եալ յորդայի որ մատ
նեացն զնա Թեպար
տաւ որեցաւ զըզ
ջացաւ: դարձոյց
զարծաթն առ քա
հանայապետան և
ծերս ժողովուրդեան
և ասէ: Տեղայ զի
մատնեցի զարիւն
արդար:

Եւ զնոք ասան զի

զեփոյթ: դու պետես:

Եւ ընկեց զարծա
թն ի տաճարին և
գնաց: և զոգաւ
իւնդդեցաւ:

Ա և քահանայա
պետիցն առ եալ
զարծաթն, ասեն:
ոչ էար ժան ընդ
նել զայդ ի կորբան
քանզի գիտք ար
եան են:

Եւ որ հորդ առ
եալ գնեցին այնու
զապարանին բրտի
գերեզմանատարաց:

Ա ասն այն որ իկ
կոչեցաւ ագարակ
այն ագարակ ար

Տ	Տ	Ղ	Ս
ՅԵ	ՃԵ	Ս	ՃԶ
ՅԵ			

եան մինչևցայապար:

3 այն ժամ լցաւ
որասացեալն է ի
ձեռն երեսխաի մար
գարեի: Եւ առ ին
զերեսուն արծաթ
ն զգինս վաճառե
լոյն զորարկ ին
յորդոպն իլի: Եւ
տո՛ւն զնա յաջար
անք բրտի որպէս
հրամայեաց ինձա՛ր:

ՅԵ Եյն եկայ առա
ջի դատատորին:

Լ Հարց զնա դա
տատորն և ասէ, դու
ես թաւաւորն չրեից:

Լ Եյն ասէ, դու ա
սաց եր:

Տ	Տ	Ղ	Յ
ՅԵ	Տ	ՅԲ	ՃԿԸ

Լ Ի չարախառնել
զնմանէ իջահանա
ապետիցն և թերոց
ոչինչ ետպատասխան:

3 այն ժամ ասէ
ցնա պեղատոս: ոչ
լսես որչափ դոքա
հակառակ քովեան:

Լ Ի ոչ ետ նմա պա
տասխանի և ոչ բան
մի: մինչև զարմա
նալ դատատորն յոյժ:

ՅԵԲ Եյց լատ տառ
նի, տովորե՛ր դա
տատորն արձակել
ժողովրդեանն կա
պեալմի զոր կամեին:

ՅԵԳ Եւ եին յայն ժամ
կապեալ մինչ անաոր:

Տ	Տ	Ղ	Յ
ՅԵԱ	ՏԱ		ՃԶ ՃԴԲ
ՅԵԲ	ՏԲ	ՅԲ	ՃԶԴ
ՅԵԴ	ՏԴ		

սրտահանութեւ յես

ἡ γὰρ ἡμετέρα

Բրե ժողովեցան
ասէ ցնոսա պեղն
տոս : զո կամեցէր
կոտց աստի զի ար
ճակեցից զճեղ :

զյետո՛ւ բարաբբա-
 ելծե զյն զանրո՛ւ ա-
 նեալնքս : քան զի
 գիտեր լծառնա եւ
 անձո՛րմատն եցին զնա :

Եւ ինչ զեռ նաւ
 եր յատենին, առա
 քեաց առնա կինն
 իւր և ասէ : շէն ինչ
 քո և արդարօրցնայ
 նորիկ : զի բազում
 անցք անցին ընդիս

167

պատեր յանոտր՝

Հասն նորա :

Եկեա՛հանայ ա
 պետքն և ծերքն ,
 հառան եղորցին ըզ
 ժողովորդան , զի
 խընդոնացեն զբար
 աբբայն : և զյժ
 Կորուսցեն :

Կատարեալսն ի ետ
 դատարանն և ասե
 ցնուա : զո՞ր կամեց
 յերկուց աստի զի
 արձակեցից ձեզ :
 Ինոք ասան, ըզ
 բար աբբայ :

ՏԻՆ ԱՆ ԳՆՈՍԱԿԵ
ՂԱՄՈՐԱ : ԻՆԿՂԻԱՐ
ԱՐԻԿ ԿՆ ՎԱՆԸՐԱ

۵۵۵

۱۲۲

今

五

2

12

一

1

14

22

27

հեալն քրիստոս :

Լսենամենեք եմ
խաչ եացի :

Ինչապա, զինչ
չար արար :

Ինչապա առաւ ել
և աղաղակեին և ա
սեին, խաչ եացի :

Ինչեւեալ պեղա
տոսի թերչինչաւ գ
նե, այլ առաւ ել խո
ովո թիւն լինի : ա
ռեալ լոր, լրաց ըզ
ձեռան առաջի ժող
ովորդ եանն և ասե :
քաւ եմ լեմս յար ե
նե արդ արդյոք այդո
րիկ : դո՛ւք գիտաւ լեք :

Կատապիանի եւ տ

ամենայն ժողովորդն
և ասե : արիւնդ որա
ի վերան մեր : և ի վերան
որդոց մերոց :

Յայն ժամ արձա
կեաց նոցա զբարաբ
բայն : Եւ զյն գան
հարեալ, եւ ի ձեռս
զի խաչ եացի :

Յայն ժամ զինչու
որք դատաւոր ին
առին զյն յապար
անս, և ժողովեցին
ի վերան որա զամե
նայն զգործն :

Սերկացին զնա,
և արկին զնովաւ քղ
ամիդ կարմիր : և բո
լորեալ պաակ ի փշոց

Տ	Տր	Ղ	Յ
ՅԵ	ՏԶ	ՅԴ	ՏԸ
ՅԲ	ՏԵ		ՏԶԵ ԵՃԵ

եղին իզլու ի նորա :
 և եղեմ յաղու ձեռ ին
 նորայ :

Թ որն ի շեղատա
 ղի նորա, կատակ է
 ին և ասեին : ողջ էր
 արքայդ հրեկ :

Ե թքեալ ինա, աս
 նոր ին զեղեգն և ծե
 ծեին զգլու ի նորա :

Ե յորժամ ճաղ է
 ջնսզնա, մերկայ ու
 ջին ինձանէ պղա
 միդն, և ապուց ին նը
 մա զիւր հանդ երձն :
 և տարան զնա ի խաչ

հանել :

Ե ելեալ արտ աքա,
 զլառին այր մի կիտե

նայի, անուռն ախոյն :
 զնա կալան պահակ
 զիբար ճյե զխաչնոր :

Ե եկեալ ի տեղի ն
 անըռ-անեալ գող գո
 թայ : որե տեղի կա
 րափելոյ :

Ե տուն նմա պիտեմ
 ելնդեղի խառ նեալ :
 արքուն ճաշակեայ ոչ

կամեր լմպել :

Ե հանեալ զնա ի
 խաչ՝ բաժանեց ին
 զհանդեր ձա նորա
 զիճակառ :

Ե լցցի բանն
 որասացառ իմարա
 րե են : բաժանեց
 ին զհանդ երձա իմ

Տ	Տ	Շ	Յ
Ն	Ն		
Ն	Ն	Ն	Ն

Տ	Տ	Շ	Յ
Ն	Ն	Ն	Ն
Ն	Ն	Ն	Ն

յիւրեանս . և ի վերս
պատմութեան իւրոց
վիճակ արկանեին :

Լ . Ինչպէս զ
հինգ զնայ :

Լ . Ի եղիս ի վերս
զիւց շորս գրեալ
զվրաս շորս : Թե

այս յս Թագաւորն
հըրե եղ :

Յ . Եւ յայն ժամ չան ին
ընդ շմա ինաչ եր
կուսաւ աղակս :

Տի յաջմէ շորս և
Տի յահեկէ :

Լ . Ի տրանցանեինն,
հայ հոյեին զնա : շար
ձեին զպիտեա ի
ունանց և ասեին :
վահ : որքակե իր

զտաճարն . և զերիս
աւորս շինեիր զնա :

ապրեցոյ զքեզ :

Թե որդի եսայ . ել
ի նաչ եր :

Լ . Եւ զայն և քահ
անայ ապեալքն շա
ղեին հանդ եր ձ
դպրաւքն և ծեր
ովք և ասեին :

Օ . Եւ ապրեցոյց :

զինքն ոչ կարե ապ
րեցորցան ել : Թե
Թագաւորն ելի :

Ի ջեկ այժմեիս չ
եղ . և հաւասար աս
ցուք դմա : եթե
յուսայ աւ յաժ
փըրկեացէ այժմ զ
դա Թե կամի զդա :

Տ	Տ	Ղ	Մ
ՄԵ	ՄԴ	ՄԵ	ՄԶ
ՄԶ	ՄԵ	ՄԶ	ՄԶ
ՄԵ	ՄԶ	ՄԶ	ՄԶ

Մ	Տ	Ղ
ՄԵ	ՄԶ	ՄԶ

Բանգիաւայ Թեայ

որդի եմ :

ՅԹ **Օ** Նոյն ևս աղակ

քն որիաչեալ էին

ընդ Նմայ, նախ և

տեին զնայ :

ՅԻ **Լ** Ի վեց ժամե ա-

որն, խառնելով

վերա ամենայն երկրի

միջև ցինն ժամն :

ՅԻԱ **Լ** Ի վինն ժամաւն

գողեայ յն Ի ճայն

մեծ ևստե : Էլի. Էլի :

լամաւաբաք Թանի :

Այսինքն, ամիմ,

ամիմ, ընդեր Թող

երգիս :

ԼԼ Մանք յայցանե

որանդն կային ,

Երեւ լրանն ասեին

զերին կարդան դա :

ՅԻԲ **Լ** Ի վաղ վաղակի

ընթացաւ միտմն Ի

նոցանե, առ սպո-

նոք լի քացախով :

Հարեալ յեղեգան

նո ըմպել Նմայ :

Լ Ի կեպն ասեին,

Թող տեսցոք երե-

գան եղիս փրկել զդա :

ՅԻԳ **Լ** Ի դարձեալ աղ

աղակեայ յն Ի ճայն

մեծ, ևս ճակեայ

զոգին :

ՅԻԴ **Լ** Ի ահա վար և

գոյր տաճարին, ցե

լաւ յերկուս, իսկ

րուստ մինչև Եփայր :

ՅԻԵ **Լ** Ի երկիր շարժե

ցաւ : և վեմք պա

Յ	ՅԻ	Ղ
ՅԹ	ՅԻԱ	ՅԻԵ
ՅԻ	ՅԻ	ՅԻԵ
ՅԻԱ	ՅԻԱ	ՅԻԵ

Յ	ՅԻ	Ղ	Յ
ՅԹ	ՅԻԱ	ՅԻԵ	Յ
ՅԻ	ՅԻ	ՅԻԵ	Յ
ՅԻԱ	ՅԻԱ	ՅԻԵ	Յ

3 այն ժամ պեղա
տու հրամայեաց
տալ զմարմինն ։

10 Եւ առեալ զմար
մինն յովսէփ, պատ
եաց սուրբ կտաւովք
և եղի ինոր գերեզմա
նի, զոր փորեացի զեմ
և թառալեցուցեալ
կափարիչ դրան գե
րեզմանն ինչ վեմ մի
մեծ, գրնաց ։

11 Եւ եր մարիամ
մագդաղենացի, և
միւս մարիամն,
նըստեին հանդեպ
գերեզման
նն ։

12 Եւ իմացին

որ յենդիմարեալ

ժողովեցան քահա
նայ ապետքն և փար
իսեցին առ պեղա
տու և ասեն ։ տեր

յիշեցա՛ք զի մոլորե
ցուցին այն ասեր
մինչ կենդան ինչ եր

Թե յես երից աւուրց

յառնեմ ։ արդ հրա

մայեա զգուշանալ

գերեզմանն ինչ մինչե

ցերեւս աւուրս ։ գո

ցե՛ եկեալ աշա կեր

տքն՝ փշերի գողա

նայցեն զնա ։ և աս

իցեն ժողովուրդեան

Թե յարեա՛ւ իմեռե

լոց ։ և լինիցի յե

5
10
15
20
25
30
35
40
45
50
55
60
65
70
75
80
85
90
95
100

տին մոլորութիւնն
շարքանդատալինն :
Լսէ ցնտապե
ղատու : ունիքը
զարուկանն : եր
թայք զգուշացար
որք որպէս և գիտեք :
Լւնդա երթեալ
զգուշացան գերեզ
մանին : և կնքեցին
զվեմն հանդ երձ
զարու կան
աւքն :

յԺԲ

ԻՅՆԻԿԱՍ
ՀԱՐԱՍԱՆՅՈՐ
որմ լուսանայր մի
աշարաթին : եկն
մարիամ մաքրադ
ենացի, և միւս մա

Տ Տր Ղ յ
յԺԲ ՏԼ յԼ ՏԺԾԹ

րիամն տեսան ել
զգեր եղմանն :
Լւահա շարժու
մն մեծ եղև : զի
հրեշտակ տն իջ
եալ յերկնից : մա
տուց եալ իբաց թա
ալեցոյց զվեմն ի
դրաց անտի : և նա
տէր ի վերա նորա :
Լւեր տես ի շնորա
իբրև զփայլակն : և
հանդ երձ նորա ա
պիտակ իբրև զձեռն
Լւյահե անտի նո
րա, խոսկեցան պա
հապանքն և եղ են
իբրև զմեռ եալս :
Լատասխան ի ետ

յԺԳ

Տ Տր Ղ յ
յԺԳ ՏԼ յԼ ՏԺԾԹ

հըրեշտակն և աստ
ցկանայսն : մի եր
կընչեք դուք : գի
տեմ զի զյս զխաղ
ելեալն խնդրեք :
չէ աստ : քան զի
յարեան որպէս աս
ասցին :

Եւ կայք տեսէք զ
տեղին ուր կայր :
և վաղ վաղակի եր
թայք ասացէք աշ
տ Կերտացն նորա
Թէյարեան :

Եւ ահա յառաջա
նա քան զձեզ է
գալիլեա : անդ տե
սան իցէք զնա : և
հա ասացի ձեզ :

Եւ ելեալ վաղ
վաղակի իգեր եղ
մանե անտի աչի
և խնդրու թեամբ
բաղմաւ : ընծան
ային պատմել աշտ
Կերտացն :

Եւ ահա պատու
հեաց նոցա յս և
ասե ողջեք :
Եւ նոքա մատու
ցեալ կալան զոտս
նորա և երկիր պա
գին նըմա :

Այն ժամ ասե
ցնոսա յս : մի եր
կընչեք : երթալ
ասացէք եղբարցն
իմոց զի երթիցեն

Տ	Դ	Ղ
յժԴ	յԼԴ	յԼԵ
յԺԵ		

ի գալիլեա ևսնոր

տեսցեն զիս :

Բ քու չոք ա գնա
ցին, և հառմանք

ի զառքականացն

եկին ի քաղաքն :

և պատմեցին քահ

անս պատկառ. իցն

զամենայն որ ինչ

եղև ըն :

Ի չոք ա յող ու
եալ հանդերձ ծեր
ովքն, խորհորդ

առեալ. արժան

յոյժ ետուն զառքա

կանացն և ասեն.

Լ աստիք եմե

աշակերտքն չորս

եկեալ գիշերի գո

ղացան զնա, մինչ

մէք ի քուն եաք : և

• **Թ** լոր լիցի այդ

առ դատաւ որն.

մէք հաճեսցոք զ

նա, և զձեռնսն հո

գս արասցոք :

Ի չոք առեալ

զարծաթն, ար ա

րին որպիսութենն.

Ի ինչ համբար ա
յս. ի հրեից մեռե

ցայսառ :

Ի աստիք

ան աշակերտքն

զընացին ի գալի

լեա, ի լեւոռն

որ յամա գիր

եղև չոք ա յն :

Բրե տեսին զ
նա. երկեր պա գ
ին նմայ : և ովմանք
յերկր աջան :

Ի մատուցեա Լ
յս եստեցաւ ընդ
նոսա և ասէ :

Ըբաւ եւ ճ ամե
նայն եշեանն ու
թիւն յերկինս և
յերկրի : որպէս
առաքեաց զիս
հայր : և ես առա
քեմ զձեզ :

Ի նայեք : այ
առ հետեալ աշա
կերտ եղեք զամե
նայն հեծանոսա :

Կրտեցեք զնո

սա յանուն հաւր
և որդւոյ և հոգւոյն
սրբոյ : որ առցեք
նոցա օրհնել զամե
նայն որինչ պատը

երեցի ձեզ :

Ի բազառասին ես
ընդ ձեզեմ զամե
նայն առորս : ճին
չեի կատարած
աշխարհի : և

Ի ԲԱՐԱ
ՐԱՆ ԸՊՈՒՆ
ԺԱԼՈՒԻ :

Ի ազմամեղ և դատ
ապարտ ոգւոյ գրողիս
առաւ և ասացողիս
յոհ եպի Թողտ Թեկ
րեցեք ի իմ տեսողքս :

<i>ճարգ զոյ ճար</i>					
Ա	և առաքանին որ ըստ ճարկութիւնի	ճար	Ա	ն փիւնիկա սորոյն	ճար
ա	Ա ասն որ օր ահարին	ա ւ	բ	Ա ասն համերն	բ
բ	Ա ասն զոգանդին պետորոսի	բ ւ	գ	Ա ասն նկանակին	գ
գ	Ա ասն որ լայնացան եղով հեռան	գ ւ	դ	Ա ասն իսմորո փարիսեցոյ	դ ւ
դ	Ա ասն բորոտ ին	դ ւ	ե	Ա ասն կորերն	ե ւ
ե	Ա ասն անդամաւոր ծին	ե ւ	զ	Ա ասն ի կեսարիա քննելոյն	զ ւ
զ	Ա ասն զեւա ճարսաւորին	զ ւ	է	Ա ասն զեղեկակերպութեան	է ւ
է	Ա ասն զառապեալ ձեռքին	է ւ	թ	Ա ասն լուսն ոտին	թ ւ
թ	Ա ասն ընդ որո թեառաքելոյն	թ ւ	յ	Ա ասն լեռն էր ձեռք	յ ւ
յ	Ա ասն ընդ մնացան առակին	յ ւ	ք	Ա ասն արձակելով զկին	ք ւ
ք	Ա ասն սաստեղն լուսոյն	ք ւ	ղ	Ա ասն չարացան եղով ձեռք	ղ ւ
ղ	Ա ասն լեզուին	ղ ւ	ձ	Ա ասն չարացան եղով ձեռք	ձ ւ
ձ	Ա ասն զառաքան յոր լուսն	ձ ւ	ւ	Ա ասն բարոտ իմեռ	ւ ւ
ւ	Ա ասն տեռա տեռ կնոջն	ւ ւ	բ	Ա ասն յովանակին	բ ւ
բ	Ա ասն պատ իրելոս առաքելոյն	բ ւ	գ	Ա ասն չորանալ թզեալոյն	գ ւ
գ	Ա ասն յովանութեան հերովդի	գ ւ	դ	Ա ասն անյիշալարտ թե	դ ւ
դ	Ա ասն հինկ հացին	դ ւ	ե	Ա ասն չարացան եղով ձեռք	ե ւ
ե	Ա ասն քնալոյն ի կերածութուն	ե ւ	զ	Ա ասն անայ ապետիւն և դպր	զ ւ
զ	Ա ասն չարացան եղով ձեռք	զ ւ	է	Ա ասն անայ քոջն առակին	է ւ

Եւ առաքանին որ ըստ ճարկութիւնի

առաքանին որ ըստ ճարկութիւնի

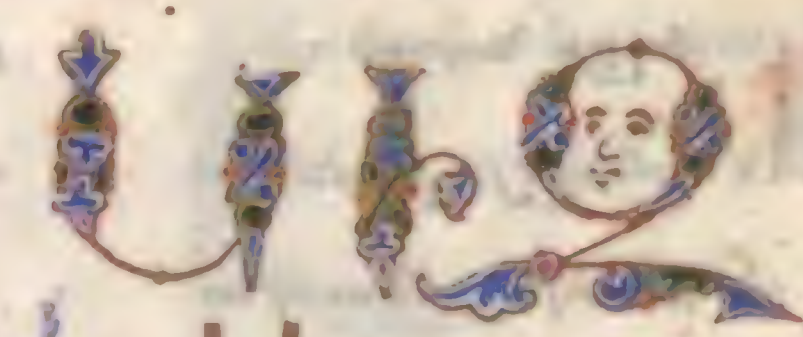
Եւ զհարցանելոցն Եւ զն ծր
րկեն։
Եւ զաստուարացն։ Եւ զն ծր
արինա կանաչ։ Եւ ծր
Եւ զանհարցմանս Եւ զն ծր
փարսեցան։
Եւ զարկուածսն։ Եւ զն ծր
Եւ զկատարածին։ Եւ զն ծր
Եւ զաստուարն Եւ ծր
ման։
Եւ զանծանելոց Եւ զն ծր
տրն իղ ուղ։
Եւ զպատարաստն Եւ զն ծր
լուպապայն։
Եւ զմատնոյն Եւ զն ծր
Եւ զպետրոսիոց Եւ ծր
այդոյն։
Եւ զհարցելոցս Եւ զն ծր
անապանմար
միւն։ -

Ա - Երանան ի Տարկուտ.

ԲԱՆԻՐ Ե
ՐԵՆԻ ՅԻՔԻ
ՈՐԳԻՆՅՈՅ
ՈՐԳԻՆԵԻ
ԳՐԻԿԱՆԻ
ՄԱՐԳԱՐԷ

ԼՏԱՆԿ
ԻՆ ԵՆ ԿԱՆ
ԲԵՐ ԶՏԻՆ
ԲԱՆԻՐԵՆ
ԱՆԻՐՈՐ
ՏԵՆԻՐԵ

Տ 2 Տ
- 4 Զ

եպե զճանապարհ

քոյ ատաղիքոյ :

Բայն բար բառո

յանապատի : պատ

րանստ արարեք զճա

նապարհսն , և ու

ղեղ արարեք զշա

եղըս նորայ :

Բղև զի յովհաննէ

ճրկրտէր յանապատ

տի , և քարոյէր ճկր

տոտ թիւն ապաշխա

րոտ թեան , ի թողո

թիւն մեղայ :

Բեք թայր ատնա

ամենայն աշխարհն

հըրե աստանի , և

եմ այլեք ամենեքեան :

և մկրտեին իմամնէ

հր շ յ ճ
բ ւ ժ ւ
դ

ի յորդանան գետ

խոստ ովան եալ ըզ

մեղս իւրեանց :

Բեք յովհաննէ

զգեցեալ ասն ողտ

ոտ : և գատտի մաշ

կեղէն ընդ մեջիւր :

և կերակորո նորա ,

մարտի և մեղը վայ

րենի :

Բարողէր և ասէր :

Գայ զադրա գոյնն

քան զիս զկնի իմ :

որոտ մ չեմ բաւական

խոնարհել լործ ա

նել զխրայս կառ

կայ նորա :

Բամկրտ եցի զձեզ

Ջըրով : և նա մկր

հր շ յ ճ
բ ւ ժ ւ
դ շ ժ ւ

տեսցե զձեզ հոգի
ովն սրբ ովն

Ե
Ե

Եւ եղև յառ ուրմն
յայն ոսիկ . եկն յսի
նազար ելծե գալի
լեայրոց . և ակրտե
ցաւ . եյով հանն ե
ի յորդանան :

Եւ ընդ ժամայն
ընդ վերանալ ի լճ
ոցն . ետես ցեղ
եալ զերկինս : և զ
հոգինայ եբրե զա
ղաւնի զիւղաներ
ի վերա նորա :

Եւ այն եղև յերկ
նից և ասե , դու ես
որդ ի իմ սիրելի :
ընդ քեզ հաճեցայ :

Ե	Շ	Յ	Տ
Ե	Ժ	Ժ	Ժ

Եւ ընդ ժամայն
հոգին հանե զնա
յան ապատ :

Եւ եր նա անդ զառ
որս քառ ասուն փոր
ձեալ ի սատանա :

Ե
Ե

Եւ եր ընդ գաղանս
և հրեշտ անկ քաշ
տեին ըզ
նայ :

Ե
Ե

Եւ ընդ ժամայն
նեւոստ Տուգաւն

նոր , եկն յս ի գալիլա :

Ե
Ե

Եւ արուկեր զառ ե
տարանն այ և ասեր :
Թե կատ արեան լե ժա
մանակ : և հասեան լե
արքայ ու Թեւն այ :
ապա շխար եյեք և

Ե	Շ	Յ	Տ
Ե	Ժ		Ժ
Ե			
Ե		Շ	Ժ
Ե			Ե

հաւատացե՛ք յաւ-
 ետարանն :
Բրեւ անցան եր-
 աւ ծովեղերքը և
 գալիլեայոց : Ե-
 տեն զսինոն և զանդ-
 րեւա եղբայր սի-
 ովնի : զիարկեալ
 եր նոցա ուր կանա-
 ի ծով : քանզի ձկ-
 նորսք էին :

Ժ Եւ ասէ զնոսայս :
 Եկայք զկնիիմ, և ա-
 ռարեց զձեղ լինել
 որսորդամարդկան :
Եւ զաղ զաղ ալի
 լծողեալ զուրկանս
 գնացին զհետնորս :

Եւ աստ ուց եալ

Տր 2 յ Տ
 Ժ Թ Խ
 Ես ԲԲ

անտի զանկատիկ մի
 յաւ աջ ետեն զյա-
 կովբա զեբեդայ,
 և զյորհաննես եղբ-
 այր նորա : և զնոսք
 ինաւին մինչ կալ
 մէին ուր կանա, և
 կողեաց զնոսայ :

Եւ զաղ զաղ ալի
 լծողեալ զհայր և
 իրեանց ըզ զեբե-
 դոս ինաւին,
 վարձ կան աւքն
 հանդերձ, գրնա
 ցին ըզհետ
 նորայ :

ԺԵ ԻՍԻԴՈՐ
 ԻՆԻՔԻՆՈՐԱՆԱ:
 և իսկ և իսկ իշարա

Տր 2
 ԺԲ ԵԳ

Թուն Տաեալի ժող

ովորդն, որսուցա

նէր զնոսայ :

Ը զարմանային
ընդ վարդ ապետու

Թիւնն Նորա : զի ու

սուցանէր զնոս ա

իբրեւ իշխան ու

Թեամբ, և ոչ որպէս

որպէս իբրեւ :

Ը զի ի ժողովք

դեանն Նոյա այր

մի՛ յորում այս

պիտղծ գոյր ինմա :

որազաղ աւելեաց

և ասէ : Թոյլատու :

զի՛ կա միտ կբա յս

նազատուացի : Եկ

իր կորուստ անկէլզ

մեղ : գիտեմք գրեղ

ովեւստորքն այ :

Ը աստեաց ինա յս

և ասէ : կարկեաց և

եղ ի որմանէ :

Ը զարկոյց ըզնա

այսն պեղծ : աղա

ղակեաց ի ճայմեծ,

և եղ ինմանէ :

Ը զարմացան ա

մեն կբին : մինչ և

հրծծեղ ընդ միմ

եանա և ասել : զինչէ

այս Նոր վարդ ա

պետու Թիւն : զի

իշխանու Թեամբ

և այսոյ պրղծ ոյ

ասատէ : և հնա զ

անդին սրմայ :

Տ

Շ

Տ

ժ

Շ

Կ

ժ

Կ

Լ ին լոր իոր ա
 ընդ ամենայն կողմն
 գալիլէացոց :

Է ^{ժէ}

Լ ի վաղվաղակ ի
 ելեալ ի ժողովրդե
 նէն . եկն իտու ն
 սիմովնի և անդրեա
 յակովբաւ և յովհ
 աննոտ հանդերձ :

Լ ի զոգանչ սիմով
 նի . դնէր ջերմացեալ :
 և վաղ վաղակի աս
 ինցնա վամանորա :
 մատուցեալ յարոյց
 զնա : Կալեալ զձեռ
 անե իտրա . եւ թող
 զնա տենտն , և պաշ
 տէր զնոսայ :

Գ

Լ ի իբրե երեկոյ

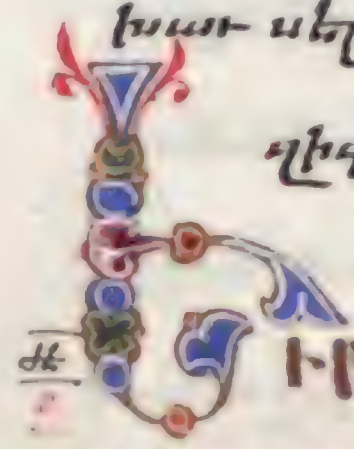
Եր
 ժէ Իշ

Եր
 Կէ

եղև . իմասնելարե
 ցականն , բերե ին
 առնա զամենայն
 հիւանդաւ և զդիւ ա
 հարա : և եր ամե ն
 այն քաղաքն ժողով
 եալ առ դուրսն :

Լ ի բժշկեաց բազում
 հիւանդաւ իպեպե
 ախաից :

^{ժէ} **Լ** ի դուրս բազումս
 եհան : և ոչ տայր
 խառ սել դիւացն ,
 զի գիտեին զնա
 թեքանե :

Ե Ի ԲԵԼԱՅԻՆ
 ԸՆԿԵԱՌԱՐԵԱՐՈՆ ,
 յարուց եալ ել
 և զլն այց յանա

Եր
 ժէ Իշ
 Եր
 Կէ

պատ տեղի : և անդ
կայր յաղատ թա :
Դ ասց զհետնորս
սինձն և որ ընդ
նրմայն եին : և իբրե
գտին զնա , առ են
ցնա թեամենեքին
խնդրեն զքեզ :
Ի ասէ ցնոսայ :
եկայք երթեցո՞ք և
յայլ մտտաւ որ
գետաղաքաղաքս
զիւանդ քարոզ ե
ցեց : զի յայս իսկ
եկեալ եմ :
Ի քարոզէր ի թո
ղովորդս շոցայ
ընդամենայն գալի
լեացիս : և զնա չաներ :

Դ
ԺԸ
Է

Դ աս ատնա բորոտ
մի : աղաչէր : ի
ծուհր իջաներ և աս
էր : տր ել թե կա
միս , կարա՞ղես զիս
սրբել :
Ի սկս զթացեալ
ճշդեաց զձեռն :
մեր ճեցա՞տ ինայ և
ասէ , կամի՞մ սրբեաց :
Ի իբրե աս անցն
ցնա , վաղ վաղ ա
կե՛ քնայ ինմանե
բորոտ ու թիւնս
և սրբեցաւ :
Ի ասասեալ նմա ,
եհան արտաքս վաղ
վաղ ահի և ասեցնա :
զգո՞յշ լեր : մի ումեք

Տ	Ղ	.	Տ
ԺԸ	ԼԴ		ԿԴ

զմահիւծան յորում
կայր անդամալոյծն:

Ի տեսեալ յի զ
հաւատս խոյա ,
ասեցանդ-ամալոյ
ծն : որդեակ՝ Թո
ղեակ լիցին քեզ
մեղքքոյ :

Ի նոսմանքի դպ
րացն որ անդ հա
տեին , և խորհեին
ի սիրտս երեանց :
զինչ եայտր խորհի
սայ զհայ հոյ ու
թիւս : ո՞ր կարե
Թողոր զմեղս : և
Թեոյ մի ամ :

Ի գիտանց յայտի
իւր Թեայն պես

խորհին ի սիրտս եր
եանց և ասե : զի
խորհեք զայդ ի սիր
տս ձեր : զինչ
դիւրինե : աս եւ
ցանդ-ամալոյծն ,
Թողեակ լիցին քեզ
մեղքքո՞ : Թեասեւ ,
արի ատ զմահիւծաքո
և երթ խորհն քոյ :

Ա յլի գիտաս
լիք եթե ելսան ու
թիւն ունի որդ ի
մարդո յերկրի Թո
ղոր զմեղս : ասե
ցանդ-ամալոյծն :
քեզ ասեմ յարեք :
ատ զմահիւծաքո և
երթ խորհն քոյ :

Ի յարեալ վաղ
 վաղ ահի : և արեալ
 զմահ ի ճան, և լառա
 ջի ամեն երուս :

Տիւնը և զարմանալ
 ամեն երուս, և փա
 տաւ որ արեւն ել
 զամ և ասել : Թե
 այսպիսի ինչ երբ
 եք ոչ տե
 ասք :

Ի ԵՆԻՄԱՐ
ՁԵԱԼ Ի ԺԱՎԵՐՈՐՆ :
 և ամենայն ժողով
 ուրդն զայր առնա,
 և ուսուցանէր զնոս :

Գ Իմիսն դեռ անց
 անէր, ետես զղեի
 ալփեայ զի նստերի

ճաքսաւորութե :
 և ասեցնաւ և զկնի
 իմ : Եւ արուցեալ
 զընաց զկնիսորա :

Ի Եղև ի քաղմ
 էլն նորա իտան
 նորա, և քաղմ
 ճաքսաւորք և մե
 ղաւ որք բազմեալ
 ինքնդ յի և ընդ
 աշակերտս նորա :
 քան զի եին բազմ
 մք որ երթային ըլ
 հետ նորա :

Ի ակդպիւրքն և
 փար իսեցիք, ի ք
 ըն և տեսին լծորակ
 ընդ ճաքսաւորս
 և ընդ մեղաւորս :

մի	2	5	մի	2	22
իւս	10	հա	իւս	10	22

ասենց աշակեր
տան Նորա : զի ե
զի ընդ մաքսաւ որս
և ընդ մեղաւ որս ու
տեք և ըմպեք :

Բ Բրե լուա յս, ա
սեցնոսա : ոչինչ
ե պիտոյ բռնիչ ող
ջոյ : այլ իւան դ
այ : և ոչ եկի կոչել
զարդարա : այլ ըզ
մեղաւ ուն :

Լ Ի եին աշակերտ
քն յովաննու և
փարիսեցիքն ի պա
հըս : զան և ասեն
ցնա : ընդեր աշա
կերաքն յովաննու
և փարիսեցիքն պա

հեն և քաշակերտք
ըդ ոչ պահեն :

Լ ասեցնոսա յս :
մի ելմե մարԹ ինչի
ցե որդոց ատա
զաստի մինչ ընդ
սոսա իցե փեսայն
պահել : ցոր քան
ընդ երեանա ունի
ցին զփեսայն : ոչե
մարԹ պահել :

այլ եկեաց ենաւորք :
յոր ժամ վերապն
ինոցանե փեսայն :
և ապա պահեաց են
յաւորն յայն միկ :

Լ Զոր կապ երա
նոր անձափ, ար
կանե ի վերա հնա

մր	շ	Տ
ծղ	ն	հդ

Հաշն խոեանց .

Հատ աղա-դրութ թե

եկեր, եւո կայնոց
իկ որ ընդ նմայնէին:
զորոյ էր արեւն ու
տեղ բայց յմի այն
բազմապէս իցն:

Եւո լաւէ ցնտա:
շաբաթ վասն մար
դոյ եղև, և ոչ եթե
մարդ վասն շաբա
թու: ապա ուրեմն
տրե որդի մարդոյ,
և շաբաթու:

Եւո լաւէ ցնտա
գամ ի ծողովորոցն:
և երանոյ այրմի որո
շեռնիւր գաւա ա
ցեալ էր:

Եւո լաւէ ցնտա
թե բժշկեցէ զնայ ի

շաբաթու: զի շա
բաթուսն ցեւ

Եւո լաւէ ցնտա:
շաբաթու: զի շա
բաթուսն ցեւ

Եւո լաւէ ցնտա:
շաբաթու: զի շա
բաթուսն ցեւ

Եւո լաւէ ցնտա:
շաբաթու: զի շա
բաթուսն ցեւ

Եւո լաւէ ցնտա:
շաբաթու: զի շա
բաթուսն ցեւ

Եւո լաւէ ցնտա:
շաբաթու: զի շա
բաթուսն ցեւ

Եւո լաւէ ցնտա:
շաբաթու: զի շա
բաթուսն ցեւ

Եւո լաւէ ցնտա:
շաբաթու: զի շա
բաթուսն ցեւ

Ս
Ե
Ս

Լայսք պեղծք
յոր ժամ տեսանեին
զնայ . անկան էին
ատաղի նորայ : աղ
աղակ էին և ասեին
Թե դու ես որդինայ :

Լեւա յոյժ սա ս
տեր նոցայ . զի մի
յայտնի առնի
ցեն զնայ :

ԱՆԻՒԱՆ
ԻՆԵՆ . ԵՒԼԱԶԵ ԱՍ
ինքն զորս ինքն կա
մեցաւ : և չոք ան
ատնայ :

Լարար երկոտա
սանս զի եցեն զնո վ
աւ : և զի առաք ես
ցե՛ զնոսա քարոյ ել :

և տնել իշխանութ
բռնկելոյ զցաւս , և
հանելոյ զդեւս :

Լեւիմուտն սիմոն
նի պեղծութա : և յակով
բոս զեր երեւա , և յով
հաննութ եղբարն
յակովբա , երկոցա
անըս անըս՝ բան եր
եզեն : որե որդ եք
որոտ ման : և զանդ
րե՛ ան : և զփելեւ
պոս : և զբար Թողո
մե՛ ոս : և զմատ Թե
ոս զմաք սաւ որն :
և զԹով մաս : և զյա
կովբոս ալփեա :
և զԹադ դե՛ ոս : և զ
սիմոն և անանայի :

Լ	Ղ	Յ	Տ
ԻԸ	ԻԵ		
ԻԹ	ՁԶ		ՀԻԶ

Լ	Ղ	Տ
Լ	ԻԿ	Ձ

Լեզունդա սկարիով
տապի . որև մատն
եացըն ըզ
նայ .

ԼԵՒԻՄԻՆԻ

ԵՒԿԱՅՈՒԹԱՆՈՒ

գամ ընդ նոսա յ
ժողովուրդն : մինչ
զիւհացեա ոչ ժամա
նել որտեղ նոցայ .

Լիբրե լրան որ
իւրքնեին . ելինունել
զնա : զի համարե
ին թե մոլեգնեալից .

ԼԵրգիրքն որ յեմե
իջեալեին . ասեին
Թե բեեղ զեբող զոյ
իւրմա : և իշխանաւ
դիւայն հանե դայ

Լ	Ն	Մ
Լ	Ն	Մ
Լ	Ն	Մ

ըզդե ըս :

Լիկոչեցեալ զնո
աա առինքն , առա
կա՞ք խառսերընդնո
այ : զիարդ կարե
աատանայ զաատանա
հանել : և արդե
Թե Թազատ որո Թ
յանձն իր բաժան
եցի . ոչ կարե կալ
Թազատ որո Թիւն
այն : և եթե տուն
յանձն իր բաժանե
ցի . ոչ կարե կալտուն :
և եթե աատանայ ի
վերա անձն իւրոյ
յարեա . և բաժա
նեալ եցե . ոչ կարե
կալ . այլ վախճա

Լ	Ն	Մ
Լ	Ն	Մ
Լ	Ն	Մ

հեալե :

ՄԱՆՆԻ ԿԱՐԵ ՎԿԱ
ՐԱՍԻ ՀԳԱՐԻԻ ՄԱՆԵՂ
ԽԱՌՆԻ ՆՈՐԱ ՍԵՍԻ
ՀԱՐԿԱՆԵՂ՝ ԵԹԵՈՂ
ՆԱԽ ԳՀԳԱՐԻՆ ԿԱ
ՎԵԿԵ, ԼԱՍԿԱՅ ԸՂ
ՍՈՌՆ ՆՈՐԱ ՍԵՍԻ
ՀԱՐԿԱՆ ԵՅԵ :

ԼՄԵՆԱՍԵՆՆ ԶԵՂ :
ՂԻՄԱՆԵՆԱՅԻ ՇՈՂ ԳԻ
ՈՐՈՒՈՅ ՄԱՐՈՒ ԿԱՆ
ՄԵՂԲ ԵՀԱՅ ՀՈՅՈՒ ԹԵՔ՝
ՈՐՀԱՓԻ ԵՀԱՅ ՀՈՅ ԵՍ
ԳԵՆ : ԲԱՅԳՈՐ ՀԱՅ
ՀՈՅ ԵՅԵՂ՝ ՂՀՈՂԻՆՍԲ՝
ՈՂ ՈՒՆԵԿԻ ԹՈՂ ՈՒ
ԹԵՆԻ Ի յԱՌԻՍ ԵՄԱՆ :
ՍՂԼ ՍԿԱՐՈՍԱԿԱՆԵՂ

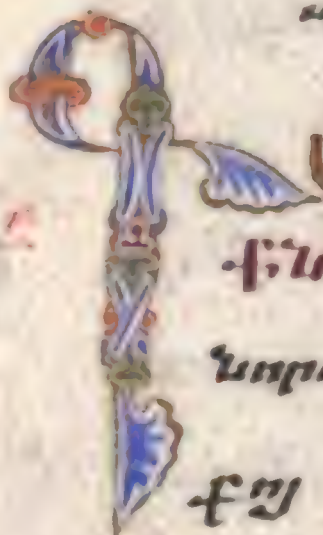
հր 2 ճ
ԼԻ ճԻԵ ճԻԳ

ԵՅԻ յԱՌԻՍ ԵՅՐՆ

ՄԵՂԱՅ :

Օ ԻՄԱՆԵԻՆ ԹԵՍՅԱ

ՎԵԿԵՂՈՒ ԻՆՄԱ :

ԱՆԵՂԵԱՐ

ԲՆԵՒՐԱՅ Ի

ՆՈՐԱ : ԼԱՐՈՍԱ
ԲՈՅ ԿԱՅԵԱՂՅԵ

ԳԻՆ Ե ԿՈՂԵՅԻՆ ՎՆԱ :

Լ ԵՄԱՆՈՒ ԺՈՂՈՎՈՐՈՒՄ

ԶՈՐԶ ՎՆՈՎԱՐ ՆԱՍԵՐ :

Լ ԵԲԵՐԵ ՍԱՍԱՅ ԻՆ

ԳՆԱ, ԵՀԱՌ-ՍԱ ԻԿ

ՄԱՅՐԲՈ Ե ԵՂԲԱՐԲ

ԲՈՅ ԿԱՆ ՍՐՈՍԱՔ ՈՅ

Ե ԽՆՆՈՐԵՆ ՎԲԵՂ :

Ս ՍԱՍԱՍԽԱՆ Ի ԵՍ

ՆՈՅԱ Ե ՍԱԵ : ՈՒՆԵ

ԻՄ ՄԱՅՐ ԿԱՄԵՂԲԱՐԲ :

հր 2 ճ
ԼԻ ճԻԵ ճԻԳ

Կայեցաւ շորջի
 ըն յաշակերտս ըն
 զի հատեին, և ասէ:
 ահաւ ասիկ մայր իմ
 և եղբարք իմ: զի որ
 ատն եցե զկամս ար,
 հայ եիմ եղբայր և
 քոյր և մայր:

ԱՐՁԵԱԼ

ԱԿԱՐԻ ՈՒ ՍՈՒՅԸ

հեղատ ծովեկերքն:

և խորոնեցան զնո
 վաւ ժողովութիւն
 զորմք: մինչև ինաւ

միտան եղնայ և
 հրատեղ ի ծովուն:

և ամեն այն ժողով
 ուրդքն զծովեկերքն
 զցամաքն ունեին:

Դ

Ղ

Տ

ԼԷ

ՀԷ

ՃԷ

Ի տառ ցանկը
 զնոսա ատակաւք բա
 զորմ ինչ: և ասէ թ
 հոցա ի վարդապետ

ու թեանն իւրում:

ԹԱՆՔ: ահաւ աս
 ասիկ եղ սերմանաւ
 սերմանել: և եղև ի
 սերմանելն, ոմն ան
 կաւ ատճանապար
 հաւ: և եկն թաղուն
 եկեր զնա:

Ի այլն անկաւ յա
 պատաժի, որոնցքոյ
 հող բազում: և վաղ
 վաղակի բուսաւ:
 քանզի ոչ քոյր հիւթ
 երկուն: յոր ժամ ծա
 գեաց արև: Զեռաւ:

և զի ոչ գոյին արմա
տք : ցամաք եցաւ :
Լայլն անկաւ ի
մէջ փշոց : ելին փո-
շքն և հեղձուցին ը
զնա : և պտուղ ողնո :
Լայլն անկաւ յեր-
կիր բարեօք : և ելեալ
աճեցեալ տայր պը-
տուղ : և բերեր ընդ
միոյ երեսուն : և ընդ
միոյ վաթսուն : և
ընդ միոյ հարիւր :
Լայսք : որուն ի
ցի ականջս լսելո՞
Լայսք : լուսնի :
ԵՒ ԸՄԻԱՆԱԲԻՆ
հարցին ցնայ որ ըզ

նովաւն եին աշակեր-
տաւքն հանդ երձ
զատ ախան :
Լայսք ցնոսայ :
ձեղ տը եալե գիտել
զխոր հորդա արք
այ ու թեանայ :
Լայց նոցայ որ
արտաք ենքնեն . ա
մենայն ինչ առ ա
կառք լինի : զի տե-
սան ելով տեսցեն
և մի տեսցեն : և լսե-
լով լուսնի , և մի ի
մասցին : զի մի եր-
բեք դարձցին , և
Թող ցի նոցայ :
Լայսք ցնոսա : ոչ
գիտեք զատ ախալայս

հ	շ	յ	հ
է	հ	ա	ա

և զիարդ զամենայն
ստական գիտեցեք:

ԼԵ **Ի** սերմանեն՝ զ
բանն սերմանե:

Եւոքա եւ որստ
ձանապարհատն:

որ բանն սերմանի:

Եյոր ժամ լսեն զնա:

զան աստանայ և
հանե՛ զբանն սերմե
նեալ իսիրտս նոցա:

Եւոքա եւ որ յա
պատ աժիս սերմա
նեցան: որք յոր
ժամ լսեցեն զբանն,

վաղ վաղ ահի՛ իւրն
դու թեամբ ընդ ու
նին: Եւ զի ոչ ունին
արմատս յանձ ինս,

Դ

Շ

Տ

ԼԵ

ՀԵ

ՃԵ

այլ առ ժամանակս

են: ապա ի հասա

նել նեղութե, կամ

հալածման վասն

բանին: վաղ վաղ ա

հի՛ գայ թագդին:

Ի սկոր իմե՛լ փշոցն
սերմանեցան: և ու

քայ եւ, որ երբեւ ըզ

բանն լսեն: հոգի

աշխարհիս, և պատ

րանք մեծութեան

մըտան եւ և հեղձու

ցան են զբանն, և ան

պրտող լինի:

Եւոքա եւ որ յեր

կիրն բարեոք սեր

մանեցան: որք ԼԵ

սեն զբանն, և ընդ ու

սին : և առան պատուդ :
ընդ միոյ երեսուն :
և ընդ միոյ վաթսու
ս : և ընդ միոյ

100

Ի ԿԱՐԵՐՈՒ
Ի ԱՍԷՑՆԻ

ԱԿ : ՍԻԵԼԵՂԱ
ճրատ : զի ընդ գր
ըսանաւ դնից Ե
կամ ընդ մաջճատ :
ոչ ապա քեն ի վերա
աշտան ահի դնիցի :

100

Օ իչէ ինչ ի ծա
ծուկ որ թեոյ յայտ
նիցի : և ոչ եղևինչ
գաղտնի, Ե թեոյ Ե
յայտ գայցի : Ե
թեոյ որ նիցի ահ
ան շալակո՛ լըիցէ :

Տ	Ն	Ճ
100	40 20	15
10		

100
100

Ի ԿԱՐԵՐՈՒ ցնոս այ :
տեսէ՛ զինչ լսէ՛դ :
և յառեղցի՛ ճեղորոց
լըսէ՛դ : որով չա
փով չափ է՛ք : նով
ինչ չափ եացի ճեղ :

100
100

Ի ԿԱՐԵՐՈՒ որք որ նիցի առ
ցի՛ նմայ : և որոչն
որ նիցի, և զոր ու
նին բարձցի
ի նմանէ :

100
100

Ի ԿԱՐԵՐՈՒ : ԱՅ
ԱՊԵՍԻ : ԱՐԲԱՅԱՐ

Թեոնայ : որ պես
զի այր մի արկան Ե
ցի՛ սեղանան ի ա յեր
կիւ : և նրն չիցէ :
և յառնիցէ՛ զցայտ
և զցերեկ : և սեր

Տ	Ն	Ճ
100		
100	80	60
100	50	40

Տան իքն բոսան և
ցին և ածիցեն : և նա
ոչ գիտէ, եւ թէ երկ
երն ինքնին բեր և
զպտուղ : նախ ըզ
խոնան : և ապայ զԸ
հասկն : ապա զցո
րեանն ասողք և հաս
կին : այլ յոր ժամ
տայցե զպտուղն .
վաղ վաղակի՛ ասա
քի Տանկաղ զի հա
սեանքն հորն ձք :

Խո **Է** Իսաակ : որմ նր
Տան եցուս ցուք
զարգայ ու թիւնն
այ : Կամ որովառ
ակառ ատակ ևս
ցուք ըզնայ :

Տ

Ղ

Տ

Խո

ձկն

ձկն

Խո **Է** Իսաակ հատըն

Տանան խոյ . որ յոր
ժամ սերման իցի
յերկրի . փոքր ա
գոյնէ քան զամեն
այն սերմանիս որ
են յերկրի : և յոր
ժամ սերման իցի
բոսանի և լինի
մեծ քան զամենայն
քան ջար : և արձա
կէ ոսոս մեծա մե
ծըս : մեղեքառ ա
կան լինել ընդ հո
վան ետ նորա թո
չնոց երկնից բնակի :

Խո **Է** Իսայն պիսի աս
ակառք խառսերլի
նոսա զբանն, որ

Տ

Տ

Խո

ձկն

ձկն

պես կարարդ լինե
ին լսել : և ատանց
ատակի ոչ ինչ խառ
ակո ընդ-նոսայ :

Բայց ատան ճ
ինն աշակերտայ
ն խորոց մեկն էր
զամենայն :

**Ի ԱՍԵՑՆՈՒ
ՍԱՅԱԿՈՒՐՏԱՅՆ**

միկ : իբրեւ ընդ էր
եկա լինել : Եկայք
անցցո՛ւք յայնկողմն :
Եւորուն զժողով
ուրդն , և ատնո՛ւն
զնա նաւապն հան
դեր ճ : և զայլ ևս
նաւան որեին ընդ
նըմայ : և լինել մի

Ժ ոնկ մեծ հողմոյ , և
զալիան ի նավն զե
ղոյր : մինչ գրե թե
լի իսկ լինել : և ինքն
նընջէր իսեղս նաւ
ին իսկերա բար ճի :

Օւար թուցանե
ին զնա աշակերտքն
և ասեին : Վարդ ա
պետ : ոչ ինչ չեղ
մոյթ , զի կորըն չ
իմք աւաւիկ :

Եւար թուց եալ
սասաւ եայ հողմոյն :
և ծով ո՛ւնասե , դա
դար եայ , կար կեայ :

Եւարարեայ հող
մըն : և եղև խաղա
ղութն մեծ :

մի	2	5
իսկ		
իսկ	27	40

Եւ ասե՛ցնուայ :
ընդեր պղպեւ վատա
սիրտքեք : չե՛ւս ու
նեք հաւատա :

Եւ երկունս երկինդ
մեծ : Եւ ասեին ցմի
մեանս : ովոք ար
դեաւք եցեաա՝ զիւ
հողմ և ծով հապ
անդին ամայ :

Ժա

Եւ եկն յայն կոյս
ծովուն՝ յաշխարհս
գերգեապոյ ոյց : Եւ
ընդ ելան ելն նորա Ի
նապե անառի, պատ
ահեաց նմա այրմէ ելեալ
Ի գերեզմանացն, զոր
ուրներ այս պիտի ծ
որոյ և բնակու թիւնս

Իսր Իսկ Ի գերեզման
ան : Եւ ոչ շողժայիք
ոք ևս կարելի կապել
զնա : Վասն բազում
անգամ ուն կապաք
և շողժայիք կապելու :
Եւ խլելոյ ինձանե զ
շողժայան : Եւ զոտն
կանգան խորտակելու :
Եւ ոչ ոք կարելի պարտ
ել զնա : Բանգի հա
նապաղ զցայտ և զ
ցերեկ Ի գերեզմանս
և ի լեր ինս աղաղակելու :
Եւ կոծեր զանձն իսր
բարամբբ :

Եւ քրե ետուն զյս Ի
հետ աստ անե, ընթա
յաւ և երկեր եպագնա :

աղաղակեացի ճայն
մեծ և ասե . զի կայ
իմ և քո յս որդի մյ
բարձրելոյ . երդմը
նեց ուրցան եմ զքեզ
յամ, մի տան լերդես .

Բանդի ասերցնա
ել այսրդ պիղծ ի
մարդոյ այդի .

Բհարցաներցնա
թեզինն անուռնեքոյ .

Բասեցնա . լեզե
ուն անուռնեիմ . քան
զի բազումք եմք .

Բաղաղեին զնա
յոյժ, զի մի առաք ես
ցեզնոսա արապրս
քան զաշխարհն .

Բանդեր առ լեր

ամբն երամակմի խո
զից արաւտականմեծ .

Բաղեցին զնա
ամենայն դեքն և աս
են . առաք եւս զմեզ
ի խողան զի մտցուք

ի նոսայ .

Բհրամայեանցնոց .
և իբրեւ եղին այսք լն
պիղծք . մտին ի խողն .

և որ եմ եւս երամակն
ի դարեւ անտի ի ծովն .

Բին իբրեւ երկու
հազարք . և հեղձն
ուին ի ծովուռն .

Բխողար ածքն
փախեան . և պա տ
մեցին ի քաղաքին
և յազարս ահարն .

Լ ինն տեսան եղ
զինչիցե որպոր ծեցաւ

Գ ան առ յս : և տե
սանեն զդիւահարն
զի նստելի զգեց եալ
և զգաստացեալ որ
ունել զլեզե ոնն : և
զահի հարան :

Լ Ի պատմեցին նո
ցայ որոց տեսեալն
եր : Թեպիւն էղև այ
սահարին . և զինչ
վասն խողիցըն :

Լ Ի սկըսան աղա
ջել զնա : գնալ ի սաջ
մանայ նոցայ :

Լ Ի եբրե եմորտ նա
ի նապըն : աղաջերը
զնա դիւահարն զի

ընդ նրմայ եցե :

Լ Ի յն ոչեւոնմա թող
այլ ասեցնա : երթ
խառնիցոյ առ ընտա
նիսցոյ : և պատմեա
նոցա որինչ մի ան
գամ մոր արարքել
և ողորմեցաւ քել :

Լ Ի չոգաւ : և սկը
սաւ քարոյ լէի դե
կապողին զոր ինչ
արար նմա յս : և

Լ ամեն էքին զար
մանային :

Ի ԵԲՐԵԻ ԼՅԵ
ՏՈ ՍԻՒԱՆԵԴԱ
յայն կողմն : ժողով
եցան առ նա ժողով
որդ քաղութ : և եր

հր
ԽԸ
Ղ
ՀԴ

հր
ԽԸ
Ղ
ՀԵ
ՀԴ

առ ծովեղերբն :

Բազա մի ի ժողով

ըրդապետացն գայր :

որոմանութնէր յայրն :

Բրե ետես ըզնա :

անկաւ առ ոտըս

նորա : աղաչերզնա

յոյժ և ասեր : Թե

գոտար նորա մեր

ձե իմազ : զի եկեալ

դըն եցէ նմա ձեռն :

որպէս զի ապրեացի

և կեցցէ :

Եյն գնաց ընդմէս :

եր Թայր և ժողովու

րդ բազում զհետ

նորա : և նեղեին զնա :

Եկին միեր ի տե

Ճռատեաւ Թեան

արեան զերկո տա

սան ամ : և յոյժ վըլ

տայեալ ի բազում

բըժշկաց : և ծա խ

եալ զինչսիր զամե

նայն : և չերինչ առ

գտեալ : ալ լնատ

առել զայրացեալ :

Բրե լըտա զյե :

եկն իմեջ ամբոխին

յետոյ և բոճուն ե

հար զհանդերձե

նորա : քանզի խոր

հեր իմտի : Թե մի

այն մերձեցայց ի

հանդերձս նորա

փրկեցայց :

Եվաղ վաղակ ի

ցամաքեցաւ աղ

բիւր արեան նորա :
 և գիտաց իմարմինիդ
 թե բռնեցաւ իտան
 լանայն :

Եւ անդէն վաղ վա
 ղակի. գիտաց յս
 յանձնիդ ըզ զար
 ու թիւն որել ինձան :
 դարձաւ յամբ ոխն
 և ասէ, ո՞ր մերձ է
 ցաւ ի հանդերձսիմ :

Անն ցնա աշա
 կերտին : տեսանես
 զիամբ ոխորդ նեղէ
 զքեզ. և ասես թե ո՞ր
 մերձեցաւ ի հան
 դերձսիմ :

Եւ շուրջ հայեր տե
 ասանել թե ո՞ր զայնար
 ար :

Եւ անն զար հար
 եալ և գողաց եալ
 վանսորո զաղտն
 արար : քանզի զի
 տեղի զինչ եղևննմա :
 եկն անկաւ առաջի
 նորա : և ասաց զա
 մենայն իրան ասու
 քու թեամբ :

Եւ ասէ ցնա :
 դուստրո՝ հաւանք
 քոյ կեցողցին զքեզ :
 երթ ի հաղարդ ու
 թիւն : և եղիջ իր
 ողջ իտան լան

այդ քոյ :
 Եւ զի ի
 Եւ զայն ի
 ար, զան ոմանք ի

տանէ ժողովրդ ա
պետին և ասէն ,
դուստրն քո մեռաւ :
զի և սաշխատ առ
նես զվարդապետդ :
| ակ յս եբրե լը
աւ պաանն ասա
ցեալ , ասէ ցժող
ովրդապետն :
մի երկնչիւ : բայց
միայն հաւատայ :
| Ի ոչ զոք է թող
ընդ իւր երթալ :
բայց միայն զպետ
րոս : և զյակովքոս :
և զյովհանն և
զեղբայրն յակ ո
զբայ :
| ակ իստուն ժող

ովրդապետին : և
տեսանէ ամբ ոհ
յոյժ , և լալա կանա,
և աղաղակ մեծ :
և մտեալ ի ներք «
ասէ ցնոսայ : զի
իսկո զվեալէք և լայք :
մանուկն ոչ եմեռ
եալ : այլ նընջէ :
| Ի ծանղո ատնէ
ին ըզնայ :
| Ի նորա հանեալ
արտաքս զամենե
սեան , ատն ու
ընդ իւր զհայր մա
նկանն և զմայր , և
զնոսան որ ընդ նը
մայնէին : և մտա
նէ ուրդներ մանու
կն :

Եւ ի կալեալ զձեռ
անէ մանկանն, ա
սէ ցնա: տալի՛ծա
ղո՛ւմի: որ թարգ
մանի, աղջիկ դու
քեզասեմ, արի:

Եւ զաղ զաղակի
յարեաւ աղջիկն, և
գընայր: քանզի եր
ամաց եբրե երկո
տասանից: և զար
մացան մեծաւ զար
ման ալեալք:

Եւ պատրուէր տայր
նոցա յոյժ, զի մե
ծք գիտասցէ զայն:
Եւ ասաց տալ նր
մայ որտեղ:
Եւ ի կալեալ զձեռ

Եւ ի կալեալ զձեռ
և երթային ըզհետ
նորա աշա կերտք
ըն երբ:

Եւ ի եղևիշաք աթ
ոռն, սկսաւ որս ու
ցանել ի ժողով ըր
դեանըն:

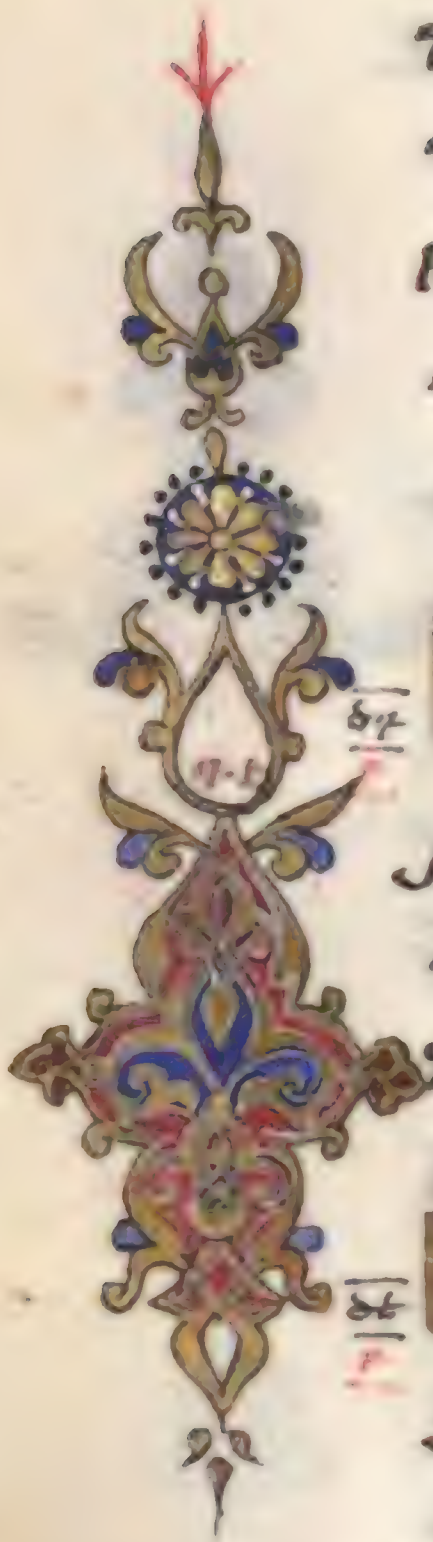
Եւ ի բազումք եբրե
լրսեին, զարմանա
ին ընդ վարդապե
տոս թիւն նորայ
և ասեին: որստիե
սըմա այս: կամ
զինչե իմաստ ու
թիւնս որտը եալե
սըմայ: զի զարու
թիւնք այս պիտիք
ի ձեռաց սորա լի

Տ
Շ
Ս
Տ
Տ
Տ
Տ
Տ

Բայց միայն գատա
զան : մի պարկ :
մի հաց : մի պղինձ
իգատ տիս : այլ ա
գանել հողա թափա :
և մի զգենուց ուր
երկուս պարեգատու :

ՃԷ Իսակ ցնոսա :
յորտուն մտան իցեք
անդ են առ թելա
նրա կալ լիք միսն
ելան իցեք անդի :

ՃԷ Ի ուրբ ոչ ընկ ալ
ցին զձեզ և ոչ քրի
ցեն ձեզ : յոր թամ
ելան իցեք անտի .
Թառ Թափ ես լիք
զփողի ոտից ձերոց
իվկայոտ թի շոցայ :

Տ
ՃԷ
ՃԷ
Շ
ՁԲ ՁԳ
ՁԷ

ՃԷ Ի երեալ քարոզե
ին, զիսպաշխարեա
ցին : և դերս բա
զուսմ հանեին : և
առ ծանեին իողով
զբաղում հիւանդո :
և բժշկե ին ըզ
նոսա :

ՃԷ Ի ԲԻՆԱՄԱՐ
ԲԱՏ ԳԵՐՈՒԼ ԴԵԱ,
քանզի յայտնեղե
անուննորա : և ա
սեր Թէյով հաննե
մըկրտ իջ յարեանի
մեռ եղոց : և վասն
այնորիկ զատ ը ու
թիւնք լինին նովա :

ՃԷ Ի յԼԲ աս են թե
եղիայե : իսկ այլքն

Տ
ՃԷ
ՃԷ
Շ
ՁԲ
ՁԷ
ՁԷ

Թե մարգարէն :

կամ Թե Իբրեւ զմե՛

իմար գար եից :

Ի բրեւ լուսն հերով

դես, ասե՛ : զորոյ

ես զգլուսն հաստ Ի

զյովհաննոս : ասե՛ :

նայ յարեալ Իմե

ռելոյ :

ՏԸ Օ Ինչն հերովդ

ես, առաքեալ կա

լաւ զյովհաննես,

կապեալ զնա և եղի

բանդի վասն հեր

ովդ Իստայ, կնոջ

փնջալսե եղբար

նորա : զի նա կին

արար ըզնա :

անդի ասե՛ յով

հաննես զհեր ով

դես : Թե ոչ և արեւ

քեզ ունել ըզ կին

եղբար քոյ :

Ի հերովդ Իստայ

ոխայեալ էր ընդմա,

և կամ էր սպանանել

զնայ : և ոչ կարէր :

Օ Ի հերովդ Ես

երկն չէր իյովհաննէ :

Քանզի գիտէր զնա

այր արդար, և սուրբ :

և սպաս էր նրմայ :

և լուեալ Ի նմանէ

բազում ինչ առնէր :

և քաղցրութ Թեանք

լուսէր նրմայ :

բրեւ արմի լին

էր պարապոյ յոր

ՏԸ
ՏԸ
4

Ժամ ընծրին տայր
հերովդէս յաւոր
ծընընդոց երոց
նախ արարաց եր
րոց. և հազար ա
պետաց. և մեծա
մեծաց գալիլէ ա
ցոց. և իմա ա
նել դասերն հերով
դի արայ և ի կաբա
ռէ. հաճոյ եղև
հերովդի և բազմ
ականացն. և
սէ Թագաւորն ցաղ լին
աւորն ցաղ լին. և
խընդրեալ յինէն
զոր ինչ կամիս. և
տանգ քեզ. և երդր
աւ նմա բազուման

գամ. Թեզոր ինչ
և խնդրեացես դու
յինէն. տանգ քեզ
մինչև ցկեն Թագաւ
որու Թեան իմոյ.

Սա ելեալ ասէ ցը
մայր երդ զինչ ի ընդ
րեցից.

Եւս ասէ զգլու
խըն յով հաննու մը
կըրտ չի.

Եւս եւալ անդ ը
նէ փութ Թանա կեա
Թագաւորն, ասէ.
կամիս զիայ ժամա
ցես ինչ վաղ վաղա
կե ի վերա ականեղ
զգլու ինչ յով հան
նու մկրտ չի.

Ի տրամեցաւ
յոյժ Թագաւ որն :
Բայց վասն երդման
նցն և կոչնա կան
անցն , ոչ կամեցաւ
անարգել զնայ : և
առաք եայ վաղվա
ղակի Թագաւ որն
դահիճ . և հրամայ
եաց բերել զգլուխն
նորայ :

Ի չորսաւ գլխ ա
տեաց զնա իբանդին,
և եբեր զգլուխն նորա
սկտելք : և ետ ջաղ
լին : և աղլիկ ըն
տարաւ ետ մաւ Բ
իւրու մ :

Բրե լըւան աշա

կերտքն նորա . եկ
ին բարձ ին զմա՝ ր
մին նորայ և եդինի
գերեղ մանի :

Կա
Կ

Եւ յայտնեցին
նրմա զամենայն
ինչ զորարար ին
և զոր ուսուց ին :

ԿԲ
Կ

Ի առե՛ցնոսա յն :
եկայք դուք մտ իս
առ անձ ինն յանա
պատ տեղի : և հան
գիլիք սակաւ մի :
Եւ ի եին բազումք
որ երթայ ին և գահին :
և հաց անդամ չժա
մանեին ուտել :

Տր 2
Կա 2
ԿԲ

Իգնացին նաւո-
յանապատ տեղի

առ ան ճիւղն :

Ի տեսին զնոսա
զիեր թային . և զգա
ցին բազումք : և
հետի յամեն ան
բաղաբացն խորուն
ընթանային անդր,
և մեր ճենային . առ

նոսայ :

Ի ելեալ ետեսամ
բոխ բազում, և զթա
ցաւ ինոսա : զի ե
ին իբրեւ ոչ խարք
որոց ոչ իցե հովիւ :

Ի սկսաւ որսոցա
նել զնոսա յոյժ :

Ի իբրեւ բազում

ժող

Տ	Ղ	Յ	Տ
44			45
47	27	40	56

ժամ եղև . մասն ու
ցեալ աշա կերտին
ասեին տեղիս և
նապատե : մինչ
դեռ առ ուրկայ ար
ձակեաց զժողովո
րդադ : զի երթեալ
շորի յազարակա և
ի գետաղա , գրն ես
ցեն իրեանց զինչ
որտից են : զի աստ
ինչ որ տեղ ոչ ունին .
Ի աս պատասխանի
ետ և ասե ցնոսայ :
Դո՛ք արդո՛ք դոցա ոտեղ .
Ի անցնա : եր
թիցո՛ք գնես ցո՛ք
երկեր ինձ դահեկանի
հաց . և տայ ու՛ք

դոցայ ուտել :

Անցնոսա՝ քա
նի նկանաւորն եւ :

երթայք տեսեք :

Բրե գիտաց ին
ասենցնա, հինկ :

Եւրկորս ճկորնա :

Իհրամ այ եաց

նոցա բազմել երա

խանա երա խանա

իւրաւորաւոր խոտ :

Իբազմեց ան

դանք դանք : ուր

հար ինք : Եւոր յիսորն :

Իառեալ զհինկ

նրկանաւն, և զեր

կորս ճկորնան, հայ

եցան յերկինս : ար

հնեաց : Տանրեաց

զնկան աւան, Եւոր

ցալակերտան զի

արկցեն նոցա : և

զերկորս ճկորնա ըն

բաշխեաց ամենեցուն :

Երան Եյագե ց

ան : Եւարձին ըզ

նրչխարան, երկո

տասան սակառիլի :

Եւ ճկանց անտի :

Իեին որ կերանն

երեւորք հինկ

հազարք :

Ի Եւորն Եւորն

Եւորն Եւորն

զալա կերտան ճր

անել ինաւ, Եյա

ռալաւորն քան

զնա երթալ յայն

հ

կ

հ

հ

կոյս իբեթ աւ իդայ
մինչ ինքն զժողովո
րդան արձակեցե :

Ճ

44
2

Ի հրաժարեալ ի
նոցանէ : Է իլեառն
կալ յաղաւ թա :

44
2

Ի իբրեւ երեկո ե
ղե : Էր նաւն իմեջ
ծովուն : Է ինքն
ի ցամաքի :

Ի տեսեալ զնոսա
հողմա կոծեալս ի
վարեղն , զիեհհող
մն ընդ դեմ նոցա :

Ի զչորրորդ պահ
ու գիշերոյն , գայ
առ նոսա : Գնալով
իվերա ծովուն : Է
կամեի զանց առ

նեւառ նոքաւ :

Ի ոքա իբրեւ տես
ին զի գնայր իվերա
ծովուն : Կամարե
ցան թե առաջագ
ինչ լինեցե : Է զաղ
աղակ բարձ ին :
Բան զի ամենեքեան
տեսին զնայ Է իր
ուով եցան :

Ի նա անդեւն վաղ
վաղակի իաւս ե
ցաւ ընդ նոսա Է ասե :
Բալալերեցար ուր :
Էսեմ : Է երկունջի
Ի Է ի նաւն առ
նոսա , Է դադարեաց
հողմն :

Ի ասաւ Է Էս իմ

Յ

44
2

Տ
44
46
2
Է ինք
Յ
Տ
Տ
Տ

Տ
44
46
Տ
Տ

արեալ էին ի միտս
 խորեանց : և զարմա
 նային յոյժ : քան
 զի և ի վերա հացին
 ոչ խմացան : զի եր
 ախրա նոցա թմբերեալ :

Ի երբեւանց ին
 յայն կոյս, եկինյեր
 կերն գեննէ սարեւթ :

Ի երբեւանց ի
 նաւէ անտի, իսկ
 և իսկ ծանեան զնա
 արք տեղոցն այնո
 րիկ : և ընթացեալ
 այսր անոր, ընդա
 մենայն դաւառն,
 սկսան մահ ծառք
 բերել զհիւ անդա
 ուր լսեին թէ անդի
 ցէ :

հ
 48

շ
 12

հ
 48 7

Ի ուր և մտան եր
 ի գեառդա, կամ եբա
 ղաքս, կամ յագ ար
 ախ, ի հրապարակս
 որն էին զախտա ժե
 տրա : և աղաչեին
 զնա զի գտնէ ի ք
 ղանցս հանդերձեց
 նորա մեր ձեացին :
 և որմն անգամ մեր
 ձեցանն՝ փրկե
 ցան :

հ

ժ

Ի ԺԱՂՈՒԼԵ
 ՅԱՆ ԱՌԱՎ ԺԱՐԻ

սեցիքն : և ոմ անք
 ի դպրացն, որ եկեալ
 էին յեմէ : և տես
 եալ զոմանս յաշա
 կերտացն, զի խառ

հ
 4

հանկ ձեռադք՝ այն
ինքնեւ. ան լըւ այ ու
տեին հաց. բամ
բաս եղին ։

Օ Իփար իսեղ եք
ևամենայն հրե ալի,
եթե ոչ բռնա լիւ
լրամանս զձեռքս
հաց ոչ ուտեն ։
Բան զիտեւեին զաւ
անդ ու Թիւն ծեր
ոցն ։ և ի հրա պար
ակե Տաեալ, եթե
ոչ հասի մկրտ իցին
ոչ ուտեն ։

Ե Եւ այլ ինչ բազոր
մե զոր ընկալ ան
ուսեղ ։ մկրտ ու
Թիւնս բաժաւ կաց

և ատոմանայ, և
պըղ ընձ եաց. և
մահ ձայն ։

Է Եւ այն հարց ան
ենցնա փարիս ե
ցիքն և դպիրքն.
Թե ընդ ին աշա կեր
աքնքո ոչ գնա և
լսաւ աւ անդ ու Թե
ծերոցն ։ այլ խառ
հանկ ձեռադք հաց
ուտեն ։

Ը Եւ ապա առախա ա
նի՝ ետ և ասեցնաւ.
Թե բարիդք մար
դար եացաւ եսաի
վանս ձեր կեղծ
աւ որայ ։ որ
պեւաւայ, իող

, ովորդայս շըր
 , թանգք մեծար է
 , զիս , ևսերաք նո
 , ցա հեռացեալ է
 , Բացեայ են յինեն :
 , զոր պաշտեն զիս :
 , ուսուցան են վար
 , դապետութիւնս
 , զմարդ կան պատ
 , Ըր իր եալս :

Ա . ողեալ զպատ
 Ըր իրաննայ , ու ն
 եք զմարդ կան ա
 անդ ու թիւն :

Բ . Իսանցնոսա :
 Բար իոք խոտեք ըզ
 պատր իրաննայ :
 զի զձեր աւանդ ու
 թիւնաւատ աւուցեք :

Գ . Իմովսեանս ,
 , պատր եան զհայր
 , քոյ և զմայր : և որ
 , Հարա խառն եացե
 , զհարե կամ զմար
 , րե , մահո՛ւ վախ
 , ճան եաց ի :

Դ . Իդոք ասեք , և
 թե ասեցեք ցհայր
 կամ ցմայր իւր կոր
 բան , որե պատ ա
 ռա՛յ զոր յինենաւ
 գտեցիս : և ո՛չ
 ևս տայք թոյլ նմա ,
 Հառնել ինչ հարն
 կամ մար : և ան
 արգեք զբաննայ
 ձերով աւանդ ու
 թեամբն , զոր աւ

անդ եցեք : և բա
զորմ ինչպիսի որայսմ
հրմանէ ատնեք :

Եւոյն ալ առ ինք
զամենայն ժողովո
րդն, ասե՛ցնուայ :
Ըտարոք ինչ ամե
նեք ինչ և իմիստառ եք :

Էհնչ արտաբոս
տ իմարդ մտեալ՝
եթէ կար իցէ պըղ
ծել զնա : այլ որ եւա
նեն ի հմանէ՝ այնէ
որպղծէ զմարդն :

Ոտնից ի ահանջս
լուսելո՛ւ լու
սիցէ :

Եւոյն ալ իմարդն եւ
ան՝ այն պղծէ զմարդ :

բոնե անտի, հար
ցան եին զնա աշա
կերաբն վանս ատաղի՝

Եւոյն ալ զնա : այդ
պէս և դոք ան միտ
ք եք : ոչ իմանալք՝
եթէ ամենայն որ
արտաբոս ի ներ

քս մտանէ իմարդ՝
ոչ կարե զնա պըղ
ծել : զի ոչ եթէ ի
սիրտ նորա մտանէ,
այլ յորովայն : և
արտաբոս եւանէ՝ և
սըրբէ՝ զամենայն

կերակուրսն :
Եւոյն ալ : եթէ որ
ինչ իմարդոյն եւա
նէ՝ այն պղծէ զմարդ :

զի ինկրք ուստ ի պր
 տէ մարդկան խոր
 հորդոք շարու թե
 ելան են : շըն ու
 թիւնք : պտուն կու
 թիւնք : գողութիւնք :
 սպան ու թիւնք :
 ապահ ու թիւնք :
 շարու թիւնք : նենկու
 թիւնք : պիլու թիւն :
 շարակն ու թիւն :
 հայ հոյու թիւ : ամ
 բարտ առան ու թիւ :
 ան զգամ ու թիւն :
 այս ամենայն շար
 իք ինկրք ուստ եւա
 նեն և պղծեն զմարդ :
 Եւ ամստ ի յարու
 ցեալ եկն ի սաղմանա

ա իւրոսի և սիդունի :
 և մտեալ իտուն : ոչ
 ումէք կամեր յայտնել :
 և ոչ կարաց ծածկել :

ԺԹ Ըստ կինմի զնը
 մանե , որոյ գութար
 իր նեղեալ էր յայտ
 պղծոյ : եկն ան գ
 առ առ ալի նորա :
 և կինն էր հեծանոս
 փիւնիկ : ասորի յազ
 րէ : և աղաչէր զնա
 զի զդւն հանցէի
 դրստերէ նորա :

ԺԺ Եյն ասե՛ցնայ :
 Թոյլ տուր : նախա
 գեսցին մանկութիւնք :
 զի ոչ և բարիոք առ
 նորէ զհայ մանկանց

և արկանս ել շանց :

Լ աստատապես աս
նի՛ ետ և ասե՛ : ամբ,
և շունք ի փշրանաց
սեղանս մանկանցն
կերակրին :

Լ ասե՛ ցնա յա :
վասն պար բանս ի երթ,
եղ զկեն ի դրատ երե
քութմե :

Լ ասց ի տունսեր՝
և եգիտ ելեալ զդեն,
և զդուստրն զի ան
գեալ դնելո ի
մահիմն :

Ի Ե Կ Ե Լ Ե Լ Ե Լ

ԱՆՆԻՔԱՐ ԻՍԱՀԱՆ
նացն տերոսի և սի
դանի : և եկն ի ծովեղ

ուն գալ ի լեացո ոց :

Ե մեջ ասի մանացն :

Ի դեկա պաշխա :

Լ Ե բերին ասալի

նորա խորլի և

համբ : և աղաղ ե

ին զի ճեռն դեցե

ի վերայ նորա :

Լ աստ եալ զնա մե

կուսի յամբոխ են :

արկ զմատուռն և

իւր ընդ ական լըս

նորա, և ելմոք ան

դըր : և կալեալ ըզ

լեզրե նորա, հայե

ցաւ յերկինս : յո

գունց եհան և ասե :

եմի փալծա : որ ե

բաց ին :

Ե
հո

Ինոյն ժամայն բա
ցան լսելիք նորա : և
լուծան կապանք լե
զու ի նորա : և խառ
անք ողիղ :

Ի պատու իր եաց
նոցա զիմի որմ էք
ասից են :

Իոր չափ նա պատ
լուերէր նոցա : նորա
ևս առաւել քար ո
ղէին : և ևս քանզև
զարմանա ին և ասեին :

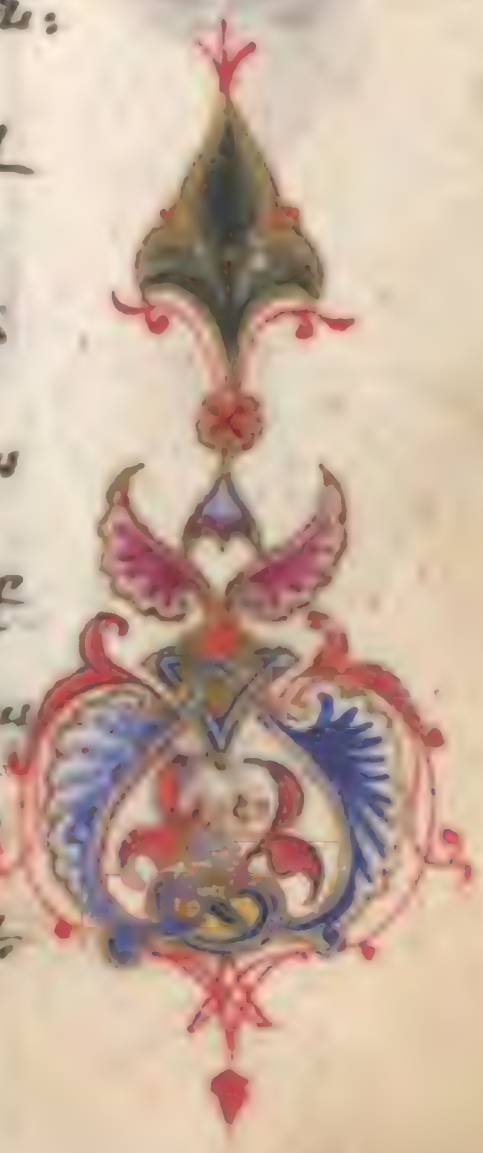
Օ ամենայն ինչ
բար իոք գործեացա :
զի իւր ից լսել տայ և
համեցիտա
սել :

ԱՄԻՆ

Իս ԵԱՅՆՈՒԽԻ ԴԱՐՁ

Եալ ժողովորդ բա
զու մեր : և ինչ ոչ ու
նեին ուտել :

Ս ոչեայ զաշա կեր
տան իոր և ասեցնոսա :
զըծ ամ ես ի վերայ
ժողովորդ եամոք : զի
արդ երեք առորք են
մինչ առ իսկն , և ոչ
ունին զինչ ուտիցեն :
և եթէ ար ճակեմ ըզ
դոսա նաւ թիս ի
տունս իրեանց :
նրք թից են ի ճանա
պարհի : զի ոմանք
ի դոցանէ , ի հեռա
տանէ նկեալ են :
առասխանի է

Դ	Շ	Տ
ՀԵ	Ճ	
ՀԶ		ՃԿ

տուն նմա աշա կերտ
քնն հորա : ստաի

կարես յագի ցոցա
նել ըզրոսա հայ ի
յան ապատ ի աստ :

Ի հարցան երըզ
սոսա քանի նկա

նակ հայ ունիք :

Ինոքա ասեն,

իաւ թն :

Ի հրամայեաց ժո
ղովորեանն բազ
մել իվերա երկրի :

Ի առեալ զի աւթն
նրկան ակն , ք ոհա
ցաւ : եբեկ , և ապր
ցաշակերտան զի
արկ ցեն : և արկ ին
առ աջի ժողովորեանն :

Ի ճկունքս սակա
ռնեին , և զայն և

աւրհն եաց : և հրա
մայ եաց արկան ել :

Երան կյապեցան :

Եւ քար ձ ին զնշխարս
կոտ որոցն իաւթն

զամբ իող :

Ի եին որք կերանն

իբրե չորք հազարք :

Եւ արձակ եաց

զնոսա :

Ի ԵՐԱՅՈՒԹԱՆ

ՄԱՐԿԱՆ ԵՐԱՅՈՒԹԱՆ

հանդ երձ աշա կեր

տաւքն , եկն իսահ

մանա դաղ ման ունեա :

Ի կին փարիս եցիքն

և սկսան վիճել ընդ

հր 2 յ 3
հե 84 84 24

ԻԲ

նըմայ : և խնդրեին ի
նմանե նշան յերկն
ից փորձելով զնա :

ՀԸ **Է** Ի զայրացաւ յո
գի իւր և ասե : զի ե
զի ազգայս նըռան
խընդրե : ամեն աս
եմ ձեզ : Թե տայի
նշան ազգիս այս միկ :
Թող զնոսա : դար
ձեալ եմուտ ինաւ և
գընաց յայն կոյս :
Ի մոտացան ճաց
բառնալ : բայց մի
այն մի նկանաւ որ
նեին ընդ իւր ևանա
ի նաւ ին :
ՀԹ **Է** Ի պատըր իր էր
նոցա և ասեր : զգոյշ

եղերոք ի խմորո ան
մի փար իսկոյնց : և
ի խմորո հերովդ ի
անոսաց :

Հ **Է** որհեին ընդ
միմեանս և ասեին .
Թե զի հացս ոչ ունիմք :
Ի Խաւց յո և ասե
ցնոսա : զի խոր
հեք խիրտս ձեր Թե
րա հար աւոք Թե
հաց ոչ ունիք : տա
կաւ ին ոչ իման այք
և ոչ յիշեք : ապշ ու
Թիւն ունի զսիրտս
ձեր : աչք գոն և ոչ
տեսանեք : ահանջ
են և ոչ լսեք : ոչ իմ
անայք տա կաւ ին :

հր	շ	յ	մ	հր	մ
հԸ			ձգք ձկր	Հ	ձգե
հԹ	ձկր		ձկր		

և ոչ յիշէ յոր ժամ

լղհենկ նկանալն

ի հինկ հազարսն :

Եքանի սակառի լի

բարձիք զկոտորոցն :

Իսակն երկոտասան :

Ի յոր ժամ զիարծն

նրկանալն ի շորս հա

զարսն : Եքանի զամ

բեղ լի բարձիք զկո

տոր ոցրն :

Ի նորասանն, իսկ թն :

Իսակն ցնուայ :

Իսկ զիարդ ոչ իմանայք :

Իգ

Σω

Իսկ իբեթ սա ի

դայ : Եւ ծէնատ ա

լի նորա կոյր մի : Ե

աղ աշեին զնայ զի

մերձ եւցի ինայ :

Ե

Ձ

Իսկ եւալ զձեռա

նե կոտրին : Եհան

արտաքոյ շին ին : Ե

Թուք յաղսնորա, և

ձեռն եր իվերա նորա :

Ե հարցանէր ցնա :

Ըստ տեսան իցի ին :

Իսկ արդ : Եւսակն,

տեսանեմ զմարդ

իկրա զի շրջին եր

ռե լղ ծատ ա :

Իսկ արձեալ եր ձե

ռա իվերա աջ աջ

նորա : Եբաց Ետե

սանէր : ողլացար

Ե տեսանէր համ

արձակ զամեն սցն :

Իսկ արձակեաց զնա

իտուն իոր և ասէ :

ի շէնըդ մի մտանի
ցես : այլ երթ իտուն
քոյ : Եւ որ ժամիշէնս
ճատան էցես : մի

ութեք ասիցես ի

շինին :

ԻՆԼՅԱՆ

ԱԿԵՐԱՐԱՐՈՒՄ ԴԱՐՈՒ

Իգ գերձ , իշէնըս կես
արեայ փիլիպեայ :

Ի Եիճանապարհին ,

հարցան էր ցալ ա
կերտան Լասեր : զո

ուստեք ասեն զինեն
մարդ իկս թէ էցես :

Ի որա Ետունս պա
տաս Խանի Լասեն :

զյուզհաննես մկր
տիչ : Եւ այլք զեղիւ :

Եւ այլք զմի ոք իմար

գարեից անտի :

Եւ սէ ցնուայ :

Իսկ դուք զո ուստ

եք ասեք զինեն թէ էցես :

Եւ աս Խանի Խու

պերտոս Լասեցես :

Դու Եւ քան :

Ի Եւսաստ Եայ ի

Ետաս , զի մի ում եք

ասից են զնման ի :

Ի սկսաւ ուսուցա

նել զնուա : Թէ

պարտ էորդո մարդո

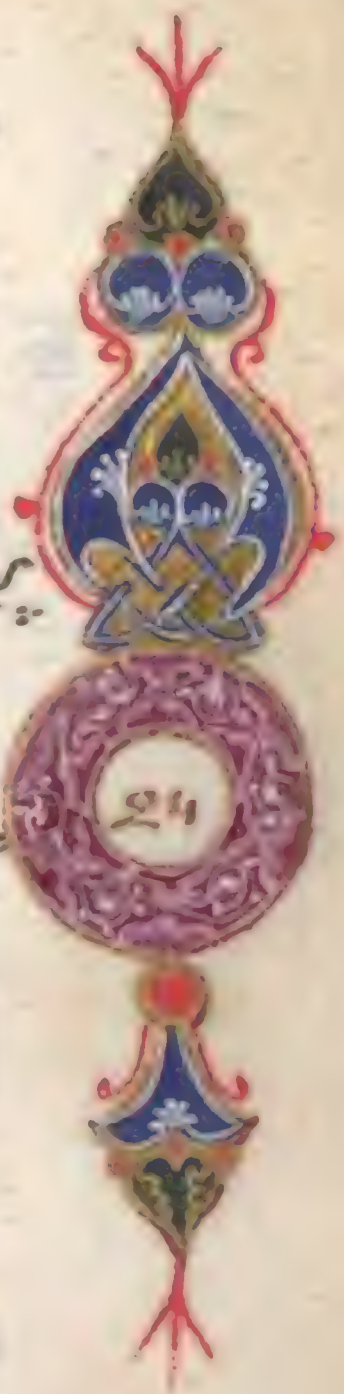
բազում չարչա Ե

անա ընդու նել : Ե

անար գել յերիցանց :

Ե ի քահ անայ ասե

տից : Ե ի դրպրայ :

մի շ յ մ
24 27 28 29

մի շ յ մ
28 29 30 31

և մեռան ել : Եկերի
առոր յառն ել :
ՃԶ Եւ համարձակ ըզ
բանն խառնեցաւ :
Եւ առեալ զնա մե
կութի պետրոսի ,
սկսաւ սաստ ել
նրմայ :
Եւ զարձատ
եառն զաշտ կերտ
արն : սաստ եւայ
պետրոսի և ասէ :
Եթ՛ յետս իմ սա
տանայ : զի ոչ
խորհիս դու զայն
այլ զմարդ կանա :
ՃԶ Եւ ոչ ելեալ առ
ինքն զժողովորդն
աշտ կերտաւքն հան

դերձ' ասէ զնոսա :
Եթե ոք կամ ի գալ ըզ
կնիիմ , որաս ջի
զանձն իւր : Եբարձ
ցե զխաչ իւր' և ե
կեցե՛ զկնի իմ :
Օ Եորկամից ի
ապրեցողացն ել
զանձն իւր , կոր
ուցե՛ զնա : Եորկո
րուցե՛ զանձն իւր
զամն առեալ ա
նին , ապրեցո՛ւ
ցե՛ զնայ :
Օ Ինչ առգորտ ե
մարդոյ եթե զաշ
խարհս ամեն այն
շահեացի' և զանձն
իւր տու թեցե՛ :

հ	շ	ճ
ճ		ճ
ճ	շշ	ճ

բանդի զինչ տացե
մարտ՝ փոխանակ
անձ ին իւրոյ ։

Չ իւրոյ ամառ-
համար եպի զիս

և զբանս իմ, ի շնա

ցատ ի մեղաւոր

ազգիս այսմիկ, և

որոյն մարդոց յամ

առթարացե զնա,

յորժամ եկեաց է

փառաւոք հաւ ը

իւրոյ, և հրեշտ ա

կաց սրբոյ ։

Ը ամառ ցնոսաց ։

ամեն ասեմ ձեզ ։

Օ ինչն ոմանք

իսոյանէ որաստկա՞

որք մի ճաշակ ես

ցենդմահ, մինչ և
տեսցեն զարքայ ու
Թեւոյ եկեալ զաւ
րու Թեամբ ։

Ե յետ վեց աւ ուր
առնու ընդ իւր յս զ

պետրոս, և զյակով

բոս, և զյոհանն ես ։

և հանէ զնոսայ է

լեառն մի բարձր

առ անձ ինն ։ և յայլ

կերպս եղև առաջի

նոցա ։ և ձորիճք ըս

րա եղեն փայլ ուն

սպիտակ յոյժ ։ որ

պես Թափ իջք երկ

րի, ոչ կարեն այն

պես սպիտակա ջու

ցան իշ ։

հ	շ	Տ
ձ	շ և ճիւղ	շ
ձ	շ	ձ

Երևե եղան ըստ
ցա եղիայ, մովսեսի
հանդերձ: և խառա

եին ըստ յի:
առաւանդանի եւ
պետրոս և ասէ զյս:

Խաբբի՝ բարեոք ե
մեղ աստ լինել: և աս
ռապոք երիս աս
զատ արս: Մի՝ քեզ:

և մի՝ մովսեսի: և
մի՝ եղիայի: քան
զիտէ գիտեր զինչ
խառսեր: զի զար
հորեւալ եին:

Երևե ամալ մի
հովանի ի վերանոց:
այն եղև յամալոս
յն և ասէ: դայ եոր

դի իմ սիրելի: զը

մայ լուսարուք:

Եյան կարծակի
հայեց եալ այսր
անդր: ոչ ևս զոք
որեք տեսին:

Բայց միայն զյս ըստ
երեւանս:

Իմինչ դեռ ի լանե
ին ի լեռնե անտի՝
պատրու իրեացնոց
զիմի՝ ումէք պատմ
եսցեն զոր տեսին:
Բայց յոր ժամ որդի
մարդոս իմեա եղոց
յար եցե:

Եւ ըստ աս զբանն ի
մըտի՝ ունեին: և
եմդրեին ըստ միմ

Մատախանն ի ետ
 Տիման ի խորովը
 դենեն և ասե : վար
 դա պետ : ածի զոր
 դի իմ առքեղ զոր
 տնիս պահաճար : և
 որ հասանե : զար
 կուցանե զնա : և
 փրո փրե : և կրճ
 տե զատամտեսիոր :
 և ցամաքի : և ասա
 ցի ցալակերտան
 քոյ զի հանցեն և
 ոչ կարացին հա
 նել զնա :

Մատախանն ի ետ
 հոցա և ասե : ոչ
 ազդան հաւ աստ :
 մենչ և յերբ եցեմ աս

հ

չ

հ

չա

չա

չա

ձեղ : մենչ և յերբ
 անա պցեմ ձեղ : ա
 ծիք զնա աստ :
 և ածին զնա աստ :
 քու ետես զնա
 պան : վաղ վաղա
 կի շար թ լեաց զնա :
 և անպեալ յերկ եր
 ծառ ալեր և փրփրեց :
 և հարց ցհայր իտ
 տա և ասե : քանի
 ժամ անակ քեն յոր
 մե հետե այդ եղև
 դամայ :
 և ինա ասե : իման
 կու թենե : բազու
 մ անպամ ի հորտար
 կանե զդա և ի լոր
 զի կորուսցե : արդ

ելմէ կարաւոր ինչեւ
 առ գնեաց մեզ տր
 քիցայեալ ի վերամեր:
 Եւ յս ասե՛ցնա:
 ասացեր (մէ կա ը
 առնեա՛ն: ամեն այն
 ինչ հնար առ ուր է
 այնմ որ հատատայն:
 Եւ վաղ վաղ ապի
 աղաղակեաց հայր
 մանգանն և ասե:
 հատատամ: առ գ
 նեաց ան հատատ
 ու (մեանս իմում:
 Բրե ետես յս
 (մէ կուտի ժողով
 որդիս ի վերա՛սաս
 տեաց այսոյն և ասե:
 համար, և խորհայս

ես տամ քեզ հրաման:
 եղ ի դմանե, և այլ մե
 և ըս մտաներ իրաց:
 Եւ աղաղակեաց՝ և
 յոյժ լլկեաց զնա և եղ:
 և եղև պատանե եակն
 իբրև զմեռեալ:
 մինչ և բազմաց իսկ
 ասել (մէ մեռաւ:
 Եւ կալաւ զձե
 տանե նորա: յարոյց
 զնայ, և կանկնեցաւ:
 Եւ իբրև եմոտ տ
 նա իտուն՝ աղակեր
 տքնատ անձ ինն
 հարց ին յնա: մեք
 ընդ էր ոչ կար այց
 աք հանել զնա:
 Եւ ասե՛ցնուայ:

պղծո

այդ ազգ ոչ եւ եք
 ելանէ, եթեոյ պա
 հովք և աղ առ
 թիւք **Ե** ԵՆՔԻՆ
ԵԱԼ ԱՆՏԱՆԵՒՆ
 առ դաշ իլէ ապրովք
 և ոչ կամեր եթե
 ոք գիտ ապցե :
 քանզի ուս ուց ա
 ներ զաղ աւեր տան
 իւր և առ եր ցնուա :
 Թե որդի մարդոց
 մատն եղոցե ի ձեռս
 մարդ կան : և որ
 պանց են զնա : և
 իբրեւ ապանցի յե
 րեր առ ուր յարեցե :
 Եւ որքա ոչ գիտե

Կ
 Շ
 Ղ
 Զա
 Կ
 ՏԿԶ

ին զբանն : և երկրն
 չեին հարցան ել
 լղնայ :
Ե Կն ի կապառնա
 ում : և իբրեւ ե
 մուտ ետուն, հար
 ցան եր զնոսա զինչ
 վիճե իք զճան ա
 պարհայն ընդ
 միմեանս :
Ե Եւ որքա լուսինեի
Ե անզի ընդ մի
 մեանքս վիճե ին
 ի ճանապ արհ ին
 Թե ոչ մեծ եցե :
Ե Իբրեւ նստ առ,
 կոչեայ զերկոսա
 ամանն և ասեցնո
 սա : եթե ոք կամի

Կ
 Շ
 Ղ
 ԶԲ ԶԵ

առ ալ ին լինել
 եղիցի ամենեցուն
 կրթութիւն : և ամեն
 անցուն պաշտ առ
 անայ :

Իսկ եւալ ման
 ուկմի կայոյց ի
 մէջ նոցա : և ընկ
 ալ եւալ զնա ի գիրկ
 ա իւր : ամեն ցնոսա :
 որ միանգամ յայս
 պիտի մանկաւոյ
 ընկալցի յան ուն
 իմ : զիս ընդ ունի :
 Ի որդիան ընդ ու
 նեցի : ոչ զիս ընդ
 ունի : այլ զայն որ
 առ աք եացն զիս :
 ամա առ իսանի ետ

նրմա յովհանն ես
 և ասե : վարդ ա
 պետ : տեսաք զոմն
 զի յան ունքո դեա
 հաներ, և պմեր կնի
 ոչ ըլլեր : և արգե
 լաք զնա :

Ի ասե ցնոսայս :
 մի արգել ոք զնա :
 զի ոչ ոք ե որառնե
 զաւր ու թեւնըս
 յան ունիմ, և կարե
 ցե հայ հոյեղ զես :
 զի որոջնե ընդ մեզ
 հակառակ ի մեր
 կոյսե :

Ի որոք արբ ուս
 ցե ձեզ լոր բաժա
 կաւ յանունս յայս

22
 23
 24

25
 26

Կ 2 յ 5
 22 23 24 25
 26 27 28 29

Կ 25

Թե դուք քիչք ամեն
ասեմ ձեզ. մի կոր
ուսցե զվարձս իոր:

ՉԸ Իսկով գայթապ
ղեցուսցե զմե. և
փոքր կանցս որհա-
ստան յիս. լաւ եր
նրմա առ առել. և
Թե արկեալի ընդ
պարանոց. նորա
երկան իշոյ և ընկե
ցեալ ի ծով:

ՃԸ Իեթ գայթապ
ղեցուսցե ըզքեզ
ձեռնքոյ. հաւո ըն
կեայ իքեն. զի
լաւ իցե քեզ խել.
ի կեանան յառ իտե
նից Տոանել քան

հ
չԸ
x
չ
xչե
հ
xհ
x2

երկուս ձեռս ուն
ել և երթալ ի գ. և
հեն ի հորնան շէլ:

ՃԹ Իեթ ոսնքո գայ
թապղեցուսցե ըզ
քեզ. հաւո ընկեա
զնա իքեն. լաւ իցե
քեզ կաղ Տոանելի
կեանան յառ իտե
նից. քաներ կուս
ոսս ունել և անկա
նել ի գեհեան:

ԴԸ Իեթ ակն քոյ
գայթապղեցուս
ցեզքեզ. հան զնա ի
բաց. լաւ իցե քեզ
միով ակամբ Տոանել
յարբայոր թիւն փ.
քան երկուս աչս ու

հ
ՃԹ
x

հեղեանական ել է
գեհեն ։
|| Եւորդն նոցա ոչ
մեռանի ։ և հորն
ոչ շիջանի ։ զի ամէ
նայն ինչհրով յաղ
եսցի ։

ՃԲ | արիւղք է աղ ։
և եթէ աղն անհամ **ԵԸ**
եսցի ։ Ի՞նչ համեմեսցի ։

|| Եւ որդիս կալ
արուղք յանձ ինչս
ձեր զաղն ։ և խաղ
աղ ու թիւն արարեք
ընդ միմեա
նքս ։

ՃԳ | **ԻՆՍՏԻՅԱ**
ՐՈՒՑԵԱԼ ԳԱՅ Ե
սահմանս հրէ աս

հր   ղ   ճ
ճբ   ճձե   լա

տանի յայն կոյս յոր
դան անու ։
| Եւ թաղիս դար
ձեալ խոնեալ ժողո
վորդն առնա ։ և
որպէս սովորեք մի
սանգամ որսոց ա
նէր զնոսայ ։

| Եւ քիարիս եղբն
մատուց եալ փոք
ձեղով հարցանեին
զնա և ասեին ։ Եթէ
արժան եղե ատն
զկին իր արձակել ։
|| Եւ ապատասխա
նի ետնոցայ և ասե
լին չ պատը իրեաց
ձեզ մովսես ։
|| Եւ ողբա աս են ։ մով

$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{16}$	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{16}$	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{16}$
---	---	---

ցիկ որմաստոցաներն։

Ի

ահաւասեկ ոմն մեծ

Բ քրե ետեւ յա

բարկացեալ սա ս
տեանց շոյաց և ասե.

Թոյլ տուք մանկաւ
ոյր գալ առ իս. և մի
արդ ելուք զդոսայ։

զիայր պիս եանցր ե
արք այտ Թիւն այ։

Լ մեռասեմ ձեզ։

որոշ ընկալցի զար
քայտ Թիւնայ եքրե
զմանուկ. ոչ մոցեի
նայ։

Բ Եւտեալ զնոսա ի
գիրկա. ձեռնեղ իւլե
րա և արհնեանց զնոսա։

Ե ընդ ելանելն ուրա
անտ ի իճան ապարհ,

ատուն, ընթացեալ ի
ծորնը իջաներ։ հար.
ցաներ ցնայ և ասեր։

Վարդապետ բարի.
զինչ արարեց. զի ըզ
կեանսն յառ իտ ենա
կանա ժառանգեց ից։

Ե Եւ ասե ցնայ։

զի ասեա զիս բարի։

Ղեբոք բարի. բայց մի.
աճ։ զպատու իր

անս գիտեն։ մի շը
նար։ մի սպանան
եր։ մի գողանար։

մի առտ վկայեր։ պա
տը եայ զհայր քոյ և
զմայր։

Ե ապատ ապ խան ի

մի շ
ձեռն ձեռն ձեռն
ձեռն

ետ և ասեցնա : վար
դապետ : զայդ ամեն
այն արարի իմանկո
թենե իմանե : արդ
զինչ և սպական իցեն :

ՃԸ Եյն հայեցեալ ինա
սիրեանց ըզնայ :

Եւ ասեցնա, մի ինչ
պականե իցեն : Եւ թե
կամիս կատարեալ լի
նել : Երթ զոր ինչ ու
նիս վաճառեայ, և
տո՛ր աղքատաց : և
ունիցիս գանձս յեր
կինս : և ան զխաչն
և եկ զկնի իմ :

ՃԹ Եւս խոժոռ եալ
ընդբանն . զընայ
տըրտութ : զի ունի

ինչն բազումս :
Եւ հայեցեալ յայս
կոյս յայն կոյս յն
ասեցա լերտան :
զիարդ : դժբարին
ե որ զինչոր ունին մի
տանել յարգայո

Թիւն այ :
Եւ աշակերտքն զար
մացեալ էին ի վերա
բան իցն նորա :

Եւ յն դարձեալ
պատասխանս ի ետ
նոցա և ասե : որդ
եակք՝ որ չափ դժբ
արինե յոսացելոյ
յինչս մտանել յարգ
այո Թիւնայ : դի
րինե մալտոյ ընդ

Տ	Շ	Տ
ՃԸ	ՃԹ	ՃԺ
ՃԻ	ՃԿ	ՃԼ

Ժակ ասղան անց աս
նել, քան մեծատան
յարգայ ու թիւն այ
միտան Ել :

Ինոքա առաւել ևս
զարմանային : և ասե
ին ընդ միմեանս .

իսկ ո՞ր կարիցե ապրել :
այեց եալ ընդ նոս

աս յս ասե : առ ի
մարդ կանե այդ ան
հրնար ինե : այլ ոչ

Առ ի յայ :
ԱՍՍԱԼԱՍ
ԵԼՏՆԱԿ ՊԵՐՈՍ :

ահա առիկ միջ թող
այք զամենայն և եկաք
ըզկնի քոյ :

առաախանի ետ յս

Տր Զ
Ն միա
Մ չղը

և ասե : ամենա Եմ
ձեզ : ոչ ոքի որե թող
զտուն, կամ զեղբարս ,
կամ զքորս , կամ զհայր ,

կամ զմայր , կամ զոր
դիս , կամ զաղբարս ակս ,
վանիմ . կամ վանառ
ետարանին . եթե ոչ

առնուցու հարիւրս
պատիկ պիմ յայս ըմ
ծամանակի , տունս , և եղ

բարս , և քորս , և մայր
և որդիս , և աղբար ակս ,
հալածանալք հանդ

երձ : և յաշխարհին որ
գալոցնե՝ զկեանսըն
յառ իտեմակամս :

Թ Իբազորմք եղիցին
առաջ ինք յետ ինք : և

Տր Զ
Ն չկր
Մ չղը

յետինք՝ առաջինք :
Եւ ինն ի ճանապարհ
հի մինչ դեռ եղան ե

ինչեմ : Եւ երթայր յս
առաջի քան զնոսա :

Եւ զարմացեալ եին որ

զհետն երթային :

Եւ երկընչ ե ինն :

Եւ ի վերջ

առաջինք զնոսա :

Ամենապատու

սանան առանձ ինն :

Ապա առաջինք զնոսա :

Այնք զնոսա :

Եւ ի վերջ

առաջինք զնոսա :

Եւ ի վերջ

առաջինք զնոսա :

Եւ ի վերջ

Եւ ի վերջ

Եւ ի վերջ

Եւ ի վերջ

յին զնա իմա : Եւ ի վերջ

առաջինք զնոսա :

Եւ ի վերջ

առաջինք զնոսա :

Եւ ի վերջ

առաջինք զնոսա :

Եւ ի վերջ

առաջինք զնոսա :

Եւ ի վերջ

առաջինք զնոսա :

Եւ ի վերջ

առաջինք զնոսա :

Եւ ի վերջ

առաջինք զնոսա :

Եւ ի վերջ

առաջինք զնոսա :

Եւ ի վերջ

առաջինք զնոսա :

Եւ ի վերջ

առաջինք զնոսա :

Եւ ի վերջ

առաջինք զնոսա :

Լ ւորքաւանն ցնայ :
տորմեղ զի նապոյոք
մի յաջմեքումնէ և մի
յազեկե խիտումն քում :

Ս ատաւխանի ետյս և
աւեցնոսա : ոչ գիտ
էք զինչ խնորեք : Կար
էք ըմբել զբաժակն զոր
ես ըմբելոյ եմ : Կամ
զմկրտոտ թիւնն մկր
տել զորեսմկրտելոցեմ :

Լ ւորքայ ասեմն ցնայ
կարեմք :

Ա ւեցնոսայս : զբա
ժակն զորեսմկրտելոցեմ
ըմբելոյ եմ : և զմկրտոտ
թիւն զորեսմկրտելոցեմ
մկրտելոյ եմ :

Ս լնատոցան ել

ընդաջմե իմնէ և ընդ
ազեկե ոչ եմ տալ :
այլ որոց պատր աստ
եալն եղե :

Լ ւորեալ զայն տա
սանցն : սկսան բար
կանալ յակողբա և յով
հաննոտ :

Լ ւորն կողեաց զնոսա
ատիւքն և ասեցնոսա :

Կ արեք : զիոր յան
ըանն եղիանքն են չե
թանոսայ : տիրեննո
ցա : և մեծամեծք և
նոցա եղիենն նոցա :

Ս ւոյնպես եղեկի
ձերում միջի : այլոր կա
միցի ի ձեռն մեծ լինել
եղիցի ձեր պաշտամենա :

մր	շ	մ
ձոր	ձհ	մ

և որ կամացի ի ձեռն առ
աղ ին լինել՝ եղիցի ամ
ենեցուն ծառայ :

Բ անդի և որդի մար
դոյ՝ ոչ եկն ասնուղ

պաշտառն : այլ պաշ
տել : և տալ զանձն

իւր փրկանա փոխա
նակբազ

Լ մայ :

Ի Գ Ա Ն Յ Ե Ր

Ե Բ Ո Ւ Ե Լ Է

նել նորա յերեւոյե
աշակերտաւքն և բա

զում ժողովորդով :

որդի տիմեի, բարտի
մեռն կոյր : նըստ եր

մտրացիկ յանցս ձան
ապարհի :

Տ
ՏԺ
ՏԺԳ

Յ
ՂԱ ՏԼԵ
ՏԴ

Բ րե լուսե եթէ յ
նազարացիէ, ակառ
աղաղակել և ասել : որ

Լ ի տառեին նմա բա
զումք զի լոկացի : և
նա առաւել ևս աղաղա
կել, որդի դառնի որդր
մեայ ինձ :

Չ տեղի ամ յա, և հը
րամայեաց կոչել զնա :

Լ ոչ են զկոյրն և աս
ենցնա : քաջալեր եայ :
արի կոչե՛ք զքեզ :

Լ ի նորա ընկեցեալ
զճորձսիրոյ : յար ետ
եկն ամ յա :

Գ ատառ խանի ետնմա
յա և ասե, զինչ կամիս

ԼԵ

զիարարից քեզ :

|| **Ա**ն՝ ցնա կոյրն :

|| **Բ**ա՛ւր ռնի՛ զիբացայց :

|| **Գ**նա՛սն ցնա, երթ :

Հաւա՛նք քոյ կեցոցին

Ըզքեզ :

|| **Դ**ա՛ւր զաղակի՛ բա
ցաւ, և երթայր զհետ

նորա ի ճանապարհին :

|| **Ե**րթա՛մ մեր ձեռքն

յեւ, իբեթփաղէ և ի

բեթանիս՝ մաւտի

լեռնն ձիթէն եաց՝ ա

ռաքէ երկուս յաշ ա

կերտացն և ասեցնա :

|| **Զ**ա՛յց քոք ի գետ

դդ ուր ընդդեմ ձեր

կա : և նոյն ժամ այն

իբրև մտանէք ինայ՝

գտանիցէք յաւանակ

մի կապեալ : յորովեա

ողդք իմարդկանե նրա

տաւ : Լուծէ՛ք զնա և

ածէ՛ք : և եթեդք աւ

սոցեզ ձեզ եթէ զի Լու

ծանէք զյաւանակդ :

աասալիք եթէ տն իւր

ուսկտոյն : և զաղ

զաղակի՛ առաքեացե

զնապար :

|| **Ը**րթա՛մ, և գտին ըզ

յաւանակն կապ եալ

առ դուրս արտաքոյ ի

փողոցին, և Լուծին զնա :

|| **Թ**ա՛մալք յորոց անդ

կացին ասեն ցնոսայ :

զի գործէ՛ք, զի Լուծա

նէք զյաւանակդ :

մի

ը

մի

ձեռն

մի

մի

մի

ը

մի

ձեռն

մի

մի

Լ Եւորապանն ցնտա
 որպէս առաջն յս : և
 թոյլ ետունն Եոյսայ :

Լ Ժեն զյառանալն
 առ յս : և արկան են ի
 վերա Կորա զհանդեր
 ձրս : և Կառաւ ի վերա
 Կորայ :

Լ Իբազոմք զհան
 դեր ձա ի Երեւանց տարա
 ծանելն ի վերա ձանա
 պարհին :

Լ Եւալք ոստա ի ծառ
 ոց հատանելն և արկա
 նելն զձանապարհան :

Լ Եւորաւալին և զկը
 նի երթաին , աղաղակ
 եին և առեին : ովսան
 Կա թարձրելոյն : աղը

Եր   Դ
 Էր   Զ
 ԶԷ   ԶԷ

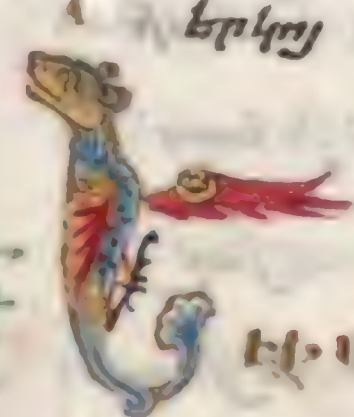
նեալ որ գասըդ յանուն
 ան : առհնեալ թագ
 առ որոն թիւնդ եկեալ
 հաւր մերո դաւթի :
 Խաղաղութիւն յերկինս ,
 և Կառաւ ի բարձունս :

Լ Եւալք ոստա ի ծառ
 առն յս , և հայեցաւ շո
 ը զամենեկ ումք : և
 զի եր երեկոսայեալ ձա
 մն : ել ի բեթանիայ ,

երկոյ տառան ի
 քն հան
 դեր :

Լ Եւորաւալին և զկը
 նի երթաին , աղաղակ
 եին և առեին : ովսան
 Կա թարձրելոյն : աղը

Եր   Դ
 Էր   Զ
 ԶԷ   ԶԷ

և եկն թե քառանից էին
ի հանց : և իբրև եկն ի
հայ : ոչ ինչ եղիտ բայց
միայն տերև : զի ոչ
իսկեր ժամանակ թը
զույ :

|| աստախանի ետ և
ասեցնա : միևս որ
յաւ խաւան իբն պը

տոր կերիցե :
|| Դսերն աշա կերտ
քն հորայ :

ՃԻԱ || անյեմ : և մտեալ
խաւաւարն, ալս ա-
հանել զվաճառակա
հան և զգնատ զան որե-
ին իտաճարին : և զ
սեղանա հաստավաճա
ռայն ցրտեայ : և զա

Տր շ յ մ
ՃԻԱ ՃԸ իա մա

Թոռա աղաւնե վաճա
ռայն կործանեայ :
և ոչ թողլոր եթող ա
հաւ թինչ անցողանի
ցե ընդ տաճարն :

|| Դուստրցաներ զնոսա
և ասեր : գրեալ է, թե
տորնդիմ տուն աղա-
թից կոչեցի ամենայն
հեթանոսայ և դուք
արարեք զդա այն ա
տաղակայ :

ՃԻԲ || Ըրան բահանայ
ապետքն և դպիրք, և
ինտրեին թե որպե
կորուսցեն զնայ :
Բայց երկնչեին ի հա-
նե : զխաւենայն թո
ղովորդն զարմայեալ

Տր շ շ
ՃԻԲ ՃԸ շե

Իբրեւ երեկոյ լի
 ներ, արտաքոյ քանդ
 քաղաքն ելանե ին:

Իմինչդեռ այդ ու
յն առնովաւ անց ա
նեին, տեսին զԹղեն
ին զամաքեալ յարմա
տ ոյ :

3 իշեաց պետոր ոս
և ասեցնայ : ուրբի-
ա հաւաստիկ թղեն ին
զոր անիծեր , ցամա
քեցաւ :

ՃԻԴ
չ

առասխանի ետ յս
և ասեց զնոսա : Ե
թէ ունիցիք զհարա
տանայ , ամեն առ եմ
Հեղ : որով ասեցե լե

五
五
五

5

դինս այսմիկ բարձիւ
 և անկիւն ի ծով, և ոչ երկ
 մըսիցէ ի սրտի իրում,
 այլ հաւատասցի. թէ
 զորասէն լինի եղկցի
 նմա զոր ինչ և ասիցի:

ԺԵՆԱՅԻՆ ԵՐԵՄԻԱՅԵ
 ԶԵՆՈՒՄ ԵՐԵՄԻԱՅԵ ԻՆԶ
 ՎԱՍԿԵՐԻՄ ԵՐԵՄԻԱՅԵ
 ԵՐԵՄԻԱՅԵ ԵՐԵՄԻԱՅԵ
 ԵՐԵՄԻԱՅԵ ԵՐԵՄԻԱՅԵ
 ԵՐԵՄԻԱՅԵ ԵՐԵՄԻԱՅԵ

282
 4
 Երրժամյադարձա
 Կայցեք թողուցորք
 Եթե ունիցեք ինչ զոր
 ակք : զիև հայրն ձեր
 որ յերկինս, թողցե
 ձեզ ըզյանց անըս
 ձեր :

$\frac{1}{2}$
 $\frac{3}{4}$
 $\frac{5}{8}$

2700 2710 2720 2730, 2740

Ե

ԼՅԵՍԻՍԱՆ

ԳԼՈՒԾԱՐ ԵՒՈՒՆ

Եւ զիս խառնարին
 ըզգնայր յս. գանատ
 Եւ քահանայապետքն
 Եւ դպիրք Եւ ծերք Եւ ան
 սենցնա : որով իշխա
 նութ թեր առնես զայդ :
 Եւ ով ետ քեզ զիշխան
 ութ թիւնդ զայդ :

Եւ առաւստանի ետ յս
 Եւ անեցնոսա : չար
 ցից Եւ ետ ձեզ բանսի
 ամբ Եւ Ես ապացից
 ձեզ որով իշխանութ
 ատնեմ զայս :

Եւ Կրտստ թիւնցով
 Հաննութ յերկնից եր

Բ Ե Ե
 ԶԵԷ ԵԵԵ ԵԵԵ

Թե իմարդ կանե, ամբ
 Ինչ պատասխանի :

Եւ որհե ին ընդ մի
 Եւ անա Եւ անեին : Թե
 անեմք Եւ Թե յերկն եց
 անեցնեղ իսկ ընդեր
 արհատապցեք նմայ :
 Եւ Եւ Թե անեմք Եւ Թե
 Իմարդ կանե Եւ երկն իմք
 Եւ Ժողովրդ են են, զիս
 Եւ Եւ Եւ Եւ Եւ Եւ Եւ
 Հաննես Թե Եւ Եւ Եւ Եւ
 Եւ Եւ Եւ Եւ Եւ Եւ Եւ

Եւ առաւստանի ետ Եւ
 անեցն յս, չգիտեմք :
 Եւ յս ետ նոցա պատ
 ասխանի Եւ անե : Եւ ոչ
 եւ անեմ ձեզ որով իշ
 խանութ թեր առնեմ զայս :

Եւ ակաւտ խառնել ընդ
նոսա առ ակաւտ քեանս :

Եւ յիսկեաց այ
դի : Եւ Եւ շտը զնո

վառ ցանկ : Եւ զորոսի
հընժան փորեաց : Եւ

շինեաց աշտարակ :
Եւ ետ զնա ցնշակա, Եւ

զնաց իտար աշխարհ :

Եւ առաքեաց առ մը

շական ի ժամանակ ի
ժառայմի, զի իմշակ

այցանաւ առցէ իպտ
դոյ աղգոյն :

Եւ յոցա կալ եալ
քան հարին զնա, Եւ ար

ձակ եղին ուն այն :

Ար ձեալ առ ա
քեաց առ նոսա այլ

ժառայ : Եւ զնա կառ
ափնաւ եղին : Եւ արձա
կեցին անարդեալ :

Եւ արձեալ այլ առ
աքեաց : Եւ զնա ապան
եալ :

Եւ զբազումս այլ
զոման հարկան եին,
Եւ զոման ապանան եին :

Եւ ապա զիմեղ ի
սիրելի զնա առաք
եաց առ նոսա յետոյ

Եւ ասէ : Ընդու ամ
աշխարհն յորոտոյ աս

աի իմմի :

Եւ ակնշակքն երբե
տեսին զնա ընդա

ասեն ցնիմեանս :

Այն ժառանգին : Եւ
այք ապանցող զայ

և մեր լիցիժատ անգոր
Թեւնն : և կալեալ ալ
պանին զնա և հանին
արտաքոյ այգոյն :

Լ Եւ զինչ արաս
ցե տր արգոյն : և կ
եացե և կորուսցե ըզ
մշական : և զայգ ին
տայե ի ձեռն այլոց :

Լ Եւ զգորն զայն
իցե ընթերցեալ ձեր :
, Թե զվեմն զորան ար
, գեցին շինատղք : նա
, եղև գլուխ անկեան :
, իսկ եղևայս : և եւթ
, անշելի յաջամեր :

ԺԹ **Լ** Եւ իմարդին զնա
տեսել : և երկեան ի
ժողովրդ եսեան : զի

մր
ձԹ
դ
մլթ մթ
մկ
յ
ձԹ
ձԵ
մ

գիտացին Թեատն
ան ասաց զատ ակն :
և թողին զնա և գլ
նացին :

Լ Եւ արտաքին ատնա
զոմանա իմարիս եյ
ոցն և ի հերովդիան ո
ւսացն : զի զնա որս աս
ցին բանիւք :

Լ Եւ զայս եկեալ հար
ցանեին զնա նենկ ու
Թեամբ և ասեին : վար
դապետ : գիտեմք զի
ճշմարիտ ես : և ոչ ինչե
մոյթ քեզ զորմեքե :
զի ոչ հայիս յեր եսս
մարտ կան : այլ ճշմար
տութեամբ զնան աս
պարհնայ ուսուցանես :

մր
ձԼ
դ
մթ
մ

անտի

Lոր ասան մեղ' ար
ժանե հարկաւ կայ
սեր, թեոյ: տայ ուր: **Լ**
եթեոյ տայ ուր: **Լ**
իս Կիտայ Կեղ
ժաւ որո թիւն շոյա:
Lսե ցնտայ Կե
փորձեք Կիտ Կեղժաւ
որ: բերեք ինձ դաշ
եկան մի Կիտ Կեղ: **Լ**
Ինտայ բերին: **Լ**
սե ցնտաւ: ոյրե
պատկերս այս կամգիր:
ԼԻնտայան ցնայ
կայսեր: **Լ**
աստախանի ետ յս
եւասե ցնտաւ: երթ
ալ տուր: Կկայսեր
կայսեր: Եւ Կայ - Կայ:

ԼԻնտայան ցնայ: **Լ**
ԼԻնտայան ցնայ: **Լ**
աւոր Կե. Յե. Կե.
որասեն թեղեք յա
րո-թիւն: հար
ցանեին ցնաւ Կաւ
եւ: Կարդաւ ինձ
սեւ Կրեայ մեղ' եթե
որոտք եղբայր մեռա
նիցի, Եւ թողուցու Կին,
Եւ որդի ու թողուցու
Կիտայե եղբայր շո
րաւ Կկեւ շորա, Կյա
րոտք Կաւակ եղ
աւոր ինտաւ:
LԻնտայ եղբ ար
Կաւ-Կե Կին Կաւ մեղ:
աւակ ինձ Կաւ Կին Եւ
մեռաւ, Եւ ինտայ Կաւ

ակ : և երկրորդն ան
զնոյն և մեռաւ : և ոչ
նա ել ծող զառակ : նոյն
պես և երրորդն ան ըզ
նոյն : և իստ թանկին
իակ : և ոչ ծողին զառակ :
Յետ ամենեցուն մեռ
աւ և կենն : արդ : ի
յարութեանն յոր ժամ
յառնիցեն : որ ի նոց
անէ լինիցի կենն , զի
իստ թանկին կալան
ըզնա կին :

|| աստախան ի ետ յս
և ասեց զնոս : ոչ
զամնայդ որիկ իակ մո
լորեալ էք : զի ոչ գի
տէք զգիրս և ոչ ըզպա
րութեանն սոյ :

|| Ի յոր ժամ իմեռեալ յար
իցեն : ոչ արք կանայս անն
են , և ոչ կանայք արանց լի
նին : այլ իբրեւ զհրեշտակս ի
ցեն որ յերկինս են :

|| Եւ վասն յարութեան
մեռեալ զի յառնեն : ոչ իցե
լն թերցեալ ձեռ ի գիրս մոլ
ակսի , ի մորենու զն որպէս աս
այցնաւ : Եւ եմասեւ ամ
արքա համո , և ամ իսահակա .
և ամ յակովբա : և ոչ եւ ամ մե
ռեալ : այլ կենդանեաց : և
արդ որք յոյժ մոլորեալ էք :

|| Եւ մատուցեալ միումն ի դպ
րացն : լսէր նոցա միւս զի ճ
կինն : իբրեւ ետես թե բարի
ոք ետ նոցա զպատասխանին
եհարց զնա և ասե : որ պատ

հր
ձլա

հ
հր

ընդամենն առաջին :

Եւ ասէ՛ցնա : առաջին
բան զամենայն . լոր ինչ :
տրամ մեր . տր մի՛ն : և սի
րեցեն զտր ամբոյ յամե
նայն արտէ քորմէ , և յա
մենայն անձնէ քորմէ ,
և յամենայն մտաց քոյ ,
և յամենայն զարրու թե
նէ քորմէ : այսէ առա

ջին պատուիրանն :

Եւ երկրորդն նրմ ան
արմին : սիրեցեն զըն
կերբո երեւ զանձն քոյ :

Եւ ծփան զտոսա այլ
պատուիրանն ոչ քոյ :

Անէ՛ցնա դպիրն՝ բա
րեոյ՛ն է վարդ ապետ : Ճշ
մարտու թեամբ ասաց եր

Եր
ՃԷ

թե մի՛ն ամ , և ոչ քոյ
այլ բաց իմանէ :
և սիրելն զնա յամե
նայն արտէ , և յամե
նայն զարրու թենէ ,
և յամենայն մտաց :

Եւ սիրելն զընկերն
երբեւ զանձն : առ
աւել է բան զողջա
կեղա և լոյ զոհա :

Եւ տեսնալ թե
իմաստու թեամբ եւ
զպատասխանին
ասէ՛ցնա : չեմ հե
ռի յարգայտ թե
նէն այ :

Եւ ոչ ևս ոք իշխե
րն չարաց անել զ
նայ :

Եր
ՃԷ
Եւ
Եր
Եր

ներքին թեզիսարդ ժողով
 որոշեց արկաններ պղծել
 և քան ճանապարհ : և բա
 զորմ մեծատուրք ար
 կին բազում ինչ :
 Կին պրոֆեսի, և արկ
 երկուս լուսայա որե
 ռաբարա կին մի :
 Իկողեղեալ ատ ին
 քն զաշակերտանիւր
 ապէ՛ցնուս : ամեն
 ապէ՛մ ճեղ : զիպրոն
 այն տատապեալ շատ
 արկ քան զամեն և
 անան որարկ ին և
 քան ճանապարհ : քան
 զիամենեքին յառ ել
 որդայ իտեանայ ար
 կին : պլնա՛ ի չքառ

որոտ թննե՛ր երբևե :
 զամենայն ինչ զոր տ-
 ներ արկ : զոյիւնսի
 ըզկեանս իր :
 Ի ՅԵՐԱԼԵՄԵՆ
 ԸՆԴ ԻՄԼԻԿԸՄԻՆ . ԱՍԻ-
 ցնա մի յաշակերտաց
 նորա : Վարդապետ
 տես որպիսի ենքա-
 րիւքս , և որպիս ի
 շինըր ածք :
 աստախանի ետ
 նըմայս և ասե : տե-
 սանեք զայդ ամեն
 այն շինըր ածս : և
 մենասեմ ձեզ . եթե
 ոչ Թողցիսցոր քար
 ի քարի վերայ որոշ
 քակտ եացի :

$\sqrt{11}$ $\sqrt{2}$ $\sqrt{3}$
 $\sqrt{25}$ $\sqrt{16}$ $\sqrt{49}$

խ

ՃԸ
Ե

Եւ զքաղութան մալոր Ե
 ցուցան իցեն :
 Եւ յորմամ լսիցէք
 պատերազմութեան , Եւ զ
 համբաւն պատերազ
 մայ : մի խոռոկից իք :
 զի պարտե լինել քայ
 ղն Եւ կատարած :
 Եւ յարկիցէ ազգ
 յազգի վերայ : Եւ թա
 գաւ որոտ թիւն ի թա
 գաւ որոտ թեան վերայ :
 Եւ եղիցին շարժմունք
 ի տեղիս տեղիս : առիք :
 Եւ արած ու թիւնք : Եւ
 խրոտի ու թիւնք : ալ
 այն ամենայն սկիզբ
 նեւ երկանց :
 Եւ զնի իսկ մատնես

Եւ զքաղութան մալոր Ե
 ցուցան իցեն :
 Եւ յորմամ լսիցէք
 պատերազմութեան , Եւ զ
 համբաւն պատերազ
 մայ : մի խոռոկից իք :
 զի պարտե լինել քայ
 ղն Եւ կատարած :
 Եւ յարկիցէ ազգ
 յազգի վերայ : Եւ թա
 գաւ որոտ թիւն ի թա
 գաւ որոտ թեան վերայ :
 Եւ եղիցին շարժմունք
 ի տեղիս տեղիս : առիք :
 Եւ արած ու թիւնք : Եւ
 խրոտի ու թիւնք : ալ
 այն ամենայն սկիզբ
 նեւ երկանց :
 Եւ զնի իսկ մատնես

Եւ
 ճԸ
 Եւ
 Եւ

Եւ
 ճԸ
 Եւ
 Եւ
 Եւ
 Եւ

ցին յատեանս : և Ժո

ղով ուրդա տանը եցեք :

և ատաղի գատաւորաց

և Թագաւորաց կայ

ցեք վառնիմ, իսկայ

որ թիւնոցս և ամ և

նայն հեթանոսաց :

ՃԻ Եւ այց. նախ պարտե
աւ ետարանիս քարոզէ :

ՃԻ Եւ յոր ժամ տա
նեցին զձեզ մատնել :

մի յատաղագոյն հո

գայցեք : և մի զմը

տաւ ածեցեք թեղինը

խաւսեցեք : այլոր

ինչ տաց ի ձեզ ի ժա

մուն յայնմիկ զայն

խաւսեցեք : զի ոչ գող

եցեք որ խաւսեցեքն :

Բ

Ղ

Տ

ՃԻ

ՃԻ

ՃԻ

ՃԻ

ՃԻ

այլ հոգին սորբ :

Եւ ատն եացե իղբաց

զեղբայր իման : և

հայր զորդի : և յառ

նեցեն որդեք իսկրա

հարց : և ապանան ի

ցին զնոսա : և եղիլ

եք ատեցեալք յան

նեցորնց վառն անը

ան իմց :

Եւ յոր համբերեցե
իսպաւ : նա կեցցե :

ՃԻ Եւ յոր ժամ տես ա
նեցեք զպղծութիւն
աւերածին զի կայցե

իտեղում որ չեցե ար

ժան : որուն թեոնուն

իմիս առցե :

Յայն ժամ որի հրե

Բ

Ղ

Տ

ՃԻ

ՃԻ

ՃԻ

ՃԻ

ՃԻ

աստանի իցեն՝ փախ
իցեն ի լերինս : և որ ի
վերս ասանեացն իցե ,
մի իջե ի սորն : և մի
մըտցե ասնուղ ինչ ի
ասնե ի սրմե : և որ
յազար ակին իցե՝ մի
դարձցի յետս ասնուղ
զձ որձա իւր :

ՏԻՐ Բայց վայ իցե յԸ
ղեաց և ասընտըաց
յաւորան յայն ոսիկ :

ՏԻՐ Եւ աս թա կայցեք
զի մի ձմերայնի լի
նիցի այն :

ՏԻՐ Եւ իցին աւորքնայ
նորիկ նեղութեանց
որպիսի ոչ եղեն երբեք
այնպիսիք իսկ զբանե

արարածոց մինչևցայ
ծմ : և մի այլ լիցին :

ՏԻՐ Եւ եթե ոչ եր կարճ
եալ այ զաւորան զայ
նոսիկ վասն ընդի ել
ոցն իւրոց՝ ոչ ապր եր
ամենայն մարմին :

Մ Եւ վասն ընդի ե
լոցն զորս ընդի եաց
ած : կարճեաց զաւ
որան զայն ոսիկ :

ՏԻՐ Եւ այն ժամ եթե որ
ասիցե ցձեղ եթե
ահաւ ասիկե քան ,
կամ աւանիկ՝ մի

հաւատացեք :
ՏԻՐ Եւ յարիցեն սո
տ քրիստոս և սոտ
մարգարեք : և տայեն

բառնալ

մի	շ	մ
ՏԻՐ	ՏԻՐ	ՏԻՐ
ՏԻՐ	ՏԻՐ	ՏԻՐ
ՏԻՐ	ՏԻՐ	ՏԻՐ

մի	շ	մ
ՏԻՐ	ՏԻՐ	ՏԻՐ
ՏԻՐ	ՏԻՐ	ՏԻՐ
ՏԻՐ	ՏԻՐ	ՏԻՐ

նըշանս և արըն ետես ,
առ իմոյ որեցոց անե
լոյ թե հնար ինչ իցե
և զընդո եալան :

Բայց դուք զգոյշ
լընուք : ահա ասիկ
յառաջագոյն ասացի
ձեզ զամենայն :

Մյայն ժամ տեսցեն
նստիկ յեւ նեղութեն
այնոր իկ՝ արեգակն
խառար եացի : և լու
սին ոչ տացե զլոյսիդ :
և աստ եղբ յերկն ից
Թառ Թափեացին : և
զաւր ու թիւնք յերկի
նրա շարժեացին :

Բայցն ժամ տեսցեն
զորդի մարդո եկեալ

ամբողջ և զարուծեք
և փառաւք բազմաւք :

Բայն ժամ ասալեա
ցե զհրեշտակս իւր : և
ժողով եացեն զընտ ը
եալս իւր ի չորից հող
մոց : ի ծագաց երկրի
մինչ և ի ծագս երկնից :

Բայց դուք ի թզեն
ոյ անտի ուսլիք զառ
ակն : յոր ժամ տակառ
ոսալն նորա կակղա
նայցեն և տերեւ ար
ձակիցի ինմայ՝ զի
տեք թե մերձեւ ամառն :

Եյնպեա և դուք յոր
ժամ տեսան իցեք զայս
ամենայն եղեալ՝ զիտ
ասլիք թե մերձեւ ի դոյ :

հր	դ	հ
հծ	մե	մը
հծա	հծ	հծ

Անհատն ձեզ :
Թե ոչ անց ցե ազգայս :
Տեսնէ և այս ամենայնեղի :
Բոկինք և երկիր
անց ցեն : և բանք իմ

Եւ ոչ անցան իցեն :

Այլ ամեն առ ուր և
այնորիկ և ծամու : ոչ
ոք գիտե : ոչ հրեշտ
ակք յերկիրս և ոչ որդի :

բայց հայր միայն :

Օգոյն եղերուք :
սկեցեք և կայեք յաղ
առ թա : զի ոչ գիտեք
երբ ծամանակն իցե :

Իրպէս այր մի գնա
ցեալ իտար աշխարհ :
Թողուցու զտունիւր :
և տայցե ծառայ իցիւ

րոց իշխանութիւն ,
և իւրաքանչիւր զգոր
ծ իւր : և որոնա պանին
պատուէր տայցե զի
արժոն լինիցի :

Եւ ոչ արժ ուն
կայեք : զի ոչ գիտեք
երբ տր տանն գայցե :
յերեկորեայ : Եթե ի
մեջ գիշերի : Եթե ի
հաւախաւսի : Եթե
ընդ առ առ աւտ ըս :
գոցե էկեալ յանկար
ծակի գտանիցե ըս
ձեզ իբրեւ :

Բայց զոր ձեզ
անեմ, ամենեց ուն
անեմ : արժոն և
կայեք :

մր   շ
ժծբ   մկ
ճծդ   մկդ
ճծդ   մրբ

մր   շ
ճծե   ճծդ   մկդ

ՍԵՐՈՒՄԻՆ

ԵՒ ԲԱՆԴԱՆԻՆԻՆ

յետ երկուց առուց :

Օ նորեկն քահա

նայ ապետքն և դը

պիտք : Թէ զի արդ

զնա նենգութեամբ

կաշեալ սպանան ի

յեն : Բայց ասեին

Թէ մի՛ խառնի ասա-

զի մի՛ խոսվո՛ւմիւն

լինիցի ի ժողովրդեան :

ԽԵՂ

Իմիջեք ի բեթա

նիայ, իտան սիմովնի

բորոտի բազմեալ :

Էկն կին մի որունեք

շիշ իւղոյ, նախդեան

ազնւո՛ւն, մեծագնոյ :

Ե բեկեալ զշիշն եջեղ

ի վերագլխոյ նորա :

Ի աշակերտքն ըզ

շարեին և ասեին :

Ընդէր եղև կորուստ

իւղոյդ այդ որիկ :

մարմեր զայդ իւղ

վաճառել. առել ի

քան զերեք հարիւր

դահեկան ի ևտալաղ

քառաս : Ե զայրան

ային նմա յոյժ :

Իյն ասե՛ցնուա :

Թոյլ տուք դմայ զի

աշխատ առնեք : զի

գործ մի բարի՛ գոր

ծեալ դա յիս :

Յ ամենայն ժամ

զաղքատս ընդ ձեզ

որնեք : Ե յոր ժամ կա

ՏԻ

Ղ

Յ

Տ

ՔԾԳ

ՏԳ

Ե ԵՐ ՂԳ

ՏԳԴ

ՔԾԵ

ՏԳԵ

ՔԾԸ

ՏԴ

ՂԸ

ՏԳԸ

միք կարաւորէր առն
ել նոցա բարեւ : այլ
զիս ոչ յամենայն ժամ
ընդ ձեզ ունիք :

այ՝ զորոնք են
արար : յառաջ ա
գոյն խընդեաց զմար
մինիմ ինչանպատ ա
նաց :

մեն ասեմ ձեզ :
ուրեքարող եացիաւ ե
տարանա այս ընդամե
նայն աշխարհ : և զոր
արարողդ դա, խառնեա
ցի՝ վասն յիշատ ապի
դորայ :

այ՝ յորդա սկարիով
տացի, մի յերկո տառա
նիցն : գնացաւ քա

հանայապետան զի
մատնեացի զնա նոցա :
որաց իբրե լուան
խընդացին : և խոս
տացան տալ նրմ այ
արծաթ : և ինտրեր
զիարդ պարապ ու
մատնեացի զնա :

իսկ յառաջնում ա
որ բաղարջակերացն
յորժամ ըզ զատ իկն
զենոյին : ասենցնա
աշակերտքն : ուր
կամիա երթեց ուր
պատր աստ եացուք
զի կերեցեա զ զատիկն :

առաքե երկուս
յաշակերտացն և ասե
ցնուա, երթայք եքաղ
աք :

մ	շ	յ	մ
ճ	ն	դ	ճ
ճ	ն	դ	ճ

և իբրև ճամն իցե՛ք ի
 քաղաքն՝ պատահեա
 ցե՛ ձեզայրմի որ սափ
 որ լրոյումս ունիցի, եր
 թա՛ք զհետ նորայ : և
 յոր տուն ճամն իցե՛
 ասանլիք ցտանոտներն :
 վարդապետս ասե, որ
 են ի լապանքն որաշ
 ա կերտաւքս ուս ի
 ցեմ ըզգատ իկն : և
 նա ցոցցե՛ ձեզ վեր
 նատունմի մեծ զար
 դարեալ : անդ պատ
 ռաստ եսլիք մեղ :
 և զնայց ին պատ
 ռաստեղ աշա կերտքն
 նորա : եկին ի քաղ
 աքն և գտին որ պետ

ասացն նոցա : և պատ
 ռաստեղ ին ըզգատ իկն :
 և իբրև երեկո՛ եղև՝
 զայ երկո տասանիքն
 հանդ երձ :
 և իբրև քաղմեցան
 և դեռ ուտեին : ասե՛
 ցնոսա յս : ամ են
 ասեմ ձեզ : զիմիոն
 ի ձեռն ճատնեղոց ի
 զիս : որուտե՛ իսկ
 ըսդ իս :
 և նոքա սկսան տրտ
 մել և ասել մի ըստ մի
 ջե : մի թե ես իցեմ,
 և միսն մի թե ես իցեմ :
 և պատասխան ի
 ետ և ասեցնոսա : մի
 յերկո տասան իցդ՝ որ

ԽԳ

ՃԿԲ

ՃԿԳ

հ	շ	յ	Տ
ՃԿԹ		հք ՃԿԹ	ՃԿԹ
ՃԿԲ	ՃԿԲ	ՃԿԲ	ՃԿԲ
ՃԿԳ	ՃԿԳ		ՃԿԳ

Տեսեաց ընդիս իսկաւ
առ-ակըս :

Մտորի մարդոց
երթաց որպէս և գրեալ
է վասն Նորա : Բայց
վայ է մարդոցն այն
միկ յոյր ձեռս որդի,
մարդոց մասնն եպի :

Մտոր Նախ թէ չկը
իսկ ծնեալ մարդն այն :

Մտոր Նախ զոր-ուսեին,
առեալ յի հայ՝ առիչ
նեաց : երեկ և ետ
նոցա և ասէ : առ եք
այր է մարմինս իմ :

Մտոր Նախ բաժակ
զոհացաւ և ետ նոցա :
և արբին ինձմանէ ամ
ենդին : և ասեցնուա :

Մ	Ղ	Յ	Տ
ՄԿԴ			ՏԶԲ
ՄԿԵ	ՄԿԶ	ՅԵԿԳԵ	ՏԶԴ
ՄԿԶ		ԿԶ ԳԵ	ՏԶԵ

Մտոր Նախ իսկաւ Նա
նոց որ-իստի որ փոխան
ակ բաղմայ հեղու :

Մտոր Նախ ձեռն
թե ոչ և յառ եղից լմբել
իբերոյ որ-մոյ : մինչև
ցաւին պայն յոր ժամար
բից պնա Նոր յարգայ

Մտոր Նախ ձեռնն այ :
Մտոր Նախ ձեռնն
լեառն ձիթ
ենեաց :

Մտոր Նախ ձեռնն
ապղեղոց էք յինն յայս
լմ գիշերի :

Մտոր Նախ ձեռնն
իգրեալէ թէ հա
րեց զհոյիպն, և ոչ
յարգն ցրու եպին :

Մ	Ղ	Տ
ՄԿԴ		ՏԶԵ
ՄԿԵ	ՄԿԶ	ՏԶԴ
ՄԿԶ		ՏԶԵ

Այլ յետ յար ու
 թեանն իմոյ՝ յառաջե
 ցից քանզի ձեռք ի գալիցէ՝
 աստասխանն ի ետ
 պետրոս և ասեցնաւ։
 Թեպէտ և ամենեկն ին
 քայ թափող եայ ին։
 այլեւ ոչ։

Ասեցնա յն. աս
 մենաս եմ քեզ։ Թե
 դու իսկ յայսմ գիշերի
 մինչ չե հարու խառ
 սեալ իցե՝ երիցս որ
 ասցիս զիս։

ՃԿ Եւ պատրաստ ատա
 ել և պնդեալ և ասելոյ։
 եթե մեռանել ևս հա
 ասն իցե ըստ քեզ ըզ
 քեզ ոչ որոպայ այց։

հր	շ	յ	հ
ճհ	ճե	ճի	ճա
ճկ			հ

Երեսպետ և ամենե
 քեան ասե ին։
 ան ի գետն մի
 որում անուշեկ զի
 ասանն ի։
Եւ ասե զաշակերտս։
 Եւ ասարոք ասաւ մի
 նա Նայաղար Թակապից։

ՃԿ Իստեան ընդ իոր
 զպետրոս և զյակով
 բոս և զյովհաննէս։
 և ակասա տիրել և ճոգ
ՃԿ Եւ այն ժամ ասեց զնո
 ւայ։ որպտոմե անձ
 նիմ մինչ և իմահ։
 մնացեք ասաւ և արթ
 ոն և պայեք։

ՃԿ Իմաստոցեալ սակ
 առ ի կմի յառաջ ան

հր	շ	յ	հ
ճհ	ճե	ճի	ճա
ճկ			հ
ճլ	ճն		հ
ճն			հ

զաւ եկերայ երեսայ
 իւրոյ յերկիր և կայր
 յաղարծա : զի եթե
 հընար ինչ իցե՝ անց
 ցե՝ ինձանէ ժամն :

Իսակ, աբբայ հայր :
 ամենայն ինչ քեզ հը
 նարաւորէ : անցոյ
 զբաժակազայս յինն :

այց ոչ որպէս ես
 կամիմ, այլ որպէս
 դու կամիս :

Իգայ գտանե ե
 զնոսա զի հնջեին :

Ահ յպեւորոս,
 սիմոն նընջ ես :
 ոչ կարայ եր ժամ մի
 արծուն կալ :

Ոծուն կացեք

հր	շ	յ	հ
ձշ	ձշ	իւթե	հշ
ձշ	ձշ	ձշ	

և աղաւ թեյ եք, զի
 մի մտլեք իսոր ձ ու

Թուն :

զիս յաւ ժարե
 բայց մարմնիս տկար :

Իդար ձ եալ չուր
 աւ եկայ յաղարծա
 և զնոյն բանաստայ :

արձաւ միս ան
 զամ անդրին, և եղիտ
 զնոսա իբուն : քան
 զի եին աչք նոցա ծա
 նարայեալ և ոչ զի
 տէին թեղինչ պատ
 ասխանի տայցենմա :

այ երորոր ան գ
 ամ և ասեցնոս այ
 նընջեցեք այսու հե
 տե և չանգերուք զի

հր	յ	հ
ձշ	հ	հշ
ձշ		հշ

հասեալէ վախ ծան :

ՃԶ
2

Եւ ին ծամ. և ահա մատ

նի որդի մարդոյ ի

ձեռն մեղաւ որայ :

Եւ արեւ գլնաւ

ցոյք : զի ահա ասիկ

մեր ձեցաւ որ մատնէ

լոյնէ զիս :

ՃԶա

Եւ իմիշդ զեռնա զայն

խառաւոր : զա յորդայ

սկար իտի տայ ի միշեր

կո տաւան իցն : և

ընտ նմա ամբոխ սու

սերաւք և բոլք իբա

հանայ ապետիցն և ի

դպրայ և ի ծերոյ :

ՃԶբ

Եւ եալեր նըշ ան

մատն չին և ասեր

ընտ որտ մեղամբոր

հ	շ	յ	հ
ՃԶ		ՃԶ	ՃԶ
ՃԶա	ՃԶ	հ ՃԶ	Ճ
ՃԶբ	ՃԶ		յա

եցից նաէ : Կալ լիք

զնա և տար լիք զգո

շու թեամբ :

Եւ մատ ուցեալ վաղ

վաղակի ասէ ցնա,

տաբբի տաբբի. և

համբուրեայ զնա :

Եւ իմիշդ արկին ինա

ձեռն, և կալան զնա :

ՃԶգ

Եւ իմիշդ յայնչանէ

որ զնովաւն Կայ ին :

Տգեայ սոր և ե հար

զծաւայ քահանայա

պետին. և իբայ ե

հան զտնկն նորա :

ՃԶդ

աստ ասիանի իտիյն

և ասէ ցնոսա : իբ

րե իմերա աւ աղակի

եղիք սուսերաւք և

հ	շ	յ	հ
ՃԶգ	ՃԶ	ՃԶ	ՃԶ
ՃԶդ	ՃԶ	ՃԶ	ՃԶ

բարաբ ունել զիս :

հան ապանջ առ ձեզի

ի և ուսուցանել ի հաս

ձարին, և ոչ կալ ար

ութ զիս : այլ զի լըց

ցին զիրք ձարգարեի :

ՏՃԵ Եւ այն ժամ թողին

զնա աշակերտքն ամ

ենելին և փախեան :

ՏՃԶ Եւ ոմն երիտասարդ

զհետ երթայր նորա :

արկեալ զիրե կտաւ

մի իմերկուց : ունե

ին զնա երիտասարդ

քն : և նորա թողեալ

զկտաւն փախեաւ

մերկ ինոցանէ :

ՏՃԷ Եւ տարան զյս առ

քահանայապետ ըն

հի

շ

յ

մ

ՏՃԸ

ՏՃԹ

ՏՃԺ

հի

շ

յ

մ

կայ իմաստայ : և զա ին

ընդ նմա ամեն այն

քահանայապետքն և

դուրեք և ծերք :

ՏՃԸ

Եւ պետրոս երթայր

զհետ նորա ի հետ առ

տանէ, մինչև իներքս

իսկ իդաւ ի թ քահան

այապետին : և նստեր

ընդ ապաս առ որան և

լեռնայր առ լուսնս :

ՏՃԹ

Եւ սկսեալ քահանայապետ

քն և ամենայն աստ

եանն, ինորեին հա

կատակ յի վկայութի

ինչ զի ապանան իցեն

զնա : և ոչ զըտանեին :

Օ իբաղութք առ ա

վկայութիւն վկաեին

հի

շ

յ

մ

ՏՃԸ

ՏՃԹ

ՏՃԺ

յի

ՏՃԳ

յի

յԸ

զնամանէ՝ և նաման միմ
եանց ոչ էին վկայ ու
Թեմիքն ։

Ճ Եւ յարուցեալ զ
կառնն սոստ զնաման է
և ասեին՝ Թեմիք լու
սք իդմանն զիսաներ
են քակեց ից զտա Ճ
արդ զայդ ճեռապործ
և զերիս առարս շինե
ցից այլ առանց ճե
ռապործի ։

Ս ակայն և այն պէս
ոչ էր նրման վկայ ու
Թեմն նոցայ ։

Լ ակա յարուցեալ
քահանայ ապետն իմեղ
հարցանէր զյս և աս
էր ։ ոչ ինչտաս պա

մ
ն
ն
ն

տասխանի զինչ դո
քազքէն վկայ են ։
Ի նա լուս և եղծկա
յր և զտայր ինչ պատ
ասխանի ։

Դ արձեալ քահան
այապետն հարց ա
նէր զնա կրկին անգ
ամ և ասէր ։ դո ես
քն որդիս քահանայն ։

Ս ատասխան ինչյս
և ասէ՝ դո սաս
ցեր Թե ես եմ ։

Դ այց տեսանիցէք
զորդի մարդոյ նրա
տեալ ընդ ակմե զա
րու Թեմանն. և եկեալ
ընդամբս երկն ից ։

Դ քահանայապետն

մ
ն
ն
ն

պատարեալսց վաղ վաղ
ակի զպատմութեանս

իւր և ասեւ :

ՃԶԳ
Ե

Օրինակս ասեալսն

մեղ վկայք : ահա լը-
այք ամեն էքինս զհայ
հայտ թիւն ի բերա
նոց տրուա : զիւրորդ

Թուի ձեզ :

Եւ ամեն էքինս դատա
պարտ եղին զնայ թե
մահապարտե :

ՃԶԴ
Ե

Եւ ամեն էքինս ասեալսն
քանեղ լուսեանսն
րա : ձորն զգլխովն
արկանն եղ կոթեղն
աեղ : մարդարեան
մեղ քնդ, ոգե որե
հարն զքեզ :

Տ	Ղ	Յ	Տ
ՃԶԴ	ՃԶԵ		ՅԶԶ
ՃԶԴ	ՃԶԴ	ՃԶԵ	ՅԶԴ

Եւ ասեալսն ողորմապ
ատկըս հանեին նմա :

Եւ
ՃԶԵ
Ե

Եւ ասեալսն մինչդեռ

Եւ

եղ ի խոնարհ խառնին ,

զայ աղախին մի քան
նայապետին, և տեսա
նե զնա զե լեռնայր :

Հա եղաւ ընդ նա և ասեւ :

Եւ որդի ընդ յի նապով

րեցոց եիւ :

Եւ ասեալսն և ասեւ :

որն ձանաչեմ զայրն : և

որն գիտեմ զինչդոտ ասեւ

որ :

ՃԶԶ
Ե

Եւ իբրեւ եղ յարտ աս

քինս պատի թն : և հաւ

խառնեցաւ :

Եւ արձեալ ետեսաւ

նա աղախինն, և սկը

տաւ ասեղ ջայն ոսիկ

Տ	Ղ	Յ	Տ
ՃԶԶ	ՃԶԶ	ՃԶԶ	ՃԶԶ
ՃԶԶ	ՃԶԶ	ՃԶԶ	ՃԶԶ

որ շորըն կային թե
 և այն ինոցան էե :
L Ինտարձեալորաց
L Եյեռո սակաւ միոյ
 դարձեալ որք շորըն
 կային ասէն ցպետրոս
 արդարեւ և դու ի նո
 ցանե ես : քան զի
 դալ իլեայի ես և
 իստեգի իսկքո նման
L Ինտ սկսաւ նշոյ
 ել. և երդնուիլ և ասել
 թեոյ գիտեմ զայրն
 զորմե դուքդ ասեք :
L Ինոյն ժամ այն
 կրկին հաւ խառ սեպաւ :
L Եյեռեայ պետրոս
 զքանն զորաւայց ցնա
 յս. թե չե իցեջառ

ՃԵ
Բ

մր շ մ
 ճԵ մԵ յԺԷ

Երկեցս խառ սեպալ զի
 դու երկեցս որաւայցս
 զիս : և սկսաւ
 լալ :
L Ինտարձեալ
 ճԵ
Բ

ԼԻԸՆԴ-ԱՌԸԻ-ԱԼԻՆ
 խորհորդ արար եալ
 քահանայ ասկեռ իցն
 հանդ երձ ծերովքն
 և դպրաւք, և ամ է
 նայն ասեանն :
L ասկեց ինչ յս, և աս
 րան մատնեց ինչ իղատո
 սի :

ՃԵ
Բ

Բ
Բ

L Հարց ցնա պեղա
 ատա և ասե, դու ես
 թագաւորն հրեից :
L ասպատ աս խանի
 ետնմա և ասե, դու
 ասեա :

մր շ յ մ
 ճԵ մԵ յԺԷ
 ճԵ յ ճԵ
 մ յԲ ճԵ յԲ

Լ Ի չարս խառնե ին

զնամե յոյժ քահ ա

հայապետքն : և նա

ոչ ինչ տայրապատասխա

նի :

Ը ակ պեղանոս դար

ձեալ հարցանե ր

հնա : ոչ ինչ տաս

պատասխանի : տե

քանի ամբաստան

լի քեր :

Ը Իսկ այնու հետև

ոչ ինչ էտ պատասխ

անի : մինչև զարմա

նալ յոյժ պիպատուի :

Ը Իսկ ըստ տառնի

արձակե շոյա ըլ

միտք զկապեալ զոր

իւրեանք խնդրե ին :

Ը Ինչ որոմանուն

եր բարաբբաւ կա

պեալ ընդ խառնիչա :

որոյ ի խառնելն այ ր

մի ապանե եալ եր :

Ը Զայն բարձր սկը

աստ աղաղակել ամ

բոնն և խնդրել որպի

ստի որեւ , զիարձակ

եացե շոյա զբարաբբայ :

Ը աստանան ի խառն

դատոս և ասեցնտաս

կամիք զիարձակե ց

ից ձեալ զարբայն հը

րեից : քան զիգիտե

թե աստ նախան ձ ու

մասնե եցին զնա քա

հանայ ապետքն :

Ը Իսկ զամբ ուրն

հատան եցուցին , զի

Մ	Ղ	Յ	Տ
Մ	Ճ	Ճ	Ճ
Մ	Յ	Ճ	Յ
Մ	Ճ	Ճ	Յ

Մ	Ղ	Յ	Տ
Մ	Յ	Ճ	Յ
Մ	Ճ	Ճ	Յ
Մ	Ճ	Ճ	Յ

արձակեցի նոցա .

ըզգբարաբ բայն .

Արձեալ պատաս
խանիեալ պեղատու

և ասեցնտա . իսկ

զինչ կամիք թեարա

րից զարգայն հրեից .

Եւ նոքան դարձեալ

աղաղակեին յողեաբ

ի քահանայապետիցն .

իւսանչ հանդիտ .

Անցնտա պե

ղատու . զինչ ինչ հար

արարեալիցե դորա .

Եւ նոքա ատառելա

աղաղակեին և ասե

ին իւսանչ հանդիտ .

Եւ

սկսի զնաոս եբ

րեւմտոս կամեցա

հաճել զամբոխ ին .

արձակեաց նոցա ըզ

բարաբ բայն . և զյս

գան հարեալ ետ ի

ձեռն զի ինչից

անիցե .

Եւ զիսկ .

Եւ արարեալ իսկ

նեղիս իգար ի թն տը

հրապարակն եր . և

կոչեն միանգամայն

զամենայն զգոնորն .

և զգեցուցանեն նը

մա քղամիտ կարմիր

և ծիրանիս . և ետին

իգլու իս նորա պսակ

արարեալ իսկ ոց .

Եւ սկսան ողջիցն

տալ նմա և ասել . ող

Եւ
Եւ
Եւ
Եւ

Եւ
Եւ
Եւ
Եւ

Ընր արքայդ հրեից :
և ծեծեին զգլ ուխն
եղեգամբ : և թքա
նեին ընդ երեսան :
Ի ծոռնր իջեալ
երկիր պաշտան եին
նրմայ :

Ի Բբրե կատակե
ցին զնա՝ մերկացոց
ին զգլամիրն և զծի
րանիսն և զգեց ու
ցին նմայ զիր հան
դերձն :

Ի ածին արտ աքա
ղիիսան հանցեն զնա :
Ի տնեին պաշակ
զսիմովն կերեանացի
որ ընդ այնանցաներ
եկեալ յազարակ ե :

հ	շ	յ	մ
հ			յ
հ	յ	մ	յ

զհայրն աղեքսանդրի
և ոտփայ զի բարձցե
զխաչափայտն նորա :
Ի ածեն զնա ի գողգո
թա տեղիս՝ որ Թարգ
մանի տեղի կատ ափեղց :

Ի տացին նմա գինի
զմրտեալ և նա ոչ առ :
Ի հանեն զնա ի խաչ :
Ի քաժանեցին զհան
դերձն նորա արկեալ
վիճակս ի վերա թե ո

զինչ առնուց ու :
Ի ժամ երրորդ և
հանեն զնայ ի խաչ :
Ի ևր գիր վնասու նո
րայ գրեալ Թե Թագ
աւոր ե հրեից :
Ի ընդ նմա հանին ի

հ	շ	յ	մ
մ			
մ	մ	մ	յ
մ	յ	մ	յ
մ	յ	մ	յ
մ	յ	մ	յ
մ	յ	մ	յ

խաչ երկուս առաջակըս.

մի ընդ աջմէ՝ և մի ընդ ա

հեկէ նորայ :

ՏԺԷ **Է** Եւ ցաւ գիրն որասէ՝

Թերնդանաւոր ենացամա

րեցաւ :

ՏԺԷ **Է** Եւ որք անցանէին հայ

հոյէին զնա . շարժեալ

շղուտա իրեանց և առ

եին : վահ : որ քակեիր

զտաճարն և զերիս առա

որս շինեիր . ապրեց յոյ

զանձնքո և եղ ի խաչ եր :

ՏԺԷ **Է** Եւ յնպէս և քահանայ

ապետիցն աջպն առա

րեալ . ընդ միմեանն ըս

հանդերձ դարաւքն ա

սեին : զայլս ապր ե

ցոյց . զանձնոց կարաս

ցէ ապր եյոցան ել

քն աբբայդ ելէ : ել

ցէ այժմ ի խաչ եր : զի

տեսցորք և հաւ առ

ապրեք դամայ :

ՏԺԷ **Է** Եւ որ ընդ նմայ ի

խաչն ելեալ էին . նա

խառնէին զնայ :

ՏԺԷ **Է** Եւ իբրեւ վեց ժամ

եղև . խառնար կալաւ

զամենայն երկիրմին

չև ցինն ժամն :

ՏԺԷ **Է** Եւ յինն երորդ ժամ

որն աղաղակ եայց յս

ի ձայն մեծ և ասե :

Է Էլ . ելէ . լամաս ա

բաբ Թամնի : որ Թար

զմանի անձիմ անձ իմ .

ընդ եր Թողեր զիս :

ՏԺ	Շ	Տ
ՏԺԷ	ՇԷ	ՇԷ
ՏԺԷ		ՇԷ
ՏԺԷ		ՇԷ

ՏԺ	Շ	Տ
ՏԺԷ	ՇԷ	ՇԷ
ՏԺ	ՇԷ	ՇԷ
ՏԺԷ		ՇԷ

Լ Եւ զայն ինոցանէ
որ շորթն կային զնոյ
առ : Իբրեւ լըւանա
եին թէ զեղիս կարողաւ :

Բ Եւ ընթացեալ միոմն
եղից սպորնոց մի քայ
ախով : Եւ հարեալ
յեղեգան տայր ըմբ
եղնայ : Եւ ասե թող
տողք : տեսցողք զայ
եղիա ի լոցանեղ զդա :

Բ Եւ արձակ եայ
ձայն մեծ : Եւ հան
զհոգին :

Բ Եւ վարագոյր տաւ
արին պատատեցաւ
յերկոտ : Իսկեր ուստ
մինչ և ի խոնարհ :

Բ Եւ տեսեալ հարիւր

ապետին որ կայրանդ
եթե աղաղակեաց և ե
հան զհոգին : ասեր
արդարեւ այրապա որ
դիայ եր :

Բ Ին և կանայք որ հա
եին ի հետ աստանե :
յորաեր մարիամ մագ
դաղենացի : Եւ մարիամ
յակովբոս փոքր կան,
Լյուք եայ մայրն : Եւ
սանդովմե : որք յոր
Ժամ եին ի գալելեայ
զհետ շրջեին նորայ և
պաշտեին ըզնա :

Բ Եւ այլ բազում կա
նայք որք ընդ նմա
իսկ եղեալ էին ի
յեմե : Գ

մր	շ	յ	մ
մր	յիդ		
մր	յիթ	մր	մր
մր	յիԸ		յիդ
մր	յԼ		յիզ

մր	մ
մր	յիե

խոր

ԵԻՔՐԵԻԵԻԻ
ԿՈՇԴԵՐ ԲԱՆ ՁԻ

որոքանձեր՝ որ շաբ
անձն մտաներ։ եկ
եալ յովսեփ որ յարի
մաճեայնէր։ պր պար
կեղտ՝ նախ արար՝
որ ինքն իսկ ակն ու
նէր արքայութենայ
համարձակեցաւ, ե
մտաւ առ պեղատոս և
խնդրեաց զմարմինսն։

Ե պեղատոս զաբ
մաց առ թեայն չափ
վաղ մեռաւ։

Ե կոչեցեալ առ ինքն
զհար իորապետն՝ ե
հարցց ջնա և ասե թե
արդարեւ՝ այն չափ

ՏՐ Շ յ Տ
ՏԻԵ յԼԵ իՇ յԻԸ

վաղ մեռաւ։
Ե իբրեւ ստուգեաց
ի հար իորապետն անտի՝
շքնորհեաց ըզմար
մինն յովսեփաւ։

Ե յովսեփ գրնեաց
կրտստ՝ և ի ջուրեալ
ըզնա պատեաց պաս
տատակալաւն, և երի
գերեզմանի գորեզ փո
րեալ ի վեմն, և ծառ
ալ եցոյց վեմնի դու
ռն գերեզմանն ին։

Ե ակ մարտան մագ
դաղենացի, և մարի
ան յակուվբա և յով
սեայ՝ տեսին զտե
ղին ուր եղաւ։

Ե իբրեւ անց շաբ

ՏՐ Շ յ Տ
ՏԻԸ յԼԵ իՇ յԻԸ
ՏԻԸ յԼԵ իՇ յԻԸ

աթն . մարիամ մագ
դաղենացի . և մարի
ամ յակովբա և աղ
ովնի . չորսն պատ
րաստ էլին խորհրդս
զի եկեցենաւ ծ ջնն
ըզնայ .

Լա **Լ** ընդ առաւ անու
միա շաբաթոյն .
գան ի գերեզ մանն
ընդ արեւա գալն .
և ասեին յմիմեանս .
ով թաւալ եցուցե
մեզ զվեմն ի դրաց
գերեզ մանն ին .

Լ Ի հայ եղեալ տե
սին զի թաւալեցու
ցեալեր զվեմն ի գեր
եզ մաննն . քանզի եր

Դ Ղ Յ Տ
Լա ՂԼ ԴԹ Դա յԹ

մեծ յոյժ .
Լ Ի մտեալ ի ներքս ի
գերեզ մանն . տես ին
երի տաաարդ մի զի
նշատեր ընդ ալմէ կող
մանն , զգեցեալ պատ
մութեանս սպիտակ և

զարհուրեցան .
ԼԵ **Լ** Իսա ասեց զնոսա .
մի՛ երկնչեք : զյն
խընդրեք : զնազարա
ցի : զխաչ եղեալն :
յարեաւ : զէ աստ :
ահաւ ադիկ տեղ ին
որ եղին ըզնա .

Լ Երթայք առ
այեք զաշա կերտրա
նորա , և զպեւորոս .
եթե աջա յառ աջա

Դ Ղ Յ Տ
ԼԵ ՂԼ Դա յԹ

գոյն երթաքան զձեզ
 և գալիլեա : անդ տես
 անիցեք զնայ որպէս ա
 ւայն ձեզ :

Եւ իբրեւ լրան ելին
 և փախեան ի գերեզմա
 նէն : քանզի զաչ ի
 հարեալ էին :

Եւ ոչ ումեք ինչ աւա
 ցին : զի երկնէն

*Եւ ապա Ն
 Հաւմարտի*
**ԱՐԱՒ. ՅԵՐԵՒ
 ԵՍ ԸՄԸ. ԱՎԸ**

ուս առաջին միա շաբ
 աթոռն : երեւ եղաւ մա
 թիամոտ մագդաղենայո
 յորմէ հանեալէր զխաթն
 ղեն :

Եւ շ
 Եւ յԵ
 Եւ յԵ

Եւ ինա երթեալ պատ
 մեայ այնոցիկ որ ընդ
 նրմայ էին միւշ դեռ
 լային և սգային :

Եւ որա իբրեւ լրան
 թէ կենդանի է և երեւ
 ցաւ նրմա : ոչ հաւա
 տային :

Եւ ետոյ երեւ եյ ա
 այլ ոչ կերպարանա
 որոց երթային յանդ
 աւտան :

Եւ որա չորան պատմե
 ցին այլոց : և ոչ չորայ
 հաւատային :

Եւ ետոյ միւշ դեռ
 բազմեալ էին մեռ ա
 սանքն : երեւ եղաւ Նո
 ցայ : և ըշնամ ան

Եւոյ զան հատաւ ու
Թիւն Նոյա և զհատա
սրբաւ Թիւն : զիոր
Երև եղաւ Նոյա յա
րուցեալ իմեռելոյ

և ոչ հատաւ ին :

Լ Իսաեկ ցնտա : եր

Թայք յաշխարհ ամե

նայն : և քարոյ եղիք

զատեալաւնն ամե ն

այն արարածոյ :

Լ Ի հատաւոյ և մկր

տի : Կեցցե : և որ

ոչն հատաւոյ : դատ

ապարտ եոյ ի :

Լ շանք օխոյ իկ որ

հատաւանն : երթի

ցեն զհետ այս ոյ իկ :

3 անուսիմ : դե ըս

հանց են : լեզուն խա

սեցին : ի ձեռն իր

եանց աւճաւ բարձցեն :

Լ Եթե մահացու ինչ

դեղ արբցեն : Նոյ այ

ինչ ոչ վշտաւ եացեն :

Ի վերա հեանդ այ :

ձեռն դիցեն և բռնեցեն :

Լ Ի նքնաւ յս յե ա

խաւսելոյն ընդ նոսա :

համբ արձաւ յերկինս :

և նստաւ ընդ աթոռս :

Լ Ի նոքա եղեալ քար

ոյն ընդ ամեն այն

երկիր տն գործակց

ու թեամբ :

Լ Ի զբանն հաստատե

ին ամենայն նշանաւ ք

որ երթա ին զհետնոցա :

Օ

Երկերեցիս զյոհեկ զարբաւելալս հայոց : զգրուստրա և աստուղ : որք

ժառանգեք զսա կամ զաղափարեք : յիշեցեք զծնողանսն և զբնաւ զարման

մեաւ : հանդերձ : զի յոյժաւ ամեն յողորմութիւն : և զձեռն յիշեցեք ամեն : 46

1	պահապանութեան գլխաւոր	10	ՍԷ արդոյ այրոցն : 10
2	աւան աշխարհապահին :	11	ՍԷ աստաբերանելովաւ 11
3	ՍԷ բացաւ թեւ չալեացն :	12	ՍԷ աստաբերանելովաւ 12
4	ՍԷ սիւնն ունի ծերութեան :	13	ՍԷ աստաբերանելովաւ 13
5	ՍԷ աննախ մարգարեացն :	14	ՍԷ աստաբերանելովաւ 14
6	ՍԷ բանիցն անասնոցն :	15	ՍԷ աստաբերանելովաւ 15
7	ՍԷ հարցանելով լուսնին :	16	ՍԷ աստաբերանելովաւ 16
8	ՍԷ փորձաւ թե՛ փորձ չին :	17	ՍԷ աստաբերանելովաւ 17
9	ՍԷ որոնելի զհոգիս չար :	18	ՍԷ աստաբերանելովաւ 18
10	ՍԷ զոգանչին պետրոսի :	19	ՍԷ աստաբերանելովաւ 19
11	ՍԷ աստաբերանելովաւ 20	20	ՍԷ աստաբերանելովաւ 20
12	ՍԷ որոնչ ճշմարտութիւն :	21	ՍԷ աստաբերանելովաւ 21
13	ՍԷ բորոսին :	22	ՍԷ աստաբերանելովաւ 22
14	ՍԷ անդամաւոր ծին :	23	ՍԷ աստաբերանելովաւ 23
15	ՍԷ զանաւ մարտաւորին :	24	ՍԷ աստաբերանելովաւ 24
16	ՍԷ որոն ճշմարտութեան :	25	ՍԷ աստաբերանելովաւ 25
17	ՍԷ ընդհանրապէս :	26	ՍԷ աստաբերանելովաւ 26
18	ՍԷ երանութեանցն :	27	ՍԷ աստաբերանելովաւ 27
19	ՍԷ հարիւրապետին :	28	ՍԷ աստաբերանելովաւ 28

100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200
100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200

Ի զոսկաւսոս գլուխս. Կանաւ զորով տեսցեն
 զաւատ եղեալ թիւս :

Ի Երևան քաղաքում 1924 թ. 12. 12. 1924 թ. 12. 12.

Ինքն : Ղուկաս աշակերտեր պետրոսի ասացելո , և
 ձեռնադրեցաւ ընծացակից պատշոտի և զկեցաւ ինմանե .
 Այս պրեաց զաւտարանս զայս : սկիզբն ատեն ի
 ծրնընդեանս յովաննո , և զորդաս նմին : Պատմե և զ
 մարմնամալ փրկչին : Ը զգաթիւ ատեն և եղանե ի
 յովսեփայ իրաւ ի թ , և ի տաւ թա մինչ և յադամ . :
 Պատմե և զմկրտութիւն յովհաննո , և ի ինքն ի իւրեանս ,
 զի որ ձեռն ի սասանայե , զընտրութիւն աշակերտացն ,
 և այլ ևս ի աւթանասութեա . եցոյց նշանս և արքեպիսկոպոս
 բաղութն եղեալս , և զխորհուրդ մատնութեմ և զկատար
 ածն . որ մատնեցաւ պեղատոսի պոմոսայո . և իսպառեցաւ մար
 մնոյ . զի զինքն որք բաժանեցին զհանդերձս նորա , և որք
 իսպառեցան երկուցս ապակայն , մինն ապա շխարեայ իստ

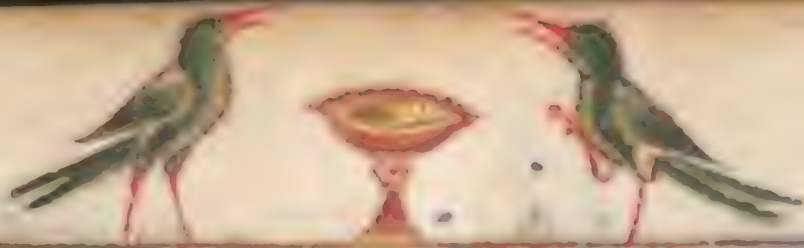

աստիճանու թեամբ, և զի մարմինս նորա եղաւ ի գեր եղ
 ման, և յարեաւ յերրորդ առաքին, և յետայսոր իկ
 համբարձաւ յերկինս, տեսանելով հրեշտակացն:
 Որում փառք յառիտեանս ամեն: Օղջեմ յեղեգիք 16

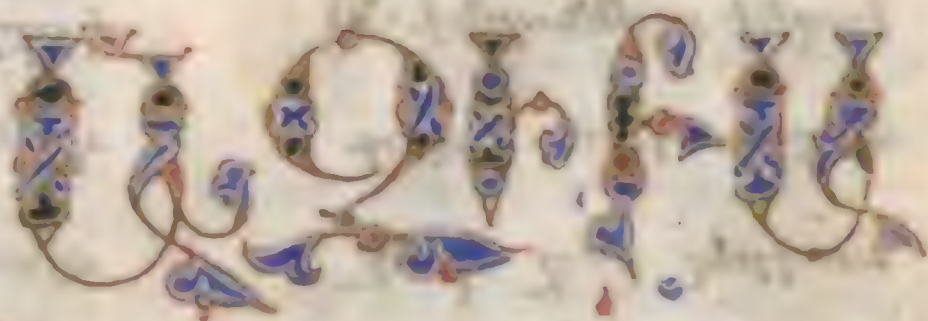

— երաբար Եւ ստորագրաւ :

ԼՈՒԻՍԱՆԻ

ԵՅԻՆ ԱՆԲԱՍԻ

ԱՆԲԱՍԻ ԵՄԵՆ

ԱՆԲԱՍԻ ԱՆԲԱՍԻ

ԻՄԱՅԵՆ

Հ առառառեղոյ իմեղ
որպէս առնողեյ ին
մեղ որքիակզքանե
ակամաստեղք ևսպա
սասողքեղենքանիւն :

Ա մեղեմն զորիս
կզքանե զհետերթ
եալէի ամենայն ի ծշ
Տարառիմք կարգ
ամբողջ քեղ քաջ
ըդ թեով փիլէ :
զի ծանկեալ զքան
իցն որոցաշահերս
եցար ըզճ Տարառ

Թիւնն :

Ե ինչ յառաջ
Հ երով զի ալքայի
Հ ինչ առառան ի քան
անայ ոմն : անտուն

զաքարիայ ի դասա
կարգե ալքայ : և ի
ինչ նորա ի դասերայ
ահ արողն ի ևս ն
ուն նորա եղիսա
բե Թ :

Ե ինչ արդարեւ
կոքին առաջիայ :
զինային յամենայն
պատուիրանսկերն
ունան անարատք :

Ե ինչ փոքրնոցառ
դեակ : քան զի եղ ի
ապեթ ամենայն : և
երկոքեան անցեալէ
ին զատուրբիւրեանց :

Ե ինչ և ի քան անայ
անալն նորա ըստ
կարգի առաջ ըն

հասան եղոյ առաջին
 Ե հաս նմա խորհարկա
 նել ըստաւ ընդի քահ
 անայ ու թեանն : Տես
 եալ խաւարն առն :

Եւ ամենայն բազմո
 թիւն ժողովոյ եանն
 կային յաղաթա ար
 տաքո ի ժամո խնկոցն :

Եւ երևեցաւ նմայ
 հրեշտակ առն, զի կայր
 ընդ ալմե սեղանոյ
 խընկոցն :

Եւ խառնեցաւ զաբ
 արեայ երբեւեռն : Եւ
 անադատ աջ եկեղանորա :

Եւ ցնա հրեշտ
 ակն առն : Մի երկնչի
 զաբարեայ : զի լաւի

եղեն աղաւ թէքո : Եւ
 կենքոյ եղիսաբեթ ծն
 ցեքեղ որդի : Եւ կող եա
 ցես զանուն նորա յով
 հաննեա : Եւ եղեցեքեղ
 որ արաւ թիւն և ցըն
 ծո թիւն :

Եւ բազմաք իծնընդ
 եան նորա խնդաւցեան :
 զի եղեցի մեծ առաջինն :
 Եւ գինի և սուղի մի արքցե :

Եւ հոգեւոյ սրբոյ ու
 լըցցի անդրառին յորո
 վայնե մաւր խորոյ : Եւ
 բազմա յորդոցն իլի
 դարձ ուսցե իսր մծ
 իրեանց :

Եւ ինքն եկեղեկ առ
 ալի նորա հոգեւոյ զա

որ թեամբ եղիցի:
դարձոցանել շտրտս
հարց յորդիս: և զան
հատանս յիմաստ ու
թիւն արդարաց: պատ
րաստել տն ծողովոր
տէ կազմեալ:

Եւանդ զաքարիայ
ցհրեշտակն: և ի
գիտաց ից զայդ: զի
ես ծնի եմ: և կին իմ
անցեալէ զառուրբ
իւրովք:

Վատասխանս ի՛ ետ
հրեշտակն և ասե
ցնա: եսեմ գաբի
ել որկամ ատալ իայ:
և ատաք եցա խառնել
ընդ ժող: և ատ ետա

...

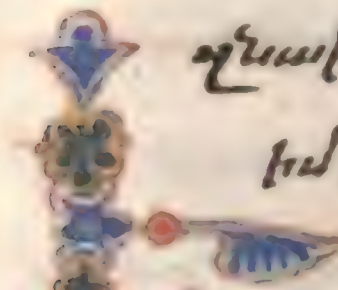
բանել ժող զայդ:
և ասա եղիցես համր:
և ասի՝ կարաս ցես
խառնել միւսընցարն
յորոմ այդ լինիցի:
փոխանակ զիոհատ
ատացեր բանից իմ
ոց՝ որք լցցին ի ժա
մանակի երեւանց:

Եւանդ ծողովորտն
անն ունեք զաքար
եայ: և զարմանայ
ին ընդ յամ եղն ի
րայ իտաճարին:

Եւեբելն ոչ կա
րեր խառնել ընդնոսա,
և մայցան թե տեսիլ
տես իտաճարին:
և նա նշանայ ի

խառսեր ընդ նոսա :
Եկայր պապանձեալ :
Եկե երբե լցան
առորդ պաշտաման
նորայ՝ գնաց խառն
իւր : Եյեմ առորցն
այնոցիկ՝ յըղացաւ
եղիաբեթ Կինն
նորա : Եթաք ուցա
նէր՝ զանձն ամիսս

հինգ :
Եւսեր՝ զինչգործ
գործեաց ընդ խառն :
յառորա յորս հայե
ցաւ յիս , բառնալ
զնախառն ինս
իմիմարդ կա
նէ :

ԷՅԱՄԱ

ԵԱՆՆ ՎԵՅԵՐ ՈՐՈՒՆԻ :

առաքեցաւ գաբրէ
եղ հրեշտակ յայ : Ե
քաղաք մի գալ իլեա
ցոց : որում անուոն
եր նապարեթ : առ
կոյն խառսեց եալ
առն , որում անուոն
յովսեփ՝ խառնէ դա
թի : Եանուոն Կու
սին՝ մար իմա :

Եկեալ առնաւ ա
սէ՝ ուրախ լեր բերկ
րեալըդ : տի ընդգեղ :
Ենա ընդ բանս ըն
խառնեցաւ : Ե խոր
հեր ընդ միսս թե որ
պիսի ինչեցե ողջոյն
ապս :

Ան՝ ցնա հրեշտակն:

մերկնչի մարիամ, զի
դուրս շնորհսցայ: և

ահա յղասջի, և ծրն

ցն ոտի: և կոչեցես

զանունս նորա յն: նա

եղիցի մեծ: և ոտ ի

բարձրելոյն կոչեցի:

Ետայն նմաւոր ած

զաթունս դաւթի հար

նորա: և թաղարոր ես

ցէ ի վերա տանն յակո

բայ ի յաւիտեանս: և

թաղար որո թեանն

նորա վախճանս մե

լիցի:

Ետան մարիամ ցհր

եշտակն: զիսպոք լին ի

ցի եւ ճայդ: քան զի

զայր ոչ պատեմ:

Ետան իսկ ետ հր
եշտակն և ասեցնա:

հոգի սորբ եկեաց ի բեզ:

և զարու թիւն բարձր

լոյն հովանի լիցի ի

վերաբայ: քանզի որ

ծնան եղոյն ի բեզ

սորբէ: և ոտ ի այ

կոչեցի:

Ետահ եղիսաբեթ
ազգականքոյ: և նա

յրդիէ ի ծերութեան

իւրում: այս վեց եր

որդ ամիսէ նորայ որ

ամսուն կոչեց եալ եր:

զի ոչ տկար ապցի աթ

յայ ամենայն քան:

Ետան մարիամ:

2

8

4

5

8

ահաւ ասիկ կամ աղ
ախին տն : եղիցի
ինչ ըստ բան իբրոմ :

Եւ զնայ ինձանե
հրեշտակն :
ԼԻՄՅԵԱ
ՄԱՐԻԱՄ ԵԱՐՄԻՄ

յայնասիկ , զնայ ի
լեռնա կողմն փութա
պեա իբաղաբն յորդա :
և եմոտ իստուն զաբ
արիայ , և ետողջն
եղիսաբեթ :

Եւ եղև եբրե լուսա
զողջոյնն մարիամո
եղիսաբեթ , իսաղաց
մանուկն յորովայն ի
նորայ :

Եւ զաւ եղիսաբեթ

հոգում սրբում , և ի ձայն
բարձրաղաղ ալեա ց
և ասէ :

Եւ զնեալ ետդո
իկանայս : և աւր հ
նեալ եպատող որովայ
նիքոյ : և որ առիկ ինչ
այս , զի եկեացե մայր
տն իմոյ առիս :

Օ Իսահաւ ասիկ եբ
րե եղև ձայն ողոր
նիքոյ յականլս իմ .
իսաղաց ցրնծալով մա
նուկս յորովայն իմոմ :

Եւ երանի որ հաւ ա
տայցե , եթե եղիցի
կատ արու մն ասացե
լոցրա նմա իստե :

Եւ ասեղ մարիամ :

|| Եճացոսցե՛ անձ
նիմ զա՛ր : Եյնճացա՛ն
հոգի իմ յամ՝ փրկելիմ :
զիհայ եյա՛ն ի խոնար
հո՛ւ թիւն աղախնոիրա :

Օ Իահա յայսլմ
հետե երան եցեն ինձ
ամենայն աշխբ : զի
արա՛ր ինձ մեծամեծա
հրչաւուն : Եսորք ե
անուն նորա : Եողոր
մո՛ւ թիւն նորա ապշ
անց յապշա երկիրդա
նա՛ն ծայ իորոց :

|| Եսոր զա՛ր ու
թիւն բազկա՛ւ իորով :
ցրո՛ւ եանց զամբար
տա՛ւ անա մտա՛ք սր
տից իորեանց :

|| ակեանց զհաւորս
յա՛ւոսոց : Եբարձ
ոացոյց զխոն արհա :

Ք բաղցեալս լը
ցոյց բարո՛ւ թեամբ :
Եզմեծ աստունս ար
ձակեանց ունայնս :

|| աշտ պանեանց իլի
ծառայի իորում : յի
շեղ զողորմո՛ւ թիւնս :

|| Եպեա խառնեցա՛ն
առ հարլա մեր՝ աբ
րահամո՛ւ Եզատակի
նորա ի յա՛խտեանս :

|| Եանց առ նա՛ն մարիամ
ի բի՛ւս իսա երիս : Եդար

ձա՛ւ իստուն իոր :

|| Եեղիսաբ եղի լը
ցան ծամանակբ ծա

հեղոյ և ծնաւ որդի :

Եւ լուսնն որք շորջ
զնովաւ եին, և ապա
տոհմն Նորայ՝ զի մեծ
արարողը զողորմութեամբ
Թեան իոր ընդ Նորայ՝
և իմոցայ ինքնոյ Նա :

Եւ եղև յաւ որդի
ու թերութի : եկին
Թըլ Գաւառի զմանուկն
և կոչեին զնա յանունն

Հար իորոյ զաբարիա :
առաւանխան ի՛ իոր
մայր Նորայ և առե :

որ : ալկոչեաց յովանն :
Եւ առն զնա : քան
զի ոչ գիտալ գիտում
որոյ կոչի անուանյալսնն

Եւ արկեին Հարն

Նորայ Թեղիւն կամ եղի
կոչել ըզնա :

Եւ իմոց իմաց առաւ
առկ : գրեաց և առե
յովաննեան անուո Ն

Դորայ :
Եւ զարմացան ամ
ենեք ին : զի բաց ան
բերան Նորայ վաղ վա
ղակի և լեղոր Նորայ
և իստաւոր և առիչ

Ներ զամ :
Եւ եղև ան ի վեր ա
ամեն եցուն որ լսեին
զայս : և որ շորջ բնա
կեալե ին զնոք առք :

Եւ ընդ ամենայն լեռ
Նա կողմն Հրեաստանի
պատմեին բանքս այսոք
իկ :

5
այս

Երբն ամեն երկնոր
լսեինն իսիրայս իւր
եանց, և ասեւն, զի նշ
լինիցի մանուկս այս ։

Եւ ձեռն ան երընդումս ։

Եւ զաբարիա հայր
նորա լցաւ հոգի ու
սրբութիւն ։ մարգարեա
լսաւ և ասեւ ։

Լորհնեալ տի
մօ ինի՝ զի յայցել
մեզ և արար փրկութիւն
Թիւն ժողովուրդեան ի
րում ։ և յարուցեալ
իւր փրկութեան մեզ
իտանէ դառԹի ծառ
այ ի իւրոյ ։ որ ալեւ
իստակցաւ բերանով
սրբոցն՝ որ յատկաւ

նկից մարգարէքն նո
րա եին ։ փրկութիւն
Թշնամեաց մերոց՝ և
ձեռնաց ամենայն ատե
լեաց մերոց ։ ասնեղ
ողորմութիւն ընդ
հարան մեր ։ և յիշեալ
զոր խան իւր ատրի ։

Սերտումն զոր
երդրաւ արա համ
ութիւն հաղթման մեզ
մեզ առ անց երկիւղի ։
Եւ ձեռնաց Թշնամեաց
փրկեալս ։

Սաշտել զնա սրբութեան
Թեանք և արդարութեանք
առաջ ի նորա ։
զամենայն ատորս
կենաց մերոց ։

Ի դո՛ւ մանուկ
 մարգարէ՛ բարձրելոյն
 կող եսջիր : զի երթի
 ցես ատաջի երեսաց
 տն : պատր աստ էլ
 զձան ասպարհս նորա :
 տալ գիտութիւն փր
 կութեան ժողովօր
 գեան նորա : Ի ծող ու
 թիւն մեղաց նոցա :
 Եւ ասն զթո՛ւ թեանց
 և ողորմութեան այ մե
 ռոյ : որովք այց ար
 ասցե մեղ արեգակն
 Ի բարձանց : երևել
 որոյ ի հատարի և ի
 ասրե երա մահո՛ւ նս
 տեին : ուղղել զաստ
 մեր Ի ձան ասպարհս

Խաղաղ ու թեան :
 Ի մանուկն ամեր
 և զատրանայր հոգեով :
 Ի եր յան ասպարհ
 մինչ և յար երևելո
 երևելոնո
 րայ իլի :
 Ի ԵՂԵՆԻ
 ԱՌԻՐԱՆ ԸՆԴԻՆ
 տակ : ել հրամ ան
 յադոստոս կայսերի
 աշխարհ ազիր ատ
 նել ընդ ամեն այն
 տեղ երա :
 Եւ աստաջինալ
 Խարհազիր եղև ի
 դատաւ որո՛ւ թեան
 ասրե ոյ կերեկեա :
 Ի երթաին ամենե

քին մտանել յաշխար
հազիրն յերաքանչ
երբ քաղաքն ։

Եւ յովսէփ ի գալիլեան

ի քաղաքն Նազարեթն ։

Ի հրեաւստան ի քաղաք

դաւիթն որկոչի բեր

դեմ ։ Վասն լինելոյ

նորա իտանէ ելալոցն

դաւիթն ։ Մտան էլ

յաշխարհազիրն մա

րիամաւ հանդերձ

զոր խառնեալն էր

նմաւ ։ Եւ երբ յղի ։

Ի եղև ի հասան էլն

նոցաանոր լցան առ

որք ծնանելոյ նորա ։

Եւ ծնաւ զորդին իւր

զանորդան իկ ։ Եւ պատ

եաց ի հանձարորս ։

Եւ երբ զնայ ի մշտոր ։

զիտն գոյրնոցա

տեղի յիջալանին ։

Ի յովսէփ ։

Ին իմեղս ։ Եւ ։ Եւ ։

միկ բացաւ թեաք ։

որ պահէին զպաշտա

նոր թիւնս գիշերոյ

հաստեց իւրեանց ։

Ի հրեշտակ տն էր

Եւ ելաւ նոցա ։ Եւ

միտքն տն ծագեցին

առ նոսա ։ Եւ երկեան

երկեղ մեծ ։

Ի ասեցնոսա հը

րեշտակն ։ մի երկն

չեք ։ զի ահա առ իկ

առ ետաւրան իմ ձեզ

որախոտ թիւն մեծ:

որեղիցի ամեն այն

ժողով ըրողանն:

Օ ր ծնաւ ձեզ

այսաւր փրկիչ: որե

աւ ծնալ: տր: Իբա

ղաքի դաւ թի: և

այն նշանակ ձեզ:

զըստան իցէք մանուկ

պատեալ իսանաւա

րորա, և եղեալ ի

Տըս որ:

Ե յան կարծակ ի

եղև ընդ հրեշտակին

ընդ այն մեկ: Բայ

մտ թիւն զաւր այ

երկն աւ որայ՝ որ

աւրհնե ինչաճ և

ասե ին:

Ե ւթ Իբարձո

նայ: և յերկեր

խաղաղ ու թիւն: և

մարդիկ հաճու թի:

Ե ւեղև Իբրև վերա

յան ինոյանե հրեշ

տակքն յերկինս: և

սեն յմիմեանս հոգ

իւքն: Եկայք երթի

ցոք մինչև զբերդե

եմ, և տեսց ոքք զինչե

բանս այս որեղև՝ զոր

տր եցոյց մեզ:

Ե րկն փոռ թանա

կի, և գտին զմար ի

ամ և զյովսեփ: և զ

ման ուկն եղեալ ի

Տըսոր: և ծանեան

վասն բանին որ աս

այստ նոցա զմանկ

անեն :

Ի մանեք ին որսե

ին, զարմանայ ին վա

սըն բանեցն զոր խառ

սեցան ընդ նոս այ

հով եւքն :

Ի մարիամ զամ ե

նայն բանա զայսուսիկ

պահեր : և խելամոռ

լիներ խարտի երրորմ :

Ի դարձան հովեքն

փառաւ որ առնե ին

և առնէին զամ

վասն ամենայնի զոր

լրան և տեսին, որ

պէս պատմեցաւ

նոցայ :

Ի ԲԲԲԵԻ Ը

ՅԱԸԱ ԱՎԱԲԻ ՍԻՆ

Թլփատել զնայ, և

կոչեցաւ անուն նո

րա յմ : որկոչ ե

ցեալ եր ի հրեշտ ա

կեն, մինչ չե յըղա

ցեալեր զնայ

յորովայնի :

Ի ԲԲԲԵԻ Ը

ՅԱԸԱ ԱՎԱԲԻ ՍԻՆ

բո թեան նոցա ըստ

աւր ինայն մովսեսի,

ածին զնա յեմ յանդի

ման առնել տն : որ

պէս և գրեալ է յա

րենա տն, թէ ամե

նայն արտ որ բանա

զարգանդ : սորբ

տն կոչ եացի :

Եւ Եւսեփ Կառնարազս
 լատ ասաց եղոյն յառ-
 ընստն. զոյգս տասն
 ռակաց. Կամ երկ

որս ճագատաղաւեաց:

Եւ Եւսեփ Կառնարազս
 յեմ որոյ անտէն եր-
 սեմ էրն: Եւ երայրն
 այն արդար, Եւ երկի-
 ղամ: Եւ անկն ունեի
 մխիթարութեալն
 իլի: Եւ հոգի սուրբ
 եր ինմայ:

Եւ եր նորա հրա-
 ման ատեալ ի հոգ-
 ոյն սրբոյ, միտեա-
 անել զմահ մինչեւ
 տեսցե զառ ծեալն
 տն: Եւ եկն հոգեովն

Եւ Եւսեփ Կառնարազս:

Եւ եր Եւսեփ Կառնարազս
 նադին զմանուկն յա-
 ատնել նոցա լատ սո-
 վորութեան ատր Ե-
 նայն ի վերայ նորա:
 Եւ նա ատ, ընգալ ատ
 զնա ի գիրկս իւր:
 Եւ Եւսեփ Կառնարազս

Եւ Եւսեփ Կառնարազս
 եւ ընգալ այն քոր
 լատ բան երբ միեւ
 զաղ ու թիւն: Եւ
 տեսին աչքիմ զփլը
 Կոր թիւն քոյ: Զոր
 պատր աստ եցեր Ե-
 տալի ամենայն քո
 զով ըրդոց: Եւ Ե-
 յայտնութեան հեծա

նորայ, և փառք յող

ովորեանքում իշի

եկին հայրն և մայ

րն նորա զարմացեալ

ի վերա բանիցն զոր

իտաւե ին զնամանե

և ատրհնեաց ըզնո

սա սիմեոն

Եւ ասէ յմար իամ

մայր նորա ասէա

սա կայ ի զորումն

և ի կանկնումն բազ

մաց իմեջ իշի և ի

նրչան հակառակո

թեան և ընդ զի իսկ

անձն անցցե սոր

զի յայտն եացին ի բա

զում սրտ ից իսկ

հորոյք

7

Եւ անդիտ անմահ մար

գարե Եւ որ ասոր փա

նոր իշի յազգ և

ասերայ ասց ինքն

անց եալ եր զատորք

բազմաք և եց եալ

ընդ ատն ամս իտմե

ի կոսս ու թեմե իտմե

և եր այրի ամաց իբրե

ու թատն և ընդից որ

ոչ մեկն եր իտմաբե

այր պաշտօն և աղա

թեք պաշտելի զցայց

և ըզցերեկ

Եւ աս ինքն յամո

յարուց եալ գոհ ան

այր զտե և իտա

եր զնամանե ընդամե

նեան ուրակնունե

ինքնօրհու-ժեանն եմի-

Եւ իբրեւ կատարեցին
զամենն սցն ըստ աստի
նայն ան . դարձան
անդրինն իդալիկաց' ի
քաղաքն իորեանց . նա
զարեւ(Զ) .

Եւ իմանաւ որ ան երբ և
զատումայր . իմա և
որո-ժեանք . և շնորհք
այ եին իսկեր այ
նորայ .

Ի ԵՐԵԱՆ ԵՏԻՆ
ՏԵՆԱԶԳԻՆՈՐԱՐԱ

ամի ամի յեմ իտանն

զատկին . պատկ

Եւ իբրեւ եղին նորա
ամբ երկոտասան յեղա
նէն նոցա յեմ ըստ աստի

որո-ժեանն տանն ին, և
կատարեղ զաւ որան, և
դատնայ անդրինն . Եւ
նայն յա ճանորկն նորա
յեմ . և ոչ գիտաց ին
ծրնադքն նորա . կար
ծինն պնճանե թե ընդ
որդ եկեցան իցե .

Եւ կին իբրեւ ատորմիտ
ճանապարհ . և խնորհ
ինն պնա ընդ դրաց իան
և ընդ ծան ատ-ժանն . և
իբրեւ ոչ գտին . դարձ
ան անդրինն յեմ ին

որեղ ըզնայ .

Եւ իտեղ յետ երկից ատ
որց . գտինն պնայ ի
տաճարն պի նրատ եր
ընդ վարդա պետան .

լուսեր ինոյանէ՝ և հար

ցաներ ըզնոսայ :

Օ արմանայ ին ամենէ

քեան որլսե ինն ինմանէ՝

ընդ իմաստոս թիւնն և

ընդ պատաս իսան իսն

նորա : և իբրև տեսին

զնա՝ պ անշայան :

Ե րանէ ցնա մայրնիդ :

որդեանկ՝ զինչ գործ

գործեցեր ընդ մեզ :

ահա ասիկ հայր քո

և ես՝ տառ ապե աք

իւրնորե եպ րդ քեզ :

Ե րանէ ցնոսա : զի

իւրնորե եք զիս : ոչ զի

տեք եթե իսան հար

իմոյ պարտե ինչ ինեզ :

Ե րանայ ոչ իմայան

զբանն զոր խառնեցա

ընդ նոսայ :

Ե րեջ ընդ նոսայ և

զընայ ինաչար եթ

և եր նոցա հազ անդ :

Ե րանայն նորա պաշեր

զամենայն բանն ի

արտի իդոմ :

Ե րն զարգանայր իմ

աստո թեանք և հա

սակա : և ընդորհաք

յայ և ի մարդ

կանե : և

ՆԻՆԻԱՆԻ

ԱՆ ԵՐՈՐԴԻՔԱՐ

տերոս թեանն տի

բերեա կայսեր :

իդատառ որոս թե

հրե աստանի պի

շ

ս

ն

շ

ս

ս

ի

պ

դ

շ

բ

ե

ե

շ

բ

ե

զատուի պոնտացոյ
 և ի շորրորդ պետ ու
 թեանն գալիլեացոյ
 հերովդի : և ի փիլի
 պոսի եղբար Նորա
 շորր որդ պետու թե,
 ի տորացոյ ոյ և տրա
 քոնացոյ աշխարհիս :
 և ի շորրորդ պետու
 թեանն իրաանեայ աբ
 իլենացոյ : և ի քաջ
 անայ ապետու թե
 աննայի և կայ իափայ :
 եղև բան այ ի վերա
 յովհաննու որդոյ
 զաբարեայ յանապա
 տիանդ : և եկն յամ
 ենայն կողմն յորդ ա
 Նանու : քարոզել ձկն

տու թիւն ապաշխ ա
 տու թեան ի թողու թի
 մեղաց :

Եւ
 րպես և գրեալ է ի
 գիրս պատգամաց եւ
 այի մարգարեի :
 Զայն բարբառո յանա
 պատի : պատր անտ
 արարեք զճանապարհ
 ան, և ողորդ արա
 թեք զշաւեղոս Նորա :
 Եւ մենայն ճորգ
 լցցին : և ամենայն
 լերեք և բլուրք խոն
 արհ եցին : և եղի
 ցին դժուար ինքն ի
 դիւր ինս : և առապ
 արքն ի հարթ ճանա
 պարհս : և տեսց ե

շ յ յ յ
 Ե Ի Ը Բ

ամենայն մարմին ըզ

փրկու թեւս այ :

Ե Իսկ ցժողովոր

դան եղեալս մկրտե լ

ի նմանե : ծնունդք

ի թից : ո՞ր ցոյց ձեզ

փախչել եբարկու թե

նեն որ գալ ոյնե :

արարեք այսու հետե

պլտորդա արժանի ա

պաշխարու թեան :

Ի Իսկ սկսանեցեք

ասել եթե ուն իմք

հայր զաբրա համ :

զայս ասեմ ձեզ : ե

թե կարաւորե ան ի

քարանցս յայսցանե

յարուցանել որդիս

աբրա համու :

2

Ը

5

8

այց աւ աս իկ :

տապար ատ արմին

ծառոց կայ :

Լ Մենայն ծառ

որոջ ատնե զպտուղ

բարիոք : հատան ի

և ի հոր արկանի :

Գ արցանեին զնայ

ժողովորդքն և ասե

ին , իսկարոր զինչ

գործեսցուք :

Ի աստախան ի ետ

և ասե ցնոսայ :

ոյր իցեն երկու հան

դերձք : տայե զմին

այնմ ոյր ոչն գոցե :

և ոյր կայցե կերակոր :

Ի նոյնպէս արապե :

Ի կին և մաքսար որք

2

Ը

մկրտել : և ասենցնա
վարդ ասկես : զինչ

գործեացորք :

Եւ ասե՛ցնուա :

մի՛ ինչ առելի քան լոյ

հրամայ եալն ձեզ առ

նիցեք :

արցանեին զնայ

և զինք ողբն և ասեին ,

և մեք զինչ գործեացորք :

սե՛ցնուայ : մի՛

ղոք խրտիցեք : և մի՛

ղոք զըրպարտիցեք :

շատ լիցին ձեզ թո

շակբն ձեր :

Ինչ անկնուսն եր

ժողովարդն , և խոր

հեին ամենեք ին իսիր

տա իւրեանց վասն

յովհաննոս : մի՛թե աս

իցե քան :

ատախան ի՛նտամե

նեցուն և ասե : ես

մկրտեմ զձեզ լոյ :

բայց զայ զառապոյն

քանզիս : զորոյ չեմ

բառ ական բառն ալ

զկատ շիկս : նա մկր

տեսցե զձեզ հոգեով

սրբով և հոով :

Ընդ իսկ հեծան ցն ի

ձեռին իորում : սրբել

զկալ իոր : ժողով ես

ցե զցորեանն իշտեմ

արանս իոր : և զյարդն

այրեսցե անշեղ հոով :

Ազուս և այլ ինչ

մեծարութեամբ

շ	ճ	մ	մ
ճ	զ ժ բ ժ ր ե	ժա	ր
ժա		ժբ	

աւետարանի ժողովրդե-

ժԵ
Բ

այց հերովդ եւ
չորրորդ ապետ յան
դիմանեալ ինմանե
վասն հերովդիադ ա
կնով փիլիպոսի եղ
բար խորց . և վասն
ամենայն շար եւ պն
զոր գործեաց հերով
դեւ ' յաւել և զայն
ևս ի վերա ամենայնի .
և եղ ի բանդի զյոզ
հաննեա :

ժԵ
Բ

Ի եղև իմկրտել ամ
ենայն ժողովրդեանն,
և ընդ յի մկրտ ելն և
կալ յաղատ թա . բա
նալ երկնից և ի վան
ել հոգւոյն սրբոյ

Ղ   Յ   Տ   ՏԻ
ժԵ   ՏԻՆ   ՏԻԶ
ժԴ   ՏԵ   ժԴ   Է

մարմնաւոր տեսեալք

իբրև զաղատնի ի վերա
նորայ :

Ի գալ շայն իյերկ
նից որասեր : դորեւ
որդի իմ սիրելի . ընդ
քեզ հաճեցայ :

ժԵ
Գ

Ի ինքն յի եր ամաց
իբրև երեսնից սկսեալ
որոց որպես և կար
ծեր որդի : *Յարմար :*
||| Ե յակովբայն ն :
||| Հեղեայն ն :
||| Մատաթեայն ն :
||| Ղևեայն ն :
||| մեղքեայն ն :
||| յաննեայն ն :
||| յովսեփեայն ն :
||| Մատաթեայն ն :

Ղ
ժԴ

ամուսնայն :

նաւոսնայն :

եղեայն :

նանդեայն :

մաւածեայն :

մատ տածեայն :

սեմեայն :

յովսէփեայն :

յովդեայն :

յովնանեայն :

էսեայն :

զարդաբէլին :

սաղաթիւնին :

նէրեայն :

մեղքեայն :

արդեայն :

կովսամայն :

եղմորարայն :

երեայն :

յեսուայն :

եղիազարայն :

յովրամայն :

մատ թեայն :

ղեեայն :

սիմէոնայն :

յորդայն :

յովսեփայն :

յովնանեայն :

եղեկիմայն :

մեղծեայն :

մեննայն :

մատ տածեայն :

նածանայն :

դարձին :

յեսուայն :

ովքեդայն :

բոոսայն :

սաղմանայն :

111 Կապա ռվնի ն. 1.
 111 ամենադաժնայ ն.
 111 արամայ ն.
 111 արմեայ ն.
 111 արնեայ ն.
 111 արուվմայ ն.
 111 փարեմի ն.
 111 յոդայի ն.
 111 յակովբայ ն.
 111 Իսահակայ ն.
 111 արազամո ն.
 111 Թառայի ն.
 111 Կարովայ ն.
 111 սերտբայ ն.
 111 Խազատայ ն.
 111 փաղեկայ ն.
 111 Երեւայ ն.
 111 Կաղայի ն.
 111 Կայն անայ ն.

111 արփազատայ ն.
 111 սեմայ ն.
 111 Կայի ն.
 111 Ղամբայ ն.
 111 Ծաթաղայի ն.
 111 Էնովբայ ն.
 111 յարեդի ն.
 111 Ծաղաղե ելի ն.
 111 Կայն անայ ն.
 111 Էնովայ ն.
 111 սեթայ ն.
 111 արամայ ն.
 111 Կապա ծայն :
 111 Եւ Եւ Եւ Կոդովարբով
 դարձաւ ի յորդանանէ:
 Եւ փարեր Կոդովն սըր
 բով յանապատ ատորս
 քառ ասուն, փորձել ի
 աստանայէ :

2 5 4
 2 2 2

Եւ զհեղինակս Եւ զարք
յաւ որան յայն ոսիկ:

Եւ Կատարելն նո
ցայ քաղցեալ:

Եւ Կատարելն սատ ա
նայ: Եւ թէ որդի եսայ,
ասա քարիտ այդ միկ
զի հայ քեզի:

Եւ Կատարելն Կատարելն
Եւ Կատարելն: Կրեալ է
Թեոֆանիայն միայն
Կեցցե մարդ: Կալամե
նայն քանի որ եղանէ

Իբերանոց այ:

Եւ Կատարելն զնայ Ի
Լեւոն մի քարձի: Երբ
նրմա զամենայն Թա
գաւ որոտ Թեոֆան աշխ
արհի Իվայր Կեան ծամ

անակի: Եւ Կատարելն զնայ
սատանայ: Բեզ տա ց
զայս ամենայն Իլիանոս
Թեոֆան Եւ Կատարելն սոցա
զի Ինձ տըրեալէ: Եւ Կատարելն
Կատարելն տան ըզայ:
արդ որ Եւ Կատարելն
երկիր պագան Իցեա առ

Եւ Կատարելն Կատարելն

Եւ Կատարելն Կատարելն
Եւ Կատարելն: Կրեալ է Եր
Կիր պագցեա տն այ
քոմ: Եւ Կատարելն մի այն

Կատարելն ես Եւ:

Եւ Կատարելն Եւ Կատարելն
Եւ Կատարելն Կատարելն ա
Կի տամարիս: Եւ Կատարելն
Եւ Կատարելն Եւ Կատարելն
արհի զքեզ Կատարել Իվայր:

2 5
ԺԷ ԺԷ

զի գրեալէ (Թե հրեշտակ
կայ խոյոյ պատուր իր
եալէ վասնքոյ պահել
զքեղ: զի ի վերա ձեռնոյ
բարձրցեն զքեղ: Մի եր
բեք հարցես զբար ի
զօտըն քոյ:

Ս աս ապիսանի ետնա
յն ետեւ: աս ա
ցեալէ (Թե ոչ փորձես
ցես զսր ամքոյ:

Լ Ի հատարեալ զամե
նայն փորձու թիւնն
աստանայ: Իբայ
եկաց ի նման ե:

Լ աս ժամանակս:

Ի. Գ. Ա. Բ. Ղ. Ա. Բ.
Յ. Ա. Բ. Գ. Դ. Ե. Զ. Է.
հոգեւոյն ի գալիլեայ:

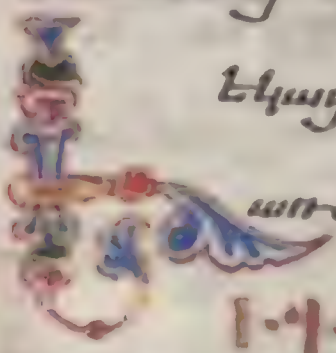
2	Մ	Մ	Մ	2
Ժ	Խ	Ի	Ի	Ժ

և եղհամբատ զնմանե
ընդ ամենայն: Կող
մանա զատ առ ին: և
հայ ուսուցանել ի թո
ղովոստոս հայա փա
ռատ որեալ յամեն ե
ցունց:

Ժ Ի եկն ի նազարէ ի թ
ոսր սրնեալն եր: և ե
մտն ըստ սովոր ու
թեան իւրոս յատորն
շաբաթոց ի թողութորն:

Լ Ի ետուն նմա գիրս
զիսայիաս ճարգարէ:
և յարեալ ընթեռնու:
Լ Ի երեւեաց զգիրսն
եգիտ զայն տեղի յորում
գրեալն էր:

Մ ոգի տն ի վերայ իս:

փանն որոյ ևս՝ ծ իսկ
 զիս : ասեալս ան ի
 աղքատաց առաքեաց
 զիս : բժշկել զբեկեա
 լըս արտի : քարո
 զել գերեաց զժողո
 թիս : և կորաց տե
 ան ին : արձակել զ
 Վերա որս ի ժողո
 թիս : քարոզել ըզ
 րաբեկանն անընդուն
 ին : և իւրեկալ զգիրան
 ետ ցապաշտան եայն
 և նըստան :
 Իսկ ասէն եղուն որի
 ժողովորդ եանն էին
 աչք ինն հայե ին :
 և սկսաւ ասել ցնո
 սայ : այսաւ լի ցան

գիրքսայս յականն

ձեռն :

ժԼԶ

Իսկ ասէն էք ին վկայ
 էին նմայ : և զարմա
 նային ընդ բանս ը
 նորհայն որեւան է
 ին ի բերանոյ նորա :
 և ասե ին, ոչ սայ է

որոք ին յովսեփաւ

Է

Իսկ ասէ ցնոսայ :
 ապաքեն ասիցեք առ
 իսկաւ ակըս զայս :
 ԲԸԺԻԼԻ Բժշկեա զանձն
 քոյ : որչափ լըս ք
 զորաբարեւի իկաւս
 նաւ որմ : արաւ և ասաւ
 իքոմ զգաւ առ ի :

Իսկ

Իսկ ասէ, ասէն ասեմ
 ձեզ : լծե չե մարգա

շ	յ	ճ	ճր
ճր	ճր	ճրա	ճ
ի			
իս	լե	ճիք	ճա

Գրնայր Ե
Ի ԼԻՔ Ի ԿԼԳ

ԱՄՈՒՐԻ ՍԻՄ Ի ՔԱՂ

աքն զալ իլէ աքո ոյ

և ուստցանէր զնո

աւ իշաք աւծան ։

Ի զարմանաւն ընդ

վարդ ապետոտ թին

նորա ։ զի իշխանս ու

Թեանք եր բանն

նորայ ։

Ե ի ծողով ԸՐ

դեանն այլ մի ։ զոր

ուներ այն դիւ ի

պլղծոյ ։ և աղաղ ա

կեան ի ճայն մեծ

աւե ։ Թողայոյ ։

զի կայր մեր և քո յն

նապ ուրայ ի ։ եկիւ

կորոտ աանել զմեզ ։

դիտեմք զքեզ ուն

սորբոյ մի ։

Ի աատեայ ինա

յն և աւե ։ պապան

ճեայ և ել ի դմանե

Քզեան եայ զնայ

դեւ ի միջ իանդ և ել ի

նրմանե ։ և ոչ ինչ

վընաւեայ նմայ ։

Ի ինչ են զարմանա

լիք ի վերա ամեն ե

ցուն ։ Խառնէին

ընդ միմեանս և աւե

ին ։ զինչէ բանս

այս ։ զի իշխանս ու

Թեանք և զարտո թեք

աատե այսոյ պրղ

ծոյ և ելան են ։

Ղ	Տ	Մ
Ի Գ		Յ Բ
Ի Գ	Կ Գ	Յ Գ
Ի Կ		Յ Գ

Լ Երթայր հաշակ
 Կնամանէ յամենայն
 տեղիս շորջ զգատա
 ռատ ըն :

Թ
Է

Լ Եյարուցեալի ծող
 ովքուր ենէ անտի Ե
 ճոտ խառն սիմոնի :
 Կոքանչ սիմոնի տաղ
 Նապեր լերմամբ մե
 ծառ : Եւ աղաչեց ին
 զնա վասն Նորայ :
 Եկայ առ Նմայ : սաս
 տեայ լերմանն Եւ թող
 ըզնա : Եւ վաղ վաղ ա
 կի յարեաւ Եւ պաշտեր
 ըզնոսայ :

Լ Երնդ արե ուն մտա
 Նել : ամենեք ին որոյ
 Եին շիրանդ Խպեապե

շ 5 27
 Իշ Կե Ժ

ցառա Բերեին զնո
 սա առ Նա : Եւ նա իոր
 աքանչ իրորմեք ինո
 ցանէ , դնէր ձեռս Ե

Լ Բրժ կեր զնոսայ :
Լ Լանեին Եղեք Ե
 քաղմայ Եւ աղաղակ Ե
 ին Եւասե ին Թեդո
 եսորդի այ :

Լ Ինա ասեր ցնոսայ
 պապանձ եցարուք :
 Եւ շուայր Նոցա Թող
 եստսել ԶԵԳԻՍԵ
 Ին ըզնայ Թե
 քնե :

ԻԲԲԲԲԻԻԻ
ԵՂԵԻ . ԵԼԿՆԷՅՏԷ
 Նապատ տեղի : Ե
 ծողով ուրդքն խընդ

շ 5 7
 Իե Ժ ԿԵԲ
 ԻԸ Ժ

ոեինչնա : Եկին մին
չև առնա : և արգելո-
ւնչնա զիմի գնասցե

ինոցանե :

Ինա ասեց զնոսա :
և այլոց քաղաքաց
պարտեին ճառ ետ ա-
ռանել զարքայ ու-
թիւննայ, զի յայն իսկ

առաքելայ :

Ի քաղաքէն ի ժող-
ով ուրդան գալիկացոց :

Ի եղև ի խոնել զնո-
վառ ժողովորդ եանն,
և լսել զբաննայ, և
ինքն կայր առ ծով ա-
կին գեննե սարեթայ :
և ետես երկուս նալս
զի կային առ ծովակին :

չ

ն

և ճկտորաքն ելեալ ինա-
այն լըսնաին զգործին :

Ինայ իմի նառ ուցն
որեր սիմովնի, և աղա-
չեաց զնա սակառ իկմի
տանել ինքեքս իցամա-
քէն : և նստեալ ուսու-
ցաներ ինառե անառի

ըզ ժողովորդան :

Ի երև լուեաց ի նառ-
սեցն, ասեց զսիմովն,
խաղացոյ ի նորն, և ար-
կեք զգործիս ճերյորս :

Ի ասա խանիկառ սի-
մովն և ասեց զնայ :

Վարդապետ զամ են-
այն գիշերս աշխատեալ
եաք, և ոչ ինչ կալաք :
Բայց վասնքս բան իդ :

չ

չ

արկ ցոյժ զգործիս մեր :

Օ այս եբրե արարին
փակեցին երեւոյթս բազ
մոս թիւն ձկանց յոյժ.
մինչև պարպատ եին
տեղանք նոցա : և ակն
արկեին որսա կցացնի
միտ նապն, գալ առ ք

նել նոցայ :

Լ և եկին և լըցան եր
կոյիս նապն մինչև
մեր ձլընկղմել նոցայ :

Ե և սիմոն պետրոս եր
բե ետես : անդամ առ

ծուռ կան յի և ասե : Ե

բայ գնային են տը, զի
այր մեղաւ ուր եմ ես :

Ե անպիտակ պատեաց
զնա, և զամեն ես եան

որ ընդ նմայնեին վասն
որայ ձկանցն զոր ըմբ
նեցին : Եւ յնպես լը
յակովբոս և զյովհան
նես զորդիսն զերեդես
որեին որսա կեցք

սիմոնի :

Թ և ասե ջսիմոն յն :

մի երկնչիր : յայսրմ հե
տե զմարդիկ որս առ
ցես ի կեսանա :

Ե և հանեալ զնապն
ի ցամաք : Թողին զամե
նայն և զնացին

զհետ նորա :

Ե և ասե ի նոցա :

ՄԱՆԵԼՆ ՄԱՐԿԻՍ

քաղաքացն : ասհապրմի
լի բորտաւ Թեամբ :

Շ
Լ

Շ
Լ
Լ

Շ
Լ
Լ

Շ
Լ

իբրև ետես զյն անգամ
 ի վերայ երեսայ՝ աղ աղ
 եայց զնայ և ասե՛ : ար՛ :
 և թե կամիս՝ կարանդես
 զիս սրբել :

Զ փայց զձեռն իոր
 հասցյց ինա և ասե՛ : կա
 միմ արքեպայ : և
 վաղ վաղ ակե՛ փայց ի
 շմանե բորոտու թիւն :

Լ ինա պատու իր եայ
 նրմայ մի՛ ումեք ասել :
 աղ թե երթ ցոյց զանձն
 քո քահանայ ին՝ և մատ
 յց պատարագ վասն
 արքու թեան քոյ՝ որ
 պես և հրամայեայց մով
 սես ի վկայութի նոցայ :

Լ Եւորդ եր առաւ ել

շ	յ	Տ	մր
լ	իւղ	իդ	իե

բանն զնմանե : և թե
 զուլեին առնա ծորակ
 սորոք բազումք լեւ
 և բռնկել ի հիւանդ տ
 թեան ի րեանց :

Լ ինա խոյս տայր
 յանապատ տեղ իս :

Լ և կայր յաղ
 ա՛ թա :

Լ **Ի ԵՂԵՒԻԱՍ**
ՈՒԱ ՅԱԷՈՒՐՏԻ

իւքն ուսուցան եր :
 և փար իսեց եքն և առ
 թինացն վարդ ասիտ
 նրատ եին : զոր ժողո
 վեալեին յամ են այն
 քաղ աքաց փալիլեա
 ցոյց, և հրե աստանի,
 և եմր, և զաւրու թի

շ	Տ	մր
լ	միթ	կղ
լ	միթ	կղ

ԺԿ
 Լ

տնէր իբժշկել զնոսա :

Իսկ ասորք բերեին
 մահճաւք զայրմի որ
 էր անդամալոյծ : և
 խնդրեին զնա մործա
 նել ինեղքս , և դնել աս
 աջի հոքայ : և իբրե
 ոչ գտան եին թե ընդ
 որ մործան իցեն զնա
 ինեղքս զանն ամբոխին
 ելին խաանիս և իցը
 ոցն կախեցին զնայ
 և իջողին մահճաւքն
 հանդերձ իմեղ : աս
 աջի յի :

Իսկ ետ զհաւա
 տան հոգա՝ ասեցնա
 այր դու : Թողեալ լի
 ցին քեզ մեղքքոյ :

շ   Տ   Տ
 Լ   Լ   Կ   Ի

Կան խորհել որ
 պիտքն և փարիսեցիք
 և ասեն : ովքեաց որ
 խորհի զհայ հոյութի :
 ո՞ր կարե թողուլ զմեղս
 բայց միայն ամ :

Բրե գիտաց յա ըզ
 խորհորդըս հոցայ
 պատասխանի՝ ետ և
 ասեցնա : զի խոր
 հեք իսիրոս ձեր : զինչ
 դիրքագոյնե : ասել
 Թողեալ լիցին քեզ
 մեղքքոյ : Եթե ասել
 արի և գնայ :

Եւ զի գիտասցիք
 եթե իշխանութիւն
 ունի որդի մարդոց
 յերկրի Թողուլ զմեղս :

Ան՝ ցանդամա
լոյծն՝ քեղատեմ, արի
առ զմահ իծաքոյ և երթ
իտունքոյ ։

Իառ ժամայն յար
ուցեալ առաջ ի ամենե
ցուն, առ զիւրեյորո
վերա անգեալն որունկր
զնայ իտունիւր՝ և փա
ռառ որ առնելի զած ։

Օարմանք կալան
զամենեսեան, և փառ
առ որ առնելի զած ։

Իեղեն ահիւ, և ա

սեն թէ տես աք

այսաւր նորնշա՞

Ի ՅԵՍՈՒՍ

ՄԻԿ ԵՆԱՆՈՒՅ ԵՒԵ

տեն մաքսաւ որմի որում

անուն եր զեի զի նրաւ
եր ի քաքսաւ որում թեն

և ասե՛ցնա՛ն էկ զկնի իմ ։

Ի թողեալ զամենայն ։

յարեաւ զնայ զկնի նոր

Իառար ընդունելու

թիւն մեծ նմայ զեի

տան երում ։

Ի ինք թողուլ բալ

ուս մաքսաւ առարայ ։ և

այլ ոց որեկն բալմեալ

ընդ նրմա ։

Իառ տընջելն փա

րիսեց իքն և զըպիւրք

նոցա զնմանե առաջա

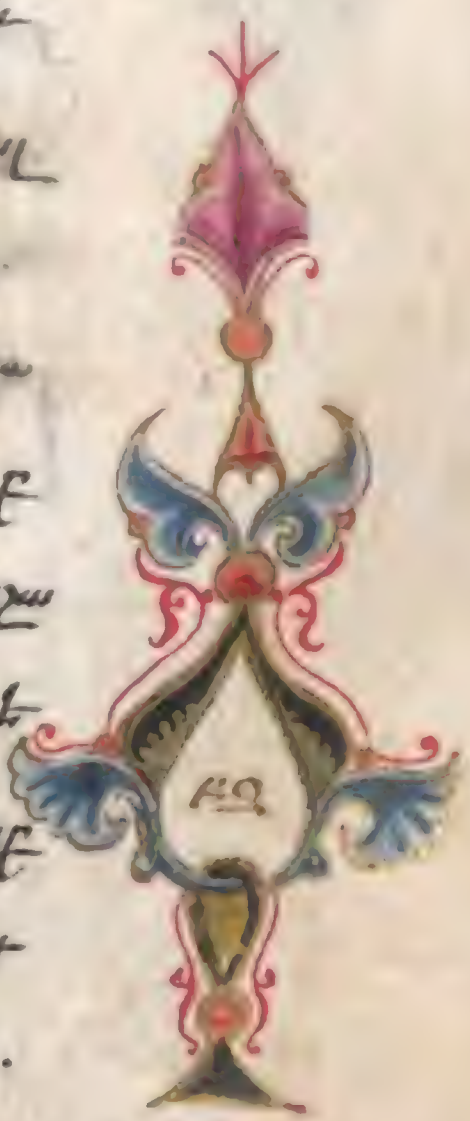
կերտան նորա և ասե

նն, ընդեղ ընդ մաք

սաւորա և ընդ մեղ առ

որա ուտեք և ըմբեք ։

որդ

շ 5 Դ
Ը Կա Իա

շ 5 Դ
Ը Կա Իա

ծնչ

Խ
Բ

առ առ խանութայն
և ասեցնուա : ոչ
են պիտոյ բժիշկ ողջոյ
այլ հիւ անդայ : և
ոչ եկի կողել զարդարա
այլ զմեղաւորս յայ
աշխարհ թիւն :
Ի շողաասենցնայ
ընդեր աշակերտքն
յովաննաւ և փարիսե
ցեքն պահեն ստեպ
և խնորրութեամբսն
և քոյր որսեն և ըմբեն :
Ի յս ասեցնուա :
մի թե կարաղէք ման
գանց առաջաւոր է
միտք փեւայն ընդ նո
սաւ իցե հրամանս աւ
պահել : եկեալցն

չ
Խ

Տ
Մ

Տ
Բ

առ որք յորժամ բարձ
ցի ինոյանե փեւայն
և ասաւ պահեցեն յա
որան յայն ոսիկ :
Եւ ասց և ասաւ ի
առ նոսա : Թեոյ որ
արկանե ինոր հանդ
երձե ի վերայ հաս
ցեալ ճորձոյ : ասաւ
Թեոյ և զնորն պա
տառե, և ընդհնոյն
չմեղանի կապերն
որի նորոյն :
Ի ոչ որ արկան է
գիւնի նոր ի օրկըս
հիւս : ասաւ Թեոյ
պայծառցանե գիւնի
նոր զարկան հիւս :
Ինքն հեղու, և արկե

Կորնելին : այլ գիտի նոր
 Խաիկա նորա արկանելի
 Եւ որ կողքին պահին :
 Ինչպէս լսէ զհերս
 Եւ կամ իցի զնորս : քան
 զխաւե լծէ հերս
 Բաղարարոյն :

ԻՆՊԱՒԻՇՆԵ
ՀԱՅ-ՈՍՏՆԵ ՅԵՐԽՈՐԴՆԷ:

որմ առաջնոյն, անցա
նել նմա ընդ արտ որ
այսն : և աշա կերպին
նորա կորուսին հասկ .
չփեին ընդ առ և տակին .
Ի տմանք ի փարիս էջ-
ոցն ասեն ցնտայ :
զինչ գործէք որչեա-
րեն իշաք աշտու :

amman huan h' tsa ju

2
June

44

57

2
45

544

五

և ասեց զնոսա : չիցե՞
 ընթերցեալ ձեր զոր
 արարն դատեթ : յոր
 ժամ քաղցեաւն ինքն
 և որ ընդ համայնե ին :
 զիարդ եմտաւ հայ ի
 տոտ ընայ , և զհայ
 զատաջատ որո թեանն
 եկեր , և եւո պնտցի 4
 որ ընդ համայն եին : զոր
 ոչ եր աւրեն ումեք ու
 տել բայց միայն քաջ
 անայ ապետ իցն :

Իսկ ցնտաւ արե
 որդի Տարսու Լաբաթու :
 Ինչե իսկուս ում
 Լաբաթուն. Ետան էլ
 Եմայ ի ժողով որդի ն
 Լուսուցան էլ : Լեդի

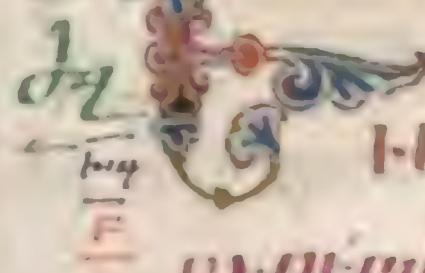

անոյ այրմի . և ձեռն
 իւր աջ՝ գաւ սացեալեր
 և սպասեին . ըստ
 յրաւիքն և փար իսկեղ
 Թէ իշաբաթոս բժըշ
 Կեցէ . զի գտան ի
 ցեն չարա խառն ու
 Թիւն ըզնանէ .
 և ըստ գիտելի ըզ խոր
 հորորա ըսցայ .
 և սէ ցայրն որո
 ձեռն գաւ սացեալեր
 արի անց իսկ . և
 ըստ յարուցեալ եկան .
 և սէ ցնտա յս .
 հարցեց ինչ ցձեղ .
 զինչ արժանէ ի շա
 բաթոս . բարի ինչ
 ատենել . եթէ չար

գործել : ոգի մի՛ ապ
 ընցուց անս էլ . եթէ
 Կորուս անել .
 և հայ եղեալ շորը
 զամեն երեսէք զայ
 ըստին . ասէ ցայրն
 ճշգեայ զձեռնքո . և
 ըստ ճշգեայ . և հաս
 տատեցաւ ձեռն ըս
 տա իբրեւ ըզնան .
 և որայ լցան յիմա
 ըստ Թեամբ . և խառ
 սեն ընդ միմեանս
 եթէ զինչ ատեն ի
 ցեն յի .
 ԻՆՎԵՆԻԿԵ
 ԵՆՈՒՐԱՆ ԸՆԴԱՅՆ
 ոսկ . էլ իլեառն կալ
 յաղաւթոս : և հանելի

շ	հ	հր
իգ	ճիւշ	կի

զգիշերն իսկուիս յա զ

առ թան այ :

այ

Ի Բրեւ այգեղե' կո

չեայ զաշակերտանիւր :

Եւ ընդդեպ ի նոցան ե

երկոտասանս զորս և

առաքեալս անրանեաց :

Օ սիմովն զոր և

պետրոսն անրանեաց :

Եւ զանոր Էսաս զեղբայր

նորս : զյակովքոս :

Եւ զյոհաննես : զփիլ

իսկոս : Եւ զբար թող

ովմէ ոս : զմատթէ

ոս , Եւ զթովմաս : Ըզ

յակովքոս ալփեայ : Եւ

սիմոն զկոչեցեալն նախան

ճա յոյզ : Եւ զյորդա յակոբ

եան : Եւ զյորդա իսկարտով

տացի : որեղևիսկ մատնիչ :

շ

Տ

Տր

այ

Ձ

Լ

Ի Բ

Ի Բեալ նոքաք Է

տեղի մի տափարակ' և

ժողով աշա կերտացն

նորս : Եւ բազմո թի

յոյ ժ ժողովւորո' եանն

յամենայն հրե աստա

նե , Եւ յեմե , Եւ յայն ըմ

կողմանե : Եւ ի ծովե

ղերեն տիւրոսի և մի

դովնի , որեկին լսել Է

նրմանե : Եւ բժշկել Է

հիւ անդ ու թեմե ի

րեանց : Եւ նեղեալքն

յայտոց պղծոց բժշշ

կեին : Եւ ամեն այն

ժողով ուրդն խնորել

մեր ճեալ ինս : զի

զաւրոս թիւն բազում

եղանել ինմանե Եւ բժշշ

շ

Տ

Տր

Տր

Ի Բ

այ

Ի Բ

Ի Բ

Կեր զամենեսն հանս :
 Ինս ամբ արձ զաչս
 Իոր յաշա Կերսուն Իոր
 և ասե :
ժէ Ի րանիկ աղբատ ա
 ցլո հոգոսլ զի ձերե
 արբ այո թի երկն ից :
 Ի րանի որ քաղցեալ
 եւայժմ զի յազեպիս :
 Ի րանի որ լան այժմ
 զի ծիծաղ եւցին :
 Ի րանի ե ձեղ յոր
 ժամ Նախատ իցեն լոյ
 ձեղ մարդիկ և յորժամ
 որ ոչ իցեն զձեղ և
 Նախատ իցեն և հանի
 ցեն անտն չար զձեռն
 զամն որոց մարդոց :
 որուն լի իբ յաւոր

Ղ   Տ
 ԽԶ   ծԵ
 ԽԷ   ծԶ
 ԽԸ   ծԷ
 ԽԹ

յայնմիկ և ցլն ծաղիբ :
 զի ահա վարձք ձեր բա
 զորմ եւ յերկնս : լատ
 դրմին առ ինակի առ
 նեին մարդար եիցն
 հարբ Իորեանց :
ժ Եւ այց վայ ձեղ մե
 ծատանցոյ զի լնկ
 ալայք զմն ի թ առ ու
 թիւն ձեր :
 Եւ այ ձեղ որ յազեալդ
 եք այժմ զի քաղցիցեք :
 Եւ այ ձեղ որ ծիծ աղ
 իբո այժմ զի սգայց
 եք և լայցեք :
ժ Եւ այ ձեղ յոր ժամ
 բարի ասիցեն զձեռն
 ամենայն մարդիկ :
 զի այն պէս առնե ին

Ղ
 ծ
 ծ

ստեփանոս Բարսիկ եղբն

հարց նոցա :

ԺԲ

Սէն Զեղ ասեմ որ

լռաքի : սիրեցեք լոյ

Եղնամեան Զեղ : բա

րի՛ արարեք ասեղ եոց

ձերոց : արհն եցեք զա

նեծիշս Զեղ : աղանձա

արարեք իմերայ նեղ

չաց Զերոց :

ԺԳ

Րհարկանե զԸ

նաւաբոյ : մատո՛ւմա

և զմեռան : և որհանե

իքեն զբաճկոն քոյ :

մի՛ արգել որ ինամանե

և զշապ իկըս քոյ : ասե

նայն ի որ ինտրեիքեն :

ստոր : և զորեւն հանե

դք իքեն մի՛ պահանջեր :

չ

Տ

ԺԸ

Խ

ԺԹ

ԼԵ

ԺԴ

որպես կամեց թե

արացեան Զեղ մարդիկ :

այնպես և դուք ար աս

Զեք նոցայ :

ԺԵ

Եթե սիրեք դուք Ը

զսիրելիս Զեղ : զինչ

չընտրի Զեղ : զիև

մեղաւ որք սիրեն զսի

րելիս իրեանց :

Եթե բար իւտեւեք

բարեւարաց Զերոց :

որ շնորհե Զեղ : զիև

մեղաւ որք զնոյն գոր

ծեն :

Եթե ասցիք փոխ

այնոցիկ յորոց անիս ու

նեք ատնուլ՝ որ շնորհե

Զեղ : քանզի և մեղաւ

որք մեղաւ որաց փոխ

չ

Տ

ԺԶ

ԺԴ

ԺԷ

Խա

տան, զիսոյեն անդ

բեն ըզկշիտն :

Բայց սիրեցեք ըզ

Թշնամիս ձեր : բարի

սգարեք աստեղեաց ձե

րոց : և սուրբ փոխ ու

ստի ոչ ակն ունից եք

ատհառլ : և եղից ին

վարձք ձեր բազում :

և եղիլ եք որդեք բարձ

րեղոյն : զի նա քանից

րե ի վերա չարաց ևս

պա շնորհաց :

Ողորդեք գթածք : որ

պես և հայրն ձեր գը

Թաճե :

Ողորդեք և ոչ դա

տից եք : մի պատ թեք :

և ոչ պատ թից եք : ար

շ

մ

մի

ծգ

ի

խա

ձակեցեք և արձակ եցեք :

տուք : և տայի ձեզ :

չափ բարիութ Թաթա

դուն շարժուն զեղուն :

տայ են իգոգս ձեր :

նովին չափով որով

չափեք չափեցի ձեզ :

Լայ և ատ ակ

մի ատհառա : մի Թե

կարեցե կոյր կուրի

ատաղնորդ եղ : ոչ ա

պաքեն երկոք եան ի

խոր խորիստ անգան եցի :

Ող և շակերտ լա

քան զվարդ ապեա իդ :

ամենայն կատարեալն

եղից ի եբրե զվարդ ա

պեա իդ :

Ող և տեսան ես զշիղ

շ

յ

մ

ծգ

ծգ

ծգ ծգ

շ

ծգ

ծգ

յական եղբարքո՛ւն
քոսականդ զգե՛ր
անդ ոչ նշմարես :

Ամսկալոյ կա
րես ասել զեղբայր
քո՛ եղբայր . Թող
հանկց զշիւղդ յա
կանե քումմե՛ , և
դու եքոսականդ
զգերանդ ոչ տեսանե՛ :

Ա եղծաւոր՝ հան
նախ զգերանդ յա
կանե քումմե՛ . և աս
պա՛ հայեալիւ հա
նել զշիւղ յական ե
ղբարքոյ :

Գ իոչ է ծառ բա
րի՛ որառնէ պտուղ
հար : և ոչ դարձեալ

շ 5
4 ե

ծառ շար՝ որառնէ
պտուղ բարի : զի
իւրաքանչիւր ծառ
իպտոյոյ երմե ծա
նաչի :

Գ իոչ էլծէ եւիւր
շոյ քաղեն Թուղ :
և ոչ իմորենոյ կը
թեն խաղող :

Ա արդ բարի՛ է
բարի գանձ ուց
սրտի երոյ բլխե
զբարի : և մարդ
շար՝ իջարեն բլխե
զշար : քան զի է
յաւելլածոյ սր
տին խառսի բեր
ան նորա :

Գ ի կոչեք զիս տը

շ յ 5
4 Ժ
4 Բ
4 Ժ Ժ

၁၈၇၂ ခု၊ ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့
 အောက်ပါအတိုင်း

44
Տեւայն որ
գայ առիս, Կանդղ
բանսիս Լաւնի
զնոսա՝ ցոյցից
Հեղ որս շահնի:

11 Թանկատուն որ
 շինիցե տուն: որ
 փորեաց' և փորեաց'
 և եղ հիմն ի վերայ
 զիմե: Ե յառն ել
 հեղեղաց' բախեաց
 զեստ զառունն և ող
 կարաց շարժել զնա

զի հասարտ աստեաներ
 հիմեն ի վերապիմի-
 անորդսն զբանս

Իմ և տղաւորներ, նմա՛
նէ ատեն որ շինելցէ
ատեն ի վերա հողոյ
ատանց հիման :

զոր բախեաց զերս
 և զաղ զաղ ահի՛ ան
 կառ . և եղև կործ

անուհի տանն
այնորիկ ՏԵՃ .

Ի ԻՐ ԵԿԼԵՍԻԱՅԻՆ
ԱՐԵՒՅ ԶԱՄԵՆԱՏՆ

բանախոր էլսելիս ժող
ովրդեանն. Եւմոստի
կատարեալութիւնն:

արիւրապետի օր
տոմս ծառայ չար և
չար հրանդայ եղ
մեր շեր Եղան ծանել
որդի շահա պատրաստան:

Իբրև լրան գլխ
առաքեալս զժողովն
Իհրեից և աղաչելովն
զի եկեայե ապր. և
ցոսայե զժառ այն
նորայն ։

Ինորա եկեալ առ
յն, աղաչելն ըզնայ
ստեպ և ասելն ։ թե
արժանի և որոմ ըզ
շնորհազայս արեմն ։
զի սիրե զազգամեր ։
և զժողովրդ-անոցս
նա շինեայ մեզ ։

Իյն գնաց ընդ
նոսա ։ Իբրև ոչ ինչ
կարի հետեեր իտանեն,
յրդեայ արեա հարի-
րապետն բարեկամս

և ասե ։ ար մի ինչ ցնա
աշխատ լինիր ։ զի
չեմ բառական ելծե
ընդ յարկառ իմ ով
միտան իցեա ։ զասն
որո և ոչ զանձն հա
մարեցայ արժանիառ
քեզ գալոյ ։ այլ ասա
բանի, և բժշկեայի
մանուկս իմ ։ քան
զի և ես այր մի եմ ։
կարգեալ ընդ իշխա
նա թեամբ ։ ունիմ
ընդ ինե զիսու-որս ։
ասեմ անա էրթ և
երթա ։ և այլ ում
թե եկ և գայ ։ և
ճառայ ի իմում թե
արա՛զայս և ասուե ։

Բրե լուսն զայս
 Եւ զարմաց ան-
 դարձաւ առ ծողով
 ուղիս որ երթ այս
 զհետ նորա և ասէ,
 ասէն ասեմ ձեզ:
 Ըսէ և ոչ յիշէ այս
 հափ հաւառաւ գտի:

42

Եւ դարձան անդ
 ընկն պատգամ ա-
 ողքն իստուն, և գը
 տին զճառ այն
 հիւանդ Բրժ
 ըլկեալ:

Ի Ե Կ Ե Ի Ի
 Կ Ա Ղ Ի Ի Ե Ի
 այն իբրաղաք մի որ
 ում անտեսէր նախն:
 երթային ընդ նմա

2
 42
 45

5
 42

և աշակերտքն նորա,
 և ծողով ուրիշ բա-
 զում: Ի բրե մերձ
 եղև իստուն քաղա-
 քին, և ահա եղա-
 նէր մտեալ մի, որ
 դի միամտաւ մար-
 իտոյ: և նա երայրի:
 և ծողով ուրիշ բազ-
 ում քաղաքին եր-
 ընդ նմայ:

Բրե ետես զնա
 տը, զժայտի Ե
 նա և ասէ մի լար:
 Եւ մատ ուց եալ
 մերձ եցաւ ի դադ-
 աղան: և որ բար-
 ձեալն տան Ե ին-
 զտեղի առ ին:

Ի աստ, պատանի
դու, քեզ ասեմ. արի:
Լ անկն եցաւ մե. 40
ռեալն Լուստաւ:
Եւ սկսաւ խառնել:
Եւ եւո զնա ցմայրեր:
Լ Կալաւ զամ
են ետեան, Լախաւա
որ ասեւեին զամ:
Եւ ասեին թէ մար
գարե՛ ոմն մեծ յա
րուցեալէ եմել է
մերում: Եւ ելծե
այց արարամ թո
ղովրդեան իւրում
Իբարտ թիւն:
40 **Ի** ել զողջա այս
ընդ ամ եւայն հրե
աստան զամն չորս,

2
40

Եւ ընդամ եւայն կող
մանս աշխարհ ին:
Ի ասաւ մեց ին
յող անմուտ աշ ա
կերպքն իւր զամն
ամե չայն ի
այսոր իկ:
Ի Կալեալ աս
իւքն երկուս ում
անս յաշակեր ա
այն իւրոց յող
անմե, առաքեաց
առ ար Լաւե:
Դու եւ որ գալ ոց
չես: Ելծե այլ ում
ակն կալ յորք:
Ի Եկեալ արքն
առ չաւ ասեին յող
անմե մկրտ իչ

2
40

5
40

առաքելաց զմեզ առ
քեզ և ասե, որ ես
որ գալ ողնես և
Թե այլ ում ակն
կալ ցոյք
ի հմմին ժամ
որ ընկեաց զբա
զումս, ի հիւանդ
որ Թեանց, և ի հա
րուածոց, և յայ
սոց չարաց, և
կորաց բազմաց
չորհեաց տեսանել
առաքելսն ի
եւրոպայս և աս
սե, երբ այբապ
ամեցէ յովաննա
զոր տեսեք և լը
այք, որ կոչիք տե

սանեն, կաղք զը
նան: բորոտք սը
բին: խորէ լսեն,
մեռեալք յառնեն:
աղք աղք առեա
րան ին: և երանի
որոց զայլ ազդ
եացի յիս:
ի բրե գնա
ցին հրեշտակքն
յովաննա, սկը
սառ խառսել ընդ
ժողովորդսն զա
սըն յովաննա:
Օրի ելէք յան
ապատ տեսանել
եղ եղն: ի հողմոյ
չարժու
իսկ զինչ ելէ

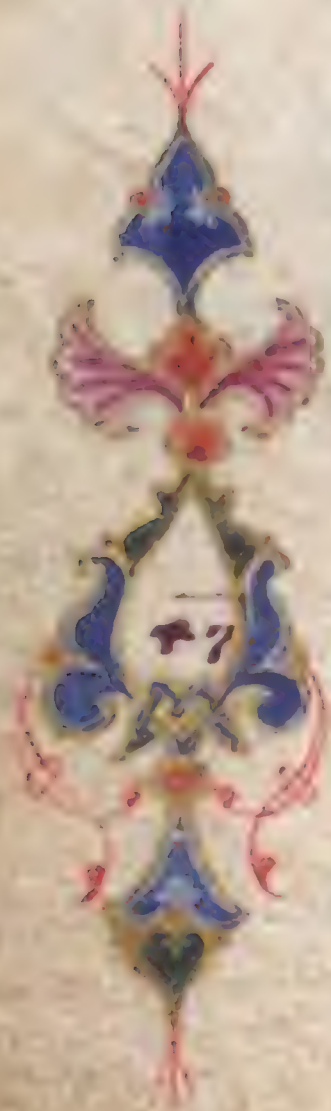

կանգնեց զխորհորդն
այն անարդեգին
յան ձեռն իրեանց
զիտն մկրտեցան ի
նրանն են ։

57
U ընդ որոնցն
նեցողեց զմարդ
իկազմիս այս որ
իկա ։ Եւ որն եղեն նր
մանողք ։ Եւ ան
են մանկտոյ որի
հրապարակա նրա
տեղին ։ Կարդայ
ցեն զմիմեանս
եւ առեցեն ։ Բայց
հարաք ձեզ ։ Եւ ոչ
կար առեցեք ։ որ
բացարձակ ։ Եւ ոչ կո
ծեցարդք ։

2 1 5 5
44 25 44 50

U Կն յով անն եւ
մկրտեց ։ ոչ որտեղ
հայց ։ Եւ ոչ լմայ եր
գիւնի ։ Եւ առ եւր
դե քոյ իրանց ։

U Կն որոնի մար
դոյ որտեւ Եւրեւ
Եւսեք ահա այր
կերող Եւսեք եղող
բարե կամ մարտ
որայ Եւսեղաւ ։ Եւ
այս ։ Եւ արդ ա
յայտ իմանաւ որ

Թիւն յորդոյ
երոյ ։
57
U Եւ
ճառ ուր ։ Ի իւ
րեւ երոյն ։ Զի
կերիցե ճառ ընդան

2 5
44 45

Տիւ պարտեալ հինգ
հարիւր դաշեկան
և ևհուն յեզրու
և երբե ոչ գոյր նո
յա հաւոր-ցանել
երկոց ունցն շնոր
հեաց արի անա
ն աւ աւել աւել
եղի զնայ ։
Եւ աւ աւել աւել
ինչ ապաքեա թուի
Թե որում զբազ
ումն շնորհեաց
Եւ աւ աւել արդ
եղ դատ եցար ։
Եւ դարձեալ ե
կինն կողմն աւել
ցահեմովն ։ տեսա
ւեն զայս կին ։

Տեսի խորն քո
Լոր ոտից իմոց ոչ
խոր ։ իսկ ապ
արաւա ըստի ե
րայք եւծաց զոտս
իւս և հերով եր
այ լինի եւայ ։
համբոյր զի դո
ոչ խորն ինչ
աւ աւ աւել յոր
մե հետե մտեալ
ոչ դարձեալ ե
համբոյր զոտս
իւս ։ եղով զգոյն
իւս ոչ աւ ծեր ։ ա
եղով անուշ ե
աւ ծ ։ զամեն
աւեմքեղ ։ Եւ
եալ լիցին անց

մեղքիւն զիցոյժ
սիրեաց : զիորում
շատ թողուց որ
շատ սիրե : և ո
րում սակաւ մակաւ :
Իսկ ցկաւ թո
ղեալ լիցին քեզ
մեղք քոյ :
Իսկ ակամա որբա
զմեալ էին ընդ քո
մա : ասել ընդ մե
տախրեանց : ովե
տա որ և զմեղ ըս
Թողու :
Իսկ ասե ցկին :
Հաւ ասք քո կեց
ողցին զքեզ : երթ
ի խաղ աղ որ
Թիւն :

ԵՏՆՈՐԻԿ ԵՒ ԷՆԲԸ
ՆՐՆԻ ընդ քաղաքս
և ընդ գեանդա :
քաղաքիս ևս երայ
ուն էր քաղաքս որ
Թիւն ալ : և երկ ո
տաւանքն ընդ քո
մա : և կանայք ոմ
անք որ բռնեալ է
ին յաջոց քանայ :
և ի հիւանդոն թոյ :
մարտաւ որ կող էր
մարդաղ եւանց : Ի
յորմե և թն որ եմ
էլ եալ էր : և յովան
նա : կին քո զայ
հաղար ասեալ ին
հերովդի : և շուշան :

և այլք բազումք որ
պաշտ են զնա յըն
չից իօրեանց ։

52

Ի թողովել բա
զում թողով որոց
և ըստ քաղաքաց
քաղաքաց եկել ոց
առնա, առնա առ

ապագա ։

Ի սերմանա ցան
սերման ել զսերմա
նիս իօր ։ և ի սեր
ման ելն իօրում ։ Եր
որ անկատ առ ճա
նապարհատ, և եղև
կոխան ։ և թողունք
երկնից կերան զնա ։

Ի այլն անկատ յա
պատ ափի ։ և ընդ

բոսան ելն ընդ ա
յառ առ ի զգոյ և
հիօնոյ երկր ին ։

Ի այլն անկատ ի
մեջ փշոց ։ և ընդ
նան բոսեալ փր
շոցն հեղձոց ին
ընայ ։

Ի այլն անկատ առ
յերկիր բարե և ի
պարարտ ։ և բո
սեալ արար պը
տուղ հարիւր ա
պատ իկ ։

Ի այս եր և
առ սեցատ առն ։
որ ունիցի ապանջ
լսելոյ ։ և երկ ։

արցան եկնրդ

2

5

մ

հ

ճ

լ

հաւ աշակերտքն՝ ե
թէ զինչ իցէ առական:

Ինչպէս, ձեզ
տըտալէ գիտ ել
զխոր հորդոս արք
այոռ թեանն այ:

հե
այց այլոցն ա
ռականք: զիտես
ցեն՝ ևս՝ տեսցեն:
և լը իցեն՝ ևս՝ իմ
ասցին:

հե
այց առ ակն
այս ինչէ: սերմն
բանն այլէ: և որք
առ ծածուսայ արհ
առն՝ այնոք իկ են,
որ լսենն, և ապա
զաւ սատանայ և
հանէ՝ զբանն իւր

տից նոցա, զի մի
հաւ առաջեն և ապ
րեսցին:

Ի որք յապատ ա
մին, որք յորժամ
լսեցեն՝ ինոր ու
թեամբ ընդունն ին
զբանն, և արձատա
ոչ ունին: որք առ
ժամանակ մի հաւ ա
տան, և ի ժամանա
կի փորձու թեանն

հետ առան զայ
սկոր իմեղ փշոցն
անկառ, նոքա են
որք իբրեւ լսեն ըզ
բանն, և ի հոգս,
և ի մեծութիւն, և ի
ցանկութիւն աշխ

2	յ	հ	հր
հե	ճ	ճ	լե
հե		ճ	լ

արհի զբաղեալ հեղ
ձնուն, և ան պտ ուղ

լինին :

Ակոր յերկիրն պա
րարտ, որոց բարի
ոք և զըտար թա պին
արտիւ լը եալ ըզ
բանն, ընդունն ին
և տան պրատող համ

բերտ թեամբ :

Հոք լուցանե ճը
րաւ, և թաքուցանե
ընդ կարաս եաւ,
կամ դնե ընդ մահ
ճաւք : այլ ի վերայ
աշտանակի դնե : զի
որ մտան ենն : պոյս

տեսցեն :

Եթ ենչի ծածոսկ

որոչ յայտ լիցի : և ոչ
զաղտնի, որոչ ծանի
ցի և եկեսցե յայտ :

Եւեթ այսու հե
տե զիարտ լաւքդ :
զի ոյր գոցե տայի
նրմայ : և ոյր ոչն
գոցե, և զոր կար
ծերն թե ունիցի :

բարձցի ի նմանե :

Կին առնա մայրն
և եղբարք իւր, և ոչ
կարենն հասանելի
նա վանբաղ մտ
թեանն :

Սիդ եղև նմայ
և ասեն, մայրքո և
եղբարքքո կանար
տաքոյ և կամ ին ըզ

2	5	4	2	5	4
հռ	ւ	ւր	ճա	ճւ	
2	ըբ	և	ճբ	ճլ	ւ

բնի աստուծոյ :
Եւ աստուծոյ ցնտաց :
Տայր իմ և եղբայրք :

Իմ անբայ եւ որդի
բաննայ շտեմ
անն եւ :

Ի ԿԱՆՈՒՄ

ՈՒՍՏԱՆՈՒՅՑ Ին
քն էլ իմաւ և աշ ա

կերտքն նորա : և ա
սե ցնտաւ Էկ այք
անց ցոք յայն կոյս

Տուգակիս :

Ի գնացին : Լաճնոյ
դեռ նաւելին իբրն
եմուտ : Լեկ ժողով
հողմոյ ի ծովակն և
ուռնոյր : և տապն
ապե ին :

Ի աստուծոյ աշա
կերտքն զարԹ ու
ցին զնա և ասեն :

Վարդապետ վար
դապետ կորնչեմք

Ի աստուծոյ աստուծոյ

Ի նա յարտեց ետ

աստուծոյ հողմոյն

և խոսվաւ Թեան լո

ւոյն և հանդարտե

ցին : Լեղե իադ

աղու Թեան :

Ի ասե ցնտա՛նոր

էն հաւաարք ձեր :

Ի զահի հարեալ

զարմացան և ասեին

ցանկեանս : Ի արդ

եաւք եցե սա , զի և

հողմոյ և լոյս հրա

2	5	Տ
24	42	ԻԵ

մանտաւ և հասց աւն

դին սրմայ :

117

Եւ շաղ եղին ի թին

յաշխարհն գերգեա

ացոց, որե յայնկոյս

հանդիպ գազել եայ :

Եւ ընդ եղանելն նո

րաւ իցամաք արատա

հեաց այրմի ի բաղա

քէն յորոտեին դեք :

Եւ բազ ում ժամանակս

չէր հանդ երձ զգե

ցեալ : Եւ ոչ իտան բը

նակեալ : այլ ի գեր

եղմանս :

Եւ տեսեալ զյս, ա

ղաղակ եաց և անկաւ

առաջ ի նորա, և ասե

մեծա ճայն : զի կա

իմ և քո յս որդի ա

բարձր ելոյ : ասա

չեմ զգեղ մի տան

լերդիս : քան զի

հրաման տայր այս

ոյն պղծոյ եղանելի

մարդոց անտի :

զի բազում ժամա

նակս յափշտակեալ

երզնա, և կապեր ի

շողԹայս և պահեր

յերկաԹա : և խղեր

զկապանան, և վար

եր իդիտեն յանա

պատրա :

Եւ հարց յնա յս և

ասե, զինչ անուանե

քեզ : Եւ նա ասե, լե

գեուն : զի դեք բա

զորմք մտեալ է ին ինքն :
և աղաչեին զնա՝ զի
մի հրաման ասցե
նոցա երթալ յանդու
նորա :

Եւ անդ երա
ման մի խոզից բազ
մաց արատ տ ահան
ի լերինն : և աղաչե
ին զնա զի հրաման
ասցե նոցա մտ ա
նել ինոսա : և հրա
մայեաց նոցայ :

Եւ ետալ զեքն
յատնեն, մտին ի
խողեանն : և զի
մեաց երամակն ի
գահե անտի ի ծով
ակն և հեղձաւ :

Եւ քիւ տեսին իո
զարածքն զիրան
որ եղեն, փախեան,
և պատմեցին ի բաղ
աքին նյազար ական :

Եւ իբրեւ եղին տես
անել զգործան և եկ
ին աս յն՝ զըտին
զայրն որ ասի զեքն
ելեալ էին, զի զգեց
եալ և զգաստացեալ
նրատեր աս ոտան յի :

Երկեանն :
Եւ ասմեցին նոցայ
որոց տեսեալն եր
թե զիարդ փրկեցաւ
զիւս հարըն :
Եւ աղաչեղ զնա ամե
նայն բաղմոս թիւնն

շորձ զկողմամբքն

գեր զեապոստոս' զը

համ իսաակ ման աջն

հոյս : քանզի աչի

մեծատ տաղմապետն :

24
E

Իսա մտեալ ինստ

դարձաւ անդր եւ :

Ղազեր զնապ

որն տասի դեք ո

եղեալ եին շրջերնդ

հրմայ :

Ոճակեաց զնա

ևասե , դարձ խոտն

քոյ : և պատմեալ զոր

միանգամ արարեցեալս :

Հայ խոտն իոր :

Եւ արուղ եր իբաղա

քին զորինչ արար նը

մա յս :

Ղ
24

5
ԽԲ

ԻԵ
25
F

Իբրեւ դարձ ա

անդրէն յս , ընկ ա

լաւ զնա ժողովորդն :

Քանզի ամեն եր ին

ակն ոտնէնս նմայ :

Իսա եկն այրմի

որո անտնէր յայր

ոս : և նա եր իշխ

ան ժողովորդ եանն :

անկեալ առ ուսմայի ,

աղաչ եր զնա մտ ա

նել խոտնս նորայ :

զի դուստր մի ա

մադր եր նորա ամայ

իբրեւ երկո տասա

նից , և մերձեցիմայ :

ԻԶ

Իշխ եր թ ալն

նորա : ժողով ուր

դքն նեղե ին զնա :

Ղ
26

5
ԿԴ

5
ԽԲ

Կին միեր խոնարհ
 տեսող թեան արեան
 ամայ երկուտան ա
 նից : որում ոչ էր
 լեալ հնար յորմէք
 բռնկել : մաս ու
 ցեալ յետոյ՝ մերձե
 ցաւ երկանցս հան
 դեր ձիւորա : և ան
 ժամայն եկաց բռն
 ոմն արեան նորա :

Եւ ասէ, ով է
 որմեր ձեցալն յիս :

Բրեւ ասէն էր
 եան ուրանայ ին
 ասէ պետրոս և որ
 ընդ նմայն եին :
 վարդապետ՝ ժող
 ուղ ուրդի պնդեն

և ներդն զքեզ :

Եւ ասէ յս, ոմն մեր
 ձեցաւ յիս : քան զի
 գիտացի եթէ զարրո
 թինն էր յիսնն :

Բրեւ ետես կինն
 եթէ ոչ ծածկեցաւ ի
 նրմանէ, եկն դող ա
 լող Լուսկաւ առաջի
 նորա : Թէ վասն ո
 ռո՞ երայ մերձեցաւ ի
 նա՝ պատմեաց ա
 ռաջի ամենայն ժող
 ուղոր եանն : և Թէ
 որ պէս բռնկեցաւ առ
 ժամայն :

Եւ ասէ յնա՝ քաջ
 լերեաց դուռն : Հա
 ւա՞րդ քո կեցոյցի ն

զքեղ: եր(ձ Ի խաղ ա

դու թիւն ::

Իմիւն զեռնա խա

սեր: զայ ոմն խաանե

ժողով ըրապետին և ա

սեցնա: Մեռաւ դու

ատենքոյ: մի ինչ աշխ

ատ առնելը զգայ ::

մէյն իբրեւ լրատ

պատասխան ինտ նը

մա ևսասե: մի երկն

չիր: միայն հաւատա

ւելեց ցե ::

Իմտեալ խառնն

ոչ զգբ եթող մտան ել

բայց միայն զպետրոս

և զյակովբոս: և զյո

հաննես: և զհայր ման

կանն: և զմայր նորա ::

ային ամենեքեան

և կոծ եին ըզնայ ::

Ինա ասե, մի լայք:

զիչե մեռեալ այլնի:

Ինոքա ծանր ատեն

ին զնա: զի գիտ ե ին

թե մեռաւ ::

Ինոքա հան եալ

զամեն եսին արտաքա

կալաւ զձեռանե նո

րայ: բար բար ե

ցաւ ևսասե, արիկայ

աղջիկ դու: ման

Իդարձաւ ոգի

նորա, և կանկնեցաւ

վաղ վաղ ահի: և

հրամայեաց տալ

նրմայ ոտեղ: և զար

մայան ծնադիւնորա:

Լ Ինչպիսիք իրեն
մի՛ ումեք ասել որ
ինչ եղ և ն
Ի ԿԱՅԵՅԵ

Ա. ՕՆԵՐԿԱՐԱՐԱՆ
առաքելան, եւս նո
յա զաւրոր թիւն և
իշխան ու թիւն ի վե
րաւան եւնայն դիւայ:
Լ բժշկել զհիւ ան
դոր թիւնս:

Լ Իստաք եւայ զ
նոսա քարոզել զաւ
քայ ու թիւնս այ Լ բժ
շկել զախտա ժեռա:

ՁԵ Լ Իստե ցնոսա. մի
ինչ բառն աք ի ծա
նապարհ: մի՛ գառա
զան, և մի՛ մախ աղ:

մի՛ հայ և մի՛ արծաթ:
մի՛ երկոս հանդերձ
որնից եք: Լ յորտուն
մաան եցեք՝ անդազեք
և անտի՛ գնաա ջեք:

ՁԵ Լ Իտեք ոչ ընդուն ի
ցին զձեղ: յործամեա
նեցեք. եք աղաքեն յայն
մանե, զփոշի՛ ուս եյ
ձերոց Թաւ Թախ եսլեք
ի վկայ ու թիւ նոյա:

ՁԵ Լ Իշեալ շրջեն ընդ
քաղաքս և ընդ գեաւ
ղըս: աւ ետաւրան ե
ին Լ բժշկել ին ընդ ա
մենայն տեղիս:

ՂԲ Լ Իստ հերովդե
շորր որդապետ ըզ
գործան ամենայն, և

Ղ	Տ	Մ	Ղ	Տ
ՁԵ	ՀԲ	ԻԲ	ՁԵ	
ՁԵ	ՁԲ	ԾԴ	ՁԵ	
			Ղ	ԾԴ

զարմանայր :

Ասան ասելոյն յով
մանց եթէ յովաննեա
յարեաւ իմեռելոց :

Եւ յովանց եթէ եղիւ
յայտն եղաւ : Եւ յայլ
ոց եթէ մարգարէ ոմն
յատաջնոցն յարեաւ :

Ասէ հերովդ ես :

Չյովաննեա ես գլխա
տեցի : Իսկայ ոմն

զորմէ զայսպիս ի

իրա : Ըսեմ : Եւն

դրեր տեսանել զնա :

Չարձան ատ աք
եալքն, Եպատմեցին

նմազամեն այն զոր

արարին :

Չառեալ զնոս այ

խոսեաց ատանձ ինն

խոեղի անապատ, ի

քաղաքի միոյ, որոս մ

անուներ բեթաաիդա :

Ի ժողովորդի

իրեւ գիտացին, գը

նացին զհետ նորա :

Եւ ընկալեալ զնոսայ

խառանք ընդ նոսա

վասն արքայ որ

Թեաննայ : Եւ որ ոց

պիտք էին բժշկու

Թեան բժշկէր :

Ի արդն սկս ատ

տարա ժամ ել : մա

տեան երկու տասան

քն Եւսենցնա, ար

ձակեաց զժողովորդ

դադ, զիերթ եալ

չ յ ճ
չա իսե ժիւղ
չք ծե
չք կա

չ յ ճ
չք իսե ժիւղ
չք ծե
չք կա

շորձ իգեաղան
 և յագարակսն հան
 կից են և գտցեն կե
 ռակորդ և զիստ
 յանապատի տեղ
 ող եմք ։

Անցնոսայ
 դուք տոք նոց այ
 ուտել ։

Անդա աս են
 ոչ գոյ մեր առել ի
 քան զհինկ նկ ա
 նակ և զերկ ու ա
 ճրկունս ։ Բայցե
 թէ երթեց ուք
 քնեսցուք բառ
 կան ժողովորեա
 նոր կերակ ուր ։
 Բանգիւեն ալք

Իբրև հինկ հաղարք ։

Անցնոսայ
 տան, բազմեցուցիք
 զդոսա դասա դասա,
 յիսուն յիսուն ։
 Իսորա ին այնպէս,
 և բազմեցուցին զա
 մեն ես եան ։

Իսորա եւ զհինկ
 նրկանակն, և զե ը
 կուն ճկունան, ճայ
 եցաւ յերկ ինան ։
 աւրհնեաց և երեկ ։
 և տայր յաշակե ը
 տան առկան էլ ժո
 ղով ուր եան ։

Երան ամեն ե
 քին և յապեցան ։ և
 բարձ ին զնշխար ըս

Կոտորույն երկուս
սան սակառի:

ԼԵՐԱ ՆՈՐԱ ՏԱՂԱՐ

Թըս առ առն ինն, և
ին ընդ հմաւ ևաշակեր
տըն Նորայ:

ԻԹ Հարց ցնտայ և
ասէ: զո՞վ որ առ են
զինեն Ժողովորոք
ն Թէ իցեմ:

Ինոցապատ առ
խանի՝ արեւալ ասեն:
զյողաննեա մկրտիչ:
ևալք զեղիայ: Իսկ
ալք Թէ մարգարէ
որ յառաջնայն յարեառ:

Ա ասէ ցնտա՝ դոր
զո՞վ որ ասեք զինեն Թէ
ցեմ:

Ղ	Մ	Տ	Տր
Ղ	Թէ Հր	ՃԿԷ	ՃԸ

Ա աստախանի՝ ետ
պետրոս ևասէ: զ
քան այ:

Ի ասաւ եւայ և
նոսա: ևպատրէ և
րեայ մի՛ որմեք ասեղ
զայն: ևասէ, Թէ
պարտէ որդոց մար
դոց բազում չար
չարել: ևանարգելի
քահանայ ապետ ից.
և ի ծերոց, և ի դպրաց:
և ապամանիլ: ևյեր
իրաւ որ յառնել:

Ի ասէր առամենե
սեան: Եթեք կամի
զայ զինի իմ, որաւ
ցի՛ զանձն: ևասցի
զեազ իր հանապաղ:

Ղ	Մ	Ժ
Ղ	ՃԿ	ՃԸ
Ղ	ՃԿ	ՃԸ

և եկեացէ՛ զհետիւմ:

Չ Իոր կամ եցի
զանձնիոր կեցուց
անել՝ կորուս ցե
զնայ: և որ կորուս
ցե զանձնիոր վամն
իմ. կեցուցէ՛ զնա:

Չ Ինչ առգորտե
մարդոյ եթէ զաշխ
արհա շահ եացի՝ և
զանձնիոր կորուցե
կամ տա ժեպի:

Չ Իորամ աւ Թ
համարեացի զիս և զ
բանս իմ, զնա և որ
դի՛ մարդոյ յամար Թ
արասցի՛ յոր ժամ
գայցի՛ փառաւրք ի
րովք և հաւոր. և հը

չ
չե
հ
չե
հ
չե

րեշտակաց սրբոց:

ԱՅՑ ԱՐԴԱՐԵ
ասեմ ձեզ: Եթէ
են ոմանք իդոցան և
որայդոր կան՝ որք
մի՛ ճաշակեացեն ըս
մահ՝ մինչև տեսցեն

զարբայոր Թիւն այ՝
Ի եղևյետ այսց բա
նից եբրե առ որք
ու Թ, առ եալ զպետ
րոս, և զյակով բոս,
և զյոհաննես, ել ի
լեառն կալ յաղաւ Թա:

Ի Իկանն հորա յա
ղաւ Թա, եղև տեսիլ
երեսաց հորա այլ ա
կերպ: և փոխ եց առ
հանդ երձ հորա, և եղև

չ
չե
հ
չե
հ
չե

արաբական փայլ ունի։

Իսկ ասորիք երկու-

խառաներն ընդ նմայ

որ եին մովսես և եղիս

երեկալ փառ առք։

Լասեին զելեցն նո

րա զոր կատարելոց

եր ի յեմ։

Ակաբարոս և որ

ընդ նմայն եին, ծան

րաց եալք եղնոյ՝ զար

Ժեան տեսին զփառ

արն նորա։ և զերկուս

արան որեին առ նմայ։

Եւ եղև իմեկն եղև

նոցայ իմամնե, ասե

ակարոս ցյա։ ար-

բարիոք եմեզ ասա

լինել։ Լարան ցոյք

երես տաղատ արա։

մե քեզ, և մե մով

սեսի։ և մե եղիայի։

և ոչ գիտեր զինչ խառնի։

Եւ երբեք զայս աս

աց։ եկնամայ և հո

վանի՝ եղև իմեկն

նոցա։ և երկ եմնի

մտան եղև նոցա ընդ

ամայ ուղի։

Զայն եղև յամայ

ոյն և ասե, դայ ե

որդի իմ ընտրեալ։

Դրմայ լուարոք։

Եւ ընդ ինեղ բար

բարոյն։ գտաւ յն

միայն։

Եւ ինքեանք լու

ցին։ և ոչ ումեք պատ

Տեղին յաւտըմն յայ
շուսիկ և ոչ ինչ յո
րոյ տեսինս:

ՂԻՒՄ ԱՔԱՉ ԵՒ Ը

հեին արքա իշխանի
անտի: ընդարձակ է
ղեւնմա ժողովորդ
բազում:

Լաւ հաւայրմի է ժո
ղովորդ եւեւ անտի, ա
ղաղակեաց և ասե,
վարդապետ: աղա
չեմ զքեզ հայ եւոյ
յորտի եմ, զի մեւ
մարդ է ինչ: և ահա
այս հարկանի ինմա:
և յան կարծ. գողեւե
ղարկոյցանէ զնա:

և թառ աղեցոյցանէ և
փոք փոքոյց ցանէ: և
հազի մեկնի ինմա
նէ խորտակեալ զնա:
և աղաղեցի զաշա կեր
տանքո զի հանց են զնա:
և ոչ կարաց ին:

Սատախտան է ետ յս
և ասե: ով աղգան
հաւատ և թեր: մին
չեյիք եղեց ընդ ձեզ
և անապոյց եմ ձեզ: մա
տոյ այսր զորդ ինքոյ:
Եւ մինչ գետ մաս
չեր: զարկոյց զնա
գեւն և շարժ լեաց:

Սատախտաց յս. այս
ոյն պղծոյ: բռնկեաց
զմանութիւն և ետ զնա

Ղ
ՂԻՒ
ՂԻՒ
ՂԻՒ
ՂԻՒ
ՂԻՒ

五

五

Եւ յորտա ոչ գիտաւ
ցեն զբանն : Եւ երծած
Կեալ ինոցանե, զի մի
գիտասցեն : Եւ երկն
չէին հարցանել ցեա
վան բան ինայնորիկ :

2
4
6
8

$\sqrt{11}$
 45
 29
 25

842
845

31. *1871*

87
 Կարգաւորեալ ի նոյն
 յայտնական կարգի:
 Հարկաւորեալ տես

2
By

57
25

աք զօմն որ յանու ի
քոյ դեա հաներ՝ և
արգելաք զնա՝ զի
ոչ շրջի ընդ մեզ։
Ասէ ցնոսայս,
մե՛ արգելուք։ զի
որոշնե ձեր Թշնամի
ի ձեր կող
մէն։

27

ԿԼԱՐԵԼ ԱՒՈՒՐՑ

վերամալոյ նորա,
և ինքն զերեսն
տառեաց երթ ալ
յեմ։ և առաք եաց
հրեշտակա ատաղի
երեսաց իւրոց։
Իբրեւ չոգան
մտին ի գեաւղ մե

2
27

աամարայեոց, պատ
րաստ էլ ինչ հմայ։
և ոչ ընկալան զնա։
զի գեմ եղեալերն մա
երթալ յեմ։

Բրե տեսին աշա
կերտք նորա յակ
ովքոս, և յովհաննէ,
ասեն։ տր - կամիս
զի ասացուք՝ և իջ
ցէ հոր յերկնից և
աատակեաց զդոսա։

Արձառ ասաւ
եաց ինոսա և ասէ։
ոչ գիտէք որոյ հոգ
ոյք դուք։ զի որդի
մարդոյ ոչ եկն
զոգիս մարդկան կո
րուսան էլ՝ այլ կեցու
ցան էլ։

14

26

Եւ զմայիս յայլ զեառ:

Եւ զմայիս զեառ երթայ

ին նորա ի ծանապար

հի: ասե՛ տմն ցնայ:

Եկեց զկնեքո՛յ յոր

գայր Եւ ի թիցես:

Եւ ասե՛ ցնա յա:

աղբ եսոց: որ ի զգոն

Եւ թող նոց երկն ից:

Դադ աղբ: Եւ որոնց

մարդոյ ոչ գոյ ուր

դիցե զգոն եւ իր:

Եւ ասե՛ Եւ զմիտաւ:

Եկ զկնեքո՛յ: Եւ նա ա

սե: Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

աղբ ինչ: Եւ ի թ աղ

նախ Եւ ասե՛ Եւ

աղբ զգոն եւ իր:

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

Եւ ասե՛ Եւ ասե՛

17

26

26

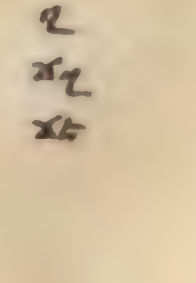
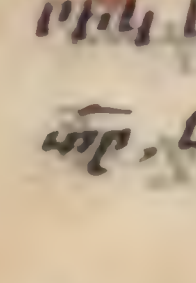
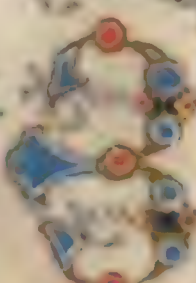
26

26

26

26

26

աւարտեալսն երկուսն
և արարեալսն զնոս
աւերկոսս երկուսն
աւարտեալսն յամեն
այնքա իւրաքանչիւ
տեղիս որ իւրեքս
երթալոյց երկուսն
և ասեց զնոսայ :
Հորեմք բազում են
և անպիտան ասկան
արդարաւորեցեալ զոր
հրեմոյ . զի հանցե
մշակա ի հորեմաւոր :
Եւ թալմբ : ասա
արարեմ զձեզ երկու
զգաւ ինս իմեզ գայ
լոյց :
Եւ բարեկամք քե
սանկ : մի մատակարար :

չ	Տ	Տ
ճԸ	հԸ	
ժԲ	ձԼ	
ժԺ	ձԲ	ԺԴ

մի կարշիկս :
Եւ իմաստաւորեալսն
մեք ողջոյն մի տայցեք :
Եւ յորտեմս մտանի
ցեք : ասա ասա լիք
եւ թե ողջոյն ասան
հայտնիկ : եւ թե իւրե
անդ որդի ողջոյնի
հանգեցե՛ք ի վերսն
ուայ ողջոյնն ձեր :
ասա թե ողջ : եւ ձեզ
շարձ ցի :
Եւ իմաստաւորեալսն
նիլեք : որտեղեք
լակեղեք ինոցանե :
զի արժանեմ մշակն
վարձու իւրում :
Եւ փոխեցեք ասան
իւրումն :

չ	Տ	Տ
ճԺ	ձԴ	ԺԴ
ճԲ	ձԴ	
ճԴ	ձԵ	ԺԴ
ճԺԴ		

3 որ քաղաք մասնի
 ցեք և ընդունիցին ըզ
 ձեզ և ասի ի վերջ զինչ
 ասալի դնիցեն ձեր :
 և բռնեալ ի վերջ որի ամաց
 հիւանդք եցեն : և աս
 ասլիք նոցա : մերձ
 եալե ի վերայ ձեր ար
 քայլութիւն աս :
 և ասոր քաղաք մա
 անիցեք և ոչ ընդունի
 ցին զձեզ : եբրե ելա
 նիցեք ի հրապարակա
 նորա ասասլիք : և զ
 փոշին որ կորեւալէ ի
 քաղաքէ ձերմէ յոտս
 մեր : Թառ Թափեցոք
 ի ձեզ : քայլ զայս քաղաքս ի վեր
 զիմեր ձեանէ արքայութիւնս :

և եւ ձեզ զի սորոմացոյ ընդարձակացոյն իցի յատրիւնս

ասասունի քաղաքս

II աս քեզ քորալին :

վայ քեզ բեթաւիդա :

զի եթէ իսկողութիւն և ի

սիրուն եղեալէ ին

զարուր Թերեքն որի

եղեն ի ձեզ : վաղոյց

և սարդ եաք ի խորդ

և ի մոխիր արատ եալ

և ասպաշխար եալ եր :

ասց տիրութի և

սիրունի ընդ ար ձա

կազոյն լիցի իդա տ

աստանի քան ձեզ :

քոր կափառնա

որմ որմինչե յեր

կինս բարձրացեալ

ես : մինչե ի դոնս

իջցես :

2
 206

5
 20

II Եւ ձեզ լսե՛ ինչ լսե՛ :
Եւ որ զձեզ անարգե՛
զիս՝ անարգե՛ : Եւ որ
զիս՝ անարգե՛՝ զատա
ք ինչն իմ անարգե՛ :
Եւ որ ինչ լսե՛՝ քսե՛
այնմիկ որ զիսն ա
ռաքեալս ։

III Եւ արձանս իառժա
նաստունս Եւ երկուքն
Խընդորու թեամբ Եւ
ասեն ։ տր՝ Եւ որք
հընազանդին մեզ
յանտունս քոյ ։

IV Եւ ասե՛ յնոսա ։
տեսանեի՛ զսասա ա
նա անգեալ յերկնից
Երբեւ զփայլ աղն ։

V Կատարու ձեզ

Իշխանութեան Կոնս ել
զատ ձա Եւ զկար ի ձա ։
Եւ զամենայն զատ որ
Թեան թշնամեցին ։ Եւ
ձեզ ոչ ինչ մեղանչեցեն ։
այս ընդայն մի՛
Խնդայք ել թե այս ք
հընազանդին ձեզ ։
այլ Խնդայք զի անոր
անք ձեր գրեալ են
յերկ ինս ։

VI Եւ ասին թամբու՝ զըն
ծացաւ յս հոգեւոր
արքով Եւ ասե՛ ։ գո
հանամ զքեան հայր ։
տր՝ երկնի Եւ երկրի ։
զի ծածկեցեր զայս
յիմաստնոց Եւ ի գիտ
նոց ։ Եւ յայտնս եյ եր

2
ձեզ
206
5
Ի 206 207 208
209
5
20
22

2
206

տըղայոց : այոյհայր :
 զիայս պէս հաճոեղև
 առաջեքոյ :

ԼՏԵՆԱՅԻՆ ԻՆՆ **ԼԵ**

տըրաւ Ինձ Իհարս Ե
 Իմմե : Ե ոչոք զիտե
 Թեոյն որդի Եթե ոչ
 հայր : Ե ոչ Իհարս Ե
 Թեոյն որդի : Ե ու մ
 Կամեցի որդին յայտ

նել :

ԼԵՂԱՐԶԵԱՆՆ ԱՌԱՆ
 Հինն առաջա կերտ
 արն ասե : Երան Ի
 աչաց որտեսան Եյեն
 զոր տեսանեքդ : առ
 եմ ձեղ : զի բազորմ
 մարգարեք Եթադ առ
 որք Կամեցան տեսա

2 5 Է
 ՏԵ ՏԵ
 ՏԵ

նել զոր դուքդ տե
 սանեք Ե ոչ տես Ին :

Ե լսել զոր լսեքդ Ե
 ոչ լսեան :

ԼԱՅԱՏԱՐ
ԵՆՆ ՈՐԱՆԵՐ Ի

Կական, Կորձ Եր
 զնա Եսաներ : զար
 դապետ զինչ գոր
 ծեցից, զի զկեանն առ
 յառ Եսան ական Ե
 Ժառանգեց Եյ :

ԼԵՆԱ ՍԱԵ ԳՆԱՅ
 յառեանն զինչ գը
 ռեալէ : որ պէ Ե
 ընթեռնու Ե :

ԼԱՊԱՍՏԱՍԻԱ
 Նի Ես Եսան : յի
 ռեպեմ զառնմք

2 5 Է
 ՏԵ ՏԵ ՏԵ

յամենայն արտեքումն

և յամենայն անձն ե

քումն : և յամենայն

զարու թնեքումն :

և յամենայն մտայգոց :

և զընկերքոյ : երև

զանձն քոյ :

Եւս ասէ յնայ :

որդեղ ետոր ըզ

պատասխան եդ :

զայդ արայ եկեցցես :

Եւ ասէ Կամե

ցաւ զանձն արդա

տայ ու յանել : ասէ

ցյա, ետեղեմ ընկեր :

պատասխան ի ետ

յա ետե : պարմ

եջաներ յեմե յերեքով :

և անկաւ ի շեռտաւ

Եւ զակայ : որք մերկա

ցուցին զնա : և Երո

իւերա եդին : Թողին

կիսամազ և զնային :

Եւ ետեղեքաւ աս
նայի մեղ : Եւ ան եղ
ընդ նոյն ճանապարհ :

և տեսեալ զնա զանց

արար : Եւ յնայեա և

զնայի մի եկեա և

ընդ նոյն տեղի : Ե

տես և զանց արար :

Սամարայի ոմն

ճանապարհ որդ եալ :

Եկն ընդ նոյն տա տ

վա : և տեսեալ զնա

զը Թայա : և մատու

ցեալ պատեաց զվերա

նորա, արկեալ եւերա

ձեռն և գինի : և եղ

եալ ի վերա գրաստութ

իւրոյ . ամօ զնա խալան

դուկի մի , և դար ման

եաց զնա : և ի վաղ

ի վն ի բրե ելան եր

անտի , հանեալ ետ

ցալանդ ոկա պետ ն

երկուս դահե կանա

և ասէ : դար ման

տար դմայ : և զոր

ինչ ծախեացեա ի դայ :

ի միտ ասնական գալն

տեան իմութ հատ

ոց եյ քեզ :

որդ ո՞ յերե

ցութեյ ինոցանե թը

ի քեզ մերձաւոր լեալ

անկեղոյն ի ձեռնաստալ
ակաց :

Ի նա ասէ , որար արն
ողորմութի ի վերանորա :

Ասէ զնա յն , երթ
և դո՛ւ արա նոյնպէս :

Ի եղև ի գնալն նոյա
և ինքն եմոտ ի գեաղմի :

և կին ոմն անտն մար

թայ ընկալաւ զնա ի

տան իւրութ : և նո

րա էր քոյրմի որոտ մ

անտնէր մարի ամ :

որ էկն նստաւ առ

ոտան տնն , և լսէր զ

բանան նորա : և

մարթա զբաղեալ

էր ի բազում ապաստ :

Ի կն էկաց ասնմա

և ասէ : տր ոչ ինչէ

փոյթ քեզ զի քոյր

իմ միայն էթող զիս ի
սպասար : արդ՝ ասա
զըմայ զիստ գնեայե
իւն ։

|| աստաւսանի ետ
նըմա յսկասե ։
մարԹա մարԹայ ։
դո՛ւ հոգաս, և զբազ
որմ իւեք զբաղեալես ։
բայց ասա՛ սակ ա՛ր
իւն զիտոյե ։ մար ի
սմ մասն բարի ընդը
եայ, որոն բարձցի ի
նըմանե ։

Ե ԵԼԻԱԿԻԼԻՍԻՆ
ՉԻՆՆՈՐԵԷԲ, ԿԱՆ,
նըմա յաղատ Թըս ։
և իբրեւ դադար եայ
ասե՛ցնա ոմն յաշա

Ղ   Տ
ՃԻԳ   ԽԳ

կերտայն իրոյց ։ տր
ութոյ մեղ յաղատ Թա
կալ, որպէս Եյովան
նեառսոյց աշա կե ը
տայն իրոյց ։

Ա սե՛ցնոսայ ։
յորԹամ կայցեք յա
ղատ Թա ։ ասա ընք ։
այրմեր ։ տոր բ
եղիցիանունքո ։ Էկե
ցե՛ արքայո՛ւ Թի քո ։
զհայց մեր հանապազ
որդ ։ տոր մեղ զատ
ըստաւրեն ։ և Թող
մեղ զմեղս մեր ։ զիև
մեք Թողումք ամենայ
նի որպարտիցին մեզ ։
և մի՛ տանիր զմեզ ի
փորձ ու Թիւն ։

ՃԻԳ
Ժ

Ի ճանձն ցնտա : ուրիշ
Ի ճանձն որոնցէ բարե
կամ . և երթայցէ առ
նա Եւսել զիշերի և ասի
ցեցնա : բարեկամ .
տորք Եւսել փոխ երիս
նկանապա : զի բարե
կամ իմ Եւսաւ իս
յուզոյ . և ոչ ինչ ու
նիմ գնել առաջի նա
րա : և նա Եւսել փոխ
այցէ պատասխանի
և ասիցէ . մի աշխատ
ատենի զիս : զի դուր
քո փակեալ են . և ման
կութեա ընդինն կան
յանկողնի : ոչ կարեմ
յատենել և առաջ քեզ :

Եւսել ճեղ : Եւսել

Ղ
ՃԻԳ

ոչ յարուցեալ ապցի
նա և ասն բարեկամ
Թանն . ասկայն և ասն
ժրտու Թանն յարու
ցեալ ապցի նա և զիշ
Եւսելիցէ :

ՃԻԳ
Ժ

Եւսել և ասն ճեղ :
Եւսելիցէ . և ապցի
ճեղ : հայցեցի . և
զիս ճեղ : բախեցի .
և բացցի ճեղ : զի
ամենայն ուր Եւսելի .
ատեն : և որ հայցի
զատեն : և որ բախի .

Եւսելիցէ նա .
Ուր Ի ճանձն հար
Եւսելիցէ որոն ին
ճուկն : մի Թե փոխ
նա և ճեղն . առ ճ

Ղ
ՃԻԳ
Ճ

տայցե համա : և կամ
խնդրեցե ձու : մեծե
կարիճ տայցե համայ :

սկեթե դուք որ
չաւքդէ , գիտ էք
պարգևս բարիս տալ
որդոց ձերոց : որչափ
ևս , հայրն ձեր յերկն

ից տայցե բարիս այնո
ցիկ որ խնդրենի
համանէ :

ԻՆՎԵՐՏԻ
ԿՐԻՏԱՐ : ԷԵԵԶԵԵՅԵ

լանել դիտին , խառն ե
ցաւ համրն : և զարմա
ցանամեն այն ժողո

վորդքն :

Եւ իմանք ինոցանէ ա
սեին : բեեղ զեբուղաւ

իշխանաւ դիտայ հա

նե դայ ըզդես :

Եւ իմանք փորձեին ,
և նշան յերկնից խնդ
րենի համանէ :

սկ նորա գիտայեալ
զխորհորդս նոցայ
ասէ յնոսա : ամենայն
Թագաւ որոտ Թիւն բա
ժանեալ յանձն ' առե
րն : և տուն բաժան
եալ յանձն ' կործանի :

Ապա ելծե և սատ
անաւ բաժանեցաւ յան
ձրնէ : զեարդ կայցե
Թագաւ որոտ Թիւնն
նորա : զեաւէք զինն
Թէ բեեղ զեբուղաւ իշ
խանաւն չանեդաւ զդեա :

չ	մ	մր
ժիզ	ժիթ	լթ
ժիե	ժիա	

չ	մ	մր
ժիթ	ժիե	
ժիթ	ժիթ	լթ

Լ թէ ես բեկղ զերս
 զաւ հանեմ զդե ըս :
 որդիքն ձեր ի՞նչ հա
 նիցեն : վասնայդ ո
 ռիկ նոքա եղից ին
 ձեր դատաւ որք :
Բ ակեթե մատ ամբ
 այ հանեմ զդեա : ա
 պա հասեալ է իմեր ա
 ձեր արքայո թիւն այ :
Յ որժամ հզար ը
 վառեալ պահիցէ ըզ
 տուն իւր : ինազատ
 թեան են ինչք նորա :
 բայց եթէ հզարո ա
 գոյն քանզնա իմեր ա
 եկեալ յաղթեացէ նը
 մայ : զապառ ապիւն ու
 թիւնն նորա հանէ յոր

յուսացեալեր՝ և զաւ
 ար նորա բաշխեացէ :
Լ լուչերնորիս հակա
 տակ եմէ : և որոչ ժող
 ուկընորիս՝ ցրտ է :
Յ որժամ այսն ելա
 նիցէ իմարդոյն , ըզ
 ընդ ան ջրոյի տեղիս
 և խնորէ հանդիսա :
 և իբրե ոչ գտանէ , ապէ
 դարձայց անորէն ի
 տունիս ուստի էլի :
 և զա գտանէ , մաք ը
 եալ և յարդ ար եալ :
 յայն ժամ երթաւ և ար
 նոս իաւթն այլ այս
 չար և սքան զինքն , և
 մտեալ բնակէ անա :
 և ինի յետինն մարդ

ոյն այնորիկ . չարքան
Ի զատաղ ինն :: **Իսա**

Ը Եղև մինչդեռ խառ
մել զայս , ձայն երարձ
կինմի ի ծողովորէնէն
և ասէ : Երանի՛ որով
այն ին որ կրեացնը զ
քեզ՝ և ասեանցն որ
դիւցուցին զքեզ :

Ի Ենա՛ ասէ : Նա Ե
րանի այն օցիկէ , որ
լսեն զբաննայ և պա
հիցեն :

Ը Ի յիշմանել ի վերա
նորա ծողովորոցն ,
սկսաւ ասել : ազգս
այս՝ ազգ չարի , և նը
շան խնորի : և նշան
յերկնից ոչտայի ամա՛

բայց նշանն յովնանու ::

Օ Ի որպէս եղև
յովնան նշան նինքրի
այսօր , նոյն պէս եղի
ցի և որդի մարդոց ոյ
ազգիս : այսմիկ :

Ի Ճիսյն հարաւ ոյ
յարիցէ իդատաատա
նի ընդ ազգիս այսո
րիկ և դատաւ պարտ
եացէ զնայ : զի եկն ի
ծագաց Երևի , լսել զի
մաստու թին սողովմունի ::
և ահա ատաւել քան ըզ
սողովմուն Է՛ ասա :

Լ Եթ նինքրեացեք
յարիցեն իդատաատա
նի ընդ ազգիս այսմիկ ,
և դատաւ պարտես ցեն

չ
ճա
ճլ
ճիբ

դաս : զի ապաշխա
 րեցին եբարուղու լծեն
 յոսկանուտ : և ահայ

ատաւել քան ըզ
 յոսկանու հասա :

**ՍՈՒՐՈՒԲԼՈՒ
 ՅԵՐԼ ԶՐԱԳ՝ ԴՆԷ**

ի թաք ըստեան : այլի
 վերա աշտանակի ի :
 զի որ մտան ենն , զլոյս
 տեսան իցեն :

ՃԼ Զ րազ մարմնո՛ւ մ
 կրնէ : յոր ժամ ակնն
 ատաւտէ , ամեն այն
 մարմ ինն լուսաւոր ե
 ղիցի : և երբ ակնն չա
 րէ , և մարմ ինն խաւ
 արին եղիցի : արդ
 զգոյշ լեր . գոցե լոյսդ

Ղ	Տ	Դ
ՃԼ	Ե	Լ
ՃԼ	Խ	

որի . քեզէ , խաւ ար իցէ :

Լ Ըն մարմ ինն քոյ ա
 մենայն լուսաւորէ , և
 չգոցէ մասն ինչ խաւ
 արի , եղիցի լուսաւոր
 ամենայն , որպէս յոր
 ժամ ճրագն ուղղից
 լուսաւորեցէ զքեզ :

ԽԲ
 ՃԼ

Լ Ընն խաւ ար զայս ,
 աղաչեր զնա ոմն փար
 իսեցի զի ճաշ կերի
 ցի առ նմա : և նա մտ
 եալ բաղն էցաւ :

Լ Ըն ետեա փարի
 սեցին , զարմացաւ
 զի նախ ոչ մկրտեցաւ
 յառաջ քան զճաշ :

Լ Ըն ցնաւոր : այժմ
 դուք փար իսեց իքի :

Ղ	Տ
ՃԼ	ՃԼ

զարտաքին բաժանին
 և զանազին սրբեք և
 ներքինն ձեր, լինյա
 փրշտակոտ թեամբ և
 չարոտ թեամբ : ան
 ճառք ոչ ապաքին ուր
 զարտաքինն արտաքին
 և զանազին նորմարար
 բայց աղե զարժանն
 եսկ : արտք ողորմա
 թեան և ահա ամեն
 այն արտքե ձեր :

Մ և զայն ձեզ փա
 ռիանցոց : զի տառա
 նորդեք զանան ուր
 և զփեզենա : և զամե
 նայն բանջար : և
 անցանեք զերաւ ամ
 բք և զսիրտն այն :

շ
 ճշ

Տ
 Տր

զայն արժանեք արձեղ :

և զայն ոչ անցանեք :

Ա և ձեզ փարիսեցո
 ց : զի արեք զբարձ
 ա զանա ի ժողով ուր
 դա : և զանա ողջ
 նա ի հրապարակա :

Ա և ձեզ : զի եք
 դուք իբրեւ զգեք եզ
 ճանա անցայտա , և
 ճարդիկ գնան ի վերա
 ձեր և ոչ գիտեն :

Մ և արտաքինն արտ
 յար ի նախանայն , և
 ասեցնա : զարդապետ
 զայն բանաասելով . և
 զան թշնամանեա :
Ի և ասաւ . և ձեզ
 զայն արժանեք արձեղ :

շ
 ճշ
 ճշ

Տ
 Տր
 Տր

Տ
 ճշ

զի բառնայք մարդ
կան բերինա դժուար
ակիրա, և դուք մա
տամք միով իբեր
ինան ոչմերձեայք:

ՃԻ **Է** **Ա**յ ձեզ: զի շին
եք շինքին մարդ ա
րեցն, և հարք ըն
ձեր սպանին զնոսա:
ապա ուրեմն վկայեք,
եթե կամակեցեք եք
հարցն ձերոց: զի
նոքա կոտոր եցին զնո
սայ, և դուք զգեր եղ
մանս նոցայ շինեք:

ՃԻ **Է** **Ա**մանայնորեկ, Ե
մաստոտ թիւնայ առ
այ: առաք եղից Ենո
սա մարգարէս և առ
աբեալա: Ինոցանէ

շ
ՃԻ
ՃԻ

Տ
ՏԹ
ՏԻ

սրպանան իցեն և հա
լած իցեն: զի եղևդ
ոեցի՝ ար Ենն ամե
նայն մարգարեից՝ հե
ղեալ Եսկզբանէ աշխ
արհի՝ յազգէ յայդմա
նէ: յարենէ աբելի՝
միւջև յար Ենն զաբա
ոեայ՝ կորուսելոյ ընդ
սեղանն և ընդ տաճարն:
այոյ ամեմ ձեզ՝ Ենոք
եցի՝ յազգէ յայդմանէ:

ՃԻ **Է** **Ա**յ ձեզ արիւն ա
կանացդ, զի Թաք ու
ցանեք զփականս գիտ
ութեանն: դուք ոչմը
տանեք՝ և որ մտան Ե
լոցն են՝ արգել ուր:

ՃԻ **Է** **Բ** Ի խառնելն զայս
ամենայն առ նոսայ:

շ
ՃԻ
ՃԻ

Տ
ՏԹ
ՏԻ

առաջի ամենայն ժող
ովորեանն՝ զամստ թի

հարկան ե ին ։

Եւկանն դպիրքն ե
փարեանցիք՝ զհար եղ
և զրդոն ընդ նրմայ
վանն բազում երայ ։
և սպասել որսալ ինչ
բանս եբերանոյ նորա
զիւարա խառս եպեն
ըզնմանե ։

Առովք եկոտն լքի
րառ որայ ժողով ըր
դեանն , մինչև կո

ԽԴ խել զմիմեանս ։

Ակրատ ասել ցա
շակերտանն երր ։ նախ
զգոյշ լերութ ան ճ
անց իմանոյ փարե
անցոցն , որե կեղծ

շ

Տ

Բ

ճիւղ

ճիւղ

հր

առորտ թիւն ։

Օ ինչ ինչե ծածուկ .

որոն յայտնեացի ։ և

զաղտնի , որոն ծանկցի ։

Աամուրի զորինչ ա
սկցիք իմատարի լսե
լի լիցի երջա ։ և զոր
յունկանե խառս ե
ցարութ ի շտեմարանս
քարոզ եպի իւլերայ
տանեայ ։

Բայց ձեզ ասեմ
սերեկեայ իմոյ ։ մի
զարհորեցեք յայնչա
նե որսպանանեն զմար
մին ։ և յետայն որ իկ
առելի ենչ ոչ ուն եպին
առնել ։

Այցոցից ձեզ
յունե երկընչ եցեք ։

շ

Տ

ճիւղ

ճիւղ

երկընչ իջիք յայնմանէ

որ յետ ապանան ելոյն

ուրի իշխանութ թիւն

արկանել իդեհեն :

այոյ ասեմ ձեզ յայն

մանէ երկընչ իջիք :

II Հասկաքեն հինկ

ձագ երկոյց դանգ

այ վաճառի : և մի

նոցանէ ոչէ մոռա

ցեալ ատաղիայ : այլ

ձեր և ամենայն իսկ

հեր գիւոյ թրեալէ :

մի երկնչիք զի քա ն

զբազորմ ձագա լաւ

եք դուք :

III ասեմ ձեզ : զի

ամենայն որ խոստով

անեացի յիս ատաղի

մարդ կան : և որդի

մարդոց խոստովան

եացի զնմանե ատաղի

հրեշտակայ ց :

II ^{ձեզ} որ որաացի զիս ա

տաղի մարդ կան : որ

րացեալ լիցի ատաղի

հրեշտակայ ց :

III ^{ձեզ} ամենայն որաա

բան զորոց մարդոց

թողցի նմայ : բայց

որ զհոգին արհայհոյ

իցէ մի թողցի նմայ :

IV ^{ձեզ} յոր թամա

նիցին զձեզ ի թողով

որդա, և իսկեալութի

նա, և իշխանութիւն

մի հոգայցիք որպեա

թեզինչ պատասխա

նի տայցիք և կամ

զինչ աս իցիք : զի հո

2	5	40
ձեզ	ըր	ձե
ձե	ձր	լր
ձը	ձը	ձր

զին ասորք ուսուսց ե
զնեղ ինմին ժամ ու

խզ

զինչ պարտ եցե

խառնել:

ՍԵ ՈՄՆ

ԻՅՈՂՈՎ ԸՐՈՂ ԵՆԵՆ

ցնա: վարդապետ:

ասանց ցեղբայրիմ բա

ժանել ընդիս զժառ

անգոր թերն:

Ի ընա ասե ցնայ:

այր դու: ու կաց ոյց

զիս դատարար և կամ

բաժանարար իմեր այ

ձեր:

Ի ասե ցնաս: տե

անք և զգոյշ լերուք յա

մենայն ազաչոր թե

նե: զի ոչ եթե իմք

երկն ընչեց որ ուք

իցեն կեանք որոք:

Ս ասեցան ասնո

սա ասուկ մի և ասե:

ասն ուրումն մեծա

տան: Ետուն անդք

տոհմականա: և խո

հեր իմիտս իոր և ասե

զինչ գործեցեց զի ոչ

գոյ տեղի որ ժողովե

ցեց զարդ իմա իմ:

և ասե: զիտեմ զինչ

արարեց: քակեցեց

զլտեմարանսիմ, և ևս

մեծամեծա շինեցեց:

և անոր ժողովեցեց զ

ցորեան, և զամենայն

բարոր թերն իմ: և

ասաց ից ցանձնիմ:

անձն ունիմ բազ

ում բարոր թերն չամ

բարեալ ամայ բազմայ :

հանկեր, կեր, արբ, և

որակ լեր :

II սե՛ ցնամած :

անմիտ՝ յայսմ պիշ ե

րի զոգիտ եքեն եբայ

պահանջ եյեն՝ իսկ

զոր պատրաստ եյերդ

ոմ լինայի : նոյնպէ

և որ դանձե անձին և

ոչ յամ մեծանայցի :

II սե՛ ցաշա կեր

տանիտ : վասն այդ ո

րիկ ասեմ ձեզ : մի՛

հոգայցեք ընդ ոգոյ

Թե զինչ ուտիցեք : և

մի՛ ընդ մարմնոյ Թե

զինչ զգենացուք :

զիտպի՝ առաւելեքան

զկերակոր : և մար

2

88

5

ԽԶ

մին քան զհանդերձ :

II այեցարո՞ք ընդ ազ

ոսպա : զի ոչ սերմ ա

սեն և ոչ հնձեն : որ

ոչ ոչ գոն շտեմարանք

և ոչ համբարան ոյք :

և ամ կերակրե զնոսա :

որ չափ և սատարել ըզ

ձեզ որլաւեք քան ըզ

Թրոշուս :

II զի ձեն լաւ հոգայց

կարիցե յաւելուի ի հաս

ակիր կանգուն մի :

Իսկապէ եթե իսկորուն

չեք բաւական վասն

այլ ոյն զի հոգայցեք :

II այեցարո՞ք ընդ շո

շանն, որպէս անե : որ

ոչ լանայ և ոչ նիւթե :

ասեմ ձեզ : և ոչ սող ոյ

մոն յամենայն փառսն
եր զգեցաւ երբե զմի
հնոցանէ :

Եւեթե զխոտն, որ
այսաւ իբացիէ, և զա
ղիւ ի հնոց արկանելի
ամ. այնպէս զգեց որ
ցանէ : որ չափեա առ
առել զձեղծերալատաւր :
Եւորդ մի խնոր էք
զինչ որ աւելիք : Կամ
զինչ լմակելիք : և մի
զբաղնորք : զի զայն
ամենայն, հեթան ուր
աշխարհի խնորք են :

Այլ զհայրն զի
տէ զիպիտոյէ այդ ա
մենայն :

Եւայ խնորելիք դար
քայ որ թիւնայ, և այն

ՃԺԱ
Ե

յաւելցի ձեզ
Ի ԵՐԱՅԻՄ
ՀԱՆՈՒՓՈՒՄ

ՃԺԲ
Ե

զի համեցաւ հայր ձեր
տալ ձեզ զարքայութիւն
Ամառ ելիք զինչ
ձեր, և տուք ողորմութիւն :

ՃԺԳ
Ե

Եւարարէք ձեզ քսակ
առանց համալուց :
գանձ անպակ առ :
յերկինս : որոնց գող
մերձանայ : և ոչ յեց
ապականէ : զի որ
գանձն ձերե, անդ
և սիրաք ձեր եղիցին :

ՃԺԴ
Ե

Եւիցին գատաւ իք
ձեր պնդեալ ընդ մեզն :
և ճրագորդք լուցեալք :
և որոք նմանողք մարդ
կան որ ակնուշիկ ին

Ղ	Տ	ՏԻ
ՃԺԱ		
ՃԺԲ	ՃԺԳ	ՃԺԴ
ՃԺԵ	ԽԳ	

ան խորեանց Թե երբ
 դատնայցե ի հարս ա
 նեաց : զի յորժամ գայ
 ցե և բախիցե : զաղվա
 դակի բանացցեն նմա :
 ԺԺԷ Բանի իցե ծառայ
 իցնայնոցիկ՝ զորա եկ
 եալ տրն քաղցե արժ
 ունա : ամեն ասեմ ճեղ
 զի գատի ընդ մեջ ամ
 ցե և բաղմեցոտացե զ
 նոսա : և անցեալ պաշ
 տիցե զնոսա : և եթե
 յերկրորդ կամ յեր Բ
 որդ պահու եկեացե և
 դրացե այնպես՝ երանե
 լի են ծառայքնայնոցիկ :
 ԺԺԸ Եւ զայն գիտա
 լիք : եթե գիտեր տա
 նութերն յորում ժամո

2	5	5ր
ՃԺԷ	ՃԿԷ	
ՃԺԸ	ՃԿԸ	ՃԺԷ

գող գայ՝ չտայր Թող
 ական հատանել խաւն
 իւրում : և գողքեղերոք
 պատր աստք : զի յոր
 ում ժամո ոչ կարծիցե
 գայ որդի մարդոց :

ԺԺԹ Եւ պետրոս : տր
 առ մեզ ասացել զատանկ
 զայդ՝ եթե առ ամենեւեմ :

ԺԻԽ Եւ
 հաւատարիմ տնտես և ի
 մաստուն , զոր կացոտ
 ցե տր իւր իսկեռա զերդաս
 տանի իւրոյ՝ տալի ժամ

ու զկերակուրա :
 ԺԻԿ Բանի իցե ծառայ ին
 այնմիկ՝ զոր եկեալ տր իւր
 գտանիցե արար եալ
 այնպես :

ԺԻԼ Եւ արեւ ասեմ ճեղ :

2	5
ՃԺԷ	ՃԿԷ

զի ի վերան ամենայն ըն
չից իւրոց կայսրացեղնաւ

Ը Կա թե ասիցե
Ժատայն չար իարտի ի
րոտ յամե՛ տր իմ իգալ
և ակամայնի հարկ աս
նեղ զԺատայն և զաղ
ախնայն՝ որ տեղ և ըմ
բեղ և արբ եմալ։ եկ
եցե՛ տր Ժատային այն
որիկ յառոր յորոտ մ
ակն ոչ որնիցի՝ և ի ժամ
որ յորոտ ոչ գիտիցե։
ընդ մեջ կարեացեղնաւ
և զմամն նորա ընդ ան
հաւ աման գիցե։

Ը Ժատայ որ գիտիցե
զկամստն իւրոց՝ և ոչ պատ
րաստիցե ըստ կամայ
նորա՝ արբցե գանբաղ
որմ։

Շ
ՃԸ
ՃԸԲ
Մ
ՄԿԵ

Ը Երոջն գիտիցե և
արժանի գանի ինչ գոր
ծիցե՝ արբցե գանսակ։

Ը Մենայն ի որոտ
չատարտաւ։ շատ խնդ
րեցի ինձանե։ և
որոտ բազում մարան
դեցաւ։ աստեղ և աս
պա հանջեց են։ ի
նձանե։

ՄԻ ԵՐԵՄԻԱ
ԱՆՆԵԼ ՅԵՐԿԻՐ

և զինչ։ կամ իմ թե
արդեն իսկ բորբոքեր։
և մկրտութիւն մի ու
նիմ մկրտել։ և զիարդ։
փութ թամ մինչև կատա
րեցի։

Ը ամարիք եթե խաղա
ղութիւն եկիտալ յերկի։

Շ
ՃԿ
Մ
ՂԵ

ոչ ասեմ ձեզ ասլ

բաժինս :

Ի եղիցին յայսմ

հետե, հինկ խաւնս մի

որմ բաժանե ետլք :

երեքն յերկուց : և եր

կուքն յերեց :

Ամանեացի հայր

յորդոց, և որդի և

հարսի և մայր և

ղրատերի, և գոմար

ի մարդե և սկեսուր

և հարսնե, և հարսն և

սկեսրե ի որմն :

Ասաց եւթոր

ովորդան : յորժամ

տեսանե ելեք անկաժա

ղեալ յարև մտից, իս

կոյն ասեք թէ անձրև

գայ և լինի այնպէս :

Ը

ՃԿ

և յորժամ հարաւ շնչ

եալ ասեք թէ խորշ

անկ լինի և լինի այնպէս :

Եւ ծառայք զեր

եսս երկնի և երկր և

գիտեք փորձել իսկ

զժամանակազայս զի

արդ ոչ փորձեք : ընդ

եր և յանձանց իսկ ոչ

ընդրեք զարժանն :

Յորժամ երթայցես

ընդ առաքելի բռնա

իշխանն և ճանապարհ

հի տուր զհաշիվն զեր

ծանեղ իմանե : զի

գորցի բարշիցե զքեզ

առ դատար որն, և դա

տար որն մատուցե դաժ

ճի, և դաժ իճն արկա

նիցե ի բանդ : ասեմ

Ը

ՃԿ

քեզ : ոչ եղանիցես ան
տի մինչև հաստույ ա
նիցես զյետին բնիունս :

ՄԻ Կին ոմանք ինմ ին
ԽԵ Ժամանակի , և պատմ ե
ցին նմա Վանս գալիլե
այդոցն որոց զարի
նն պիղատոս խաւոն
եայ ընդ զոհանս նոցա :
ՄԻ աստախան ի ետ եա
սեցնասա : համար
եք թե այն գալիլեացիք
եղեն մեղաւորք քան
զամենայն գալիլեացիս
զիզայնպիսի անցս կրե
ցին : ոչ : ասեմ ձեզ :
այլ եթե ոչ ապաշխ ա
ռեցեք : ամենեք ին
նայնպիս կորնչելիք :
ՄԻ ամ նոքայ ութ ու

7
849
5
12

ասանքն յորոց վերա
անկաւ աշտարակն
ի անդամ և ապան
զնասա : համար եք
թե նոքա եղեն պարտա
պանք քան զամենայն
մարդիկ որքնակ եա լ
են յեմ : ոչ : ասեմ
ձեզ : այլ եթե ոչ ապ
աշխար եցեք : ամենե
քին նայնպիս կորնչելիք :

ՄԻ ասց և զատակա
զայս : Թղենի մի եր
որումն անկեալ յայ
գոմ խորամ : և եկրն
խընդրել պատու ինմա
և ոչ ե գիտ : ասե ցայգե
գործն : աս հա երեք
ամբ են յորմե հետ ե
գամ ինքորել պատու ի

7
849

Թըզեն ուր և ուղ գտա
 նեմ: արդ Կըտրեա
 զիս ընդեր և զերկ
 երըդ Խափանե:

Եւ արարաւ Խափան Ի
 ետեալս: ար Թող
 զիս արարաւ և և մին
 զև շուրջ զիս ար Բե
 ցեց և արկեց արդ:

Թերևս արարեց արդ:
 արար Թող յամե և
 Հարցես ըզ
 զիս:

Եւ արար Խափան

Ե թողովրդ անոց արն
 Ի շաբաթա: և ար
 Կինս, զորոն և Եր
 ար Կիւանդ ու Թե
 ամե ու Թ և արար:

և Եր Կարկամեալ և ուղ գտա
 երամեն և Ին Իսկը Կայ ել:

Եւ արարաւ զիս Եւ
 Կողեաց ար Ինքն և ար
 անցնա: Կին դո
 արձակեալ ես Կի
 անդո Թեմ Բամե:
 և Եր Իսկը արար Եր
 և ար Ժամացն ուղղե
 ցա: և Դար ար ուր

արներ զամ:

Եւ արարաւ Եւ
 Ժողովրդ արարն

ցարեցեալ Թե ընդ
 եր Իշաբաթո ԲԺԸ
 Կեաց Եւ: և ար Եր
 զովորդն, զիս ար
 յոր արձանե գործել:
 յայն Եկայ ԲԺԸ Ե
 ցարդ և Եր յար ուր

ԽԸ

շաբաթուր :

Պատախանի ետնա
տը և ասէ : Կեղծաւ
որք : Իրաւքանց իրոր
ի ձեռն իշաբաթուր : ոչ
արձակե զեղն իւր
կամ զեղ իմարոյ : և
տան իւրայ ջոր : Իսկ
այս դոստոր աբրաքա
մորէր : զոր կապ եայ
սատանայ ահաւաղիկ
որթ և տան ամ : ոչ
երարթան արձակել ի
կապանայ անտի ի

շաբաթուր :

ՃԿԳ **Գ** զայս իբրև ասայ
յամաթ լինելն ամե
նեղեան որհակ առակն
կային չըմայ :

Բ ամենայն ժողով

շ
ՃԿԳ

որդն ուրախ լինելի
զերաամենայն փառա
որութ թեանցն որգոր
ծեին ինձանէ :

ՃԿԳ **Բ** ասելի ում չմանէ
արքայ որ թիւնայ : և ո
րում չմանոտ թեան
չըմանեցողից զնայ :

ԽԿԹ **Բ** մանէ հասոյ ման
անխոյ, զորաւ եալ
մարդոյ Կարկիզար
տեղիւր : ամենայ և
եղև ծառ : և թողո
ւք երկնից բնակե ին
յոստս չորայ :

ՃԿԳ **Բ** զարձեալ ասէ,
որմ չմանեցողի ց
զարք այ որ թիւնայ :
Բ մանէ իւրմորոյ
զորաւեալ կնոջ թաք

շ	Ճ	ՃԳ
ՃԿԳ	ՃԼԵ	ԽԿԳ
ՃԿԳ	ՃԼԵ	

ոյց յալեր, երկն գրու
այ, մինչև խմոր
եցաւ ամենայն:
ԲԱՆԱԿԱՐԻՆ
ԲԱՆԱԿԱՐԻՆ
ատղա: ուսուցաներ: և
ճանապարհ արար ետ
յերուսաղէմ:

Ճ.

Ճ. Եւ ոմնցնայ,
տի: եւ թէ ասկանքն
որապէս լոյն:
Եւ ասանք ցնոսայ:
Զանապարհ մտաւ
եւ ընդ դուռն չեղ:
ասանք ձեզ: զի բազ
որմք եմք քեզն: մը
տանել և ոչ կարապէս:

Ճ.

Ճ. որմէ հետե մայե
տանուտ տերն և փակեա
ցեղ դուռն: և սկըսա

2	5
ՃԿԲ	հԶ
ՃԿ	ճԵ
ՃԿԱ	Կ

չի ջիւք կալ արտաքոյ: և
բախել զդուռն և ասել:
տի: տի: բայց մեղ: և
պատասխանի տրեալ
ասիցե ցձեզ: ոչ գիտեմ
զձեզ ուստի եք:

Յ. այն ժամ սկսան ի
ջիւք ասել. կերաք առաջի
քոյ և արբաք: և իհրա
պարակա մեր ուսուցեր:

Եւ ասիցե, ասեմ ձեզ:
ոչ գիտեմ զձեզ ուստի
եք: իբայց կայեք յին
էն ամենայն մշակէդ
ան իրաւ ու թեան:

ՃԿԲ

ՃԿԲ. Եւ իրաւ ասեմ ասանք:

Յ. որ ժամ տեսան ի
ցեղ զարբաւ ամ և զի
ասկանկ և զյակովք:

2	5
ՃԿԲ	ԿԵ

և զամեն այն մարդ. ա
րես յարքայո (ծեն
այ : և զձեռն հանե ետն

արտաքս :
Եկեացեն յարե ե
լից և յարե մտից : Ե
հեռ ետն և ի հարա
յ : և բազմեցին յար
քայո (ծեան այ :

Եւ իսկ ելցեն յետ
ինք որեղիցին առա
ջից : և ելցեն առաջ
ինք որ եղիցին ետինք :

Եւ զամեն առաջ, մա
տեան ոմանք փարե
սեցիք և ասեն զայս :
Եւ զմաս առաջի : զի
հերովդեա կամի առ
պան անել լղբեղ :

2 549 557
5 570
5 571

Եւ ասէ զնոսա : եր
թայք ասացիք աղը
եառն այնմիկ : անտ
ասիկ հանեմ դերս
և բռնկու (ծիւնս կա
տարեմ այսաւր : և
զաղիւ : և յերեւո առ
որ : կատարեմ :

այս պարտե : այ
աւր, և զաղիւ, և ի
միտում առաջ զմալ :
զիող եմարթ, մարդա
րեի կորունել արտ ա
քայ քան զեմ :

Եւ ըստ ասողեմ, եմ :
որ կուտոր եր զմար
գարեա : և քաւ կոծ
առնեի զատաքեալսն
առքեղ : քան եղս

2 545 550
5 551

անգամ կամեցայ թո

ԺԲ

հաճապի մի եր անդ

ղովել զորդեալս . որ

պես հաւ զճապար

ընդ թե ուր . եւն կա

մեցար ուր :

Հայ թողեալ լիցի

ձեղ տունը . ձեր :

այց ասեմ ձեղ :

Եթե ոչ ևս տեսանի

ցեղիս . մինչև ասի

ցեղ : ասի հետալ եկ

եալուն յան ուն

ան :

Եւ Եւ Եւ

ուրեւն շարեւ

տուն որումն իշխա

նազն փարիսեցոցի

շարաւոր տանի հայ

և նորա աստեղն նա :

2
842

Ջրգողեալ աստ ի նորա :

աստախանի ետյն . և

ասեցար ի նաւ որան

և ցփար իսկ իսն : եթե

արժանի եցի ի շարաւոր

բռնիկ : և նորա լուրեր :

Իբրեւ հարեալ զնր

մանե . բռնիկայ զնայ

և արձակեաց :

Իսկ ասեցաւ . որ

որոք ի ձեռն ել կամ

եղն անկանիցի ի ջր

հոր . ոչ վաղ վաղակի

հանիցի զնա յաւոր

շարաւոր :

Իսկ կարացին տալ

նա պատասխանի

ատայն .

2
843

5
844

ԾԳ

Ե
ԺԵ
Ե

Լապ Լաւ Կոչն ա
Կանան առաւ Կի : Հա ե
ցեալ Թե զԼաւի Բարձ
ընդիր լինելին : ասե
ցնոսա : յորժամ Կոչի
ցեղ զԲեղ Եհարա ա
նիա, Կամ Եկոչ Եհա
մի Բաղմից Եյառաւին
Բարձին : Գոցե պատ
ըսկանաւ Գոյն Եւ Բան
զԲեղ Եցե Կոչեցեալ Ե
նմանե : Եեկեալ որ
ըզԲեղն Եզնա Կոչեաց
ասեցե զԲեղ տոր
արմատեղի : Ե ապա
սկըսան Եցիա ամ առ
Թոյ զԵտին տեղին
որնեղ : Ե
Լապ յորժամ Կո

չեցիա Երթիլի Բազ
մեջի Ետին տեղեղ :
զի յոր ժամ Գոյցե որ
Կոչեացն զԲեղ ամ
ցե զԲեղ Բարեկամ Ե
զեր մատ Եր : յայնժամ
եղեցին Բեղ փառք ա
ռալի Բարձ աւցանցն

Ե Բոց :
Զաւմեայն որ
Բարձրացոց ան Ե
զանձն Խոնար Ե
եցի : Ե որ Խոնար Ե
եցոցանե զանձն
յոցի Բարձրացի :

ԵԶ
Լապ Եզկոչնա տե
րն : յորժամ առնի
ցեա ճաշ Կամ լնթիա
մի Կոչի զԲարեկամ

Ե
ԺԵ

Ե
ԺԵ
ԺԶ

քոյ՝ և մի՛ շնորհարարս քո՛
 և մի՛ զապագա կանաքս քո՛
 և մի՛ զդրացիս քո՛ և մի՛
 զճեմանեմս : զի մի՛ և ^{ճն}
 արքա փոխարեն կոչես ^{ճ.դ}
 ցես զքեզ՝ և ինչ իցի
 քեզ հաստոցումս :
Այսոր ժամատ
 նկցես ընդ ունեղութի՛
 կոչես զաղբատու , և զ
 խեղս : զկաղս , և ըզ
 կոյրս , և երանելի լինի
 ցես : զի ոչ ունին փո
 խարեն հաստոցանելո
 քեզ՝ և հաստացիքեզ
 փոխարեն ի յարգայո
 թեան արդարոյ :
Երև լուսն զայսոմս
 ի բաղնականացն , ա

սե՛ ցնա : երանի՛ որ կե
 ռիցի՛ ճաշ յարգայ ո
 թեան այ :
Երևանսե՛ ցնա : այր
 ոմն զործեաց ընթրիս :
 և հրատ երեանց զբաղումս :
Երևանսե՛ զճառ
 այս ի որ ի ժամատ ընթ
 րեացն կոչել զհրատ ի
 թեալսն , թե եկայք : զի
 ահա առիկ պատրաս
 տեմանայն ինչ :
Երևանս միլատմիո
 թե ամենեք ինչ հրաժարել :
Երևանս առե՛ ,
 ագարակ գնեցի՛ և ճար
 կե ելանել տեսան ել
 ցնա : աղաչեմք քեզ կալ
 զիս հրաժար եալ :

շ   Տ
 ճն   ճն

Լ Իմիմնասե, լործըս
հինգ եղանց գնեցի, և
երթամ փորձել զնոսա:
աղաչեմ զքեզ Կալ
զիս հրաժարեալ:
Լ Իմիմնասե, Կին
ածի՝ և վասն այնոր իկ
ողկարեմ գալ:
Լ Ի եկեալ ծառ այն
պատմեալ զայնմ ի որդ
3 այն ժամ բարկա
ցեալ տանու տերն՝ ա
սե՛ց ծառայն ի որդ: Ել
վաղ վաղակի ի հր ա
պարակա և ի փողոցս
բաղաբ իդ: և զաղբ ա
տա, և զխեղճ, և զկաղճ,
և զկոյրս մոյժ այսր:
Լ Իսսե՛ ծառայն:

տր՝ եղև որպէս հրա
մայ եցերն, և կայ և ըս
տեղի:
Լ Իսսե՛ տրն ցծառ
այն: Ել ի ծանապար
հա, և ի ցանկա, և արա
այսր մտանել զի լց
ցի՛ տունս իմ:
Լ Եւս՛ ձեզ: զի
ոչ ոք յայնց կողեցելոց
ճաշակեացէ յընթ
րեաց իմոց:
Ի ԵՐԻԺԱՆԻ
ԼՆԴՆԱՐԱԺՈՂՈՎ
որովք բաղուսք: դար
ձա՛ւ և ասեցնոսայ: Ե
թեոք գնատիս, և ոչ ա
տեայ զհայր իոր և ըզ
մայր, և զկին, և զորդիս,

2 5
82բ 22

և զեղբարս, և զքորս.
 նա և զանձնեա զիոր.
 ոչ կարե իմաշակերտի
 նել: զիորոչ բառնա
 զխաչիւր և գա զկնի
 իմ. ոչ կարե իմաշա
 կերտ լինել:

ԺԵ ԺԶԳ

Ի զի ճկն զամի
 ցի շինել աշտարակ.
 և ոչ նախ նստեա լ
 համարիցի զծախան
 եմե ունիցի բառական
 ի կատարումն: զի
 գոցե երբև արկանի
 ցե հիմն, և ոչ կար ի
 ցե կատարել. ամենե
 քեան որտեաանիցեն
 սկըսանիցին ծաղր
 առնել զնա և ասել:

2
 ԺԶԳ

եմե այրապա՝ սկսա
 շինել և ոչ կարաց կա
 տարել:
 Եւ ամ որ թագաւոր
 երթեալ տայցե պատե
 րազմ ընդայլում թա
 գաւորի՝ և ոչ նստեալ
 նախ խորհիցի եմե
 կարաւիցե տան
 հաղարատ՝ զդիմ ու
 նել զայնոր իկ, որ
 գայցե ի վերանորա
 քան հաղարատ:
 ապա թեոչ ճիւղղեա
 հեռաւորնիցե, հրել
 տակո՝ թիւն առաք
 եալ աղաչեացե ի իսա
 ղաղո՝ թիւն:

Եւ որ այն պէս

2
 ԺԶԳ 22

ամենայնոք ի ձեռն՝ որ

ու հրաժարեցէ յա

Տեղայն ընչեց եւոոց՝

ուչ Կարե իմ աշակերտ

1526

226. *apostolus: apostolus*

Թե աղէս անհամեայի-

for Lumbard bought 2 m

յերկիր՝ և ոչ յաղբ և

պիտանացոյ : ԿՄԼ

ՀԱՅԵՆՈՒՆ ՀՆԱ ԱՐԻ ԱՐ

ԳԼՈՎ : ՊՐՈՒՆԻՅԵ ԱՆԿ

անկախելով լուսինից:

129. ԻԷՆՆԱՆ ԿԵՐԶԱՌՆԵՐ

ամենայն ճաշատուրք

Լաւեղաւորութ' լսել իշմանս:

Բարձրագույն հասարկ

սեպտեմբեր և օգոստոս

၆၆' ဣန္ဒြေမာယ ဂုဏ်

շատ որա ընդունի ևս:

տեղերը նուապ :-

တပ်မတော်

զատակս զայս : ոմորի

ցե Ե ճեմը մարդ'որոյ

Եղի Հարություն զԼուսար :

ԱԿՈՐՈՒՄԱՆԻՅԷ ՄԻ Ի

Կոչանի : ոչ թողոտ

ցոյ զինչըստունն և զինն

յաճապատի, և եր (2 ի

ԳԵ՛ ԿՆԵՐ ԿՈՐՈՒՍԷԼՈՅՆ

Մեզնից Գրգորի Եղիշատի:

Եւ եբրեւ գտանէ՝ դնէ՝

զնա Ի-Նրայ տանց Ի-

բոց խնդալու և կոթան

Խառու՝ Կոչե՛ղբարե

Handwritten: *Handwritten*

ամէ՛ցնուա : որա՛նի

Լեւոն Ընդիս, զիգանի

2	√	√n
525	100	100
522	100	100

2 5
x26 x2f

զոյխարախմշկորութեալ:

Աւետ ձեզ: զի
այսպէսէ ուրախութիւն
յերկինս զամեն միոյ մե
ղատորի որապաշխարե
ցէ՝ քան զամեն ինն ը
ստուն և ինն արդարոյ
որոյ չիցէ պիտոյ ապ
աշխարութ (Թիւն):

Սամ ոմեցեկին որոյ
իցեն որապէ տաան: և ե
թէ կորուսանիցէ որամ
մի՝ ոչ լուցանէ ճրագ՝
և ածիցէ առել խաան:
և խնորիցէ ստեպ մին
չև գտանիցէ: և իբրև
գտանէ՝ կուչէ՝ զբարե
կամս և զորացիս և ասէ:
ուրախ եղերոյք ընդիս,

2
82c

զի գտի՝ զորամն իմ
զոր կորուսի:

Երեսաստեմ ձեզ
ուրախութիւն եղիցի
առաջի հրեշտակացայ
իսկերս միոյ մեղատ ո
րի որապաշխարեցէ:
Եւստէ: ամեն միոյ
եին երկու որդիք:

ասէ կրտերն ինոցանէ
ցհայրն: հայր՝ տուր
ինձ բաժին որանկանի
յընչիցդ: և նաբաժա
նեաց նոցա զկեանան:
Եյետոյ բազումա
որց՝ ժողովեալ զամե
նայն կրտեր որդեոյն:
գնաց յաշխարհ հեռի:
և անա վատնեաց զինչ

2
82d
82

5
82e

իւր զի կեայր անատ աս

կտ թեամբ ։

Ի իբրև սպատ եայ
զամենայն, եղև սո՛վ
սաստիկ յաշխարհ ին
յայնմիկ ։ և սկսաւ ինքն
չքաւորել ։ և զնայեալ
յարեցաւ իմիոմն քաղա
քացոյ աշխարհիւայն
որիկ ։ և յղեաց զնա յա
գարակիւր՝ արածել խո
զըս ։ և ցանկայր ընտը
զորովայն իւր յեղձիւր
էն զոր խողքն ուտէին ։

և ոչ ոք տայր նմայ ։

Ի կեալ իմիստիւրասե
քանի վարձ կանք իցեն
իտան հաւրիմո հացա
լիցք՝ և եսասաւ սովամալ

կորրնչիմ ։ յարուց եալ

զնայ ից առ հայրիմ և ա
սացից ցնա ։ հայր մե
ղա յերկինս և առաջիւ
և ոչ ևս եմ արժանի կոչել
որդիքոյ՝ արա՛ զիս իբ
րև զմե ի վարձկանացոյ ։
և յարուցեալ էկն առ

հայրն ։

Ի իմնչորեւ հետագոյն
եր՝ ետես զնա հայրն՝
և զթացաւ ։ յարեաւ և
ընթացաւ ընդ առաջ ։
անկաւ զպարանոցաւն
նորա և համբուրեաց զնա ։

Ի րասե ցնաորդ ին ։

հայր մեղա յերկինս և
առաջիւ ։ և ոչ ևս եմ ար
ժանի կոչել որդիքոյ ։

Լ ակ հայրն ցժա
 տայան երբ : զաղվաղա
 կի հանեք զպատ մո
 ճանն ասալին և ազո
 ցեք նմայ : և որոք լո
 մատանին ի ձեռն ըս
 րա : և կառ իկա յոտա
 ըսրա : և ուժեք զեղն
 պարարակ : զենեք :
 կերեցուք և սրան լե
 ցուք : զի այս որդի իմ,
 մոռնալիք և եկայ :
 կորուսեալ էր և գտա :
 և սկսան արան լինել :
Ե րբ երեյ որդին ըս
 րա յաղարակի : և
 մինչ դեռ գայր և մերձ
 եղև իտունն, լըս ա
 զձայն երգոց և զպա ր

ոց : և կոչեցեալ աս
 ինքն զմի ի ծառայ իցն,
 հարցանել թե զինչ
 իցե այն :
Ե րայ ասեցնայ :
 զի եղբայրքս եկեալ է,
 և եղեն հայրքս զեղն
 պարարակ : զիողլամք
 ընկալաւ զնայ :
Ե րկացաւ և ոչ
 կամելու մտան ել :
Ե րհայրն ելեալ ար
 տաքս, աղաչել զնա :
Ե րաստախան ի ետ և
 ասեց հայրն : այս
 քանի ամբեն զի ծա
 տայեմք ինչ և երբեք
 զպատուր իրանաւքով
 ոչ անցի : ուղմի եր

բից ոչեստոր ինչ՝ զի
որախ եղեցինք բարե
կամա իմ : յորժամ եկն
որդեղքո այդ՝ որե կեր
զկեանքո ընդ պորոն
իկա՝ զենեք դմա զեկն
պարարակ :

Լ ասեցնա : որդեակ
դու հանապաղ ընդ ին
ես : և ամենայն որ ինչ
իմե՝ քոյե : այլ որախ
լինել և խնդալ պարտեր :
զի եղբայրս քոյ այս մե
տեակ եր և եկաց : կո
րտաեակ եր՝ և զը

ՏԸ

Ի ԱՍԵԱՊԱՆ.
ԱՍԵՐԱՆ : ԱՏՐԱԻ
եր մեծատուն, որոյ էր

տընտես : և եղև զնմա
նե ամբաստանո թի :
որպես թե վատն եցե
զինչըս նորայ :

Ա ոչեայ և ասեցնա՝
զինչե այս զոր լսեմա
զքեմ : առնր զհամար
տնտեսո թեան քոյ՝
զիտչ և և կարեա լինել
տըն տես :

Ա սե ընդմիտս իր
տընտեսն : զինչ գոր
ծեցից զիտր իմ հանե
զտն տեսո թեան :
գործել ոչ կարեմ : մո
րանալ ամաչեմ : զի
տեմ զինչ արարից : զի
յորժամ եբայ լինիցիմ
ի տնտեսո թեան ես :

ընկալցին զխախտու-

նա իւրեանց ։

Ի կողեցեալ առինքն

Տիրատ միտէ ի պար

տապանաց տն իւրոյ՝

ասե՛ց աստ-ալինն ։ քա-

նի ինչ պարտ իս տն

իմոս ։

Ի իս ասե՛հարիւր

մար ճիւծոյ ։

Ասե՛ցնա՛ կայ

զգիրքոյ՝ Եւսիստ զը

րեա վաղ վաղակ ի

յիստն ։

Ի արձեալ աս է

ցմնան զոր քան ի

ինչ պարտ իս ։

Իս ասե՛հար

իւր քառ ցորենոյ ։

Ի ասե՛ցնա՛ կայ

զգիրքոյ, Եւսիստ զը

րեայ ուծառն ։

Ի գովեալ տն ըզ

տընտենն անիրաւ

ուծեան զիմաւսոս

ծեամբ արար ։

Չիւրդիք աշխար

հիս պարտիկ իմաստ

նա գոյնք են քան զոր

դիւլոստ յաղգս ի

րեանց ։

Ի են ճեղ ասեմ ։

արարեք ճեղ բար է

կամն իմամոնայ է

ան իրաւ ուծեան,

զիյոր ժամ պակասի

ցէ այն ընկալցին

զճեղ իյարկան յաւի

տեն ակամա:

|| Երեւոյն հա-
տարիմէ՝ և երազ
մին հաւատարիմէ:

|| Եւր երեւոյն անի
րաւէ՝ և երազմ ին
ան իրաւէ:

|| Եւարդ եւթեյա
նիւրաւ մամոնա ին
լեղէք հաւատարիմք
զճմար իսն ճեղ ո՞
հաւատ ապէ:

|| Եւթեյաւ տարին
լեղէք հաւատարիմք
զճերն ու ապէ ճեղ:

|| Ընք ծառաւ կա
րե երկուց տերանց
ծառայել: զի եւթե
զմին աւտ իցէ, զմիսն

Ղ Դ
ՃՀա ԽԸ

տիրէ: Կամ զմին մե
ծար իցէ՝ և զմիսն աւ
համարհ իցէ:

|| Ըկարեք այ ծառաւ
և մամ ոնայ ի:

|| Բրե լսեին զայսամե
նայն փարիսեց եքն,
քանզի արծաթաւոր
էին՝ անգոսնէին զնա:

|| Եւսեք ցնոսա: Դուք
որարդարա ցոյցանէք
զան ճինա առաջի մարդ
կան՝ սակայն աճ գի
տե զսիրտա ճեր: Կի
որառաջի մարդ կա ն
բար ճրէ՝ պիղծե առ
աջի այ:

|| Երեւոյն և մար
դարեք մինչ և ցոյցաննէ:

Ղ Դ
ՃՀԲ ՃԾԴ
ՃՀԴ

յայնմ հետե արքայո-
թիւն այ առեսար ա-
նի . և ամենայն ոք ըղ-
նա բռնաբարե :

ՃԴԴ | Իորին եղե երկնից
և երկրի անցան եղ :
քան յառօրինացն . Տիոյ
նշանախոսի անգանել :

ՃԴԵ | Դենայն որարձ
ակե զկին իոր . և ամեն
այլ շնայ : և որ զար-
ձակեալն ամեն շնայ :

ԾԹ

ՃԴԶ | Երոմե եր մեծ
ատուն , և ազանելի բե-
հեղս և ծիրանիս : և որ
տանի լինելի հանաւ պ-
ազատ ատապետ :

Եւ աղքատ ոմն ան-
ուն զանգարուս անգ-

եալ դուր առ դրան նո-
րա զիրաւ որեալ . և
ցանկ այլ ընոր զոր ու-
այն իոր իմիշրան այն
որանկանեին իսեղանո
մեծատանն : այլ և
շորիք ևս գային լիզո-
րն զգիրս նորայ :

ԴԵ | Դե մեռանել աղք-
ատին , և ամենի հրեղ
տակաց զնա իգոգ և
աբրահամ :

Ե Ետաւ և մեծատունն
և ծաղեցաւ , և իր ծոխան :
ամբարձ զաղսիոր միւշ
ի տան լանանելի : Ետեւ
զաբրահամ ի հետ աս-
տանե : և զղանգարուս ի
գոգ նորա լանգոր ցեալ :

Ղ	Ճ
ՃԴԴ	
ՃԴԵ	ՃԵ
ՃԴԶ	ԼԴ

Ինչապապականաց և
 ասե, հայր արքայ համ
 ողորմեաց ինչ և ևստա
 քեայ պապարու, զի
 թացցե զծագ մատին
 իւրոյ ի լոր և զոյ ա
 ցուցե զլեզու իմ: զի
 պապ ակիմ Խապոյ
 աստի:

Ինչապապականաց:
 որոք եակ յիշեալ զի լնկ
 ալար անդին զբար իս
 քոյ իկեանա քում, և
 զապարուս նոյն պէս
 զհար ճարանան և արդ
 աս անա միս թարի:
 և որոք այդ պապակիս:

Ինչապապականաց:
 ինչապապականաց ասե
 նայնի, զի հ մեծ լնդ

մեզ և լնդ ճեզ: Եւ թե
 կամ եայն աստի աս
 ճեզ անցան ի զկարեան:
 և ոչայտի ոք ասմեզ ան
 ցանի:

Ինչապապականաց:
 զքեզ հայր, զիար ճ ա
 կեայն պապ Խապոյ
 հար իմոյ: Եւ իմ
 անդ եղբարք հինկ որ
 պեա զիտացե նոյա վը
 կայո թիւն, զիմ և
 նոքա գայցե յայս
 տեղի տան լանայ:

Ինչապապականաց:
 որնին զմովսեա և զմար
 զարեան նոյա լրիցե:

Ինչապապականաց:
 ինչապապականաց: Բայց եւ թե

Ի մեռելոց ոք երթից ե
 առնուսա և ապաշխարից
 և **Լ** անցնա : եթե
 մովսեսի և մարգարեիցն
 ոչ լսեն : և ոչ թե իսկեռ
 ելոց ոք յառնից է չառ
 անեսցին :
ԱՅՏԵՒ
ԱՌԱՀԱԿԵՐԱՍՆԻՐ :
 ոչե մարԹ չգալ գայԹ
 ազդոթ թեան : բայց
 վայ այնմիկե յոյր ձեռն
 գայցե : լաւեր նմայ
 Թե վեմ երկամա քար
 կախեր զպարանոցե նո
 թա և անկաներ ի ծով
 քան թե գայԹ ազդեցոթ
 ցանիցե զմի ի հոգրկան
 ցլա յայս ցանե :

շ
 ճղե

Տ
 ճկթ

մր
 շթ

Գ զոչ կայեք անձ
 անց : եթե մեղիցե եղ
 բայր քոյ : սաստեայ նմայ :
Ե և եթե ապաշխարիցե
 թող նմա : և եթե իսկեռ
 անգամ մեղիցեք եղ : և
 իսկեռ անգամ դարձ
 ցի եքեղ և ասիցե ապաշ
 խարեմ : Թողցեն նմա :
Դ և ասեն առաքեալ
 քնն : մոր յառեղ մեղ
 հառաւորս :
Ե և ասեմոր : եթե ու
 չիցիք հառաւորս քան
 զհաւտ մանանխոյ : և
 ասիցեք ԹԹենոյս այս
 միկ խլեայ և տրնկեայ
 ի ծովոթ : հնազանդ ես
 ցի ձեղ :

շ
 ճղթ

Տ
 ճկե

Ի սկսողք ի ձեռն ունի
 ցի ծառայ հողագործ,
 կամ հովիտ, որ երբե
 միտանիցե յաղարակե
 ասիցեցնա վաղ վաղա
 կի թե անց բաղմեայ :
 այլ ոչ ասիցեցնա, թե
 պատրաստեայ զինչ
 ընծրելոց իցեմ : և գաւ
 տիւածեալ պաշտեա զիս
 մինչև կերայց և արբից :
 և ապա կերիցես և արբ
 ցես դու : մի թե շք
 նորհ ունիցի ծառաին
 այնմեկ՝ զիարար զամե
 նայն հրամանան :

Ե յնպես և դուք՝
 յոր ժամատնիցեք զամե
 նայն հրամայ եալա ն

ձեզ՝ ասաս լիք թե ծա
 ռայք անպիտանք եմք :
 զոր պարտե արմատնել

արարար ար :

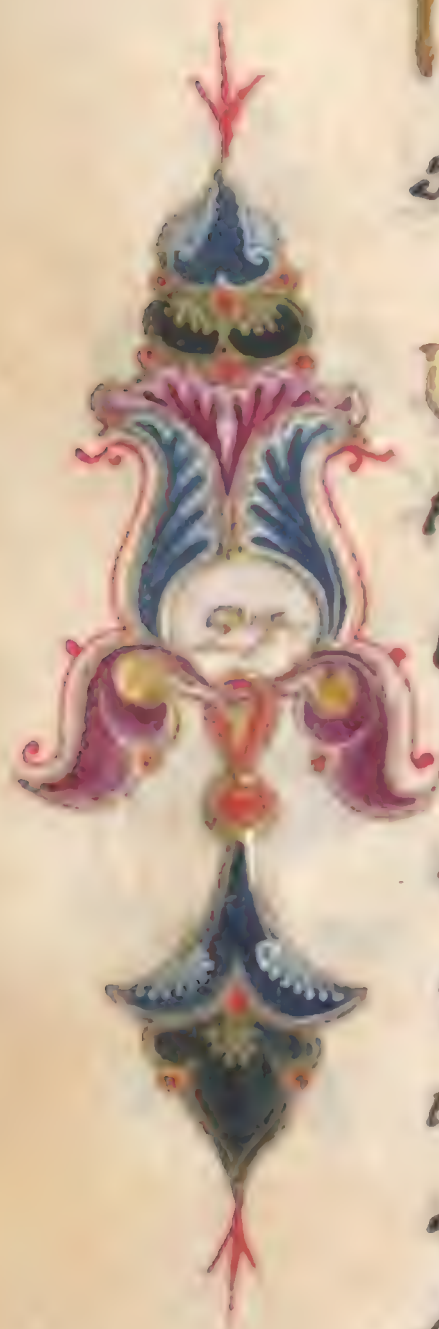
Ե ինչև մինչ երթայր
 նայեմ, և ինքնանցաներ
 ընդ մեջ սամարեայ՝ և

գալիլէ աջուրց :

Ե մինչ դեռ մտաներ ի
 գետը ուրեմն, պատա
 հեցան նմա տանն այր
 բորտո : որք կային ի
 հետաստանե, բարձ ին
 զձայնս և ասեմ՝ յն
 վարդապետ՝ ող որ
 մեայ մեզ :

Ե իբրև ետեմ զնոսա
 ասեցնուա : երթայք
 ցորցեք զանձինս քաջա

հայ եղն :
Lեղև երևե զն ա
 ցին : աս ծամայն աը
 րբեցան :

Uրումն եւոցան է
 երբե ետես եւթե սրբ
 բեցա : դարձաւանդ
 րեն, եւ ծայն մեծ
 փառաւոր : ասն եր
 զմեծ : անկաւ ի զե
 րայ երեսայ եւոց
 աստուտ : Կորայ : Եւ
 հանայր զնամանէ : Ե
 ինքն եր սամարացի :

Uստասխանն ի ետ յս
 Եւան : ոչ ստան
 սրբա սրբեցան : Իսկ
 արդ : Ինկուսդն ուր
 են, զի ոչ քոսան դատ

ԺԲ

հայ ստալ փառաւ : Եւ
 բայց միայն այլ ալ զ
 ին այս : Եւան ցնա
 արի զնայ : զի հա
 ւանք քոյ կեցոյցն
 ըզբեղ :

**ՔՐԵՒ ՆԱԲ
 ՅԱՒ Ի ՓԱՐԻԱՆԷ**

ցոյցն եւթե երբ
 զայցե արքայութիւն
 նայ : պատասխանն ի
 ետնոցայ Եւան : ոչ
 զոյ արքայութիւնայ
 Իւրտրանաւք : Եւ զա
 սեցեն Թե ահաւ ա
 սիկ անտե, Կամանդ :
 զի ահա արքայութի
 նայ ինկուս ի ճեղէ :

ԺԳ

Uսայ Եւանայ

2
 ԺԲ
 ԺԳ
 5
 ԺԵ

կերտան : եկեայեն ա-
ռիք ցանկանալոճեզ
մի յառուցն որդե ոյ
մարդոյ տեսանել ինչ
տեսան եցեք :

Ժ Եթե ասիցեն ձեզ
ահա ասիկ աստե կամ
անդ : մի երթայցեք
ըզհետ :

Օ Իորպէս փայլ
ան փայլատակ եալ
ի ներքոյ երկնից ընդ
երկնիւք ծագելցէ :
նոյն պէս և որդի մար
դո յառուին իրորմ :

Է Եւ այց պարտե նը
մա նախ քաղ ումըս
չարչարել և խոտ ել
յազդէս յայս մանե :

չ	մ	մի
մի	մի	մի
մի	մի	մի
մի	մի	մի

Է Իորպէս եղև յառ-
ուան նոյի : նոյնպէս
եղիցի և յառուին որդո
մարդոյ : որտե ին ,
ըմպեին : կանայս (առ-
նեին , և արանց լինեին :
մինչև յադին յորտմե
մտտ նոյ իտապանն ,
և եկն ջրհեղեղն և կոր
ոյս զամեն եսին :

Ե Եւ նոյնպէս և որպէս
յառուան զովտանեին :
որտեին , ըմպեին , զը
նեին , վաճառեին ,
տընկեին , շինեին :
և յորտմ ատոր եղզովտ
ի սողովմայ տեղ այց
հոր և ծրծրմբ յեղ
նից և կորոյս զամեն եսին :

չ	մ
մի	մի
մի	մի

Լստ ըսին արիւնա
 Կի եղիցի Եյաւորն յո
 ռում որդի մարտո յայտ
 ընկոյե :

Յայնմ աւոր որ կայ
 ցե իտանիս և կարասի
 իոր իտան : մի ելցե
 առնող զայն : և որ յան
 դի եցե : նոյնպէս մի
 դարձցի յետս :

Յիշեցիք զկենդանութեա :

Ըրեւորե զանձնիւր
 ապր եցուցանել Կորո
 սցե զնա : և որ Կորոս
 ցե ապրեցուսցե զնա :

Լսեմ ձեզ : յայնմ
 գիշերի Էթե եղից ին
 երկու իմի մահ իծըս :
 մինն աւորի և միւսն թող
 ցի :

շ յ ի
 իշ իւր
 ի
 իմա իծ զե
 իծ իւր

Էթե եղիցին երկու
 աղալ իմիասին : միւս
 ցի և միւսն թողցի :

Էթե եցեն երկու
 յաղարակի : միւս աւորի
 և միւսն թողցի :

Ըստասխանի էտուն և
 ասենցնա յո աղ :

Էնա ասե ցնոսայ :
 որ մարմինե : անդ և

Ըարծուիք ժողով
 եացին :

ԸԻՅԵՆ
ԸԻՅԵՆ

այն : Թե պարտե յամե
 ըսայն ժամ կալ յաղա
 թա և մի ձանձրանալ :

Ըսե , դատարոր
 միեր իջաղաքի որեմն :

շ յ
 իշ իւր
 ի

յայ ոչ երկնչեր՝ և Բանարդ
Կանե ոչ ամաչեր ։

Լայրի միեր ինմին
բաղաբի ։ գայրատ նա
և ասեր ։ դաստ արա ինձ
յառտիսե իմմե ։ և ոչկա
մեր իբաղում ժամանակս ։

Յեապնորիկ ասե
իմտի իբրում ։ Եթե և
յայ ոչ երկնչիմ և Բանարդ
Կանե ոչ ամաչեմ ։ գոնե
վասն աշխատ ատնելո
զիս այրույն ։ արարից
նրմադատ ։ զիմի ուր
պատ եկեալ Թախ անձ
իցե զիս ։

Լասե տր ։ լըտ ա
րոջ զինչդատատ որն
անիրատու Թեան ասեր ։

ակած ոչ ատնե իցե

վրեժ իմդրու Թիւն ծա
ռայ ից իբրոյ ։ որաղ ա
ղակեն ատնա իտրեւ
իգիշեր ի ։ և երկայնա
միտ միայն լինից է
ատ նոսա ։ այոյ ասեմ
Հեղ զիարապե վրեժ
իւրնդրու Թիւն նոցա
վաղ վաղ ակի ։

Լակորդի մարդու ոյ
եկեալ գտանից է
արդ ետեք հաւատա
յերկրի ։

Լայն և ատ ով
մանա պանծապեալս
յանձինս Թեարդարբ
իցեն և խոտիցեն ըզ
բազումս զատակազայս ։

Երև տեսին աշուկեր
այն . առատեին նոցա .
Այն կոչեցեալ զնո
առատինքն առե :
Թոյլ տուք մանկաւ ոյր
գալատիս . և մի արդե
լուք զդոսա : զի այդ
պիտեացդե արքայո
Թիւն այ :
Անձն ճեղ . որ
ոչ ընդ ունեցի զարքայ
ու Թիւն այ . երբեզմա
նուկ . ոչ մտցե . ինա :
Հարց զնա ոմն . ի ի
ան և առե : զարդ ա
պեմ բարի . զեւթործե
ցից զի զկեանսն յառի
տեմա կանա ծառանդեց
Ան զնա յն :
Եւ

զի առեա զիս բարի :
Հիք որ բարի բայց մի
մի . զպատրիարկան
գիտեմ : մի շար : մի
ապանաներ : մի գողա
նար : մի սորա վկաեր :
պատրեան զհայր քոյ և
Ըղմայր :
Եւնա առե . զայդամե
նայն պահեցի իմանկ
ու Թեմե իմե :
Երև լուսն զայն յն .
զարմացաւ : և առե
ցնա . միս և ա պակառե
քեզ : զամենայն եւր
զորունիս . վաճառեայ
և տոր աղքատաց : և
ուրեցիս գանձայերկի
նա : և եկ զկնի իմ :

անե

չ	մ	մ
Տե	Ճե	Ղե
Տը	Տը	Տե

չ	մ	մ
Տը	Տը	Տը

• 100% 100% 100%

ասնան ասան ճիւն :

2	5	7
10	12	14
16	18	20

ասէ՛ցնոսա : ահաւա
սիկ ելանեմք յեմ :
և կատար եցին ամե
նայն գրեալքն մար
գարե իւք վասն որդե
ոյ մարդոյ : զի մատ
նեցի՝ հեթանոսաց :
և կատակ եցի : և
հարկան իցեն : և սը
պանան իցեն զնա : և
յետեւում որ յարիցէ :

Եւ

Եւ որպէս ոչ ինչ իմա
ցան յայնցանէ՛ պլեղ
բանն ծածկ եալ ի նո

Կ

ցանէ՛ և ոչ գիտեն
զասացեալն :

Եւ

Ի ԵՎԵԻ Ի ՈՒԼԻ
ՍԵԼՆ՝ ՍՈՐԻՔ ՏԵՐ Ի
ՔՈՎ՝ ԿՈՅՐ ՈՄՆ՝ ՆՐԱ

տեր առ մանապ աբ
հալն մորացիկ :
իբրև լրատ զանցա
նել ժողովորդ եանն :
հարցաներ թէ զինչ
իցէ այն :

Եւ պատմ եցին նմայ
թէ յս նազովր այ է
անցան է :

Եւ շաղակեաց և ասէ
յս որդի դաւ թի ողոր
մեաց ինչ :

Եւ որաւ ալ ին երթա
ին՝ սաստե ին նմա զի
լրեցէ : և նա և նառ
աւել աղաղակեր : որ
դիդաւ թի ողորմեացին :

Օտեղի առ յս , և
հրամայեաց ածել զնա

Ն	Տ	Տր
Տր		
Տր	Տե	Տեղ

առ իւր : և իբրև մերձ
եղև առնա՝ եհարց ըզ
նա և ասէ՝ զինչ կամ
իտղոս զիարարեցիք :
Ինչ ասէ : Թի՛ր : զի
բացցին աչք իմ և
տեսից :
Ի՞նչ ասէ ցնա՝ Հայ
եաց : Հաւանքս կե
ցոյց ըզքեզ :
Իստ ժամայն ետես :
Երթայր զհետ նորայ՝
և փառաւորաւորներ զած :
Իսմենայն ժողովր
դեանն տեսեալ՝ տայր
արհնու թիւն աջ :
Իստեալ շրջէր ընդ
երեքով : և ահայր միւսն
ունկոյնեց եալ զակօնս :

և նստի մաքսապետ, և
ինքն մեծ ատուէն : և
իւրնորէր տեսանել թե
ո՞վ իցէ յս : և ոչ կարէր
իբազմու թենեն : զի
կարծէր հասակաւ :
և ընթացեալ յառաջս
եղ ի ժամն տա թղեն ին
զի տեսան իցէ զնայ :
Բան զի ընդայն իսկ
անցան երոցեր :
Իբրև եկն իտեղին Հայ
եցաւ ի վեր յս, և ասէ
ցնա : զակօն փութա
եղ այտի զիայաւոր ի
տանք քումար ժանն ե
ինչ ազանել : փութա
ցաւ և եղ, և ընկալաւ
զնայ ուրախութեամբ :

Բրե տեսին ամեն ե
քին՝ տրտընջեին և ա
սեին՝ թեառ-ամեն մեղ
արորի եմուտ լուծանել։

Կն եկաց զակօքոս,
և ասէ ցոյր : տր : աջա
ըզկեա ընչ իցեմոց տայ
աղքատաց : և եթէ զոր
զըրկեցի՝ հատուց ից
չորեք կին :

Եւ ասէ ցնա յա, այս
տր եղև փրկու թիւն
տանա այսմիկ : քանզի
և անորդիաբրահամոտի :

Ինչն որդի մարդո՝
Խընորել և կեցողան ել
ըզկորուսեալն :

Եւ ասէ զեռնոքա
լսեին՝ յաւելառակսի

և ասէ զամեն մերձաւ
աղոյն նորա յեմ, և չա
մարեղոյ նոցա եթեառ
ժամայն յայտն եղոյ է
ցե աղք այ ու թիւն այ :

Եւ ասէ : այր ոմն
աղնւրական գըն աջ
յաշխարհ հեռի, առ
նաղ իւր թագաւոր ու
թիւն և դատնալ :

Եւ ասէ : Եկողեցեալ զծառ
այս իւր, եւ նոցա տա
ան մասս : և ասէ ցնա
յարգեցեք զայդ մին
չև եկեց :

Եւ քաղաքացիք նորա
ատեին զնա : առաքե
ցին հրեշտակս զկն է
նորա և ասեն՝ Թեոյ կա

2
Տիդ
Տիե

Տ
Տե

Գ
ԳԸ
ՏիՅ

Ս
ՏիՔ
ՍԸ

Տր
ՏԵԳ
ՏԵԴ

Տեղի թագաւ որեւ զմայ

իսկերայ մեր :

45

Եւ եղև դատնալն մա

առեալ զթագաւ որո

թիւնն և կողեալ զժա

ռայան որոց տըռ եալ

եր զարծաթն, զի գիտ

ապէ թէն զինչ շաջեցաւ :

Եւ առաջինն և ասէ :

տըռ : մասնից տանն

մընան արար :

Եւ ասէ յնայ : աղն ի

ծառայ և բարի : զի ի

փոք ուղ հաւ ատար իմե

ղեր : Եւ ինքն իշխանն որ

թիւնն ունել իսկերայ տա

արն քաղաքի :

Եւ երկրորդն և ասէ :

Մընան քո արար հինգ
հաս :

Եւ ասէ ինչայ : Եւ ինքն

և որո իսկերայ հինգ քաղ

աքայ :

Եւ ասէ միւսն և ասէ : տըռ :

ահա մասնից զորունի :

Տըռար եալ ի վարչամակի :

երկն էի եքէն, զիայր առ

ամբակեա : բառն աս

զորոն եղիւ : և հնձ ես

զորոն սերման եղիւ :

Եւ ասէ յնա : ի բերա

նոյ քոմանէ դատեց այց

ըզքեղ ծառայ ան չառ

ատ : գիտէ իր թէ ես

այր մի առամբակեմ,

բառնամ զորոն եղի, և

հընձեմ որոն սերմանե

ցի : Ընդէր ոչետոր ը

զարծաթն իմ իսկերայն

ատորս՝ և եկեալ են ատ
կոտաք պահանջելի :
և ասե՛ցապատ որան
ատէք խոմանե զմնասն :
և ատարայք ատոք այնմ
որունիցի զտասն մնասն :
Լ ասենցնա՛տր՝ ու
նի՛ տասն մընաս :
Լ ասն՝ ձեզ : եթե
ամենայնի որուն իցի՝
տայի՛ : և յայն ման ե
որոշնունիցի՝ և զոր ու
նից ինքարձցի ինմանե :
Բ այց զթշաւ իան
իմզայնութիկ՝ որոշըն
կամեին զիս (ճաղատ ո
րել ի վերա նոցա՝ ածեք
այսր և սպանեք առ ա
ջիւմ :

շ   ճ   ճր
շլ   ճա   խբ
շա   ճբ

Ժբ Իբրեւայս ասաց .
գնաց յառաջ ելան
եղ յեմ :
Ի ԵՄԻԻԻԲԻ
ԿԸ ԵՒ ՄԵՐՁԵՑԱՒ Ի
բէթփաքե և ի բերանի
այ՝ մատ ի լեւորն որ
կողի ձեթնեաց՝ առա
քեաց երկուս յաշակեր
տայն խորոց և ասե :
Լ Եթայք դուք ի պատ
ղն՝ որ հանդեպ մեր կա :
յոր իբրեւ մտանէք՝ դուս
նից էք յառ անուկ կա
պեալ : յորտմոք իմարդ
կանե երբեք ոչ նստաւ :
լուծեք զնայ և ածեք :
Լ Ի եթեոք հարցանի
ցե զձեզ եթերնաւեր լու

շ	ճ	ճր	շ	ճ
շլ	ճա	խբ	շլբ	շլ
շա	ճբ			

ծանկէր : այսպէս ասաս

Զիքցնայ : Թեան իւր

որմ պիտոյ է :

ՏԷ

Բոլե չորան որառա

քեցանն : գտին որպէս

ասացն ցնտա : Կայր

յառանակն :

Իմինչ գետ լուծանե

ին զյառանակն , աւ

են տեսարէն նորա ցնտ

աւ , զի լուծանէր ըզ

յառանակի :

Ինչոքա ասեն , տն ի

որմ պիտոյ է : Եւ զ

ին ըզնայ առ յն :

Իարկին զնով առ

հանդերձ , Եւ հեծ ու

ցին զյն :

Իմինչ գետեր Թայր :

2

ՏԷ

5

ՏԷ

ՏԷ

ՏԷ

զհանդերձ իւրեանց

տարածանեին զձա

նապարհավըն :

ՏԷ

Իբրեւ այնինչ մերձ

եղև զառ ի վայր լերինն

Ճի. Թենեաց , սկըս առ

ամենայն բազմութիւն

աշակերտայն , որաւ ի

որ Թեամբ առհնեղած

ի ճայնմեծ : Վստնամե

նայն եղևոյ զառ ու

Թեանցն զոր տեսին :

Ի ասեին , առհնեղ

որդայ Թազառ որըդ

յանորնառն : Իսաղաղ

որ Թիւն յերկինս : Ե

փառք Իբարձ ունա :

ՏԷ

Իմանք Իփարիսե

ցոցն յամբոխե անտի ,

2

ՏԷ

5

ՏԷ

ՏԷ

ՏԷ

ՏԷ

ՏԷ

ՏԷ

ՏԷ

ասենցն : վարդ ա
պետ՝ սաստեայ աշ ա
կերտացրդ քոյ :

Վատասխանի ետ և
ասե, ասեմ ձեզ :
զի և թե դոքա լոկացեն
քար ենքդ աղաղ ակ
կացեն :

Եւ ի բրե մերձեցաւ՝
տեսեալ զքաղաքն, և
լայ ի վերա նորա և աս
սե : Եթե գիտե իր
դու գոնե՝ յաւորդ ըս
յացամիկ զխաղաղ ու
թիւն քոյ : Բայց այժմ
ճաճկեցաւ յերեսայքոյ :

Օրեկեցեն աւ
որդ ի վերա քոյ : և պա
տեցեն զքե թշնամիք

2

Եւ

քոյ պատնել : և պաշա
րեցեն զքեզ : և ներեա
ցեն զքեզ յամեն այն
կողմանց : և յատա կ
կացեն զքեզ՝ և պորդ
իս քոյ ի քեզ :

Եւ ի թողորցուն քար
ի քարի վերա՝ յամեն
այն ի քեզ : փոխան ակ
զիտ ճանեալ զճամա
հակ այցելու թեան քո :

Եւ ի մտեալ ի տաճարն,
սրկաւ հանել զաղաղ
նաժաճատան և զգնող
ան : և զսեղանըս հա
տա վաճառացն ցրու
եայ : և ասե՝ ցնոսայ :
գրեալ է, և եղիցի տուն
իս տուն աղաւ թից՝ և

2

Եւ

Եւ

3

Եւ

Եւ

5

Եւ

Եւ

դուք արարեք զդա ան

ոս արարակաց :

Եւ

որ սուրբաներ զնոսա

հանապազ իտաճար ին :

Ակքա հանայա պետ

քն և դպիրք և գլխաւ

որք ժողովորեանն :

Խընդ բեին ըզնա կորու

սանել : և ոչ գտանէին

Թե զինչ արասցեն : զի

ժողովորդն ամեն այն

կախեալ կային զնր

հանէ ի լըսել :

ԵՐԿՆԻ ԻՄԻ

ՈՒՍԷԻՈՒՐՑՆՅՐ

յնցանէ, մինչդեռ ոս

ուրցանէր զժողովորդն

իտաճար իանդ և արե

տարաներ : հասին ի

վերա քահանայապետ

քն և դպիրք, ծերովքն

հանդերձ և ասենցնա :

Ասանել : որով

իշխանս ու թեալք գոր

ծեսդու զայդ : կամ

ովե որեւքեղ զայդ

իշխանսու թիւն :

Պատախանս իետ և աս

ակցնոսա : հարց ից

և ես զձեղ բանմի, և աս

ացեք ինձ : մկրտու

Թիւնս յովանսու յերկ

նիցեղ եթէ իմարդկանէ :

Եւնդա խորհեցանի

միտա իորեանց և ասեն

եթէ ասեմք յերկն ից

ասէ իսկ ընդեր ոչ հա

տաացեք նմա : և եթէ

ԿԹ

Ղ	Յ	Տ	Տ
Եւ	հե ձե Տ	Տ	Տիք Տիք
Տ		Տ	Տ

ասեմք խմորդ կանե
ամենայն յողովորդն
քար կոծ ատենն զմեզ
զի հաստ ատեալե և
միտս զյովաննե, թե

մարդ արե և աս
Եւ պատաս խանի և
տուն, չգիտել թե ուս
տի իցե ։

Եւ յասե ցնոսաց ։
և ոչ ես ասեմ ճեղ որով
իշխ անու թեամք ատ
նեմ զայս ։

ՍՍՍՍՍՍ
ԵԼԵՐ ԵՄՈՂՈՒՄԻՆ

զատակա զայս ։ այր
ոմն տնկեաց այգի և
եւս զնա մշակաց և ինքն
պրնաց ծանապ արհ,

Ղ   Տ   Տր
միտ   Տիշ   Տիբ

Եւ մանակս քաղութն ։
Եւ ի մանու ատաքեաց
ատ մշակսն ծառայ զի
իպտղոյ այգոյն տա
ցեն նրմայ ։

Եւ մշակքն զան հա
րին զնա և արձակ եց
ին ունայն ։

Եւ յաւել միտս ևս ծա
ռա յղել ։ Եւ ոչ և զնա
ևս զան հարին և անար
գեցին, և ատաքեց ին
ունայն ։

Եւ յաւել զերր որդն
ատաքել ։ Եւ ոչ և զնա
զերաւ որեց ին, և հան
ին արատաքս ։

Եւ ասե տր այգոյն
զինչ արարեց ։ ատաքե

ցեց զորդի իմ սիրելի,
Թերեա իմամբն պատ

կատ եացեն:

Բրե տեսին զնա մը
շակքն, խորհեցան
ընդ միմեանս եասեն:

ասցէ ժառանգ ըն:

սըպանցո՞ւք զա՛ զի

մեր լիցի ժառանգ

Թիւն: և հանին զ

նա արտաքսքա ն

զայդին և ապանին:

Եւ որ զինչ ար

ասցէ ընդ նոսա տը

այդոյն: ոչ ապա

քն զայցէ, և կորուս

ան իցէ զհաւանալայ

նասիկ: և տացէ զայ

դին, այլ ոչ:

Բրե լըւան՝ ասեն

քա՛ մի լիցի:

Եւ հայ եցեալ ընդ

նոսա, ասէ: Իսկ

զինչ իցէ այն որ զըր

եալնէ, եթէ զլեմն

զոր անարգեցին շի

նադք: նա եղև ի զը

լուխ անկեան:

Եւ նայն որ հար

ցի ընդ վեմն ընդ այս՝

խորտակ եացէ: և

յոյր վերա անկցի:

Հոս եացէ ըզնա:

Եւ նորին դպիրքն

և քահանայ ապետքն

արկանել ինայ ձեռս

ի նմին ժամո: և եր

կեան ի ժողովուրդն են:

շ

յ

հ

հ

հոգ

շո

հ

հո

զի գիտային թե առ
նոսն առաց զառ ակն

զայն զայն զայն :

Թ ասպա սպասեցին՝

և առաքեցին զառ և

ճանրա կեղծատորեալն

զանձինս առարդար

և ունել զի ըմբռն

եացեն զնա բան իւր :

առ իմասնն ել ըզնա

պետոտ թեան և իշխ

անոտ թե դատաւորին :

Հ արցին զնա և ա

սեն : զարդապետ

գիտեմք եթե ողել

իստախ և ուսուցա ն

ես : և ոչ առնուտաակն :

այլ ճշմարտոտ թեանք

զճանս ապարհնայ ու

սուցանես : արժանե

ճեղ կայսեր հարկըս

տալ : թե ոչ :

Ի նայեցեալ ընդ իսո

րաճանկոտ թեւն նո

ցա՝ անեց նոսա : զու

ցեք ինձ զդահեկանն :

Ի նոքայ ցուցին :

Ի ասե՝ զոյրպատկեր

և ըզգիր ունի :

Ի աստախան ի ետուն

և ասեն՝ զկայսեր :

Ի նա ասեց նոսայ :

արդ երթայք սորք :

ըզկայսերն՝ կայսեր :

և զայն , այ :

Ի ոչ կարացին զնա

ըմբռնել բան իւր առ

աջի ժողովրդ եանն :

ՀԲ

և զարմայեան ընդ պա
տառախանս ինչ նորա
լուսնի ինչ
ՈՎԱՆԱՅԻ ԻԱԿՈՒ
կեցոյցն, օրք հակաւ
ակեին չլինել յարու
թեան. հարցին ցնայ
և ասեն. վարդապետ
մոպսեա պրեաց մեզ է
Թէ որչափ եղբայր մե
ռանկիցի որոյնցե կին
և նաան որդի իցե. զի
առնուցու եղբայր նո
րա զկինն. և յարուսցե
զառակ եղբար ի որում.
Արդ իսկ Թ չ
եղբայրք եին. և աստ աջ
նոյն աստեալ կին մեռ

ամենայն

առ ամենորդի. աստ զնա
և երկրորդն. մեռաւ և
նա ամենորդի. աստ զնա
և երրորդն. նոյնպէս
իստ Թանեք ինն. և ոչ
Թողին որդիս. մեռաւ
և կինն. արդ ի յարու
թեանն. որմ ինոցան է
լինիցի կինն. զի իստ
Թանեք ինն կալան զնակն.
Ս աստառախանս ի ետ նո
ցա յս և ասե. որդիք
աշխարհ իսայս ու իկ
կանայս ասենն, և աս
անց լին ին. իակորար
Ժան ի լինիցին այնմ աշ
խարհի հասանել, և
յարու Թեանն որի մեռ
ելոյց. ոչ կանայս ասենն.

և ոչ արանց լինին քան
 զի և ոչ մեռանել ևս ևս
 ընեն : զի հաւասար հը
 թելաւակաց են : և ուր
 էք այ : քան զի յարու
 թեան որդիք են :
Լ զի յարու են
 մեռեալք : և մոլոս են
 գորշակեաց իմորեն :
 ողն : որպէս ասեցաւ
 այսբարհամառ : և զայ
 սահակա : և զայ յակո
 բայ : և ամ չեմեռել
 ոյ : այլ կենդանի են :
 զի ամենեքին նշմայ
 կենդանիք են :
Ե աստաւանի ետուհնը
 և ամանք իրարացն ևս
 անն : զարդաւոր :

բարեղ ասաց եր :
Ե ոչ և ուր իշխելար
 ցանել զնա և ոչ ինչ :
Ե և ևս նոսա :
Ե զի արդ ասեն զքե թե
 որդիք դաւ թի : զի
 ինք դաւ ի թաւե ի
 գերլս ասող մասաց : և
 ասաց արդ արդ իմ նիմա
 և ընդ ալմե իմեմե մինչև
 և երկն զթշաւմիս քոյ
 և պատրանդան ուրից
 և քոյ : իսկարդ եթե
 դաւ ի թ զնա արդ կողե :
 զի արդ որդիք որ ախից :
Ե և լու ի լու ամենայն
 մողղորդ եանն : ասե
 ցաւակերտան : զգոյշ
 լերուք իրարացն : որ

Ն	Տ	Տր
մար	միզ	ճլ
մե	մե	ճլ
միզ	միթ	ճլ

կամին պատմութիւն ճա
 րաւք շրջել և սկսեն ող
 ջնաւ ի հրա պար աղա
 և զնախա աթոռս ի ժող
 ովոս թոյս և զբարձրել
 էջըս յընթրիս :

ՏԻԵ
 Է

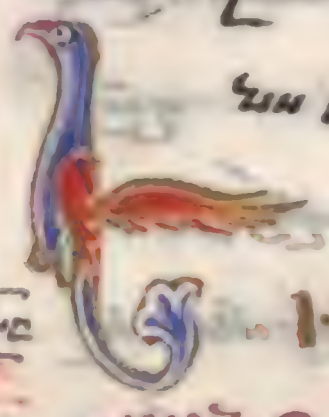
ՈՐՈՒՆԵՆ զտունս
 այրեաց և պատ ճառ
 անաւք յերկար են
 զաղատ թա և ողբա ըն
 կաղցին աւելի դա
 տաւտ անս :

Ի Հայեցեալ ետեն
 զձեծ ատուանս որար
 կանեին զտուրս ի
 թեանց իգանձանա
 կըն և ետեն և զկին
 ոմն այրի աղբատ
 որարկ անդ երկուս

Շ
 ՏԻԵ
 Է
 Դ
 ՏԻԵ
 Է

լուսնայս և անսկաւ
 դարեւ ասեմ ճեղ և զի
 այրին այն աղբատ
 աւելի արկ բան զան
 նեանս և անեն էք են
 ողբա ի մեծերկն ի
 թեանց արկին յընծ
 այանս այ և բայց նա ի
 զարբատ Թեմե ի որ

ՏԻ և զամենայն զկեա
 նս ի որ զորոս և
 եր արկ :

Ի ՏԻՆԱԵԼԸ
 ԱՐԶՈՑ ՕՄԸՃԱՄԸ

Թէ գեղեցիկ զիմաւք
 և աշտարակաւք զար
 դարեալէ և անս
 զայդ ամենայն զոր
 տեսանէք եկեային

Շ
 ՏԻԵ
 Է
 Դ
 ՏԻԵ
 Է
 Դ
 ՏԻԵ
 Է

աւորք յորտն թողցի

այրի, քարի եւ քարի վե

րա որոշ քակտեացի :

Ի արցին ցնաւ ան
են : վարդապետ երբ

լինցի այդ : և զինչ նր

շան իցէ յորժամ այդ

լինելոց իցէ :

Կ րնաւ ասէ : զգոյշ կա

ցեք : մի եւաք իցեք : զի

բազումք գայցեն յան

ունիս և ասացեն թե

ենեմ, և անդ ձեցան ժա

մանակ : մի երթայց եք

ըզկնի շոցայ :

Ե յորժամ լսեցեք պա

տերազմո՞ւնս և խոսովո

թիւնս : մի զարհոյրի

ցեք : զի պարտէ չանիս

այնքան լինել : այլ ոչ առ

ժամացն կատարած :

Յ այն ժամ ասէ ցնտա :

յարեցէ աղջ յաղբի վե

րա : և թաղաւոր ու

թիւն : ի թաղաւոր ու

թեանս վերա : և շարժ

մունք մեծամեծք : և ի

տեղին տեղիս՝ սովք

և սրած ու թիւնք :

եղիցին արհաւիրք և

նշանք մեծամեծք յերկն : ^{ից}

Ե այց յառաջ քան

զայս ամենայն : միտե

ցեն զձեռս իրեանց ի

ձեռք և հալածեցեն :

մատնս եացեն ի ժողով

որորս և ի բանաս :

և ասանից են առաջի դա

Ղ

Տ

Մ

Իս(2

Միգ

ՃԸ

Ղ

Յ

Տ

Մ

ՄԾ

ՃԻս

ՃԻց

ՁԵ

Միգ

ՃԸ

տառ որայ և թագաւ ո
րայ վասն անորան ի
մոյ : և ին իցի ձեզ այն
ի վկայութ թիւն :

ՏՃ **Ա** որ զիք իսիրաւ
ձեր մի յառաջա գոյն
կըրթել տալոյ պատաս
խանի : զի են տալ ձեզ
բերան և իմաստութ թի
որում ոչ կարեցեն կալ
հակառակ կամ տալ
պատասխանի ամ են
այն հակառակ որոքն
ձեր :

Ա ասն ես լիք և ի ծը
նաւորայ, և յեղբարց, և
յաղգականայ, և ի բա
րեկամայ, և սպանան
իցեն ի ձեռն : և եղի լիք

2	5	մ
ՏՃ	ՁԵ	Երա

ատեցեալք յամեն և
յորայ վասն անորան ի
մոյ : և մահմի ի գլխոյ
ձերմե ոչ կորեցէ : և
համբ երու թեամբ ձե
րով ստաալիք զոգիս ձեր :

ՏԺ **Ա** յլորժամ տե
սանիցիք շորջ պատեալ
զարաւք զեն, յայնժամ
գիտաալիք թի մերձե
տեք շորայ :

ՏԺ **Բ** այն ժամ որի հրե
աստանի եցեն՝ փախի
ցեն ի լերինս : և որի մի
լի շորա եցեն՝ խուսես
ցեն : և որ իգաւ անան
իցեն՝ մի մտցեն ինս :
զիտ որք վրեժ խնդ
րութեան են այնոք իկ :

2	5	մ
ՏԺ		
ՏԺ	մը	Էր

առ ի կատարելոյ ամէ

նայն գրելոյ :

ՏԵ
Բ

այս վայելցէ յԵղ

եայ և ստնարու աջ

յարուրան յայնուս իկ :

ՏԵ
Բ

Ինչիցի տագ

նայ մեծ ի վերա երկ

րի : և բարկու թիւն

Ժողով ընդանն այնմ իկ :

ՏԵ
Բ

Ի անկ զին իսոր տու

սերի : և գերեցին յա

մենայն հեծանուս աջ :

և եմ եղիցի կոխա՝ն

յաղգայ՝ մինչև կատու

րեցին ժամանա ալիք

հեծանուս աջ :

ՏԵ
Բ

Ինչիցին նշանք յա

րեգակն և իլուսին և

յաատեղս : և յերկրի

տաղն ապ հեծանու

ապ : իյա հեղ բար

բառոյ՝ իբրև ծովու և

խորովու թեան յեղա

նելոյ ոտոյ մարդկան

յերկիւղէ : և ի կարծ

եայ եկելոյ ի վերա տի

եղերայ : զի զարու

թիւնք երկնից շարժ

եցին :

ՏԵ
Բ

Ի յայն ժամ տեսցեն

զորոյի մարդոյ եկեալ

ամպովք՝ զարու

թեամբ և փառս ալիք

բազմովք :

Ի յոր ժամ սկսա ա

նիցի այս լինել : ամբ

արձ լիք և բարձր ա

յորս լիք զգլուխս ձեր

ոսս

Ղ	Տ	ՏԵ
ՏԵ	ՏԵ	ՏԵ
ՏԵ	ՏԵ	ՏԵ
ՏԵ	ՏԵ	ՏԵ
ՏԵ	ՏԵ	ՏԵ

Ղ	Տ	ՏԵ
ՏԵ	ՏԵ	ՏԵ
ՏԵ	ՏԵ	ՏԵ
ՏԵ	ՏԵ	ՏԵ
ՏԵ	ՏԵ	ՏԵ

զի մերձե փրկար թի ձեր:

Եւասայ առակ մի նո
ցայ: տեսե՛ք զթղ են
իդ, և զամենայն ծառ:
յոր ժամ ցոցան ից են
զպատուղ իրեանց՝ տե
սանեք և ինոցանե ձա
նաւեք եթէ մերձ ե
ամառն: Կայնայեւ
դաք՝ յոր ժամ տես ա
նիցեք զայս ամենայն
եղեալ՝ գիտաւ թէ
մերձե արքայութի մի:
Ամեն ասեմ ձեզ:
Թե ոչ անց ցե ազգայս
մինչև ամենայն պս
լինիցի:

Երկինք և երկիր՝ անց
ցեն: և բանք իմ ոչ ան

ցան ից են:

Չոյշ լիութ ան
ձանց: Կոցե ծանրա
նայցեն սիրտք ձեր ըս
պատու թեամբ, և արբե
ցու թեամբ, և հոգոմբ
աշխարհական առք:
և յան կարծակի հասա
նիցե ի վերա ձերադրն
այն: զի երբև զորո
գայթ հասան իցե ի վե
րա ամեն եցուն որ բա
կեալ են ընդ ամենայն
երես երկրի:

Առ թոն կայեք
այսու հետև: յամ ե
նայն ժամ աղարծա ա
ռարեք: զի արժան է
լինիլեք զեր ծանեղ յայն

Տամենայնէ որ ինեւ
ոցէ և կալ առաջիոր

դոց մարտոց :
Երևութ իտաճ ար
ին ուսուցանելու : և զգի
շերս ելեալ ապանելի
թրինն որկոչել ճիծ

ենեաց :
Երամենայն ժողո Վ
որդն կանխել ընդառ
առաւորաւ առնա իտա
ճարն և լաւի ի նը

ՄԱՐԻ ԲԱՂԱՐՃԱԿԵ
ՄԱՐԻ ԲԱՂԱՐՃԱԿԵ

րայն որկոչել պատգա :
Երևութին քահա ա
նայապետքն և դպիրք
Թե որպէս ապանանից

ենդնա : բայց երկնք
ին ի ժողովրդեն անտի :

Երևութին քահա ա
նայապետքն և դպիրք
Թե որպէս ապանանից

Երևութին քահա ա
նայապետքն և դպիրք
Թե որպէս ապանանից

Երևութին քահա ա
նայապետքն և դպիրք
Թե որպէս ապանանից

Երևութին քահա ա
նայապետքն և դպիրք
Թե որպէս ապանանից

Ղ յ Տ Տ
Տ Տ Տ Տ Տ Տ
Տ Տ Տ Տ Տ Տ
Տ Տ Տ Տ Տ Տ

Ղ յ Տ Տ
Տ Տ Տ Տ Տ Տ
Տ Տ Տ Տ Տ Տ
Տ Տ Տ Տ Տ Տ

Եւ այն յորում արեւն
 զենով զպատէն : և
 առաքեալ զպետրոս
 և զյոհաննէս և ասէ,
 երթա՛յք պատրաստե
 յեք մեզ զպատէն զի
 կերիցո՛ւք :
Եւ ընդ ասէն. ո՞ր
 կամիս զի պատրաստեց
 ո՛ւք :
Եւ ասէ յնոսա. ահա
 երբեւ մասնեցե՛ք ի խաղ
 աքն՝ պատահեցե՛նք
 այլմի բարձեալ սա
 փոր ընդ. երթե՛լիք
 հետ նորա ի ստուն յոր
 մըտանիցէ : և աս աս
 ընք յաւանտ տերաւանս :
 զարդ ապեւտ ասէ ո՞ր
 են զանգնիս յորում

զպատէն. տաիցեմ և
 շակերտաւքս հանդերձ :
 և նա ցոյցցէ ձեզ զեր
 նատունմի մեծ զարդ
 արեալ. և անդ պատ
 րաստ ես ընք :
Եւ զնայեալ գրա ին
 որպէս ասացն նոցա : և
 պատրաստեցին ըզ
 պատէն :
Եւ երբեւ մասն եղև.
 բազմեցաւ և երկու տա
 սան առաքելաբնութեամբ :
Եւ ասէ յնոսա. յան
 կալով զանկացա զայս
 պատէք ուտել ընդ ձեզ
 մինչ չե՛ շարժարեալիցեմ :
Եւ այցաւեմ ձեզ : Թե
 ո՛չ երս կերայցիսմանէ,

2	5	57
547		
545	525	842

մինչև լույսի յարեալ ու

Թեան այ :

Երնկալեալ բաժ ալ :

գոհացաւ և ասէ : առ

էջ զայդ և բաժանեցէ

ի ձեզ :

Եւ աս ձեզ : Թե

յայտում հետե ոչարքից և

բերոյ որ լոյ : մինչև եկ

եսցեալ զայդ (Թի այ :

Եւ ասեալ հայ գոհ ա

ջաւ : երեկ և ետ շոյաց

և ասէ : այսե մարմ ին

իմ որ վասն բազմ ալ

տրեալ : զայս արասցիք

առ իմոյ յիշատակի :

Եւ այլեւ և զբաժանին

յետ ըն լորեացն առ և ասէ :

այս բաժակ է նոր ուխտ,

իմով արեամբ : վասն

ձեր հեղ լոյ :

ԱՅՅԱԼԻԼ

ԱԼԿ. ՉԵՌՆ ՄԱՐ

ընչ իմոյ ընդ ին իսե

ղանս : և որդի մարդո

լատ աս հմանելոյն եր

Թայ : բայց վայ մարդո

ոյն այնմ իկ յոյր ձեռըն

մատն իցի :

Եւ նոքա սկսան խընդ

րել ընդ միմեանս : Թե

ոյ՛է ինոցանե որ զայն

գործելոց իցէ :

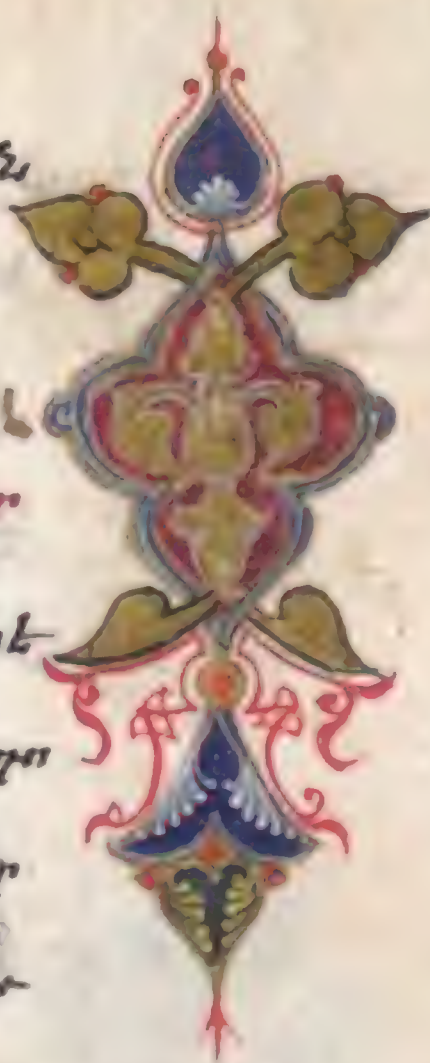
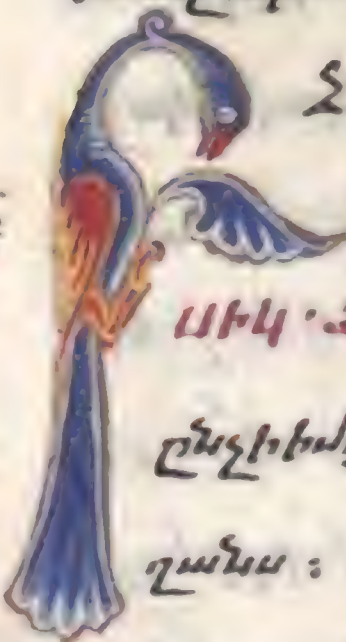
Եւ զե հակառակ ու

Թիւն իմեջ շոյա, Թեոյ՛ի

շոյանե չամար իցի մեծ :

Եւ ասաւ ցնոսայ :

Թաղար ողբ ալ զայց տի

Ն յ Մ
ՄԿԷ ՃԾԵ ԿԳ ԿԵ
ՄԿԵ ԿԶ ԿԷ
ՄԶԴ ՃԿԵ
ՄԶԵ ՃԿԶ

Ն յ Մ
ՄԿԵ ՄԶԵ
ՄԿԶ ՃԿԵ
ՄԶԴ ՃԿԶ
ՄԶԵ ՃԿԷ

րեն Նոցա : և որ ի շինեն
 Նոցայ : բարեբաւրք կող
 րն : այլ զորք ոչ այնպէս :
 այլ որ մեծն ե ի ձեռն եղի
 ցի երբեք զկրօս անին : և
 ատաղնորդն : երբեք զ
 արդանաւ արն :
 Զի մեծ : բազմեան
 եւ զի սպասատ արն : ոչ
 սպաքեն բազմեան :
 բայց են են իմեղի ձեռն
 որ ի երբեք սպասատ որ :
 Զի զի որ ցանկեա
 եք ընդ իս իմոր ձեռն թի
 Նախ : և են որ իս են
 ձեռն որպէս և հայր իմ
 որ իս են եւ ձ զարք
 այտ թիւն : զի որ
 տիցեք և ըմպեցեք ե

2
 54

սեղան իմ յարքայո
 թեանն իմորմ :
 Զի Եւստից եք յերկ
 տաւանն աւթոտ : դա
 տեղ զերկոտաւանն աղգի :
 Զի Բասե տը , սիմոն
 սիմոն : ահա սատա
 Նայ իւրնորեանց զձեռն
 իսար բաղել երբեք զցո
 ռեան : այլ ես աղաչե
 ցի վասնքոյ : զի մեկ ա
 ւասեցեն չարաւորք բո :
 Զի Երտ երբեմն դարձ
 ցիս : և հաստատ են
 ցեն զեղբար ըս քոյ :
 Զի Եւստասե ցնա : տը
 ընդ քեզ պատր տանեմ
 և իբանտ և իմանք երթալ :
 Զի Եւստասե ցնա : ա

2   3   5   5
 54   54   54
 54   54   54   54   54
 54   54   54   54   54
 54   54   54   54   54

ենք քեզ պետքի : չեցե՛
այստա՛ր հարո՛ւ խառ-
անալ՝ մինչև երկնս ու-
րացիս զիս չգիտել :

Լ Զասե՛ցնոսա : յոր
ժամ առաքելի՛ զձեզ
առանց քսակի, և մա-
խաղի, և կառչկաց՝ մի
Թե կարատապաշխի :
Լ Էնդրանսեն՝ և ոչ
իմեք :

Լ Կանասե : այլ
այժմ, որունցի՛ քսակ
բարձրե՛ : նոյնպես և
մախաղ : և որոջն ուն-
իցի՝ վաճառեացե՛ ըզ
ձոր ձսեր, և զնեաց է՛
իւր սուսեր :

Լ Ե Երայասեն՝ ձեզ : զի

այս ևս որ պրեալե՛
պարտե՛ զի կատար ես
ցի յիս՝ Թե ընդան առ-
րենս համարեցա :
զի որ վասն իմ ինչե՛-
վաճարեալե :

Լ Էնդրասեն՝ տր-
աջառասիկ են աստ եր-
կու՝ սուրբ :
Էնա ասե՛ցնոսա
բարական են :

Լ Ե Երայասեն՝ ձեզ : զի
Ենեաց : զնացին ըզ
Հեա նորա և աշակեր
աբ նորայ :

Լ Ե Երե և հաս իտեղեն՝
ասե՛ցնոսա : յաղա-

Է
ԵԿ

Ե
ԵԿ

Է   Ե   Ե   Ե
ԵԿ   ԵԿ   ԵԿ   ԵԿ
ԵԿ   ԵԿ   ԵԿ   ԵԿ
ԵԿ

Երա կայեք շատանել

իսկոր ճ ու թիւն :

ՏՁ Ինքն մեկն եցաւ ի
նոցանէ երբե քարըն
կեց մի՝ ետ ծորնըր :
կայր յաղար թաւասեր :

ՏՁ Եւ թե կամիս
անցոյ զբաժակս զայս
յիւեն :

ՏՁ Եւ այցոյ իմ կամք ալ :
քոյր լեցին :

Երեւցաւ նմա հը
րեշտակ յերկնից : և
զարապոտ ջանեղնա :
և եր իտապնապի : և
միտա ուրիտ թեամբ

և կայր յաղար թա :
Ի հոսեին իտմանէ
քոտառնք երբե զկայ

լակս արեան :

ՏՁ Եւ յարուցեալ յաղար
լեցն, եկն առաջակեր
տան : Եգիտ զնոսայ ի
քոն իտրտմոթեան :

Ի ասե ցնոսա՝ զի
նընջեք : արեք կայեք
յաղար թա : զի մի՛ մտա

նեցեք իսկոր ճ ու թիւն :

ՏՁ Ի միւս զեռ իտաւս եր
լնդնոսա՝ ահաւասիկ
ամբոխ : և որ կողերն
յոդա, մի յերկո տասա
նիցն՝ առաջն ոոր էր
նոցա :

ՏՁ Երե մեր ճեցաւ առջ
համբոթեանց լղնա :
քանզի զայն նշան ար
եալեր նոցա : Թե ընդ

Ղ	Յ	Տ	Մ
ՏՁ	ՔԿ	ՏԿ	ՃԿ
ՏՁ	ՃԿ	ՏԿ	ՃԿ
ՏՁ		ՏԿ	

Ղ	Յ	Տ	Մ
ՏՁ	ՔԿ ՃԿ		ՃԿ
ՏՁ		Յ	ՏՁ
ՏՁ		Յ	ՏՁ

որոտմ են համբար և
յից՝ նաեւ զնառնելիք:

Լ ակն զնա յս յոր

դա՛ն: համբար ինչոպիս
տնես զորդի մարդոյ:

Ե րբ և տեսին որ ըզ
նովառնելին՝ որ ինչ և

զեն՝ ասեն զնա: Երբ

հարցոյք զնոսա սրով:

Ե ւհար միոմն ինոցա

նե զքահանայա պե

տին ծառայ: և իբաց և

հան զաջոյ ոռնին նորա:

Ե րբ ատառնան ի ետյս և

ասե: Թոյլտոյք մին

չե ցայտ վայր:

Ե րբ մատուցեալ յորնին

բըծընկեաց ըզնա:

Ե րբ ասե զեկեալան ի

վերա նորա զքահան

այապետա և յիշխանա

տաճարին և զծերրա:

Ե րբ և ի վերա առաջակի

ելեք ստանալ և բըր

աւք: հանապաղ ընդ

ձեզնի ի տաճարին և ոչ

ձգեցեք յիս ձեռքա:

այլ այսե ձեր ժամ և իշ

խանութի իստար ի:

Ե րբ և զաշխարհ զնա՝ ածին

և մտծին իստուն քահա

նայա պետ ին:

Ե րբ և ի պետութա երթայ ը

ըզկնի նորա հետագոյն:

Ե րբ և լուցին կրակ ի

մէջ զապլծին և նառն

շորը՝ նառն և պետ ը

ոս իսեջ նոցայ:

չ	յ	հ	մ
ՏԶԵ	ՏԿ	ՏԲ	ՏԶԳ
ՏԶԸ			
ՏԶԹ	ՏԿ	ՏԴ	ՏԶԴ

չ	յ	հ	մ
ՏԶ	ՏԿԲ	ՏԿԳ	ՏԶ
ՏԶԵ	ՏԶԳ	ՏԶԴ	ՏԶԴ

Լ տես զնա աղախին
 ոմն, զի նստելո առ լո
 յան: հայեցաւ ընդ
 նա և ասէ. և ասյ ընդ
 նոսանո որ ընդ նը
 մայն եին:

Բ ակախորոս ուրա
 ցաւ և ասէ. ոչ գի
 տեմ զնա կին դու:

Բ Եկառ սակաւ ոյ
 միոյ՝ այլ ոմն ետեւ
 զնա և ասէ. և դու ի
 նոցանէ ես:

Բ Եկախորոս ասէ
 այր դու, չեմ ի նո
 ցանէ:

Բ Իբրեւ ժամմի անցի
 վերայ, այլ ոմն վիճ
 երևաւոր՝ օտոյց և

Ղ յԲ յԳ յԴ
 ՏԶԵ յԶԵ յԶԵ յԶԵ

ասյ ընդ նմանի՝ քան
 զի դաշելեւ ացիէ:

Բ ակախորոս,
 այր դու՝ չգիտեմ զինչ
 եսառ իսրդ:

Բ Եսառ ժամայն մինչ
 դեռ նա զայն ասէ.
 եսառ սեցաւ հաւ:

Բ արձաւ տը, և հայե
 ցաւ ի պեւորոս:

Բ Եկեալաց պեւորոս
 լաբանն տն զորաս աց
 ցնա. մինչ չեհաւ զ
 եսառ սեալ իցէ երիցս
 ուրասցին չգիտել զին:
 և եկեալ արտաքս ելաց
 դառնապէս:

Բ Եւրքն որպահեին
 զնա. այլայն առնուին ըզ

Ղ յԲ յԳ յԴ
 ՏԶԵ յԶԵ յԶԵ յԶԵ

հովատ և հարկանեին :
ծածկեին գերեսա հո
րայ, և տանջեին : հար
ցանեին ցնա և ասեին :
մարգարեայ ովե որ ե
հարն ըզքեղ : և այլ
ինչ բազում հայ հոյ ու

Թեամբ Խառսեին
Խառ :
Ի ԲԲԲԵԱՅԳ

ԵՂԵԻ Ի ՈՂՈՒԵՑԱԻ
Տերակոյտ Ժողով ըրդ
եանն, քահանայապետ
քըն և դպիրք : և չանին
ածին ըզնա յառ եանն
իւրեանց և ասեին : Եթե
դու եսքան, ասայ մեղ :

Ա սե ցնտա : Ե
Թե ասացից ձեզ ասկ

այն ոչ հասաւ այք :
և եթե հարցեցին ըզ
ձեզ չարք Ինչպա տ
ասխանի կամար ձակից :
այց յայտըմ հետե
նըստցի որդի մարդոյ
ընդ աջմե զարու

Թեանն այ :
ասեին ամենեքեան
որեւմն դու ետորդեայ
և ասանց ցնտայ :

դուք ասեք Թե ես եմ :
և ուրա ասեին զինչ
և ըս պիտոյե մեղ զկայ
ու թիւն : զի մեղենիսկ
լուսք Երեւանու դորա :

Ե յարուցեալ ամ ե
հայն բազմու թիւսըն
հոցա, ածին զնա առպի
շատա :

չ	Տ	հ
հե	ձե	ձը
հը		

չ	Տ	հ
հե	հը	ձ
հը		
հը	ձ	ձ
ձ	ձ	ձ

յա
Ժ

Եւ սկսան չարախառ
սել զնմանե և ստել :
զրոտի՜ զսա, զԵ Թերեր
զազգամեր : և արգելոյր
իտալոյ հարկս կայսեր :
և ասեր զանձնե ելծե
քան իցե Թագաւ որ :

յբ
Ի

Ակպեղանոտս եհարց
ըզնա և ասե . դու ես
Թագաւ որն հրեից :

Սապատառնանի ետ
նրմա և ասե դո՛ւ ասացեր :

յդ
Բ

Ան պեղանոտս
յգահանայ ապետան ևց
Ժողովորդան, չգտա
նեմ ինչ զնա յառնս
յայսմեկ :

յդ
Բ

Եւ զոքա պընդեին և
ասեին . ելծե խոռվե լղ

չ	յ	Տ	Տ
յա			
յբ	ՏհԸ	յԻ	Տ
յդ	Տչ		
յդ			

Ժողովորդա : որսոցա
նե՛ ընդ ամենայն հրե
աստան . սկսեալ իգալիե
ե մինչև յայսըր :

Ակպեղանոտս իբրե լը
աւ զգալիլե՛ եհարց
ելծե գալիլեայ ինցեայրն,
և իբրե գիտաց ելծե յիշ
խանոր Թենե հերովդէիե,
եւտ ասանել զնա առ հերով
դեա : քանզի և նա յեմ եր
յաւորան յայն ոսիկ :

հրԲ

Եւ հերովդէս իբրե ե
տես զյս՝ ուրախ եղև
յոյժ : զի ջանգալի իբա
զորմ Ժամանակաց տես
անել զնա : քանզի լեր
բազորմ անգամ զնմանե,
և ակնուռներ նշան ինչ

լիալ տեւանել իմանել:

ՅԵ Եւրպաներ ըսնա բա
նիւք բաղմաւք: Եւստոյ
իւնչեոնմապատասխանի:
ՅԵ Եւստոյ քահանայ ա
պետն և պարիս: Եւստոյ
դաստիարակ չարա խաւ
սեին: ըսնմանե:

ՅԵ Եւստոյ քահանայ
ըսնա և հերովդեան հան
դերն իւրովք զատակա
նաւքն: Եւստոյ քահանայ
եւալ: արկ զնովա: հան
դերն սպիտակա, և եւս
տանել անդրեւաւ պեղա
ՅԵ Եւստոյ քահանայ
պեղաւաւ և հերովդեան
յաւոր յայնմիկ: քանի
յաւոր ըսնմանի: եին

Ղ	Մ	Տ
ՅԵ	ՅԵ	ՏՏԲ
ՅԵ		

ճիմանց:

ՅԵ Եւստոյ պեղաւաւ ըս
քահանայ ապետն և
զիւնան և զժողովոր
դն: Եւստոյ յնոսայ:
ածեք: մատուցեք ինձ
զարա զարա իւրեւ զիւ
տորեցոյցի ժողովոր
դեանն: Եւստոյ ապի
աւալն ձեր դատեցայ
և զնաւ իւր ոչ գտի յաւ
նա յայնմիկ զորոյ դուք
չարա խաւսեք զդմանե:

ՅԵ Եւստոյ քահանայ
քանի եւստոյ տանել ըս
դատեցայ: Եւստոյ ոչ
ինչ մահոտ արժանի ե
գործ եւալ դորա: խաւ
տեց ինչ զդա և արժանեց
եց:

Ղ	Մ	Տ	Տ
ՅԵ			
ՅԵ	ՏԵ		

ՅԺ **Օ** Ի հարկեր մի մի
 ըստ տարւելի, արձակել
 նոցայ :

ՅԺ Եւ նոցայ աղաղակե
 ին ամենայն բազմո
 թեանքն ևս ևս ին :
 բարձր դրա : և արձա
 կեա մեզ զբարաբբա :
 որիւր վասն խորովո
 թեան իրիւք եղելոյ ի
 քաղաքին և ապանու
 թե մտեալ ի բանս :

ՅԺ Եւ արձեալ պեղ ա
 տա սկսաւ խառնել
 քանդի կամեր արձա
 կել զյս :

ՅԺ Եւ նոցայ անորո եւ
 աղաղակեին ևս ևս
 ին, ի խաչհան դրա :

Ղ	Յ	Տ	Դ
ՅԺ			
ՅԺ	ՃԶԴ	ՅԻԲ	ՃԲ
ՅԺ	ՃԶԸ	ՅԻԵ	ՃԴ

ՅԺ Եւ նա երիցս ասեցնո
 ւա. զինչ չար արար
 ւա : ոչինչ զնա ևս
 հոգաւ ի անա : ի որա
 տեցից զսայ և արձա
 կեցից :

ՅԺ Եւ նոցայ ասիպե ին
 մեծաձայն, և խրնորե
 ին զնայ ի խաչհանել :
 և զատր անային բար
 բառք նոցայ, և քաջա
 նայապետ իցն :

ՅԺ Եւ պեղանա, հասա
 նեցաւ ասնել զհայ
 ցը և ծա նոցա :
ՅԺ Եւ արձակեաց նոցա
 զբարաբբայն, զոր
 վասն խորովո թեան
 և ապանու թեան ար

Ղ	Յ	Տ	Դ
ՅԺ	ՃԶԶ		
ՅԺ	ՃԶԴ	ՅԻԶ	ՃԵ
ՅԺ	ՃԶԶ	ՅԻԲ	ՃԶ

կեանքի իբանատ : զոր
և խնդրե ինն իսկ : և զ
յս մատնեաց կամաց
ըն նոցայ :

ՅԺԵ **Բ** քրեատին գնացին ըզ
նա : ըմբռնեցին զոմն
սխմոն կիւրենացի որ գայր
յանդէ : եղին ի վերայ
զխաչն՝ բերել զկնի յի :

ՅԺԶ **Բ** ինքն զհետնորա
բազմութեն ժողովոր
դեանն : և կան անց
որ կոծեին և աշխարե
ին լոյնայ :

Բ ար ճաւ յս և առ ե
ցնոսա : որաւ երբ
եմի : մե՛ լայք ի վերայ իմ :
այլ լայք ի վերայ անձ
անց : և ի վերայ որոցոց ձե
րոց :

Ղ	Յ	Մ	ՄԵ
ՅԺԵ	ՂԵ	ՅԼԱ	ՄԹ
ՅԺԶ			

Օ ի կեանքն աւուրբ
յորա առեցեն , թե երա
նի՛ ամլոց : և որովայն
ից որոջ ծնան : և սը
տեանց՝ որոջ դիեցուցն :

Յ այն ժամ սկըսան է
ցին ասել լերանց՝ թե
անգերութի ի վերայ մեր :
և բլրոց՝ թե ծածկեցե՛ք
ըզմեզ :

Օ ի եթե ընդ փայտ
դալար զայս առնեն -
ընդ չորն զինչ լինիցի :

ՅԺԵ **Բ** ծին և այլ երկուս
չարագործա , ապանանել
ընդ նմայ :

ՅԺԶ **Բ** քրե չորսան իտեղին
կոչեցեալ գաղաթն :
անդ հանին զնա ի խաչ :

Ղ	Յ	Մ	ՄԵ
ՅԺԵ	ՃԶԵ	ՅԼԶ	ՅԺԵ
ՅԺԶ	ՃԶԵ	ՅԼԶ	ՅԺ

520 Եւ զարա գործան զո
մն ընդախմէ և զոմ ն

ընդ ձախմէ խաչ եցին ։

521 Եւ յսասե, հայր ։ թող
դոցայ, զիտոյ գիտեն զինչ

գործեն և մայր ։

522 Եւ ի բաժանել զհանդ
եր ձանսորայ արեկ ին

վիճակըն ։

Եւ հայր ժողովորդն

հայ եցեալ ։

523 Եւ զոմն եին զնայ
եղիանքն հանդերձ ու
քառք և ասեին ։ զայլս
ապրեցոյց՝ ապրեցոս
ցե և զանձն, եւ թէ դա ե
քն որոտեայ ընտրեալն ։

524 Եւ յայն ատենին ըզ
նա և զինքն ուրքն եկեալ

2	3	5	6
520	521	522	523
524			
525	526	527	528
529		530	531
532		533	534

առաջի ։ մատուցանե
ին նմայ քացախ և ասեին ։

Եւ թէ դո ես թաղար ո

րըն հրեից՝ փրկե նայ

զանձն քո ։

525 Եւ զի գիր գրեալ ի վերայ

նորա ։ յոմարեն ։ և դա

մատերեն ։ և երրա եցեր են

գրով ։ եւ թէ մայե արք

այն հրեից ։

526 Եւ սկսանն ի կախել ոյ

չարագործայն՝ հայ հոյե

զնայ և ասեր ։ ոչ դո ես

քան ։ փրկեայ զանձն քո

և զմեզ ։

527 Եւ ատախանի ես ընկ

երն ասատելով նրմայ

և ասե ։ չեղնչեալ դո

յայ, զի ինանին պատժեկա ։

2	3	5	6
527	528	529	530
531		532	533
534		535	536

և անբխիրաւ ի : զիարժ ա
նի որոց գործեցաքն առ
ստեփ զհանուոց ումն :
և այլ ապիրաւս ինչ ոչ
գործեաց :

Եւասէ զյս . յիշեալ զիս
տր յոր ժամ գայցեն ար

բայր Թեանք քով :

Եւասէ զյս . ամեն
ամեն քեզ : պատու ընդ
ին իցես իորախա ին :

Եւեր իբրև վեցերորդ
ժամ, և խաւար եղև ի վե
րայ ամենայն երկրի մին
չև ցինն երրորդ ժամն :
խաւարեցաւ արեգակն :

Եւեր շատ վարա գոյր
տաճարին ընդ մեջ :

Եւարդայ յս իճայն

Ն	Յ	Տ	Տր
Եւեր		Եւ	Տր
Եւեր		Եւր	Տր
Եւեր	Տր	Եւր	Տր

մեծ և ասէ : Հայր : ի ճեռա
քո . աւանդեմ զհոգի իմ :

Օ այս իբրև ասաց . ե
հան զոգի :

Եւասէալ հարիւրապե
տին զոր ինչեղևն . փառ
աւոր արար զամ և ասէ :

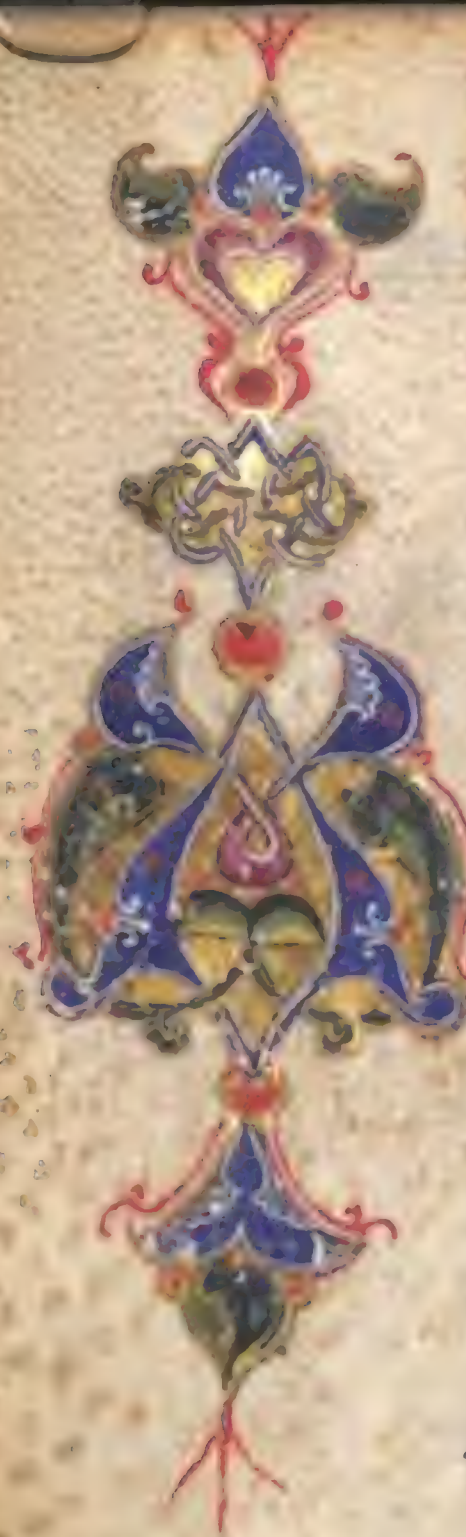
արդարև այս այս արդարեւ :

Եւամենայն ժողովորդ
քն որեկեալին և անամն
ին զտեսին զայն և զգործս
բանէին զկործան, և
դատնն այն :

Եւայն և ամենայն ծա
նաւ-ձքն նորայ ի հետ աս
տանէ : և կան այլ որ ե
կեալեին զհետ նորայ ի
գալիլէի : տեսանէ ին
զայն : ք

Ն	Տ	Տր
Եւ	Եւր	Տր
Եւ		

Ի ԼԵՂԱ ԱՅՐ

ՄԻ ԱՆՈՒՆ ՏԱԿԱ

Եփ. Երեք նախապարտ :
այր բարե գործ և ար
դար : այց չէր մի ա
բանեալ ընդ խորհու
րոյս և ընդ գործս նո
ցա : յարեմաթ եայ
քաղաքե հրեից : որե
կնքն իսկ ակն ունեք ար
քայ ու թեանս այ : աս
մատուցեալ առ պեղա
տոս խընդրեայ ըզ
մարմ ինն յի :

Ե ի լուցեալ զնա
պատեայ պատառա
կալա : և եր ի կոածո
գերեզմանի ուր չէր
զոր բնաւ ելեալ :

Ղ	Յ	Տ	Ժ
ՅԷ	ՏԶ		
ՅԸ	ՏԷ	ՅԻԹ	ՏԻԸ

Ե Երեք եր ուրբաթ
և շաբաթ լուսանայր :
և երթայ ինն զհետ նորա .
կանայք որեկեալ և ին
ընդ նմայ ի գալիլէի :
տեսին զգերեզ մանն
և որ պէս եղաւ մար մ
ինն նորա :

Ե արձան, և պատր
ապոնցին խորնկա և
իողա : և ի շաբաթուն
հանդ պատեցին զանն
պատր իրան ին :

Ե այց իմիա շաբա
թուն, զաղաքալ ընդ
առաւ առան, եկին ի
գերեզմանն : բերին ըզ
խորնկան զոր պատրաս
տեցին, և այլ կանայք

Ղ	Յ	Տ	Ժ
ՅԸ			
ՅԷ			ՏԷ
ՅԸ	ՏԶ	ՅԺԲ	ՏԷ

ընդ նոսա : և գտի ն
զկեն թառալեցուց
եալ իգերեզմանէ ան
տի : և մտեալ ինեղբն
որ գտին զմարմինն անյի :

Եւ եղև ընդ հիանալն
նոցա վանայն որիկ
և ահա արք երկու հա
սին առ նոսա ի հանդ
երձա լուսաւ որս :

Եւ երբեք զահի հար
ան, և խոնարհեցող
ին զերեւա իւրեանց
յերկիր՝ ասենցնումա :

Զի ինտրեք զկենդա
սին ընդ մեռեալս :
չէաստ՝ այլ յարեալ :

Եւ երբեք որպէս խա
տեցաւ ընդ ձեզ՝ մինչ

ա
յէ

կին իգալիլեա և ասեցի
Թե պարտե որդոց մար
դոց մասնել ի ձեռքս
մարդոց մեղաւ որայ :

Եւ ի խաչ ելանել : Եւ եր
բորդաւ ուր յառնել :

Եւ ի խաչ ելանել զբանան
նոցա :

Եւ իգարձան պատմե
ցին զայսամ էնայն :

մեռասանիցն՝ և այլոց
և ամենեցուն :

Եւ երբեք մարիամ մազ
դաղենացի, և յովհան
նա, և մարիամ յակով
բայ : Եւ այլ ընդ նո
սայ՝ որ պատմեցին
զայս առ արեղոցն : Եւ
երև եցան ատալիս նո

ա
յէ
յէ
յ

ցա շաղփաղփու թիւն
բանքն նոցա : և հաւա
տայ ին նոցա :

այց պետրոս յար
ողեալ ընթացաւ ի
գերեզմանն : և հայե
ցեալ տեսանէ զկտաւ
սըն լոկ զիկայ ին : և
գնաց : ընդ միտըս
զարմայեալ թէ զինչ
եղև :

**Ի ԱՅԱԵՐԽՈՒ
Ի ՆԱՅԸՆԷ ԵՐԹԷ**

ին ինմին առոր ի գեաղ
մի՝ որ հեռիէր յեմէ, հա
րիւր և վաթսուին աս
պար խաւ : և եր անոն
նոցա եմմաւ ուս : և նո
քա խաւսեին ընդ միմ

եանս վասն ամեն այն
անցիցն անցելոց :

Ի եղև ընդ խաւսեին
նոցա և ընդ վիճել : և
ինքն իսկ յս մերձեցաւ
և երթալ ընդ նոսա : և
նոցայ աչք կախալէ ին
առ իջանալոց զնա :

Ի խաւս յնոսա : զինչ
են բանքդ վասնորոյ
վիճիք ընդ միմեանըս
մինչդեռ քաջիք : և
տրտմեալէք :

Ի աստախանիկոս միումն
ինոցանէ որոման
ուրնէր կղեուլպաս, և ա
սէ ցնա : դու միայն
կեաւ յեմ, որոնց գիտա
ցեր զինչ գործեցաւ ի

նրան յառուրս յայսոսիկ :

Երանցնոսայ : զինչ :

Ենդամանն : զյե

նազովրացոյ : որեղ և

այր մարգարէ : հզար

արդեանք և բանիւք :

առաջիայ և ամեն այն

ժողովրդեանն : որպէս

մասն եղինգնա քահա

նայապետքն և իշխանքն

մեր իդատաւտան մահ

ո : և հանին զնա ի նաչ :

Սեբակնունեաք թե

նան որիւկելոցն իցեզին :

Այլ հանդերձ այս

ոտ ամենայնիւ : այս երբ

որդ արե յորմէ հետ և

այն գործեցաւ :

Այլ և անախ բանք

ի մեզ զարմացոյ ին

զմեզ : որք և անեա եալ

լիդատատաւ չօգանի

գերեզմանն : և զգտին զ

մարմ ինն նորա : եկին

և ասեն : թե և տեսին

հրեշտակայ տեսին :

որք ասեին զնմանե թե

կենդանի :

Երանց ին ոմանք և

մեզ ի գերեզմանն : և զ

տին նոյնպէս որպէս և

կանախքն ասացին :

բաց զնա ոչ տեսին :

Երանսէ ցնտա : ոչ

ան միտք և հեղա սիրտք

ի հաւ աստալ ամենայն ի

զոր խառ սեղան մարգա

րեքն : ոչ զնոյնըս պար

տէր չար չարել քի . և
մտանել ի փառս խր :
| Իսկեալ ի մոլտեսե
և յամենայն մարգարե
ից՝ մեկնէր նոցայ որ
ինչ յամենայն գիրս գը
րեալէ զնմանէ :
| Բլե մեր ձեցան ի
գեառն յորերթային՝
և նա պատճառելի հետա
գոյնեա որեք երթալ :
| Իբնադատեցին ըզ
նա և ասեն : առմէլ ագ
իր, զի ընդ երեկսե, և աս
րա ժամեալէ ազրա :
| Իեմոտ ազանելանդ
ընդ նոսա :
| Իեղև իբաղմէն նո
րա ընդ նոսա . առեալ ըզ

հայն՝ առհնեայ : եբեկ
և եմո նոցա : և նոցայ
բացան աչք և ծանեան
զնա : և նայ եղև ի նոցա
նե աներևոյց :
| Իասեն ցմիմեանս .
որեսկ և սիրտքմեր ձմ
լին իմեղ՝ մինչ խառսերն
ընդմեջ զձան ապարհ
այն . և որսկե բան ալր
մեղ զգիրա :
| Իյարուցեալ նոյն
ժամայն դարձան յեմ
և գտին խողովեալ զմե
տառաման, և զորս ընդ
նոսայնե ին : և աս են
Թե արդարեւ յարեա
տր : և երեւցան սիմ
ոմիսի :

Ինոքա պատմ էին
զայս որդճանապար
հայնն : և թեզիարդ
ես ծանաւթս նոցա

Իրեկանեղհացին

Ի ԵՊԻՍԿՈՍ
ՍԵՐՈՒՄ ԻՆԿՆԱԵ ԻՆ

Ինքնակյս եկաց Ի
մէջ նոցա : և ասէցնո
սա՝ Խաղաղութիւն
ընդ ձեզ : Եսեմ : Ին

երկընչ եք :

Ի զահի հար եալ
երկընչեին : և համա
րեին ոգի ինչ տեսա
նել :

Ի ասէցնոսա՝ զի
խորովեալ եք : և ընդ
եր Խորհուրդք ելանես

Շ
յիս

Յ
միգ մձե

Ի սիրտս ձեր : տեսեք
զձեռսիմ և զոտս , զի
ես նոյնեմ : շատ շա
փեցեք զիս և տես եք :
զի ոգի՝ մարմին և
ոակերս ոչ ունի , որ
պես զիսս տեսա

նեք զի ունիմ :

Ի զայս ասաց եալ
եցոյց նոցա զձեռ
սին և զոտս :

յիս

Ի ՄԻՍԿՈՍ
ՍԵՐՈՒՄ ԻՆԿՆԱԵ ԻՆ

տային իմնդոթեանն ,
և զարմացեալեին ասէ
ցնոսա : ունիք ինչ

կերակոր աստ :

Ինոքա ետուննմա
ձկան խորովելո մասն ,

Շ
յիս

Յ
միս միգ միե

և խոր իսկ ճեղու ։
Բաւա եկեր առաջինո
ցա , և զմնաց որդա ն
եւո ցնոսա ։

ՅԵՐ **Բ**աւա ցնոսա : այս
բանքեն զոր խառնեց այ
ընդ ձեզ մինչառ ձեզնեի :
Թե պարտե ընդ ամ ե
նացն քրեշոցն յառ եւս
մովսես , և ի մարգարե ,
և ի սաղմոսս վառն իմ ։
Ե այն ժամ երայ զմի
տըս նոցա իմանալ ըզ
դիւրն ։

Բաւա ցնոսա : Թե այս
պէս պարտե չարչարելքի .
և յառնել իմեռելոց յառ
որեղորորի : և բարոզել
յանունն նորա ապաշխար

2
ՅԵՐ

ու թիւն , և թողու թիւն մե
ղաց յամենայն ապա . որ
կրտաւ յեմե : և դուք
զեկայք այսոց իկ ։

Բաւա եւ առաքեալա
ետիս հաւրեմոյ ի ձեզ : և
դուք նստարուք երաղ ա
բիս յեմ , մինչև զգեն ու
ցուք զաւրու թիւն եբար
ձանց ։

Բաւա ցնոսա մինչև ի
բեթանիայ : և ամբար ձ
եալ զձեռսիրտ աւրհնեաց
ըզնոսայ ։

Բեղև յաւրհն ելն նորա
զնոսա , մեկնեցաւ ի նո
ցանե և վերանայր յերկին ։
Բնոցա երկիր պագեալ
նմա : դար ձան յեմ ուրա

խոր թնամբ մեծաւ :

Եւեին հանապաղ ի տա

ճարին : գողեին և ատրհ

սեին զամբ : ԺԵ :

Եւաւրուն զաւ

ղորդաւ : ԺԶ :

Դարեւոր աւաւրաւս ին

Ը Եւաւրաւս յաւաւրաւս : ԺԷ :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

Եւաւրաւս յաւաւրաւս :

զաւաւրաւս յաւաւրաւս յաւաւրաւս :

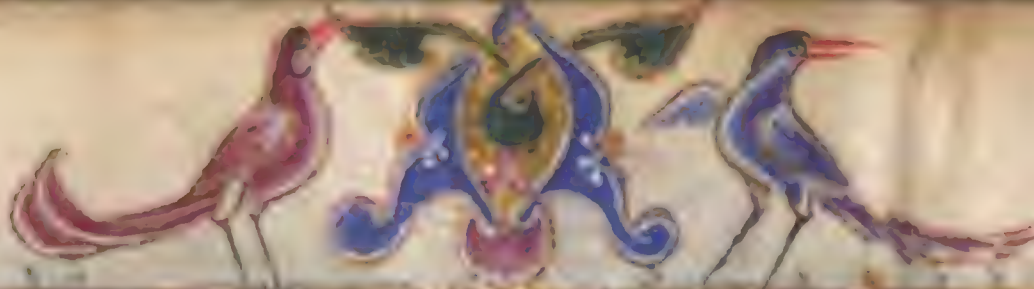
Կաւրաւս յաւաւրաւս յաւաւրաւս :

Հայր Երանայի զորով զսուրբ Երանայի զսուրբ Երանայի
սուրբ Երանայի զսուրբ Երանայի

Ա ինքնաբերական Լուսնի շնորհակալ

ՍԱՉԲԱՆԵՐ

ԲԱՆԻ : ԵՒԲԱՆԻ ԵՐ

ՍԱՆԸ : ԵՒՆԸ ԵՐ

ԲԱՆԻ : ԵՐԵՄԻԱՍ

ԲԱՆԻ ՍԱՆԸ :

Ա ինքնաբերական Լուսնի շնորհակալ

1314

Small handwritten notes or corrections at the bottom of the page.

նովա եղև : և ասանց

նորա եղև և ոչ ինչ որ

ինչ եղև :

Լ ուրա կեանք եր :

և կեանքն եր լոյս մարդ

կան : և լոյսն ի սատա

րի անդ լուսաւ որե :

և խաւար նմայ ոչ եղև

հաստ :

Լ զէ այլմի առաքեալ

յայ, անուն նմա յով

հաննես : սա եկն ի

վկայութիւն, զի վկա

եացէ վասն լուսոյն :

զի ամենեք ին հաւա

տապէն նովա :

ոչ եր նա լոյսն : այլ զի

վկայ եացէ վասն լուսոյն :

Լ ի լոյսն ճշմարտութիւն որ

լուսաւոր առնէ զամե

նայն մարդ որ գալոյն

յաշխարհ :

Յ աշխարհի եր : և աշ

խարհ, նովաւ եղև :

և աշխարհ զնա ոչ ճաննա :

Յ ի որոն եկն : և ի որքն

զնա ոչ ընկալան :

Լ սկորք ընկ ալանն

զնա : եւ նոցա իշխա

նութիւն որդիս այլ ի

նել որոց հաւատաւ

ցեն յանունն որա : ոյք

ոչ յարենէ : և ոչ ի կա

մայ մարմնոյ : և ոչ ի

կամայ առն : այլ յայ

ծրնան :

Լ ի քանն մարմին եղև

և ընակեաց ի մեղ :

յ   ճ   մ   յ
բ   և   ռ   շ
դ   ա   ծ   ծ

յ   ճ   մ   յ
բ   և   ռ   շ
դ   ա   ծ   ծ

Լ. Բառնայր զփառսն
ոս : զփառս Իբրեւ ըշ
միա ծնի առ Ի հարիտ :
Ը շնորհ առ Լազար
առ Թեալք :

Յ. Երկաննեա զկայ Է
վանն նորա : աղաղակեաց
և ասէ : ասէ զորմէ եմն
ասէի : որ զկնի Իմ գա
լոց եր : առաջի Իմ եղև
զի նախ քան զիս եր :

Թ. Իի լուս Թեմէ ան
տի նորա : մէջ ամեն եր
ին առաք : շնորհս քո
Խանակ շնորհաց :

Թ. Իառքեքն Ի ձեռն
Տովսեան տրտան : ը
սորհքն Լազարոս ու
Թեմն : Ի ձեռն յիքի եղեն :

յ	մ	հ	շ
շ	ա	դ	ծ
Է			

Ե. Բառնայր
Ե. Բառնայր :

Բայց միա ծնն որդի որդի
Իծոց հար : նա պա տ
Տեաց մեղ :

Թ. Բայսէ զկայոս Թեմ
յովաննու : յոր ժամ
առաք եղին առնա հը
րեայքն յեմէ քահան
այս և զԼազարոս : զի
հարց ջեն ջնա Թեմոս
ոն : Ի ոստովան եղև
և ոչ ուրացար :

Թ. Երկանն եղև Թե
մն ոչ եմ քան :

Թ. Իհարցին ջնա, Իսկ
ոյկարոս : եղիայ ես :

Թ. Ինաասէ, ոչ եմ :

Թ. Եկմարգարէն ետրոս :

յ	մ	հ	շ
Է	Է	Է	Է
Է			

Ատափամբի էտ. թե ոչ
 սկսած մեղ. դու ովես:
 զի պատ ասխանի տա

ցոյք որոյ առաք եղ իմն
 զմեղ: զի ասեա վամբո:

Ան է' ես ճայ և
 բար բարոյ յան ապատի:

ողել արարեք զճանա

պարհնան, որպես ա

անց եսայի մարգարե:

Դուրք առաքեցանն
 ի փարիսեցոց անտիէին:

արցինցնա և ասեն:

իսկ զի մկրտես. թե դու

չես քան, և ոչ եղիայ. և ոչ

մարգար էն:

Ատափամբի էտ ըստ
 ցա յովաննէս և ասե:

ես մկրտեմ զձեղ ջրոյ:

և միջն ճերտակայ զոր

դուքն ոչ գիտեք: որոյ

կնի իմ գալոցնէ: որ

տմ չենն արժանի եղե

լածից զխրապս կառ

կայ նորա:

Ես ի բեթաբրան

եղե յայն կոյս յորոյ ա

նանտ: որեքն յով

աննէս և մեկ ըր

տեք:

ՍԱՅԻ ԼԱՍԻ

ՍԵՍԱՆԷ ՕՏԱ

զի գայր առնա, և ասե,

ահա՛ ասիկ գառնն այ

որ բառնայ զմեղսաշխար

Ան վամնորոյ եմն

ասեի: զկնի իմ գալոյր

որ առաջի իմ եղե: զի

յ	մ	մր	շ
ժ	ւ	բ	ե
ժա			
ժբ	ա	դ	ժ

յ	մ	մր	շ
ժ			
ժա	ա	դ	ժ

յառաջ իսկ երբ քան զիս :
և եւս զիստեի զնա : այլ
զի յայտն է լինելոյ ելի
զամն այն որիկ եկի եւս
Զորով մկրտ եղ :
II Կայ եւայ յովաննե

և ասե : Թե տեսանեի
զհոգին զի ի ջանեք ի բ
րե զաղապնի յերկն ից
և հանգչելի իսկերայ շո
րա : և եւս ոչ զիստե է
զնա : այլ որաւ աբ
եացն զիս մկրտել Զորով
նա առաջ զիս : յոյր զե
րա տեսան իցեա զհո
գին զի ի ջան իցե և
հանգչելոյ իսկերա շո
րա : նաե որ մկրտել չո
գտովն աբբով : և եւս

տեսի և զկայելոյ : եթե
ան է որդին այ :

II **ՍԱԼԻԻ ԸՄԻ**
ԻՋՅՐ ՏԱՊԱՆԷ
և յաշակերտ այ ան

տի նորա երկու : և
նայ ելեալ ընդ յն զի
զգնայր : ասե : ահա
ասիկ քն գտանն այ :
Ընան ինձանե եր
կու աշակերտքն զի իստ
անի և գնացին զհեա յի :

Բրե դարձաւ յն և ե
տես զնոսա զի երԹա
ին զհեա նորա : ասե
ցնոսա : զիս ինոր էք :

II որա ասեն ցնայ
ուաբբի, որ Թարգ մա
նեալ կոչի զարդապետ :

յ   յ   յ   շ
ձե   ձդ   ե   ձդ

յ
ձդ

որեն առ թեմանք քո :

Լսեցնաւ եկալք :

և տեսի : եկին և տեսին

Ե

որ եին առ թեմանք նորա :

և առ նմա աղան անապ :

զի ժամ եր իբրև տանն

երուրդ :

Լսանդրեաւ եղբայր

սիմոնի վիմի մի յեր

կողմ անապի որ լուանն

եյտաննէ և գնացին

ըզկնի նորա :

Ժ **Է** տանէ առ նախ զեղ

բայրիւր զսիմոն և ա

սեցնաւ : գրտաք զմե

սիսց որ թարգմանի քն :

առ ան զնայ առ յս :

Ե ցեղեալ ընդ նա յի

ասէ : դու ես սիմոն որ

դի յոյնաւոր : դու կո

չեսցիս կեփաս : որ թարգ

մանի պետրոս :

Ժ
Է

ԱՅԿԻ ԵՄԻ

ԱՐԵՑԱԻ ԷԼԸ

սեղ ի պաղիկայ : գտա

սէ զփիլիսոսոս, և ասէ զը

նա յս. եկ զկնի իմ :

Լ ինք փիլիսոսոս իբեթ

այ իդա իբարաքէ անդ

րեայ և պետրոսի :

Լ տանէ փիլիսոսոս ըզ

նա թանայել և ասէ զնա :

զորմէ գրեաց մովսէս

յաւրեանն, և մարգարէն :

գրտաք զյս զորդի յովս

եփայ ի նաղարեթայ :

Լ սեցնաւ նա թանայ

ել : իսկ ի նաղարեթէ :

Յ   Յ   Դ   Ղ
Ժ   ԺԷ   ԺԸ   ԺԹ

Յ   Դ   Դ   Ղ
ԺԸ   ԺԹ   ԺԺ   ԺԻ

մարթ ինչիցե բարոյ

իմեք լինել :

Ասէ ցնա փիլիպպոս, եկ և տես :

Բրեւ ետես յս զնաթանայել զիգայր առնա, ապէ վասն նորա : աջա արդարեւ ինչ ապի յորոհ նենգութիւն ողջոյ :

Ասէ ցնա նաթանայել, որստի ճանաչես զիս :

Ատապիսանի ետյս և ապէ ցնա : մինչ չեւ եր փիլիպոսի կոչեցեալ ըզ քեզ զիե եր ինեղբոյ թըղենոյն տեսի զքեզ :

Ատապիսանի ետ նմա նաթանայել և ապէ :

Դաւթի զորեաւորութիւն :

Դորեա թագաւորն ինչ :

Ատապիսանի ետ նմա յս և ապէ : փոխանակ զի ապայի քեզ թե տեսի ինեղբոյ թղենոյն հաւատաւ մեծամեծս և քան զայս տեսցես :

Ասէ ցնա, ամենամեծս ապէս ձեզ : տեսա նիցեք զերկինս բաց եալ : և զհրեշտակսայ զի եա նիցեն և իջան իցեն ի վերա որդւոյ :

Մարտոյ :

ԻՅԱԲ ԽԻՐԻ

ԵՐՐՈՐԻԻ ՀԱՐԱ Ա

նիք եին ի կանա՝ գալի լեացւոյ և անդեր մայ

որն յի : Կոչեցան յն և ա

շակերտքն շորա Ի հար

աան իսն :

Ի Բաղակասել գինոյն

ասէ Տայրն ց յն գինի

ոչ ունին :

Ի Բասէ ցնա յն : զի կա

իմ և քո Կինդու : չնէ չա

սեալ ժամանակ իմ :

Ի Բասէ Տայրն շորա

ցապասաւ որան : որ զինչ

ասիցի ձեզ արաս լիք :

Ի Բասէն Թակոյք

Կըճճեալք վեց : ըստ

սրբութեանն հրեից :

Թանկին մի մի ինոցա

սէ, Տարն երկուս կամ

երիս :

Ի Բասէ ցնա յն :

Ըսէ զԹակոյկսդ ջրով :

Ի Բասէն ցնա մինչև

իսկն :

Ի Բասէ ցնա : արդ

առեք Լեւերեք տաճար

ապետիդ :

Ի Բասէ քերին :

Ի Բասէ Տաշակ եայց

տաճարապետն զլորն

գինի եղեալ : և ոչ գիտել

որ ստի իցէ : բայց սը

պասաւ որքն գիտեին

որքարկին զլորն :

Ի Բասէ ըսդ փե

սային տաճարապետ

և ասէ : ամեն այն

Տարդ զանոյշ գինին

յառաջագոյն պաշտէ :

Եյոր ժամ արքեանն յայն

ճամ գլորին : դու պահ
եղեր զանայ զին եղ-

միտն ցայ ճամ :

Չայս արար սկիզբն
նշանաց յս, ի կանա՛ զա
լիկացոց՝ և յայտնեաց
ըզփառս իւր : և հաւա
տացին ինա աշակերտ
բն նորա :

ԵՐԱՅՈՐ
ԻԿԷՏՍ

կափառնա ում, ինքն՝ և
մայր իւր, և եղբարժիւր,
և անդ լինելո՛ւ ոչ բազում
ինչ աւորա :

Ի իւր մերձ զատ իկն
հրեից : և ել յս յեմ :

Բ և զիս իտաճարին՝ զի
զաճառեին զարջատա :

և զոչխարս . և զաղապն

իս : և զլուծա փոխան

որ նստեին : և ար մը

խարազան չլանեայ՝ և

եհան զամենեկն իտա

ճարեն՝ զոչխարս և

զարջատան : և զպղինձ

հատալաճատացն ցրը

եաց : և զսեղանան կոր

ծանեաց : և որ զաղապ

նիս զաճառեին՝ ասե՛

ցնտա : ասե՛ զայդ

աստի՝ և միտնեք ըզ

տուն հարիմայ՝ տուն

զաճառի :

ԻԲ **Ս** պա յիշեցին աշա
կերտքն նորա, թե՛ զը

րեանէ՛ նախանձտան

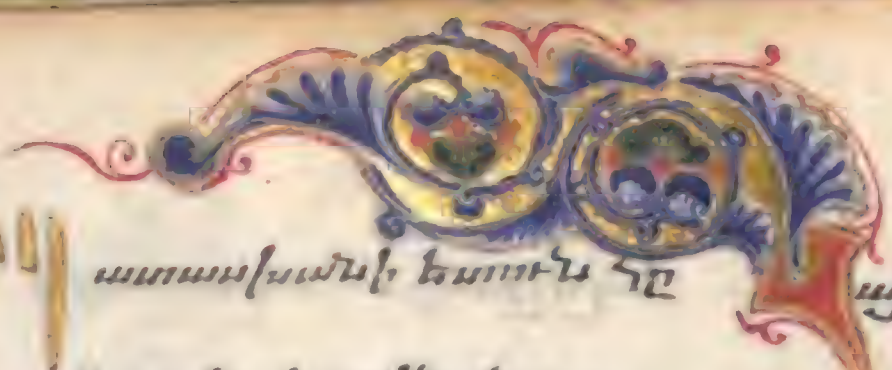
բոյ կերեցէ զիս :

յ	մ	հ	շ
ժ	ժ	ժ	ժ
ի	հ	ժ	հ
ի	ժ	ժ	ի

յ	մ	հ	շ
ի			

Աստասխանի ետուն հը
րեայքն և ասենցնա :

զինչ նշան ցուցան ես
դու մեղ զի զայդ ատնես :

74

Եր

Աստասխանի ետուն և
սենցնա : քակեցեք
զտաճարդ զայդ և զեր
ին ատուրս կանկնեցից զդա :

Ասենցնա հրեայք :
զքատ աստուն և զվեցամ
շինեցաւ տաճարս այս
և դու զերին ատուր ըս
կանգնես զսա :

Այցնա ասեր վամն
տաճարի մարմնայն
իւրոյ :

Ակ յորժամ յարեան
իմեռեղոյ յիշեցին աշ
ակերտքն նորա թե **Գ**

այսէ զորասացն : և

հաւատացին զորոյն

և բանին զորաս

այսն :

Ի Բ Բ Բ Ե Բ

Տ Ե Մ Ի Զ Կ Ի Ն

տաւնի : բազումք հաւա

տացին յանուն նորա :

զի տեսան եին զնշանան

զոր ատներ :

Այց նախն յս ոչ

հաւատայր զան ճն

նոցա : քանզի նախն

զիտեր զամենայն : և

զի ոչ եր պիտոյ եմե ոք

վըկայ եսցէ վամն մար

դոյ : զինչն իսկ զիտ

եր զինչ կրեր իմարդն :

Իւեր այր մի ի փարիսե

յ   5   մի   2
Եր
Եր   ճկա   հե

ցոյց անտի՝ նիկողոս
 անունն նորա՝ իշխան
 հրեից՝ ան եկն ա
 նա գեղերի՝ և ցնա
 ուրբի՝ գիտեմք եթե
 յայ եկեալես վարդապետ
 զի ոչոք կարե վայր նր
 շանս ամեն զոր դուր
 ատենա՝ եթե ոչ ան իցե
 ընդ նրմայ

Գ աստասխանի ետ յս և
 ասե ցնա՝ ամեն ամ
 են ասեմ քեզ՝ եթե ոչ
 ոք ծնցի վերապահն ոչ
 կարե տեսանել զա ռ
 քայու թիւնայ

Լ ան ցնա նիկողոս
 մոս՝ զիարդկարե մաթ
 ծնանել որ ծնեալն իցե
 ծեր

մի թե մարթ ինչ իցե
 անդրեն յորովայն մար
 իրո կրկեն մտանել
 և ծնանել

Գ աստասխանի ետ յս և
 ասե՝ ամեն ամեն ամ
 սեմ քեզ՝ եթե ոչ ոք ծն
 ցի իջոյ և ի հոգոյ՝ ոչ
 կարե մտանել յարքայ
 ու թիւնայ

Զ Ի ծնեալն իմարմ
 այ մարմ ինե՝ և ծնեալ
 ի հոգոյ՝ հոգիե

Դ Եւ մի զարմանա ար
 թե ասացի քեզ պարտե
 ձեզ ծնանել վերապահն
 զի հոգմ ուր կամի ըն
 չե՝ և զձայն նորա լսեա
 այլ ոչ գիտես ուստի զա

Կամ յո երթաւ ան ի
 պէս և ամ Եւայն ծնեալ
 և Եհոզոբն և
 աստախանի ետ ինկ
 որիմոս և ասեց զնա և
 զիարդ մարտի պր մ
 լինել և
 աստախանի ետ յն և
 ասեց զնա և զտեալար
 դապեալ ինկ և զայդ
 ոչ գիտես և
 մեռանես առ եմ
 քեզ և զի զորին զիտեմք
 Խառնեմք և զոր ինչ
 տեսմք զկայեմք և զ
 զկայտ թիւնմեր ոչ
 ընդունել և
 սկարդ եմե զերկ
 րաւորս ասացի ձեզ

և ոչ հաւատայք զիարդ
 եմե զերկնաւ որան
 ասացից հաւա
 րայցեք և
ՄԱՐԿ ԵԼ
ՏԵՐԱԿՈՍ ԵԼԵ
 ոչ որեջն յերկնից և որ
 դի մարդոյ որեյնկին
 և որպէս մոզսե և
 բարձրացոյց զառն
 յստապատի և ոյնպէ
 բարձրանալ պարտ է
 որոյդ մարդոյ և զի ա
 մենայն որ հաւատայի
 նա ընկալցի զկեանս
 ըն յառիտեանկանս և
Օ իայնպէս սիրեաց ամ
 զաշխարհ մինչև զորդին
 իոր միա ծին ետ և զի ա

մենայն որհաւատա ինա,

մի կորեցե : այլ ընկալ

ցի՝ զկեանսն յառ իտ ե

նականս :

Օ ինչ առաք եաց

ամ զորոյի իւր յաշխարհ :

Թե դատեացի զառ ի

արհ : այլ զի փրկեացի

աշխարհ : նույն :

|| որհաւատայ ինա

ոչ դատապարտ եացի :

և որոչ հաւատայ ինա

արդէն իսկ դատապար

տեալե : զի ոչ հաւ ա

տաց յանուն միածնի

որդոյն ալ :

|| Եւ այն իսկե դատ առ

տան : զի լոյս եկն յաշ

խարհ : և սիր եաց

մարդիկ՝ զի առաք առ

առել քան զլոյս : զի ե

ին գործք իւրեանց չա

րոտեան : զի առ ե

նայն որ զչար գործե

ատեայ զլոյս : և ոչ քա

առ լոյսն : զի մի յան

դիման եացին գործ ք

նորա : իսկ որ առնե

զձ մարտոտ Թիւն :

գայ առ լոյսն : զի յայտ

նի լիցին գործք նորա,

Թե ալ գործե

ցան :

ԵՐ ԱՅՍՈՐ

ԻԿ. ԵԿՆ ՅԱ ԵԻ ԸՀ

ակերտքն նորա յերկ

իրն հոե աստանի : և

անդ շրջեր նորա քան

դեր ձ և մկրտեր :

ԻԵ Կրտեր և յովանն
ես եյայ երուխ. մերձ
առ սաղիմ : զի ըստ
բազումք եկնանոր , և
գային և մկրտելն :

ԻԶ Ի չնես երարկեալ
զյովաննես Ի բանա :

ԻԵ Դե խնդիր յաշակեր
տապն յովաննաւ ընդ
հոռի վասն սրբութե :
եկին առ յովաննես և ա
սենցնա : Թաբբի . որ
երն ընդ քեզ յայն կոյս
յորդանանաւ : որ ու մ
դուրն վկայեցեր ' աջաւա
նիկ նա մկրտե , և ամե
նէք ին գան առ նա :

ԻԶ աստաւանսն ետ յով

Յ	Տ	Դ	Ղ
ԻԵ	Կ	Ղ	
ԻԶ	ԺԸ	Ը	
ԻԵ	ԺԹ	Դ	Ժ

հաննես և ասե : ոչ կա
րե մարդ առնուլ յանձ
նե և ոչ ինչ , եթե ոչ իցե
տըտալ նմա յերկնից ի
վերոստ :

ԻԵ Եւ ձեռն վկայ եք
ինձ ' զի սասացի ձեզ
Թե չեմ ետքն : այլ

Թե ասացեալ եմ առ
ձե նորայ :

ԻԶ Եւ զարան նաե
փեսայ : Իսկ բարեկամ
փեսային , որ կայ և լսե
նրմա ' որ ախար Թեք
որ ախար լինե վասն ձայ
նի փեսայ ին :

ԻԶ Եւ այս որո ա
խար Թեքն որ իմաե , լը
ցեալե : նմա պարտե

Յ	Տ	Դ	Ղ
ԻԵ	ԺԹ	Դ	Ժ
ԻԶ			

ածել' և քնձմեղման ալ:

|| Եւ ի վերոստն գայ
ի վերոյէ քան զամենայն:
որ յերկրէ աստիւն յերկ
րէն, և յերկրէ խառսի:

|| Եւ յերկն իցն պա' զոր
ինչեանս' և զոր լուսա'
զկայն: և զվկայոր թիւն
հորա ոչոք ընդ ունի:

|| Եւ ընդ ունի' զ
վկայոր թիւն հորա
կընքեաց թեամ ճշմար
իտի: զի զոր ամեն աս
պեաց' զբանայ խառսի:

Q Ի ոչ եթէ չափով
տա ամ զհոգին:

|| Եւ այն սիրէ զորդի'
և զամենայն ինչ ետ ի
ձեռն հորա:

յ յ յ շ
լ ճա ճա

|| Եւ հառաւան յորդի'

ընդ ունի' զկեա նանյա
խառս կանս: և որ ոչ
հընալանդի որդոյ ոչ
տեսցէ զկեանս: այլ

բարկոր թիւն այ մայ
ի վերայ հորա:

ԲԲԵԻ ԳԻՐԱՅ
ՏԱ, ԵԹԵԼՈՒՆ

Փարիսեցիքն թէ յս
բազում աշակերտս ասնէ
և մկրտէ' քան զյոզանէ:
զի ոչ եթէ յս ինքն ին
մկրտեր' այլ աշա կերտ
քն հորայ:

|| Թող զհրեաստաներ
կեր' և եկն միասնապամ ի
գալ իլեայ:

|| Եւ ի նմանս ցանել ընդ

յ յ յ շ
լ ճա ճա
լ ճա ճա
լ ճա ճա

սամար իայ :

Գ րայ զա իբաղաք մի
սամար ապուց' որոտ մ
անուաներ սիւքար :
մերձ ի գեաղն զորեւ
յակոբ որդու իորոտ մ
յուզսեփայ : և անդերաղ

Բ րեր մի յակոբբա :

Կ յն վաստակ եալ ի
ճանապարհէն' զստեր
իսկերա աղբերն : և եր
ժամ իբու վեց երորդ :

Գ րայ կինմի իսամար
եայ, հանել ջուր :

Լ սեյնա յն, տոր
իւն ըմբել : զի աշակեր
աքն զորա երթեալէին
քաղաքանոր զի կերա
կորորա գնեաց են :

Լ սեյնա կինն ն
սամարացի : դու որ հը
րեայրես' զիարդ յինեն
ըմբել խնորես, իկնոյ և
սամարացու : զի ոչ էր
բէք խառնակին հրեայք
ընդ սամարացիս :

Կ տասխանի ետ նամ
յն ևասե : Եթէ գիտե

իր դու զպարզե
անայ' և ունէ որ
ասեդ ջգեղ Թե տոր
իւն ըմբել' դու աղբ
եաք խնորեիր ինձանե,
և տայրքեղ ջուր կենդանի :

Լ սեյնա կինն, տոր
դու քանզի և ունի իսկ ոչ
ուսիս, և ջրհորա խորե'
իսկարդ ուստի ունիցիս

զԼուրն կենդանի : մի թե
 դու մեծ ինչ ոգից ես
 քան զհայրնմեր յակոբ
 որ զայս Զրհուր ետ մեզ :
 և ինքն աստի՛արբ . և որ
 ղիք նորա և խաչինքնոր :
 աստախանի՛ ետնմա
 յս և ասե : ամեն այն
 որ լմբե ի լուր յայդմա
 նե՛ միտմանդամ ծա
 րարե : բայց որ լմբեի
 լըրոյն զորեստաց նմա՛
 մի՛ ծարար եցե յարե
 տեան : այլ Լուրն
 զորեստաց նմա՛ եղի
 ցի և նմա աղբիւր լրոյ
 բլղխելոյ ի կեանս ըն
 յար իտեան կանս :
 և ցնա կինն :

ար՝ ասորին զԼուրն
 զայն : զի մի՛ ծարար ե
 ցից , և մի՛ եկիցայս ր
 հանել Լուր :
 և ցնա յս : երթ
 կոչեայ զայրբո՛ւ և եկայս :
 աստախանի՛ ետնը
 մա կինն և ասե , ղիք
 իմայր :
 և ցնա յս , բա
 րեոք ասացեր թե ղիք
 իմայր : զի հինգայր
 փոխեալեքո՛ւ և զոր
 այժմս ոռնիս՝ ղիքայր :
 զայդարդար ասացեր :
 և ցնա կինն :
 ար՝ Թուրին թե մա
 ոգարե՛ կցես դու :
 արքաներ ի լերին ըս

յայսմիկ երկիր պատին :

և դուք ասեք եթէ յեմ և

եթէ ևս երկիր ուրաւմանի

ցէ երկիր պապանել :

Լ և ցնա յս : Կին

դու հաւատա ինձ : զի

եկեսցէ ժամանակ յոր

ժամ ոչ իշերինս յայս միկ

և ոչ յեմ երկիր պապ աս

նիցեն հաւր :

Ե ուր երկիր պապան

էք որում ոչն զիտ էք :

Տեք երկիր պապան եւք

որում զիտեմքն : զի փո

կոր թիւն ի հրե իցէ :

Ե և եկեսցէ ժամ ան

ակ և այժմ իսկէ : յոր

ժամ ճշմարտութն երկրպա

պաք երկիր պապան իցեն

հաւր հոգում և ճշմարտ ու

թեամբ : քանզի և հայր

այն պիտի երկրպապ ուս

իւր խելորէ :

ՈՎԻԵ ԼԵՏ

ԵՒ ԵՐԿՐՊԵԿ ԵՒ Ե

ցին նորա : հոգում և ճշ

մարտութն թեամբ պարտէ

երկիր պապանել :

Լ և ցնա Կինն : զի

տեմք զի մեռանա զայն ան

ըմանեալն քն : յոր ժամ ե

կեսցէ նա պատմեաց ե

մեզ զամ Եւայն :

Լ և ցնա յս : Եւեմ

որ խառսինս ընդ քեզ :

Ե յայն բան եկին աշա

կերտին նորա : և զարմա

նային զի ընդ Կնոջ նիստա

սեր Բայց ոչ որ ասաց ի
սոցանէ թէ զինչ խնոր
ես կամ զինչ խառնիս ընդ

Դրամայ Դրամայ
Թող կինն զասի որն
իւր և չորսն եքաղաքն
և ասեց զմարդիկն, եկաք
սեակք զայլմն որասաց
ինչ զամենայն որինչ եմ
գործեալէ Դիժե աս ի
ցե քան Դ

Ինչ եքաղաքն և զայ
ին ասուա Եւ մինչ կն եկ
եալին նորա, աղաչեին
զնա աշակերտքն և ասեին
ուսմբի Կայց կեր Դ

Եւ ասեց զնոսա Եւ նկ
րակոր ունիմ ուտել զոր
դարն ոչ գիտեք Դ

Եւ ասին աշա կերտքն
ընդ միմեանս Դի թէ
երբն ինչոք դաւ ուտել Դ

Եւ ասեց զնոսա Եւ իմ
կերակորն անէ Դիար
արից զկամայն որիկոր
առաքեացն զիս Եւ կատա
րեցին զգործն նորա Դ

Եւ զորք ասեք Եւ թէ
այլ և և չորք ամիսքն, և
հորնչք քան Եւ հատ և
սիկ եւ ասեմ ճեղ Եւ ամ
բարձք զաշա ճեր և ասեա
լք զարտորայն Դի ապիտ
ակացեալն և ի հորնչքն
հասեալ Եւ որ հընճեն
զարձա ասնոր Եւ թողոյն
զպտուղ ի կեանսն յաւիտե
նականս Դի որ սերմանեն

և որ հնչեն՝ հասարակ
ցնծապետն ։

3 անմահ երանն ճշ
մարիտ ։ զիպէ որ ան
մահե, և այլ որ հնչե ։

առաքելի զձեզ հն
ձեղ՝ զորոյ դուք վաստա
կեցեք ։ այլ վաստակե
ցին՝ և դուք ի վաստակ
ընոցա մտեք ։

1 իբաղաքեն յայն մա
հե սամարացոյ՝ բա
զոմք հաւատացին ինա
վան բանի կնոջն զկա
ելոյ ։ Եթե ասաց ինչ
զամենայն որինչ իմ
գործեալի ։

1 սկիբբե եկին առնա
սամարացիքն, աղաչեին

զնա լինել առնոսա ։ և ե
ղևանդ առնա երկուս ։

1 ին բազումք հաւատա
ցին ինա վան բանին նո
րա ։ և ասեին ցկինն ։
Թե ոչ այստեղ ետե վան
քոյ խառնեցդ հաւատամք ։
զի մեզն իսկ լուսք իդ
մանե ։ և գիտեմք և ձե
դայե ճամարտիւ փոկ

2 իշաղխարհաց ։
17 **1-3** **1-3** **1-3**

3 **ԱՎՈՒՐՅ՝ ԵՂՁՆՈՒ**

և զնաց ի գալիլեա ։

17 **1** ինչն իսկ յն վկայ
եաց ։ Եթե մարդար է
յիւրում գաւառի պատ
իւ ոչ տեսի ։

17 **1** յլորձամ եկննաի

յ	Տ	Դ	Զ
17	Ճ		
15	Ճ	Ը	Ը
12			

դալիլեա՝ ընկալանդնա
դալիլե ապեքն՝ զի տե
սեալ ևսեր զամեն այն
նշանսն զորարար յեմ
իտառ նին՝ քանզի ևսո
քան եկեալէին իտառնն՝
Լկն դարձեալ ի կանա
դալիլեացոյ. որարար
զըտունդինի՝ ևանդեր՝
Լապա որազնմի՝ որոյ
Լորդի նորա հիւանդ
կայր իկափառնա ում՝
Լաիբրե լուա եթե
յն եկեալէ իկրեաստա
նե իդալիլեա՝ եկնառ
նա՝ ևաղաչեր՝ զիեղե
ևբժշկեացէ՝ զորդիսորա:
քան զիմերձեր իմեռանէ
Լաեցնա յն. եթե

ոչ նշանս ինչ ևարրու ես
արա սեռանեք՝ ոչ
հաւատայք՝
Լաեցնա թաղա
որազն՝ ա՛ր, եղմինչ
չեմեռեալից հմանութինիմ:
Լաեցնա յն, երթ՝
որդինքո կենդանիէ՝
Լհաւատայ այրն բա
նին զորասաց նմա յն,
ևզինաց՝
Լմինչ գեռ իջան եր
ըսդատալ եղեն նրմա
ծառայքն նորա՝ առե
տիմեառուն նմա ևասեն՝
Թե մանութն նորա կեն
դանիէ՝
Լարցաներ յնոսալա
անժամոռ յորոմապաքի
նեաց՝

յ	մ	մ	շ
լե	կր	կե	

Եւ ասանց յնա՝ երեւ
յեթն երորդ ժամու ե
թող զնա լեռնինն ։

Իստաց հայրն նորա,
եթե յայնմ ժամու յո
րում ասացն յնա յն եթե
որդին քո կենդանի եւ ։
Եւ հաւատաց ինքն Լաւնե
նայն տուն ։ Իոր ։

Չայս դարձեալ երկ
րորդ նշան արար յն ։ ե
կեալ ի հրե աստանե ի
գալիլ եայ ։

Եւ ասանց ինքն Լաւնե
նայն տուն ։ Իոր ։

Ինչ յեմ ի պոռճատի
կե արազանին, որկոչեր
երայ եղերեն բեթհեղա.

հինգ արազ ։ յորս անգ
եալ դներ բազմու թիւն
յոյժ հիւանդաց ։ կորաց,
կաղաց, գաւապեղոյ ։
որակն ունեին լըրոյն
յորդեղոյ ։

Չ ի հրեշտակուն լատ
ամի ի ջաներ յարազանն,
Եւ յորդեր զլորան ։ Եւ որդ
նան ի ջաներ ի շարժեալ
լորն ողջանայր ։ ոչ ու
նեղով նշան հիւանդութե

Եւ անդեր այրմի՝ որոյ
երեսուն Լորժ աներ ի
հիւանդութեան իորում ։

Չ նա իբրեւ ետես յն
զիւնդեալ դներ, Եւ զի
տայ եթե բազում ծա
մանակք են ։ այնու հե

յ   յ   յ   շ
Ե   հ   Ի   Ե

տե ասեցնա՝ կամ ին

ող լինել

Ատառախանի ետ նմայ
հիւանդն : արձ ոչ զոք
որնիմ, թէ յորժամ ջոր
քն յորդիցին՝ արկ ցե
զիս յատաղանն : Եւ ինչ
էն դանդաղիմ. այլ ոք
քանզիս յատաղա գոյն
իջանէ :

Անեցնա յն : արե
ատ զմահ իծաքո և գնա :
և ողջացաւ այրն : և յար
եաւ : արձ զմահ իծա իրո

և շրջել

Իւր շարաթ յար ուրն

յայն միկ :

Անե հրեայքն ցբ
ժըշկեալն : շաբաթե. և ոչ

եր արժանա ատնուլ քեզ

ըզ մահ իծա քո :

Ատառախանի ետ նոցա
և ասե : որ բժշկեացն

զիս : նա ասաց զիս. ատ

զմահ իծաքո և գնայ : *

Իբժշկեալն ոչ գիտեր
թերովիցե : քանզի յն
խոյս ետ զանն ամբոխին
ի տերուղե անտի :

Ետայսորիկ զտանե
զնա յն խաւճարին, և
ասեցնա : ահա ար
իկ ողջացաւ : մի և րո
մեղանչեր : զիմի շար
և և ինչ լինիցի քեզ :

Ինաց այրն և պատ
մեաց հրեայն. եւ թէ յն
եր որ բժշկեացն զիս :

յ
և

* **Ա**րցինցնա և ասեն, ոգեայրն որ ասացն ցբ ին ատնուլ իծա
քո և շրջեաց :

Իսկ Եղիշ Կարապետի

Այլեւորս իմ վկայ
 Եւ թիւն, յեղեակ քան ի
 յովաննուր - զգործան
 զորեւս ցիւհայր զիկա
 ասարեց ից վնոսա :
 Կոր ին իսկ գործքն զոր

գործեմ. վկայեն վառն
իմ եմեհայր ատաք եաց

զիս :
Եւ որաւ արեայն զիս
հայր նա վկայ եաց վա
սըն իմ :

Եւ որ զձայն նորա
երբեք լուարուք. և ոչ
զտեսիլ նորա տեսեք :

Եւ ոչ զբան նորայ ու
նեք ի ձեզ բնակ եալ :
զի ա զոր նայն ատա
քեաց. դուք նրմա ոչ
հաւատայք :

Բնակեցեք ըզգիրս.
զի դուք համարեք նո
քաւք ունել զկեանսն
յաւ իտեն աղանս : և
նոր ին իսկեն որ վկայ

են վառնիմ, որովք հա
մար եքն ունել կեանս :
և դուք ոչ կամիք զալ
ատիս. զի ըզկեանսն
ուն իցեք :

Եւ փառս իմալոր կա
նէ ոչ ատնում : այլ
զիտեմ զձեզ. Թե զսերն
այ ոչ տեսիք յանձ ինս :

Եւ սեկի յանուս հաւ ր
իմոյ. և ոչ ընդունել
զիս : եմեայլոք եկեացի
յիւրանումն. զնա ընդ
ունեց եք :

Օրհնող կարեք դուք
հաւատալ. զի փառս ի
միմեանց ատնոյք : և զ
փառս զաւ իմիոյն
այ ոչ եւրնողեք :

յ	ճ	ճ	շ
իւր	ճճք		ճճք
իւե			

Ե՛համարիք եթե ես
 չարախաւսիս իցեմ զ
 ձեզ լատհար : Կոյ
 որ չարախաւսիս ըզ
 ձեզ : Տովսեան՝ յորդո
 քն յուսացեալ էք :
 զի եթե հաւատայիք Դոք
 Տովսեանի՝ հաւատայ
 իք արդեալք և ինչ :
 զի նա վասնիմ իսկ
 զըրեայ :
 Եթե նորա զԸ
 րոցն ոչ հաւատայք՝
 զի արդ իմոց բան իցա
 հաւատայցէք :
 ԻԿ ԿՈՒՆՏ ԶՈՒ ՅԻՆՈՒ
 Կոյս ծովորն գալիլէացի
 ոց տիգերեայ : ԿԶԷՆՈՒ

երթայր նորա ժողովորդ
 բազում : զի տեսանե
 ին զնշանսն զորառնէր
 ի վերա հիւանդաց :
Ի իլեատնս յս . և անդ
 նրա տէր աշակերտաբն
 հանդերձ :
Ի տէր մերձ զատիկ տա
 նն հըրեից :
Ի արձ ի վեր զաշտիւր
 յս . և ետես զի թող ով
 ուրդ բազում գա . , յը
 առնա : ասէ ցիւիլիւ
 պոս . ուստի գնեսցո՞ք
 հաց զի կերիցեն դոքա :
 Եւ ասաւ քանի որ զն
 լով զնա : այլ ինքն գի
 տէր զինչ առնել ոցն էր :
 աստապխանն ի ետ նմա

փելիսպոս : երկեր իւր
դահեկանի հայ չէ դո
ցայ բառական : Օճպետ
և իւրաքանչ իւրոք սակ
աւ ինչ անուոցո :

Աւելցնա մի յաշա
կերտացն նորա : անոյ
րէսն եղբայր սիմոնի
վիմի :

Էստ պատան եակ
մի որոնի հինկ նկան
ակ զարեղէն, և երկուս
ճրկունս, այլայն զինչէ
ատայրչափ մարդիկ :

Աւելցնա, բազմեցո
ցէք զմարդիկդ :

Էր խոտ յոյժ իտեղ
ողն : և բազմեցան մար
դիկն թրով իբրև ինչ հա
զար :

Էստ յազացն, և զո
հացաւ : և բաշխեաց
բազմականացն : նոյն
պէս և ի ճկանցն որչափ
և կամեցան :

Էրբև յագեցան, ասէ
ցաշակերտան իւր : Ժո
ղովեցէք զնշխար եալ
կոտորաւդ զիմի ինչ
կորիցէ :

Էր զովեցին և լըցին :
երկո տասան սակառի
զկոտորոց : Ի հինգ զա
րեղէն նկանակէ անտի
որ յաւելաւ ի կերողացն :

Այ մարդիկն իբր և
տեսին զնշանան զոր
արար, ասէին եօժե
սան ճշմարիտ մարգա

ուն որգալոցեր

յաշխարհ:

ՅԱԽԱՐԻՒՄ

ԻՆՍԻԴԻԱ

ոցեն յափշտակել զնա

զիարտացեն զնա իոր

եանց թագաւոր:

Եւ նախ իւրեանս միայն:

Իբրեւ երեկո եղև:

Ի ին աշակերտքն շորա

իծով եղրն: Եւ մտնալ ի

նաւ, գնացին յայն կոյս

ծովուն իկափառնաւոր:

Իբրեւ նրսեմացաւ,

եւ զնա եկեալերաւ շո

ւայն: Եւ ծովն իսաս

տիկ հողմոյ շնչելոյ յորդն:

Ի վարեալ իբրեւ առ

պարեաւ քանն և հինկ.

կամ երեսուն, տեսան

եին զյն զի գնայր ի վե

րաց ծովուն: Եւ մերձ

եր ինապն՝ զարհուր

եցան յոյժ:

Եւ առնէ զնոսա, եւ

եւ. մի երկընչիք:

Եւ կամ եին ընդունել

ըզնա ինապն: Եւ վաղ

վաղակի՝ եհասնապն

յերկիրն յոր երթ

այ ին:

ԱՅԼԻՒՆԱՅԻՐ

ԱՌԼՈՎՈՐԴԻԱ ԱՐ

կայր յայն կոյս ծով

ուն. տեսաներ թե

այլ նաւ ոչ գոյրանդ,

բայց միայն ի միոյն

յորմտին աշակերտքն:

Յ

Տ

Դ

ՏՏ

Մ

ԿԵ

Ը

Յ

ՏԲ

և զի չէր ճտեալ յս ընդա
 շա կերտան իւր ինսպն,
 բայց միայն աշակերտքն
 նորա գրնացին:
Երև այլ նապօ գաին
 ի տիբերեայ, մա՛ւ ա
 յայնտեղի որ զհացն
 կերան: Իսկ իբրև ե
 տես ժողովուրդն եթէ
 յս ոչէանդ՝ և ոչ աշա
 կերտքն նորա, առին
 նոքա զնապն: և ե
 կին իկափ առնաւ ում
Իւրնորեղ զյս:
Իբրև գտին զնա
 յայն կոյս ծովուն, առ
 են զնա: ու աբբի երբ
 եկիւ այսր:
Աստասխանն էւո նո

ցա յս ևասե: ամեն
 ամեն ասեմ ձեզ:
 Խընդրեք դուք զիս, իբր
 ոչ եթէ զինչանա ինչ
 տեսեք: այլ զիկերայք
 իհացե անտի և յապե
 ցարուք:
Ինծայք գործ եղեք:
 մի զկորուստ ական կե
 րակորն, այլ զկերա
 կորն որմնա իկեանան
 յառ իտ եսա կանու:
 զոր որդին մարդոց ոյ
 տացե ձեզ քաջի գնա
 հայր կնք եաց ամ:
Լսեն զնա՝ զինչ
 ասն իյեմք՝ զի զգոր
 ծան այ գործ եացուք:
Աստասխանն էւո յս

և ասէ ցնտաւ օ արե
գործնայ օ զի հատաւ
ամբիք յայն զորաւ ա
քեացն նա օ

ՏԳ **Ա** անցնա օ զինչ
նշան ատենիցես զի
տեսցուք և հատաւ
ցուք օ զինչ գործիցես օ

ՏԴ **Ա** արքն մեր կերան
զմանանայն յանապա
տիանք օ որպէս և գր
րեալէ հայ երկնից
ես նոցայ ուտել օ

Ա անցնա յս
ամեն ամեն ասեմ ձեզ
եթէ ոչ մոզսես ետ ձեզ
զհայն յերկնից օ այլ
հայրն իմտայ ձեզ զհայն
յերկնից զձի մար իտ օ

յ	ճ	հր	շ
ՏԳ	ձեռ	հե	
ՏԴ			

զի հայ յայն որի ձան էն
յերկնից և կեանս տայ

աշխարհի օ

Ա անցնա օ մի
յամենայն ժամ տու ր
մեզ զհայն զայն օ

ՏԵ **Ա** անցնա յս
եսեմ հայն կենաց օ

ՏԶ **Ա** որպէս ատիւ ոչ քաղ
ցիցես օ և որ հատաւ
յիւ ոչ երբ եք ծարա
եսցի օ այլ ասացի ձեզ
թէ տեսեք զիս և ոչ հա
տաւայք օ

Օ ամենայն զորտայ
ինչ հայր օ ատիւ եկես
ցի օ և որ պայտիս ոչ
հանից արտաքս օ

ՏԷ **Օ** եիջի ես յերկնից

յ	ճ	հր	շ
ՏԵ	ՏԶ	ՏԷ	ՏԸ
ՏԶ			
ՏԷ	ՏԸ	ՏԹ	ՏՐ

որ զի զկամս իմ արարից :

Ս Երանջեին զնմանե

այլ ըզկամս այնոր իկ

հրեայքն զիասայ Թե

որաւ աք եացն

եւ եւ հացն ի ջեալ յերկ

զիս :

նից : և ասեին ոչ ասե

ԲԱՆԵԼԻԱՄ

յն որդին յովսեփոս զոր

ԺՆԱՐԻԱՐՈՅ ՈՐԱՐ

ոց մեք պիտեմք զհայր

աբեացն զիս : զի զամ ե

ւ զմայր : իսկարդ

նայն զորեւս ցիս հայր

զիարդ ասե եթե ես

որ կորուսից ինմանե :

յերկնից իջի :

այլ յարուցից զնա յառ

առասխանի ետ յն և

որն յեւն ում :

ասե ցնոսա : մեք թ

Լ յսեն կամք հար

մնեք ընդ միմեանս :

իմոց : զի ամենայն որ

որդ կարե զալ առ իմ ե

տեսանիցե զորդի և

Թեոյ հայրն որ զիս առ

հաւատացցե ինայ :

աբեաց ձգեացե զնա :

ընկալցի զկեանս ըն

և եւ յարուցից զնա

յառ իս եւ ականս : և եւ

յառ որն յեւն ում :

յարուցից զնա յառ որն

Գ թեալե իմարդարեւ,

յեւն ում :

և եղիցին ամենեքեան

յ ը մի շ
ճ

յ ը մի շ
ճ
Կ

որսեալք յայ ասենայն
որ լսէ ի հարկէ և ուսանի
դայ առիւս ։

46 Ըբող եթէ զհայր որ
որք տեսեալ իցէ ։ եթէ
ոչ որէն յայ ։ նաեւ տես ըզ
հայր ։

48 Ընսամեն ասեմ
ձեզ ։ զի որ հաւատայ
ընդունի զկեանսն յառ
իտեն ակամա ։

47 Ընեմ հայն կենաց ։

47 Ըարքն ձեր կերան զմա
նանայն յանապատ ին ։
և մեռան ։

Ըսէ հայն որ
յերկն ից ի ջեալէ ։ զի որ
ուտիցէ զք ի սմանէ ։ մե
մեռան իցի ։

յ	յ	յ	շ
յա	ճԷ		ճԷԶ
յԲ			
յԳ	ճԷ	ճԷ	ճԷ
յԴ			

45 Ընեմ հայն կենդանիոր
յերկն ից ի ջեալ ։ եթէ զք
ուտիցէ ի հայն յայսմա

նէ ։ կեցցէ ի յառիտ եան ։

Ըհայն զորեն տայ
մարմ ին իմէ ։ զորեն տայ
զսան կենաց աշխարհի ։

49 Ըարտունջ էին ընդ մի
մեանս հրեայքն և ասե
ին ։ զի արդ կարէ տայ
տալ մեզ զմարմինս ի որ
յուտ ել ։

Ընէ զնոսա յս ։ աս
են ամեն ասեմ ձեզ ։ ե
թէ ոչ կերի ջիւք զմարմինս
որդոց մարդոց ։ և արք
ջիւք զար ինն նորա ։ ոչ ո
ւսիք կեանս յանձ ինս ։
Ը ուտեմ զմարմինս իմ ։

յ	յ	յ	շ
յԵ	ճԷ	ճԷ	ճԷ
յԶ	ճԷ	ճԷ	ճԷ

և ըմբէ՛ զարիւնիս. ունի՛
զկեանան յառիտեանս :
և եւ յարուց ից զնա յառ-
որուն յետն ում :

ԿԵ **Օ** իմարմինս իմ. ճշ
մարիտ կեղանկութե :
և արիւն իմ. ճշմար իտ
ըմպելիս :

ԿԸ **||** Խոտե՛ զմարմինս իմ,
և ըմպե՛ զարիւնիս, յիս
բնականս : և եւ ինմա :

|| Ըսկեաւաւ աք եւց
զիս կենդանիս հայր-
և եւ կենդանիս վառ
հաւր : և որոտեմն զիս
և նա կեցցե վառն իմ :

|| Զսե հայն ուր յերկ
նից իջեալ :

|| Զորախ կեղանկարքն

ձեր զմանանայն և մեռան :

որոտե՛ զհայն զայն :

կեցցե՛ յառիտան :

Օ այն ապա ի թողութի

դեանն յուսուցանելն

ի կապառնաւ ում :

|| Բազումք յաշա կերտ

այն իբրե լուան. ապ եւ

իսինաւ երանդ այդ : ում

կարե լսել դմայ :

|| Բրե պիտայն յս յանձն

իւր, եւ թե տրան լին վառն

այնորիկ աշա կերտքն :

աւե ցնտա : այդ գայթ

ազդեցուցանե զձեզ :

ԿԹ **||** Եկարդ եւ թե տեսանի

ցեք զորոք մարդոյ զիե

լանիցե որեւր զառաջինն :

Հ **||** Զսկինե կեղանկարար :

յ	Տ	մ	շ
ԿԵ	ՏՁ	ճԿԵ	ճԿԶ
ԿԸ	ՏՁ	ճԿԵ	ճԿԶ

յ	Տ	մ	շ
ԿԹ	ՏԶԵ	ճԶԵ	
Հ	ՏԶԵ	ճԶԵ	

ճարմին ինչո՞ւն էր փոփոխուողը :
Հա Բաննս զորես խա-
 սեցայ ընդ ձեզ՝ հողիե
 և կենանք :

Ս Են ոմանք ի ձեռ
 որոն հաւատան :

Հբ Բանդիգիտեր յս իսկ
 ըզբանե, ոմէնայնոք իկ
 որոն հաւատան : և ոմ
 այն որմանս եղոյնէ փնա :

Հգ Իսակեր . փանայնորիկ
 ասացի ձեզ թեո՞ւնք կա
 ռե քաղաքիս՝ եթե ոմ ի
 ցե նաև տըրեալի հարեիմ :

3 Երանանե բազումք
 յաշակերտացն նորա զո
 քան յետս . և ոմ ևս չըլե
 ինչնդ նաև :

Լ Են յերկոսա

անս աշակերտան : Տի Թե
 և դո՞ք կամ եք երթալ :

Հդ Կատարանի ետ նաև
 սխմոն պեհոսա : ոմ

առ ոմ երթեցոք՝ բան
 կենայ յառ իսկնա կա
 նայ ոմնիս : և մեք հաւա

տացաք և ծածեաք՝ եթե
 դո՞ք եսքնս որդի մյ :

Հե Կատարանի ետ նոցայն :

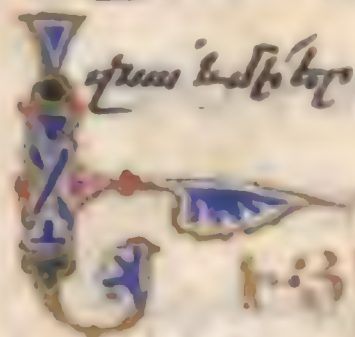
ոչնո՞ւն զձեզ զերկոս տա
 անադ ընդր եցի : և մեք
 ի ձեռն աստանայե :

Լ Իսակեր քանիսն եան յո
 դայե . սկարեմաւոցոյ :

զի նա իսկմանս եղոյ եր
 փնա և մեք յերկո տա

անիցն :

ԻՅԱՐ ԼՅԱՐ

յ	ճ	ճր	շ
հա			
հբ	ճհբ	ճկա	
հգ			

յ	ճ	ճր	շ
հդ	ճհդ	ճե	շդ
հե			

ԲԻԿԶՐԵՐ ՏՈՒԿԱԼ

իլեա : քանզիսն կամերի
հրե աստանի շրջել : զի
ինտրեին զնայ հրեայքն
արգան անել :

Եւ զի մերձ տարնն հրե
իւր տաղատարա հարայ :

Եւ ան զնա եղբար
քնն նորա : զնա ասա ի
ներձ ի հրե աստանն :
զի նաչա կերտք քո տես
ցեն զգործանքոյ զորգոր
ծես : զկոչդքն որի ծա
ծուկ ինչ գործե : և ինտ
րե ինքն համարձակ լի
անել : եւ թե զայդ գործես
յայտն եւս զանձն քոյ աշ
խարհի : քանզի ե եղբ
արքն իսկ չեին չառ աստա

ցեալ ինայ :

Եւ ան զնա յն : ծա
մանակ չեէ հառ ետը :
բայց ճեր ժամանակ յա
մենայն ժամոս պատրան
տե : ոչ կարե աշխարհա
ասել զձեզ : բայց զիս
տոնայ : զի ես վկայեմ
վանն նորա, եւ թե գործքն
իւր չարութեանն են :
դուք երթայք ի տարնն
յայն : ետն երթամ ի
տարնն յայն : զի իմ ծա
մանակ չեէ ցեալ :

Եւ ան իբրե ասայ :
ինքն մնայ անդէն ի գա
լիլեա : իբրե եղին եղ
բարքն նորա, ապա և
ինքն եղ ի տարնն : ոչ

տարա

յայտնի՝ այլ իբրեւ ի ծածոցն ։

Լ Կրե՛ այքն խնորե
ին զնա խառնի մեղ և
ասեին՝ ո՞ր իցե՛ նա ։

Ի քրթ մեջ ինքեղ զնր
մահե ի ծողովորդան ։

Լ Եսքնասեին թե բա
րեոցե՛ , այլ քնասեին ,
ոչ՝՝ այլ մոլորեցորդա
նե՛ զծողովորդն ։

Լ Ինչոք համարչ ապ
խառնեղ զնմանե՛ վա
նըն երկ իող ին

հրե ից ։

ԲՐԵՒՄԱՆՆ

ԸՆԴՈՒՄԵՆՆՆԻՆ

եղ յն խառնարն և ու
սուցանեղ ։

Օ արմանային հրե

այքն և ասեին՝ զիարդ
զգիրա գիտե՛ աս , զի ու
սեալ բնա՛ չեք ։

Լ ասախանի՛ ետնոցա
յն և ասե՛ , իմ վարդա
պետո՛ թիւնա չե իմ ,
այլ այն որիկ որ առ ա
քեացն զիա՛ : Եթե ոք
կամի՛ զկամա նորա առ
նեղ՝ զիտապե՛ վանն
վարդ ապետո՛ թեանա ։
յայ իցե՛ արդ ետեք՝ և
թեես ինչ յանձնե իմե՛

խառնիմ ։

Լ Եյանձնե իոր մե
խառնի՛ , փառա անձին
իորում խնորե՛ : Իսկ
որ խնորե՛ զփառա այ
նորիկ որ առաք եացն

զնա : ըստ ճշմարիտե,
և ան իրաւոր թիւն ոչ
դոյ ի նմայ :

|| Զմովսեան ետ ձեզ
զարեանն : և ոչոք ի
ձեռն լառնե զարեանն :
զի խնդրեք զիս սպանան
առաւ խանի ետ ժո
ղովորդն և ասե . որն
դոյ եքեզ : ո՞ր խնդրե
զքեզ սպանան ել :

|| աստաւ խանի ի ետ նո
յա յս և ասե : զործ
մի զործ եցի . և ամեն
էք ին զարմայեալ էք :
զանն այնորիկ մովսե
ան ձեզ՝ Թլփատ ու
թիւն : զի ոչ թե իմով
սեսեկը . այլ ի հարց

անտի : և ի շաբաթո
թլփատեք զմարտ :
|| սկարդ եթե Թլփա
տու թիւնատնու մարդ
ի շաբաթո, զի մի ար
եւքն մովսեան լուծցին՝
ընդիս յասուցեալ էք .
զի ողջոյն իսկ մարդ
բռն կեցի ի շաբա

Թո :
Ի ԲԱՐՈՒ ԱՉՈՒ
ԴԱՐԻԿ , ԱՏԼՈՒՂԵՂ

դատաւորան արար էք :
|| անին տմանք յեմ
այդոյ անտի . ոչնա է
աս զոր խնդրե իմն սպա
նանեղ : և աս ասիկ յայտ
նապեն խառսի . և չա
սեն ինչ ընդ դմա : զու

յի արդեաւք և իշխան
քն գիտացին թէ աս

եցեքսն ։

Ալլա գիտեմք
որստիէ ։ իսկ քսն յոր
ժամ գայցէ՝ ոչոք գիտե

որստիէ ։

Աղապետաց յս ի
տաճարին ։ որսուց աս

սէր և ասեր ։

Հգ **Ա**ղիս գիտեք ։ և որս
տի եմ գիտեք ։ և յամս
սե իմսե ոչ եմ եկեալ ։
այլէ ճշմարիտ որսու
աքեացն զիս ։ զոր դուք
ն ոչ գիտեք ։ ես գիտ
եմ զնա ։ զի իմամս ետակ
եմ ։ և նա ասաքեաց զիս ։

Հե **Ա**լլա զիս զնա որսեղ ։

և եղ ի ճեռաց արցա ։ և

ոչոք արկ ինա ճեռն ։

զի չէ եր հասեալ ժամս որ

Հե **Ա**լլա զիս ի թողուր

դենէն հարատաց ին

ինա ։ և ասեին քսն

յոր ժամ գայցէ ։ մի թէ

ատելի ինչ նշանա աս

սիցէ ։ քան զոր սայսա

Ալլա փարիսեցիքն

զարտունջ թողուլ ըր

դեանն ըզնմանէ ։

Հթ **Ա**լլա զիս քաջա

նացապետքն և փարե

սեցիք ։ սպասաւ որս

զի կալ զին ըզնա ։

Հ **Ա**լլա քսն ։ փոքր մի

ժամանակ ընդ ձեզ եմ ։

և երթ ամ ասայն որ աս

յ	յ	մ	շ
հ	հ	ա	ա
հ	հ	ա	ա

յ	յ	մ	շ
հ	հ	ա	ա
հ	հ	ա	ա

որաք եայցլն զիս :

Ճա
4

Օ ընդի եցեք զիս և ոչ
զըտան եցեք : և ուր
եան երթամ, դուք ոչ
կարեք զալ :

Ա սեն հրե այք ն
ընդ միմեանս : Իսկ յո
երթայցե դա՛ զիմեք
ոչ զտան եցեք զդա :
մե թե Իսփիհոս հեթ
անասաց երթայցե և
տառցան եցեք հեթան
ոս : զինչե բանն
զորասաց, Ինդրեցեք
զիս և ոչ զտան եցեք :
և ուրեան երթամ, դուք

ոչ կարեցեք զալ :
ԱՅԻՔ. ՆՈՒՄ
ԱՌՈՒՐ ԱՆԾԻՈՒՄ

յ	Տ	Տ	շ
Ճա	ՏԿե	ՃԾԹ	

նին կայր յն, աղաղ ա
կեր և ասեր : Եթե դ
ծարաւ ե՛ իցե՛
եկեացե՛ առ իս և արք
ցե : և ուր հաւատայ յիս
որպէս և ասեն զիմք :
զեմք յորովայնէ նորա
բողոքեցեն լոց կեն
դան ու թեան :

Զ այսասեր, վաս ն
հուրոյն զոր ընդունե
լոց ե ին ուր հաւատաին
իսա : զի զնէր հոգի :
քանզի յն զնէր փառ
առ ուր եալ :

ՃԲ
Է

Ա մանք ի ծողովորէն
են իբրե լսեն զբանա
ղայս : ասեին, սանե ճշ
մարիտ մարգարէն :

յ	Տ
ՃԲ	ՃԷ

24 յեքնասեին ասեքսն :

սկ կեպնասեին՝ մի
Թե ի զալիլէ է՞

զալոյ եղէ քն : ոչ գիտ
ասեն եւ Թե իզատ ակէ
դատ Թի , և ի բերդէ եմ
զեղլէ որ դատ ի թներ
զալոյ է քն :

27 Ի եղև հերձրած ի մէջ
ժողովրդեանն վասն որոք :

28 Ի տմանք ի նոցանէ կա
մեցան որնել զնա : այլ
ոչ ոք մտնայ ի նա ձեռն :

29 Ի եկին անդրէն սպա
սառորքն առ քահանայա
պետան և փար իսեցին :
և ասեն ադա ցնոսայ
ընդեր ոչ ամէք զնա այսր :
աստասխան ի ետ որն

սրպա սառորքն և ասեն :

ոչ երբեք այնպես խառ
եցաւ մարդ որպէս այսն :

աստասխան ի ետ որն
նոցա փար իսեցիք և
և ասեն : մի Թե և դուք
մոլորեցարոք : մի Թե
դք յիշխանայն հաւա
տայ ի նա , կամ ի փար ի
սեցոց : այլ այն խառ
ամոթ ամբ ոխ , որոչ գի
տէ զարեան , և նրդ
ովեալք են :

Ի սէ նիկողեմ ոս ,
որեկեայնէր առնա զիշ
երն յառաջագոյն , և
մի էր ի նոցանէ : մի
Թե առեկնքն մեր դա տ
ին զմարդ եւ Թե ոչ լսեն

Յ	Տ	Տ	2
24	է		
27			
28	մի	միք	մի
29			

ինչ շախ ինմանե . կամ
գիտեն զինչ գործե :
|| աստախանի՝ ետուոն
շրմա և աս են : մի թե
և դո՞ւ ևս իգալիլե եկես :
քննեն և տես , զի մար
դարե իգալիլե . ոչ

յառնե :

Կ ԸՆԱՅԻՆԻԻՄ

Քանչ իւրոք իտեղիւր :
Իսկ յս գնաց իլեառն
Հիթենեաց : և ընդ առ
առ ատուս դարձեալ էին
Իտաճարն : և զայլ ատ
սա ամենայն ժողովոր
դն , և ուսողաներ զնոսա :

|| Ժն քահանայ ա
պետքն և փարիսեց իբ
կին մի ըմբոսեալ ի շոտ

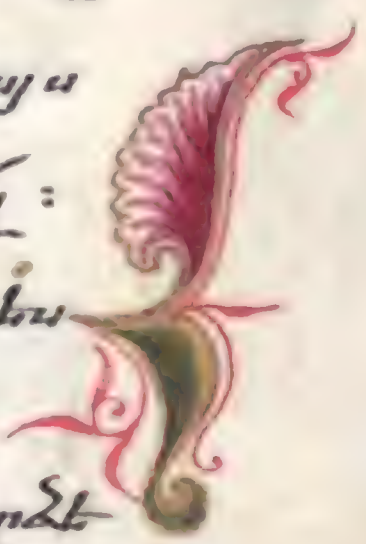
Թեան և ևկացորց եալ
զնա առաջի , աս են :
վարդապետ՝ կինս այս
ըմբոսեալ՝ ինքն յայտ
նապեն շնաց եալե : և
յարեկան մովսես մեղ
պատրու իրեաց , զայս
պիսիս քար կոծել :
արդ՝ դո՞ւ զինչ աս ես
վասն դորայ :

Չ այս ասեին փորձե

լով զնա՝ զիտնիցինամ
բաստանու թի զնմանե .

|| և իսկ իտուն արհնա
ելով՝ զրեք մատամբն
յերկրի :

|| Բրե ատիպեցին ճար
ցանելով զնա , հայե
ցեալ ի վեր , ասեցնոսա :

ան մեղն ի ձեռն չառիս
 ան ընկեացէ քար ի վե
 րայ դորա ։
 Եւ արձեալ ի խոնարհ
 հայելոյ՝ դրէր յերկրի ։
 Եւ զլուծալ՝ ելանէ ին
 մի ըստ միջե՝ սկսեալ
 յատմանոցն մինչ և
 ցվեր ընան ։ և մնաց միայն
 յն ։
 Եւ ինն կայր առա
 ջի հորայ ։
 Եւ առաւելանի ետ յն և
 ասէ զնա ։ Կին դու
 որք են ։ ոչ որ զգեղ դա
 տապարտ եաց ։
 Եւ ասէ, ոչ ար ։
 Եւ ասէ յն ։ և ոչ եւ
 դատապարտեմ զգեղ
 երթ. յայսմ հետէ մի

մեղանց եր ։
ԱՅԻԱ.
ԽԱՆԱԷՆԻԱՆ ԸՆԴ
 անա յն և ասէ ։
 Եւ նմ լոյս աշխարհի ։
 որ զան զկնիմ, ընդխա
 ար մի գնացէ ։ այլ ըն
 կալ չի՝ զլոյսն կենաց ։
 Եւ ասէ զնա մարտե
 ցեքն ։ դու վասն ան ձ
 ինքոս վկա ես, և վկայոս
 թիւս լոյ չե՝ ճշմարտ ։
 Եւ առաւելանի ետ յն և
 ասէ զնոսա ։ Թեպէտ
 և ես վկայ եմ վասն ան
 ձեռն իմոյ, վկայոս թիւ
 իմ ճշմարտե ։ զի զի
 տեմ ուստի եկի՝ և յո
 երթամ ։ Բայց դուք ոչ

գիտեք որ աստի էկի, կամ
յո երթամ

որք ըստ մարմնի ոյ
դաստիք և ասոյ դաստիմ

և ոչ զորք = թեպետ և դա
տիմ և սոյն դաստաւաւ

անն իմ ճշմար իմ է =
զիչեմ միայն = այլեւ

և որ աստեպեմն զիս չայր =
յաւրեմն իսկ ճեր

զորեալէ = թէ երկ ուր
մարդոց վկայութիւն

ճշմար իսկ = ես եմ որ
զրկայեմ վաան իմ և զը

քայէ վաան իմ որ աստ աս
քեանցն զիս հայր =

սեինցն, որ ինչայրքո =
աստ աստիան իւր յա և աս

սեցնոսա = ոչ զիս գի
24 24 24 24

տեք և ոչ զհայրն իմ =
եթէ զիս գիտեիք և զ

հայրն իմ թերևս գիտեիք
այսքանա խառն

դաւ իտան զան ճ ին
յոր ժամ որ աստ ցանկի

տաճար իսկ = և ոչ
կարաւ զնա, զիչեմ

հասեալէ Ը
ժամնորա =

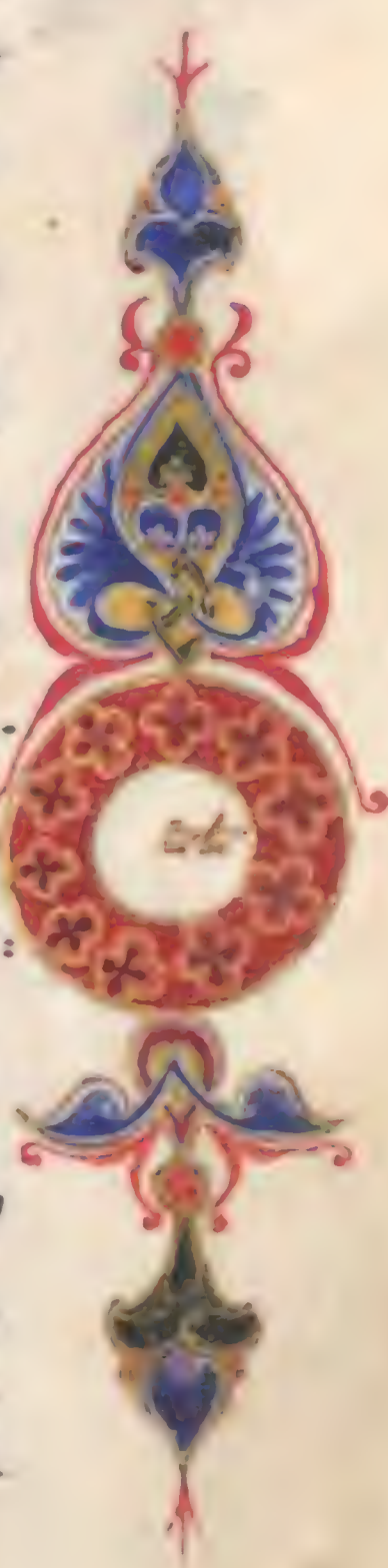
26 26 26 26
նա երթամ, և իմնոր է

ցեք զիս և իմնոր ճեր
մեռան իջիք = զիտը

եան երթամ, դուք ոչ
կարեք պալ =

սեին հրէայրն =
մեթէ զիտը ին երթայ

26 26 26 26
26 26 26 26

յէ, զիսակ թէ արեան
երթամ գոգնդկարէր զալ:

Երեսէ՛ցնոսա: գոգն
նիդք ուստ աստիւնք: և
ես ի վերոստ անտի եմ:
գոգն յաշխարհէ աստի
նք: և ես չեմ յայսմ աշխ
արհէ: Բայց ասա ասի
ձեզ՝ թէ իմեղս ձեր մե
ռանկցեք: զի թէ ոչ հաւ
ատաց յեք թէ եմ եմ: մե
ռանկցեք իմեղս ձեր:

Երեսէ՛ցնոսա: գոգն ուն:

Երեսէ՛ցնոսա յն:

Նախն: զի ես աստիւնսկ
ընդ ձեզ: Բայց ում են
ուրեմ զան ձեր խառնել
և քառել: այլ որաւ աք
եայն զիս: ճշմարիտ է:

Երեսէ՛ցնոսա յն: Երեսէ՛ցնոսա յն: Երեսէ՛ցնոսա յն:

Երեսէ՛ցնոսա յն: Երեսէ՛ցնոսա յն: Երեսէ՛ցնոսա յն:

Երեսէ՛ցնոսա յն: Երեսէ՛ցնոսա յն: Երեսէ՛ցնոսա յն:
յոր ժամ բարձրացուցա
նիցեք զորդի մարդոց:
յայն ժամ գիտաս թէ
եմ եմ: և յանձնե իմմ ե,
ենդ ոչ ասնեմ: այլ որ
պես որայց զիս հայրնիմ.
զայն խառնիմ: և որաւ
աքեացն զիս՝ ընդինէ:
ոչ եթող զիս միայն: զի
ես հաճոյն նորա ատ
նեմ համապաղ:
Երեսէ՛ցնոսա յն: Երեսէ՛ցնոսա յն: Երեսէ՛ցնոսա յն:
Բայց ում հաւատացին
իսա:

ԵՄԻՆԻՅԱՆ

ՆԵՐԷ ԼՅԱՆ ՆԱԻԿ

տայեալս : եմէ դոք

կացիք ի բանի իմորմ,

ճշմար իմ աշա կերտք

իմէք : և ծանօթիք զճշ

մարտութիւնն : և

ճշմարտութիւնն ազ

ատեցե զձեզ :

առաւ խանի ետ որն

նշմա և ասեն : զա և

ակ աքրա ամսո եմք

և ոչ ումէք երբեք ծառ

այեցաք : դու զիսորդ

ասեա թէ ազատք լի

նիլէք :

առաւ խանի ետ նոցա

յն, ամենամէն աս են

ձեզ : Թէ ամենայն որ

առնէ զմեզս՝ ծառայէ

մեղաց : և ծառայն ոչ

յառ իտեան կա իտան :

Իսկորդին յառ իտեան

կայ :

Ակարդ եմբորդին

լի ձեզ ազատ եցուցե,

ճշմար իմ ազատք լինիլէք :

Իտեմ զիշատակ աք

րա ամսո էք : այլ իմորդ

բէք սպանանել զիս : զի

բանի իմոյ չիք տեղի

ի ձեզ :

Ազար տեսի առ հար և

իմո միառ սիմ : և դոք

զոր լուարտք ի հարեմ

ձերմե առ նեք :

առաւ խանի ետ որն

նմա և ասեն, հայր

մեր արքա համե
 և ցնոսա յս և
 թե որդիք արքա համե
 եիք՝ զգործսն արքա
 համե գործեիք ։ այլ
 այժմիկ իմարեիք սպան
 անել զիս ։ զայլ մի
 որ ձեզ զճշմարտութ
 թեան խառնեցա զոր
 լուսն ի հարե իմե ։
 զայլ արքա համ ոչ ա
 ռար ։ որոք անելիք
 գործս հարն ձերոյ ։
 և ցնոսա ։ մեր
 խառնելու թեան չեիք
 ծընեալ ։ միեջայրմեր
 անձ ։
 և ցնոսա յս ։
 եթե անձեր հայր ձեր

սիրեիք արդեաք զիս ։
 զի ես յայլ ելի և եկի ։ և
 ոչ եթե յան ձեռն ինչեկի
 այլ նա արաք եաց զիս ։
 և ցնոսա զիս ։ և իմ
 որոք ոչ գիտեք ։ վասն
 զի ոչ կարեք լսել զբանսն ։
 և որք ի հարե սատա
 նայեիք ։ և զցանկո
 թեան հարն ձերոյ կա
 մեք ատենել ։ զի նա մար
 դա սպանել իմ ինչ զբանսն ։
 և ի ճշմարտութ թեան ոչ
 եկաց ։ զի ոչ գոյ ճշմար
 տութ թեան ինձայ ։ և
 յորժամ խառնեցի ստա
 յերոց անտի խառնի ։
 զի ստա և հայր նորա ։
 և ցնոսա զի զճշմարտութ

Թիւնն խառնիմ. ոչ հաւա

տայք ինձ :

|| Ի ձեռն յանդիմանե
ղիս վասն մեղաց : Ե
թե զձնար իմն ասեմ,
ընդեր ոչ հաւատայք ինձ :

|| Ընչ յայ, զբանս այ
լլաւ : Ե դուք վասն այ
նորիկ ոչ լսեք զի չեք յայ :

|| Կատարեալսն ի՛նչ ասեմ
հրեայքն և ասենցնաւ
ոչ բարեոք ասեմք մեք,
Եթե սամարացի ետդո՛ւ
և դե՛ գոյ ելքեղ :

|| Կատարեալսն ի՛նչ ասեմ և
ասեմ : յիս դե ոչ գոյ,
այլ կատարեմ զհայր իմ,
և դուք անարդէք զիս :
Ես ոչ խնդրեմ զփառսիմ :

Ե՛ որ խնդրեն, և դատի :

|| Դեռ ասեմ ասեմ
ձեզ : Եթեդ զբանս իմ
պահեցե՛ք, զմահ մի՛
տեսցե՛ք իյաւ իտ եան :

|| Եսնցն հրեայքն :
արդ զիտացայք Եթե
դե՛ գոյ ելքեղ :

|| Բռահամ մեռաւ
և մարդարեքն՝ և դու
ասեա Թեդ զբանս իմ
պահեցե՛ք մի՛ ճաշակեա
ցեզմահ յաւ իտ եան :

U Եթե դու մեծ ինչ
դեցես քան զհայրնմեք
աբրահամ որ մեռաւ,
և մարդարեքն մեռան :
արդ՝ դու զո՞ւտնեսդքեղ :

|| Կատարեալսն ի՛նչ ասեմ :

Եթէ եւս փառաւորեմ
 զանձնեմ. փառքն իմ
 ոչ ինչեմ: Եւ հայր որ
 փառաւորե զիս. զորմե
 դուք ասեք Թեւ ճշտեմ
 և ոչ ճանաչեք զիս:

Լայց ես գիտեմ զիս:
 Եւ եթէ ասեմ Թեոյ գի
 տեմ զիս. ճեղ ըմ ան
 ստաւ լին իմ: Եւ զգի
 տեմ զիս. և զբան ըտրա
 պահեմ:

Լբաւ համ հայր
 ճեր. զանկացաւ տես ա
 նել զաւրիմ: Ետեմ և
 որման եղև:

Լսէն ցնա հրեայ
 քն. յիստնամ. զնկա
 քոյ՝ և զաբաւ համ տեսեր:

Լսէն ցնա յաւան
 ասեմ ասեմ ճեղ. յա
 տալքան զլին եղևաբ
 ահամեմ եմ ես:

Լեմս ասեմ. զիարկ
 ցնա իմ երաւ ըտրա: և

Լսոյսեմ և ել զնայ ի
 տաճար ե
 անտի:

ԲԻՆԵ ԶԻՆԱՆ
ԱՆՑԱՆԵՐ ԵՐԵՄ
 պրմի կոյր իծնե: հար
 ցնա ցնա աշակերտք ո
 ըտրա և ասեմ. տալքի
 ոյր զնասե: տորայ
 Թե հաւր և ճաւր իւրոյ
 զի կոյր ծընցի:

Լատասխանի ետյա
 ոչ ըտրա զնասե. և ոչ

հասրեմատիւրոյ՝ այլ
 զի յայտնի լիցին գործ
 քնայ իդմա։ և ինչ
 պատուէ գործել զգործս
 այնորիկ որստաք եացն
 զիս, մինչ առտի կայ։
 Կա՛ զիշեր յորժամ ոչոք
 կարեցէ գործել։ մինչ
 դեռ յաշխարհի եմ, լոյս

եմ աշխարհի։
Օ այս իբրեւ ասաց
 եմ ոչ ի գետին։ և առ
 ար կառ ի թգոյն, և ծե
 փեանց զկապն ի վեր այ
 աչաց կորսին։ և ասե
 ցնա։ երթ լըսա յառա
 զանին սեղութամայ, որ
 թարգմանի առ արեւոյ։
Չ որպէս լըսացար, եկն

և տեսան եր։

Ահ դրացիքն և որոյ
 տեսեալնէր զնա յառա
 շագոյն թե մտրացիկեր
 ասեին ոչ ասէր որնըս
 տերն և մտրան այր։

Լ եպրն ասեին. տա ե։
 այլ քնասեին ոչ։ այլ
 հըմանէ նմա։ և ինքն
 ասէր թե ես եմ։

Լ սենցնա՝ իսկզի
 արդ բացան աչքքո։

Լ ապառ ասխանի ետ,
 այր մի որոտ յնա ասեն
 կառ արար և ծեփեանց զա
 շտմ։ և ասեցին, երթ
 ի սեղութամ և լըսա։ և
 Կա՛ լըսացայ և տեսան ծեփ։

Լ սենցնա՝ որեւո՛

Անցնուա, ոչ գիտեմ:

Ժնա առ փար իս եղիան
զնա որ եղբեմն կոյրնէր:

Ինչ շաբաթ յոր ժամ
ըզկապն արար յն. և ե

բայ զաչըս կուրին:

Արձեալ հարցանե
ինչնա և փար իս եղիւ:

Թէ զիարդ տեսանեա:

Ինչապէս ցնուա: Կար
եղ ի վերապաշայ իմոց. և
ըբայն և տեսանեա:

Անն տմանք ի փա
ռիսեցոցն, ոչ և այրնայն
յայ զի զշաբաթ ոչ պաշէ:

Եպրնաս եին, իսկ զի
արդ կարե մարդ մեղաւ
որ այսպիսի ոչ անա առնել:

Ինչն չեղաւ անգիմն իմոց:

Անն արձեալ ցկոյ

որն. որ զի ասեալ ան
նորա զի եբայ զաչս քո:

Ինչապէս Թեմարդարեա:

Ինչ հատապարհն հրե
այքն զնմանե Թե կոյրեր

և բայա: Մինչև կոչ ե
ցին զծնադան բացելոյն:

Հարցին ցնուա և ասեն.

Անն որդին ձեր զոր մե
դոքնասեւք Թե կոյր ծը
նաւ. արդ զիարդ տեսան:

Աստախանի ետուն ծը
նադքն նորա և ասեն:

Գիտեմք զի անն որդին
մեր: և զի կոյր ծնաւ:

Բայց զիարդ այժմ տե
սանե ոչ գիտեմք. և ամ

Թե ոչ եբայ զաչս քորա:

մէք ոչ գիտեմք : ցոյս
 իսկ հարցեք : Ինքնին
 իշտի հասեալէ : Ինքն
 իսկ խառնեցի վասն իոր :

Օ այս ասացին ծըն
 աղքն նորա . զի երկն չէ
 ին ի հրե իցն : քան զի
 ուխտ եղեալէր հրե իցն
 եթէ դք խոստովանեսցի
 զնա քն . իբաց կացցե
 ի ժողովորդ ենեն : վասն
 այն որիկ ասաց ինծն աղ
 քն նորա . Թէ ինքնին ի
 չտի հասեալէ . ցնա իսկ
 հարց եք :

Ե արձեալ կրկին անգ
 ամ կողեցին զայրն որ
 կոյրնէր և աս են ցնա :
 տոր փառսայ : մէք

զետեմք՝ զի այրն այն

մեղաւ որ է :

Ե նա ասէ . Թէ մեղաւ
 որ իցե՝ ես ոչ գիտեմ :
 բայց զայս գիտեմ . զի
 կոյրնէր և արդ տեսանեմ :

Ե արձեալ ասենցնա .
 զինչ արար քեզ : զի
 արդ եբայ զաչըս քո :
 աստախանն ի՛նտ նո
 ցա : այժմ ասաց ի

ձեզ և ոչ լըս ար ուք :
 զի կամեք միտանալ ամ
 լըսել : մեթէ և դորք
 կամեք աշակերտել նմա :

Ե ոք աս հայ հոյեին ըզ
 նա և ասեին : Ի՞նչ լի
 ջիւր նմա աշակերտ :
 մէք մոլսեա ի աշակերտք

եմք : մէք գիտեմք զի
ընդ մոպսեսի խառն ե
ցար ամ : զսա՛ ոչ զի
տեմք ուստի եցե :

Ատառախանի ետայրն
և ասեցնումս : այդ
իսկեն պանդելեք : զի
դուք ոչ գիտեք ուստի
եցե , և զիս զաշս երայ :
գիտեմք զի ամ մեղաւո
րայ ոչ լսե : բայց եթե
ամ ապաշտ որ եցե , և զ
կանա նորա առնեցե :
նրմա լսե : Եյառ իտ են
ից որ ոչ լուսա : եթե
եբայ որ զաշս կուրի ի
ծրնե կայր ծնելոյ : եթե
ոչ յայ եր պրն ալն ոչ
կարն որ առնել ինչ :

Ատառախանի ետառն և
ասեցնումս : իմեղս իսկ
ծրնեալ ես ամեն և ին՝ և
դու վարդ ապետ լին իս
մէր : և նանին զնաարտաք :

Լւան յս եթե համին
զնա արտաքս , և իբրեւ
գիտ զնա՝ ասեցնումս :

Դու հաւատան յորդի այ :

Ապատ առախանի ետ
և ասե : տր . ով ե զի հաւ
ատայից ինա :

Անեցնումս , և
տեսեր զնա : և որ խառն
իդ ընդ քեզ՝ նա ե :

Ինա ասե՝ հաւատամ

տր : և երկիր եպապ

նրմայ :

ԻՍԻՆՍՈՒՆ : Ի

ԴԱՐԱՆԱՐԱՆ ԵՎ Ի

յաշխարհայս : զի որ
ոչն տեսան են : տեսցեն :
և որք տեսան են : կոր
ասցին :

Եւ իմանք իմարիս եր
ոցն որք ընդ նմայն են :
իբրե լրան աս ենցնա :

Մեծեւեմք կոյրք եցեմք :

Ասեցնոս յս :
Եւ զկոյրք եւք : ոչ եր
ձեր մեղ : բայց արդ
ասեք թէ տեսան եմք
և մեղքն ձեր ի ձեզ հաս
տատ եմք են :

Անամեն աս եմ
ձեզ : որոչ մտան է ընդ
դուռն իդար ի թողա
րայ : այլ ընդ այլ երանե :

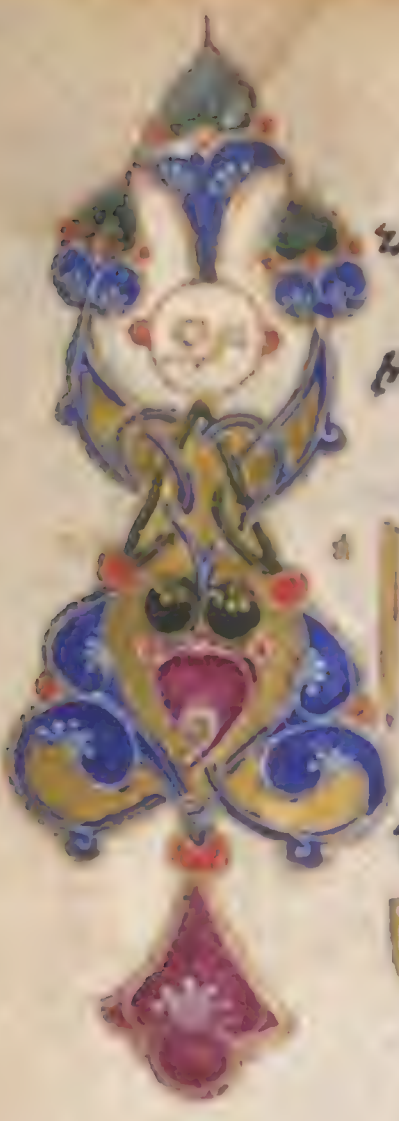
նա դողեւ և առաջակ :

Սկոր մտանէ ընդ դու
ռնն : հովիւ եղխարայ :
նրմա դոնապանն բանա :
և ոչխարքն ձայնի նորա
լրան : և զիւր ոչխարն
կողէ յանլրանե : և հանե
լղնոսայ :

Եւ յորժամ զիւրն զա
մենայն հանիցե : առա
ջի նոցա երթա : և ոչ
խարքն զհետ նորայ եր
թան : զի ճանաչեն լղ
ձայն նորա : զարտարի
զհետ ոչ երթիցեն : այլ
փախիցեն ի նմանե :
զի ոչ ճանաչեն զձայն
արտարայ :

Եւ այսատեկ ասայ

Նոցա յս, և նորա ոչ գիտե
 ին ելծե զինչեր ուր խառ
 աերն ընդհոսա :
 արձեալ ասեցնուսայս :
 ամենամեն ասեմ ձեզ :
 զի ես եմ դուռնն ոչխարաց :
ԼՏենք եսն որչառ
 ալ քանզիս եկին՝ գողք
 եին և առ ազակք : այլ
 ոչ լրանն նոցա ոչխարքն :
Ես եմ դուռն : ընդին
 ելծե որ մտան իցե՝ կեցցե :
 մըտցե՝ և ելցե՝ և ճարակ
 գլուցե :
Ե ոչ ոչ քայ, ելծե ոչ
 զի գողացի՝ և սպանցե՝
 և կորուսացե :
Ես եկի զիսկեանս ասնի
 ցեք : և առաւել և սորնիցեք :

Ես եմ դուռն : ընդին
 ելծե որ մտան իցե՝ կեցցե :
 մըտցե՝ և ելցե՝ և ճարակ
 գլուցե :
Ե ոչ ոչ քայ, ելծե ոչ
 զի գողացի՝ և սպանցե՝
 և կորուսացե :
Ես եկի զիսկեանս ասնի
 ցեք : և առաւել և սորնիցեք :

Յ	Տ	Է	Ղ
Ղ	ՃԺ		ՃԺ
Ղ	Է	ՃԺ	

զերայ ոչխարաց :

Դ ասկալ ևս ոչխար ք
 են իմ, որ ոչ են յայս լոմ
 գաւթե : և զայնս ևս
 պարտե ինձ ամեղայսր :
 և ճայնի իմոմ լըռիցեն,
 և եղից ինձ հաւտ, և մի
 հողի :

Ա ասնայնոր իկ սիրե
 զիս հայր իմ, զի են դնեմ
 զանձն իմ, զի միտս ասն
 զամստից զնա :

Ը զհանե զնա յին
 են, այլ են դնեմ զնա
 անձամբ իմով :

Զ իսանտ թիւն ուն
 իմ դնեղ զնա, և ի շի ա
 նտ թիւն տնիս միտս
 անգամ անտու զնա :

Յ
ԴԲ

զայս պատուեր ատի ի

հարե իմմե :

Ա արձեալ հերձուած
 լինեի իմեղ հրեիցն վա
 սընբան իցսայսոց իկ :
Բ ասեին բազումք ի
 նոցանե, դե գո ինմա
 և մոլեգնի : զի բնաւ
 լըսեք նմայ :

Ա ևս բնաւ են, այսպի
 սի բանք ոչ դիտա հա
 ըն են : մի թե դե կար
 եզազս կորի բա
 նալ :

ՅԵՐԵՄԻԱՍ

ԺԱՄ ՆԱԼԵԱԼԻԿ

Ը ն յեն, և ճաննե եր :
Բ շըլեղ յի իտամ ա
 ըն իտալինս սողովմոն :

Հորջ եղեն զնոյ ա-
հրեայքն և ասեն. մինչև
յերբ Թափես զոգիս մեր.
Եթէ դու ես քին. առայ
մեզ համար ձակ.
Աստասխանի ետ յս և
ասէ զնոսա. առայցի
ձեզ և ոչ հարատայք ինձ.
Չորժ մն զորեագոր
ծեմ յանորն հարի իմոյ.
Կոչին զկայեն. լսան իմ.
Այսոք ոչ հար ա-
տայք. զի չէ յոչ խար
այ անտի իմոյ.
Ի խարք իմ. ձայնի
իմոմ լսեն. և ես ճա-
նաչեմ զնոսա. և զկնի
իմ գան. և ես տամ զո-
ցա զկեանան յառիտ ե

նականա. և մի կորիցեն
ի յառիտ եան. և մի ոք
յափշտակեացէ զնոսա
ի ձեռայ իմոյ.

Այրն իմ որ ետ ինձ զ
նոսա. մեծեքան զամե
նայն. և ոչ ոք կար ե-
յափշտակել ի ձեռայ
հարի իմոյ. ես, և հայր
իմ, մի եմք.

Ենա առ ին հրեայքն.
զիքարկո՞ծ արապ եղան.

Աստասխանի ետ զո-
ցա յս. բազում գոր
ծա բարիս զուրի ձեզ
ի հարե իմմէ. զամնո
րոյ զործոյ ի նոցան ե-
քար կո՞ծ առնէք զիս.

Աստասխանի ետորն

նրմա հրեայքն և ասեն
 վասն բարոյ գործոյ
 ոչ ատենեմք զբեղ քար
 կոծ : այլ վասն հայ
 հոյտ թեան : և զի դու
 մարդես, և զանձն քո
 ան ատենա :

Որ ատեսիան ի Լոնոցա
 յս : ոչ յառեանն ձեր
 գրեալէ՝ Լուսապի թե
 անք իցեք : Իսկ եթե
 զնոսա անձնասէ առ
 որս բաննայ եղև, և չի
 մար թ եղծանել գրոյն
 Իսկ զոր հայր սրբեայ
 և առաքեայ յաշխարհ
 դուք ասեք թե հայհոյ
 եմ, զի ասապ ի թե ու
 դիւն եմ :

Թե ոչ գործեմ զգոր
 ծան հաւրիմոյ՝ մի հաւ
 ատապ ինձ : ապա ա
 թե գործեմ. թե և ինձ
 ոչ հաւատապք՝ սակայն
 գործոյն հաւատապեք :

Օր Իսկառաքելք և ծա
 նիլիք՝ Եթե հայր յիս :
 և ես ի հայր :

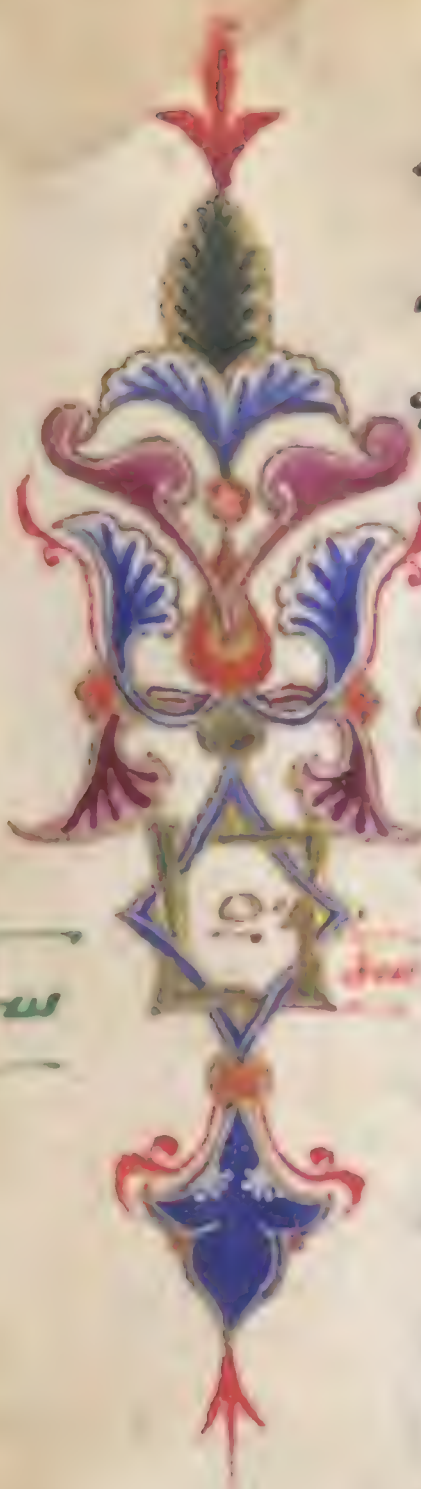
Եթե արձեալ խնորրեին
 ըզնա ունել՝ և եղ ի
 ձեռաց նոցայ :

Իզնայ մի ասնալամ
 յայն կոյս յորդանանու,
 Իսկեղին ուրեր յովան
 նես զառաջ ինն և մը
 կրտեր : և անտ լինել :

Եթե կին բազումք առ
 նայ և ասեն : զի յով

Ժա

Հաննեսն Նշանս Ենչ ոչ
 արար : բայց զամ և
 Նայն զորասաց յով ան
 Ինե վանն Նորա ճըշ
 ճար ին էր : և բազումք
 Հաւատացին Ի
 Նա անդ :
ԵՒ ԻՄ ԵՆԻ
ԱՆԴ ԵՆԶԱՐԱՆ :
 Ի բեթանիայ իգեղէ
 ճարիամայ և ճարժա
 Ի բեռ Նորա :
 Եւ յայն ճար Ի
 անէ . որաւծ զտրն Ի
 զով և ընջեայ զոտա
 Նորա հերով իւրով :
 որոյ եղբայրն զանգա
 րու . հիւ անդ եր :
 Եւ տաքեցին ատնա

քորքն Նորայ և ասեն .
 Եր : ահա ասիկ զոր
 դու սիրեիր ' հիւ ան
 դաց եայլե :
 Եւ բոլ լուսնյա , ասէ :
 այն հիւանդութեան
 չէ իմահ : այլ վասն
 փառացն այ , զի փառ
 աւոր լիցի որդի այ
 այն լու եկ :
 Եւ սիրեք յա զճարիամ ,
 և զճարժա զբոյր Նորա ,
 և զզանգար :
 Եւ բոլ լուսն Եւ հիւ
 անդ այ եայլե , զտեղի
 կալաւ անդէն ուրեքն
 աւ ուրա երկուս :
 Եւ այն յետայն որ
 Իկ ասէ զնոսա , եկայք

երթից ուր միտանալ

ի հոգի աստ ան :

Լ անցնայ աշտ
կերպի . տաքի : այ
մա ևս խնդրեին զքեզ
հրեայքն քարկոծատ
նել : և դարձեալ երթ
աս անդի են :

Լ աստանի անի ետ յն
ոչ երկոտասան ժամե
յառ ուր : եթեդք քան
ի տը ընջեան : ոչ գայ
թաղի . զի զլոյսաշ
խարհ իս այսորիկ տե
ամեն : ապա թե ոք
զընա պիշերի : գայ թ
աղի . զի լոյս ոչ գոյ

Օ ընդ հմայ :
այս իբրեւ ասաց :

յետպսորիկ ասեցնում :

շաղարու բարե կամ
մեր նմեայ : այլ եր
թամ զի զարթուց եց
ըզնա :

Լ անցնայ աշակեր
տքն : տր : եթե նմ ջ
եայ : ապա ապրի ի :

Լ յլյա զառն
մահուն շորա ասեր :
նոցա այսպես թըր ե
յառ : եթե զամենըն
ջեղի քնոյ ասե :

Յ այն ժամանկ յն
առ յայտն ապեա : զա
ղարու մեռաւ : և ես
տրան եմ զամեն ձեր :
զիդուք հաւատ աս
ջիք ինձ : զի ես չեի

անդ Բայցարդ եկալք

Երթիցոյք արեւա:

Ան թովմաս

անըտան եալն երկու ո

րեակ ցաշաւերու ա

կիցան իւր ան եկալք

Եւ մեք զիւրնդ անաւեոյցոք:

Կընյա եգիտ զնա

Հորեքաւ րեայ ի պեր եղ

մանի Եւ եր Բեթան

իւայ մերձյեմ. Իբր Ե

ասպարիտանք Հիւսդ

Ե տասան:

Ազոնք ի հրե եց

անտի եկեալեին առ

մարթա Ե մարիամ. զի

միտեթարեացեն զնոսա

Վասն եղբարն:

Արթա իբրե լըտ

Թէյնգայ Ընդ առ ալ

զընաց նորա Բայց

մարիամ նստեր անդեն

իտան:

Ան մարթայն:

Ան Ե Թէ աստ լեալեր

եղբայրն իմ Հիւս մեռ եալ:

Այլ Ե արդ զիտեմ, Ե Թէ

զորինչ խնդրեացես յայ

տայեք եղամ:

Ան ցնա յա յար

իցե եղբայրն քոյ:

Ան ցնա մարթա:

զիտեմ զիյարիցե, Եյա

րու Թեան յառ ուրըն

յետեառ:

Ան ցնա յա, Ես

իսկեմ յարու Թիւն

Կեանք. որ հաւատա

յիս՝ թեպետ և մեռանի՝
կեցցի՝ և ամենայնոր
կենդանիս և հաւատաւս
յիս՝ մի՛ մեղցի իշար իտ
եան՝ հաւատանս պսակի՝

Լ ակցեալս՝ այդ տր՝

եւ հաւատացի՝ եթէ
դո՛ւ եսքան որդեաց որ

յաշխարհ գալոց եիր։

Գ այս իբրեւ ասաց՝

գնաց և կոչեաց զմարի

ամբոյր իոր լռելեայն

և ասե՝ Վարդա պետ

եկեալե և կոչե՛ զքեզ։

Ս ա իբրեւ լռաւ յար

եաւ Վարդավադակի և

էկն ատ շալ։

Զ և ևս եր եկեալ յս

իզեաւդն։ այլեր անդ

էն իտեղոջն՝ որ ընդ

ատակն եղև ամա մարթա։

Բ ակհրե այքն որեին

ընդ ամախտան անդ

և մխեթարեին զնա՝

իբրեւ տեսին զմարիամ

թէ յարեաւ Վադ Վադ

ակի և գնաց՝ գնացին

և նորազհետ նորալ։

Համարեին թէ իղերեղ

մանն երթա զիւրացեան։

Գ ակմարիամ իբրեւ եկն

որերն յս և ետեսզնա՝

անկաւ ատ ոտըս նորա

և ասե՝ տր՝ եթէ աստ

եիր դիպեալ ոչ էր մեռ

եալ եղբայրն իմ։

Յ իբրեւ ետես զնա

զիւրալ և որ ընդ աման

ին հրեայքն լային, եւ
ուսկեցան յողի եւր եր
րե զայրաց եւալ և ասե-

որ եղիք զնա :

Ա և ասեցան ան
եկեղան : և արտաս
լու

եայց յն :

Ա և ասեցան հրեայքն
տեսեք որչափ սիրե
լուսայ :

Ա և ասեցան ինոպանե և
ասեցան : ոչ կարեւր սայ
որեքաց զաչ և կոր ին
ատեն զիւսան միմեացի :

ՅՍ Դարձեալ լ
զայրաց եւալ ընդ միտս
իւր զան իգերեղ մանա :

Ե և ասեցան և ասեցան
միեկեալ իսկեւաւորա :

Ե և ասեցան, իբայ արա
րեք զվեմեր :

Ա և ասեցան մարմա
քոյր մեռելոյն : ան
արդ հոտեալ իցեք քան
զի չորեք արեւայե :

Ա և ասեցան յն : ոչ
սասցիք եղ եւթեկա
ատապցեան տեսց եւ
լուսիտան ալ :

Ե և իբրե իսկեւաւոր ին
լուսեմն : յն ամբարձ
զաչ և եւր իսկեւաւոր :
հայր զոհանամ զքեւ
զի լուսար ինձ : և եւ
զիտեի զիյամենայն
լսեա ինձ : ալ զաւան
ժողովրդեանս որչոր
կան ատենեմ : զի

հաւատասցեն թէ դո՛ւ

Օ առաքելքի զիս :

այս իբրեւ ա

այ . ի ճայն մեծ աղա

ղակեաց և ասէ . զա՛յ

արե՛ արիւնկարտ աքս :

Ի ինչ մեռեալն ոտիւք

կապելովք . և

ձեռա՛քն երիզապն

դաւք . և երես ա՛քն

վարչամակապատաւք :

Ի ասե՛ցնուա յս՝ լու

ծեք զդա և թողեք երթալ :

Ի ազո՛ւմք ի հրեիցն

որեկեալ էին առ մա

րեմանս՝ իբրև տեսին

զորարարն՝ հաւատա

Ի ցին իւայ :

Ի ռամանք ինոյանէ

զընայ ին առ փարիս

էյիան . և պատմեց ին

նոցա զորարա

րըն յս :

ԵՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՆԱԿԱՅԱԿԱՐՆ

և փարիսեց իքն առեան

և ասէն . զինչ արաս

ցո՛ւք՝ զիայրն այն բա

զո՛ւմ նշանս առնէ :

Եթէ թողո՛ւմք ըզնա

այնպէս՝ ամէն եք ին

հաւատանս ինս : և զայ

ցեն հոռոմք՝ և բառ

նայցեն զազգա մեր

և զտեղի :

Ի իոմն ինոյանէ ա

նուն կայի ափա՝ որ

քանչանայ ապեւոր տա

րոյն այնորիկ : աս է
 ցնտա, դոք ոչինչ գի
 տէք և ոչ բնաւ խորհ
 եալ իսկ : Ըն լաւեմեղ
 զիայր մի մեռան ից ի ի
 զերայ Ժողովրդ եանա :
 և մի ամենայն ազգրս

Կոր իցէ :
Օ այն ոչ յանձնէ

ինչ ասաց : այլ զի քա
 հանայ ապետեր ասա
 րոյն այնորիկ : մար
 գարե ապա, եւ թէ մե
 ռանելոց էր յն ի վերա
 ազգին : և ոչ ի վերայ
 ազգին միայն : այլ զի
 և զորոք իննայ ըզր ը
 եալան Ժողովեացե իմի :

ՂԵ Եւ այսպէս ասուե :

խորհ որդ արար ին զի

ապանց են ըզնա :

Ե յն այնու հետե . ոչ
 եթէ համար ճակ ըրջեր
 ի մեջ հրեայն : այլ
 զընայ անտի յերկ իր
 մի . որ մերձեր յանա
 պ : աստ : Եւ աշար

մի որոմ անտներ եփ

րայ իմ . և անոր լին էր

աշակերտ արք ն

հանդ երձ :

ԵՐԱՆԻՐՁ

ՉԸԱՐԻԿՆ ՏՐԵԻՑ :

Ե քաղութք ելին յեմ ի
 գաւառե անտի յառ ա
 ջաղայն քան ըզլատիկն .
 զի սրբեացեն զան ճ
 ինա իրեանց :

յ	Տ	Տր	Ն
ՂԵ	Ճ+	ՏԾԷ	Ճ
Ե			

յ
 ՂԵ

U ընդդէմն զյս, և
ասեմն ընդ միմեանս

մինչ կային խոստաւար ին:

զիսորդ (Յրէ Զեղ' եղե

ոչ ցայցե խոստեալսն պար:

U ասորեկն արուեալ եր

բահանայ աստեալ իցն

և փար խեցոց, զի թե

ոք գիտեցե թե ուրե

գորշակ եացե զնամանե,

զի կալ ցին ըզնա: **ԺԳ**

U սկյս, վեց արորբ

յարաւ Քան ըզ զա

տեկն, էկն եբեթանի

այ, որոնր զազարն մե

ռեալ զորյարոյցնի

մեռելոց:

U արարին անդամա

ընթերիս: և ի սպասո

կայր մար թա: և զս

զար մի եր եբաղմ ել

ոցն ընդ նմայ:

U սկ մարեմա արեալ

լիար մի իրող նարոյ

եան, աղբուրի մեծ ա

գնոյ: արծ զոտանյի:

և հերով իրով մաքրեր

զոտան նորա: և տորն

լե եղև ի հոտոյ իրողոյն:

U սկ միմե յաշա

կերտայ անաի: յորդա

խկար իով ապցի որմա

տնելոցն երզնա:

ընդ եր ոչ իրողացոյ վա

ճարեցաւ երեք արիւր

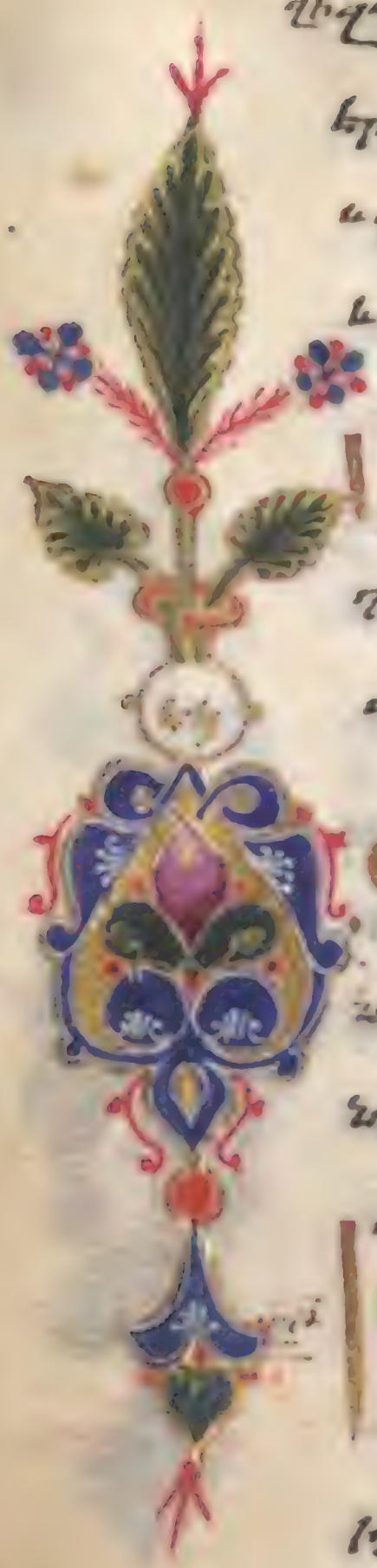
դէնարի, և տրու առ աղ

բատաց:

U այս ապաց ոչ

յ	Տ	Տր	շ
շ	Տհ	Տծ	հ

զի գաղ քառասուն ինչ փայտ
 երեսնա . այլ զի գողեր :
 և զարկողն ինչն տներ :
 և որինչ անկանեղն
 նա կրեք :
 և քն . Թողատու
 դիմա : զի յադին պա
 տանայ իմաց պաշեն
 զի գաղ :
 և քն աստ յամ ե
 անցն ժամ ընդ ձեղ ու
 նիք : այլ զիս ոչ հան
 ապաղ ընդ ձեղ ունիք :
 Բրե գիտաց ժողո
 վորդ բազում ի հրե
 ինչն թե անդե՝ եկին
 ոչ միայն վասն յի : այլ
 զի և զղաղաւր տեսցեն
 զոր յարուցն իմեռելոց :

զի քառասուն ինչ փայտ
 ինչ քառասուն պա
 քեն : զի և զղաղ ար
 տաւնցեն : քան զի
 բազումք ի հրե ինչն
 երթաին և հա
 աստային էյն :
ՍԱՅԻՒԱՅԻՒ
ԵՄԵՆԱՅԻՒ
 զորմ որեկեալեր ի
 տաւն . իրիւ լուան
 թե քա յս յեմ . առ ինոս
 տա արմատ ետեսց և ել
 ին ընդ առաջ արուս :
 աղաղակեին և ասեին .
 ուխտանման : աղիւնեալ
 որ պատ յանուս և տն
 Թաղատ որդ իլի :
 և գտեալ յի ելմի .

յ	յ	մ	մ	շ
զ	զ	ն	ն	հ
ա	ա	դ	դ	ե

նշատաւ իսկորաւ նորա :
որպէս քրեակէ , մե երկ
չիւ շտաար ախունի : ա
հաւարիկ թագաւորքո
գաւ նաւեալ իսկոր ա
յաւանակի իշոյ :
Ի զայն ինչ ոչ գիտ ա
ցին աշակերտքն նորա
զատալ ինն :

Ի յոր ժամ փա
ռաւորեցան յն : յայն **ժե**
ժամ յիշեցին եթէ այն
եր որ քրեալնէր վաան
նորաւ և զայն արարին նաւ :
Ի ժողովորդն վկա
եր որ եր ընդ նաւա՝ թէ
զղաղար կոչեաց և եթ
իդերեղմանեն՝ կցար
ոյց զնա իմեռելոց : և

յ
ճԲ

վաան այնորիկ ընդ առ
ալ եղև նաւ ժողովորդ
դն՝ զի լըռան թէ զայն
նշանաւ արարեալերն որա :
Ի սկիսարիս եւ ի վերաւ
ինչնոր միմեանա , տե
սեք զի ոչ ինչ առգաւ իք :
ահաւաւ իկ աշխարհ
ամենայն զկնի՝ նորա
գրնաց :

Ին անոր տմարք և հե
թանոսք յիշեցնանոր
զի երկիր պապան իցեն
իտաւնին :

Ի որա մատեանա առ
փիղիպպոս , որի բեթաա
իդա զալիլեայոցն եր :
աղաչեին զնա և առեին .
տոր : կամ իմք զյն տեսան
ել :

Կայ փիլիպպոս ևսան
յանորէսու անորէսու

և փիլիպպոս ասան յյս :

Եյս պատ ասանն ի
տոսոցս ևսան : և հաս

ժամ զիստաւոր

եպիսոպոսարդ :

ԵՄԵՆԱ

ԵՍ ԱՍԵԱՂԵՐ :

Ելծեոյ հասն յորենոյ ան

կեալ յերկիր ժողովոցի

ինչն միայն կեայ :

Աս Ելծե ժողով

սիցի բազում արդ ի

նստուն :

Եւ յաւան զան ճիւղի

արձակե զնա : և որտ

եայ զան ճիւղի յաշխար

հիս յայսմիկ իկեանան

յ	Տ	Տր	շ
ճ	Տր	ՏՏ	
ճ			
ճ	Ղ		Տ

յաւ իտեալանաւ պա

հեցե զնա :

Թեոյ զիս պաշտիցի :

զկնի իմեկեցի : և որ

եանեմ անդ և պաշ

տաւնեայն իմ եղիցի :

Եւ թեոյ զիս պաշտիցի :

պատուեցե զնա

հայրն իմ :

ԵՅՅՅՅՅՅՅՅՅՅՅ

ԵՅՅՅՅՅՅՅՅՅՅՅ

զեալե : և զինչ աս

ացից Ելծե հայր ասորի

ցոյ զիս ի ժամանակ և

ասորի յայսման և :

Եւ զամենայն ո

րիկեկի ի ժամն յայս :

Հայր փառաւորեա

զանուս քոյ :

յ	Տ	Տր	շ
ճ			
ճ	Տր	ճ	
ճ			

Կն բարբառ յերկն
ից փառաւորն արարի
նորաշեռն փառաւոր
արարից ։

Ի ժողովուրդս որ կայր
նշան ասեին որոտոտ
ճնն լինի ։

Ի հիւսն ասեին հրեշ
ասկ խառնեցաւ ընդսմա ։

Աստախանն ի ետյն ե
ասե ։ ոչ վասն իմ ինչ
էկն բարբառաւ այս ։

այլ վասն ճեր ։

Եւ յիսկ դատաւ
տանէ աշխարհիս այս
որիկ ։

Եւ յիսկ իշխան
աշխարհիս այս որիկ
ընկ եպիստոսաւ ։

Ի իս յոր ժամ բարձրա
ցայց յերկրէ զամենե
սին ճգեցից աս իս ։

Սոյսասեր ։ նշանա
կեալ թե որով մահո
մեռան եղոց իցե ։

Աստախանն ի ետն մա ժող
զորդն ։ ճիւղ լըտա

յար ինաց ։ Թե քննյաւ
խոնան կայ ։ Երտ զի

արդ ասեա թե պարտե
բարձրանալ որդոյ մար

դոց ։ ոչ եւ յորդին մարդ ։

Ասէ ցնտա յն ։

Փոքր միտեա ծամանակ
լոյս ընդ ճեղէ ։ զնա

ցեք միւշ դեռ զլոյսն ու
նեք ։ զի մի խառար ճեղ

հասցե ։ զի որդնայ ի

Լատարի՝ ոչ գիտէ յո եր
Թայ՝ մինչ դեռ պլոյսն
ըստ ճեղուսիք՝ հատա
տապեք իւրան զհորդեք
լուսոյ եղիլ էք ։

Օ այս Խառնեցաւ
յս Եւրոպա Թաքեաւ
ի նոցանէ ։

Լ այնչափ նշանաւ
րաբեալեր առաջի նո
ցաւ ։ Եւսոքա ոչ հատա
այ ին ինա ։ զի լոյցն
բանն ետայեայ մարդա
րեի զորասացն ։ Եւ
ոչ հատաւայ իւրորմեր
Եւ բազումսն ։ Եւսոյ
տուն եցաւ ։

Մ ասնայնորիկ ոչ
կարեին հատաւալ՝ զի

Յ Տ Դ Ղ
Ճ Զ Է Կ

մին անգամ ասե ետայի ։

Ընկորացոյց զաչա նո
ցայ՝ Եւսոյեցոյց լոյ
սիրտս նոցա ։ զի միտն
ցեն աչաւք ։ Եւսոյեցին
սրբաւիւք ։ Եւսոյեցին
Եւսոյեցին զնոսա ։

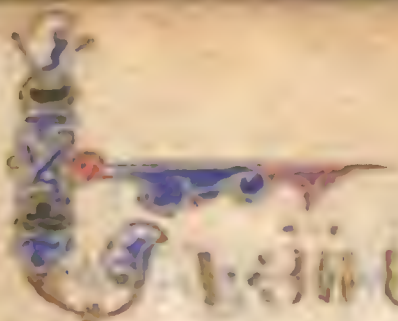
Օ այս ասաց ետայի ։
զի ետեն զփառս նոցա ։
Եւսոյեցին զաչա նոցա ։

Լ այց ասկայն Եւսոյ
Խառնայ անտի՝ բազումք
հատաւայ ին ինա ։ Եւսոյ
վանս փարիս եյրոցն ոչ
յայտն եին ։ զի մի՛ Ե
ժողովոր էնէն ելան ի
ցեն ։ Բան զի սիրեցին
զփառս մարդկանս առ
առել իւրան զփառսն այ ։

Յ Տ Դ Ղ
Ճ Զ Է Կ

820

ԱԵՐ ԵՒ ԱՍԵՐ : ՈՐ

Հատաւորս յիս : ոչ հատա
ւորս յիս : այլ յայն որ ա
ռաքեալսն զիս : և որ
տեսանեն զիս : զայն տե
սանէ որառաքեալսն զիս :

821

Եւ լոյս յաշխարհ եկի :
զիամենայն որ հատա
ւորս յիս : ի խառարի մի
մընացե :

Եւ թեոք լուսն է բա
նից իմոց : և ոչ պահիցե
նառն դատիմ : զնա :
Բան զի ոչ եկի թե դատ
եցայց զաշխարհ : այլ
զի փրկեցից զաշխարհ :

Եւ րանարդէ զիս : և ոչ
պահէ զբանս իմ : զոյ

յ   մ   մի   ռ
820   28   29   824
825

որ շատի զնա : Բանն
զորեա խառարայ : նա
դատի զնա յառ որ ըն
յետնում : զիես յանձնե
իմե ոչ խառարայ : այլ
որառաքեալսն զիս :
նա ետինձ պատրու եր
զինչ ասացից : և զինչ
խառարայց : և զիտեմ
եթե պատրուերն այն :
կեանք են յառ ի տեսակսն :

Եւ որ զոր ես
խառարիմ : որպէս աս
ացինձ հայրն :
այնպէս խառարիմ :

ԱՄԵՆ

ՅՆ ԲԱՆ ՉԱՆԴԱՆ

զատիկ : զիտայ յն եթ
հասեալէ ծամ նորա

զի փոխեալ եայի յաշխար
 հե առաքիառ հայր -
 սիրեաց զիւրան որ յաշ
 արհի անստե՞նի սրպ
 առ սիրեաց զնոսա :

ԺԺԳ Բ ի լինել ընթրեացն
 առաւանայի իսկ արկեալ
 եր իսիրտ զի մատնեա
 ցե զնա յորդա սիմոնի
 սկարիով տապոյ :

ԺԺԵ Բ իսաց յա զի զամե
 իսայն ինչ ետ հայր ի
 ձեռն նորա :

ԺԺԶ Բ Եթե յայ ել և առաւ
 երթա յառնե յընթր
 եաց անառի և զնեղհան
 դեր ձան : և առեալ զեւ
 ձակմի, սիւսածառ : և
 ապա առեալ իորն արկի

կոնք և սկսաւ լըռ ան
 ալ զոտա աշակերտ
 աքն և սրբեր զեւծե
 կապն զոր սիւսածառեր :

ԺԺԷ Բ աչառ սիմոն պետրոս :
 Ինասանցնա : տր :

ԺԺԸ Բ զոր զիմոն լըռանա
 առաւ իսան ի ետ նմա
 յա և առե : զոր ինչ ես
 գործեմ զոր այժմ ոչ
 գիտես : Բայց ապա
 գիտաւ ին :

ԺԺԹ Բ սեյնա պետրոս
 ոչ լըռացես զոտսիմ ի
 յառ իտեան :

ԺԻԽ Բ առաւ իսան ի ետ նմա
 յա : Եթե ոչ լըռաց ից
 ըպքեղ ոչ ունիա ընդ իս
 մաւրն :

Ճ	Դ	Ե	Զ
ՃԺԳ			ՃԿԸ
ՃԺԵ	ՃԺԶ		ՃԺԹ
ՃԺԶ			

Անցնա սխմոն
պետորոս . ամր : մի մի
այն զոտս իմ . այլև ըզ
ձեռն և զգլուխ ::

Անցնա յն .
լուսեղոյն չե ինչ պիտո .
բայց զի զոտան լուսն
այցե : և որոք սորբեք .

այլ ոչ ամեն էք ին :
Ի գիտեք զայն որ
մատն եղոյն եր զնա . վաս
նայն որիկ ասաց թե ոչ
ամեն էք ին սորբեք ::

Որոք ծառայ .
այ զոտա հոյսայ . ամ
զհանդ եր ձան իւր . և զար
ձեալ բազմ եցար : և
ասեցնոսա . գիտեք զինչ
արարիդ ձեզ ::

Որք կոչեք զիս .
որապետ և ամր . և բա

րեորդ ասեք : քանզի եմ իս
մկարդ եթե եմ լու

սայի զոտս ձեր . ամր
և վարդապետս . և
որք պարտեք զմիմ
եանց ոտս լուսնալ :

զիս արեանկ միեռու
ձեզ : զի որպես եմ ձեզ
արարի . և որք
արեւիլեք ::

Եւ զսեւ ձեզ .
որք ծառայ մեծ քան
ըզտեի իւր : և ոչ ասա
քեալ մեծ քան զայն

որաւարեացն զնա :
Թե զայն գիտեք :

Տ	Տ	2
Տժ	ԻԶ	47
ՏԽ	2	8
ՏԺ	2	8

Երանելի ևս էք Եթե

առնելք զայս :

ՃԻՁ

Հիշանալի ամենեւնի

որն ձերաստեմ : զի

ես գիտեմ զորս ընդ

րեցիդ : այլ զի լցցի

գիրն, Թե որ ուտ եր

լնդիս հայ արարինք

խաբէր Թիւն :

Յայտն հետե իսկ

ասեմ ձեզ միւշ չե ե

ղեալ : զի յորժամ լի

նիցի հաւատասալիք

Թե ես եմ :

ՃԻ

մեն ամեն ա

սեմ ձեզ : որ ընդ որն

ի զորոք եմ առաք ե

ցից զիս ընդ որն :

Ի որդին ընդ որն :

Ընդ որն զայն որստ ա

գեացն զիս :

ՃԻՁ

այս իբրեւսայ

յն, խոռվեցաւ յողի իւր :

Վրկայ եաց և ասե : ամ

էս ամեն ասեմ ձեզ :

զի միոմն ի ձեռն ձաւ

նեղոցե զիս :

ՃԻՁ

այեին ընդ միմեանս

աշակերտքն տարակոր

սեալք Թե զուսե ասիցե :

ՃԻՁ

Ինչ միոմն յաշակեր

տացն բազմեալատ յի :

զոր սիրերն յն :

Կնարկե նմա

սիմոն պետրոս հար

ցանել ոմ իցե վանն

որոյ ասէն :

Ի նա անգեալ զլանը

Յ	Տ	ՏԻ	Ղ
ՃԻՁ			
ՃԻ	ՂԵ	ՂԶ	ՃԻՁ

Յ	Տ	ՏԻ	Ղ
ՃԻՁ	ՃԻՁ	ՃԻՁ	
ՃԻԲ	ՂԶ	ՃԻԲ	ՃԻՁ
ՃԻԳ			

առքն յի ասէ՛ցնաւ տէր, իշխե՛ :

առաւելանիւն յս և
ասէ : այնք, որոտն

Թայից զպատարհետառս :

և թացեալ զպատա
 ռին տայտիցայի ակառ
 իովտայտից : և յետ պա
 տատոյն , ապա եմուտ

ի նայ աստուծոյ ։

ՏԻՒՆ
ԲԱՍԿԵՐԴԱՅԻՆ : ԱՐԴ
ԿՈՐ ԽՈՋԱՌՆԷՂՈՅՆ ԵՄ
ԱՐԺԱՅ ՎԱՊՎԱՊԱԿԻ :

Ի դայս ոչ ոք իմաց
առ ի քաղմական այ
անտի. Թե առ ինչ առ
այ ցնա : զի ոմանք
համարեին, Թե զի
զարկին ոմներ յորդա
առայ նմայս գնեայ

որ ինչ պիտոյ իցէմեյ

ကုမ္ပဏီအား ၂ နယ်ပယ်

զիսպառանցինչոսացէ։

Եւ զհարստաց արեւելոյ լ
ընդհարստաց Եւ զար

ապրիլ 1917 թ. 12 օր

Լեւոյ զիշեոյն

Pravila

7.2. 1216 50 :

Եւ զիս քան զսոսանալս Եւ
 զիս քան զսոսանալս Եւ

և անձ փառաւորդեաց

ကုမ္ပဏီ

Ի թէ անձ փաս ո
ւտ որեցաւ ինձա : և
ան փատաւ որեցե
ղնա յսեռն իւր : և
վաղվաղակէ փատաւ
որեցե ըղնա :

1
 2
 3

2.
Sigs

11 որեանկէիմ, փոքր
ինչ ծամանակ ընդ
ձեզեմ : խնորր եց կօ
զիս : և որպէս աս աս
ցից հրեայնս, (Թեոր
եան երթամ դուք ոչ
կարեք գալ և արդ
ձեզ ասեմ :

12 ասոր իրանս : Կոր
տամ ձեզ : զի սիրի
ցեք զմեմեանս : որպէս
սիրեցի ես զձեզ : զի
և դուք սիրեալիք զմեմեանս :

3 այսմ գիտասց ես
ամենեքեանս եթէ իմ
աշա կերարեք : եթէ
սիրեցեք զմեմեանս :

4 և ցնա սխա
ռն պետրոս, ասի : յով

ձեզ

երթամ :

5 աստ ասխանս ի ետ յս :
որեանս երթամ, դու
ոչ կարես այժմ գալ ըզ
կնի իմ : Բայց ասա՛ն ե
կեցցեն ըզկնի իմ :

6 և ցնա պետր
ոս, ասի : ընդհր ոչ կա
րիցեմ գալ այժմ զկնի
քո : արդեն զանձն
իմ իսկեղեցի վերաբո :

7 աստ ասխանս ի ետ յս :
զանձն քոյ դիցես ի
վերա իմ : ամեն ամեն
ասեմ քեզ : և եց ե
հաստ խառսեալ մինչ
դու երիցսորասց ինձիս :

8 Եւ աստ ասխանս սիր
այք ձեր : այլ հաւատ

ձեզ

անկէ յամ - և յիսկա
 ատայեք - իտան հա
 րիմոյ - առ թե անք բա
 զորմ են : ապա թե ոչ
 ասացեալն իմ ձեզ
 եթե երթամ պատ ը
 աստեմ ձեզ տեղի :
 և եթե երթամ և պատ
 րաստեմ ձեզ տեղի
 դարձեալ գամ և առ ն
 ում զձեզ առ իս : զի ուր
 են իցեմ. և դո՛ւք անդ
 իցեք : և ուր երթամ ըն
 գիտեցեք : և զձան ա
 պարհն գիտեցեք :
 և անցնա թող
 մաս : ար. ոչ գիտ եմք
 յո երթաւ և զիարդ զ
 ձանապարհն կար աս

ցոք գիտեղ
 և անցնա յս :
 ենեմ ձանապարհն. և
 ճըշմարտութիւն. և
 կեանք : ոչ ոք գայ առ
 հայր. եթե ոչ իսկ :
 Թեզիս գիտեիք ապա
 և ըզհայրն իմ գիտեիք :
 և այստ հետե գիտ աս
 ընք ըզնա :
 և անցնա փելիպ
 պոս. ար. : ցոյց մե զ
 ըզհայր. և ընտե մեղ :
 և անցնա յս : այս
 չափ ժամանակա ընդ
 ձեղեմ. և ոչ ծանեար
 զիս փելիպպե : որ ե
 տեսն զիս ետեսն զհայր
 ն իմ : և դու զի արդ

ասես եթե ցոյց մեղզայր:

II Հատաստա եթե

ես եհայր և հայր յիս:

O բանըս զորեմիս

սիմ ընդ ձեզ ոչ եթե

յան ձեռն ինչ հատասիմ:

այլ հայրն որչիս բընա

կեպե 'նայգործե ըզ

գործարն:

Հատասայք ինչ եթե

ես եհայր և հայր յիս:

ասպա թե ոչ գոնե վասն

գործոյն հատասայք ինչ:

L մենամենա

սեմ ձեզ Թե որ հատ

ասայն յիս զգործսն

զոր ես գործեմ, և նա

գործ եպե և մեծա

մեծա ևս քան զսոյնս

գործ եպե և զիսա առ

հայր երթամ:

Ի զորինչ ինչորեպ եք

յանտեսիմ, արարեց զայն:

Զ զի սխառաւոր եպե

հայր յորդի:

Ա.Ե. ԽԻՐԷ.Բ

Չ.Ի. Զ.Գ.Բ.Ե. Ի.Ը

անս իմ պահեմ ըբ և

ես աղաչեցից ըզ հայր:

և այլ մեծարեց ապե

ձեզ և զի ընդ ձեզ քնա

կեպե ի յառ իտեան:

Հոգին ճշմարտ

ութեան և զորաչ ի

արհսոչ կարե ընդ ու

նեղ և զի ոչ տեսան ե

րպես և ոչ ճանաչե զ

նա և բայց դուք ճան

յ   ճ   ճ   ճ
ճ   ճ   ճ   ճ

աղէք զնա : զիստ ձեզ
բնակեացե : և ընդ
ձեզ եղիցի :

II Ընթողից զձեզորքս :
զամստ ձեզ փոքր միտ
սես : և աշխարհս ոչ
և ըստ տեսանեզիս : բայց
դուք տեսանիցեք զիս :
զիես կենդանի եմ : և
դուք կենդանի լին ել
ոցեք :

3 անմատուր զիստ
լեզուք : զիես ի հար
իմում : և դուք յիս : և
ես ի ձեզ :

II Դուքն զպատու իր
անսիմ և պահեացե զ
նոսա : նաե որ սիրեզիս :

II Ի որ սիրեն զիս սի ը

եացի ի հարե իմմե :
և ես սիրեցից զնա : և
երևեցուցից նմա զիս :

II Ես զնա յուրա, ոչ
սկարիով տալիս : միտ
զի եղև : զիմեց յայտնե
լոցեալքեզ և ոչ աշխարհի :

II ատասխանի ետյս և
ասեցնա : ել ձեռք սի
րեզիս : զբանն իմ պահ
եացե : և հայր իմ սիրե
ցե զնա : և ատնա եկ
եացուք : և ատ ձե անա
ատ նմա արասց ուք :

II Ի որ ոչն սիրեզիս ըզ
բանս իմ ոչ պահե :

II Ի բանն իմ զոր լսեք
ոչ եիմ : այլ հարն որ
ատաք եացըն զիս :

1	2	3	4
ԷԻԸ	ՂԵ	ՂԶ	ՃԻԳ

1	2	3	4
ՃԻԳ	ՂԵ	ՂԶ	ՃԻԳ

24

25

U

մեջև բարձր և

մինչև առ ձեզն եմ : իսկ
միտեմար ինչ, հոգին ար
զորատ արեցե հայր յա
նուսեմ : իսկ ուսուցե
ձեզ զամենայն : և յիշե
ցուցե ձեզ զամեն ի
այն որինչ ասացի ձեզ :

Սաղաղութիւն
Թողում ձեզ : զիս
ղաղութիւն զիս ասում
ձեզ : ոչ որպէս աշխարհ
ասյ : ասում ես ձեզ :

Եւ Եւսեփեային սիրո
ք ձեր և մեզ զանգիտեցեն :

Եւ այժմ զի ասացի ես
ձեզ եմք երթում և գնում
առ ձեզ : և թե սիրեիք

25

զիս՝ ապա որման լեակեր
ձեր՝ թե ես առ հայր եր
թամ : զի հայր եմ : մեծե
քան զիս : և այժմ ասացի
ձեզ՝ մինչ չե եղեալ :
զի յոր ժամ լինիցի չա
ստաս լից :

Ոչ ես այլ շատ խառնե
ցայց ընդ ձեզ :

Կայ իշխան աղիս ար
հեստաւորիկ՝ և յիս ինչ
ոչ գտանէ : այլ զի ծա
նեցե աշխարհ թե սիրեմ
ըզհայր : և որպէս պատ
լու երեայ ինչ հայրն այն
պէս ասունեմ :

Եւ արեւ : զնա
ցորդ աստ ի :
Եւ եմ որ թիւ ճշմարիտ :

և հայր իմ հակե : ամե
 նայն որտ ույիսե : և ոչ բե
 ըն պատուղ : Կը արե՛ զնա :
 և ամենայն ուրբերե պլա
 ուղ՝ արե զնա՝ զիտտ առ
 ելևա պտղաբեր լիցի :

Բ որք արդեն խեղ ատրբ
 էք : զանբան ին զոր
 խառ սեպա ըստ ձեզ :

Ա ացեք յիս : և ես ի ձեզ :
 որպէս ասն ոչ կարե պլ
 տուղ բերել յանձնե իւր
 մե : եթե չիցե հաստ ա
 տեալ յորժն : չոյնպէս
 և արդ եթե ոչ յիս հաստ
 ատեալ իցեք :

Ա նեմործ : և դորք որտ :
 որ հաստատեալե յիս : և
 ես ինա՝ նաբերե պատուղ

յոյժ : զիտտանց իմ, ոչ ինչ

կարեք ատենել :

Բ թե որ ոչ հաստ աս
 եալ յիս : ել նա արտ աքս
 երեւորոն և ցամաքեցաւ :
 ժողովեն զնա և իհոր ար
 կանեն : և այրի :

Ը թե կայցեք յիս և բանք
 ն իմ ի ձեզ կայցեն : որ
 ինչ կամ իցեք՝ ինչոր ես
 ջիք և լինիցի ձեզ : Ե

Յ այսմիկ փառաւոր և
 ցառ հայր իմ, զի պտ ուղ
 յոյժ բերեցեք : և եղիջ էք
 իմ աշակերտք :

Ա որպէս սիրեաց զիս հայրն :
 և ես սիրեցի զձեզ : հա ա
 տատուն կայցեք ի սեր իմ :

Բ թե պահեցեք զպատու

Յ	Ը	Բ	Ղ
ձեզ	ձեզ	ձեզ	
ձեզ			

կանուիմ. կաց ընք իսեր
իմ: որպէս են զպատրի
րանս 'նորա պահեցի' և

Գամ իսեր 'նորա':
այս խառն էցա
ընդ ձեզ: զիտրախոտ
թիւն իմ է ձեզիցէ: և
ձեր տրախոտ թիւն ն

Արցեալ էղիցի:
յսէ պատրի եր
իմ, զի սիրեալիք զմի
մեանս: որպէս են ըզ
ձեզ սիրեցի:

Մէծես քանզայսանք
ոչ ոք ունի: և թէ զանա
նորդ դիցէ իսկոյս բա
ռե կամայ իւրոց:

Երբ բարեկամքեք
իմ, և թէ ատնիցեք զոր

յ
ձե
ձե
ձ
ձ
ձ

նորն պատրի իրեմ ձեզ:

Լևս կոչեմ զձեզ ծա
ռայս: զի ծառայն ոչ
գիտէ զինչ գործէ տերն
նորա: այլ զձեզ կոչե
ցի բարեկամս: զի զա
մենայն զոր լուայ իհա
րե իմանէ ծանոցի ձեզ:

Լէթե դուք ընդրե
ցեք զիս: այլ են ընդրե
ցի զձեզ: և եղի զձեզ
զի դուք երթայցեք և
պրտողա բերք լինից եք:
և պտուղն ձեր կացցէ:

Երբ ինչ խնորիցեք
իհարե իմանէ յանունիմ,

Գտայե՛ ձեզ:
այսպատրի իրեմ.
զի սիրեալիք զմիմեանս:

յ
ձե
ձե
ձ
ձ

Թե աշխարհ զձեզ ա
տեայ՝ գիտաւ ի՞նչ զի
հասի զիս ատեայ ։

Թեյ աշխարհէ աստի
եւեք՝ աշխարհ զիրան
սիրեր արդեաւ ք՝ բայց
զի չեք յաշխարհէ՝ այլ
եմ ըստրեցի զձեզ յաշ
խարհէ՝ վասնայնորիկ
ատեա զձեզ աշխարհ ։

Յ իշեցեք զբանս զոր
ասացի ձեզ՝ Թեոյն ծա
ռա մեծ քան զտեր իւր ։

Թե զիս հաւածեցին
ապա և զձեզ հաւածեւ
ցեն ։ Եթե զբանս իմ
պահեցին ։ ապայ և զ
ձերնս պահեց են ։

Յ զնոյնս արաւ և

ցեն ընդ ձեզ վասն անու
ան իմոյ ։

Յ իոյն գիտեն զայն
որապէս եացն զիս ։

Տ. Եթե չեր եկեալ և
իստ սեպեալ ընդնոսա՝
մեղ ինչ ոչ գոյր նոցա ։
բայց արդ՝ չեք պատճա
ռք վասն մեղաց իւրեանց ։

Յ ի զիս ատեայ ։ և զ
հայրն իմ ատեայ ։

Թե զգործ մն չեր
գործեալ ինոսա զոր
ոչ այլ ոք գործեայ՝ մեղ
ինչ ոչ գոյր նոցայ ։
բայց արդ՝ տեսին ևս
տեցին ։ և զիս ։ և զհայ
րն իմ ։ այլ զի լցցի բա
նս որ յարեալսս նոցա

Յ	Տ	Տ	Ղ
ձեք	Ղ		ԾԵ
ձիւ			
ձիւս	մեղ	ձեք	մծ

Յ	Տ	Տ	Ղ
ձեք	ձեք		ձեք
ձիւ			
ձիւ			
ձիւ			

գրեալէ, թէ աս եղ ին
 ղիս տարապարտուց ։
 Բայց յորժամ եկ ես
 ցե մի ի թարիշն, զորեմ
 առաքելից ձեզ ի հարե,
 զհոգին ճշմարտութե
 որ ի հարե ելանէ ։
 Իսկ զկայ եպեփանիս
 և որոք զկայեք զի իսկ
 ըզբանէ ընդ ինեք ։
 Եւ այս խառնեցա
 ընդ ձեզ զի մի գայ թ
 ագղ ես թեք ։

Ժողովուրդաց իրեա
 րաց հան եղեն ըզձեզ ։
 Եւ եկեաց ե ժամա
 րակ ։ զի ամենայն որ
 ապանան եցե զձեզ
 համար իցի պաշտան

1 5 5 2
 ձեզ ձե մոր ձե

մատուցան ելայ ։
 Եւ զայն արասցեն ընդ
 ձեզ քան զի ոչ ծանեան
 ըզհայր և ոչ զիս ։
 Եւ զայն խառնե
 ցայ ընդ ձեզ, զի յոր
 ժամ եկեաց ե ժամանակ
 յիշիցեք թե եմապայի ձեզ ։
 Եւ այս իսկ ըբան է
 ոչ ապայի ձեզ քան զի
 ընդ ձեզ եի ։

Եւ զայն Եւ
 թամեա առաքելիշ
 իմ, և ոչ որ ի ձեռն հար
 ցանէ ցիս թէ յո եր
 թաւ ։ Եւ զի զայն
 խառնեցայ ընդ ձեզ
 տրտմութեան ելից զ
 սիրտս ձեր ։ Եւ ընդ

1
 ձե

ճշմարիտն ասեմ ձեզ:

Եւ եւ ձեզ եմե ես

երթամ: զի եմե ես

ոչ երթայց: Տեսեմ

ոչ ոչ եկեացեալ ձեզ:

Եւ երթամ, առ

աք եղից զնսմա ձեզ:

Եւ եկեալ յանդի

մանեացե՛ղ աշխարհ:

Վասն ձերանց՝ և զնսմա

արդարութեան: Եւ

զանս զնսմա աստուան:

Եւ ասն ձեզաց՝ զի

ոչ հաւատան յիս:

Եւ ասն արդարութեան

ձեան՝ զի առհայրիս

երթամ. և ոչ ես ասեմ

զանեք զիս: Եւ զնսմա

Եւ ասն դատաստանի

զի եղևան աշխարհ ես

այսոր եկ դատաւ պար

տեալե:

Եւ զնսմա ձեզ ձեռն

իմանել ձեզ. այլ ոչ կա

ոք հանդարտեղայժի:

յոր ժամ եկեացե՛ւս:

Հողին ճշմարտութե,

առաջնորդեացե՛ ձեզ

անեացն ճշմարտութե

ձեանք: զի ոչ եմե

յան ձեռն ինչ խառնեցի:

Այլ զոր լուցե՛ խառնեցի

յի: Եւ զնսմա պարտ

մեացե՛ ձեզ:

Եւ ասն իմաստաւորեա

յի. և զի իմանե՛ անասի

առնալցոր և պատմ

եացե՛ ձեզ:

ՏԻՄ **Ք** ամենայն ինչպիսի
 արժի հայր՝ Իմ է և
ՏԻՄ **Ք** ամենայն որեւից ասացի
 ձեզ՝ թէ յիմեմ անու ի
 անուն և պատմեմ ձեզ
 որքան և ոչ անունս
 անք զիս և ասացաւ աս
 կատ իկ մի և անունս ի
 ցեղ զիս և ես երբ մահ
 ան անուն հայր ձեռն
 անին ունեմ ք
 յաշակերտաց անուն ի
 ցմեմեանս և ինչեպիս
 զորասեմ ցմեղ թէ
 փոքր մի և ոչ անունս ի
 ցեղ զիս և դարձ եմ
 ասկաւ իկ մի և անունս
 ան ինչեղ զիս և թէ ես
 ան հայր երբ մահ

Յ	Տ	Ղ
ՏԻՄ	ՔԺԱ	ՏԺԹ
ՏԻՄ		

անունս զինչեղ ե
 այն փոքր մի և ան
 չգիտեմք զինչ եմ ան ան
 անունս յի և թէ կա
 մե ին ցնա հարցանել
 և անուն ցնոսա և ան
 այն որեւից անունս ընդ
 մեմեանս և ինչեպիս ի
 թէ փոքր մի և ոչ անունս
 անք զիս և դարձ եմ
 ասկաւ իկ մի և անունս
 ան անուն ինչեղ զիս
 ան անուն ան
 եմ ձեզ և ի ան լիք
 և ոչ անուն լիք դուք և
 ան անունս ինչեպիս
 դուք անունս լիք
 ան անունս թիւնս ձեզ
 յաշակերտ անունս ինչեղ

Ինչ յոր ժամ ծնա
սից է՝ արարման թիւն է
ունայ՝ զի հասեալ է
ժամ նորա : այլ յոր ժամ
ծնցի զմանուկն : ոչ
ևս յիշե զնեղութիւնս
վասն ինորութեանն :
զի ծնաւ մարդ յաշխարհ :
որոք՝ այժմ տրու և
մտ թիւն ունիք : այլ
դարձեալ տեսից զձեզ,
և որոնք լիցին սիրտք
ձեր : և զորոքս իստ թիւ
ձեր ոչ որ հանիցե ի
այն ժամն :
այնմ ատուր զիս
իսկ ոչ հարցանեցեք :
մենամեն ևս
սեմ ձեզ : զի զոր ինչ

իմորիցեք ի հարուստ իմ
մե յանուս իմ : ասցե
ձեզ : մինչ և ցայ ժմ : ոչ
իսկ իմորեցեք յանուս
իմ : իմորեցեք՝ և աստ
նորոք : զի որոքս
ևս թիւն ձեր լիցեալիցե :
Օ այս ատ ևս
առք իստակցարնոր ձեզ :
եկեսցե ժամանակ յոր
ժամ ոչ ևս ատակ առք
իստ և եցայց ընդ ձեզ :
այլ յայտնապէն զհար
ուս պատմեցից ձեզ :
այնմ ատուր ինոր
ութեալեք յանուս իմ :
և ոչ ասեմ ձեզ եթէս
անշաշկեցից զհայր վա
սըն ձեր : զի ինքն իսկ

յ ճծ
մ ինչ
հր ճիթ

յ ճծա

հայր սիրո զձեզ, զի
 դուք զին սիրեցեք, և
 հաւատացեք եթէ ես
 յայ եղևիս
Լէ ի հարե, և եկ ի
 յաշխարհ: դարձեալ
 թողում զաշխարհ, և
 երթամ առ հայր:
Ամեն ցնաւ աշտ
 կերպրն: ահա արդ
 յայտնու թեանք խառն
 իս: և առաւել և ոչ մի
 ընդասես: այժմիկ զի
 տեսք եթէ գիտես զա
 մենայն: և ոչ ինչե պի
 տոյ եթէք հարցանի
 ցե զքեզ: յայտնիկ հա
 տաւք եթէ յայ եղևի:
Ամեն խանի ես հո

համար 2
 14

289

յ
 289
 290
 291

ցա յս և ասե: այժմ
 հաւատացք: ահա ե
 կեսցե՛ ժամ, և եկեալ
 իսկե: զե ցրտես լեք
 յերաբանելոր տեղիս,
 և զիս միայն թողոցուք:
 և չեմ միայն զի հայր ընդ
 իսե:
Օ այս խառնեցալ
 լնդ ձեզ, զի ընդ իս ըզ
 խաղաղութեան տեղի
 ցեք: յաշխարհի աստ
 անդու թիւն ունեցեք:
 այլ քաջալերեցար ուր
 զին յաղթեց իս յաշխարհի:
Օ այս իբրեւ խառն
 եցաւ յս, ասք արձ
 դաշտից յերկինս և ասե:
Այր հասեալե ժամ

289

յ
 289

փառաւոր եւ զորդիքս :

զիւ որդիքս փառաւոր

ընդէ զքեզ : որպէս ե

տոր իմա իշխանութի

ամենայն : իմարմնայ զիւս

ճանայն ի զորեւորութիւնս :

որպէս զկեանքս յաւ ի

տեմաւականս :

Այսինքն յաւ իտեմայ

կան իտեմայ : զի ճան ի

յեւ զքեզ իմայն ճշմար

իտեմ : և զորութեանս :

զիւս զճշմար

Բարեւել փառաւոր եւ ի

յեւկոտի : զորոքն կատար

ընդ ի զորեւորութիւնս :

զիւսար ից :

Բարեւել փառաւոր եւ ի

զիւսար : առ իքեւ փա

ռաւին զորութեանս յառաջ

քան զիւսար : առ իքե

ւորութեանս :

Յայտնեցի զանորդս

Օհարկան :

Օհարկան իմա իմա :

յաշխարհէ : քիչ երև : և

իմա իմա : քիչ երև : և զ

քան զքեզ : առ իքե

Այսինքն իմա իմա :

իմա իմա : քիչ երև : և

իմա իմա : քիչ երև : և

իմա իմա : քիչ երև : և

իմա իմա : քիչ երև : և

իմա իմա : քիչ երև : և

իմա իմա : քիչ երև : և

իմա իմա : քիչ երև : և

իմա իմա : քիչ երև : և

իմա իմա : քիչ երև : և

իմա իմա : քիչ երև : և

իմա իմա : քիչ երև : և

իմա իմա : քիչ երև : և

խարհի աղաչեմ, այլ զա
պրն խոցան զորա եւո յորն
ինչ : զի քոյ եւ : և որինչ
իմէ : ամենայն քոյ ե : և
որ ինչ քոյե : այն իմ է :
և փառ առ որեւելեմնսսա :
Եւոյ ոչ ևս եմ յաշխարհ
հի : և անքան յաշխարհի
եւ : և եւս քեզ գում :
Եւոյ քոյ : քոյ : քոյ :
եւոյ զնոսա յանուս քո
որոյ եւոյնս ինչ :
զի եղիցինսն, որպէս
և մեք մի եմք :
Եւոյն յաշխարհի
ընդ նոսա : եւս պահեի
զնոսա յանուս քոյ որոյ
եւոյն ինչ : և պահեցի :
և ոչ որ ինոցանէ կորեա

բայց որդին կորստեան :
զի զինն լոյցն :
Եւոյ քոյ : քոյ : քոյ :
գում : և զայն խառ
իմ յաշխարհի : զի ու
նիցին զոր քանիս : ու
թիւնս իմ լիով յան
ձինս իորեանց :
Եւոյն յայն զքանն
քոյ : և աշխարհս անեանց
ընդ նոսա : զի չեն յաշ
խարհեա որպէս և եւս
չեմ յաշխարհե :
Եւոյն աղաչեմ, զի
քարծ զեւ զնոսա յաշ
խարհե : այլ զի պա
հեցեն զնոսա իշարե :
Եւոյն յաշխարհե աստի
չեն : որպէս և եւս չեմ

յաշխարհէ ։

Առիբարայ զնոսայ
ճշմարտութեամբ ։
զիւրի բանորդ ։ ճշմարտութեամբ ։

Առաքել զիս առաքել
ցեր յաշխարհ ։ և ես
առաքելի զնոսայ յաշխարհ ։ և ի վերայս նոցա
ես ստորի առնեմ զան
ձնիս ։ զի եղիցին և
նորա սրբ եալք ճշմարտութեամբ ։

Այլ զիս և
նոցա միայն աղաչեմ,
այլ և զամեն ամենայն
հաւատաւայեղոց բա
նիւն նոցա յիս ։ զի
ամեն էք ին մի ից են ։

Առաքել զիս առաքել յիս ։

և ես իքեղ ։ զի եւս
ի մեզ իցեն ։ զի եւս
իսարհ հաւատաւայե

թե դո՛ւ առաքելցեր յիս ։

Առաքել զիս առաքել յիս ։
առնիւն ։ եւս նո
ցայ ։ զի եղեն մի
որպէս և մէք մի եմք ։
ես ինոսայ ։ և դո՛ւ յիս ։

զի եղիցին հաւատաւայե

իմի ։

Առաքել աշխարհ,
եթե դո՛ւ առաքելցեր յիս ։

և սիրեցի զնոսայ որ
պէտք ունիս սիրեցեր ։

Այլ զորս եստ
ինչ ։ համեմ զիս ին
նեմ ։ և նորա իցեն ընդ
իս ։ զի տեսան իցեն

ընդհատուն իմ զորս ետ

աղին յիս : զի սիրեցեր

զիս յատալ քան զլին

եղաշխարհի :

ՔԾԴ Եւր արդարեւ աշխ

արհ զքեզ ոչ ծանեաւ

այլէն զքեզ ծանեայ :

ՔԾԵ Եւր Ծանեան թէ

դու առաքեցեր զիս :

Եւ ծանուցի զանուն քոյ

նոցա : Եւ ծանուցից :

զի սիրն զոր սիրեց եր

զիս : Ի նոսա իցեւ Եւ

Եւ ի նոսայ :

ՔԾԶ Եւ ի բերեալս

այս յս : Եղաշխարհաւ

քուն հանդերձ յայնկոյս

Հորոյն կեդրանի որեր

պարտեզ : յոր եմուտ

յ	Տ	Ը	շ
ՔԾԴ	ՔԾԵ		ՔԾԶ
ՔԾԵ			
ՔԾԶ	Տ	Ը	շ

Ինքն Եւաշխարհաւ իոր :

ՔԾԵ Եւ ի բերեալս

ՔԾԶ Եւ ի բերեալս

ՔԾԷ Եւ ի բերեալս

Ին : զի բազումսն զ

ամ ժողովեալեր անոր

յի, աշխարհաւ ք ըն

հանդերձ :

ՔԾԸ Եւ ի բերեալս

ընդհատ զգործուն, Եւ

քահանայապետ իցն

Եւ ի սիրեցեցոց ապա

աւորա : զայն անդր

լահիք Եւ ապաւերաւ ք

Եւ զինու ք :

ՔԾԹ Եւ ի բերեալս

զայն ամենայն եկեալ

ի վերա նորա : Եւ Եւսե

ցնոսա : զի ի նորեք :

յ	Տ	Ը	շ
ՔԾԵ			
ՔԾԶ	յ	ՔԾԷ	ՔԾԸ
ՔԾԷ			

ՃԿԴ

Եւ զհինգնս նախ առ
աննա : որքո անէր կայ
իստիպի, որ քահանայ
ապետներ աւարտցնայսո
սիկ :

Ս յայն կայիստի
այի որ խրատունետ հը
րեից, եթէ լաւե ատն
միտ մմեռանել իպեր

այ ժողովրդ եանն :

ՃԿԴ

Եւ զային զհետցի, սի
մնապետրոս և միտ և ա
աշա կերտ :

ՃԿԵ

Եւ աշակերտնայն քան
զի ծանաւ թեր քահ ա
նայ ապետին եմտարնդ
յի իդատի թ քահա նայա
պետին :

ՃԿԶ

Եւ պետրոս կայր առ
ղրտունն արտաքոյ :

ՃԿԴ
ՃԿԴ
ՃԿԵ
ՃԿԶ
ՃԿԴ
ՃԿԶ
ՃԿԶ
ՃԿԶ

ՃԿԵ

Եւ միտ աշակերտն որք
ծանաւ թ քահանայ ա
պետին, և ասայ ցոռա
պանն, և եմցի ինեքս

ըզպետրոս :

ՃԿԶ

Եւ աղջիկն որ
ղրտնապաններ ցպետ
րոս, մի թէ և դոյ յաշա
կերտայ ատնն այն որ

իկ եցեմ :

Եւ անաւ. ոչ եմ :

ՃԿԶ

Եւ ային անդ ծառայքն
և սպասաւ որք իսարոյի
արկեալ, քանզի ցորտ
եր և լեռնային : կայր
ընդնասա և պետրոս և
ղեռն ոյր :

Եւ քահանայապետն
եհանց զյն վամաշա

ՃԿԴ
ՃԿԶ
ՃԿԶ
ՃԿԶ
ՃԿԶ
ՃԿԶ
ՃԿԶ
ՃԿԶ

կերտացն, և վասն վար
դապետութեան նորա:

ՃԳ Եւ աստաւիտանի ետեւմա
յն, եւ յայտնապէս իտ
անցա յաշխարհի: Եւ
յամ եւայն ժամ որսուցի
ի ծողովորդեանն՝ և ի տա
ճարի անդ, որսամ եւ
այն հրեայք ծողովեալե
ին: Եւ ի ծածուկ ինչոյն

ՃԿ Եւ աստաւիտայն
Օ Ի հարցանեալիս
հարց զայն ռաիկ ողլը
անն լեզուին խառա ե
յալնդ նոսա: Եւ աստ
նիկնդ անգիտեն զինչ
ասացի ես:

ՃԶ Բոլե նազայն ասաց
միտմն իսպասատ որայն

որանդ կայր, ամ աս
տակ յի ետեւ: Եւ զ
պես պատասխանիտա
քահանայապետիդ:

ՃԷ Եւ ասեցնա: Եւ լե
զար ինչ խառանցայ
վկայեա վասն չարին:
Իսկ եւ լե բարի լիդեր
հարկանեա զիս:

ՃԸ Եւ ասեցնայ զնա ան
նա, կապեալ ատկայի
ախա քահանայապետ:

ՃԹ Եւ իմեա պետր ու
կայր անտ և ջեռնոյր:

ՃԺ Եւ ասեցնա, մի լե
նդոր յաշա կերտաց ան
տի նորա իցեա:

ՃԻ Եւ ասացաւ և ասե,
լե չեմ:

Յ	Ճ	ՃԳ	ՃԸ
ՃԿ	ՅԴ	ՃԺ	ՃԻ
ՃԼ			
ՃԽ	ՅԶ	ՃԻ	ՃԼ

Յ	Ճ	ՃԳ	ՃԸ
ՃԿ	ՅԶ	ՃԺ	ՃԻ
ՃԼ	ՅԸ	ՃԻ	ՃԼ
ՃԽ	ՅԹ	ՃԻ	ՃԼ

Ի ասէ միտն ի ծառայ
 ից քահանայ ասկտս ին,
 ազգականս այնորիկ զո
 սոյ զոննն եհատ ակտ
 րոս : ոչէն իսկ տես ի
 զքեզ իպարտ իզի անդ
 ընդ նրմայ :

արձեալ ուրացաւ
 ակտրոս :

Ի զաղվակի հաւ
 իստակցաւ :

Ի ԱԾԵՆ ԶՅՈՒ

Ի ԿԱՆԱԶ Ի ԱՏԻ Ա

փայ ' յապարանս դատ
 աւորին : և եր այգոյ :

Ի նոքայ ոչ մտին յա
 պարանան : զի մի պղծեա
 ցին : այլ զիտտ իցեն
 ըզ զատ իկն :

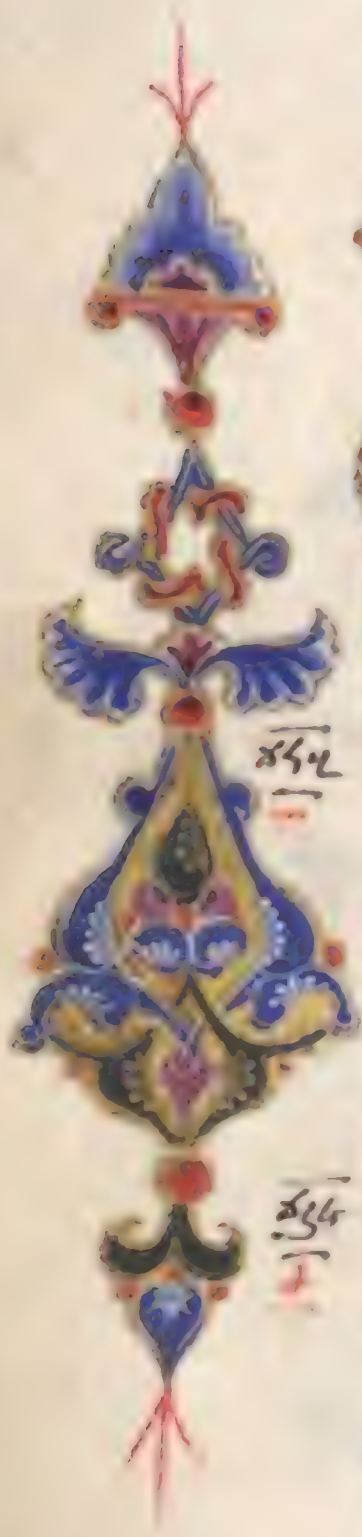
Ի լատ նոսա պեղանոս
 արտաքս և ասէ : զինչ
 լատ իստտտ լծի : և
 մատուցանէք զատնէն
 զայն մանէ :

Ի աստախան ի ետտն և
 ասենցա : եւ թէ չէր
 լարագործ այրն այն
 ապառն մատնեաք ըզ
 նայ քեզ :

Ի ակցնոսա պեղ ան
 տոս : ասէք զնա դոք
 և ըստ ձերոյ աւրինայն
 դատեցարոք :

Ի ակնցնա հրեայքն
 մեղոն արժանս պան ա
 նել զոք :

Ի լըջի բանն յի
 զորասայ : նշանակեալ

Ճ	Ճ	Ճ	Ճ
Ճ	Ճ	Ճ	Ճ
Ճ	Ճ	Ճ	Ճ

Տեղում մահու մեռանելոցից:

ՏԷԸ **Լ** մոտ միսանգամյա
պարանան պեղանում: Կո
չեաց զյսևանե՝ դու ես

Թագաւորն հրեից:

Լ ատանխան ի ետյն: Ի
քէն ասեա զայդ: Եթե այլ
ասաց ինքեզ զինքն:

ՏԷԸ **Լ** ատանխան ի ետ պեղա
նում: Եթե եւ ես հրեաց
եղեմ: Եղբւրքս եւ քան
նայսպետք մատն եղին զ
քեզինք: զինք գործ գոր
ծեալեքս:

Լ ատանխան ի ետյն:
Իմարքայութեան չե
յայամ աշխարհէ: Եթե
յաշխարհէ աստիկն արքայ
ութեանս: Եղանաւ որքն

իմ մարտնչէ ինարդեալք:

զիմ մատնեցայց հրեից:

Բայցարդ Թագաւորութեանս:

Թեւեմ չեամս ի:

յնա

ՏԷԸ **Լ** անցնա պեղանում:

ասա Թե այդ պեղեցե Թա
գաւոր ոմն ետդութեանս:

Լ ատանխան ի ետյն: Դա
սեա Թե Թագաւորիցեմ:

ՏԷԸ **Լ** այցենայդ իսկ ծը
նեալ եմ: Եթե դոյն իսկ
եկեալ եմ յաշխարհ: Զի
վկայեցից ճշմարտութեանս:
Թեանս: ամենայնորի
ճշմարտութեանս: Լսե
ճշմարտութեանս:

Լ անցնա պեղանում:

տոս: զինքն ճշմարտութեանս:

ՏԷԸ **Լ** այս երբեւ ասաց:

Յ Տ Տ Տ
ՏԷԸ ՏԷ Տ
ՏԷԸ

Յ Տ Տ Տ
ՏԷ ՏԷ Տ
ՏԷԸ ՏԷԸ ՏԷԸ

1	2	3	4
122			
125	12	15	
126	162	16	162

և ասեմն : ի խաչ հանի ի

խաչ հանի լողդայ :

ՃԶԹ **Ա** և ցնոսա պեղատ

ու : առեք զդայ ի ձեզ և

ձեզեն հանեք ի խաչ :

ՃԶ **Օ** ին իդմա զլնաա

ինչ ոչ գտան եմ :

ՃԶ **Ա** աստախանի ետունը

Տա հրեայքն : Տեք առ

ենա ունիսք : և ըստ առի

նայ մերոց պարտի մե

ռանել : զի զանձն իւր

որդի մի արար իւր

ՃԶ **Բ** բրե լրատ զբանազայ

պեղատու : առաւել և

երկեառ : եմոն դարձեալ

անդրեն յապարհ անան : և

սեզյն տասի ևս դոր :

Եյն ոչ ետ նմա պատասխանի :

Ա և ցնա պեղատ

ու : ընդ իս ոչ խառ ախ :

Ոչ գիտեա թե իշխան ու

թիւն ունիմ հանել զքեզ

ի խաչ : և իշխանու թիւն

ունիմ արձակել զքեզ :

Ա աստախանի ետյն :

Ոչ տեսիք դոր իշխան

ու թիւն ի վերայ իմ և ոչ

մի : եթե ոչ երարու ևս

քեզ ի վերուստ : զասն

պատիկ որ մասն ևս

զիս քեզ : նորամեծ մեղքես :

Եյն նմանե պեղատու

խնդրեր արձակել գնա :

Հրեայքն աղաղակ

եին և ասեին : եթե քեզ

դայ արձակես : չեն բարե

կամ պայտեր : ամենայն

Յ   Տ   մի   Է

ՃԶԹ

ՃԶ

ՃԶ

ՃԶ

ՅԳՅԵ ՅԳ

Յիա

մա

Գ որ Թագաւ որ կոչեցան
Հնիւր՝ հակառակե կայսեր:

ՃԴԳ | ակաեղանոս Իբրե
լրան զբանս զայս ո

սել՝ աճ զյն արտաքս:

Լեւրաւան Իսկրա բեմն,

Իտեղիւն որկոչեր քա

րայաւակ, Լեբրակցե

րեն կապ պաժայ:

Ոտրբալմն զատկի:

Լեւր ժամ Իբրե վեցերորդ:

Իսակ՝ ցհրեայսն ահա

Թագաւոր ձեր ցձեղ:

ՃԴԴ | Իտրաւաղաղակ ե ին

բարձ Իսենլ: Բարձ Ե

ձեւլ՝ Լ հան զդա Իսաւլ:

ՃԴԵ | Են ցնտաւ պեղ

անոս: Են զԹագաւ

որդձեր Իսաւլ հանիցեմ:

աւտախանն Ետու Ե

քահանայապետքն:

Նիք մեր Թագաւոր բայ

Իկայս երե:

ՃԴԶ | Կն ժամ Ետրայ Ե

ձեռնուցա՝ զԻ Իսաւլ Ե

լան Իցե:

ՃԴԷ | Իտրաւաղաղաւ Ետանն

Ին զնա: Լ բարձեւլ եր

Ինքն Ին զԻսաւլ Դայսն:

Լեւաներ Իտեղիւն որան

Ետանեւլեր զաղալմն:

Լեկոչեր եբրա եցեր Են

գող գոժա: Ետրե Իսաւլ

Ե Իսակ հան Ին զնայ:

ՃԴԸ | Իտրաւաղաղաւ երկու Ե Ե

այլա Ետան Ետան: Լ

Ե միջի ըղ յԻսաւլ:

ՃԴԹ | Իտան Ետան Ետան Ե

ՃԴԳ	ՃԴԴ	ՃԴԵ	ՃԴԶ
ՃԴԴ	ՃԴԵ	ՃԴԶ	ՃԴԷ
ՃԴԵ	ՃԴԶ	ՃԴԷ	ՃԴԸ

ՃԴԶ	ՃԴԷ	ՃԴԸ	ՃԴԹ
ՃԴԷ	ՃԴԸ	ՃԴԹ	ՃԴԺ
ՃԴԸ	ՃԴԹ	ՃԴԺ	ՃԴԻ

պեղատու . և երբ ի վերա
խաչին . և երբ գրեալ յն
նազդարանցի (Թագաւոր
հրեից :

Տ . Եւ այն տախտակ
ընթերցան բազումք է
հրեից . զի մանտեր ի
քաղաք անոր տեղին
որ խաչեցաւ ըն յն :

Ե . Ի երբ գրեալ երայեց
երեն . դառնաւ երեն .
եյրուարեն . զերեն :

Ե . Եւ այն յպեղատու
քահանայապետքն հրե
ից . մի գրեւ Թագաւոր
հրեից . այլ թե նա
ասաց Թագաւոր եմ
հրեից :

Ե . Եւ աստախանն ի ետ պե

Յ	Տ	Տր	Ղ
Տ	ՅԵ	ՏԺ	ՅԺ

ղատու . զոր ինչ գրեալ
ցին . գրեցին :

Ե . Եւ սկզբնորոքն երբ և
հանին ի խաչ զյն . աս
ին զհանդերձան նորա
և արարին չորս մասուն .
երաւք անչ իւր զինորորի
րի մասն :

Ե . Եւ զպատմութեան
քանզի երբ ասանց կա
րանն . ի վերտաւ փոր
յանկեալ ամենեւ ին :

Ե . Եւ այն յմիմ եանա .
մի պատառ եւցորք զպր
այլ արկցորք զիման ի
վերա դորա ու մեկցե :

Ե . Եւ իւրեցի գիւն որ
ասե . բաժանեցան ըզ
հանդերձ իմ յերեանա .

Յ	Տ	Տր	Ղ
Տա	ՅԺ	ՏԺ	ՅԺ

և զիւրայ պատմութեան
իմոյ զիմակ արկին :

Օրնորդն զայսինչ
գործ եղին :

ԺԲ Եւ այն առ խաչինն,
ճայրն նորա : և քոյր
ճարն նորա, ճարի ամ
կըշուպայ : և ճարի ամ
ճաղղաղենացի :

30 Իբրեւ ետես զմայ
րն, և զաշակերտն զոր
սիրեր զի կայր ճարա
անէ ցմայրն : և ինչո
ւն առ ոտի քոյ : ասկա
անէ ցաշակերտն : և
հայ ճայր քոյ :

Եւ յայնմ ժամանակի
առ աշակերտն ըզնա
առ խոր :

ԺԲ

31 Եւ այսոր ի կողմայ
յն, եւ թէ ահա ամենայն

ինչ կատարեալէ : զի
կատարեացի գիրն
անէ ճարաւի եմ :

Եւ ամենայն ամա
ինչ լի քաջատու : և
նոյա արմնից լցեալ
քաջատու ընդ լեռոյ
շուրջ եղեալ զմշտկա
ղուպայի : ճատուցին
իբրեւան նորայ :

Եւ քրեւան յն զքաջ
աին հանդերձ լե
ղեալն : անէ ամ ե
նայն ինչ կատարեալէ :

Եւ իստնարհեցորդեալ
զգլուինն : առ սն զ
եայն զոգինն :

Յ	Տ	Տր	Ղ
Տգ	ՍԼ	Տա	
Տհ	ՅԵ	Տի	ՅԲ

Ձ
Ժ

սկհրեայքն քան զի
որբաժնի զի մի ան
դէն ի հասցին աղան և
ցին մարմնիս մինչև
ցլաբաժնի զի եր աւր
մեծ շաբա թուայն ո
րիկ օ աղաչեցին զպե
ղատա զի խորտակես
ցին զբարձան անցայ
և բար ճ ցին օ
Կին զինքն ուրքն և
զատալնոյն խորտա ա
կեցին զբարձան օ ան
պես և զմիտայն որ ընդ
սրմայ ի հասցն ելեալ եր օ
այց երբե եկին առ
յս և տեսին զիայն եւ
մտեալ եր օ ի խորտա ա
կեցին զբարձան անորա օ

Յ
Տ

այլ միտմն ի զինքն ուրայն
տեղաւ խոցեայ զկողն
անորա օ և զաղ զաղակի
եղ արիւն և թոր օ
Երբե տեսն վկայեայ օ
և ճշմարիտե վկայութի
անորա օ և ան պիտե, թե
ճշմարիտաւ օ զի և
դոք հաւատաւ ի
յս եղև զիցցի
փրն, թե ոսկր անորայ
մե փշո եացի օ
Երբ ճ եւալ միտգիր
աւե, թե հայեացին ի
նա յոր խոց եցին օ
Եւ ի վերջ
ՐԵԼԵՅԵԸ
պեղատա յովսեփ որ
յարի մաթնայեր աշա

Յ
Տ
Ժ
ՅԵ
ԺԵ
ՅԵ
ՅԵ

կերտ յի իծածոց վասն
ահին հոգից զիբարձ
յի վարձին յի :

Հրամայեաց պե
ղատ յառաջ :

Կին և բարձ ինչպես :

Կին և նսկողեանս որ
եկեալսերա յա գիշերի
վառա՛ ինն : և եբեր
զըմտոս իստն ընդ
հալոսն : Իբրեւ լսեա
հարիւր :

Կին և զարմ ինն
յի, և պատեցին կտաւ
ոսկի, ինկոմքն հաւ
դերձ, որպեսսարին
եւ հոգից պատել :

Եւ իսկ իսկողն յորտ
իսկողնս, պարտեղ :

Յ	Տ	Տր	Ղ
Տ			
Տ	ՅԵԹ	ՏԵԸ	ՅԼԹ

և ի պարտ իզիանգ գե
րեղմանս յոր յորտմ ոչ
ոչ երբեք երեղեալ :

Կին և զարմ ինն
Թոն հոգից, զիսկողն
գերեղմանս երին զյա :

Կին և իսկողն յորտ
մարտան մարդադէմայի
գայ առաւ առտուն ընդ
արշալոյշնս իգեր եղ
մանս պնդի : և առեա
լն զպեմն բարձեալ ի
դրոսց գերեղմանս ինն :

Կին և պարտեղմանս և
գա առ սիմոն պեմոս
և առ միւս աշակերտն
զոր սիրել յա, և առ
ցնոսա : բարձին ըզ
առ իգերեղմանս առդի :

Յ	Տ	Տր	Ղ
Տ	ՅԹ	ՏԵ	ՅԼԸ
Տ			

և ոչ գիտեմք ուրեղին

ըզնա:

Լպետորոս և միաս

շակերան: և այսին Ի

գերեզմանն: ընթա

նային երկոքեան Ի

մի առին:

Լ միասաշակերան

յառաջեայ, ընթաց

առ վաղապոյն քանզայ

եարոս, և եկն նախիգ

երեզմանն: և խոնարհ

եալ տեսանէ զիկային

անդ կըտաւքն: քայց

իներքըս ոչ է մոտ:

Լ Կն և ախմոնպետր

ոս որգայրն զկնի նորա:

և է մոտ ի գերեզմանն

և տեսանէ զկտաւքն զի

զի կայինանդ:

Լ վարչ ամակնոր

երի գլխմնորա: ոչ ընդ

այլ կտաւքն կայր: այլ

ուրոյն ծալեալի մի կող

մն:

Ե այն ժամ եմոտ և

միասաշակերան որ եկ

եալէր յառաջագոյն Ի

գերեզմանն: և տեսն

է առաւայ: զի չէ և ա

գիտէին զգիրս' Թէ

ազարտէ նմա իմեռել

ուց յառնել:

Ե որպան դարձեալ առ

մի մեանսաշակերտքն:

Լ այց մարիամ. կայր

արտաքոյ գերեզման

ին և կայր:

Լ մինչ գետնայր իտ

Յ	Տ	Ժ	Ղ
Տժա	ՏԺ	ԺԵ	ՅԻԷ

ն արհէցաւ Ի պէրեզմ
անն. և տեսանէ երկ
ոռհրեշտակս Ի պիտ
ակս. զի նշխարեմն մի Ե
սնարից և մի յանտուից

104 **Ի** տիկայր մարմինն յի :
Ի մարտ սանցնա :

Ի կենդոն զի լաւ :

Ի սէ ցնաւ : զի

բարձն զտրնի միգեր

եզմանէ աստի. և ոչ

գիտեմ ուրեմն զնա :

Օ այսիբրև ասաց

դարձաւ Ի թիկուն լա

կոյս և տեսանէ զյս

զիկայր : և ոչ գիտեր

Թէ յսիցէ :

Ի սէ ցնա յս

կենդոն. զի լաւ : զո

խնդրես :

Ի մայսպէս Թրեց

աւ Թէ պարտի զպանն
Եցէ :

Ի սէ ցնա : տր

Ե Թէ դո՛ւ բարձ զնայ :

ասայ Ենձ որեդիր զնա :

զիես ասից լղնա :

Ի սէ ցնա յս. մարի

Ի նա դարձաւ : և

ասէ ցնա երրա եցիւրեն :

րաբունի : որ Թարգ

մանի վարդապետ :

Ի սէ ցնա յս : մի

մերձենար յիս : զի չե

ևս չեալեմ. ասհայր

իմ : այլ երբ դու ասեղ

բարանիմ. և ասա

ցնոսա. Ելանեմ ասա

հայրն իմ. և ասցայր ձեր :

տալ ընդ տր
...
Թեոյ տեսից Ի ձեռքս
...
Եւ արկից զմատուռն ա
...
Իսկ եղիս բեկորացն
...
Եւ մեկից ից զձեռքս իմ
...
Ի կողմս նորմ ոչ
...
Կաւ ամաւս

ԵԿԵՆ ԻԻԻԻ

ՂԻՍԻՐ ԴԵՐԶԵՂԵ
...
Ին ի ներքս աշակերտքն
...
Եւ թողմաւ ընդ նոսա
...
այ յն գրաւքն փա
...
կերպք Եւ եկաց իմեզ
...
Եւ մատն զնոսաց ողջոյն
...
ընդ ձեզ

...
...
Թողմաւ քեր զմատ

տես քոյ Եւ արկ այս
...
Եւ տես զձեռքս իմ Եւ բեր
...
ընդ ձեռքս քոյ Եւ մեկից
...
կողմս Եւ մեկ լինի ի
...
անհատ ամաւս այլ հատ
...
ատաց եմ

...
...
Եւ ամաւս իմ ի ետ թող
...
մաւ Եւ ամաւս քոյ Եւ
...
իմ Եւ ամաւս իմ

...
...
Եւ ցնա յն այդ
...
զի տեսնիր զիս Եւ ատ
...
ատաց եր Եւ ամաւս ուր
...
ոչ ոչ իցե տեսնալ Եւ
...
հատ ամաւս ցեն

...
...
Եւ զոմ Եւ ամաւս նր
...
շանա արաւ յն ատա
...
ճիւղաւ կերտացն իւրոյ
...
որոյն գրեալ ի գիրս
...
յայտմից Եւ այլ այլ

Անցնուս : ար
կէք յաջակողմ հասիդ
զորոկանդ և գտանայեք :

Անցնուս և ոչ կարեին
ձգել ի բազմութեն և
ձրկանց ըն :

Անցնուս և արա կերան
այն զոր սիրելին յն չը
պետրոս : ար և այն :

Իսկոն պետրոս իբրե
լրատ թեանք արկա
ղիորե զրափածանելին
քանզի մերկեր : և ընկ
եց զինքն ի ծովն : և աջ
աշակերտքն հասկանալն
խակ գային : քան : զի
չէին հետի իցամաքե .
այլ իբրե երկեր իւր
կանգնաւ : քարշերն

զգործին հանդ եր ձ
ձրկամբքն :

Բրե եղին իցամաք
տեսան են կրակեաղ
կայծականց : և ձուկն
մե ի վերայ : և հայն

Անցնուս յն :
բերեք ի ձկանցայտ
զորոքդ կալարոք
այժմ իկ :

Տեսա սիսկոն պետր
ոս : և ձգել զգործին ի
ցամաք : և մեծա մեծ
ձկամբք : հարկեր յիս
ոն : և երեք : և այն
չափին իցայր : և ոչ պա
տատեցաւ գործին :

Անցնուս յն :
եկայք ձուկեք :

Ս
Դ

Տես	Չ
Տեք	Ս
Տեք	Սես

ՄԻԴ Եւ իւր իւր յաշակերտս
ցուն իշխեր հարցանել

Թե որո՞նք են զի զի
տե են Թե տրնե :

ՄԻԵ Եւ յիւ Եւ տրնու ըզ
հայն, Եւ տայ Եւ տայ :

ՄԻԶ Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
այս երկոցս անգ
ամ երեւցաւ յիւ աշա

կերտայն յարուցեալ
իմեռելոց :

ԻԻԲԵԼԻԸ
ՇԵՅԻՆ՝ ԸՍԵ՝ ՅԱԻ

Տուն պետրոս յիւ : սիմ
ոն յովնանու՝ սիրեալիս
առաւել քան զդոստ :

ՄԻԿ Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ

Ս
ՄԻԴ
ՄԻԵ
ՄԻԶ
ՄԻԸ
Ս
Զ

ՄԻԹ Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ

ՄԻԸ Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ

ՄԻԹ Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ

ՄԻԸ Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ

ՄԻԹ Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ
Եւ տայ Եւ տայ Եւ տայ

Ս
ՄԻԸ
ՄԻԹ
Ս
Զ

զնայ

Անցնա յս ար
ածեալ զոչխարս իմ:

ՏԵ

Անեամեն ասեմ
քեզ քի միսչման ուրկն
էիր ան ճամբ ան ճ ին
գաւտի ածէիր և էր
թայ ին յս և կամ էիր
և յոր ժամ ծերասցիս
ձեռս իւեր կալցես և
այլ փ ածցեն քեզ գաւտի
և տարցին արտջ կա

Օմիցիս ան
այսասաց նշա
ասկեալ թե որով մաշո
փառաւ որ ասն իցեղած:

Իզայս իբրև ասաց
ասեցնա եկ զկնի իմ:

ԱՐԶԱՐ ՊԵՏՐՈՍ
և տեսանէ զաշակեր

տըն զոր ախոր յս զի
երթայր զկնի: որ և
անգամ զլան լապտա ըս
րա և ասե: տր օգնոր
մատն ելոցնէ քքեզ:

Օրաւ տեսեալ զի
տրուի ասեց յս: տր
իսկ աս զի:

Անցնա յս և
թե կամ իմ զի կայցցեղա
քեզ զի փոյթե: դու
եկ ըզկնի իմ:

Ինչ բանասցա յեղ
բարս: և համարեցան
թե աշակերտն այն ոչ
մեռան իցի:

Իոչ ասաց նմայն թե
ուղմեռան իցի: այլ թե
կամ իմ ես և ցացե

ՏԵ
ՏԵ

Օրդատանես իրաւանցն ազգե և զարմաւ թայց յ քոնի:

դայ միշտեւն գամ :

Այա աշակերտի :

որ վրկայե վառն աշտ

ցիկ : որե գրեալն ւ

իսկ զայսու իկ : և գի

տեմք եւ թե ճշմարիտե

վրկայոր թիւնն նորա :

Բայցե և այլ իսկ բա
շում զորարար յս :

զոր եւ թե գրեալեք մե

լատ միտլե : Կարծեմ

թե և ոչ աշխարհս բաւ

ականեք տանել զգիրան

որ թե գրեալե ին :

ԻԵՐԱՐԱՆ

ԸՍՏ ԶԱՎՏԱՆՈՒ

Դիւկեղտոգո յնկեղի և իմոյն :

Թորոթի խնորեղեք երե զի յոյժ

տաժանեցա յորդղոյն գիւտ : ԴՅ

Handwritten text in a cursive script, likely a medieval manuscript. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or dialect. There are some red ink markings, possibly initials or rubrics, interspersed within the text.

Handwritten text in a cursive script, likely a medieval manuscript. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or dialect. There are some red ink markings, possibly initials or rubrics, interspersed within the text.

Handwritten text in a cursive script, likely a medieval manuscript. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or dialect. There are some red ink markings, possibly initials or rubrics, interspersed within the text.

Handwritten text in a cursive script, likely a medieval manuscript. The text is arranged in several lines, with some words appearing to be in a different script or dialect. There are some red ink markings, possibly initials or rubrics, interspersed within the text.

Ընորհիւ ան և ողորմութեամբ. կատարեցաւ սբ ատեւարանս. ի յընդերարինս ակե. ի վայելումն ամասեր իշխանինսն սբ ամբաստա. որոյց հանգուցեալ և բարե պաշտ. իշխանինսն սբ կոստա. և հանգուցեալ մարն իորոյսիկին շահանդ ընտին. և հանգուցեալ եղբարցն. սբ բակուդան. և սբ կոստանդ. Գրեցաւ սբ ատեւարանս. ձեռամբ սբ Երն տրեալ ամ ահաճոյ արք եպիսկոպոսինս սբ ուխտին գունեղոյն սբ յոհաննէսի. որոյի ամասեր և բարե պաշտ իշխանաց իշխանին հանգուցեալ իքս. սբ կոստանդեայ Թագաւ որ ահաւին. գրեցաւ սայ ի հայրապետութիւնն ան յակոբայ. և ի Թագաւորութիւնն հայոցս ամասեր և բարե պաշտ Թագաւորին ընտնի գրեցաւ իմեծ Թոմակ. հայոց չիէ. Լ Եղ որըն Թեոսոյք կամաւորինս ակեք. յիշեալեք զմեզ. և զնորսն և զեղբարան մեր. որումքս միոյն հար իրամատիկ. ձեզ ողորմեացի. որումար հնե ալբատեանս ամեն. և զիս զբաղմամեղս զան զյետին գրեղս որ ծաղկեցի զսբ ատեւարանս յիշեալեք ի քս ամեն: —

In der ersten Zeit der Welt war die Erde
 noch ganz und gar unentwickelt. Es
 gab keine Pflanzen, keine Tiere, keine
 Menschen. Nur die Elemente des
 Kosmos waren da: Wasser, Luft, Feuer
 und Erde. Aus dem Wasser stieg
 der Dampf auf, der sich in Wolken
 sammelte. Aus der Erde stieg der Rauch
 auf, der sich in Feuer verwandelte.

[The text in this block is extremely faint and illegible due to extreme blurring. It appears to be a single paragraph of handwritten text.]

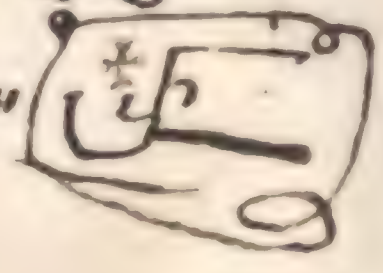
Բնածիրսն ծնադինք արեխատսոմ
որորմեայսիրաշննյոգոյնպայլոնցորատ
ացաւ զսբմ աւետարանսքիմանյոգոյնի
ոյնէյեշատակերևծնադացիւրոցևորդ
եկացիւրոցԹորոսիւվասկայլերիցդատ
երացիւրոցևամուսնոյնիւրոյակացի
Յերեսանգեալաղաչեմքզհանդիպատ
սդայսմսք աւետարանեանգվայելաւսդ
մեղացԹորոմԹիւնյայցեցէք յայսիր
աշննիւվասնզիհաւնդիպեցաւկոչ
ուամսորայիվերոսատիյեգիպտոսի
զայնմեծխանինխազանինևհորու
եղյետմնացքնգնեցինզսբաւետ
արանսքիւյիրյոգոյմասնէնէյեշատ
ակհոգոյնիւրոյնծնադացիւրոցև
բնադարմեցիւրոցմեղացԹորոմԹի
հայցեցէք յայ յորոցընդմիտյնյար
իւրապատիկքնձեզհատըւացի
Արդեղևստորև առուԹիւնսբա
ւետարանիսիմեծԹալիս չիւն:

Եւ թագաւորութե լեռնի որդի թոր
ոսի եւ կրան աւնաւ որոտ թէ յոյանն
էսի եւ յայտապետութենն գրիգորի
հայոց զիտապետի Թ

ԲՄ ԾԳՈՒԲ Ծընողին բարեխաւսութե
թողորմեայ վաճ րամայ որդ յայրն ասպետի
եւ ծընողացի որդ եւ ամենայն զարմից եւ քաւրն
ի որդ տիկին թիգան է զի պարգև եցին զաւետ
արանս սուրբ Ծ Ծ Ծ ծն ինքն բարսեղեկեղեց
ոյն յիշատակ որէ ի կրտս Ծ բարեաց տվողն քն
եւ պարգև եւ ինչ ամենայն արարած ոց պարգև է
ի բեանց զերկնից զարգայ ու թին եւ ամենայն
լաւատապեղող ի քն: Եւ նմայ փառք յաւիտ
եանս ամեն: Թ Զայսմն ժամանակի
պարգև եցաւ սբ աւետարանս ի թվայ բերութեն
հայոց Թ Թ Թ: ամի: Զ գրող յիշատակարան

Ի Ե յիշեալ ի քն: Թ

Handwritten text in a cursive script, likely a list or index, with several lines of text.

Main body of handwritten text, appearing to be a list or index, with multiple lines of cursive script. The text is somewhat faded and difficult to read.

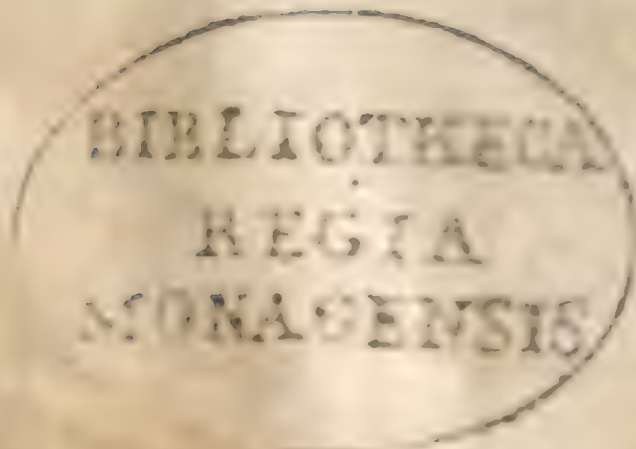

Եւ զմեզայն զառապարտաւարեաց ինչսոցա զա
 ռաքել հապանդեաց. եւ զԺամարանիս. եւ զհարա
 զառանիս. հանդերձ ծննդովք. եւ մեռալն զարմի
 ք. եւ զուսուցելն իսկ զառապարտաւ. զհանդուցեալն ի
 քն. աղաւելոյն ինչսոց. ի Թ. Զ. Զ. Կազմեցան այլ ք.

Եւ զմեզայն զառապարտաւարեաց ինչսոցա

Եւ զհարա զառանիս. հանդերձ ծննդովք. եւ մեռալն զարմի

յիշեալ
 ԶԶԶ

Nr. 4943 Ausgang: 55.10.1925
I. Schäden: ...
II. Behandlung: ...
III. Besonderheiten:

Cod. armen.

I.

